

RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN

1 148 764 7

V 7871

ALPHABETISCH REGISTER
VAN DE NOTULEN DER ZITTINGEN

DE WETGEVINGEN VAN DE NEDERLANDSCHE OVERZEESCHESche BUREAUX

VAN DE NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BUREAUX

DE WETGEVINGEN VAN DE NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BUREAUX

DE WETGEVINGEN VAN DE NEDERLANDSCHE OVERZEESCHE BUREAUX

BIBLIOTHEEK
A- 2048
Departement van Koloniën.

Ad
Del
diersc
5; del
vullin
spree
tot v
Gene
raça
ken,
van
vasis
bank
21, 2
24; d
word
jaar
55, 56

Ad
schrii

Af

An

B

Sp
hese
4, 5;
tot v
I. U.
werp
den 2
geste
spree
klaria
gedie
groot
1925
van
vern
17 M
van
of M
pp 6
inko
tot e
wille
een
neur

ALPHABETISCH REGISTER OP DE NOTULEN DER ZITTINGEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

VAN DE KOLONIE CURAÇAO.

ZITTINGJAAR 1926—1927.

De cijfers duiden de bladzijden der notulen aan.

A.

Administrateur van financiën. (H. Schotborgh).

Delegatie voor de ontwerp-verordening tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw 4; spreekt hierover 5; delegatie voor de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 8; spreekt hierover 9, 10; delegatie voor de ontwerp-verordeningen tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen en tot wijziging van de verordening van den 30n. Mei 1907 (P. B. No. 9) tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank 21; spreekt over laatstgenoemde ontwerp-verordening 21, 22; spreekt over eerstgenoemde ontwerp-verordening 23, 24; delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 44; spreekt hierover 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56.

Adressen aan den Kolonialen Raad. Zie onder Verzoekschriften en Ondervoorzitter.

Afdeelingen (trekking en samenstelling der —) 3.

Amendementen (voorgestelde—). Zie onder Verordeningen.

B.

Beaujon (H. J.) lid van den Raad.

Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw 4, 5; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” 9; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25n. Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 15; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen 24; spreekt bij de behandeling van een in de afdeelingen ontworpen schrijven aan den Gouverneur naar aanleiding van de gouvernements-depêche dd. 17 November 1926, No. 2329, handelende over de uitzending van een op het gebied van watervoorziening ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige van naam 28; constateert, dat op 6 December de rekeningen betreffende den aanslag in de inkomstenbelasting, nog niet zijn uitgeschreven en stelt voor tot den Gouverneur het verzoek te richten om den Raad te willen inlichten waaraan dit is toe te schrijven 29; leest een door hem onderteekend voorstel van aan den Gouverneur te richten brief voor 31; spreekt bij de behandeling

van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 48, 49, 50, 52, 53, 55; merkt op te meenen te hebben verstaan, dat de Voorzitter vóór den aanvang van de vergadering gezegd heeft, dat hij meer ingekomen stukken had ter mededeeling aan den Raad 57.

Beaujon (J. J.) lid van den Raad.

Wenscht ook namens zijne medeleden den Voorzitter en zijne familie een aangename en voorspoedige reis toe 6; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 12, 13, 14, 15, 16; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen 23, 24; stelt voor om naar aanleiding van de loopende geruchten, dat de begrooting van het Departement van Openbare Werken met f 400 000,— overschreden zoude zijn en daarom vele werken stop zouden zijn gezet, aan den Gouverneur een schrijven te richten, waarin wordt verzocht den Raad hieromtrent te willen inlichten 29; leest een door hem onderteekend voorstel van aan den Gouverneur te richten brief voor 30, 31; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 48, 50, 52, 53, 54, 55, 56.

Begrooting. Zie onder Verordeningen sub. 40, 50, 60, 100, 110, 120, 15.

De Ondervoorzitter spreekt over de wenschelijkheid de begrooting te splitsen of de wettelijke termijn voor de behandeling der begrooting vastgesteld te verlengen door vroeging der indiening van het ontwerp aan den Raad 39.

Belastingen. Zie onder Verordeningen sub 30., 160.

Bergmann (A.) gewezen Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van Curaçao. Zie onder Verzoekschriften.

Bode. Eene vergoeding van f 25,— wegens in 1926 verrichte buitengewone werkzaamheden toegekend aan den bode van den Kolonialen Raad J. van Ecks 32.

Boskaljon (R. F. W.) Zie onder Griffier van den Raad.

Brantjes (Dr. N. J. L.) Zie onder Gouverneur.

C.

Caracasbaai. Schrijven aan den Gouverneur naar aan-

leiding van de mededeeling door den gemachtigde van den Gouverneur gedaan in de zitting, waarin de begroting voor 1927 is behandeld, in verband met het verzoek van de afdelingen tot overlegging van afschriften van de overeenkomsten, concessies of vergunningen aangaande de Caracasbaai en de Piscaderabaai alhier en de Sint Nicolaasbaai op Aruba 5, 6; depêche van den Gouverneur, waarbij hij bericht, dat afschriften van de beschikking, waarbij aan den Administrateur van financiën machtiging werd verleend tot het aangaan van de overeenkomsten door het Bestuur met de betrokken maatschappijen betreffende de Caracasbaai en de Piscaderabaai op Curaçao en de St. Nicolaasbaai op Aruba aangegaan, ter Griffie van den Raad zijn gedeponeerd 8.

Commissie voor de verzoekschriften. Kiezing van eene — 8; verkiezing van een lid voor de — ter vervulling van de vacature ontstaan door het overlijden van den heer E. M. Penso 36. — van in- en uitgeleide. Benoeming van eene — van den Gouverneur bij de opening der vergadering voor het zittingjaar 1927/1928 58.

Chef van den Mijnbouwkundigen dienst. (G. J. H. Molengraaff).

Delegatie voor de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25n. Juni 1925 (P. B. No. 27) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 8; spreekt hierover 10, 11, 12, 13, 16.

D.

De Veer Abrahamsz (E. S. C.) lid van den Raad.

Spreekt over een vermeende uitlating uit de ontworpen notulen van 8 Mei 1926 en zegt geen voorstel te doen om de notulen dienaangaande aan te vullen 7; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908” 9; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 15, 16; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche Bank 21, 22; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen 23; spreekt over de drukwijze van de verslagen en verdere gewisselde stukken van den Raad en doet het voorstel om een verzoek om de stukken op eene helft van de bladzijde en de regels wat wijder van elkaar telaten drukken van den Raad te doen uitgaan 41; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 47, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 57.

De Lannoy (R. S.) lid van den Raad.

Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 49, 51.

Directeur der Openbare Werken (G. J. H. Molengraaff, wnd)

Delegatie voor de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen 21; spreekt hierover 22, 23.

Ellis (Dr. W. Ch. de la Try) lid van den Raad.

Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 15; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het schrijven dd. 15 Juli 1926 van den heer L. O. Lampe en het daarin bedoeld stuk en over het schrijven dd. 29 Mei 1926 van den heer A. Bergmann, gewezen Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van Curaçao, genees-

heer bij den dienst der Volksgezondheid in Nederl. Oost-Indië, uitgebracht door — 18; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen 23, 24; verkiezing van — tot lid van den Raad 34; kennisgeving van de benoeming van — tot lid van den Raad 41; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 49, 50, 51, 55.

Electriciteitsvoorziening. Depêche van 26 April 1927 No. 1003, waarin het gevoelen van den Raad gevraagd wordt omtrent eene concessie-verleening voor vijftig jaar aan de N. V. Nederlandsch Indische Gas Maatschappij voor de electriciteitsvoorziening van Willemstad met buitenwijken en omgeving en met voorkeursrechten voor de verdere deelen van Curaçao 42; mededeeling van den Ondervoorzitter, dat hij een verzoek van den heer Sauter, Vertegenwoordiger van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij, had gekregen om een in den namiddag in te dienen brief van den Gouverneur met betrekking tot wijziging van een bestaande verordening om het publiek van electrisch licht en electricische kracht te voorzien, met den meesten spoed te behandelen en hem en den Ingenieur Suringar in de gelegenheid te stellen den Raad van voorlichting te dienen bij de behandeling van dien brief; dat hij gisteren verzocht de heeren Sauter en Suringar te hooren in de vergadering der afdelingen (waarin hij niet tegenwoordig kon zijn) om dan later met de meest gepasten spoed de missive in kwestie van den Gouverneur te behandelen en voorstel de openbare behandeling te schorsen om een gedragslijn vast te stellen 43; schorsing van de vergadering 43; heropening der vergadering 43; verzoek van den Ondervoorzitter aan den wnd. Griffier om de in de besloten vergadering opgestelde aantekeningen, in den geest waarvan de brief van den Gouverneur over de concessie aangelegenheden zal worden beantwoord, voor te lezen 43; voorlezing en vaststelling in dien geest van dat antwoord 43; antwoord van den Gouverneur hierop 44; voorstel van den Voorzitter den Gouverneur te bedanken voor de toezending van het afschrift der concessie voorwaarden 45.

G.

Gorsira (C. S.-JPEz.) Ondervoorzitter van den Raad. Zie ook onder Ondervoorzitter.

Kennisgeving van de benoeming van — tot ondervoorzitter van den Kolonialen Raad 41.

Gedrukten. De heer De Veer Abrahamsz spreekt over de drukwijze van de verslagen en verdere gewisselde stukken van den Raad en doet het voorstel om een verzoek om de stukken opeene helft van de bladzijde en de regels wat wijder van elkaar te laten drukken van den Raad te doen uitgaan 41; de overige leden vereenigen zich methun medelid en de Ondervoorzitter verzoekt den Griffier om den wensch van den Raad aan het Bestuur te willen overbrengen 41.

Gouverneur. Opening door den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes van de vergadering voor het zittingjaar 1926/1927 3; kennisgeving van verlofverleening in 's Lands belang naar Europa aan den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes 42.

Zendt in:

10. ontwerp-verordeningen. Zie onder Verordeningen.
20. machtigingen ophoofdamtbenaren om de beraadslagingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 4, 8, 44.
30. depêches en beschikkingen:
 - beschikking van 29 Mei 1926, No. 416, waarbij de commies ter Gouvernements-Secretarie R. F. W. Boskaljon, aangewezen is om den Griffier van den Kolonialen Raad bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te vervangen en gemachtigd om bij afwezigheid van den Gouvernements-Secretaris de officieele bescheiden namens dezen te tekenen 4;
 - depêche van 22 Juli 1926, No. 1246, waarbij de Gouverneur bericht, dat afschriften van de beschikkingen, waarbij aan den Administrateur van financiën machtiging werd verleend tot het aangaan van de overeenkomsten door het Bestuur met de betrokken maatschappijen betreffende de Caracasbaai en de Piscaderabaai

op Curaçao en de St. Nicolaasbaai op Aruba aangegaan, ter Griffie van den Raad zijn gedeponereerd 8.

— dépêche van 18 Augustus 1926, No. 1651, waarbij de Gouverneur den Raad ter kennisneming aanbiedt afschrift van een door hem van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën ontvangen radio-telegram betreffende de kosten van uitvoering van de herstelling van de Handelskade en van het nieuwe Waagatplan 20;

— dépêche van 13 October 1926, No. 2126, waarbij een wijziging wordt gebracht in de memorie van toelichting op de ontwerp-verordening, houdende bepalingen betreffende de inrichting van de brandweeren het blusschen van brand op het eiland Curaçao 25;

— dépêche van 17 November 1926, No. 2320 in hoofdzaak houdende mededeeling, dat de Minister van Koloniën de uitzending voor enkele maanden overwoog van een op het gebied van watervoorziening ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige van naam 26;

— dépêche van 9 December 1926, No. 2547, waarbij de Gouverneur naar aanleiding van 's Raads schrijven van 8 December 1926 No. 24 mededeelt, dat ter voldoening aan 's Raads verzoek de volledige tekst van dat schrijven onmiddellijk na ontvangst daarvan aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën is overgeseind 30;

— beschikking van 27 December 1926 No. 997, waarbij aan den bode van den Kolonialen Raad J. van Ecks, wegens in 1926 verrichte buitengewone werkzaamheden eene vergoeding van f 25,— is toegekend 32;

— dépêche van 15 December 1926, No. 2594, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, van den Minister van Koloniën bericht te hebben ontvangen, dat doctor ingenieur J. Versluys, oud-directeur der drinkwaterleiding te Soerabaja, aangewezen is voor uitzending om de watervoorziening-aangelegenheid opnieuw in beschouwing te nemen 33;

— dépêche van 29 December 1926 No. 2720, waarbij de Gouverneur mededeelt van den Minister van Koloniën bericht te hebben ontvangen, dat door Zijne Excellentie aan den Gouverneur een brief verzonden zal worden in hoofdzaak inhoudende, dat het overleg met den Chef van den Mijnbouwkundigen dienst, waarvan sprake is in de aan Dr. Ir. J. Versluys verstrekte opdracht geenszins de ruime strekking heeft, welke de Koloniale Raad blijkbaar daaraan heeft toegekend 33;

— dépêche van 24 December 1926, No. 2601, houdende inlichtingen over de vraag van den Raad, waarom op 6 December 1926 de rekeningen betreffende den aanslag in de inkomstenbelasting nog niet waren uitgeschreven 33;

— dépêche van 8 Januari 1927, No. 62, houdende inlichtingen door den Raad gevraagd naar aanleiding van de loopende geruchten, dat de begrooting van het Departement van Openbare Werken met f 400 000,— overschreden zoude zijn en daarom vele werken stop zouden zijn gezet 33;

— dépêche van 3 Februari 1927, No. 361, waarbij wordt medegedeeld, dat het Harer Majesteit de Koningin behaagd heeft den heer Jossy C. Henriquez bij Koninklijk besluit van 7 Januari 1927 No. 46 te benoemen tot lid van den Kolonialen Raad 37;

— dépêche van 4 Februari 1927 No. 381, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat de heer Jossy C. Henriquez benoemd lid van den Kolonialen Raad, den voorgescreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd 37;

— dépêche van 1 April 1927, No. 672, waarbij den Raad wordt aangeboden afschrift van het Rapport omtrent de watervoorziening van Willemstad, in opdracht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's-Gravenhage uitgebracht aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao door Dr. Ir. J. Versluys 41;

— dépêche van 7 April 1927, No. 849, waarbij den Raad wordt kennis gegeven, dat blijkens telegrafisch bericht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, de heeren Ed. S. Lansberg, C. S. Gorsira JPEz., Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus bij Koninklijk besluit van 30 Maart 1927 No. 31, benoemd zijn tot onderscheidenlijk voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Kolonialen Raad en tevens, dat de heer Lansberg den 8sten April herwaarts zou vertrekken 41;

— dépêche van 19 April 1927, No. 648, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat bij Koninklijk besluit van den 29sten Januari 1927, No. 20 aan den Gouverneur, in 's Lands belang, verlof naar Europa is verleend, ingaande met den dag in de laatste week van Mei 1927 of in de maand Juni daaraanvol-

gende, waarop hij de reis naar Nederland zal aanvaarden en eindigende met den dag in November 1927, waarop het stoomschip, waarmede hij de terugreis zal aanvaarden, in Curaçao zal aankomen 42;

— dépêche van 26 April 1927 No. 1003, waarin het gevoelen van den Raad wordt gevraagd omtrent eene concessie-verleening voor vijftig jaar aan de N. V. Nederlandsch Indische Gas Maatschappij, voor de electriciteitsvoorziening van Willemstad met buitenwijken en omgeving en met voorkeursrechten voor de verdere deelen van Curaçao 42;

— dépêche van 29 April 1927 No. 1066, naar aanleiding van 's Raads schrijven dd. 28 April 1927 No. 6 (antwoord op de gouvernements-dépêche dd. 26 April 1927, No. 1003) 44;

— dépêche van 3 Mei 1927 No. 1097, houdende het verzoek aan den voorzitter om de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1926-1927 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht 58.

Gouvernements-Secretaris. Zie onder Griffier van den Raad.

Griffier van den Raad. De commies ter Gouvernements-Secretarie R. F. W. Boskaljon aangewezen om den Griffier van den Kolonialen Raad bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te vervangen en gemachtigd om bij afwezigheid van den Gouvernements-Secretaris de officieele bescheiden namens dezen te telen 4.

Voorlezing door den wnd. Griffier van den Raad, den heer J. G. Stadius Muller, van de aantekeningen, in den geest waarvan de brief van den Gouverneur over de electriciteitsconcessie-aangelegenheid zal worden beantwoord 43.

H

Haven. Rede van den heer H. Perret Gentil, lid van den Raad over gewenschte havenverbetering 35.

Henriquez (Jossy C) lid van den Raad.

Verkiezing van — tot lid van den Raad 26; kennisgeving van de benoeming van den heer — tot lid van den Kolonialen Raad 37; kennisgeving van de eedsaflegging van den heer-37; spreekt bij gelegenheid, dat hij voor het eerst als lid zitting neemt in 's Raads vergadering 37; kennisgeving van den heer — dat hij zich wegens gezondheidsredenen genoodzaakt ziet zich naar het buitenland te begeven 42.

Hypotheekbewaarders. Zie onder Verordeningen sub. 16e.

I

Inkomstenbelasting. Voorstel van den heer H. J. Beaujon om aan den Gouverneur het verzoek te richten om den Raad te willen inlichten waaraan het is toe te schrijven, dat op 6 December 1926 de rekeningen betreffende den aanslag in de inkomstenbelasting nog niet zijn uitgeschreven 29; voorstel van den Ondervoorzitter en besluit om het aan den Gouverneur te richten schrijven in de afdeelingen te ontwerpen en dat schrijven in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden te onderwerpen 29; behandeling en vaststelling van dit schrijven 31; antwoord van den Gouverneur op dit schrijven 33; gesteld in handen van den heer H. J. Beaujon om daarna te circuleeren en om zoo noodig op een volgende vergadering te worden behandeld; mocht de heer H. J. Beaujon geen aanleiding vinden om verder op deze dépêche terug te komen, dan zal ze in het archief worden gedeponereerd 34.

K

Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao. Verslag van de — over het jaar 1925 25; onder dankbetuiging ter griffie van den Raad gedeponereerd ter inzage van de leden 25.

Koloniale Raad. Opening der vergadering voor het zittingjaar 1926/1927 3.

Verkiezing van candidaten voor de vervulling van de vacature ontstaan door het overlijden van den heer E. M. Penso 26, 27.

Kennisgeving van de benoeming van den heer Jossy C. Henriquez tot lid van den Kolonialen Raad 37; kennisgeving van de eedsaflegging van den heer Jossy C. Henriquez 37.

Verkiezing van kandidaten voor de vervulling van de te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei 1927 van de heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus, 34.

Kennisgeving van de benoeming der heeren Ed. S. Lansberg, C. S. Gorsira JPEz, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus tot onderscheidenlijk voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Kolonialen Raad 41.

Regeling der plechtigheden in verband met de opening van de vergadering van den— 45.

L.

Lampe (L. O.) praktizijn alhier. Zie onder Verzoekschriften.

Lansberg (Ed. S.) Voorzitter van den Raad.

Kennisgeving van de benoeming van — tot voorzitter van den Kolonialen Raad 41; bericht, dat de heer — den 8sten April naar Curaçao zou vertrekken 41.

M.

Maduro (S. M. L.) lid van den Raad.

Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 54.

Molengraaff (G. J. H.) Zie onder Chef van den Mijnbouwkundigen dienst en onder Directeur van Openbare Werken.

Muskus (R. F.) lid van den Raad.

Verkiezing van — tot lid van den Raad 34; kennisgeving van de benoeming van — tot lid van den Raad 41.

N.

N. V. Nederlandsch Indische Gas Maatschappij. Zie Electriciteitsvoorziening.

Notulen. (Goedkeuring en ondertekening van — (4, 7, 25, 26, 28, 30, 32, 37, 39 (met aanvulling) 41, 42, 44.

O.

Ondervoorzitter (C. S. Gorsira JPEz).

Spreekt, wederom geroepen de leiding der vergaderingen op zich te nemen, het vertrouwen uit met de medewerking der leden hangende en komende zaken tot bevredigende oplossing te kunnen brengen; doet mededeeling van hangende zaken 7.

Geeft kennis van ingekomen stukken:

10. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder verordeningen en keuren
20. dépêches en beschikkingen van den Gouverneur. Zie onder Gouverneur.
30. verzoekschriften. Zie onder verzoekschriften.
40. andere stukken:

— een schrijven van den heer Edwin Senior, waarbij hij den Raad kennis geeft, dat hij voornemens is, wegens ziekte van zijne echtgenote zich voor eenige maanden naar Europa te begeven 8;

— een schrijven dd. 15 Juli 1926 van den heer L. O. Lampe, praktizijn alhier, handelende over een door hem aan den Raad op ongezegeld papier ingediend stuk met mededeeling, dat hij, voor het geval de Raad na kennisneming van zijn schrijven toch de meening van den Voorzitter mocht deelen, dat dat stuk een verzoekschrift is, een op zegel gesteld afschrift daarvan aanbiedt 8;

— een schrijven dd. 13 Augustus 1926 van den heer Monsanto, praktizijn en anderen houdende protest tegen de wijze, waarop Dr. Van der Hoog getracht heeft in zake de watervoorziening op den Raad de verdenking van plichtsverzuim te laden en houdende betuiging van instemming met de houding door den Raad ingenomen inzake het plan Molengraaff 18;

— een schrijven van den heer S. M. L. Maduro, lid van den Raad, waarbij deze kennis geeft van zijn voornemen om zich voor eenige weken naar Panama te begeven 18;

— eene uitnoodiging van een Comité tot het bijwonen van eene vergadering te houden in het Kransgebouw op Otrabanda met als onderwerp van bespreking: „De Watervoorziening” 20;

— Verslag van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao over het jaar 1925 25;

— een particuliere nota van den heer Edwin Senior, waarin deze mededeelt voor enkele dagen naar het buitenland te vertrekken en binnenkort hier terug te zullen zijn 32;

— een briefkaart van den Voorzitter van den Kolonialen Raad, met zijne beste wenschen bij de intrede van het nieuwe jaar 32;

— een schrijven gedateerd Kampong Minjak, B. P. M. Residentie Palembang, 21 Januari 1927 van den heer A. Bergmann, oud-directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van de Kolonie Curaçao, waarbij deze aan den Raad doet toekomen een afschrift van zijn schrijven dd. 21 Januari 1927 aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's-Gravenhage, met beleefd verzoek om den Gouverneur van Curaçao inzage van genoemd schrijven te willen verstrekken 41;

— een schrijven dd. 27 April 1927 van den heer Jossy C. Henriquez, lid van den Raad, waarbij hij ter kennis van den Raad brengt, dat hij zich wegens gezondheidsredenen genoodzaakt ziet, zich naar het buitenland te begeven 42;

Spreekt naar aanleiding van een schrijven van den heer Edwin Senior, waarbij hij den Raad kennis geeft, dat hij voornemens is, wegens ziekte van zijne echtgenote zich voor eenige maanden naar Europa te begeven, den wensch uit, dat Mevrouw Senior spoedig herstel moge vinden en dat de heer Senior binnenkort weder in 's Raads midden moge terugkeeren om met dezen te kunnen samenwerken 8; zegt namens den Raad den Gouverneur dank voor de verleende inzage van de overeenkomsten door het Bestuur met de betrokken Maatschappijen betreffende de Caracásbaai en de Piscaderabaai op Curaçao en de St. Nicolaasbaai op Aruba aangegaan en verzoekt de leden, die de inzage gevraagd hebben, ter Griffie van den Raad deze stukken in te kijken en den Raad te zijner tijd mede te deelen, of dienaangaande eenige aanwijzing of eenig voorstel moet worden verwacht 8; verzoekt den heer Molengraaff, Chef van den Mijnbouwkundigen dienst, gemachtigde van den Gouverneur om wat luider te willen spreken 15; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 15; spreekt over een door Prof. Kraus aan den Minister van Koloniën gericht schrijven o. a. handelende over de watervoorziening en over een door den Gouverneur ontvangen telegram van den Minister van Koloniën handelende over het uitgetrokken krediet voor den eersten termijn van uitvoering van het plan Molengraaff 17; spreekt naar aanleiding van een schrijven dd. 12 Augustus 1926 van den heer Monsanto, praktizijn en anderen, houdende protest tegen de wijze, waarop Dr. van der Hoog getracht heeft inzake de watervoorziening op den Raad de verdenking van plichtsverzuim te laden en houdende betuiging van instemming met de houding door den Raad ingenomen inzake het plan Molengraaff 18; spreekt over door Dr. Van der Hoog over de watervoorziening gehouden lezing 18; drukt naar aanleiding van de kennisgeving van den heer S. M. L. Maduro, dat hij voornemens is zich voor eenige weken naar Panama te begeven de hoop uit, dat hij een aangename reis zal hebben en dat hij binnenkort weer terug zal zijn om met de andere leden van den Raad verder te kunnen samenwerken 18; spreekt naar aanleiding van eene uitnoodiging van een Comité tot het bijwonen van eene vergadering te houden in het Kransgebouw op Otrabanda met als onderwerp van bespreking: „De Watervoorziening” 20; zegt, dat naar aanleiding van hetgeen in eene vergadering van den Raad is gezegd over eene vergadering over Watervoorziening, in de afdelingen de aangelegenheid is besproken en eene commissie zich belast heeft met het ontwerpen van een schrijven aan den Gouverneur en onderwerpt den conceptbrief aan de goedkeuring van de leden 20; zegt, dat voor een goed begrijpen duidelijkheid bij het spreken een vereischte is en richt tot woordvoerders het verzoek daarnaar te willen streven en ter wille van den goeden gang zich steeds tot den Voorzitter te willen richten 21; spreekt naar aanleiding van het overlijden van den heer E. M. Penso 25; zegt naar aanleiding van de gouvernements-dépêche dd. 17 November 1926, No. 2320 in hoofdzaak houdende mededeeling, dat de Minister van Koloniën de uitzending voor enkele maanden overwoog van een op het gebied van watervoorziening ervaren

Indisch of Nederlandsch deskundige van naam, dat de mededeeling vervat in deze dépêche door den Raad zeker op prijs gesteld zal worden en stelt voor om alvorens den Gouverneur daarvoor dank te betuigen, die dépêche naar de afdelingen te verwijzen, opdat de leden, desgewenscht, hun oordeel over den inhoud daarvan zullen kunnen uitspreken 26; vestigt er de aandacht van de leden op, dat de Gouverneur in zijn memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (6) mededeelt, dat hij het door hem aan den Raad ingediende voorstel tot verhooging der wedden van eenige hoofden van departementen terugneemt; het desbetreffende ontwerp is hiermede dus ingetrokken 26; leest een in de afdelingen ontworpen schrijven aan den Gouverneur naar aanleiding van de gouvernements-dépêche dd. 17 November 1926 No. 2320 handelende over de uitzending van een op het gebied van watervoorziening ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige van naam voor 28; stelt voor om het aan den Gouverneur te richten schrijven om inlichtingen, waaraan het is toe te schrijven dat op 6 December 1926 de rekeningen betreffende den aanslag in de inkomstenbelasting nog niet zijn uitgeschreven in de afdelingen te ontwerpen en dat schrijven in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden te onderwerpen 29; zegt den Gouverneur dank voor de bereidwilligheid betoond door de onmiddellijke overseining van den volledige tekst van 's Raads schrijven van 8 December No. 24 en hoopt, dat eindelijk tot de richtige oplossing van het probleem van watervoorziening van stad en haven zal worden geraakt; zegt, dat de Gouverneur hem opgedragen heeft den leden mede te deelen, dat zij ten alle tijde inlichtingen zullen kunnen krijgen bij de betrokken departementen over bestuursaangelegenheden en dat Zijne Excellentie zelf persoonlijk zoo noodig, door tusschenkomst van den Voorzitter of ook wel direct verlangde informatie zal willen verstrekken 30; spreekt bij de behandeling van den brief aan den Gouverneur over overschrijding credieten openbare werken 30; spreekt naar aanleiding van den terugkeer van den heer Edwin Senior uit Europa en betuigt hem 's Raads leedwezen met het verlies zijner echtgenoot 32; betuigt den Voorzitter dank voor den briefkaart met nieuwjaarswensen en spreekt de hoop uit, dat het hem wel moge gaan en dat de Raad hem spoedig terug zal zien aan de voorzitterstafel 32; zegt dank voor de in de gouvernements-dépêches dd. 15 en 29 December Nos. 2594 en 2720 vervatte mededeelingen en spreekt nog eens het vertrouwen uit, dat de juiste oplossing van het probleem van watervoorziening voor stad en haven binnenkort zal worden gevonden 33; betuigt dank aan den Gouverneur voor de betoende bereidwilligheid om den Raad met bekwaam spoed de gevraagde inlichtingen betreffende de overschrijdingen van het Departement van Openbare Werken en de late uitzending van de rekeningen betreffende den aanslag in de inkomstenbelasting te verschaffen 34; spreekt over vereenvoudiging van het belastingstelsel 34; leidt de verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van de te onstane vacatures door periodieke aftreding in Mei 1927 van de heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus in 34; heet den heer Edwin Senior, die, na een verblijf in het buitenland voor het eerst weder op de vergadering tegenwoordig is, welkom 36; zegt naar aanleiding van een briefje van den heer De Veer Abrahamsz aan een zijner collega's gericht, waarin genoemde heer dien collega verzoekt aan den Voorzitter te willen mededeelen, dat hij wegens ziekte verhinderd is geweest de twee vorige vergaderingen bij te wonen, dat het geen gewoonte meer is om in de notulen de redenen van verhindering van de afwezige leden op te nemen behalve in geval van afwezigheid in het buitenland 37; verwelkomt den heer Jossy C. Henriquez als lid van den Raad 37; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 37; stelt voor een verzuim in de notulen No. 13 voorkomende te herstellen 39; spreekt over de wenschelijkheid de begrooting te splitsen of de wettelijke termijn voor de behandeling der begrooting vastgesteld te verlengen door vervroeging der indiening van het ontwerp aan den Raad 39; leest de twee bij het verzoekschrift van de heeren

J. G. Stadius Muller c. s. bureelambtenaren op Curaçao overgelegde bijlagen voor 39; spreekt over twee bijeenkomsten van den heer Versluys door de Regeering uitgezonden om rapport uit te brengen over het plan voor de watervoorziening met de meeste leden van den Raad 40; spreekt naar aanleiding van de gouvernements-dépêche, waarbij den Raad wordt kennis gegeven van de benoeming van de heeren Ed. S. Lansberg, C. S. Gorsira JPEz, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus onderscheidenlijk tot voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Koloniale Raad en tevens dat de heer Lansberg den 8sten April herwaarts zou vertrekken; spreekt ook namens zijn opnieuw benoemde medeleden dank uit aan den Minister van Koloniën voor de voordracht en aan Hare Majesteit de Koningin voor de benoeming en zegt met genoegen de tijding vernomen te hebben van de terugkomst van den heer Lansberg 41; heet den Voorzitter van den Raad den heer Ed. Lansberg welkom bij zijn terugkeer op het eiland 42; spreekt naar aanleiding van de gouvernements-dépêche, waarbij ter kennis van den Raad gebracht wordt, dat aan den Gouverneur in 's Lands belang verlof naar Europa verleend is, de beste wenschen van den Raad uit voor een voorspoedige reis en behouden aankomst en een spoedige terugkeer naar de kolonie 42; wenscht naar aanleiding van de kennisgeving van den heer Jossy C. Henriquez, dat hij zich wegens gezondheidsredenen genoodzaakt ziet zich naar het buitenland te begeven den heer Cohen Henriquez een voorspoedige reis toe en dat hij binnenkort genezen in 's Raads midden terug moge keeren 42; doet mededeeling, dat hij van den heer Sauter, vertegenwoordiger van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij, een verzoek had gekregen om een in den namiddag in te dienen brief van den Gouverneur met betrekking tot wijziging van een bestaande verordening om het publiek van electrisch licht en electrische kracht te voorzien, met den meesten spoed te behandelen en hem en den ingenieur Suringar in de gelegenheid te stellen den Raad voorlichting te dienen bij de behandeling van dien brief; dat hij gisteren verzocht de heeren Sauter en Suringar te hooren in de vergadering der afdelingen (waarin hij niet tegenwoordig kon zijn) om dan later met den meest gepasten spoed de missive in kwestie van den Gouverneur te behandelen en stelt voor de openbare behandeling te schorsen om een gedragslijn vast te stellen 43; spreekt naar aanleiding van de hervatting van het presidium door den heer Ed. S. Lansberg over in zijn afwezigheid gevolgd program en over aangename samenwerking tusschen Bestuur, Raad en Hooge Regeering 44; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 48, 50, 51, 55.

Openbare Werken. (Departement van).

Voorstel van den heer J. J. Beaujon om naar aanleiding van de loopende geruchten, dat de begrooting van het Departement van Openbare Werken met f. 400.000,— overschreden zoude zijn en daarom vele werken stop zouden zijn gezet aan den Gouverneur een schrijven te richten, waarin wordt verzocht den Raad hieromtrent te willen inlichten 29; besluit in de afdelingen een schrijven in dezen geest te ontwerpen en dit schrijven in een volgende vergadering aan het oordeel van den Raad te onderwerpen 29; behandeling en vaststelling van dit schrijven 30, 31; antwoord van den Gouverneur op dit schrijven 33; gesteld in handen van den heer J. J. Beaujon om daarna te circuleeren en om zoo noodig op een volgende vergadering te worden behandeld; mocht de heer J. J. Beaujon geen aanleiding vinden om verder op deze dépêche terug te komen dan zal ze in het archief worden gedeponed 34;

Opening door den Gouverneur der vergadering voor het zittingjaar 1926/1927 3.

— van het nieuwe zittingjaar (plechtigheden, waarmede de — gepaard zal gaan) 45.

Openingsrede uitgesproken door den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes 1-3.

P.

Penso (E. M.) lid van den Raad.

Woorden door den Ondervoorzitter gesproken naar aanleiding van het overlijden van den heer — 25.

Piscaderabaai. Zie onder Voorzitter en onder Caracasbaai.

Perret Gentil (H.) Lid van den Raad.

Spreekt over gewenschte havenverbetering 35; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 52, 53, 56.

S

Schotborgh (H.) Zie onder Administrateur van financiën.

Senior (Edwin) lid van den Raad.

Betuijt dank voor tot hem gericht welkomstgroet 36; betuigt dank voor de door den Ondervoorzitter ook namens de leden van den Raad gesproken woorden van deelneming in het door hem door het overlijden van zijne echtgenoot geleden verlies 38; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoekschrift van de bureelambtenaren op Curaçao, verzoekende dat de Raad het bedrag voor duurtebijslag voorkomende op de ontwerp-begrooting voor 1928 verdubbele en de omschrijving daarvan tevens zoodanig wijzige, dat daardoor de Gouverneur in staat zal kunnen worden gesteld de tegenwoordige salarissen te herzien en in overeenstemming te brengen met de uiterst kostbare levensomstandigheden op Curaçao, uitgebracht door — 45.

Sint Nicolaasbaai. Zie onder Voorzitter en onder Caracasbaai.

T

Tijdelijke heffing. Zie onder verordeningen sub. 16e.

V

Van der Hoog (Dr. P. H.) Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Verzoek aan den Gouverneur om bij voorkomende gelegenheden zoo mogelijk Dr. — niet te willen aanwijzen als gemachtigde om beraadslagingen van den Raad bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 20.

Vereenigde Protestantsche Gemeente. Kerkeraad van de — op Curaçao. Zie onder verzoekschriften.

Verkiezing van leden van den Raad. Zie onder Koloniale Raad.

Verordeningen.

10. tot bescherming van diersoorten nuttig voor land- en ooftbouw.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 14 van het zittingjaar 1925-1926)

Eindverslag (1. 1.); mandaat op den Administrateur van financiën 4; behandeling 4-5; amendementen 4, 5; aanneming 5.

20. tot wijziging van de verordening van den 30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 29 van het zittingjaar 1925-1926).

Eindverslag (2. 1); mandaat op den Administrateur van financiën 21; behandeling en aanneming 21, 22.

30. tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908”.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 26 van het zittingjaar 1925-1926).

Eindverslag (3. 1); mandaat op den Administrateur van financiën 8; behandeling en aanneming 8-10.

40. tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926.

De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 18 van het zittingjaar 1925-1926).

Eindverslag (4. 1); mandaat op den Chef van den Mijnbouwkundigen dienst 8; behandeling en verwerking 10-16.

50. tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, Zitting 1925-1926 - 3 No. 2) te wijzigen.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 22 van het zittingjaar 1925-1926).

Memorie van antwoord, eindverslag (5. 1/2); mandaat op den Administrateur van financiën en den Chef van den Mijnbouwkundigen dienst 21; behandeling en aanneming 22-24.

60. tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Indiening (6. 1/2) 18; verwijzing naar de afdeelingen 18; voorloopig verslag, memorie van antwoord (6. 3/4); ingetrokken.

70. regelende de verantwoording van de ter Wees-, onbeheerde en desolate boedelkamer op St. Martin N. G. berustende fondsen en van het kapitaal van genoemde kamer.

Indiening (7. 1/2) 25; verwijzing naar de afdeelingen 25; voorloopig verslag (7. 3); behandeling en aanneming 28.

80. tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao.

Indiening (8. 1/2) 25; verwijzing naar de afdeelingen 25; voorloopig verslag (8. 3).

90. houdende bepalingen betreffende de inrichting van de brandweer en het blusschen van brand op het eiland Curaçao.

Indiening (9. 1/2) 25; wijziging van de memorie van toelichting 25; verwijzing naar de afdeelingen 25.

100. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Indiening (10. 1/2) 26; verwijzing naar de afdeelingen 26.

110. tot wijziging van de verordening van den 30n. Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Indiening (11. 1/2) 26; verwijzing naar de afdeelingen 26; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (11. 3/6); behandeling en aanneming 38 (aanvulling der notulen van behandeling en aanneming 39).

120. tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Indiening (12. 1/2) 30; verwijzing naar de afdeelingen 30; voorloopig verslag (12. 3).

130. houdende wijziging van de verordening van den 21sten September 1909 (P. B. No. 52), betreffende aanleg, exploitatie en gebruik van telegraphen en telefonen in de kolonie Curaçao.

Indiening (13. 1/2) 34; besluit tot dadelijke behandeling 34; behandeling en aanneming 35.

14. houdende: 10. regeling der emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven; 20. bepaling van de som, welke voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis moet worden betaald ten behoeve der armen.

Indiening (14. 1/2) 34; besluit tot dadelijke behandeling 34; behandeling en aanneming 35.

150. waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.

Indiening (15. 1/9) 39; verwijzing naar de afdeelingen 39; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, verslag inzake het beheer van de Landstelefoon enz, eindverslag (15. 10/14); mandaat op den Administrateur van financiën 44; amendementen 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56; behandeling en aanneming 45/57.

16o. tot tijdelijke heffing van een buitengewoon recht op de goederen, die op het eiland Curaçao worden gelost met bestemming ten invoer.

Indiening (16. 1/2) 39; verwijzing naar de afdeelingen 39.

17o. tot wijziging van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17) houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de kolonie Curaçao.

Indiening (17. 1/2) 45; verwijzing naar de afdeelingen 45.

Versluys (Dr. Ir. J.) Zie onder watervoorziening.

Verzoekschriften

Mededeeling van den Voorzitter, dat er ingekomen is een verzoekschrift van den heer L. O. Lampe, praktizijn alhier, gesteld op ongezegeld papier en dat hij op grond van artikel 17 van het Reglement van Orde voor den Raad, dit verzoekschrift ter zijde heeft gelegd 4; schrijven dd. 15 Juli 1926 van den heer L. O. Lampe, praktizijn alhier handelende over een door hem aan den Raad op ongezegeld papier ingediend stuk, met mededeeling, dat hij, voor het geval de Raad na kennisneming van zijn schrijven toch de meening van den Voorzitter mocht deelen, dat dat stuk een verzoekschrift is, een op zegel gesteld afschrift daarvan aanbiedt 8; bedoeld stuk 8; verkiezing van een commissie, niet alleen voor de verzoekschriften, doch ook voor alle andere stukken, welke de Raad ter bestudeering in handen van een commissie zou willen stellen 8; het schrijven dd. 15 Juli 1926 van den heer L. O. Lampe en het daarin bedoeld stuk gesteld in handen der commissie 8; schrijven gedateerd Amsterdam 29 Mei 1926 van den heer A. Bergmann, gewezen Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van Curaçao, Geneesheer bij den dienst der Volksgezondheid in Nederlandsch Oost-Indië, waarbij hij een afschrift van zijn schrijven dd. 27 Mei 1926 met bijlagen aan Z. E. den Minister van Koloniën, stelt in handen van den Kolonialen Raad 8; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 8; verslag van de commissie over deze stukken 18; de Raad vereenigt zich met de conclusies van de commissie 19; verzoekschrift van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantische Gemeente van Curaçao om medewerking om spoedig verbetering in het salaris der Predikanten aan te brengen 32; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 33; verkiezing van een lid voor de commissie voor de verzoekschriften ter vervulling van de vacature ontstaan door het overlijden van den heer E. M. Penso 36; verzoekschrift van de heeren J. G. Statius Muller c. s. bureelambtenaren op Curaçao, verzoekende het bedrag voor duurtelbijslag, voorkomende op de eerstdaags in te dienen ontwerp-begroting voor 1928 te verdubbelen en de omschrijving daarvan tevens zoodanig te wijzigen, dat daardoor de Gouverneur in staat zal kunnen worden gesteld de tegenwoordige salarissen te herzien en in overeenstemming te brengen met de uiterst kostbare levensomstandigheden op Curaçao 39; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 40; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoekschrift van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantische Gemeente van Curaçao om medewerking om spoedig verbetering in het salaris der Predikanten aan te brengen 40; de Raad vereenigt zich met de conclusie van de commissie 40; schrijven gedateerd Kampong Minjak, B. P. M., Residentie Palembang, 21 Januari 1927 van den heer A. Bergmann, oud-directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van de kolonie Curaçao, waarbij deze aan den Raad doet toekomen een afschrift van zijn schrijven dd. 21 Januari 1927 aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's-Gravenhage, met beleefd verzoek om den Gouverneur van Curaçao inzage van genoemd schrijven te willen verstrekken 41; gesteld in handen van de commissie voor de verzoekschriften 41; verslag van de commissie voor de verzoekschriften over het verzoekschrift van bureelambtenaren voorkomende op bladz. 39 der notulen en advies het verzoekschrift ter griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag 45; de Raad vereenigt zich daarmede 45.

Voorzitter (Ed. S. Lansberg).

Deelt mede, dat er ingekomen is een verzoekschrift van den

heer L. O. Lampe, praktizijn alhier, gesteld op ongezegeld papier en dat hij, op grond van artikel 17 van het Reglement van Orde voor den Raad, dit verzoekschrift ter zijde heeft gelegd 4; doet mededeeling van een naar aanleiding van de mededeeling door den gemachtigde van den Gouverneur gedaan in de zitting, waarin de begroting voor 1927 is behandeld, in verband met het verzoek van de afdeelingen tot overlegging van afschriften van de overeenkomsten, concessies of vergunningen aangaande de Caracasbaai en de Piscaderabaai alhier en de Sint Nicolaasbaai op Aruba — ontworpen schrijven 5, 6; doet de mededeeling, dat hij wegens dringende omstandigheden genoodzaakt is zich voor eenigen tijd naar Europa te begeven 6; kennisgeving van de benoeming van den heer Ed. S. Lansberg tot — 41; bericht, dat de heer Ed. S. Lansberg den 8sten April naar Curaçao zou vertrekken 41; spreekt naar aanleiding van zijn terugkeer 44; stelt voor den Gouverneur te bedanken voor de toezending van een afschrift der concessievoorwaarden, waaronder voorwaardelijk een voorloopige concessie werd verleend voor electriciteitvoorziening 45; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1928 48, 54, 55; spreekt naar aanleiding van een vraag van den heer H. J. Beaujon over een lijvig dossier, door Dr. Bergmann aan den Raad gericht, welke hij in een volgende vergadering ter kennis van de leden zou brengen 57; doet mededeeling van een ingekomen gouvernementens-depêche van 3 Mei 1927, No. 1097, houdende het verzoek aan den Voorzitter om de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1926-1927 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht 58; benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur bij de opening der vergadering voor het zittingjaar 1927/1928 58; zegt den leden van den Raad namens den Gouverneur dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht 58; verklaart namens den Gouverneur de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1926-1927 gesloten 58.

W.

Watervoorziening. Zie onder verordeningen sub. 4o. en onder Ondervoorzitter.

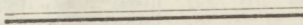
Gouvernementens-depêche dd. 17 November 1926, No. 2320, in hoofdzaak houdende mededeeling, dat de Minister van Koloniën de uitzending voor enkele maanden overwoog van een op het gebied van watervoorziening ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige van naam 26; verwijzing dezer depêche naar de afdeelingen 26; behandeling en vaststelling van een schrijven aan den Gouverneur naar aanleiding van deze depêche 28, 29; gouvernementens-depêche dd. 9 December 1926, No. 2547, waarbij de Gouverneur mededeelt onmiddellijk na ontvangst van bovengemeld schrijven van den Raad de volledige tekst daarvan aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te hebben overgeseind 30; de ondervoorzitter zegt den Gouverneur dank voor de betoonde bereidwilligheid en hoopt, dat eindelijk tot de richtige oplossing van het probleem van watervoorziening van stad en haven zal worden geraakt 30; gouvernementens-depêche van 15 December 1926, No. 2594, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt van den Minister van Koloniën bericht te hebben ontvangen, dat doctor ingenieur J. Versluys, oud directeur der drinkwaterleiding te Soerabaja aangewezen is voor uitzending om de watervoorzienaangelegenheid opnieuw in beschouwing te nemen 33; gouvernementens-depêche van 29 December 1926, No. 2720, waarbij de Gouverneur mededeelt van den Minister van Koloniën bericht te hebben ontvangen, dat door Zijne Excellentie aan den Gouverneur een brief verzonden zal worden in hoofdzaak inhoudende, dat het overleg met den Chef van den Mijnbouwkundigen dienst, waarvan sprake is in de aan Dr. Ir. J. Versluys verstrekte opdracht geenszins de ruime strekking heeft, welke de Koloniale Raad blijkbaar daaraan heeft toegekend 33; gouvernementens-depêche dd. 1 April 1927, No. 672, waarbij den Raad wordt aangeboden afschrift van het Rapport omtrent de Watervoorziening van Willemstad, in opdracht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's-Gravenhage, uitgebracht aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao door Dr. Ir. J. Versluys 41; verwijzing naar de afdeelingen 41;

Z.

Zeppenfeldt (B. E. van der Veen), lid van den Raad.

Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 14, 15; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring

van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, Zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen 23; verkiezing van — tot lid van den Raad 34; kennisgeving van de benoeming van — tot lid van den Raad 41; betuigt dank aan het Bestuur voor beschikbaarstelling meerdere gelden voor Aruba voor verbetering van wegen, straatreiniging en graven van putten 57.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Vertical text on the right edge of the page, possibly from an adjacent page or a list of names.]

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Zitting van Dinsdag, den 11den Mei 1926, des morgens te negen uur.

TEGENWOORDIG: de heer Ed. S. Lansberg, voorzitter.

VOORTS: de heeren S. M. L. Maduro, E. S. C. de Veer Abrahamsz, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, H. J. Beaujon, R. S. de Lannoy, E. M. Penso en J. J. Beaujon, leden, benevens de heer J. G. Statius Muller, fung. griffier van den Raad.

BENEVENS: de heeren Dr. J. B. Gorsira, ondervoorzitter, H. J. T. Boomgaard en H. Statius Muller, leden van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de heeren C. S. Gorsira J.P.Ez., ondervoorzitter, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Edwin Senior, H. Perret Gentil en R. F. Muskus, leden.

Tegen negen uur nemen de aanwezige heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treedt deze, vergezeld van zijn adjutant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemde zetel in en opent de zitting voor het dienstjaar 1926/1927 met de volgende rede:

Mijne Heeren!

Het is mij een eer U welkom te heeten op deze bijeenkomst, waarmede het zittingjaar 1926—1927 zal worden geopend en U mijn dank te betuigen voor den door U in het afgelopen zittingjaar verrichten arbeid en voor de medewerking, die ik van Uwen Raad mocht ondervinden bij de vervulling mijner steeds zwaarder wordende taak.

Met voldoening ben ik in staat U mede te deelen, dat de levendige opbloei van Curaçao, waarvan ik verleden jaar bij de opening van Uw zittingjaar mocht gewagen, zich heeft voortgezet en dat de toenmaals uitgesproken verwachting niet ongegrond is gebleken.

De opbrengst der middelen was in 1925 f 340 000,— hooger dan in 1924, daarmede de raming met f 728 000,— overschrijdend.

Het scheepvaartverkeer te Willemstad nam dermate toe, dat in 1925 niet alleen in aantal binnengekomen schepen, doch ook in tonnenmaat haar haven die van Amsterdam overtrof. Het aantal binnengekomen stoomschepen in 1919 nog geen 400 bedragende, overschreed in 1920 voor het eerst de 500, in 1922 de 1000, in 1924 de 1500, in 1925 reeds de 2000 en het zal, indien de voortteekenen niet bedriegen, in dit jaar de 2500 overschrijden.

De fabrieksinstallaties der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ondergingen gedurende de laatste jaren voortdurend uitbreidingen.

Werd in 1921 gemiddeld per dag ± 400 ton ruwe olie verwerkt, deze hoeveelheid klom geleidelijk 1 Januari 1925 tot 3000 ton, in Juli 1925 tot 5500 ton en einde 1925 tot 6500 ton per dag. Nu in de laatste dagen van April de nieuwe trumble-plants op Asiento in gebruik werden bedraagt de verwerking van ruwe olie ongeveer 9000 ton per dag en door uitbreiding der bestaande installaties zal dat bedrag nog in den loop van dit jaar waarschijnlijk tot 10.000 ton per dag worden opgevoerd, dat is 25 maal de hoeveelheid van nog geen 5 jaar geleden. Dit cijfer zoude nog aanzienlijk hooger zijn, indien uitsluitend zware olie werd verwerkt.

Binnen enkele maanden zal op Asiento eene geheel nieuwe smeroliefabriek in bedrijf worden gesteld, terwijl binnenkort wordt aangevangen met den bouw van een complex z.g. cracking-installaties voor de fabricage van pressure-gasoline.

De fabriek, langzamerhand eene der grootste ter wereld geworden, mag zeker een der meest moderne genoemd worden.

Van den radiodienst werd een steeds drukker gebruik gemaakt, vooral de correspondentie met schepen nam toe.

In 1925 werden 4796 telegrammen met 66521 woorden meer verzonden dan in 1924 en 5230 telegrammen met 71843 woorden meer dan in 1924 ontvangen.

De cijfers van verzending waren 15147 telegrammen met 178874 woorden en van ontvangst 15478 telegrammen met 189216 woorden.

Van af 1 October 1925 werden ontvangproeven met Nederland op kortegolf genomen. De resultaten waren schitterend.

Niet minder schitterende resultaten gaven de proeven van verzending naar Nederland per kortegolf sedert den 1sten Maart 1926 de kortegolf proefzender de verbinding Curaçao-Nederland tot stand bracht.

Op 30 April jl. waren als proefsein reeds per kortegolf naar Nederland verzonden 5983 woorden en ontvangen 25043 woorden. Welke praestatie bereikt werd kan blijken uit het feit, dat in de laatste week van April op een avond binnen enkele uren circa 1000 woorden in beide richtingen zijn overgebracht bij éénmaal seinen en zonder navraag.

Ook in andere opzichten kan een terugblik op het afgelopen jaar niet anders dan tot dankbaarheid stemmen.

Orde en rust werden in 1925 in dit gebiedsdeel niet verstoord.

De gezondheidstoestand der bevolking was gunstig. De verhouding tusschen de naburige republieken en Curaçao bleef steeds zeer vriendschappelijk.

In de openbare boekerijen en leeszalen op Curaçao, St. Martin, St. Eustatius en Saba bleef de belangstelling der bevolking levendig.

Wat de economische toestand van het eiland Curaçao betreft, hiervan kan met voldoening worden geconstateerd, dat die in 1925 zeer gunstig is geweest, in hoofdzaak het gevolg van de omstandigheid, dat er zoowel bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij als bij de Mijnmaatschappij Curaçao en in de haven volop werkgelegenheid was.

Hiertegenover stond, dat, tengevolge van het nagenoeg geheel uitblijven van den regen, de maisoogst 1925-1926, zoomede die van peul- en rankvruchten zoo goed als geheel mislukte, de dividivi-oogst onbevredigend en de afzet van dit artikel gering was.

De prijs van oranjeschillen bleef in 1925 laag. Ook de afzet was, voor wat betreft de schillen, gering. Evenwel had er gedurende het jaar een geregelde verscheping in vruchtvorm (ongedroogde vrucht) plaats naar Duitschland, waarbij betere prijzen konden worden bedongen.

De zoutoogst was gering en de afzet van het artikel matig. Gebrek aan arbeidskrachten bij het oogsten en lage prijzen waren hiervan de voornaamste oorzaken.

De invloed van deze ongunstige factoren is echter op den algemeenen toestand niet overwegend geweest. De buitenbevolking, die in vroegere tijden door het mislukken van den maisoogst, honger en gebrek zoude hebben geleden, zoodra de voorraad van den vorigen oogst was uitgeput, kon thans door werk in de stad te zoeken voldoende in eigen onderhoud voorzien.

Ook de economische toestand van het eiland Aruba gaf in 1925 alle redenen tot tevredenheid, voor een groot deel dank zij de vestiging aldaar van de Lago Oil & Transport Co. Ltd., met een steeds drukker wordend verkeer, groote vraag naar arbeidskrachten en belangrijke stijging der werkloonen als gevolg.

De rijke oogst van mais, peul- en rankvruchten over 1924/1925 deed zijn goeden invloed nog gelden en verzachtte de gevolgen der schraalheid van den oogst over 1925-1926, veroorzaakt door onvoldoenden regenval.

De opbrengst van den aloë-oogst was in 1925 minder bevredigend. Weinige saprijkheid van de planten en gebrek aan werkvolk waren hiervan de oorzaken.

Handel en scheepvaart, met name de stoomvaart, namen toe. De zeilvaart bleef echter ook in 1925 kwijnen. De zeilschepen werden hoofdzakelijk gebruikt voor het vervoeren van zand en grint naar Curaçao.

De Lago Oil & Transport Co Ltd. heeft thans in de baai te Druij, bewesten Oranjestad, met vergunning van het Bestuur, twee depôtschepen ten anker liggen voor den in- en wederuitvoer van ruwe olie.

In 1925 werd in totaal ingevoerd 584.623.732 K.G. ruwe olie en uitgevoerd 552.151.000 K.G.

De invoer geschiedde door middel van 387 kleinere tankbooten en de wederuitvoer door 59 grootere booten.

Aan genoemde maatschappij is door het Bestuur voor de tijd van 75 jaar in erfpacht afgestaan eene uitgestrektheid domeingrond langs de Zuidkust van Aruba, aan de St. Nicolaasbaai, groot ongeveer 321 H.A. met het doel daarop alle werken te bouwen, die noodig zijn of verband houden met een op te stellen aardoliebedrijf. Ook werd aan de maatschappij het recht verleend om, met uitsluiting van welke andere petroleumonderneming ook, de St. Nicolaasbaai en andere nabij gelegen baaien tot aan Punta Basora, te zamen groot ongeveer 262 H.A. te gebruiken om daarin schepen te meren, daarover steigers en andere aanlegplaatsen te bouwen, daarin dokken te construeeren, boeien te leggen, sleepellingen of andere werken in nevenverband met haar bedrijf aan te leggen.

Reeds in Juli 1925 werd door de maatschappij een aanvang gemaakt met de noodwendige gedeeltelijke uitdieping van de St. Nicolaasbaai, welk werk sinds met bekwamen spoed is voortgezet, en binnenkort zoo ver gevorderd zal zijn, dat genoemde baai door groote zeeschepen zal kunnen worden bevaren. Het bedrijf van de maatschappij zal dan naar die baai worden overgebracht. Reeds zijn aan die baai 3 olietanken gebouwd, terwijl ook andere werken, noodig voor het bedrijf, tot stand zijn gekomen.

Op het eiland Bonaire was de economische toestand over het algemeen genomen in 1925 gunstig. Ook op dit eiland waren de goede resultaten van den oogst van mais, peul- en rankvruchten in het plantseizoen 1924/1925 nog van gunstigen invloed op den algemeenen toestand.

Door den zeer onvoldoenden regenval in 1925 mislukte echter de oogst 1925/1926 totaal.

Scheepvaart en visscherij waren normaal.

De doorvoerhandel was levendig.

De dividivi-oogst was goed en de prijsnoteringen beter dan in 1924.

De uitvoer van aloë was ongeveer gelijk aan die in 1924. Er was niet veel vraag naar het artikel en de marktprijzen in New-York bleven laag. Om deze redenen werd de aanplant op sommige velden niet gesneden.

Voor de zoutwinning op Bonaire was 1925 zeer gunstig. De uitvoer bedroeg in 1925 11.446.000 K.G. ter waarde van f 62 618,— tegen slechts 2.620.000 K.G. ter waarde van f 17 078,— in 1924. Bij het garen en verschepen van zout had men echter meermalen te kampen met gebrek aan werkvolk, daar vele arbeiders naar Curaçao vertrokken.

Op de Bovenwindsche eilanden was de economische toestand ook in 1925 verre van gunstig te noemen. Emigratie van arbeiders van St. Martin naar het buitenland vond, even als in vorige jaren, ook in 1925 plaats.

Van St. Eustatius vertrokken velen naar Curaçao vooral vrouwen, die te Willemstad een middel van bestaan vonden als dienstmeiden.

De hernieuwde exploitatie van de zwavelmijnen op Saba, waarvan bij de opening van het afgelopen zittingjaar werd gewaagd, kwam in 1925 niet tot stand. Eveneens kwam niets van de verleden jaar bestaande plannen om op St. Eustatius muilieren te gaan fokken.

In den toestand van deze eilanden zal dan ook ingrijpende verandering noodig zijn teneinde algeheele economische inzinking zoo mogelijk te verhoeden.

Bij de zeer aanstaande inspectie zullen de ontworpen plannen onderwerp van bespreking met de bevolking en hare gekozen vertegenwoordigers uitmaken.

De strooïeden-velechnijverheid bleef ongeveer stationnair.

De prijzen van de gewone hoeden waren ook in 1925 laag. Toch werd er op Curaçao, vooral door de buitenbevolking, nog ijverig aan dezen tak van nijverheid gewerkt. Op Bonaire en Aruba was de lust daartoe minder groot.

De waarde van den uitvoer van strooïeden bedroeg in 1925 voor Curaçao, Aruba en Bonaire onderscheidenlijk f 28 728,—, f 24 189,— en f 14 411,— minder dan in 1924.

Een kort verslag betreffende den handel en de scheepvaart van het eiland Curaçao meen ik ook dit jaar niet achterwege te mogen laten.

In 1925 is ingevoerd voor een waarde van f 67 823 383,— tegen f 49 641 686,— in 1924, eene vermeerdering dus van f 18 181 697.

De invoer uit het Moederland bedroeg in 1925 f 5 223 472,— tegen f 5 639 920,— in 1924, eene vermindering dus van f 416 448,—.

Het hoogere cijfer van den algemeenen invoer is in hoofdzaak te danken aan den vermeerderden invoer van ruwe olie, manufacturen, schoenen, steenkolen, gemaakte kleeren, tarwe- en roggemeel, koffie, verfwaren, machinerieën voor elektrische verlichting, verduurzaamde levensmiddelen en timmerhout.

Het lagere cijfer van den invoer uit het Moederland is een gevolg van den verminderden invoer van bewerkt ijzer, in verband met het in den loop van het jaar 1925 gereed komen van een groot gedeelte van het nieuwe tankenpark van de Cur. Petr. Ind. Mij.

De uitvoer in 1925 bedroeg f 59 059 857,— tegen f 31 625 036,— in 1924, ook hier dus een vermeerdering en wel ten bedrage van f 27 434 821,—.

De uitvoer naar het Moederland bedroeg f 59 596,— tegen f 164 138,— in 1924. Hier valt dus, evenals bij den invoer uit Nederland, eene vermindering te constateeren en wel van f 104 542,—.

Het hoogere cijfer van den algemeenen uitvoer is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden uitvoer van residu, gasoline, smeerolie, ruwe olie, gasolie, petroleum, dieselolie, zout en steenkolen.

Het lagere cijfer van den uitvoer naar het Moederland is in hoofdzaak toe te schrijven aan verminderden uitvoer van phosphorzure kalk.

De doorvoer is in 1925 ook toegenomen. Deze bedroeg 112.600 ton, of 36.510 ton meer dan in 1924.

Het hoogere cijfer van den doorvoer is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden doorvoer van ijzerwaren, cement, hout, meel, dividivi, wijn en bier.

In 1925 bedroeg het aantal aangekomen stoomschepen 2129 met een netto inhoud van 10.894.136 M3, tegen 1791 stoomschepen met een netto-inhoud van 7.034.108 M3 in 1924, aldus eene vermeerdering van 338 stoomschepen en 3.860.028 M3 netto-inhoud.

Bij de zeilvaart was evenwel in 1925 een geringe achteruitgang. Bedroeg het aantal ingekomen zeilschepen in 1924: 1384 met een netto-inhoud van 346.772 M3, in 1925 was dit aantal slechts 1340 met een netto-inhoud van 258.825 M3, beteekende eene vermindering dus met 44 zeilschepen en 87.947 M3 netto-inhoud.

Ten slotte moge niet onvermeld blijven, dat in opdracht van het Bestuur de heer L. C. Kwartz van Aruba, na zich te voren met groote nauwgezetheid degelijk te hebben voorbereid, zich in Juli 1925 naar Cuba begaf teneinde aldaar de uit Curaçao afkomstige arbeiders op te sporen, die naar hunne geboorteplaats wenschten terug te keeren, dezen in hun voornemen aan te moedigen, door hen te wijzen op bestaande arbeidsgelegenheid tegen behoorlijk loon, medische hulp en desnoods huisvesting op Curaçao en Aruba, gelegenheid voor den terugkeer dezer arbeiders open te stellen en hun overtocht te vergemakkelijken, zoo noodig met inroeping van de medewerking der Cubaansche autoriteiten en aanbod van vrijen overtocht ingeval van onvermogen.

Op alleszins lofwaardige en verdienstelijke wijze heeft de heer Kwartz zich van deze moeilijke taak gekweten; een volledig verslag van diens reis werd gepubliceerd. Was het aanvankelijk resultaat van zijne bemoeiingen slechts de onmiddellijke repatriëering van 213 volwassenen en 27 kinderen, zijne werkzaamheid op Cuba kon niet nalaten en heeft ook niet nagelaten eene gunstige nawerking te hebben.

In het begin van 1926 zag men wederom als een gevolg van den doortastenden arbeid van den heer Kwartz 46 volwassenen en 6 kinderen besluiten van Cuba naar onze eilanden terug te keeren, die daartoe door het Bestuur in staat gesteld op 1 Maart j.l. behouden op Aruba aankwamen.

Het Bestuur blijft doorgaan met aan deze repatriëering, die voor de betrokkenen eene verlossing beteekent uit veeltijds zeer droeve omstandigheden, zooveel mogelijk steun te verlenen.

Met voldoening mag worden teruggezien op hetgeen in het bijzonder door de departementen van den openbaren gezondheidsdienst en der openbare werken werd tot stand gebracht. Ik wijs in dit verband slechts op de thans behoorlijk ingerichte en naar Mundo Nobo overgebrachte Polikliniek, op de groote

verbetering der veekorallen en betere inrichting van het slachthuis, op den bouw der openbare privaten op Pietermaai, op de afdoende herstelling en de verbreding van den weg op Pietermaai, en de steeds voortschrijdende verbetering der wegen zoo wel in het stadsdistrict als daarbuiten.

Alles wijst op vooruitgang en daarom lijkt het niet te gewaagd de verwachting uit te spreken, dat eindelijk voor de breede lagen der bevolking, die ten bate van enkelen voortdurend te lijden hebben onder nijpend gebrek aan water en die gebukt gaan onder de groote bedragen, die zij zelfs voor eene nog onvoldoende hoeveelheid hebben te betalen, ook in de naaste toekomst de gelegenheid zal kunnen worden geopend zich tegen een behoorlijken prijs de benoodigde hoeveelheid water te verschaffen.

Met het uitspreken van de hoop, dat het gemeen overleg tusschen Uwen Raad en het Bestuur goede vrucht zal dragen in het duurzaam belang van het Curaçaosch volk en met de bede, dat Gods onmisbare zegen op onzen gemeenschappelijken arbeid voor de welvaart van Curaçao moge rusten, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1926/1927 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan, terwijl ook de heeren leden van den Raad van Bestuur zich verwijderen.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, doet de Voorzitter het voorstel om over te gaan tot het trekken der Afdeelingen.

Hiertoe wordt besloten.

Het resultaat der trekking is, dat de eerste afdeeling bestaat uit de heeren: *E. M. Penso, J. J. Beaujon, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Edwin Senior, H. J. Beaujon* en *H. Perret Gentil* en de tweede afdeeling uit de heeren: *Dr. W. Ch. de la Try Ellis, E. S. C. de Veer Abrahamz, S. M. L. Maduro, R. S. de Lannoy* en *R. F. Muskus*, welke afdeelingen, volgens de bepalingen van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk zullen worden gepresideerd door de heeren Voorzitter en Ondervoorzitter.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Naar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet vervolgens mededeeling van de volgende gekomen stukken:

1. eene gouvernements-depêche dt. 3 Juni 1925, No. 1227, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat hij, gevolgd door 3506 van het gewijzigd Regeeringsredement van Curaçao, den heer Administrateur van Curaçao, gemachtigd heeft om te beraden de beslissingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot bescherming van diersoorten, uitgaaf voor land- en veldbouw bij te wonen en een raadgeraad te laten uit te brengen.

De Voorzitter heeft den gemachtigde van den Gouverneur uitkomen ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij verzoeken zal te moeten verstrekken.

2. een extract uit de Gouvernements-beschikking van den 1sten Mei 1925, No. 416, waarbij de Commissar ter Gouvernements-Secretarie, R. F. W. Boskalfon, aangewezen is om den Raad van den Kolonialen Raad bij ongesteldheid, afwezigheid of onbestantenis te vervangen en gemachtigd om bij afwezigheid van den Gouvernements-Secretaris de officiële bescheiden namens dezen te teekenen.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

Voorts deelt de Voorzitter mede, dat er ingekomen is een

Tot loelich van van zijn Assistenten zegt de heer H. J. Beaujon het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Afzietend ik tot de eigenlijke bevestiging van het ontwerp, overzigt, wil ik even aanstippen, dat ik bij eventuele bespreking daarvan, de daarmede verband houdende wettelijke wijziging van art. 4 zal voorstellen en eveneens de aanvulling van artikel 12 onder welke het ontwerp geen zin zou hebben.

De gronden nu, waarop ik mijn amendement baseer, zijn uitvoerig aangegeven in het voorloopig verslag.

Er zou ten eenen tijde machts-delegatie aanwezig zijn, waarvoor geen enkel wettelijke grond is aangevoerd.

De vraag toch welke diersoorten al dan niet bescherming van waarde hebben, is het essentiële van het ontwerp, en het oordeel hieromtrent behoort zonder twiifel tot de bevoegdheid van de Wetgevende Macht, d.i. het stellen van een of ander diersoort onder wettelijke bescherming mag niet geschieden door het uitvoerend gezag zonder goedkeuring en medewerking van den wetgever.

Hetgeen ten deze in de memorie van antwoord voorkomt is weinig beredrend, en wel beschouwd volstrekt geen antwoord op de ingebrachte bezwaren.

Dat er in het wild levende diersoorten zijn, die beschermd dienen te worden, is een al lang uitgemaakte zaak en hieromtrent een tusschen wetgever en Uitvoerende Macht zeker geen verschil van meening bestaat.

Wie heeft dan ook dit laatste ooit bewaerd?

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 9den Juni 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *E. M. Penso*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. Perret Gentil*, *J. J. Beaujon*, *H. J. Beaujon*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, fung. griffier van den Raad.

BENEVENS: de heer *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *R. F. Muskus*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R. S. de Lannoy*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 11n. Mei 1926 (No. 1).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Voorzitter doet vervolgens mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche dd. 8 Juni 1926, No. 1227, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat hij, ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den heer Administrateur van financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij vermeenen zal te moeten verstrekken.

2o. een extract uit de Gouvernements-beschikking van den 29sten Mei 1926, No. 416, waarbij de Commies ter Gouvernements-Secretarie, *R. F. W. Boskaljon*, aangewezen is om den Griffier van den Kolonialen Raad bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te vervangen en gemachtigd om bij afwezigheid van den Gouvernements-Secretaris de officieele bescheiden namens dezen te tekenen.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

Voorts deelt de Voorzitter mede, dat er ingekomen is een

verzoekschrift van den heer *L. O. Lampe*, praktizijn alhier, gesteld op ongezegeld papier en dat hij, op grond van artikel 17 van het Reglement van Orde voor den Raad, dit verzoekschrift ter zijde heeft gelegd.

Aan de orde van behandeling is thans:
de ontwerp-verordening tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw. (14).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden de artikelen 1 en 2 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 3 verkrijgt de heer *H. J. Beaujon* het woord en stelt voor dit artikel te doen vervallen.

Het amendement van den heer *H. J. Beaujon* wordt ondersteund door de heeren *J. J. Beaujon* en *E. M. Penso*.

Ter toelichting van zijn amendement zegt de heer *H. J. Beaujon* het volgende:

„Mijnheer de Voorzitter! Alvorens ik tot de eigenlijke toelichting van het amendement overga, wil ik even aanstippen, dat ik bij eventueele aanneming daarvan, de daarmede verband houdende redactie-wijziging van art. 4 zal voorstellen en eveneens een aanvulling van artikel 12 zonder welke het ontwerp geen zin zou hebben.

De gronden nu, waarop ik mijn amendement baseer, zijn uitvoerig genoeg aangegeven in het voorloopig verslag.

Er zou ten deze machts-delegatie aanwezig zijn, waarvoor geen enkele deugdelijke grond is aangevoerd.

De vraag toch welke diersoorten al dan niet bescherming van noode hebben, is het essentieele van het ontwerp, en het oordeel hieromtrent behoort zonder twijfel tot de bevoegdheid van de Wetgevende Macht, d.i. het stellen van een of ander diersoort onder Wettelijke bescherming mag niet geschieden door het uitvoerend gezag zonder goedkeuring en medewerking van den wetgever.

Hetgeen ten deze in de memorie van antwoord voorkomt is weinig bevredigend, en wel beschouwd volstrekt geen antwoord op de ingebrachte bezwaren.

Dat er in het wild levende diersoorten zijn, die beschermd dienen te worden, is een al lang uitgemaakte zaak en hieromtrent zou tusschen wetgever en Uitvoerende Macht zeker geen verschil van meening bestaan.

Wie heeft dan ook dit laatste ooit beweerd?

Waar de memorie van antwoord zegt, dat het essentiele van de verordening is het beschermen van nuttige dieren die in het wild leven, daar sta ik ten deze in mijne opvatting lijnrecht tegenover de meening van het Bestuur.

Dit is niet het essentiele van de verordening.

Het essentiele is de vraag welke diersoorten moeten worden beschermd en aangezien ten deze wel degelijk verschil van meening zou kunnen bestaan, acht ik het noodzakelijk de te beschermen diersoorten uitdrukkelijk in de wet op te noemen.

Ik betreur het dat het bestuur in zijn memorie van antwoord vermeend heeft gebruik te moeten maken van de uitdrukking „misbruik maken van de voorgestelde machtsdelegatie”.

Voor zoover mij bekend, heeft niemand het Bestuur zoo iets ten laste gelegd, ik zeer zeker niet, en die uitdrukking had gerust achterwege kunnen blijven.

Voor mij is het een beginsel-quaestie.

Mag de Raad, anders dan wellicht in de meest-exceptionele gevallen en dan alleen nog tijdelijk en noodgedwongen (oorlog, natuurrampen, enz.) de hem bij de constitutie opgelegde bevoegdheid aan een ander macht overdragen?

Die vraag kan ik niet anders dan ontkennend beantwoorden op grond van de Wet, en geen redeneering gebaseerd op utiliteitsgronden of uit gemakzucht, kan mij van het tegendeel overtuigen.”

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter! In de eerste plaats mijn dank voor den tot mijn gerichten welkomstgroet.

Dan wensch ik, naar aanleiding van het door het geachte lid H. J. Beaujon gesprokene, in het midden te brengen, dat het Bestuur het zou hebben verkozen, in deze meer vrijheid van handelen te hebben verkregen, doch, waar Bestuur en Raad het in hoofdzaak eens zijn, namelijk, dat beiden wenschen dat de troepialen beschermd zullen worden, neem ik namens den Gouverneur het amendement-Beaujon om artikel 3 te doen vervallen over.

De Voorzitter stelt voor om de behandeling van de artikelen 3 en 4 aan te houden tot na de behandeling van artikel 12. Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

Hierna worden de artikelen 5, 6, 7, 8, zooals gewijzigd, 9, 10 en 11, zoomede het bij nota van wijzigingen na artikel 11 ingelaschte nieuw artikel, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 12 verkrijgt de heer *H. J. Beaujon* wederom het woord en stelt voor aan dit artikel een tweede lid toe te voegen luidende:

„Zij is toepasselijk op de in het wild levende vogels, alhier bekend onder den naam van „troepialen” (Icteridae).”

Het amendement van den heer *H. J. Beaujon* wordt ondersteund door de heeren *J. J. Beaujon* en *Penso*.

De heer *H. J. Beaujon* zegt, dat hij, ter toelichting van dit amendement meent te kunnen volstaan met te verwijzen naar hetgeen door hem bij het indienen van zijn amendement tot het doen vervallen van artikel 3 is gezegd.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, neemt namens den Gouverneur het amendement over.

Artikel 12 wordt, zooals aangevuld, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans brengt de Voorzitter het door den heer *H. J. Beaujon*

ingediende en door het Bestuur overgenomen amendement om artikel 3 te doen vervallen, in behandeling, welk amendement zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

Hierna komt artikel 4 in behandeling.

De heer *H. J. Beaujon* stelt voor om in dit artikel de woorden: „bij het in artikel 3 bedoeld besluit van den Gouverneur aangewezen” te vervangen door de woorden: „in deze verordening genoemde”.

Ter toelichting van dit amendement, dat ondersteund wordt door de heeren *J. J. Beaujon* en *Penso*, zegt de heer *H. J. Beaujon* dat het verband houdt met het vervallen van artikel 3 en de aanvulling van artikel 12.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, neemt, namens den Gouverneur, het amendement van den heer *H. J. Beaujon* over.

Hierna komt artikel 4, zooals gewijzigd, in behandeling en wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans worden het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Voorzitter verzoekt den gemachtigde van den Gouverneur wel te willen zorgen voor eene nieuwe nummering van de artikelen der aangenomen verordening, welke noodig is in verband met het vervallen van artikel 3, en ook het na artikel 11 ingelaschte nieuwe artikel een nummer te willen doen geven.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, doet de toezegging, dat hij aan het verzoek van den Voorzitter zal voldoen.

De Voorzitter zegt hierna het volgende:

Naar aanleiding van de mededeeling door den geachten gemachtigde van den Gouverneur gedaan in de zitting, waarin de begrooting voor het jaar 1927 is behandeld, in verband met het verzoek van de Afdeelingen tot overlegging van afschriften van de overeenkomsten, concessies of vergunningen aangaande de Caracasbaai en de Piscaderabaai alhier en de Sint Nicolaasbaai op Aruba, is het volgend schrijven aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao ontworpen:

„In het voorloopig verslag op de voorloopige Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 komt de zinsnede voor: „Op prijs zou het worden gesteld indien het Bestuur afschriften wilde overleggen van de overeenkomsten, concessies of vergunningen aangaande de Caracasbaai en de Piscaderabaai alhier en de Sint Nicolaasbaai op Aruba.”

Aangezien bedoelde afschriften niet werden overgelegd, hebben de Afdeelingen bij het Eindverslag het verzoek tot overlegging herhaald, in het vertrouwen, dat het Bestuur aan dat verzoek zou voldoen. Evenwel verklaarde de Administrateur van financiën als gemachtigde van het Bestuur in 's Raads vergadering van den 8sten Mei 1926: „De Gouverneur zal gaarne een gemotiveerd schriftelijk verzoek van den Raad ontvangen alvorens hij het overleggen van afschriften van de erfpachtsakten kan overwegen.”

Met bevreemding heeft de Raad van die verklaring kennis genomen, niet alleen omdat vroegere Besturen nimmer dergelijke verzoeken geweigerd hebben in te willigen, maar ook omdat het Bestuur op verzoek van eenige leden, bij datzelfde voorloopig verslag dd. 29 Maart 1926 gedaan de met de Directie van de IJsfabriek gevoerde correspondentie heeft overgelegd.

Waarom het Bestuur bij de behandeling van dezelfde begrooting in zake de met de Petroleum-maatschappijen gesloten

overeenkomsten een ander standpunt ingenomen heeft, kan de Raad niet bevroeden en zulks te minder nu een der overeenkomsten de Sint Nicolaasbaai op Aruba betreft.

Vanwege het groote belang aan deze zaak verbonden ziet de Raad zich daarom verplicht gebruik te maken van de bevoegdheid, dit College bij artikel 97 van het Regeeringsreglement toegekend, en Uwe Excellentie bij deze uit te noodigen den Raad inlichtingen te geven omtrent den geheelen inhoud van de overeenkomsten door het Bestuur met de betrokken Petroleummaatschappijen betreffende de Caracasbaai en de Piscaderabaai op Curaçao en de Sint Nicolaasbaai op Aruba aangegaan, in de Memorie van Antwoord dd. 19 April 1926 bedoeld.

De Raad wil hierbij aanstippen, dat gemeld artikel 97 den eisch niet stelt dat de daarin bedoelde uitnoodiging gemotiveerd zij."

Indien de leden zich met den inhoud van dit schrijven kunnen vereenigen stel ik voor dit aan den Gouverneur toe te zenden.

Hiertoe wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besloten.

De Voorzitter doet hierna aan den Raad de mededeeling, dat

hij wegens dringende omstandigheden genoodzaakt is zich voor eenigen tijd naar Europa te begeven en voornemens is den 13den Juni e. k. daarheen te vertrekken.

Spreeker uit de beste wenschen voor het welzijn van de Heeren Onder-Voorzitter, Leden en Griffier van den Raad en van den Gemachtigde van den Gouverneur, die in deze vergadering aanwezig is en hoopt allen bij zijn terugkeer in goeden welstand aan te treffen.

De heer *J. J. Beaujon* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter! Ook namens mijne medeleden wensch ik U en Uwe geachte familie een aangename en voorspoedige reis toe.

Moge het U in alles welgaan gedurende Uwe afwezigheid en dat wij het genoegen mogen hebben U in goeden welstand in ons midden terug te zien.

De Voorzitter betuigt den gemachtigde van den Gouverneur dank voor de door hem verstrekte inlichtingen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 26n. Juli 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis, R. F. Muskus, H. J. Beaujon, E. S. C. de Veer Abrahamsz, E. M. Penso, J. J. Beaujon, H. Perret Gentil, R. S. de Lannoy* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de heeren *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën, en *Ir. G. J. H. Molengraaff*, Chef van den Mijnbouwkundigen dienst, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior* en *S. M. L. Maduro*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 8sten Mei 1926 (zittingjaar 1925—1926 No. 21) en van den 9den Juni 1926 (zittingjaar 1926—27 No. 2).

De heer *De Veer Abrahamsz*, na het woord gevraagd en verkregen te hebben, zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Bij het nalezen van de ontworpen notulen van de zitting van 8 Mei jl. trok het mijne aandacht, dat op pagina 41 ervan vermeld staat, dat ik gezegd zou hebben „dat ik moeilijk kan aannemen dat een automobiel reeds na twee jaren gebruik zoodanig zal zijn versleten, dat hij geheel onbruikbaar zou zijn”, zonder dat iets van dien aard van Bestuurstafel was beweerd of zonder dat er sprake van was na welken tijd een auto zou zijn versleten. Ik ben van meening, dat ik over automobielen gesproken heb, nadat de Administrateur van financiën, die dien avond als gemachtigde van het Bestuur optrad, gezegd had, dat twee jaren gelegen gelden voor nieuwe auto's op de begrooting waren aangevraagd, en die meening wordt ook door anderen gedeeld.

Waar de Administrateur van financiën, met wien ik over de zaak gesproken heb, mij echter heeft medegedeeld, dat hij niet gezegd heeft hetgeen ik mij voorstel en wij hier geen stenographen hebben, die alles kunnen opteekenen, wat er gezegd wordt, zal ik geen voorstel doen om de notulen dienaangaande aan te vullen.

Daar geen verdere aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden beide notulen goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt nu het volgende:
Wederom door-vertrek van den heer *Lansberg* geroepen om

de leiding der vergaderingen op mij te nemen, vertrouw ik met Uwe medewerking hangende en komende zaken tot bevredigende oplossing te kunnen brengen.

De hangende zaken zijn: vier ontwerpen 1921—22 en 1922—23 betreffende uitoefening artsenijsmengkunde, verpakte geneesmiddelen, tandheelkunde en genees-, heel- en verloskunde, die de Raad vanwege uniformiteit in wetgeving gaarne samen wil afhandelen, terwijl nog stukken van het Bestuur daarop worden ingewacht.

Op zeven ontwerpen, dateerende van 1922/23, 1923/24, 1924/25, 1925/26 en 1926/27 en handelende over Havenreglement, quarantaineverordening, geldboete, politiekeur, wenschelijkheidsbegrooting is door den Raad het voorloopig verslag ingediend, en moet het Bestuur daarop antwoorden.

Vergis ik mij niet, dan is op verzoek van het Bestuur de behandeling van het ontwerp 1923/24, No. 27, over Opium, aangehouden.

De Memorie van antwoord op het ontwerp tot wijziging van het Reglement voor de Curaçaosche Bank is pas ingekomen en zal in de vergadering der Afdeelingen worden onderzocht.

Voor dadelijke behandeling zijn vatbaar:
het ontwerp 1926/27, No. 3, wijziging en aanvulling algemeene verordening I. U. en D. 1908, en
het ontwerp 1926/27, No. 4, aanvulling van de verordening van den 25n. Juni 1925 (P. B. No. 27).

Met betrekking tot het eerste ontwerp is door den Administrateur van financiën een hedenavond door hem namens den Gouverneur voor te stellen uitbreiding der voorgestelde wijzigingen bij circulairen—brief aan de leden medegedeeld.

De tusschen Raad en Bestuur over het ontwerp gewisselde stukken wijzen niet op overeenstemming ten aanzien van de wenschelijkheid der toevoeging van sub 9o. van art. 1. Als geen bepaalde voorstellen worden gedaan door de leden — ik vermeen uit de behandeling in de afdeelingen te moeten opmaken, dat Bestuur en Raad liever niet te diep willen ingaan op dit punt — zal ik bij art. 1 in stemming brengen elk onderdeel afzonderlijk en over het onderdeel sub 9o. zal ik hoofdelijk laten stemmen. Als door den gemachtigde van den Gouverneur, de voor te stellen verdere wijziging wordt ingediend en toegelicht, dan is er namens den Raad geen bezwaar dat nog hedenavond in behandeling te nemen samen met de andere voorgestelde wijzigingen.

Het tweede ontwerp staat in verband met de watervoorziening.

Ik wil hier releveeren, dat de Raad in de stukken het Bestuur heeft te kennen gegeven geen vertrouwen te hebben in het bestaande plan en zijne uitvoering en in overweging heeft gegeven deskundigen te raadplegen hier en in het buitenland, terwijl de meeste leden zich hebben laten inlichten door de twee gouvernements ingenieurs op Curaçao.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

10. een schrijven van den heer Edwin Senior, waarbij hij den Raad kennis geeft, dat hij voornemens is, wegens ziekte van zijne echtgenoot, zich voor eenige maanden naar Europa te begeven.

De Voorzitter spreekt den wensch uit, dat Mevrouw Senior spoedig herstel moge vinden en dat de heer Senior binnenkort weder in 's Raads midden moge terugkeeren om met dezen te kunnen samenwerken.

20. een schrijven, dd. 15 Juli 1926 van den heer L. O. Lampe, praktizijn alhier, luidende:

„In het blad „Amigoe di Curaçao” heb ik gelezen, dat ik een verzoekschrift bij den Raad heb ingediend op ongezegeld papier, hetwelk om die reden ter zijde is gesteld.

Met verwijzing naar mijn schrijven van den 3n. Juni gericht aan den Raad, zij het mij vergund U mede te deelen, dat het niet in mijne bedoeling lag bij den Raad een verzoekschrift in te dienen, noch dat mijn voormeld schrijven m. i. als een request dient te worden beschouwd. Alwaar de wetgever in de zegelbelasting-verordening voor Curaçao geene regels heeft vastgesteld, wat onder verzoekschriften dient te worden verstaan, moet mijns inziens thans eene beslissing van het vraagstuk worden getoetst aan den aangenomen algemeen geldenden regel. Wanneer men spreekt van „verzoekschriften”, dan denkt men gewoonlijk aan geschriften in bepaalden vorm geschreven, gericht aan openbare autoriteiten, waarin de verkrijging van een recht of beschikking wordt beoogd. Het door mij aan den Raad gericht schrijven kan moeilijk als een zoodanig geschrift worden beschouwd, omdat daarmee niet beoogd wordt „het verkrijgen van een recht of van eene beschikking”, maar eenvoudig wordt daarbij de medewerking van den Raad ingeroepen ten aanzien eener wijziging van de Vergunningsverordening P. B. No. 23 van 1908 en zulks naar aanleiding van het verzoekschrift, waarvan een afschrift den Raad bij voormeld schrijven werd aangeboden.

Voor het geval, dat de Raad na kennisneming van het bovenstaande, toch de meening van den Voorzitter mocht deelen, dat mijn voormeld schrijven „een verzoekschrift is”, neem ik hierbij de vrijheid den Raad een op zegel gesteld afschrift daarvan aan te bieden. Hoogachtend, (get.) L. O. Lampe.”

30. bovenbedoeld request dd. 3 Juni 1926, van den heer Lampe, luidende:

„Namens de ondertekenaren heb ik de eer den Raad hierbij aan te bieden afschrift van een bij den Gouverneur ingediend verzoekschrift door een twintigtal houders van vergunningsrecht, met beleefd verzoek, dat het den Raad moge behagen zijne medewerking te verlenen tot het wijzigen der verordening betreffende het verlenen van vergunningsrecht (P. B. No. 23 van 1908) in zoodanigen geest, waardoor de belanghebbenden naar aanleiding van de in bedoeld verzoekschrift uiteengezette redenen, den gewenschten waarborg zouden kunnen verkrijgen. Hoogachtend, (get.) L. O. Lampe.”

Aangezien de sub 20. en 30. genoemde stukken de eerste in dit zittingjaar binnengekomene zijn, die in handen van eene commissie moeten worden gesteld, wordt op voorstel van den Voorzitter al dadelijk overgegaan tot kiezing eener commissie, niet alleen voor verzoekschriften, doch ook voor alle andere stukken, welke de Raad ter bestudeering in handen van eene commissie zou willen stellen.

Het resultaat van de kiezing is, dat de heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis, E. S. C. de Veer Abrahamsz en E. M. Penso achtereenvolgens met volstreekte meerderheid van stemmen gekozen worden tot leden dier commissie, welke heeren zich de keuze laten welgevalven.

Hierna worden de sub 20. en 30. genoemde stukken in handen van de commissie van verzoekschriften gesteld.

40. een schrijven, gedateerd Amsterdam 29 Mei 1926 van den heer A. Bergmann, gewezen Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van Curaçao, Geneesheer bij den dienst

der Volksgezondheid in Nederlandsch Oost-Indië, luidende: „Bij dezen heb ik de eer een afschrift van mijn schrijven, dd. 27 Mei 1926 met 26 bijlagen aan Z. E. den Minister van Koloniën te stellen in handen van den Kolonialen Raad van Curaçao.

Ik meen goed te doen met een afschrift van hoogeraangehaald schrijven in handen van Uwen Raad te stellen, opdat de Koloniale Raad van Curaçao, die de belangen der Kolonie behartigt, zich een oordeel kan vormen over de wijze waarop door de Regeering het Regeeringsbeleid ten aanzien van Curaçao wordt uitgeoefend. Ik heb de eer te zijn, Uw dw. dr. (get.) A. Bergmann.”

De bijlagen van dit schrijven worden door den Voorzitter achtereenvolgens opgenoemd met opgave van datum, herkomst en adres.

Ook deze stukken worden in handen van de commissie van verzoekschriften gesteld, teneinde den Raad daarop van advies te dienen.

50. eene gouvernements depêche, dd. 22 Juli 1926, No. 1246, luidende:

Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 10 Juni 1926 No. 13, houdende de uitnoodiging om Uwen Raad inlichtingen te geven omtrent den geheelen inhoud van de overeenkomsten door het Bestuur met de betrokken Maatschappijen betreffende de Caracasbaai en de Piscaderabaai op Curaçao en de St. Nicolaasbaai op Aruba aangegaan, heb ik de eer Uwen Raad te berichten, dat afschriften van de beschikkingen waarbij aan den Administrateur van financiën machtiging werd verleend tot het aangaan van bedoelde overeenkomsten, ter Griffie van Uwen Raad zijn gedeponereerd.”

Namens den Raad zegt de Voorzitter den Gouverneur dank voor de verleende inzage der stukken. Spreker verzoekt de leden, die de inzage gevraagd hebben, ter Griffie van den Raad deze stukken in te kijken en den Raad te zijner tijd mede te deelen, of dienaangaande eenige aanwijzing of eenig voorstel moet worden verwacht.

60. eene gouvernements-depêche, dd. 22 Juli 1926 No. 1503, waarbij den Raad wordt medegedeeld dat de heeren H. Schotborgh, Administrateur van financiën, en Ir. G. J. H. Molengraaff, Chef van den Mijnbouwkundigen dienst, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, gemachtigd zijn om de beraadslagingen van den Raad, onderscheidenlijk over de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908, en die tot nadere aanvulling van de verordening van den 25n. Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet de gemachtigden van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen en raadgevingen, die zij meenen zullen te moeten verstrekken.

Hierna wordt door het lot beslist, dat de stemming bij de behandeling der na te noemen ontwerpen bij No. 9 van de presentielijst zal aanvangen.

Aan de orde van behandeling komt thans: de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908”. (26).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Bij de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp zegt de Voorzitter, dat hij, waar artikel 1 uit 14 onderdeelen bestaat, elk onderdeel afzonderlijk in behandeling zal brengen.

Hierna worden de onderdeelen 1 tot en met 8 achtereenvol-

gens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderdeel 9 verzoekt de heer *H. J. Beaujon* hoofdelijke stemming, welk voörstel ondersteund wordt door de heeren de Veer Abrahamsz en Penso.

Zijn voorstel motiveerend zegt de heer *H. J. Beaujon*, dat hij tegen deze aanvulling zal stemmen, omdat naar zijne meening zij eerstens veel te vaag is omschreven en tweedens in strijd is met het Regeeringsreglement, althans met den geest daarvan en veel heeft van het verleen van privilegie op het stuk van belastingen. Bovendien laat zij te veel ruimte voor willekeur. Het ontgaat hem ten eenenmale wat voor internationale betrekkingen in deze geschaad kunnen worden. Wil men artikelen, ingevoerd met een wetenschappelijk doel, vrijstellen van invoerrecht, dan neme men die duidelijk omschreven op onder de vrijstellingen.

De heer *De Veer Abrahamsz* verzoekt den heer Administrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur, om eenige opheldering te geven omtrent het hierin aangegeven begrip „wetenschappelijk doel”.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, na den Voorzitter bedankt te hebben voor zijn welkomstgroet, zegt, dat, wanneer iemand iets invoert voor zijn persoonlijke liefhebberij, dit wel nooit zal worden aangemerkt als te zijn ingevoerd met een wetenschappelijk doel. Om bepaalde artikelen onder de vrijstellingen op te nemen zou men in te lange definities moeten vervallen, op gevaar af van het een of ander over het hoofd te zien. Er zijn gevallen bekend, dat hier een geleerde kwam met chemicaliën en werktuigen, bestemd voor onderzoekingen in het belang van de wetenschap, waarvoor invoerrecht had moeten worden betaald. In dergelijke gevallen gaf de administratie der belastingen dikwijls, buiten de wet om, vrijstelling. Het doel van de onderhavige bepaling is deze bevoegdheid in de verordening vast te leggen. In de verordening I. U. en D. 1908 heeft men reeds vrijstellingen voor eenige zaken, die in het belang van het onderwijs of voor musea worden ingevoerd. Het is derhalve in de lijn van bestaande wetsbepalingen op den invoer de thans voorgestelde vrijstelling in het leven te roepen. De strekking van het thans voorgestelde gaat iets verder en is om zooveel mogelijk alles, wat met een wetenschappelijk doel ingevoerd wordt, vrij te stellen van invoerrecht.

Dat internationale betrekkingen wel degelijk geschaad kunnen worden door heffing van invoerrecht, is ook niet denkbeeldig, als men nagaat, dat autoriteiten van andere landen, vooral uit de naburige landen, dikwijls ons eiland bezoeken. Wanneer belasting wordt geheven op goederen, die zij invoeren, zullen dezen zich wellicht gepiqueerd gevoelen. Zelfs een eenvoudige visitatie wordt vaak kwalijk genomen. Natuurlijk wordt zulks zooveel mogelijk vermeden, maar om alle vrijving te voorkomen wordt de onderwerpelijke bepaling voorgesteld. Ook in Nederlandsch Oost-Indië bestaat een dergelijke bepaling.

De heer *H. J. Beaujon* zegt, met aandacht te hebben geluisterd naar het betoog van den geachten gemachtigde, maar dat deze hem niet heeft kunnen overtuigen. De gemachtigde zinspeelt op de prikkelbaarheid van de menschen, maar zooals de voorgestelde bepaling luidt, moet het invoerrecht toch eerst geheven en betaald worden, voordat de Gouverneur teruggave kan verleen; de visitatie heeft dus reeds plaats gehad als het invoerrecht terugontvangen wordt, zoodat men toch niet voorkomt, dat de betrokkenen in hun prikkelbaarheid worden gekwetst. Daarom geeft spreker er de voorkeur aan, dat in dergelijke gevallen het al of niet heffen van invoerrecht of visiteren der goederen aan de discretie van de administratie der belastingen wordt overgelaten.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop, dat eene eindbeslissing van hooger hand tot teruggave van reeds betaalde invoerrechten veel zal bijdragen tot een indruk, die de betrokkenen onaangenaam is geweest, weg te nemen.

Indien het geachte lid Beaujon tegen de redactie van deze bepaling bezwaar heeft, kan zij misschien in een anderen vorm worden gegoten.

De heer *Beaujon* zegt, dat hij zich zou kunnen vereenigen met het eerste gedeelte omtrent artikelen ingevoerd met een wetenschappelijk doel, maar dat hij beslist tegen het andere gedeelte is, omdat dit volgens hem in strijd is met het Regeeringsreglement.

Onderdeel 9 in stemming gebracht, wordt aangenomen met zeven tegen drie stemmen. Vóór stemmen de heeren De Lanoy, Zeppenfeldt, Muskus, De Veer Abrahamsz, Penso, J. J. Beaujon en Perret Gentil; tegen de heeren Ellis, H. J. Beaujon en de Voorzitter.

Hierna worden de onderdeelen 10 en 11 achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, stelt thans voor om na onderdeel 11 een nieuw onderdeel 12, in te lasschen, luidende;

12o. Artikel 128 wordt gelezen:

Het invoerrecht bedraagt:

Artikelen	Maatstaf	Invoerrecht
Aardappelen.....	100 K. G....	f 2,—
Aardewerk en porcelein, met uitzondering van dakpannen, metselsteen en vloertegels.....	waarde.....	15 ⁰ / ₀
Automobielen.....	”	10 ⁰ / ₀
Beschuit, fijne (A).....	”	15 ⁰ / ₀
Bier (B).....	de hectoliter. f	20,—
Boter.....	100 K. G....	f 7,50
Bron- en mineraalwater.....	de hectoliter. f	5,—
Gedistilleerd (C).....	de hectoliter ad 50 ⁰ / ₀ alcohol bij 15 ⁰ C. f	1,—
Glas en glaswerk, alle soorten.....	waarde.....	15 ⁰ / ₀
Kaarsen.....	de K. G....	f 0,10
Kaas.....	100 K. G....	f 5,—
Koffie.....	100 K. G....	f 4,—
Mais.....	64 liter.....	f 0,10
Margarine.....	100 K. G....	f 5,—
Meel, Mais-.....	90 K. G....	f 0,25
Meel, tarwe- en rogge-.....	90 K. G....	f 0,50
Metaalwaren, geëmailleerde.....	waarde.....	10 ⁰ / ₀
Meubelen.....	”	10 ⁰ / ₀
Muziekinstrumenten.....	”	15 ⁰ / ₀
Petroleum.....	100 liter.....	f 0,80
Runderen.....	het stuk....	f 7,50
Rijst.....	100 K. G....	f 3,—
Rijtuigen.....	waarde.....	10 ⁰ / ₀
Rijwielen.....	”	10 ⁰ / ₀
Sigaren.....	”	20 ⁰ / ₀
Sigaretten.....	100 stuks....	f 0,20
Suiker, bruine.....	100 K. G....	f 1,—
Suiker, witte.....	100 K. G....	f 2,—
Suikerbakkerswerk en chocolade... Tabak.....	waarde.....	15 ⁰ / ₀ 20 ⁰ / ₀
Thee.....	100 K. G....	f 10,—
Vruchten, geconfijt of ingemaakt... Vuurwerk.....	waarde.....	15 ⁰ / ₀ 20 ⁰ / ₀
Wijn (D), champagne en andere mousweerende wijnen.....	de hectoliter. f	150,—
Wijn (D), alle andere wijnen.....	” f	40,—
Alle andere goederen, hierboven niet genoemd en niet vrijgesteld.....	waarde.....	3 ⁰ / ₀

Bijzondere bepalingen.

Deelen van voorwerpen, voor zoover niet uitdrukkelijk vrijgesteld of afzonderlijk belast, worden voor de toepassing van het tarief met die voorwerpen gelijkgesteld.

Voor goederen, naar het gewicht belast, wordt het invoerrecht geheven naar het netto-gewicht.

Als netto-gewicht wordt aangemerkt het bruto-gewicht der goederen, verminderd met het gewicht der grove emballage.

(A) Onder fijne beschuit worden gerekend biscuits, bereid met suiker, likeur, vruchtensap, vanille, essences of andere aromatische stoffen.

(B) Mout-extract wordt met bier gelijkgesteld.

(C) De hoeveelheid van het gedistilleerd wordt berekend na herleiding tot de sterkte van vijftig percent alcohol, volgens de accijnsverordening; behalve het invoerrecht is de accijns verschuldigd.

(D) Onder wijn wordt begrepen alle gegiste dranken, die geheel of gedeeltelijk bereid zijn uit het sap of de aftreksels van druiven, rozijnen, krenten of andere versche of gedroogde vruchten. Ook worden als wijn belast vloeibare moeren en droeven, alsmede ongegiste aftreksels of sappen van vruchten, geschikt om wijn te versnijden of aan te lengen.

Ter toelichting van dit voorstel zegt de heer *Schotborgh*, dat de Minister van Koloniën den wensch te kennen heeft gegeven om het onder letter H van artikel 1 van de verordening van 27 December 1922, opgenomen in P. B. 1922 No. 77, voorkomende tarief der invoerrechten zoodanig te herzien, dat daaruit eerstens het woord „voorloopig” vervalt en tweedens, dat één overzichtelijk tarief wordt vastgesteld.

Het doel van zijn voorstel is nu om aan dien wensch tegemoet te komen. Wijzigingen van geenerlei aard, behalve in vorm, worden hierdoor in het tarief aangebracht.

Het door den gemachtigde van den Gouverneur, den heer *Schotborgh*, voorgestelde nieuw onderdeel 12 wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, evenzoo de drie volgende onderdeelen, die thans geworden zijn 13, 14 en 15.

Hierna worden artikel 1, zooals aangevuld, en artikel 2 van het ontwerp, het intitulé en de considerans achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *H. J. Beaujon* verzoekt hoofdelijke stemming voor het ontwerp in zijn geheel, waarna het met negen stemmen tegen één wordt aangenomen.

Vóór stemmen de heeren *De Lannoy*, *Zeppenfeldt*, *Ellis*, *Muskus*, *De Veer Abrahamsz*, *Penso*, *J. J. Beaujon*, *Perret Gentil* en de Voorzitter; tegen de heer *H. J. Beaujon*.

Alsnu komt in behandeling de *ontwerp-verordening tot nadere aanvulling van de verordening van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926.* (18).

Bij de opening der algemeene beraadslagingen verkrijgt de heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. De Koloniale Raad verzocht in zijn eindverslag het Bestuur zijn meening over de daarin gemaakte opmerkingen te willen mededeelen. Ter voldoening aan dit verzoek heb ik de eer het volgende mede te deelen.

De redenen waardoor het onderzoek eenige jaren heeft geduurd is reeds door het Bestuur beantwoord in de Memorie van Toelichting van de Ontwerp-begrooting 1925 (artikel 128) en tijdens de Openbare behandeling van die begrooting (notulen 13 Blz. 41).

Het afvoeren van het artikel „kosten voor voorbereidende werkzaamheden inzake de watervoorziening van Willemstad en Haven” van de Ontwerp-begrooting 1925 door den Kolonialen Raad was inderdaad om de begrooting sluitend te maken.

De Raad citeert zelf: „Thans echter, nu wij het door vele in de kolonie zoo vurig verbeide tijdstip naderen, dat Curaçao zijn eigen huishouding zal kunnen bekostigen, is het vraagstuk niet meer slechts van theoretisch, maar ook praktisch belang”. Op blz. 40, Notulen 13 van de Openbare behandeling van die Ontwerp-begrooting lees ik: „Om te besluiten doe ik (de Heer *A. G. Stadius Muller*) een beroep op al mijne medeleden om vóór mijne amendementen te stemmen en ook op het Bestuur om zijn medewerking, vooral tegenover de Regeering teneinde op de door mij aangegeven wijze te geraken tot een sluitende Begrooting”.

Tot deze amendementen behoorde o.a. één beoogende het onderartikel 127 „Waterverschaffing” met f 3 000,— te verminderen en één beoogende het onderartikel 128 „Kosten voor voorbereidende werkzaamheden inzake de watervoorziening van Willemstad en Haven” te doen vervallen.

Eenige passages uit de motiveering van deze beide voorgestelde amendementen wil ik nog aanhalen. Bij de behandeling van het onderartikel 127 werd opgemerkt dat deze vermindering kon plaats hebben, „omdat op Hato en Buena Vista veel water is”.

Bij de behandeling van het onderartikel 128 werd echter medegedeeld, dat „de bronnen van Hato gedurende droge tijden ophouden te vloeien.”

Maar wanneer het te doen is om aan te toonen, dat het onderzoek te lang heeft geduurd, lezen wij in het Voorloopig Verslag van de Ontwerp-begrooting 1925: „Overigens is het van algemeene bekendheid, dat de gronden van Hato en Buena Vista waterrijk zijn” en in het Eindverslag van de Suppletoire Begrooting 1926: „Dat er goede en waterrijke putten op Buena Vista zijn is van algemeene bekendheid en was het een 20tal jaren geleden ook”. „Eveneens, dat er op Hato bronnen waren”. In de Memorie van Antwoord deelt het Bestuur zelf mede, dat de eerste Hollanders in 1634 berichten over „een seer schoone waterback, die door een waterader uyt het geberchte vol gehouden wordt met water, opdat de beesten mochten te drincken vinden. Deze waterplaetse wordt wel voor de besten gehouden, omdat het water oock in de grootste droogte niet ontbreekt”.

Nu lees ik in het Voorloopig Verslag van de nu in behandeling zijnde Suppletoire begrooting, dat de Koloniale Raad „ernstige bedenkingen heeft tegen de qualiteit van het grondwater van Buena Vista en voornamelijk van het bronwater te Hato” en in het Eindverslag dat „de putten op Buena Vista niet de beste zijn” en wordt bovendien getwijfeld aan de capaciteit van die putten.

Uit de hierboven vermelde citaten blijkt zonneklaar, dat de Koloniale Raad aan de beoordeeling van de qualiteit en quantiteit van het grondwater van Buena Vista en het bronwater op Hato niet ten grondslag legt de resultaten verkregen door onderzoekingen, maar deze laat afhangen van het artikel waarin sprake is van watervoorziening en van den duur van het vereischte onderzoek.

De Raad merkt in het Eindverslag op, dat uit andere putten water aan Buena Vista is te onttrekken. De Gouvernementsputten liggen echter boven de putten die aan particulieren behooren.

Op het oogenblik wordt de Overzijde van water voorzien uit putten waarvan het neerslaggebied (220 H.A. groot) aan het Gouvernement behoort. Thans wordt niets aan grondwatervermeerdering gedaan en toch is dit gering aantal putten voldoende om na 18 maanden droogte de Overzijde van water te voorzien.

Behalve genoemd neerslaggebied bezit het Gouvernement — aan weerszijden van dit gebied — nog andere terreinen met een gezamenlijk oppervlak van 180 H.A.

Het is inderdaad onrechtvaardig aan deze gebieden geen betekenis te willen hechten.

Uit geo-hydrologische onderzoekingen is gebleken, dat een verzouting van de putten op Buena Vista niet kan optreden, mits men de laag gelegen putten niet onder zeeniveau uitdiept en de hooger gelegen putten niet te diep maakt.

Over de bronnen van Hato is heel veel te doen geweest. Wat de qualiteit betreft, enige bewijzen van ondeugdelijke samenstelling van het bronwater voor drinkwaren zijn nooit geleverd. Wel zijn onwaarheden over de samenstelling van dat water verkondigd. De onderzoekingen, die het Gouvernement heeft ingesteld worden eenvoudig terzijde geschoven; ik herinner aan de opmerking van den Kolonialen Raad waarbij twijfel werd uitgesproken over de juistheid van de wateranalysen, die door de ingenieurs van den Mijnbouwkundigen Dienst zijn verricht. Deze onderzoekingen worden niet terzijde geschoven om plaats te maken voor eigen onderzoekingen, maar uitsluitend voor het lanceeren van fantasieën.

Het laatste wat ik op dit gebied las, is, dat het bronwater van Hato in den drogen tijd eenvoudig brak wordt. — Dit is

nooit waargenomen en is van uit een geo-hydrologisch standpunt bezien niet te verwachten —. Immers het bronwater is niet anders dan regenwater dat op het kalksteenterras is gevallen en na penetratie van dit terras zich over het, onder dit terras bevindende ondoorlaatbare naar het noorden hellende, abrasievlak beweegt. De bronnen bevinden zich nu daár waar het abrasievlak op Hato voor den dag komt.

Gemiddeld liggen de bronnen 24 Meters boven zeeniveau.

Waarom nu juist in den drogen tijd het water, dat zich langs lat vlak beweegt, eenvoudig brak zou worden is mij totaal onbegrijpelijk. De eenigste conclusie die ik hieruit kan trekken, is, dat er helaas personen zijn, die, zonder eenig onderzoek in te stellen en zonder eenige kennis te bezitten van de geo-hydrologie, er niet tegen op zien beuzelpraatjes te verkondigen.

De Koloniale Raad deelt in het Eindverslag mede, dat het Bestuur erkent, dat het bronwater van Hato een onaangename smaak heeft. Het Bestuur heeft dit nooit erkend. Het Bestuur heeft gezegd, dat, wanneer men het water uit de open reservoirs en poelen drinkt, waarin het *uitgelopen bronwater* zich verzamelt, het mogelijk is, dat door de aanwezigheid van een zoetwaterflora en -fauna het water in die reservoirs en poelen een onaangename smaak kan hebben. Het bronwater zelf heeft geen onaangename smaak.

Verder vreest de Raad dat juist door het capteeren van de bronnen verschillende pathogene organismen zich in de brongebouwtjes zullen gaan vermenigvuldigen. Wanneer het neerslaggebied van de bronnen wordt afgesloten, kunnen geen pathogene organismen in het bronwater geraken.

Het capteeren van de bronnen dient o.a. om te voorkomen, dat het *uitvloeiend bronwater* wordt verontreinigd. De voorstelling van den Raad, dat door het capteeren van de bronnen, pathogene organismen zich in het bronwater zullen gaan vermeerderen, is dus geheel onjuist.

Bij de beoordeeling van het debiet van de bronnen van Hato mag niet uit het oog verloren worden de toestand waarin de bronnen verkeerden. Thans is op Hato slechts één bron waarvan het metselwerk niet is ingevallen. (Boca di Leeuw). Het metselwerk van de bron Bak Ariba is gedeeltelijk, dat van de bron Cajoeda geheel ingestort. De aanwezigheid van behouwen steenen, resten van een aquaduct en een reservoir wijzen er op dat deze bron vroeger gecapteerd is geweest. Wanneer de bronnen behoorlijk gecapteerd worden, zal het debiet toenemen. In verband hiermede wil ik wijzen op de verkeerde voorstelling die sommigen zich maken door de bronnen te beschouwen als een aan den dag komende waterader. Het bronwater loopt, zooals ik hierboven reeds heb medegedeeld, langs een abrasievlak af. Hieruit volgt, dat door het graven van kanalen evenwijdig aan den dagzoom van dit vlak het debiet van de bronnen is te vermeerderen.

Het capteeren van de bronnen heeft een driedelig doel:

- a. het vermeerderen van het debiet van de bronnen;
- b. het verkrijgen van een betere samenstelling van het water;
- c. het verhinderen dat het uitvloeiend bronwater wordt verontreinigd.

Op deze wijze is water op te vangen dat afkomstig is van een neerslaggebied van 200 H.A. Bovendien is het aantal waterwinplaatsen op Hato uit te breiden. Er bestaat gelegenheid water, dat afkomstig is van een neerslaggebied van 100 H.A. op te vangen.

Zet men op de ordinaat van een rechthoekig coördinatenstelsel het debiet van de bronnen af en op de abscis de tijd dan zal gedurende een droge periode, de debiet kromme een asymptotisch verloop aannemen, waaruit volgt, dat niet alle bronnen ophouden te vloeien.

De Raad stelt de vraag of het dagelijks drinken van gechloreerd water op den duur aan te bevelen is en of zulks niet veel eerder schadelijk voor de gezondheid zal kunnen zijn.

Wanneer het water de consumenten bereikt bevindt zich daarin geen chloorgas meer. Het drinkwater voor talloze steden wordt tegenwoordig met chloorgas behandeld. (Londen, New-York, Chicago, Cleveland, Philadelphia, Washington, Detroit, Richmond, Baltimore, Buffalo, Kansas City, Minneapolis, Toronto, Durban, Soerabaja, Lima, Buenos Aires, Havana, enz. enz.).

Verder merkt de Raad op dat het water in de reservoirs een onaangename smaak of lucht kan verkrijgen. Verschillende maatregelen zullen getroffen worden om dit te voorkomen.

10. De reservoirs worden afgedekt zoodat in het water geen fauna en flora zich kunnen ontwikkelen;
20. De putten worden afgedekt en de bronnen gecapteerd om te voorkomen dat met dit water fauna en flora in de reservoirs worden gebracht;
30. Er wordt voor een behoorlijke ventilatie zorggedragen;
40. Alle reservoirs zijn doorgangsreservoirs;
50. De reservoirs worden van schotten voorzien om te voorkomen dat zoogen. dood water kan ontstaan.

Ten slotte nog iets over het ingediende plan voor watervoorziening en het schematisch plan van den Kolonialen Raad.

Er zijn personen die het doen voorkomen, dat volgens het ingediende plan de stad uitsluitend van het bronwater van Hato zal worden voorzien. Dit heeft nergens in de stukken gestaan. Hun betoog heeft daardoor niet de *minste waarde* en het is betreurenswaardig dat deze personen die niet de moeite hebben willen nemen het plan behoorlijk te lezen, zich wel gerechtigd voelen — achter de schrijftafel — critiek op het plan uit te oefenen.

De 400 H.A. neerslaggebied van het complex Buena Vista, waarover het Gouvernement beschikt, worden eenvoudig geneeerd.

Wanneer men let op de gebrekkige en onhygienische watervoorziening die thans bestaat, doet het vreemd aan te vernemen, dat geeischt wordt, dat het water een samenstelling moet hebben gelijk aan regenwater en de verweerde bevolking in het vijfde droge jaar niet gerantsoeneerd mag worden (d.i. dus na 4 jaren droogte).

Wil men conclusies trekken uit regenvalwaarnemingen dan dient men den gem. regenval gedurende den drogen tijd en den gem. regenval gedurende den regentijd te bepalen. De regentijd duurt gedurende de vier maanden October, November, December en Januari; de overige acht maanden vormen den drogen tijd.

De gem. regenval gedurende den regentijd is 366 m/m (gem. van 68 regentijden. Waarnemingen te Savonet 28, door het Garnizoen 8 en door het Departement van Openbare Werken 32) en 343 m/m (gem. van de 32 waarnemingen door het Departement van Openbare werken). De gem. regenval gedurende den drogen tijd is 213 m/m (gem. van 70 droge tijden. Waarnemingen te Savonet 30, door het Garnizoen 9 en door het Departement van Openbare Werken 31) en 203 m/m (gem. van 31 waarnemingen door het Departement van Openbare Werken).

Aan de waarnemingen te Savonet gedaan ontbreken 2 regentijden en één droge tijd. Er is een hiaat van 24 regen- en 23 droge tijden tusschen de waarnemingen te Savonet en die door het Garnizoen verricht. Verder mankeeren tusschen de laatst genoemde waarnemingen en die door het Departement van Openbare Werken gedaan 2 regentijden en 2 droge tijden.

De langste niet onderbroken reeks is die, welke door het Departement van Openbare Werken is verricht.

Voor den gem. regenval houden wij dus het getal 343 m/m pl. m. 207 m/m aan. Het getal pl. m. 207 m/m is de middelbare afwijking.

Hoe groot is nu de duur van droge perioden, d. z. de perioden, waarin gedurende den regentijd minder regen valt dan de gem. regenval gedurende den regentijd en hoe groot is de gem. tusschenruimte tusschen twee evengroote of langere droge perioden.

De volgende perioden zijn bekend:

3 perioden van 68 maanden, interval pl. m. 85 jaar. Deze periode is onzeker omdat deze niet berust op regenvalwaarnemingen.

1 periode van 56 maanden, interval tusschen deze periode en langere perioden is onbekend.

1 periode van 48 maanden, interval tusschen deze periode en langere perioden is ± 25 jaar.

2 perioden van 44 maanden, interval tusschen deze periode en langere perioden is ± 15 jaar.

4 perioden van 32 maanden, interval tusschen deze periode en langere perioden is 6 jaar.

8 perioden van 20 maanden, interval tusschen deze periode en langere perioden is 2 jaar.

Bij het opstellen van deze cijfers is geen rekening gehouden met het feit, dat gedurende den drogen tijd wel eens 50% meer regen is gevallen dan de gem. regenval gedurende den drogen tijd.

Een regenperiode, d. i. een periode, waarin gedurende den regentijd meer regen valt dan de gem. regenval gedurende den regentijd, duurt min. 4 maanden en max. 76 maanden.

Tusschen de droge perioden liggen de regenperioden. Deze duren in 't algemeen kort. In dezen korten tijd valt veel regen gedurende korte stortbuien neder.

Tot grondslag voor de definitie van een regenperiode hebben wij genomen, dat gedurende die periode in den regentijd meer regen valt dan de gem. regenval gedurende den regentijd. Dit mag geschieden indien het neerslagterrein ingericht is tot omzetten van aflopend water in grondwater.

Verder dient in het oog gehouden te worden, dat de gem. regenval gedurende den regentijd een *geflatteerd cijfer* is.

Dit komt doordat het aantal regentijden, waarin minder regen valt dan de gem. regenval, grooter is dan het aantal waarin meer valt. Nu en dan valt er gedurende den regentijd abnormaal veel regen waardoor het gem. hooger komt te liggen. Van de 31 opvolgende regentijden (waarne- mingen te Fort Amsterdam gedaan) viel er in 19 regen beneden en in 12 regen boven het gemiddelde. Wij zijn dus aan den veiligen kant wanneer wij met den gem. regenval in den regentijd de duur van een droge periode bepalen.

Wij zien, dat een droge periode, die langer duurt dan 32 maanden d. i. 44 maanden, gem. om de 15 jaar is te verwachten. Wij kunnen, indien dat geval zich voordoet, de stad gaan rantsoeneeren of de stad gaan suppleeren met water uit de gereserveerde terreinen. Tegen den eersten maatregel is niets in te brengen, omdat in elk geval de inwoners er beter aan toe zouden zijn dan wanneer de watervoorziening niet tot stand kwam. Het drinkwaterverbruik is te stellen op 2 Liter per inwoner per dag, dat wordt voor Willemstad hoogstens 40 ton. Het rantsoen zou dus, naar gelang van den duur van de droge periode, kunnen variëren tusschen 100 en 75 ton per dag.

Men denke eens aan het watergebrek en aan den prijs van het water, na 32 maanden droogte, wanneer de watervoorziening niet tot stand zou komen en bovendien aan de hygienische nadelen welke aan de huidige wijze van watervoorziening zijn verbonden.

Nu na 18 maanden droogte heerscht er reeds waterschaarschte te Willemstad en is de prijs van regenwater tot f 0.75 per blik gestegen, d. i. pl. m. f 39,— per m³ en van putwater tot f 0.07½ per blik, d. i. pl. m. f 3.90 per M3.

De gereserveerde terreinen zijn die domeingronden, waaruit het Gouvernement grondwater uit andere neerslaggebieden kan winnen. De totale grootte van die neerslaggebieden is 835 H. A., zoodat in het geheel het Gouvernement kan beschikken over 1535 H. A. neerslaggebied. Door het bezit van deze domeingronden kan de watervoorziening worden uitgebreid.

Het ingediende plan van watervoorziening is door den Kolonialen Raad geen schitterend resultaat genoemd.

Laten wij eens nagaan het plan van watervoorziening, dat de Koloniale Raad in zijn Eindverslag heeft ontvouwd. De Raad stelt voor op drie verschillende wijzen de stad van water te voorzien. Regenwater voor drinkwater, putwater voor waschwater en zeewater voor spoelwater. Het is jammer, dat de Raad niet heeft nagegaan of dit plan economisch — technisch mogelijk is.

De Raad schrijft wel dat 't beter ware geweest de gelden, die voor het onderzoek inzake Hato en Buena Vista zijn uitgegeven, te besteden aan den bouw van regenbakken en dat de regenbak ter hoogte van Steenrijk van groote hulp voor de bewoners der omgeving is geweest, maar de regenbak te Steenrijk is al geruimen tijd leeg, pl.m. 2 en een halve maand. Bovendien is het onmogelijk behoorlijk hygienisch toezicht uit te oefenen op regenbakken, welke afstroomend regenwater van de daken van huizen moeten opvangen.

Het is merkwaardig, dat de Raad hierover zijn gedachte niet

heeft laten gaan. Merkwaardig, omdat de Raad zich wel ongerust maakt over de vermenigvuldiging van pathogene organismen in de brongebouwtjes.

Verder moet nog putwater voor waschwater en zeewater voor spoelwater verstrekt worden.

Men zou dus moeten bouwen drie verschillende waterleidingen met de benooidige reservoirs of drie verschillende soorten van water met trucks moeten rond venten.

Dit is uit een hygienisch oogpunt bezien zeer af te keuren. Ook wordt de bevolking daarmede niet gebaat. Op het oogenblik betaalt de bevolking voor regenwater 65 à 75 cent per blik, voor putwater 7,5 cent per blik, voor zoutwater 6 cent per blik. Het is onmogelijk gelijktijdig op 3 verschillende wijzen de stad met goedkoop water te voorzien.

Volgens het plan van het Bestuur wordt hygienisch betrouwbaar water tegen 5 cent per blik in den drogen tijd geleverd. Goed en goedkoop water kan alleen geleverd worden door een waterleiding die alleen *één soort water* verstrekt.

Het Bestuur heeft medegedeeld, dat, wanneer de droge tijd langer dan 8 maanden duurt, de winst grooter zal zijn dan de geraamde, omdat bij het opstellen van de rentabiliteitsberekening alleen met 8 maanden drogen tijd rekening is gehouden. Het is absoluut onjuist te meenen dat, wanneer de droge tijd langer dan 8 maanden duurt de watervoorziening niet meer mogelijk zou zijn.

Juist de combinatie van bron- en grondwaterwinning, grondwatervermeerdering en reservoirbouw maakt het mogelijk dat gedurende droge perioden water geleverd kan worden.

Hato is een belangrijk bezit voor het Gouvernement, omdat het water dat Hato levert niet aan het grondwater van het complex Buena Vista of uit de gereserveerde terreinen behoeft onttrokken te worden en wanneer de bronnen meer leveren, dan de stad verbruikt, water in een reservoir opgezameld kan worden. De bouw van een vang, dien men noodig heeft om regenwater te verzamelen wordt dus uitgespaard. Het water van het reservoir heeft een waarde van f 2,50 per ton en de levensduur van een goedgebouwd reservoir mag men op 50 jaar stellen, zoodat de bouwkosten in korten tijd afgeschreven kunnen worden.

Het water van het complex Buena Vista wordt door een buisleiding naar de stad getransporteerd en is dus voor het transport van het water van Hato slechts een leiding van 100 m/m van Hato naar Rozendaal noodig. Men kan dus niet spreken van een lange, dure leiding (lengte leiding is 5000 M.).

Men heeft wel gezegd, dat in Willemstad niemand is te vinden, die iets voelt voor het voorgestelde plan. Ik vermoed, dat 90% van de inwoners verheugd zullen zijn wanneer zij goed en goedkoop water kunnen verkrijgen en zullen waardeeren wanneer een lange droge periode optreedt, gerantsoeneerd te kunnen worden met goed en goedkoop water.

Ook klinkt het vreemd in de ooren te vernemen, dat het beter ware dat het Gouvernement geen groote werken gelijktijdig uitvoerde teneinde op Curaçao niet het huizenbouwen door particulieren te beletten.

De hooge opdrijving der huishuren bewijst wel, dat er geen sprake is van eenige intensieve huizenbouw te Willemstad.

Mijnheer de Voorzitter, de Koloniale Raad wil, wanneer het bedrijf niet rendabel is, jaarlijks de Curaçaosche Begrooting met het nadeelige saldo belasten. Ik wil er nogmaals op wijzen, dat de rentabiliteit van de voorgestelde watervoorziening verzekerd is en deze van uit een algemeen en hygienisch standpunt bezien te verkiezen is boven geen waterleiding.

Ik adviseer den Raad dringend de Suppletoire begrooting aan te nemen.

Hierna verkrijgt de heer *J. J. Beaujon* het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Bij de behandeling van de ontwerpverordening, waarbij voorloopig werd vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, heb ik ter toelichting van het door mij toen voorgesteld amendement betreffende den Mijnbouwkundigen- en watervoorzieningsdienst onder meer gezegd, dat, door het feit, dat de Minister van Koloniën de post voor watervoorziening en de leening tot dekking daarvan bij nota van wijziging op de begrooting voor 1926 heeft gebracht

en door de aanneming van dat voorstel door de Kamers, de Koloniale Raad niet is gedekt, daar de Raad zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen heeft, die door voormelde handeling van den Minister niet wordt opgeheven en de Raad toch zijn meening daaromtrent moet zeggen.

In de gewisselde stukken is dunkt mij de meening van de afdeelingen omtrent het plan watervoorziening (waterleiding) waarvoor het crediet wordt aangevraagd reeds uitvoerig uiteen gezet, zoodat m.i. het niet van veel nut zal zijn nog veel meer daarover te zeggen nu het ontwerp in openbare behandeling komt. Wel had ik en ongetwijfeld de meeste leden van den Raad met mij verwacht, dat, nu eenmaal het Bestuur heeft verklaard, dat uitvoering van het plan—watervoorziening afhankelijk is van het advies van Prof. Kraus, door het Bestuur, vóórdat het ontwerp in openbare behandeling was gekomen, aan den Raad mededeeling zou zijn gedaan of dat advies al dan niet werd gevraagd en zoo ja en indien een advies is uitgebracht wat de inhoud daarvan is of wat Prof. Kraus heeft raadzaam geacht te antwoorden op het verzoek om advies, en ik zou den geachten gemachtigde van den Gouverneur willen vragen of het Bestuur vrijheid kan vinden nog heden avond vóórdat tot stemming over het ontwerp wordt overgegaan mededeeling te doen in zake bedoeld advies of betreffende het antwoord van Prof. Kraus op het verzoek om dat advies.

Ook had de Raad zeer op prijs gesteld dat het Bestuur het advies had ingewonnen van een of meer der bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij alhier werkzaam zijnde deskundigen in zake het grondwater van Curaçao, het technisch gedeelte van waterleidingen en het financieel gedeelte van zulk eene onderneming zoowel de kosten van uitvoering als der exploitatie daarvan betreffende, aler het tot eene openbare behandeling was gekomen; echter heeft de gemachtigde van den Gouverneur reeds in de openbare vergadering van den 3n Mei d.j. op de desbetreffende vraag geantwoord dat het Bestuur niet van voornemen is om de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te verzoeken in de zaak van watervoorziening van advies te dienen. Welke de redenen zijn waarom het Bestuur niet had willen ingaan op het voorstel der afdeelingen om het advies van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te vragen over het aan den Raad voorgelegd plan is den Raad niet medegedeeld en kan ik ook niet gissen. Maar ik wil hier als mijne meening en die van velen mijner medeleden uitspreken, dat het onvoorzichtig en gewaagd te noemen zal zijn om het plan tot eene onderneming, waarvan de kosten van uitvoering, behalve wat de voorbereidingen reeds hebben gekost, op papier berekend reeds $\pm 1\frac{1}{2}$ miljoen gulden zullen bedragen en die bij de uitvoering ongetwijfeld \pm het dubbele zullen worden, zooals het met de meeste ramingen in den tegenwoordigen tijd gaat, en bovendien telken jare terugkeerende hooge uitgaven ten gevolge zal hebben, zoo maar aan te nemen alleen op het advies van één deskundige, die de ontwerper van het plan zelf is, en zulks terwijl op de in de van de afdeelingen uitgegane stukken aangevoerde gronden het plan, zooals het daar ligt van den beginne af geen gunstig onthaal bij den Raad heeft mogen hebben en mannen van jarenlange praktische ervaringen betreffende de productie in achtereenvolgende droge jaren van die bronnen en putten, die tot grondslag dient van het geheele plan, van meening zijn dat een zoo kostbare waterleiding om stad en haven uit die bronnen en putten van water te voorzien in het geheel niet is aan te bevelen.

Mijnheer de Voorzitter. De oorzaak waarom het voorstel geen gunstig onthaal bij den Raad mocht hebben is niet te zoeken hierin dat de Raad geen waterleiding voor Willemstad noodig acht, evenmin hierin dat de Raad niet zou willen medewerken tot het scheppen van eenige noodzakelijke lasten die ter bevordering van het algemeen belang zullen moeten strekken. Die oorzaak is te zoeken in het voorstel zelf zooals het daar ligt, en aangezien de Raad het volkomen eens is met het Bestuur dat een watervoorziening voor Willemstad en haven een zeer dringende behoefte is, is het zeker te betreuren als hij niet zal kunnen medewerken tot uitvoering van het hem voorgelegd plan op grond dat hij daarin niet eene volledige en doelmatige oplossing van het vraagstuk ziet.

De Raad beseft ten volle de groote verantwoordelijkheid die op hem zal komen te rusten door het voorstel te verwerpen, maar grooter nog door het aan te nemen zooals het daar ligt, in welk laatst geval Curaçao de kosten zal moeten betalen en

de lasten blijven dragen, al komt de uitvoering van het plan op eene teleurstelling uit; maar in welk eerste geval er nog gezocht kan worden naar eene betere en doelmatiger oplossing van het vraagstuk.

Ofschoon er reeds veel over dit onderwerp is geschreven zoowel in de gewisselde stukken als in de pers en er bijna niets nieuws meer valt te zeggen, kan het echter eenig nut hebben enkele punten ter voorkoming van misverstand en verkeerde en onjuiste voorstelling van zaken hier te herhalen en het is daarom dat ik in de afdeelingen op mij genomen heb van avond enkele woorden te zeggen, ook betreffende hetgeen ik weet van de putten op Buena Vista en de bronnen van Hato.

Gedurende het tijdvak 1906—1916 was ik belast met de trekking van Districtmeester van het 2de en 3de district en heb ik toen, deels uit hoofde van mijn werkkring, deels omdat ik belang stelde in dam-aanleg, graven van putten en waterschaffing in het algemeen, welke zaken toen aan de orde van den dag waren, alle buurten in mijne districten bezocht en mij geregeld op de hoogte gesteld van den waterstand in de meeste putten in die districten en de gouvernementen-putten, waaronder ook die op Buena Vista en omstreken, geregeld in oogenschouw genomen en maandelijks den waterstand in de gouvernementen-putten laten opnemen.

Ik heb in die districten goede regenjaren, maar ook zeer droge jaren — droge het meest — meegemaakt. De putten van Buena Vista, waaronder de toen al bestaande gouvernementen-put aldaar, gaven vrij goed drinkwater voor de bewoners dier buurt en in droge jaren wanneer verscheidene putten in het 3de district (thans is Buena Vista ook 2de district) reeds leeg stonden, kon men nog wat water uit die putten krijgen, echter moesten in zulke droge jaren, wanneer de vrouwen ieder een blik of soms maar een half blik water 's morgens uit de put hadden gehaald, anderen die later kwamen soms een half uur of langer wachten voordat er weer water in den put was gestegen voldoende om er uit te kunnen halen; dit ten bewijze dat, hoe waterrijk die buurt in regenjaren ook moge zijn, de putten daar in twee en meer achtereenvolgende droge jaren ook zoo goed als leeg kunnen zijn.

In heel droge perioden heb ik de straal van het water uit de zoogenaamde Boca di Leeuw op Hato heel dun gezien, dit was na twee soms ook drie achtereenvolgende droge jaren en zulke lange droge perioden zijn niet bijzonder zeldzaam bij ons.

De putten van Buena Vista en de bronnen van Hato hebben nu twee goede regenjaren achter zich en slechts één droog jaar, daarom kan zelfs de tegenwoordige productie, die reeds veel minder is dan in Maart d.j., op lange na niet als maatstaf worden genomen van de constante productie voor de watervoorziening.

Al zouden er ook voor Buena Vista wat de hoeveelheid water betreft bedenkingen kunnen zijn, het grootste risico is Hato, waaraan juist de meeste kosten zijn verbonden.

De eerste eisch dien men aan een watervoorziening van stad en haven stellen mag is zeer zeker dat er voldoende water is voor degenen die daarbij aangesloten zijn, voor het koopend publiek bij de aftapkranen en voor de schepen. De schepen zijn er in zooverre beter aan toe omdat zij niet van Hato afhankelijk zijn, zij worden volgens het voorstel uit Buena Vista bediend, waar de voorraad, voor de hoeveelheid putwater die de schepen hier koopen, misschien in niet heel droge jaren voldoende kan zijn. Hato, waar niet steeds voldoende water zal zijn, is gereserveerd voor de stadsbevolking. De stadsbevolking heeft zooals bekend, een sterk vooroordeel tegen het water van Hato; moet zij uit Hato bediend worden als een middel om haar te dwingen haar tegenzin te overwinnen en het Hato water te drinken?

Waarom werd gedurende al die jaren voorbereiding niet gezocht naar een of meer goede waterplantages beoosten de haven, die toen zeker te krijgen waren, om van daar uit het gedeelte van de stad beoosten de haven te bedienen en Buena Vista genomen voor dat gedeelte bewesten de haven? Als men eenmaal toch besloten was een waterleiding alleen voor putwater aan te leggen, zie ik niet in hoe men het water tot op het verre Hato moest gaan zoeken, terwijl er ook plantages met putwater even goed of even slecht als of beter dan op Hato dicht bij de stad te vinden waren.

Het water dat er op Hato is te krijgen zal niet genoeg zijn om daar de stadsbevolking van te voorzien, zonder nog te rekenen

de toeneming van het verbruik. En wat moet er gebeuren als de Boca di Leeuw geslonken is tot een dun straaltje?

Door de in de stukken aangegeven middelen wil het Bestuur dat alles voorkomen en verhelpen. Dat alles is reeds in het eindverslag besproken en daarover zal ik niet in herhaling treden. Theoretisch heeft dat alles zijn waarde, maar ik acht het in dit geval niet van zoo grooten invloed om het voorstel aannemelijk te maken; het zijn en blijven lapmiddelen, waardoor het plan nu niet gered kan worden. De grondslag van het plan, dat is de hoeveelheid water waarover men te allen tijde beschikken kan om stad en haven daarvan te voorzien, is wankelend en de overtuiging is er niet dat door de aangegeven middelen om die hoeveelheid te doen vermeerderen het beoogde effect in voldoende mate zal bereikt worden. Aan leergeld heeft Curaçao duizenden en honderd duizenden betaald en wij moeten nu reeds toch wijzer geworden zijn. Als feitelijk nu geen voldoende water is, is het in het geheel niet te verantwoorden dat plan uit te voeren steunende op die middelen. Bij een felle droogte bestaat er alle kans dat die middelen ons in den steek laten; men moet zich daarop voorbereid houden. En dan zal de ellende eerst recht beginnen. Water hebben wij dan niet voldoende, doch wel zitten wij diep in schulden. Want een leening ten laste van Curaçao zal gesloten worden of (wat op hetzelfde neerkomt) Nederland geeft kasvoorschotten en als die niet op tijd afbetaald worden met batige saldo's of de zoogenaamde meerdere opbrengst van onze begrotingen, worden de door Nederland gegeven voorschotten in een leening ten laste van Curaçao omgezet. Dit geschiedt door de wetgever in den Haag en de Curaçaosche begroting wordt met de renten en aflossingen belast.

In het schrijven van den Kolonialen Raad van Januari van dit jaar betreffende begrotings-politiek heeft de Raad zijn standpunt in zake leeningen in het algemeen uiteengezet. En wat een leening voor het plan-Molengraaff in het bijzonder aangaat is in het Voorloopig Verslag verklaard dat de afdeelingen *algemeen* en *eenparig* tegen de leening zijn. De verantwoordelijkheid voor die leening hebben de afdeelingen van zich afgeworpen. Het is al jammer genoeg dat reeds zooveel uitgegeven is om dit plan voor ons op tafel te brengen. Voor gelden om het uit te voeren kan ik niet stemmen omdat de waarborgen ontbreken. En het is mij bekend dat er onder mijne geachte medeleden zijn die verklaard hebben ook niet bereid te zijn mede te werken tot het scheppen van nieuwe belastingen, retributies of heffingen voor het instandhouden van de voorgestelde watervoorziening of het doen van de aflossingen.

Ik zou hier nog willen vragen of bijaldien er zelfs uit de bronnen van Hato voortdurend 200 ton water daags te halen ware, het uit een financieel-economisch oogpunt te verantwoorden is een kapitaal van 1½ miljoen, wat ongetwijfeld meer zal zijn, te steken in eene waterleiding om slechts 200 ton water per dag te leveren? Commercieel is het dunkt me niet en dan nog met zulke hooge kosten voor personeel enz., zooals in de stukken zijn opgegeven. Het Bestuur meent echter dat het toch een rendabele zaak zal zijn, ik zeker niet, ofschoon het in het hiervoor door mij aangevoerde geenszins gaat over het al dan niet rendabel zijn.

En nu tenslotte het volgende:

Kan niet een doelmatige oplossing van het vraagstuk gezocht worden in 1o. het leiden van het water van Buena Vista naar de Sint Annabaai en het gedeelte van Willemstad bewesten de haven; 2o. het aankopen van een of meer complexen gronden waar goed drinkbaar grondwater is in het 2de district beoosten de haven en dat water leiden naar het gedeelte van de Willemstad beoosten de haven; 3o. voortgaan met het vroeger bestaande, later, door wien weet ik niet, verworpen zeer prijzenswaardig plan regenbakken te bouwen op verschillende plaatsen in de Willemstad zooals de toen op de voor dat doel aangekochte terreinen bij Steenrijk gebouwde en het aanmoedigen van regenbakbouw door particulieren, onder daarvoor te stellen waarborgen? Welke waarde de stadsbevolking aan regenwater hecht kan blijken uit het feit, dat op dit oogenblik voor regenwater in de stad tienmaal zooveel betaald wordt als voor putwater, namelijk 75 cent voor een blik van 18 Liter, terwijl putwater geleverd aan huis voor 7½ cent te krijgen is. Ik wil hiermee het Bestuur laten zien dat het ons voorgelegd plan geen volledige oplossing brengt:

de stadsbevolking weet het al lang, maar het Bestuur kan het nog maar niet inzien.

Beoosten de haven, waar het gouvernement reeds een regenbak heeft gebouwd, die in dit droge jaar van groote hulp voor de bewoners dier buurt is geweest en waarvan de opbrengst voor 's Lands kas bij de of meer dan f 2000.— was, naar ik heb gehoord, heeft het Gouvernement nog terreinen, waar verscheidene zulke regenbakken kunnen gebouwd worden. Voor het bouwen van zulke regenbakken bij de hellingen van den berg op Scharloo en bewesten de haven zal de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij wel gronden aan het Gouvernement willen afstaan, dunkt me, als er voor gevraagd wordt, en zoo niet, terreinen voor dat doel zullen ergens anders in de Willemstad wel te vinden zijn.

Als het Bestuur door derzakekundigen een plan in den geest van het zooveel hiervoor aangegevene wil laten opmaken met de noodige begrotingen enz., zal naar mijne meening een voorstel tot uitvoering daarvan met opheffing van den Mijnbouwkundigen dienst, door den Raad wel in gunstige overweging worden genomen. Indien het Bestuur nu al bezwaar heeft tegen zulk een plan, wil het misschien dan alsnog ingaan op het voorstel der afdeelingen om het advies van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te vragen over het thans in behandeling zijnde plan? De behandeling kan in dat geval geschorst worden totdat het advies is uitgebracht. Nog iets, mijnheer de Voorzitter.

De afdeelingen hebben ook er op aangedrongen, dat het Bestuur in dezen drogen tijd het water van Buena Vista in de stad zou laten verkoopen. In de locale pers is meermalen dezelfde wensch geuit. Het Bestuur beschouwt de leverantie van putwater door particulieren aan de stadsbewoners tegen 7½ cent per blik van 18 Liter, zooals het thans nog geschiedt, als winstgevend, en eenige winst wordt zeker daarmee gemaakt, anderszouden er nu niet zooveel watertrucks zijn, die nu in de stad putwater leveren. Waarom wil het Gouvernement het transport van het water van Buena Vista naar de stad per truck niet ter hand nemen?

Ik dank U, mijnheer de Voorzitter, voor het mij verleende woord.

De heer *Zeppenfeldt*, thans aan het woord gekomen, zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Nu dezen avond het ontwerp betreffende de watervoorziening voor onze stad en haven in openbare behandeling komt, stel ik er prijs op te mogen constateren, dat er wel niemand in of buiten den Raad zal te vinden zijn, die tegen een zóó noodige watervoorziening kan zijn, zonder zich schromelijk wijs te maken zijn standpunt op maar eenigszins redelijke gronden te kunnen billijken.

Men zal al ziende blind moeten zijn, vooral nu dit jaar hemel en aarde bezworen worden ons toch maar water te geven.

Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn hier bijeen, om over een uitgewerkt plan van watervoorziening te stemmen, die ten alle tijde de stad en haven van „goed” en „voldoend” water moet kunnen voorzien.

Ik leg den nadruk op de woorden „goed” en „voldoend” want daar gaat het om.

Wat betreft de goede kwaliteit van het water, dat volgens het plan geleverd zal worden, daarvan heb ik mij persoonlijk kunnen overtuigen. Ik heb het water geproefd en vond het naar mijn smaak goed.

Bovendien vertrouwd ik dat het voor de gezondheid onschadelijk zal zijn en vooral is het te prijzen dat alles veel hygiënischer zal toegaan, dan tot dusverre met drinkwater het geval is geweest.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, een niet te onderschatten bezwaar doet zich op in het feit, dat de productie naar onze meening niet voldoende zal zijn om in drogen tijd stad en haven *ge-regeld* van water te voorzien.

Zeker onder de zon is er niets volmaakts, doch het is ook niet op een kleine imperfectie waar men allicht vrede mee kan hebben, waarop ik wijzen wil.

Een waterleiding immers die ons in het eerste het beste droge jaar misschien reeds in den steek moet laten — om niet te spreken van mogelijke opeenvolgende droge jaren — kan men niet eene waterleiding noemen die genoegzaam in de behoefte voorziet.

Dan wil ik nog en passant op iets anders wijzen.

Het staat wel niet in ons Verslag, en zal ook niet zoo'n groot gewicht in de schaal leggen, maar het zou toch wel goed zijn daarop te wijzen, om de zaak van alle kanten te bezien.

Het is geen denkbeeldig geval, dat de buizen, die onder de haven door moeten gaan, door ankers en kettingen der booten of zeilschepen defect zouden kunnen raken, zoodat in dat geval zelfs wanneer de bronnen en de reservoirs water geven, de bewoners ten Oosten van de haven ook in tijden, dat zij van de waterleiding zouden kunnen genieten, daarvan geen gebruik kunnen maken.

Ik zou daarom als leek zeggen, moet deze waterleiding komen, laat dan Bonavista en Hato onze haven en het eene gedeelte van de stad bewesten de haven, en een ander plantage beoosten de haven het ander gedeelte van de stad van water voorzien.

Het Gouvernement is bezitter van een gedeelte van „Groot Kwartier”. Laat men zien of dan geen genoegzaam goed drinkwater te krijgen is voor dat gedeelte van de stad beoosten de haven.

Eenmaal aan het woord wensch ik ook met een paar woorden te zeggen hoe ik over het idee van regenbakbouw, zooals aangegeven in het eindverslag en door het lid Beaujon zooeven ter sprake gebracht, denk.

Dat plan zal best mogelijk ook een maatregel worden van tijdelijke beteekenis, omdat de regenbakken in droge jaren ook leeg zullen raken, evenals het met de bronnen van Hato eventueel het geval zal zijn, maar van den anderen kant heeft het dit voor: het kost niet zooveel als de voorgestelde watervoorziening, en 't is regenwater wat men dan krijgt.

Mijnheer de Voorzitter. De vraag is nu zal ik voor het ontwerp stemmen zooals het daar voor ons ligt.

Mijn antwoord hierop zal zijn: Ja en neen. Ja, indien het Bestuur ons de verzekering kan geven dat het Rijk ons het benoedigde kapitaal zal voorschieten, en die waterleiding voor zijne rekening zal nemen indien zij in een of ander opzicht mocht blijken niet te voldoen, en neen, indien wij die verzekering niet kunnen krijgen, want hoewel ik in principie voorstander ben van een definitieve watervoorziening voor onze stad en haven, al zou zij groote sommen kosten en zwaar drukken op onze middelen, kan ik toch aan deze watervoorziening mijn stem niet geven, zoolang ik niet overtuigd ben, dat zij niet alleen naar kwaliteit maar tevens ook naar quantiteit aan de eischen van een geregelde watervoorziening voldoet.

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, naar aanleiding van de door het lid J. J. Beaujon gestelde vraag, dat de Minister van Koloniën en niet het Bestuur het advies van Professor Kraus heeft gevraagd, en dat het hem niet bekend is of dit advies aan het Bestuur is overgelegd.

De heer J. J. Beaujon stelt nu de categorische vraag: „Is er hier geen schrijven over het door Prof. Kraus uitgebracht advies ontvangen?” waarop de heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt, dat hem dit niet bekend is.

Voorts zegt de heer *Molengraaff*, dat het geachte lid J. J. Beaujon heeft gezegd, dat er op Hato niet genoeg water is om de stadsbevolking van water te voorzien. Spreker heeft reeds opgemerkt, dat het niet de bedoeling van het Bestuur is de stad gedurende droge perioden uitsluitend met het water van Hato te voorzien. Daalt het debiet van de bronnen beneden 200 ton tot bijv. maar 60 ton per dag, dan wordt het te kort gedekt met grondwater uit het complex Buena Vista. Duurt de droge periode zeer lang, dan wordt er gesuppleerd met water uit de reservoirs. Duurt de droge periode meer dan 32 maanden, d. i. dus minstens 44 maanden, dan zal de stad gerantsoeneerd moeten worden.

Gedurende den regentijd wordt aan de stad grondwater van uit het complex Buena Vista geleverd en het bronwater in een reservoir verzameld.

De heer *Ellis* interrumpeert en zegt, dat hij van zijne plaats den geachten gemachtigde van het Bestuur niet volgen kan.

De Voorzitter verzoekt den heer *Molengraaff* om wat luider te willen spreken.

Hierna vervolgt de heer *Molengraaff* en zegt, dat de Raad

drie soorten van water voorstelt te leveren: regenwater voor drinkwater, putwater voor waschwater en zeewater voor spoelwater. Economisch-technisch is dit niet uit te voeren.

De leden adviseeren regenbakken met een vang te bouwen maar vergeten, dat op Hato een natuurlijke vang van 300 H.A. aanwezig is. Deze vang geeft het opgevangen water niet direct af, wat een groot voordeel is, omdat, indien dit niet het geval zou zijn, het water niet verzameld zou kunnen worden. Op Hato is een vang, die altijd water geeft. Daar behoeft alleen een reservoir gebouwd te worden. De bouw van een gelijkwaardigen vang met reservoir zou zeer veel duurder uitkomen. Bovendien vergelijkte men eens hiermede het door den Raad aanbevolen systeem: een reservoir met vang, zooals op Steenrijk, te bouwen. Het reservoir is nu reeds drie maanden leeg.

Het geachte lid Zeppenfeldt heeft de vrees geuit, dat de in de haven te leggen buis door de ankers en kettingen van schepen zoude kunnen worden beschadigd. De plaats voor de buisleiding is in overleg met den Havenmeester vastgesteld, namelijk tusschen de beide havenlichten.

Verder deelt spreker mede, dat het niet in de bedoeling van het Bestuur ligt het advies van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij inzake het plan voor de drinkwatervoorziening in te winnen.

De Voorzitter zegt, dat de Raad ook gevraagd heeft om water te verkoopen, bijv. van Buena Vista. Waarom wordt dit niet gedaan?

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop, dat, wat het distribueeren van water van Buena Vista met trucks betreft, niet één departement is ingericht om een dergelijk bedrijf ter hand te nemen en te controleren. Bovendien kan op het oogenblik het grondwater van Buena Vista onbetrouwbaar zijn of worden en door de door den Raad voorgestelde wijze van distributie verontreinigd worden.

De heer J. J. Beaujon stelt nu de vraag, of volgens het plan ook water van Buena Vista aan de stad geleverd zal worden.

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt hierop, dat dit op bepaalde tijden zal plaats hebben. Ten eerste in den regentijd, wanneer het bronwater van Hato in een reservoir wordt opgezameld en ten tweede wanneer de bronnen te weinig water gaan geven. Op Rozendaal is een pompstation om het water van het complex Buena Vista in de leiding van Hato naar de stad te persen.

De heer H. J. Beaujon zegt nu, dat, als hij zich niet vergist, het geachte lid Zeppenfeldt gezegd heeft, dat hij zijn stem zou laten afhangen van de houding van de Regeering voor wat de kosten betreft. Waar spreker op hetzelfde standpunt staat, wil hij gaarne van den bestuurstafel hooren welke de houding van de Regeering in deze is.

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop, dat het Moederland bereid is de gelden voor den aanleg voor te schieten. Rente en amortisatie kunnen uit de inkomsten van het bedrijf vergoed worden.

De heer *De Veer Abrahamsz* stelt nu de volgende vragen:

1o. Hij meent gehoord te hebben, dat de geachte gemachtigde van het Bestuur gezegd heeft, dat hem geen advies van Prof. Kraus bekend is. Misschien is er geen schriftelijk advies, maar is het den heer *Molengraaff* niet bekend hoe Prof. Kraus over het plan denkt? Is zijn oordeel gunstig of ongunstig? De heer *Molengraaff* is toch twee keer met verlof naar Nederland gegaan; heeft hij daar geen onderhoud met Prof. Kraus gehad?

2o. Sedert 1921 worden er onderzoeken gedaan; zeer waarschijnlijk zullen er statistieken gehouden zijn; waarom zijn die niet overgelegd? De Raad zoude beter kunnen oordeelen, indien hem statistieken bekend waren.

3o. In het Eindverslag op het onderhavig ontwerp zijn eenige opmerkingen gemaakt, die niet door het Bestuur zijn weder-

legd. Waar zij van groote beteekenis zijn wil spreker ze hierbij aanhalen, teneinde alsnog van den geachten gemachtigde eenige weerlegging te hooren. Er staat namelijk:

„Door het beploegen, afdammen en weggraven van klei wordt weliswaar de watervoorraad eenigszins vergroot, doch of zulks in voldoende mate geschiedt om met de consumptie, de verdamping en met wat ondergronds naar zee wegvloeit gelijken tred te houden, staat geenszins vast, ondanks hetgeen daaromtrent in de stukken voorkomt. Dat dit zich in een droge periode zal doen gevoelen, is geenszins denkbeeldig.”

Verder: „De bronnen van Hato leverden volgens de memorie van antwoord in Maart jl. 150 ton water per dag op. De droogte op Curaçao is nu nog niet op haar felst. Nog moeilijker jaren liggen versch in het geheugen. Er zijn in den Raad leden, die in een droog jaar de straal van de „Boca di Leeuw” gezien hebben ter dikte van een vinger. Betrouwbare personen buiten den Raad hebben die straal in droge jaren nog dunner gezien. En het is duidelijk dat bij afnemning van de hoeveelheid ook de straal in omvang afneemt. Door afdamming wil het Bestuur het aflopend neerslagwater tegenhouden. Ook hier staat geenszins vast, dat door den te treffen maatregel de capaciteit van de bronnen van Hato voldoende zal zijn vermeerderd.”

En dan: „Dagelijks zal er 100 ton Buena Vista water aan de haven geleverd moeten worden. Volgens de memorie van antwoord mag alleen gedurende een droge periode de minimale waterlevering aan de stad 200 M3 per dag bedragen, zal in het bijzonder te Willemstad de waterleiding zich uitbreiden en zal de behoefte van de inwoners aan water van lieverlede toenemen. Buena Vista kan, volgens de verklaring van het Bestuur, bij langdurige droogte het tekort aan Hatowater voor de stad niet geheel dekken. Dan komt het groote reservoir op Hato met 16.100 M3 inhoud aan de beurt. Doch ook dit zal bij aanhoudende droogte uitgeput raken indien het niet aangevuld wordt. Vanwaar zullen dan de dagelijksche 200 M3 water voor de stad en de dagelijksche 100 M3 water voor de haven gehaald moeten worden?”

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop het volgende:

1. Inderdaad heeft hij een onderhoud met Professor Kraus gehad, maar zonder dezen daarin te hooren, kan spreker geen mededeeling over dit onderhoud doen.

2. Er zijn grafische voorstellingen van het debiet van de bronnen gemaakt.

3. De damaanleg dient om het neerslagwater, dat gedurende den regentijd in buien valt, tegen te houden en in grondwater om te zetten. Tusschen twee droge perioden ligt soms een regentijd van slechts vier maanden. Het is dus absoluut gewenscht te verhinderen, dat het aflopend water naar zee wegstroomt, het moet benut worden om de grondwaterhoeveelheid aan te vullen.

De putten op het complex Buena Vista behoeven niet meer dan 10 ton per etmaal te geven. De combinatie van bronwater van Hato, grondwater uit het complex Buena Vista en water uit de reservoirs, maakt, dat *eerst* na 32 maanden droogte — d. i. dus wanneer de droogte 44 maanden zal duren — de stad gerantsoeneerd behoeft te worden.

Uitbreiding van de watervoorziening kan plaats hebben. Het Gouvernement beschikt nog over reserve terreinen van 837 H.A. neerslaggebied.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt nu, waarom, indien er statistieken waren, die niet overgelegd zijn, waarop de heer *Molengraaff* antwoordt, dat er geen redenen aanwezig waren om deze niet over te leggen. Indien de Raad er om gevraagd had, zou het Bestuur ze zeker hebben overgelegd.

Alsnu verkrijgt de heer *J. J. Beaujon* het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Hetgeen de geachte gemachtigde van den Gouverneur heeft gesproken zoowel voor als na het door mij heden avond tegen het ontwerp aangevoerde, kon ik niet volgen en dus niet verstaan, om de eenvoudige reden, dat ik niet hooren kon wat door hem gesproken werd; ik moest mij daarom houden aan het in de gewisselde stukken voorkomende. Wel meen ik verstaan te hebben, dat hij de uitdrukking „leugentaal” gebezigd heeft, maar, zooals ik reeds gezegd heb, waar ik hem niet volgen kon, kan ik hem hierop niet van antwoord dienen.

Ik kon wel merken, dat de geachte gemachtigde van den Gouverneur een misschien heel interessant wetenschappelijk betoog over het ontwerp heeft gehouden. Ik kan hem op dit wetenschappelijk betoog moeilijk van antwoord dienen. Immers de geachte gemachtigde heeft, ik meen bij de behandeling van de begroting voor 1926, gezegd, dat wij als leeken niet over het overgelegd plan kunnen oordeelen en dat wij maar vertrouwen moeten hebben in den ontwerper. Of de woorden juist door mij zijn weergegeven kan ik niet zeggen, in elk geval in dien geest heeft de geachte gemachtigde zich toen uitgedrukt.

Welnu, juist omdat wij, leden van den Raad, ongelukkig- of gelukkigerwijze, geen ingenieurs, geologen, hydrologen of andere logen of hoe men volgens de wetenschap ook betiteld moet zijn, om over zulk een plan te mogen meepraten, onder ons hebben, werd door de afdeelingen aan het Bestuur voorgesteld om advies te vragen over het plan bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij waar er personen met zulke of soortgelijke titels zijn en die reeds bewezen hebben ook praktisch te weten waar op Curaçao goed grondwater is en hoe dat water zonder enorme kosten van verren afstand geleid kan worden, waar men het hebben wil.

Na al het door de afdeelingen in de stukken aangevoerde, waarvan het een en ander door mij hedenavond is herhaald, kan de Raad maar op een vertrouwen, dat ongelukkigerwijze juist niet bestaat, het voorstel niet aannemen zonder aan zijne verantwoordelijkheid te kort te doen.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt nu, indien het onderhavige ontwerp hedenavond niet wordt aangenomen, of het Bestuur niet bereid zal zijn water door middel van trucks aan de bevolking te verkoopen, iets wat zeer in het belang der arme bevolking is.

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat dezelfde bezwaren, die hij reeds heeft opgenoemd, blijven bestaan tegen het distribueeren van putwater van Buena Vista in de stad door middel van trucks.

Er wordt reeds van Buena Vista water aan een particulier, voor verkoop in de stad, geleverd, waarop de heer *De Veer Abrahamsz* opmerkt, dat zulks ter plaatse, en dan op kleine schaal geschiedt. Hij zou wenschen, dat dit door het Gouvernement zelf in de stad op grootere schaal gedaan werd.

Niemand meer het woord verlangende, worden de algemeene beraadslagingen gesloten en wordt overgegaan tot de artikels-gewijze behandeling van het ontwerp.

De artikelen 1, 2 en 3, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens met algemeene stemmen verworpen.

De *Voorzitter* betuigt de gemachtigden van den Gouverneur dank voor de door hen verstrekte inlichtingen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 16n. Augustus 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren: *R. F. Muskus, B. E. van der Veen Zep-penfeldt, H. J. Beaujon, E. S. C. de Veer Abrahamsz, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, J. J. Beaujon, R. S. de Lannoy, E. M. Penso* en *H. Perret Gentil*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Mul-ler*, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior* en *S. M. L. Maduro*, leden, wegens verblijf in het buit-tenland.

De Voorzitter opent de vergadering en doet de volgende mededeeling:

Mijne Heeren:

Naar aanleiding van de door den heer Molengraaff in de openbare zitting van den Kolonialen Raad van den 26sten Juli l.l. als gemachtigde van den Gouverneur gedane mede-deeling, dat het hem niet bekend was of er hier eenig bericht ontvangen was betreffende het aan Professor Kraus gevraagd advies in zake de watervoorziening, heeft Zijne Excellentie de Gouverneur het dienstig geacht mij inzage te gunnen van een afschrift van een door genoemden Hoogleeraar aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën gericht schrijven, o.a. handelende over de watervoorziening te Willemstad.

In bedoeld schrijven geeft Professor Kraus te kennen, dat hij — evenals hij dit reeds eenige jaren geleden heeft gedaan — ook thans meent zich te moeten onthouden van het geven van advies in zake bedoelde watervoorziening omdat hij, als zijnde met de plaatselijke bodemgesteldheid niet voldoende bekend, zich daartoe niet competent acht. Intusschen teekent hij aan, dat hij geen grond heeft om aan de deugdelijkheid in algemeenen zin van het ontwerp van den mijningenieur Molengraaff te twifelen. Wel echter heeft eene oppervlakkige kennismaking van de hem voorgelegde bescheiden bij hem den indruk gewekt, dat de uitwerking der plannen onvol-doende is om ernaar te werken, laat staan om daarnaar een behoorlijk bestek te formuleeren, voor het geval het werk aan een aannemer zoude worden gegund. Om het ontbre-kende aan te vullen zou de medewerking noodig zijn van een op het gebied van bouwen bedreven persoon.

Prof. Kraus meent het te moeten betwijfelen of een bekend en vertrouwd Nederlandsch aannemer bereid zal worden ge-vonden om, onder voor beide zijden aannemelijke voorwaarden, het werk der watervoorziening voor zijne rekening te nemen. Om een buitenlandsche firma erin te betrekken, heeft het, naar de meening van den heer Kraus, zijn eigenaardige bezwaren. Het ontwerp zal dan in ieder geval in alle onderdeelen moeten zijn

uitgewerkt en er zal in meerdere mate deskundig toezicht worden vereischt, wil men voor teleurstelling gevrijwaard blijven.

Wanneer aan eene uitvoering in eigen beheer de voorkeur mocht worden gegeven, dan zou naar een persoon, ervaren ook in de uitvoering van werken, in de eerste plaats moeten wor-den uitgezien. De heer Kraus acht het zeer wel mogelijk, dat deze te vinden zal zijn onder het opzichterspersoneel van den Rijkswaterstaat of bij den dienst van een der groote Holland-sche gemeenten. Ook bij Nederlandsche aannemers ware daar-naar wellicht te informeeren.

Prof. Kraus zegt op het slot van zijn schrijven, dat hij na terugkeer in Nederland van den ingenieur Boomsma, die op Curaçao met den heer Molengraaff diens waterleidingsplannen zoude bespreken, wellicht aanleiding zal hebben den Minister nader te berichten.

De Gouverneur gunde mij voorts, eenige dagen later, inzage van een van den Minister van Koloniën ontvangen telegram, waarbij Zijne Excellentie mededeelt, dat nu het plan Molengraaff voor de watervoorziening van Willemstad door den Kolonialen Raad verworpen is en het dienaangaande in te nemen standpunt nader zal moeten worden bepaald, van het bij artikel 121bis der loopende begrooting uitgetrokken krediet van vijf ton voor den eersten termijn van uitvoering van dat plan voorshands geen gebruik zal mogen worden gemaakt. Immers, zoo telegrafeert Zijne Excellentie verder, is blijkens Zijne memorie van antwoord op het voorloopig verslag der Tweede Kamer, betreffende die begrooting, de besteding van bedoeld krediet afhankelijk gesteld van de instemming van den Raad met voormeld plan.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende in-gekomen stukken:

1o. een schrijven gedagteekend 12 Augustus 1926 en onder-teekend door den heer Monsanto, praktizijn, en anderen, lui-dende:

Mijne heeren,

In eene algemeene leden-vergadering van den Curaçaoschen Vrijheids Bond, gehouden op gisteren den 10n. dezer in het gebouw van de Loge „Igualdad” werd de Gouvernements-watervoorziening besproken, in tegenwoordigheid van onge-veer zestig personen, waaronder enkele leden van dien Bond.

Door den Heer Dr. van der Hoog, Directeur van den Open-baren Gezondheidsdienst is het plan Molengraaff in bescher-ming genomen en verdedigd op eene wijze die wij zeer be-denkelijk noemen en die naar onze meening hem weinig eer aandoet.

Bedenklijk, omdat men door de wijze waarop hij de zaak heeft voorgedragen onder den indruk zoude kunnen geraken, dat eene watervoorziening, die zoo dringend noodig is voor Curaçao, niet het minst uit een hygienisch oogpunt, door Uwen Raad unaniem is afgestemd in flagranten strijd met

het algemeen belang en dat alzoo Uw Raad zich aan eene handeling zou hebben schuldig gemaakt Uw College onwaardig.

Die voordracht van Dr. van der Hoog doet hem daarom weinig eer aan, omdat hij dezelve had doorspekt met hoogst grievende en beleedigende uitlatingen aan het adres van Uwen Raad, die ten doel schenen te hebben, op zijn zachtst uitgedrukt, om aan wie het hooren wilde te verkondigen dat Uw Raad in erge mate zijne plichten heeft verzuimd tegenover de bevolking door af te stemmen het plan Molengraaff dat heil zou aanbrengen in onzen zoo treurigen toestand.

Wij protesteerden hierbij tegen de uittartende wijze waarop Dr. van der Hoog getracht heeft op Uwen Raad de verdenking van plichtsverzuim te laden en betuigen U met allen eerbied onze instemming met de houding door U genomen in zake het plan Molengraaff en dit doen wij omdat wij er diep van overtuigd zijn dat, hoe dringend noodig eene watervoorziening voor ons ook is, wij met het plan Molengraaff niet zullen zijn gebaat en wel om de redenen door Uwen Raad duidelijk uiteengezet bij de behandeling dezer zoo gewichtige aangelegenheid.

Beleefd verzoeken wij Uwen Raad het wel daarheen te willen leiden dat de Heer Gouverneur van Curaçao inzage bekomme van dit ons schrijven en dat deszelfs inhoud telegrafisch ter kennis worde gebracht van den Heer Minister van Koloniën.

Na voorlezing van dit stuk zegt de Voorzitter het volgende:

„Mijne heeren: Wij kunnen niet dan dankbaar zijn voor deze adhesiebetuiging met 's Raads besluit en afkeuring van een ongelukkige stap van een ambtenaar; de Raad is hoogst erkentelijk voor dit schrijven door ongeveer 90 goede burgers ondertekend en biedt aan de ondertekenaars zijn dank voor deze uiting van vertrouwen in den Raad. Zoo U er geen bezwaar tegen hebt, zal ik een afschrift van dit schrijven aan den Gouverneur sturen en Zijne Excellentie attent maken op het slot, met verzoek dat daaraan worde voldaan.”

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

De Voorzitter zegt verder: „Naar aanleiding van dit incident kan ik U mededeelen, dat ik op de lezing ben geweest en mij onmiddellijk heb verwijderd nadat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gesproken had. Waar de weg, die een Chef van een Bestuursafdeeling openstaat, om tot den boven hem staanden Kolonialen Raad te spreken, loopt door zijn supérieur, den Gouverneur, meende ik in het optreden van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en het door hem gesprokene eene tastbare afwijking te moeten zien van het normale, die een bij mij opkomend vermoeden bevestigde, dat ik dan ook ter kennis bracht van den Gouverneur, in afwachting Uwer beslissing, na kennisneming door U van het voorgevallene, dat wij hedenavond in de vergadering der afdeelingen zullen bespreken.”

20. een schrijven van den heer S. M. L. Maduro, lid van den Kolonialen Raad, waarbij deze kennis geeft van zijn voornemen om zich voor eenige weken naar Panama te begeven.

De Voorzitter drukt de hoop uit, dat de heer Maduro een aangename reis zal hebben en dat hij binnenkort weer terug zal zijn om met de andere leden van den Raad verder te kunnen samenwerken.

30. eene gouvernements-depêche dd. 31 Juli 1926, No. 1570, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927. (6).

Op voorstel van den Voorzitter wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Hierna verleent de Voorzitter het woord aan den heer Dr.

Ellis om verslag uit te brengen over de in handen van de Commissie van verzoekschriften gestelde stukken.

De heer Dr. Ellis:

Mijnheer de Voorzitter. Namens de Commissie van verzoekschriften heb ik de eer het volgend verslag uit te brengen. In handen van de Commissie is gesteld een door E. A. Bergmann den 29n. Mei 1926 uit Amsterdam aan den Kolonialen Raad gericht schrijven, vergezeld van 27 bijlagen. Uit een en ander blijkt dat Dr. Bergmann na bij G. B., dd. 22 Januari 1925 No. 71 met behoud van zijn vol inkomen uit de toen door hem uitoefende functie van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst op Curaçao te zijn geschorst, bij G. B. dd. 1 April 1925 No. 244 eervol uit zijne genoemde betrekking is ontslagen o. a. op de overweging dat de Heer Bergmann tot op dien dag nog geen blijken had gegeven het verkeerde zijner handelwijze in te zien, bij welke laatstaangehaalde beschikking tevens bepaald is dat door Dr. Bergmann wegens overtochts- en uitrustingskosten en de daar vermelde belooning en vergoeding onverwijd in 's Lands kas moest worden teruggestort het bedrag van f 8 070,83. Den 28n. April 1925 heeft Dr. Bergmann Curaçao verlaten, na, naar hij stelt, ternauwernood aan eene executie te zijn ontkomen. De passage voor hem en zijn gezin van Curaçao naar Holland heeft hij zelf bekostigd. Meer dan een schrijven heeft Dr. Bergmann aan het Ministerie van Koloniën gericht en driemaal is hij bij Z. E. den Minister op audientie geweest. Inmiddels solliciteerde Dr. Bergmann ook voor een landsbetrekking in N. O. I. en ontving de mededeeling dat hij niet voor uitzending naar N. Indië in aanmerking kon worden gebracht, zoolang hij zijne geldelijke verplichtingen tegenover Curaçao niet zou erkennen, doch dat Z. Exc. de vordering wilde doen verminderen naar evenredigheid van den tijd gedurende welken hij, Bergmann, in Curaçao werkzaam is geweest en derhalve terugbrengen op f 2 690,— en hem tevens toestaan dit bedrag terug te betalen in maandelijksche paymenten van f 50,— te beginnen met de maand volgende op die van zijn aankomst in N. Indië. Nadat Dr. Bergmann schriftelijk had verklaard bereid te zijn bij eene benoeming in Indischen dienst een bedrag van f 2 690,— terug te betalen in maandelijksche paymenten van f 50,—, volgde, naar hij mededeelt, het Ministerieel besluit dd. 4 Maart 1926 No. 51, krachtens hetwelk hij den 30n. Juni 1926 als landsdienaar voor den dienst der volksgezondheid naar N. O. Indië zou worden uitgezonden. Tenslotte verklaart Dr. Bergmann het Rijk gedagvaard te hebben voor de uitbetaling van een door hem met betrekking tot de Curaçaosche aangelegenheid geëischte schadevergoeding.

Bij de stukken bevindt zich ook een afschrift van een den 19n. Juli 1922 door den Heer G. Molengraaff uit Curaçao aan den Heer Mr. Rollin Couquerque, Chef van de tiende afdeling van het Departement van Koloniën gericht schrijven bevattende critische beschouwing over en naar aanleiding van de staking in dat jaar en de relletjes op Maandag 17 Juli en aan den voet van welk schrijven de medeondertekenaars Prakken, H. Meerdink en A. Bergmann verklaren ten volle met het bovenstaande in te stemmen.

Met dit kort resumé van het lijvig dossier meent de Commissie te kunnen volstaan en te adviseeren de stukken ter griffie neder te leggen ter inzage van de leden.

Voorts is in handen van de Commissie gesteld een verzoekschrift door den Heer L. O. Lampe alhier ondertekend, luidende:

„Namens de ondertekenaars heb ik de eer den Raad hierbij aan te bieden afschrift van een bij den Gouverneur ingediend verzoekschrift door een twintigtal houders van vergunningsrecht, met beleefd verzoek, dat het den Raad moge behagen zijne medewerking te verlenen tot het wijzigen der verordening betreffende het verlenen van vergunningsrecht (P. B. No. 23 van 1908) in zoodanigen geest, waardoor de belanghebbenden naar aanleiding van de in bedoeld verzoekschrift uiteengezette redenen, den gewenschten waarborg zouden kunnen verkrijgen”.

Het wil der Commissie voorkomen dat dit verzoekschrift niet voor behandeling vatbaar is en op grond van art. 9 al. 1 van ons Regeeringsreglement luidende: „Verzoekschriften moeten persoonlijk en mogen niet uit naam van meer wor-

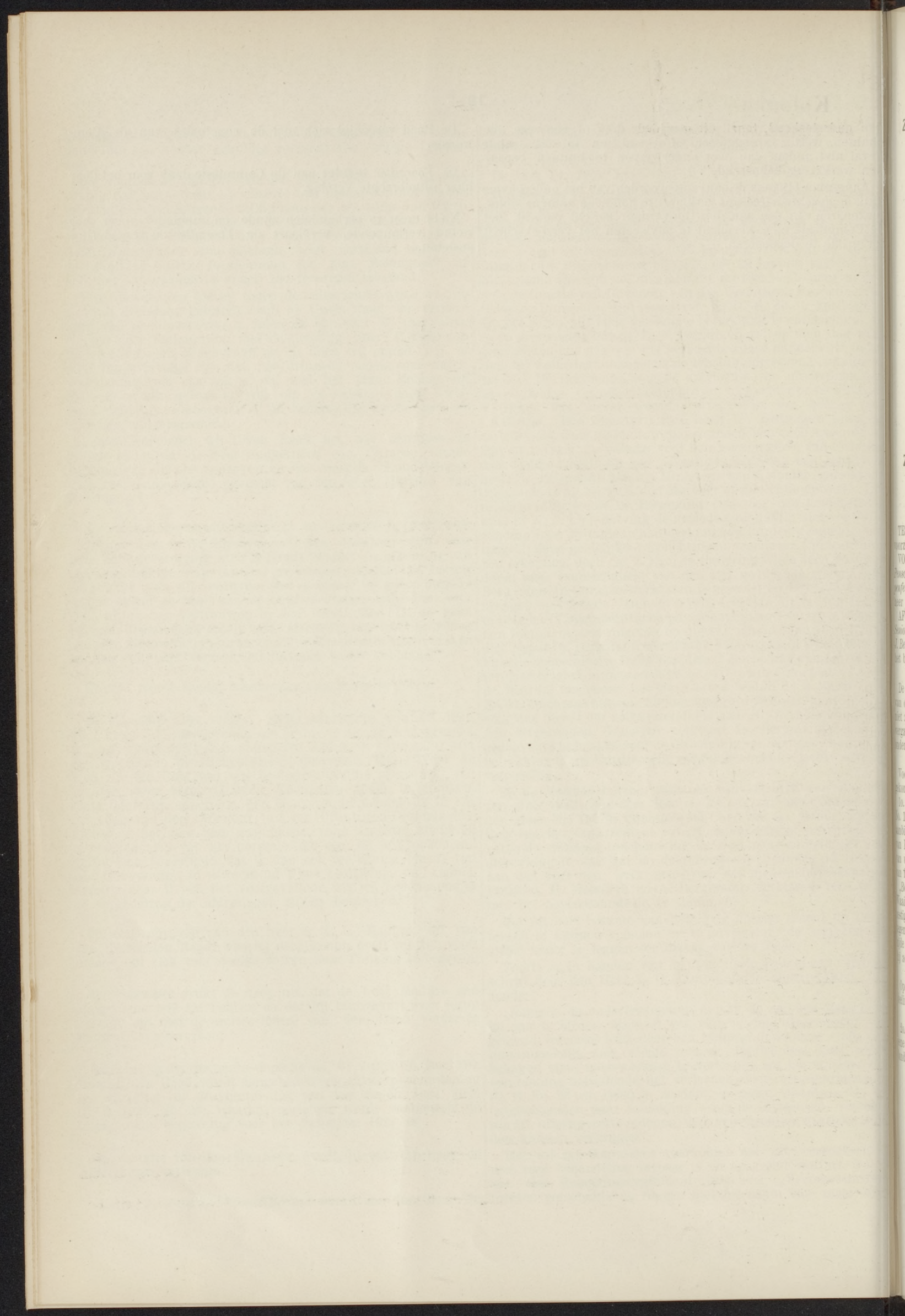
den ondertekend, tenzij dit geschiede door of vanwege lichamen, wettig zamengesteld of erkend, en in dit laatste geval niet anders dan over onderwerpen tot hunnen bepaalde werkkring behoorende”.

Aangezien blijkens de aanvangswoorden van het onderhavige stuk de geachte adressant verklaart te handelen namens onder- teekenaren van een aan den Gouverneur gericht request, ziet de Commissie zich verplicht te adviseeren het verzoekschrift ter griffie te deponeeren.

De Raad vereenigt zich met de conclusies van de Commissie.

De *Voorzitter* betuigt aan de Commissie dank voor het door haar uitgebrachte verslag.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 25n. Augustus 1925,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer C. S. Gorsira J.P.Ez., onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren J. J. Beaujon, R. S. de Lannoy, E. M. Penso, E. S. C. de Veer Abrahamsz, B. E. van der Veen Zep-penfeldt en Dr. W. Ch. de la Try Ellis, leden, benevens de heer J. G. Stadius Muller, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren Ed. S. Lansberg, voorzitter, Edwin Senior, S. M. L. Maduro, R. F. Muskus, H. Perret Gentil en H. J. Beaujon, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de twee vorige vergaderingen ter perse zijn, maar nog niet zijn gereedgekomen en daarom eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Voorts doet de Voorzitter mededeeling van de volgende in-gekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche dd. 18 Augustus 1926, No. 1651, waarbij de Gouverneur den Raad ter kennisneming aanbiedt afschrift van een door hem van Z. E. den Minister van Koloniën ontvangen radiotelegram betreffende de kosten van uitvoering van de herstelling van de Handelskade en van het nieuwe Waaigatplan, luidende:

„Boomsma deelt mede dat kosten Handelskade met nieuw Waaigatplan volgens gezonden tekening globaal vijfhonderd-zestigduizend gulden exclusief kosten aankoop terrein Boom tegenover vierhonderdtachtigduizend gulden oude plan blad-zijde twee en veertig rapport punt Over enkele dagen brengt hij advies uit aan Professor Kraus over nieuw plan.”

Op voorstel van den Voorzitter wordt dit stuk naar de Af-deelingen verwezen.

2o. eene uitnodiging van een Comité tot het bijwonen van eene vergadering te houden in het Kransgebouw op Otrabanda. Onderwerp van bespreking: „De Watervoorziening”.

De Voorzitter zegt: Deze uitnodiging heeft onder de leden gecirculeerd. Enkele van U hebben daaraan gevolg gegeven en de uitgeschreven vergadering bijgewoond. Naar ik vernomen heb, is de houding van den Kolonialen Raad bij de behandeling van de voorstellen betreffende de watervoorziening van Willemstad en haven, op bedoelde vergadering op dege-lijke wijze verdedigd. De Raad kan niet anders dan dankbaar zijn voor dezen steun en zal daarin een aansporing vinden om steeds naar eed en geweten de belangen van Curaçao te blij-ven behartigen.

De Voorzitter zegt verder, dat naar aanleiding van hetgeen in de vorige vergadering is gezegd over eene vorige vergade-ring over Watervoorziening, in de Afdeelingen de aangele-genheid is besproken en eene commissie zich belast heeft met het ontwerpen van een schrijven aan den Gouverneur.

De Voorzitter onderwerpt aan de goedkeuring van de leden den concept-brief aan den Gouverneur van Curaçao, luidende als volgt:

Naar aanleiding van een door Dr. P. H. van der Hoog, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst op Curaçao, den 10n. Augustus 1926 in het gebouw van de Loge „Iguadad” alhier gehouden lezing heeft de Koloniale Raad—al-hoewel eens ieders recht eerbiedigende om een van 's Raads gevoelen afwijkende meening te hebben, te uiten en te ver-dedigen—de eer Uwe Excellentie beleefd te verzoeken bij voorkomende gelegenheden zoo mogelijk genoemden Dr. van der Hoog niet te willen aanwijzen als Uwen gemachtigde om beraadslagingen van den Raad bij te wonen en een raadgeven-de stem uit te brengen, daar de Raad, gelet op woordenkeus, toon en peil van bedoelde lezing, speciaal van hetgeen daarin aan het adres van den Raad voorkomt, en gelet op de genomen vrijheid voor wat betreft het aanhalen en verklaren van het geschrevene en gesprokene, niet gaarne dien hoofdambtenaar in zijne vergaderingen zou willen ontvangen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt besloten dezen brief aan den Gouverneur te richten.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN

1854

ONTWORPEN-NOTULEN

1854

RECHENINGEN EN ANDERE

Rekening van Wommelaar, den 25en Augustus 1854
dat avond te recht was

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 1n. September 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. J. Beaujon*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *J. J. Beaujon*, *R. S. de Lannoy* en *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, wnd. Griffier van den Raad.

ZOMEDE: de heeren *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën en *Ir. G. J. H. Molengraaff*, wnd. Directeur van Openbare Werken, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior*, *S. M. L. Maduro*, *E. M. Penso*, *H. Perret Gentil* en *R. F. Muskus*, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt:

Mijne heeren: De notulen van de vorige vergaderingen zijn nog niet ontvangen van den drukker; wij zullen de goedkeuring daarvan moeten uitstellen. Zij zullen eenige punten ten aanzien van het hier ter vergadering gesprokene tot klaarheid moeten brengen, misverstand opheffen ten aanzien van hetgeen in een dier vergaderingen is gesproken. Wij zullen dus afwachten totdat zij zullen zijn verschenen, om daarop verder in te gaan.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

eene gouvernements-depêche dd. 1 September 1926, No. 1824, luidende:

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, de heeren *H. Schotborgh*, Administrateur van financiën en *Ir. G. J. H. Molengraaff*, wnd. Directeur van Openbare Werken, gemachtigd heb om de beraadslagingen van Uwen Raad over:

- 1o. de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wets-ontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, Zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen; en
- 2o. de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen, de eerstgenoemde voor wat betreft de sub. 1o. en 2o. genoemde ontwerp-verordeningen en de tweedgenoemde voor wat betreft de sub. 1o. genoemde ontwerp-verordening,

De Voorzitter zegt:

Ik heet de gemachtigden van den Gouverneur welkom ter vergadering en wijs er met nadruk op, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar hetgeen zij zullen aanvoeren. Voor een goed begrijpen zal duidelijkheid bij het spreken een vereischte zijn en vermeen ik reeds thans tot woordvoerders het verzoek te mogen richten, daarnaar te willen streven en ter wille van den goeden gang zich steeds tot den Voorzitter te willen richten.

In behandeling komt thans:

1o. de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche bank. (2).

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer *De Veer Abrahamsz* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. De tijd heeft mij ontbroken om mij voldoende voor te bereiden voor de openbare behandeling van dit ontwerp. Ik zoude daarom, alvorens mijne houding ten opzichte daarvan te bepalen, gaarne enkele inlichtingen ontvangen van den gemachtigde van den Gouverneur.

Ik zoude namelijk willen weten, hoelang of het nog duren zal voor dat de wet, die de inrichting en den werkring van de Curaçaosche bank opnieuw zal regelen, tot stand komt. Als het vaststaat, dat bedoelde wet spoedig tot stand komt, dan is het onderhavige ontwerp te beschouwen als eene voorloopige regeling en dan bestaat er voor mij geen reden om eenige wijziging voor te stellen. Indien bedoelde wet in de naaste toekomst niet tot stand komt, dan zou ik een amendement ter zake willen indienen.

In het ontwerp is het z.g. „quotumstelsel” gevolgd. De Raad heeft, dit is in het Eindverslag reeds medegedeeld, het volste vertrouwen in de Directie van de Curaçaosche Bank, maar het bezwaar, dat eenige leden tegen het „quotumstelsel” hebben, wordt daardoor niet opgeheven.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Als eerste spreker onder de gemachtigden van den Gouverneur betuig ik U hartelijk dank voor den groet aan de beide gemachtigden dezen avond gebracht.

Zooals uit de eerste alinea van de Memorie van Toelichting van de onderhavige ontwerp-verordening blijkt, bestaat bij den Minister van Koloniën het voornemen het West Indisch circulatiewezen bij de wet te regelen en dit wel na afloop van het octrooi van de Surinaamsche Bank, dat op 30 Juni 1928 kan worden verwacht. Daaruit volgt dat de onderhavige regeling eene is van zeer tijdelijken aard.

Overigens kan ik mededeelen, dat het vaststellen van een maximum-bankbiljetten kapitaal vele moeilijkheden heeft ge-

geven aan circulatiebanken en dat daarom ook dat stelsel zoo goed als verlaten is en thans overeenkomstig meer moderne opvattingen wordt overgegaan tot het invoeren van zg. quotumstelsel.

Gevaar is er niet aanwezig in het nieuwe stelsel, want de emissie van de Curaçaosche bank is volledig door het bezit der bank gedekt en zal daarbij nog voor een derde gedeelte in metaal in de kluis van de Bank aanwezig moeten zijn. Thans is deze metaaldekking een vijfde gedeelte van het uitgegeven totaal bedrag aan bankbiljetten.

De heer *De Veer Abrahamsz.* Mijnheer de Voorzitter. Nu de gemachtigde van den Gouverneur mededeelt, dat het waarschijnlijk slechts twee jaar duren zal, voordat de meerbedeelde wet tot stand komt, zie ik af van mijn voornemen om het onderhavige ontwerp te amendeeren.

Daar niemand meer het woord verlangt wordt te algemeene beraadslaging gesloten.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden hierop achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

20. de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten-Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken, Zitting 1925-1926-3, No. 2) te wijzigen. (5).

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Ter voldoening aan het verzoek van den Kolonialen Raad de in het eindverslag gemaakte opmerkingen en vragen bij de openbare behandeling te beantwoorden heb ik de eer het volgende mede te deelen:

De breedte van de Haven tusschen de dieptelijnen van 10.80 M. is bij het zuidelijkste gedeelte van de Handelskade 120 M., waarvan maar een gedeelte door de scheepvaart gebruikt kan worden.

Door het naar voren brengen van de Handelskade wordt de vaargeul niet smaller gemaakt.

Momenteel is de waterdiepte voor de Handelskade minimum 1.10 M. en maximum 3.80 M. gem. 2.38 M; stoomschepen kunnen dus niet onmiddellijk tegen maar alleen vóór deze kade liggen.

De waterdiepte voor de nieuw ontworpen kade wordt 6 Meter. Hiermede wordt bereikt, dat de stoomschepen die thans vóór de kade liggen nu direct tegen de kade kunnen meren. Het aanbrengen van uithouders zal dan niet meer noodig zijn.

De waterdiepte zal, door voor de kade te baggeren, op 6 M. gebracht worden, m.a.w. de 6 M. dieptelijn ligt thans vóór de geheele lengte van de nieuwe kade. (Zie teekening A.)

Oogenshijnlijk bepaalt het uitdrijvende gedeelte van de brug aan de Oostzijde van de St. Annabaai, de breedte van de vaargeul. De waterdiepte bij het einde van dit gedeelte is 9.50 M. en wordt 12.40 M. (Vaargeulbreedte 113 Meter). Echter vernauwt de vaargeul zich naar het Zuiden onmiddellijk tot 80 Meter breedte, doordat de dieptelijn van 10.80 M. aan de Oostzijde zich plotseling 26 M. naar het Westen verplaatst, met het gevolg dat van de 113 M. breede vaargeul maar 94 Meter gebruikt kan worden. De werkelijke, Oostelijk gelegen, vaargeulgrens ligt dus bij de Koningin Emmabrug nog 33 M. vóór de nieuw ontworpen kade. Spreker verwijst naar de door hem aan den Raad overgelegde teekening A.

Het ingediende plan beoogt de Handelskade te verbeteren en tegelijkertijd het schoenerhaventje in het Waaigat te verruimen.

De verbetering van de vaargeul in de St. Annabaai en havenverbetering staan buiten de grenzen van het ingediende ontwerp. Over deze beide, door den Raad, ter sprake gebrachte kwesties kan door mij bij de behandeling van dit ontwerp niet gesproken worden.

Het is de bedoeling op de vooruitspringende zijde van de Handelskade bij het Bastion een muurtje op te trekken. Hierdoor wordt voorkomen dat het water op „hinderlijke wijze” zal klotsen en opspringen.

De meening van den Kolonialen Raad dat door deze hoek, die ten Zuiden van de brug ligt, deining en golving in de haven, welke toch ten Noorden van de brug ligt, zal ontstaan, kan door mij niet gedeeld worden.

De Handelskade wordt aan het Noordeinde niet naar voren gebracht. Uit praktische en economische overwegingen worden de betonnendamwandplaten aldaar vlak vóór de bestaande kade geheid.

Voor een goede aansluiting van de trottoirs en leuning van de Koningin Emmabrug zal zorg gedragen worden. Het gaat hier om een verschil van 3 à 4 cM.

Inderdaad voorziet het plan Boomsma in trapjes aan de Handelskade. Deze zullen aangebracht worden tusschen de Windstraat en de Breedestraat en tegenover het Douanegebouw.

Tusschen de Windstraat en de Breedestraat krijgt de trap een breedte van 25 Meter en tegenover het douanegebouw een breedte van 10 Meter.

Wat betreft de opmerking over den aanleg van de loodsbooten en particuliere motorbooten aan de Handelskade deel ik mede, dat de Gouverneur hierover het advies van den Havenmeester zal inwinnen.

Door het vooruitbrengen van de Handelskade bij de Koningin Emmabrug en het verleggen van het Oosteinde van de brug in de as van het Westelijk gedeelte van de Breedestraat („Punda”) en het verwijderen van het huisje bij de brug, zal de veiligheid van het verkeer aanmerkelijk toenemen.

Het zal dan mogelijk zijn met trucks van de brug afkomende de Handelskade op te rijden en van de Handelskade komende de Breedestraat in te rijden, zonder gevaar te veroorzaken.

Een trottoir langs de Oostzijde van de Handelskade en een langs de Zuidzijde van „de Gezelligheid” zullen ten gerieve van het wandelend publiek aangebracht worden. Ook het Zuidelijk gelegen trottoir op de brug wordt doorgetrokken.

De opmerking over de vernauwing van den hals van het Waaigat komt mij voor niet geheel steekhoudend te zijn.

De breedte van den ingang van het Waaigat is thans 35 en een halve Meter. Deze ingang wordt gebruikt voor ligplaats aan schoeners.

Aan de Zuidzijde van de kleine Werf kan geen schoener liggen.

De waterdiepte voor deze werf is te gering, gemiddeld 1.55 Meter.

De veerbooten van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij liggen aan de Westzijde van de „De Ruyterkade” met het gevolg dat thans de vaargeul daar 4 Meter breed is. Hier verwijst spreker naar de door hem aan den Raad overgelegde teekening B.

Indien het Waaigatplan wordt uitgevoerd wordt deze toestand geheel gewijzigd. De breedte van den ingang wordt wel is waar 31.5 Meter, maar wanneer de waterdiepte voor de kleine Werf op 4.5 Meter wordt gebracht kan een schoener onmiddellijk tegen deze kade liggen en blijft er een vaargeul van 22.5 Meter over.

De veerbooten van de C. P. I. M. zullen gemeerd worden aan het Noordelijk gedeelte van de Handelskade. Hiertegen kunnen geen bezwaren gemaakt worden, immers juist door den uitvoer van het Waaigatplan zal de Handelskade van het meren van schoeners ontlast worden. Spreker verwijst naar de door hem overgelegde teekening C.

De „De Ruyterkade” wordt 4 Meter naar voren gebracht om het verkeer van de stad naar Scharloo langs de Handelskade en de De Ruyterkade te leiden.

Het autoverkeer door de Heerenstraat, dat thans een gevaar oplevert voor de winkelende voetgangers, kan dan gedurende den druksten tijd van den dag verboden worden.

Met juistheid kan het Bestuur niet opgeven wanneer met de uitvoering der werken kan worden begonnen. Eerst zal het contract met den aannemer in Nederland afgesloten moeten worden. Het Bestuur heeft de overtuiging dat hiermede niet getalmd zal worden.

Naar aanleiding van de opmerking van den Raad over het honorarium van den heer Ir. Boomsma zij opgemerkt, dat hij niet de opdracht had een plan te ventileeren maar een ontwerp te maken van een nieuwe Handelskade met 6 Meter waterdiepte, van nieuwe kademuren langs een gedeelte van het Waaigat, en een nieuwe brug over het Waaigat.

In de Memorie van Antwoord is medegedeeld:

Bij het toekennen van het honorarium is ook bedongen, dat hij alle plannen, bestekken, enz. voor de uitvoering van het werk benodigd, levert zonder meerdere vergoeding. Ook heeft de Ir. Boomsma zijne medewerking verleend aan het geven van inlichtingen in Holland aan gegadigden voor de uitvoering van onderdeelen en aankoop van materialen voor dit werk.

Ir. Boomsma had ook opdracht de kosten van het plan tot f 480 000,— te beperken, opdat een overschrijding van de Rijksbijdragen niet zou plaats hebben. Deze opdracht kreeg hij in December 1925. De wijziging die de Koloniale Raad voorstelde zou, voor zoover destijds was na te gaan, tot overschrijding van de Rijksbijdrage geleid hebben.

Thans d.i. op 17 Augustus 1926 blijkt dat een verhooging van de kosten met f 80 000,— kan plaats hebben. Wij hebben hier niet te maken met een wijziging die moest worden aangebracht maar met eene die eerst thans aangebracht kan worden.

Het spreekt vanzelf dat Ir. Boomsma een duurdere oplossing ook kon aangeven.

De Gouverneur heeft mij verzocht op de naar m.i. niet gemotiveerde verdachtmaking van het Departement van Openbare Werken niet te antwoorden.

Met het oog op den toestand van de Handelskade, waarvan de Koloniale Raad zelf zegt, dat deze meer en meer afbrokkelt, adviseer ik met klem het ingediende ontwerp aan te nemen.

Daar niemand meer het woord verlangt, wordt de algemeene beraadslaging gesloten.

Thans brengt de Voorzitter het eenig artikel van het ontwerp in behandeling.

De heer *De Veer Abrahamsz* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Ik zie, dat de Administrateur van financiën door den Gouverneur ook gemachtigd is om een raadgevende stem uit te brengen bij de beraadslagingen over het onderhavige ontwerp. Misschien kunnen wij dus van de Bestuurstafel een voorstel verwachten om een bedrag uit te trekken voor de uitvoering van de in het eenig artikel van dit ontwerp bedoelde werken, in stede van de kosten daarvan voor memorie te ramen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij door den Gouverneur gemachtigd is den Raad mede te deelen, dat er bij hem geen bezwaar bestaat tegen het omzetten van dezen memoriepost in een bedrag van f 500 000.—

De heer *J. J. Beaujon* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Het gaat hier immers over een post van de begrooting voor 1926. Waarom zouden wij dan dezen memoriepost in een bedrag van f 500 000,— omzetten?

Ik heb geen bezwaar voor de voorgenomen werken een bedrag te voteeren, maar dan geen f 500 000,—, een bedrag dat zeer zeker in 1926 niet verwerkt zal kunnen worden. Misschien wordt er heelemaal niets gebruikt van het toe te staan krediet. Wellicht zoude de gemachtigde van den Gouverneur kunnen opgeven welk bedrag in 1926 nog zoude kunnen worden gebruikt.

De heer *Molengraaff*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat het zeer moeilijk is op te geven welk bedrag van het toe te

staan krediet nog in 1926 zal kunnen worden besteed. Dit hangt af van de voorwaarden bij de contracten en de bestekken te stellen, zoomede van het tijdstip, waarop met de uitvoering van de werken een aanvang kan worden gemaakt.

De heer *J. J. Beaujon*. Zoude het bedrag voor 1926 misschien te stellen zijn op de helft van f 500 000,— ?

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt geen bezwaar te hebben het bedrag op f 250 000,— te stellen.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt, of het bekend is onder welke voorwaarden de contracten voor de uitvoering van de werken zullen worden aangegaan. Misschien zal ook f 250 000,— niet geheel gebruikt kunnen worden in 1926. Bovendien is er op de begrooting voor 1926 reeds een bedrag van f 70 000,— uitgetrokken voor de voltooiing van de herstelling van de Handelskade. Als wij dus bij deze verordening nog f 250 000,— voteeren dan zal er in totaal over f 320 000,— kunnen worden beschikt.

De heer *Zeppenfeldt*:

Mijnheer de Voorzitter. Als er eene keuze moet worden gedaan tusschen het uittrekken van een bedrag en het stellen van een memoriepost, dan zoude ik in dit geval liever een memoriepost aanbevelen. Mijn geacht mede-lid J. J. Beaujon trekt in twijfel of het bedrag, dat voor de voorgenomen werken gevoteerd mocht worden, wel nog dit jaar zal kunnen worden gebruikt. Hij meent, dat het zelfs mogelijk is, dat in 1926 in het geheel niets zal worden verwerkt.

Indien niets gebruikt wordt van het eventueel uit te trekken bedrag, dan zullen wij de begrooting noodeloos hebben bezwaard.

Ik gevoel daarom in dit geval veel meer voor een memoriepost.

De heer *Dr. Ellis*:

Mijnheer de Voorzitter. Er is hier sprake van het omzetten van de memoriepost in een bedrag van f 250 000,— voor 1926, en het overlaten van het meerdere voor de volgende begrooting. De Raad heeft zich eenige maanden geleden verbonden onder zekere voorwaarden te zorgen, dat hetgeen boven een bepaald bedrag noodig was, ook aanwezig zou zijn, hetgeen desnoods door middel van een speciale belasting zou moeten worden opgebracht. Hoe zal het nu moeten gaan, als de uitgaven over meer jaren gesplitst worden? Te oordeelen naar wat nu gebleken is, is met de memoriepost bedoeld f 515 000,— en zou, indien het bedrag niet anders kan gevonden worden, de Raad voor f 80 000,— hebben te zorgen. Als op de begrooting van 1926 maar 2½ ton komt, zal ongeveer 3 ton op de volgende begrooting moeten komen. Hoe zullen wij dan onze begrooting voor 1927 sluitend maken, zonder de Rijksbijdrage te overschrijden?

Zelf ben ik niet op de hoogte van de comptabiliteitswetten; misschien zou de geachte gemachtigde van het Bestuur eenige inlichtingen in deze kunnen geven. Ik dank U.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur:

Mijnheer de Voorzitter. Het is en blijft uiterst moeilijk om met eenige mate van juistheid aan te geven welk bedrag dit jaar zal worden besteed aan de verbetering van de Handelskade en verdere havenverbeteringen.

Het spreekt vanzelf, dat geput zal worden uit de gelden, die reeds door den Raad voor gemelde doeleinden zijn gevoteerd en die tot een gezamenlijk bedrag van f 110 000,— op de begrooting voor 1926 voorkomen. Het overige zal gevonden kunnen worden uit de meerdere opbrengsten van de middelen.

Blijven de omstandigheden waaronder Curaçao nu verkeert, voortduren in 1927, dan bestaat er alle verwachting, dat ook de middelen voor dat jaar meer zullen opbrengen dan de ramingen. Het zou zeker niet te optimistisch zijn te denken, dat de meerdere opbrengst een f 250 000,— zal bedragen. Uit die gelden dan zullen de verdere bouwwerken en verbeteringen gedaan kunnen worden, zoodat in dit en het volgend jaar de

kosten, die geraamd zijn op f 560 000,— zullen kunnen worden betaald.

Mocht zich evenwel eenige verandering in de opbrengstcijfers doen gevoelen dan zal de Gouverneur gaarne gebruik maken van de toezegging van den Raad om de buitengewone uitgaven, veroorzaakt door de uitvoering van het gewijzigd brugplan, te verkrijgen uit een buitengewone, tijdelijke heffing. Voor het tot stand brengen van de vereischte regeling zal t. z. t. de medewerking van Uwen Raad worden ingeroepen, met overlegging van de noodige toelichting, waaruit zal kunnen worden gezien hoeveel meer de uitvoering van het gewijzigde plan heeft gekost.

Ik zou Uwen Raad daarom sterk in overweging willen geven om een memoriepost aan te nemen, daar het noemen van een bepaald bedrag thans ondoenlijk is en in het aannemen van dezen memoriepost geenerlei gevaar schuilt.

De heer *J. J. Beaujon* verkrijgt wederom het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb voorgesteld een memoriepost te vervangen door een bedrag omdat de Raad zich in beginsel dikwijls tegen memorieposten heeft verklaard en ik dit beginsel getrouw wensch te blijven.

De heer *Dr. Ellis*:

Mijnheer de Voorzitter. Na de inlichtingen door den geachten gemachtigde van het Bestuur verschaft, weet ik niet of het eenig verschil maakt den memoriepost te behouden of f 250 000,— in het artikel op te nemen. De geachte administrateur van financiën zegt dat er geen bezwaar tegen den memoriepost bestaat. Alhoewel ik geen voorstander van memorie-

posten ben, zal ik onder deze omstandigheden voor een memoriepost stemmen, mits al hetgeen hier besproken is en de verklaring van den geachten gemachtigde in de notulen worden vastgelegd. Ik dank U.

De heer *H. J. Beaujon*, Mijnheer de Voorzitter. De Raad heeft zich meermalen verzet tegen memorieposten omdat die posten onvoldoende toegelicht op de begrooting werden gebracht. Maar in dit onderhavige geval, nu wij van de zijde van het Bestuur volledig zijn ingelicht over de voorgenomen werken en de kosten daarvan, zie ik geen bezwaar tegen een memoriepost.

De heer *J. J. Beaujon* zegt, dat, waar hij meent te mogen aannemen, dat de meerderheid in den Raad voor den memoriepost zal stemmen, hij niet langer zal blijven aandringen op het veranderen daarvan in een bedrag, en daartoe ook geen voorstel zal doen.

Het eenig artikel van het ontwerp, zoomede het intitulé en de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereen volgens zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* brengt den gemachtigden van den Gouverneur den dank der vergadering voor de door hen verstrekte inlichtingen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

TE
voor
VC
Mush
Lam
bene
nem
AF
Seni
eerst
geno

De
goed
Juli
25n.
No.
Da
wor

H
gen
aang

G
mij
med
zijn
over
tuig
bij
held
ding
dee
ont
D
vrec
W
zing
als

H
gek
L
No.
ver

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 1n. November 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *S. M. L. Maduro, H. J. Beaujon, R. F. Muskus, H. Perret Gentil, E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. S. de Lannoy, Dr. W. Ch. de la Try Ellis* en *J. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland, en de derde-genoemde met kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 26sten Juli 1926 No. 3, van den 16n. Augustus 1926 No. 4, van den 25n. Augustus 1926 No. 5 en van den 1n. September 1926 No. 6.

Daar geen aanmerkingen op deze notulen worden gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna staat de Voorzitter van zijn zetel op en houdt de volgende rede, welke door de vergadering eveneens staande wordt aangehoord:

„Mijne Heeren
Gedurende mijne korte afwezigheid van het eiland bereikte mij de droevige tijding van het overlijden van ons geacht medelid, den heer *Elias M. Penso*. Door den heer *Zeppenfeldt* zijn aan zijn graf reeds woorden van waardeering uitgesproken over zijn werk in den Raad en aan de familie deelneming betuigd met dit zoo smartelijk verlies. Ik kan mij slechts voegen bij hetgeen reeds van hem is gezegd, die, met oprechtheid en helder verstand, bezadigd ons met zijn licht bij de voorbereiding der werkzaamheden den weg wees, die naar zijn oordeel moest worden bewandeld, en die ons helaas te vroeg is ontvallen.

Dat het lijkgesteente hem zacht drukke, dat zijn ziel in vrede ruste!

Wij zullen pas in de volgende vergadering overgaan tot kiezing van kandidaten om aan de Kroon te worden voorgedragen als zijn plaatsvervanger.”

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements depêche, dd. 30 September 1926, No. 2016, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening regelende de verantwoording van de ter Wees-

beheerde en desolate boedelkamer op St. Martin N. G. berustende fondsen en van het kapitaal van genoemde kamer; (7)

2o. eene gouvernements depêche, dd. 7 October 1926, No. 2060, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao; (8)

3o. eene gouvernements depêche, dd. 9 October 1926, No. 2107, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende bepalingen betreffende de inrichting van de brandweer en het blusschen van brand op het eiland Curaçao; (9)

4o. eene gouvernements depêche, dd. 13 October 1926, No. 2126, luidende als volgt:

„De aandacht is erop gevallen, dat in den aanhef van de Memorie van Toelichting op de ontwerp-verordening houdende bepalingen betreffende de inrichting van de brandweer en het blusschen van brand op het eiland Curaçao (zittingjaar 1926-1927-9) eene minder juiste uitdrukking voorkomt.

Deze foutieve redactie is een gevolg van de omstandigheid, dat het oorspronkelijk in de bedoeling lag eerst na een eventueel tot stand komen van de reorganisatie van de politie een voorstel bij den Raad in te dienen tot wijziging van de bepalingen betrekking hebbende op de brandweer.

In verband echter met het streven om den Raad een zoo volledig mogelijk overzicht te verschaffen van alles wat kan worden beschouwd in verband te staan met de politiereorganisatie, werd besloten een voorstel tot wijziging van de bepalingen betreffende de brandweer tegelijk met de ontwerp-verordening tot oprichting eener gewapende politie bij den Raad aanhangig te maken.

Over het hoofd werd gezien, dat in de toen reeds geschreven Memorie van Toelichting op de ontwerp-verordening betrekking hebbende op de brandweer enkele veranderingen moesten worden aangebracht in verband met de vervroegde indiening daarvan.

Ik verzoek Uwen Raad de aanhef van meerbedoelde Memorie van Toelichting te willen lezen als volgt:

„Wanneer de vervanging van het burgerpolitiecorps door militaire politietroepen, waarvoor bij Uwen Raad een voorstel is ingediend, tot stand mocht komen, zal het noodzakelijk zijn, dat ook de bepalingen op de brandweer betrekking hebbende en opgenomen in het Publicatieblad van 1912 No. 20 worden herzien en vervangen door andere voorschriften.”

5o. Verslag van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao over het jaar 1925.

Besloten wordt de ontwerp-verordeningen sub 1o., 2o. en 3o. genoemd naar de afdelingen te verzenden en het verslag sub 5o. genoemd, onder dankbetuiging, te deponeren ter griffie van den Raad ter inzage van de leden.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

KOLONIALE RAAD

Xitling van Mandag, den 14 November 1926.
des avonds te acht uur.

DE WED. J. J. VAN DEN HOF, voorzitter, heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

De voorzitter heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

In verband met het verslag van de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

Over het hoofd wordt gezien, dat in de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

De afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de voorzitter de vergadering.

behoefte en bepaalde beoelendingen op de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

De afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

In verband met het verslag van de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

Over het hoofd wordt gezien, dat in de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

De afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen. Hij heeft de afhandeling van de agenda in de hand genomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 22n. November 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *S. M. L. Maduro, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, H. J. Beaujon, R. F. Muskus, E. S. C. de Veer Abrahamsz, H. Perret Gentil, R. S. de Lannoy, Dr. W. Ch. de la Try Ellis* en *J. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller* wd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, en *Edwin Senior* lid, beiden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 1n. November 1926, No. 7.

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 17n. November 1926, No. 2320, luidende:

„Hierbij heb ik de eer het navolgende ter kennis van Uwen Raad te brengen.

Op een desbetreffende vraag van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën seinde ik aan Zijne Excellentie, dat er van mij geen nadere beschouwingen omtrent verwerping van het plan inzake watervoorziening te wachten waren.

Van den Minister ontving ik daarna het bericht, dat Zijne Excellentie de uitzending, voor enkele maanden, overwoog van een op dat gebied ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige van naam.

De opdracht aan genoemden deskundige zoude strekken om, in overleg met den Ingenieur Molengraaff, de aangelegenheid opnieuw geheel in beschouwing te nemen, teneinde mij te adviseeren omtrent de te volgen gedragslijn.

Op het verzoek van den Minister om hem omgaand mijn oordeel in deze te willen seinen heb ik, na ernstige overweging, gemeend Zijne Excellentie te moeten doen weten, dat ik accoord ga met de uitzending van den door hem bedoelden deskundige, evenzeer als met eene door hem, in afwachting eener definitieve beslissing, gedachte voorloopige herstelling op de ontwerp-begroting voor 1927, der kredieten voor den mijnbouwkundigen- en watervoorzieningsdienst.

Wetende hoe zeer de watervoorziening van Willemstad aan Uwen Raad ter harte gaat heb ik gemeend U met een en ander in kennis te moeten stellen.”

De Voorzitter zegt, dat de mededeeling vervat in deze depêche van den Gouverneur door den Raad zeker op prijs zal worden gesteld. Hij stelt echter voor om, alvorens Zijne Excellentie daarvoor dank te betuigen, genoemde depêche naar de afdelingen te verwijzen opdat de leden, desgewenscht, hun oordeel over den inhoud daarvan zullen kunnen uitspreken.

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

2o. eene gouvernements-depêche dd. 17 November 1926, No. 2362, waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (10).

3o. eene gouvernements-depêche dd. 20 November 1926, No. 2403, waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927. (11).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 2o. en 3o. genoemde ontwerpen naar de afdelingen te verwijzen.

De Voorzitter vestigt er de aandacht van de leden op dat de Gouverneur in zijne memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (6) mededeelt dat hij het door hem aan den Raad ingediende voorstel tot verhooging der wedden van eenige hoofden van departementen terugneemt. Het desbetreffende ontwerp is hiermede dus ingetrokken.

Aan de orde van behandeling komt thans:

de verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacature ontstaan door het overlijden van den heer E. M. Penso.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de heeren *H. Perret Gentil* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, als stemopnemers.

Voor eersten candidaat worden uitgebracht tien stemmen, alle op den heer *Jossy C. Henriquez*, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer *Jossy C. Henriquez*.

Voor tweeden candidaat worden uitgebracht tien stemmen

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 6n. December 1926,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *R. S. de Lannoy, S. M. L. Maduro, H. J. Beaujon, R. F. Muskus, J. J. Beaujon, H. Perret Gentil, Dr. W. Ch. de la Try Ellis* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 22n. November 1926 (No. 8).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter deelt mede, dat er na de laatstgehouden vergadering geen stukken zijn ingekomen.

Aan de orde van behandeling is thans:

1o. de ontwerp-verordening regelende de verantwoording van de ter Wees-onbeheerde en desolate boedekamer op St. Martin N. G. berustende fondsen en van het kapitaal van genoemde kamer (7).

De algemeen beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Hierna worden de artikelen 1, 2, 3 en 4 van het ontwerp, het intitulé de considerans en het ontwerp in zijn geheel achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. De Gouvernements-depêche dd. 17 November 1926, No. 2320, betreffende de uitzending van een ervaren Indisch of Nederlandsch deskundige van naam om in overleg met den ingenieur Molengraaff de watervoorzienings-aangelegenheid opnieuw geheel in beschouwing te nemen, ten einde den Gouverneur te adviseeren omtrent de te volgen gedragslijn.

De Voorzitter zegt, dat naar aanleiding van deze dépêche aan den Gouverneur in de Afdeelingen het volgend schrijven van Zijne Excellentie is ontworpen:

In antwoord op het schrijven dd. 17 November 1926 No. 2320 heeft de Raad de eer U. E. het volgende mede te deelen.

De Koloniale Raad die tijdens het onderzoek van de voorloopige begrooting voor 1927 blijkens het voorloopig verslag dd. 29 Maart 1926 in de Afdeelingen de aandacht van den Minister van Koloniën voor de Curaçaosche watervoorziening gevraagd heeft, is Z. E. erkentelijk voor de aandacht aan deze aangelegenheid geschonken, door het denkbeeld in overweging te nemen een op dat gebied ervaren deskundige van naam uit te zenden ten einde de aangelegenheid geheel opnieuw in beschouwing te nemen.

Tengevolge van de regens van de laatste weken (een overigens zeer gelukkige omstandigheid) zal de deskundige zich vermoedelijk niet in een tijdperk van droogte op Curaçao bevinden en zich niet door eigen waarneming van den toestand der bronnen en putten in zoodanige periode op de hoogte kunnen stellen.

Wil intusschen de belangstelling van den Minister bij alle kringen der bevolking de waardeering ontmoeten, waarop zij aanspraak mag maken en wil het onderzoek van den uit te zenden deskundige het vertrouwen genieten, dat het verdient, dan ware, naar 's Raad gevoelen, uit de omschrijving van de taak van den deskundige de woorden te lichten „in overleg met den ingenieur Molengraaff”, opdat de meening die reeds bij menig ingezetene post gevat heeft en snel veld wint, zich niet algemeen verbreide, n. l. dat de uit te zenden deskundige reeds bij voorbaat in zijne vrijheid beperkt en in zijne bewegingen belemmerd is en zijn arbeid de sporen zou kunnen dragen van zelfs onwillekeurig uitgeoefenden invloed, hetgeen de waarde en beteekenis van zijn advies zou kunnen verminderen.

Het wil voorkomen dat het geen aanbeveling verdient een ervaren deskundige van naam te binden aan overleg met genoemden mijningenieur, die niet onbevungen tegenover de Curaçaosche watervoorziening staat en wien — dit is menschelijk — ingenomenheid met eigen werk niet vreemd kan worden geacht.

De Raad spreekt hier tevens de hoop uit, dat niet tot uitgaven van eenige beteekenis zal worden overgegaan, zonder dat de Raad van te voren daarin is gekend.

Dank zeggende voor de in het aangehaalde schrijven vervatte mededeeling verzoekt de Raad U. E. den inhoud van dit schrijven zoo spoedig doenlijk telegrafisch ter kennis van Z. E. den Minister van koloniën te brengen.

De Voorzitter vraagt of de leden zich met dit ontwerp kunnen vereenigen.

De heer *H. J. Beaujon* verkrijgt het woord en stelt voor om dit ontwerp zoodanig aan te vullen, dat duidelijk blijke, dat ook bij den Kolonialen Raad de meening heeft post gevat dat de uit te zenden deskundige, indien hij zijn opdracht zal moeten uitvoeren in overleg met den ingenieur Molengraaff, reeds bij voorbaat in zijne vrijheid beperkt en in zijne bewegingen belemmerd zal zijn.

Na eenige discussie wordt besloten in het ontwerp-schrijven,

na de woorden „bij menig ingezetene” te voegen de woorden: „en ook bij vele leden van den Raad”.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierop besloten dit schrijven, zooals aangevuld, te richten aan Zijne Excellentie den Gouverneur.

De heer J. J. Beaujon verkrijgt thans het woord en stelt voor om naar aanleiding van de loopende geruchten, dat de begroeting van het Departement van Openbare Werken dit jaar met f 400 000,— overschreden zoude zijn en daarom vele werken stop zouden zijn gezet, aan den Gouverneur een schrijven te richten waarin aan Zijne Excellentie wordt verzocht den Raad hieromtrent te willen inlichten.

Na eenige discussie wordt besloten in de Afdelingen een schrijven in dezen geest te ontwerpen en dit schrijven in een volgende vergadering aan het oordeel van den Raad te onderwerpen.

De heer H. J. Beaujon verkrijgt het woord en constateert, dat op dezen datum, 6 December, de rekeningen betreffende den aanslag in de inkomstenbelasting, nog niet zijn uitgeschreven. Spreker zou willen voorstellen tot den Gouverneur het verzoek te richten om den Raad te willen inlichten waaraan dit is toe te schrijven.

De Voorzitter stelt voor om ook het aan Zijne Excellentie over deze zaak te richten schrijven in de Afdelingen te ontwerpen en dat schrijven in eene volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden te onderwerpen.

Hiertoe wordt zonder hoofdelijke stemming besloten.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

KOLONIALE RAAD

Zitting van Maandag, den 6^{en} December 1926
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer C. S. Govers i.p.r., onder Voorzitter; de heeren R. S. de Lannoy, S. M. J. Meubius, H. J. Meubius, K. F. Meubius, J. A. Meubius, H. F. Meubius, G. W. C. de la Tré, E. S. C. de la Tré, A. B. Meubius, de heer J. C. Meubius, wa. griffier van den Raad. AFWZIG: de heeren Ed. S. Lannoy, voorzitter, Meubius, Meubius en H. K. van der Lee, Meubius, leden, de twee eerste genoemd wegens verijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 29^{en} November 1926 (No. 87). Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter deelt mede, dat er na de laatste gehouden vergadering geen stukken zijn ingekomen.

Aan de orde van behandeling is thans: 1. De ontwerp-verordening houdende de verordening van de heer Meubius omtrent de sociale bescherming op St. Martin. De Voorzitter deelt mede, dat het ontwerp van de heer Meubius, wa. griffier van den Raad, is ingekomen.

De Voorzitter deelt mede, dat het ontwerp van de heer Meubius, wa. griffier van den Raad, is ingekomen.

Hierin worden de artikelen 1, 2, 3 en 4 van het ontwerp, dat intusschen de commissie en het ontwerp in zijn geheel, ontworpen volgens zonder betrekking en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Gouvernements-deputé dd. 17 November 1926, No. 2320, houdende de beschikking van een erover te maken, dat de beschikking van de heer Meubius, wa. griffier van den Raad, is ingekomen.

De Voorzitter verklaart, dat naar aanleiding van deze beschikking van den Gouverneur in de Afdelingen het volgende schrijven van Zijne Excellentie is ontworpen:

In antwoord op het schrijven dd. 17 November 1926, No. 2320 heeft de Raad de eer U. E. het volgende mede te deelen.

De Koloniale Raad die tijdens het onderzoek van de voorloopige begroeting voor 1927 tijdens het voorloopig verslag dd. 23 Maart 1926 in de Afdelingen de aandacht van den Minister van Koloniën voor de Curaçaosche watervoorziening gevestigd heeft. De N. E. erkerlijk voor de aandacht aan deze aangelegenheid gevestigd, door het denkbeeld in overweging te nemen een op dat gebied ervaren deskundige van naam uit te zenden ten einde de aangelegenheid geheel opnieuw in beschouwing te nemen. Tengevoelge van de rezens van de laatste werken (een overzichts- en een geschiedkundig omstandigheden) zal de deskundige zich vermoedelijk niet in een tijdsvak van drie maanden op Curaçao bevinden en zich niet door eigen waarneming van den toestand der werken en putten in zoodanige periode of de hoogte kunnen stellen. Will intusschen de belangstelling van den Minister of alle kringen der bevolking de waardeering ontvooien, waarop zij aanspraak may maken en wil het onderzoek van den Raad in de beschikkinge het vertrouwen genieten, dat het verslag, dat ware naar 's Raad gevoelen, uit de omschrijving van de taak van den deskundige de woorden te lichten, in overleg met den ingekomen „Meubius”, opdat de meening die reeds bij meening ingekomen post gevat heeft en niet veld wint, zich niet ingekomen verijfde, n. l. dat de uit te zenden deskundige reeds bij voorbaat in zijne vrijheid beperkt en in zijne bewegingen bevestigd is en zijn arbeid de sporen zou kunnen dragen van zoodanig onafhankelijk onderzoek als invloed, hetgeen de waarde en de betekenis van zijn advies zou kunnen verrijken. Het wil voortkomen dat het geen aanbeveling verdient een erkeren deskundige van naam te vinden kan overleg met gemeenten, die het onderzoek tegenover de Curaçao, de watervoorziening staat en wien — dit is menschelijk — de gemeenschap niet eigen werk niet vreemd kan worden geacht. De Raad sprekelt hier favens de hoop uit, dat niet tot uitgaan van eenige betrouwen zal worden overgegaan, zonder dat de Raad van te voren daarin is gekend. Dank zegende voor de in het aangehaalde schrijven verzette mededeeling verzoekt de Raad U. E. den inhoud van dit schrijven zoo spoedig mogelijk tegegracht ter kennis van N. E. den Minister van Koloniën te brengen.

De Voorzitter staakt of de leden zich met dit ontwerp kunnen vereenigen.

De heer H. J. Beaujon verklaart het woord en stelt voor om dit ontwerp zoodanig aan te vullen, dat de deskundige, die ook bij den Koloniale Raad de meening heeft post gevat dat de uit te zenden deskundige, indien hij zijn onderzoek zal moeten uitvoeren in overleg met den ingekomen Meubius, reeds bij voorbaat in zijne vrijheid beperkt en in zijne bewegingen bevestigd zal zijn.

Na eenige discussie wordt besloten in het ontwerp-schrijven.

ZITTINGJAAR 1926—1927.

NOTULEN.

No. 10.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 13n. December 1926, des avonds te negen uur.

TEGENWOORDIG: de heer C. S. Gorsira J.P.Ez., onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren S. M. L. Maduro, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, H. J. Beaujon, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, H. Perrei Gentil, E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. S. de Lannoy en J. J. Beaujon, leden, benevens de heer J. G. Statius Muller, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren Ed. S. Lansberg, voorzitter, Edwin Senior en R. F. Muskus, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 6n. December 1926, No. 9.

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteeekend.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

10. eene gouvernements-depêche dd. 11 December 1926, No. 2236, waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (12).

Op voorstel van den Voorzitter wordt dit ontwerp naar de Afdelingen verwezen.

20. eene gouvernements-depêche dd. 9 December 1926, No. 2547, luidende:

„Naar aanleiding van Uw gewaardeerd schrijven dd. 8 dezer, No. 24, is het mij een voorrecht aan Uw College te kunnen mededeelen, dat ik, ter voldoening aan 's Raads verzoek, den volledigen tekst van dat schrijven onmiddellijk na ontvangst van hetzelfde aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën heb geseind.”

Hierna zegt de Voorzitter:

Wij zeggen Z. E. dank voor de ten deze betoonde bereidwilligheid en hopen, dat eindelijk tot de richtige oplossing van het probleem van watervoorziening van stad en haven zal worden geraakt.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik U mede te deelen, dat de Gouverneur mij opgedragen heeft U te zeggen, dat U ten alle tijde inlichtingen zult kunnen krijgen bij de betrokken departementen over bestuursaangelegenheden en dat Z. E.

zelf persoonlijk, zoo noodig, U door tusschenkomst van den Voorzitter of ook wel direkt verlangde informaties zal willen verstrekken. Deze mededeeling wordt gedaan, voornamelijk om te voorkomen, dat losse geruchten op niets gebaseerd doorvloeien in officieele stukken en buiten onzen kring verkeerde indrukken vestigen.

Ik moet dadelijk hierop laten volgen, dat het gesprek liep over een reeds verschenen voorloopig verslag van den Raad en dat ik daaruit geenszins den indruk heb kunnen krijgen, dat met de mededeeling een poging zou zijn bedoeld om aan banden te leggen Uw recht om ook langs andere wegen bestuursverklaringen uit te lokken ter vaststelling van Uw gedraglijn ten aanzien van aanhangig te maken of reeds in behandeling zijnde onderwerpen.

Aan de orde van behandeling is thans:

10. Brief aan den Gouverneur over overschrijding credieten openbare werken.

De Voorzitter zegt:

Alvorens dezen brief in behandeling te brengen wil ik de aandacht van de vergadering vestigen op artikel 53 van het Reglement van Orde voor dezen Raad, welk artikel luidt als volgt:

„Indien een lid verlangt dat de Raad, ingevolge artikel 97 van het Regeeringsreglement, den Gouverneur zal uitnoodigen tot het geven van inlichtingen, zal hij daartoe een schriftelijk gemotiveerd voorstel indienen, dat in behandeling zal worden gebracht, wanneer het door minstens twee leden wordt ondersteund.

Het voorstel, zooals het door de vergadering is aangenomen, wordt ten spoedigste aan den Gouverneur toegezonden.”

De voorstellen tot het richten van verzoeken om inlichtingen aan den Gouverneur, welke op de agenda staan, komen van de heeren J. J. Beaujon en H. J. Beaujon. Deze heeren zullen zeker geen bezwaar hebben om te voldoen aan het Reglement van Orde.

De heer J. J. Beaujon, na het woord verkregen te hebben, leest het volgend door hem onderteeekend stuk voor:

Naar aanleiding van het door mij in de vorige zitting van den Raad gesprokene en op grond der behandeling in de afdelingen van het toen door mij gedaan voorstel, wil ik thans voorstellen den volgenden brief aan Z. E. den Gouverneur te richten. Voor motiveering verwijs ik naar den inhoud van dien brief.

„De Koloniale Raad heeft de eer naar aanleiding van de loopende geruchten, dat de credieten voor Openbare Werken op de huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1926 reeds met meer dan f 400 000,— althans met een aanmerkelijk

bedrag zijn overschreden en dat om die reden verscheidene werken, welke nog dit jaar moesten worden uitgevoerd, stop gezet werden, Uwer Excellentie te verzoeken, indien die geruchten geheel of zelfs ten deele op waarheid mochten berusten, den Raad te dier zake de volgende inlichtingen te willen verschaffen, te weten:

10. Of die overschrijdingen zonder voorafgaande machtiging van Uwe Excellentie hebben plaats gehad en of die voor een groot deel zijn toe te schrijven aan door den tijd. Directeur van Openbare Werken gedane bestellingen loopende over groote bedragen en van zaken, welke niet onder de gewone credieten zijn begrepen en waarvoor geen bijzondere credieten werden toegestaan, wetende of moetende weten, dat door die bestellingen de toegestane credieten aanmerkelijk zouden worden overschreden.

20. Hoeveel voor Openbare Werken reeds boven de ramingen is uitgegeven en hoeveel nog uitgegeven moet worden wegens nog niet ontvangen of nog verwachte bestellingen. voorts waaraan die meerdere gelden zijn besteed en welke bestellingen nog verwacht worden.

30. In hoeverre het waar is, dat tengevolge van die buitengewone of ongekende overschrijdingen verscheidene werken, welke uitvoering nog dit jaar zeer wenschelijk was, moesten worden stopgezet en of die overschrijdingen onverwachts een paar maanden geleden aan het licht zijn gekomen.

40. Of aan het Departement van Openbare Werken alle registers en staten geregeld werden bijgehouden, zoodat te allen tijde daaruit bleek, wat uitgegeven was en ongeveer wat nog uitgegeven moest worden aan gedane bestellingen.

50. Of het waar is, dat aan twee ambtenaren van een ander Departement opgedragen werd om te trachten de registers, staten enz. op het Departement van Openbare Werken bij te werken.

60. Of er ten kantore der Administratie van financiën geen controle wordt uitgeoefend over de maandelijksche of driemaandelijksche uitgaven van het Departement van Openbare Werken en welke bedragen aan dat Departement op goede rekening worden verstrekt.

70. Of het Bestuur naar aanleiding van bovenbedoelde buitengewone overschrijdingen termen heeft gevonden maatregelen te nemen behalve het stopzetten van eenige werken."

Het voorstel van den heer *J. J. Beaujon*, ondersteund door de heeren De Veer Abrahamsz en H. J. Beaujon, wordt thans in behandeling gebracht.

De algemeene beraadslaging wordt geopend. De heer *J. J. Beaujon* refereert naar hetgeen hij voorgelezen heeft.

Hierna wordt het voorstel, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

20. *Brief aan den Gouverneur over late uitschrijving aanslagbiljetten inkomstenbelasting.*

De heer *H. J. Beaujon*, na het woord verkregen te hebben, leest het volgend door hem ondertekend stuk voor:

Naar aanleiding van het door mij in de vorige zitting van den Raad gesprokene en op grond der behandeling in de afdelingen van het toen door mij gedaan voorstel, wil ik thans voorstellen den volgenden brief aan Zijne Excellentie den Gouverneur te richten. Voor motiveering verwijs ik naar den inhoud van dien brief.

„De Koloniale Raad heeft de eer Uwer Excellentie's aandacht te verzoeken voor de omstandigheid, dat de belastingbiljetten in de inkomstenbelasting 1926/1927 nog niet zijn uitgereikt en dat de geruchte de ronde doet, dat vele der aanslagen belangrijk zijn verhoogd en dat de eigenaars der huurhuizen zich reeds opmaken op grond van deze wellicht ongegronde geruchte de huurprijzen van woningen te verhoogen.

De Raad zou het Bestuur in overweging willen geven het daarheen te willen leiden, dat de belastingaanslagbiljetten in den vervolge tijdig worden uitgereikt, ter voorkoming van mogelijk ongerief en nadeel aan de belastingschuldigen."

Het voorstel van den heer *H. J. Beaujon*, ondersteund door de heeren Maduro en De Lannoy, wordt thans in behandeling gebracht.

De algemeene beraadslaging wordt geopend. De heer *H. J. Beaujon* refereert naar hetgeen hij voorgelezen heeft.

Hierna wordt het voorstel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 17n. Januari 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. J. Beaujon, S. M. L. Maduro, H. Perret Gentil, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, R. F. Muskus, R. S. de Lannoy en H. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior en E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 13n. December 1926 (No. 10).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. Een particuliere nota van den Heer Edwin Senior aan hem gericht, waarin deze mededeelt, dat hij voor enkele dagen naar het buitenland vertrekt en binnenkort hier terug zal zijn.

De Voorzitter zegt:

De Heer Senior is pas van Europa teruggekeerd en moet zich voor enkele dagen verwijderen. Hij heeft in het buitenland zijnde, door verlies van zijne echtgenote een harden slag gehad. Wij betuigen hem ons leedwezen met dit verlies en hopen, dat hij den slag te boven zal komen om weer zijne krachten te kunnen wijden aan de belangen der kolonie, die, wij weten het, hem zoo ter harte gaan.

2o. Een briefkaart van den Voorzitter van den Kolonialen Raad, gericht aan den Onder-Voorzitter en de leden van den Raad, met zijn beste wenschen bij de intrede van het Nieuwe Jaar.

De Voorzitter zegt:

Met onzen dank spreken wij de hoop uit, dat het onzen geachten Voorzitter wel moge gaan en dat wij hem spoedig terug zullen zien aan deze Voorzitterstafel.

3o. Een extract uit de gouvernements-beschikking, dd. 27 December 1926, No. 997, waarbij aan den bode van den Kolonialen Raad, *J. van Ecks*, wegens in 1926 verrichte buitengewone werkzaamheden, eene vergoeding van f 25,— is toegekend.

Dit stuk wordt, met dank aan den Gouverneur voor de mededeeling, naar het archief verwezen.

4o. Een verzoekschrift dd. 18 December 1926, van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche Gemeente op Curaçao luidende:

Aan den Kolonialen Raad
Alhier.

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen: De Kerkeraad van de „Vereenigde Protestantsche Gemeente van Curaçao”;

dat de Kerkeraad in den loop van verleden maand zich tot het Koloniaal Bestuur en Z. E. den Minister van Koloniën gewend heeft met het volgende verzoekschrift; t. w.:

„Curaçao, November 1926. Geeft met verschuldigden eerbied te kennen, de Kerkeraad van de Protestantsche Gemeente, dat „er bij hem een schrijven van één der Predikanten is ingekomen, ondersteund door den andere, waarin wordt uiteengezet, dat het eenvoudig niet meer mogelijk is, met 't salaris „à f 5 500,— plus 10 % duurtebijslag, rond te komen. De Kerkeraad heeft hun huishoudelijke begrooting (hier bijgaande) nagezien en bevonden, dat dit in der daad zoo is. De Kerkeraad zou het volstrekt ongewenscht vinden, dat de predikanten door bijverdiensten, niet overeenkomende met de waardigheid en de stand van het ambt, hun begrooting trachten sluitend te maken of een klein surplus te verkrijgen, waarom de Kerkeraad van voormelde Gemeente U met allen aandrang zou willen verzoeken spoedig verbetering in hun salaris aan te brengen 't zij door duurtebijslag of salaris-verhooging. Van Regeeringswege is er een voorstel uitgegaan, om de salarissen van verschillende hoofdamttenaren te verhoogen, sommige met 10 % andere met 25 % à 35 %. De Koloniale Raad heeft daar bezwaar tegen gemaakt, niet omdat hij er op zich zelf tegen was, maar uit de overweging, dat andere traktementen ook moeten verhoogd worden. Vergelijkt men het ambt van predikant, dat een academische studie vereischt, met dat van ongeveer gelijkstaande amttenaren in gewonen Gouvernementsdienst, dan dunkt het ons ook billijk, hen in salaris daarmee gelijk te stellen. Hopende en verwachtende, dat dit request in gunstige overweging moge worden genomen, hebben wij de eer te zijn van U. Exc.: Uw dw. dienaren, de Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche Gemeente, (volgen de handteekeningen).”

Reden waarom de Kerkeraad voormeld de vrijheid heeft genomen zich ook tot Uwen Raad te wenden, met het verzoek Uwe welwillende medewerking ter zake wel te willen verleenen.

Met betuiging van hoogachting,
Namens den Kerkeraad voormeld,

De Voorzitter,
H. W. Eldermans.
De Secretaris,
J. H. Perret Gentil.

Curaçao, den 18n. December 1926.

Dit stuk wordt in handen gesteld van de Commissie voor de verzoekschriften.

50. Een gouvernements-depêche dd. 15 December 1926, No. 2594, luidende:

„Hierbij heb ik de eer Uwen Raad mede te deelen, dat ik van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën bericht heb ontvangen, dat doctor ingenieur J. Versluys, oudirecteur der drinkwaterleiding te Soerabaja, aangewezen is voor uitzending om de watervoorziening-aangelegenheid opnieuw in beschouwing te nemen. Genoemde heer zal vermoedelijk in de eerste dagen van Februari te Curaçao aankomen.”

60. een gouvernements-depêche dd. 29 December 1926, No. 2720, luidende:

„Ten vervolge op mijne depêche van 9 December 1926, No. 2547, heb ik de eer Uwen Raad mede te deelen, dat ik van den Minister van Koloniën bericht heb ontvangen dat met de eerstvertrekkende mail door Zijne Excellentie het volgend schrijven aan mij wordt verzonden:

„Naar aanleiding van het bij Uw telegram van 8 dezer No. 5 te mijner kennis gebracht schrijven van den Kolonialen Raad van dien datum No. 24, betreffende de drinkwatervoorziening van Willemstad, heb ik de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat het overleg met den Chef van den mijnbouwkundigen dienst, waarvan sprake is in de aan Dr. R. J. Versluys verstrekte opdracht geenszins de ruime strekking heeft, welke de Koloniale Raad blijkbaar daaraan heeft toegekend. De bedoeling, die ter zake heeft voorgezet, is geen andere dan om te verzekeren, dat de wetenschappelijke gegevens, alsook die van lokalen aard, welke de mijnbouwkundige dienst nopens het onderhavig vraagstuk in de laatste jaren heeft verzameld, met het oog op de wenschelijkheid om de aangelegenheid tot eene spoedige oplossing te brengen, aanstonds en ten volle ter beschikking van den Heer Versluys geraken. Na het vraagstuk in zijn vollen omvang ter plaatse te hebben bestudeerd en in verband daarmede kennis te hebben genomen van de verschillende gezichtspunten en meeningen, welke te Uwent naar voren zijn gebracht, zal de Heer Versluys na terugkeer hier te lande zijn advies samenstellen en het aan mij, ter doorzending aan U indienen.

Uwe Excellentie gelieve het vorenstaande ter kennis te willen brengen van den Kolonialen Raad.”

De Voorzitter zegt:

De Raad zegt aan Zijne Excellentie dank voor deze mededeelingen en spreekt nog eens het vertrouwen uit, dat de juiste oplossing van het probleem van watervoorziening voor stad en haven binnenkort zal worden gevonden. De brieven van den Gouverneur zullen in het archief worden gedeponneerd.

70. Eene Gouvernements-depêche, dd. 24 December 1926, No. 2601, luidende:

„Naar aanleiding van Uw schrijven dd. 14 December 1926, No. 27, heb ik de eer Uwen Raad te berichten dat de Inspecteur der belastingen met betrekking daartoe mij de volgende inlichting verstrekte.

Waar de werkzaamheden in verband met de vaststelling van de aanslagen in de inkomstenbelasting elk jaar in omvang toenemen en daarentegen de beschikbare tijd om dit werk te doen, door toeneming ook van de andere werkzaamheden op de inspectie der belastingen, telkens minder wordt, kan dit werk nu niet meer op denzelfden tijd als voorheen klaarkomen.

Ook het uitschrijven van de biljetten op het ontvangerskantoor vordert nu, aangezien het aantal aangeslagenen steeds grooter wordt, meer tijd.

De verzekering kan echter worden gegeven, dat er op de Inspectie der belastingen steeds naar wordt gestreefd om al het werk, dat gedaan moet worden, zoo spoedig als de omstandigheden zulks veroorloven, ten einde te brengen.

De mededeeling in Uw schrijven dat de biljetten nog niet zijn uitgereikt, wekt het vermoeden, dat de Raad ten onrechte onder den indruk verkeert, dat op den datum van het schrijven nog geen enkel aanslagbiljet was uitgereikt.

Mocht dit vermoeden gegrond zijn, dan is wellicht voor Uwen Raad niet van belang ontbloot de mededeeling, dat op den

datum van 's Raads brief reeds 14 kohieren executoir waren verklaard, waarvan 1 op den 4n. September, 6 op den 11n. September, 1 op den 20n. September, 1 op den 16n. October, 4 op den 17n. November en 1 op den 3n. December 1926 aan den Ontvanger waren toegezonden ter invordering en dat van 9 van deze kohieren op dien datum de biljetten ook reeds waren uitgereikt.”

80. Eene gouvernements-depêche, dd. 8 Januari 1927, No. 62, luidende:

„In antwoord op het schrijven van Uwen Raad van den 14den December 1926, No. 26, heb ik de eer Uw College mede te deelen, dat van de onder het beheer van den Directeur van Openbare Werken staande artikelen der begrooting voor 1926 de volgende zijn overschreden, t.w.:

art. 112b. Onderhoud en bediening van een dienstauto met..... f 1 100,—

„ 113. Onderhoud en herstelling van de landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, aankoop en onderhoud van meubelen en andere uitgaven met.....” 120 000,—

„ 118. Baggerwerken met.....” 10 500,—

terwijl voor de opstelling van het gouvernementstelefoonnet, waarvoor alleen f 50 000,— op de begrooting beschikbaar was, f 150 000,— meer is uitgegeven. Dit geschiedde omdat in het vorig jaar zoogoed als geen uitgaven voor dat doel werden gedaan.

Ik kan Uwen Raad mededeelen, dat alle overschrijdingen, zoowel deze als eenige andere op andere afdeelingen der begrooting steeds met mijne machtiging hebben plaats gehad.

Gemeend werd dat daartoe moest worden overgegaan, omdat spoedeisende en dringende herstellingen aan gouvernementsgebouwen en straten en wegen niet konden verschoven worden tot een nader tijdstip. De jarenlange achterstand in de herstelling van deze utiliteiten wettigde niet langer een wachten, terwijl door het ruim vloeien der middelen geld ter beschikking kwam, dat nuttig besteed kon en moest worden.

Ik vertrouwdan ook dat de Raad deze voortvarendheid zal weten te waardeeren en niet zal willen onderschatten het goede werk, dat door deze overschrijdingen toe te staan, werd mogelijk gemaakt.

Waar het vrijwel zeker was, dat geen groote uitgaven te doen zouden zijn voor de Handelskade c.a. kon het beschikbare geld niet beter besteed zijn dan door gebouwen en straten in toonbaren staat te brengen.

Door omstandigheden moest gelijk reeds gezegd dit afgeloopen jaar f 150 000,— geboekt worden voor de telefoon.

Om deze uitgaven te doen behoeften geen werken stopgezet te worden.

Door Openbare Werken werden verschillende bestellingen gedaan, deels omdat het benodigde hier niet was te krijgen en deels omdat die hier alleen veel duurder zijn in te koop. Ter besparing zijn dus bestellingen gedaan en zullen er ook verder bestellingen gedaan worden.

Voorts kan worden medegedeeld:

dat aan het Departement van Openbare Werken de voorgeschreven registers en de benodigde staten geregeld worden bijgehouden;

dat het niet waar is dat aan twee ambtenaren van een ander Departement opgedragen werd om te trachten de registers, staten, enz. op het Departement van Openbare Werken bij te werken;

dat als steeds te voren alle uitgaven van het Departement van Openbare Werken geregeld worden nagezien ter Administratie van financiën;

dat gelden op goede rekening aan het Departement van Openbare Werken naar behoeften worden verstrekt en het bedrag daarvan gedurende 1926 in totaal geweest is f 7 000,—”

De Voorzitter zegt:

Ik stel voor deze brieven te stellen, den eerste in handen van den Heer H. J. Beaujon en den tweede in handen van den Heer J. J. Beaujon, om die daarna te laten circuleeren onder de leden om, zoo noodig, op een volgende vergadering te worden behandeld. Mochten die heeren geen aanleiding vinden om verder daarop terug te komen, dan zullen bedoelde stukken

in het archief worden gedeponereerd. Wij betuigen dan onzen dank aan Zijne Excellentie den Gouverneur voor de ten deze betoonde bereidwilligheid om den Raad met bekwamen spoed de gevraagde inlichtingen te verschaffen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hiertoe besloten.

De Voorzitter zegt verder:

Ik wil even, naar aanleiding van de sub 70. genoemde dépêche, mededeelen, dat ik reeds in een particulier gesprek met den Heer Administrateur van financiën er op gewezen heb, dat het eens tijd wordt ons belastingsstelsel te vereenvoudigen; de omslag bij invordering tot een minimum te beperken.

Zoo zal bij eene organisatie der belasting-kohieren, die voor denzelfden persoon doorlopend hetzelfde volgnummer behoudt van moeite en tijdverlies voor het uitschrijven der rekeningen geen sprake meer kunnen zijn. In alle kantoren worden tegenwoordig pasta's of machines gebruikt, die toelaten zelfs tot twintig duidelijke exemplaren te maken van het geschrevene. Er is geen bezwaar om voor zegge vijf jaar de rekeningen van de ingezetenen op te maken met openlating van cijfers alleen, die aan verandering onderhevig zijn. Telken jare worden dan alleen die cijfers aangevuld volgens de alsdan vastgestelde kohieren en worden de uitgevallen belastingbetalenden uitgeschakeld, de nieuw aangeslagenen aangevuld.

Doch ons heel belastingsstelsel heeft een flinke schoonmaak noodig; het heeft te veel tijdroovende details of rompslomp. Neem maar een rekening van de gebruiksbelasting in uw handen.

De hoofdbron dier belasting is: Huurwaarde; ik vraag mij af, waarom die niet samengevoegd kan worden bij de Grondbelasting om te worden ingevorderd van den grondeigenaar, die bij het innen van zijn huurpenningen tevens het hem aangeslagen bedrag kan invorderen. Feitelijk kunnen die twee belastingen geheel in elkander opgaan en door eene kleine verhooging van de percentage van de grondbelasting aan de koloniale kas de inkomsten worden verzekerd, die zij uit beide bronnen heeft. Voorts komt op de rekening voor: Paarden; wij zullen daarbij niet stilstaan. Er komen op Curaçao weinig paarden meer voor.

Wij zien dan Automobielen en Rijwielen. Door belasting bij den invoer voor consumptie op brandolie, die dan beperkt blijft tot twee invoerders, die de belasting in hun verkoopprijs kunnen doen opnemen, vervalt al dadelijk de last, die men ten deze heeft. Traprijwielen kunnen gerust worden vrijgesteld.

Voor de inkomsten door aanslag van Piano's en Orgels is wel, indien speciaal noodig, een regeling te treffen bij wijziging van het tegenwoordig systeem, die de koloniale kas teruggeeft, wat de afschaffing hiervan haar te kort doet.

De belasting op electrisch licht moet van den concessionaris worden ingevorderd; deze kan met toestemming van het Bestuur zijn prijs van licht daarmede verhoogen. Voor hem is het geen moeite, hij moet tóch zijne rekeningen uitschrijven.

Bij de inspectie der belastingen wordt ook al veel te veel gedetailleerd; men zal daar veel nuttige veranderingen kunnen aanbrengen. Ik wil alleen wijzen op de zoogenaamde rekeningen voor dienstverleeningen die uitgeschreven worden per man per uur werk. Men kan gerust dit systeem laten varen en de schepen een taks per dag en per nacht laten betalen, die dan op de rekening van loodsgelden wordt gesteld en tegelijk daarmede wordt betaald. De rekening van dienstverleening heeft thans een zoodanigen omvang genomen, dat het reeds tot de havenrechten gaat behooren.

Ik heb mij dikwijls afgevraagd, of het nut van scheiding van accijnsbelasting op sterke dranken van inkomende rechten wel zóó groot is, dat die moet worden gehandhaafd. Misschien is door samensmelting der twee belastingen ook al eene vereenvoudiging te bereiken.

Ik ril en beef, als ik denk aan de comptabiliteit, die de landstelefoon met zich slepen zal. Is er geen mogelijkheid, deze vraag komt dikwijls bij mij op, om de telefonen te verhuren niet aan de bewoners of bezitters van gebouwen of perceelen, maar aan de eigenaren daarvan en de rekeningen uit te schrijven op de rekeningen voor de Grondbelasting? De kleine veranderingen, die in den loop van een jaar voorvallen, kunnen in het daaropvolgend belastingjaar worden goedge maakt.

Ik moet eerlijk bekennen, Mijne Heeren, dat ik op gebied

van administratie, ik meen gouvernements-administratie, een volkomen leek ben, doch, waar ik onze gouvernements-administratie haar tegenwoordig schoeisel van kruidenierszaak wil afnemen, om die te kunnen verheffen tot groothandel, laat dan ook gij, die vroeger daarvan een deel hebt uitgemaakt, uw licht schijnen; het tegenwoordig Bestuur zal gewis dankbaar aanvaardden, wat wij in deze richting zullen kunnen aangeven.

90. eene gouvernements-dépêche dd. 28 December 1926, No. 2605, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende wijziging van de verordening van den 21sten September 1909 (P. B. No. 52), betreffende aanleg, exploitatie en gebruik van telegrafien en telefonen in de kolonie Curaçao (13).

100. Eene gouvernements-dépêche dd. 31 December 1926, No. 2740, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende: 1o. regeling der emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven; 2o. bepaling van de som, welke voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis moet worden betaald ten behoeve der armen (14).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze beide ontwerpen hedenavond in behandeling te nemen.

Aan de orde is nu: verkiezing van kandidaten ter voordracht voor de vervulling van de te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei a.s. van de heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus.

De Voorzitter zegt:

Mijne Heeren. Art. 72 van het Reglement op het Beleid der Regeering zegt o.m.: De leden (van den Kolonialen Raad) hebben zitting gedurende vier jaren. In het eerste jaar treden vier hunner af, en in de drie andere jaren telkens drie. De uitvallenden zijn dadelijk weder benoembaar. Na de eerste benoeming wordt de rooster van aftreding door het lot geregeld." Art. 73 zegt o.m.: „De Koloniale Raad dient voor elke opengevallen plaats onder de leden eene aanbeveling van twee personen aan den Koning in." Volgens rooster zijn, zooals U uit den oproepingsbrief kunt zien aan de beurt van aftreden de Heeren Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus.

Ik verzoek de Heeren Perret Gentil en De Lannoy wel als stemopnemers te willen fungeeren. Het geldt hier een voordracht van personen en zullen wij telkens voor één persoon moeten stemmen. Wij zullen eerst stemmen voor de vacature De La Try Ellis, daarna voor de vacature Van der Veen Zeppenfeldt en dan voor de vacature Muskus.

Voor de vacature De la Try Ellis worden uitgebracht: voor eersten condidaat:

negen stemmen, waarvan acht op den heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis en een op den Heer J. de J. Arends, zoodat tot eersten condidaat gekozen is de heer Dr. W. Ch. de la Try Ellis.

Voor tweeden condidaat:

negen stemmen, alle op den heer J. de J. Arends, zoodat tot tweeden condidaat gekozen is de heer J. de J. Arends.

Voor de vacature B. E. van der Veen Zeppenfeldt worden uitgebracht:

voor eersten condidaat:

negen stemmen, waarvan acht op den heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt en een op den heer J. Verriet, zoodat tot eersten condidaat gekozen is de heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt.

voor tweeden condidaat:

negen stemmen, alle op den heer Mr. S. G. C. van der Veen Zeppenfeldt, zoodat tot tweeden condidaat gekozen is de heer Mr. S. G. C. van der Veen Zeppenfeldt.

Voor de vacature R. F. Muskus worden uitgebracht:

voor eersten condidaat:

negen stemmen, waarvan zeven op den heer R. F. Muskus,

een op den heer H. J. C. Bodenburg Hellmund en een op den heer W. H. Winkel, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de heer R. F. Muskus.

voor tweeden candidaat:

negen stemmen, waarvan zeven op den heer W. H. Winkel en twee op den heer H. J. C. Bodenburg Hellmund, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de heer W. H. Winkel.

De *Voorzitter* brengt den heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordracht op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Aan de orde van behandeling komen thans:

1o. de ontwerp-verordening, houdende wijziging van de verordening van den 21sten September 1909 (P. B. No. 52), betreffende aanleg, exploitatie en gebruik van telegrafien en telefonen in de kolonie Curaçao (13).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. de ontwerp-verordening houdende: 1o. regeling der emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven; 2o. bepaling van de som, welke voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis moet worden betaald ten behoeve der armen (14).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1, 2, 3 en 4, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Perret Gentil*, houdt na het woord verkregen te hebben, de volgende rede:

Mijnheer de *Voorzitter*. Bij de behan­heling van onze begrooting voor het jaar 1926, nu bijna twee jaar geleden, heb ik mij veroorloofd te spreken over den toestand van onze haven en over ons havenverkeer. Sedert dien tijd is het verkeer in onze haven steeds blijven toenemen, zoo zelfs, dat men er toe overging vergelijkingen te maken tusschen de „tonnage” der schepen, die onze haven in de laatste twee jaren zijn binnengelopen, en die welke gedurende hetzelfde tijdperk andere vooraanstaande wereldhavens hebben bezocht. Dit alles is zeer mooi, Mijnheer de *Voorzitter*, maar ongelukkigerwijze is gedurende dienzelfden

tijd niets hoegenaamd gedaan geworden om onze haven te verbeteren om haar in staat te stellen aan dit meerdere verkeer de gewenschte veiligheid te verzekeren en waarop ik meen dat de scheepvaart alle aanspraak heeft. Wel is waar heeft men plannen gemaakt voor de verbetering van de Handelskade en voor den aanbouw in het Waaigat van een aanlegplaats voor zeilschepen, werken waarmee ik ver­trouw heel spoedig een begin zal worden gemaakt, maar van een werkelijke verbetering van de haven zelf, in het bijzonder van de verbreding van den havenmond of van de vaargeul daarvan en van andere werken indertijd door mij genoemd, is niets tot stand gekomen; zelfs heb ik niet gehoord of door het Bestuur plannen gemaakt worden om in de naaste toekomst hierin te voorzien.

Verleden week strandden bij het binnenkomen van onze haven de volgende schepen:

op 9 Januari het stoomschip Maracaibo

op 10 Januari het stoomschip St. Raphael

op 12 Januari het stoomschip Consul Horn

en

op 13 Januari de bark Pilar Maria.

Gelukkigerwijze konden al deze schepen zonder verdere ongelukken weder vlot gemaakt worden, ofschoon de Pilar Maria tamelijk beschadigd werd. Deze zijn alle betrekkelijk kleine schepen, maar als zelfs kleine schepen bij het binnenkomen van onze haven gevaar loopen, spreekt het vanzelf dat grootere schepen nog meer blootgesteld zijn en dat de kapiteins en eigenaars van zulke schepen huiverig zullen zijn hunne schepen onze haven te laten aandoen.

Natuurlijk kan men hetgeen verleden week gebeurd is als iets buitengewoons beschouwen, daar iets dergelijks tot nog toe zich nooit heeft voorgedaan met dergelijke kleine schepen (het is hier mijne bedoeling niet hoegenaamd ook den minsten blaam te werpen op onze loodsen) maar het gebeurde moet in elk geval eene les voor ons zijn en dient ons er van te overtuigen, dat wij de vereischte verbeteringen aan onzen havenmond niet langer kunnen of moeten uitstellen, indien wij wenschen haar goeden naam te blijven handhaven en een verdere toename van het verkeer willen blijven aanmoedigen.

Zooals gezegd, Mijnheer de *Voorzitter*, is van deze verbetering de meest dringende de verbreding van den havenmond en van de vaargeul. Dit, Mijnheer de *Voorzitter*, is onontbeerlijk voor ons havenbedrijf en het ware te wenschen, dat het Bestuur onmiddellijk zijn aandacht hieraan schonk. Ik heb gezegd.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 24n. Januari 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *Edwin Senior, J. J. Beaujon, R. F. Muskus, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, R. S. de Lannoy* en *H. J. Beaujon*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *H. Perret Gentil*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *S. M. L. Maduro*, en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, de eerstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet gereed zijn. Zij zullen in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden worden onderworpen.

De Voorzitter heet den heer *Edwin Senior*, die, na een verblijf in het buitenland voor het eerst weder op de vergadering tegenwoordig is, welkom.

De Heer *Edwin Senior* bedankt voor dezen welkomstgroot.

De Voorzitter deelt nu mede, dat door het overlijden van den Heer *E. M. Penso* een vacature ontstaan is in de commissie voor de verzoekschriften, welke aangevuld moet worden.

Aan de orde is nu dus:

Verkiezing van een lid voor de commissie voor de verzoekschriften.

De Voorzitter verzoekt de heeren *Edwin Senior* en *H. J. Beaujon* wel als stemopnemers te willen fungeeren.

Er worden zeven stemmen uitgebracht, waarvan zes op den heer *Edwin Senior* en een op den heer *H. J. Beaujon*, zoodat de heer *Edwin Senior* gekozen is tot lid van de commissie voor de verzoekschriften.

De Heer *Senior* verklaart zich bereid deze functie te aanvaarden.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

W. W. ...
...

SCHULE

ONTWORPEN-NOTULEN

...

...

...

ZIT
Z
TBA
moritz
TOO
Saur
Johann
per
AFV
Johann
of G
indien
De
servu
en va
187
Daa
erde
De
in im
sein
stelen
en d
dit
ocr
ell i
rek
ind
stete
De
in im
sein
stelen
en d
dit
ocr
ell i
rek
ind
stete

NOTULEN.

No. 13.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 7n. Februari 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Edwin Senior, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, Jossy C. Henriquez, R. S. de Lannoy, H. J. Beaujon* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *J. J. Beaujon, E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus* en *H. Perret Gentil*, leden, de eerstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt achter-eenvolgens aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 17n. en den 24n. Januari 1927 (Nos. 11 en 12).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt, dat het geen gewoonte meer is, om in de notulen de redenen van verhindering van de afwezige leden op te nemen, behalve in geval van afwezigheid in het buitenland. Hij heeft echter hier voor zich liggen een briefje van den heer De Veer Abrahamsz aan een zijner collega's gericht, waarin genoemde heer dien collega verzoekt aan den Voorzitter te willen mededeelen, dat hij wegens ziekte verhindert is geweest de twee vorige vergaderingen bij te wonen. Spreker hoopt, dat de ongesteldheid van den heer De Veer Abrahamsz van korten duur zal zijn en dat hij spoedig, geheel hersteld, weer zitting zal kunnen nemen in den Raad.

De Voorzitter doet voorts mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 3n. Februari 1927, No. 361, waarbij aan den Raad wordt medegedeeld, dat het Harer Majesteit de Koningin behaagd heeft den heer *Jossy C. Henriquez*, bij Koninklijk Besluit van 7 Januari 1927, No. 46, te benoemen tot lid van den Kolonialen Raad.

2o. eene gouvernements-depêche van den 4n. Februari 1927, No. 381, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat de heer *Jossy C. Henriquez*, benoemd lid van den Kolonialen Raad, op dien dag den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd.

De Voorzitter zegt:

Ik heet den heer *Cohen Henriquez* welkom in ons midden.

Zijne verkiezing met algemeene stemmen tot candidaat zij voor hem het bewijs, dat zijne benoeming door Hare Majesteit, de volle instemming heeft zijner medeleden, die hem gaarne zien in hun midden om met hen samen te werken tot bevordering der belangen van dit eiland en de onderhoorige. Vol vertrouwen, dat onze samenwerking steeds de meest aangename zijn zal, zie ik hem zijn zetel innemen in dezen Raad.

De heer *Cohen Henriquez* verkrijgt het woord en zegt:

In de eerste plaats zij het mij vergund een woord van dank te zeggen aan U, geachte Voorzitter, voor den vriendelijken welkomstgroot tot mij gericht. Ook wil ik bij deze gelegenheid mijn hartelijken dank betuigen aan de Hooge Regeering in Nederland en aan het Bestuur der kolonie voor het bewijs van vertrouwen in mij gesteld, tevens ook aan de geachte leden van dit College voor de op mij uitgebrachte stemmen.

Geen oogenblik heb ik gearzeld deze benoeming te aanvaarden, ofschoon ik wel bewust ben van de groote verantwoordelijkheid, die onder de tegenwoordige omstandigheden rust op dit College. Als goed burger der kolonie heb ik het steeds als plicht beschouwd het Bestuur van dienst te zijn telkens als ik daartoe in de gelegenheid was. Daarom is het ook eene ware voldoening voor mij te zien, dat zoowel Regeering als Bestuur, als ook de leden van dezen Raad mijne geringe prestaties hebben erkend door mij te roepen tot dezen hoogen post.

De groote vlucht in den economischen toestand van dit eiland maakt het thans mogelijk groote werken tot stand te brengen, die jaren lang stonden te wachten; ook eischen telkens nieuwe voorzieningen de zich steeds wijzigende toestanden. Ik betwijfel het geen oogenblik of de Raad zal het Bestuur bijstaan met den gewonen ijver en de gewone toewijding. Zwaar en moeilijk zal de arbeid zijn van dit College geëischt, maar de overtuiging, dat wij hebben bijgedragen tot de ontwikkeling van ons eiland zal de grootste compensatie zijn voor welke opoffering ook, die van ons geëischt zal worden.

Laat ons de hoop koesteren, dat de noodige samenwerking gepaard aan wederzijdsche waardeering tusschen Bestuur en Raad, rijke vruchten zal afwerpen voor de kolonie, vooral nu dat het eiland Curaçao een tijdperk doormaakt van nooit gedroomden welvaart.

Mijne Heeren: Vóórdat ik eindig wil ik U de stellige verzekering geven dat ik steeds mijne beste krachten zal inspannen om de ware belangen der kolonie te helpen behartigen, waarbij ik reken op eene aangename samenwerking met U allen.

Aan de orde van behandeling is thans:

de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1927 (11).

De Voorzitter zegt:

Waarschijnlijk zal bij de behandeling van dit ontwerp niemand het woord verlangen, daar toch het ontwerp, zooals het thans daar ligt, geheel in overeenstemming is met de zienswijze van de overgrootste meerderheid in den Raad, zulks blijkt uit de gewisselde stukken.

De Raad vermeende, dat, waar bij verhooging van salarissen op grond van algemeene verhooging van den levensstandaard door onvermijdelijke lasten, die op de gesalarieerden komen te rusten door duurte van zowat alles benoodigd door een ieder, van welken stand of betrekking ook, geen onderscheid mocht worden gemaakt tusschen categorieën, moeilijk hier met waarde der daarbij betrokkenen rekening kon worden gehouden.

Het Bestuur sluit zich bij den Raad aan en kent de verhooging algemeen toe.

Hierna opent de Voorzitter de algemeene beraadslaging, waar bij niemand het woord verlangt.

Het enig artikel van het ontwerp, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden hierna achtereen volgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Senior* verkrijgt thans het woord en betuigt hartelijk dank voor de in de vergadering van den 17n. Januari 1927 door den Voorzitter, ook namens de leden van den Raad gesproken woorden van deelneming in het door hem door het overlijden van zijne echtgenoot geleden verlies. Pas bij het in druk verschijnen van de notulen van bedoelde vergadering enkele dagen geleden, heeft hij kennis genomen van het door den Voorzitter gesprokene, anders zoude hij reeds in de vorige vergadering daarvoor zijn dank hebben betuigd.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 10n. Maart 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *H. J. Beaujon*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *J. J. Beaujon*, *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *R. S. de Lannoy*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior*, *S. M. L. Maduro*, *R. F. Muskus*, *H. Perret Gentil* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de eerstgenoemde wegens verblijft in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt het volgende:

Bij het opmaken van de in druk verschenen notulen van de zitting van den 7den Februari 1927 (No. 13), welke notulen U thans ter goedkeuring worden aangeboden, is verzuimd daarin de vermelding op te nemen, dat de verordening tot wijziging van de verordening van den 30n. Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927 (11), die in genoemde zitting werd goedgekeurd, aangenomen werd zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen. Ik stel voor dit verzuim thans bij de goedkeuring dezer notulen te herstellen.

Deze notulen, aldus aangevuld, worden goedgekeurd en ondertekend.

Verder doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 1sten Maart 1927, No. 576, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 (15).

Hierbij zegt de Voorzitter het volgende:

„De eindcijfers der begrooting worden met den dag grooter; zij omvat telkens een wijder kring dan hare voorgangsters. Reeds is door mij de wenschelijkheid uitgesproken in eene vergadering van dezen Raad, dat, ter verzekering eener grondige beoordeeling van de aan den Raad voorgestelde uitgaven, die thans een grooter omvang hebben, het beter zoude zijn de begrooting in twee deelen te splitsen, waarvan het deel omvattende de gewone terugkeerende uitgaven in het voorjaar dient te worden behandeld, terwijl later den Raad de begrooting der nieuwe werken zal worden voorgelegd met eene zoo juist mogelijke raming der middelen, waarop, ter bekostiging der werken, gerekend wordt. In het belang eener

„geregelde en behoorlijke afdoening van het werk, verbonden aan een onderzoek der begrooting, ware het mijns inziens wenschelijk, dat niet langer gewacht worde om den aange-wezen weg in te slaan, of dat de wettelijke termijn, voor de behandeling der begrooting vastgesteld, verlengd worde door vervroeging der indiening van het ontwerp aan den Raad. „Ik hoop, Mijne Heeren, dat gij ditmaal nog in staat zult zijn om het ontwerp, dat U thans wordt voorgelegd, tijdig af te werken.”

2o. eene gouvernements-depêche van den 1sten Maart 1927, No. 577, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot tijdelijke heffing van een buitengewoon recht op de goederen, die op het eiland Curaçao worden gelost met bestemming ten invoer (16).

Op voorstel van den Voorzitter worden beide ontwerpen naar de afdelingen verwezen.

3o. een verzoekschrift, gedagteekend 16 Februari 1927 van de heeren *J. G. Statius Muller c. s.*, allen bureelambtenaren alhier, gericht aan den Raad, luidende als volgt:

„Geven met verschuldigden eerbied te kennen ondergeteekenden, bureelambtenaren op Curaçao:

— dat zij zich op den 17den Januari jl. met het hierbij in afschrift overgelegd request tot Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao gewend hebben;

— dat zij op den 10den Februari jl. het hierbij in afschrift overgelegd antwoord op vorenvermeld request van Zijne Excellentie den Gouverneur mochten ontvangen;

— dat zij vertrouwen, dat ook Uw Raad overtuigd is van de billijkheid van hun verzoek.

Redenen waarom zij zich tot Uwen Raad wenden verzoevende en vertrouwende, dat Uw Raad het bedrag voor duurbijslag, voorkomende op de eerstdaags in te dienen ontwerp-begrooting voor 1928 wel zal willen verdubbelen en de omschrijving daarvan tevens zoodanig wijzigen, dat daardoor Zijne Excellentie de Gouverneur in staat zal kunnen worden gesteld de tegenwoordige salarissen te herzien en in overeenstemming te brengen met de uiterst kostbare levensomstandigheden op Curaçao.

’t Welkdoende enz.,

(get.) *J. G. Statius Muller.*”

(volgen 39 handteekeningen).

Hierna leest de Voorzitter de twee bij dit verzoekschrift overgelegde bijlagen voor, welke als volgt luiden:

„Geven met verschuldigden eerbied te kennen ondergeteekenden, allen bureelambtenaren op Curaçao:

— dat aangezien het gebleken is, dat zij met de in 1923

vastgestelde bezoldigingen niet konden rondkomen, aan hen in 1925 een duurtebijslag werd toegekend;

— dat sedert 1925 door de enorme uitbreiding van het bedrijf der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, huishuur, bediendenloon en alle levensbehoeften wederom aanmerkelijk gestegen zijn en met den dag blijven stijgen;

— dat het voor hen daardoor niet mogelijk is met hun tegenwoordige inkomens rond te komen;

— dat waar Uwe Excellentie bij de toekenning van den duurtebijslag zelf toegegeven heeft, dat de bezoldigingen zooals in 1923 vastgesteld, niet voldoende waren, zij thans verzoeken die bezoldigingen te herzien;

— dat zij tevens verzoeken bij die herziening de grens voor vrije geneeskundige behandeling van ambtenaren te willen verhoogen tot f 5 000.—;

— dat zij van oordeel zijn dat hun financiële toestand onmiddellijke verbetering eischt;

— dat zij evenwel heel goed begrijpen, dat met de herziening der bezoldigingen eenige tijd gemoeid zal zijn;

— Redenen waarom zij zich tot Uwe Excellentie wenden met het eerbiedig verzoek het daarheen te willen leiden, dat de bezoldigingsregeling 1923 worde herzien en in afwachting daarvan de duurtebijslag worde verdubbeld.

Curaçao, 17 Januari 1927.

't Welk doende enz.

(get.) H. Schotborgh.

(Volgen 43 handteekeningen.)

Aan Zijne Excellentie den heer
Gouverneur van Curaçao."

„No. 161.

Willemstad, den 10den Februari 1927.

In antwoord op Uw verzoekschrift, dd. 17 Januari dj., heb ik de eer U te berichten, dat het voor mij voor het oogenblik niet doenlijk is om reeds thans nogmaals bij den Kolonialen Raad aan te komen met een voorstel om een crediet, dat mij in staat zoude stellen de salarissen der ambtenaren te verhoogen, waar dat college onlangs op een bestuursvoorstel van eene dergelijke strekking uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven, dat onder de huidige omstandigheden eene salarisherziening met al hetgeen daarmee samenhangt niet gewettigd zoude zijn.

Wanneer de Koloniale Raad door verhooging bij amendement der diverse artikelen van het eerstdaags in te dienen ontwerp der Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928, waarop kredieten worden aangevraagd voor bezoldiging van ambtenaren, mij in staat wil stellen in den financiëleen nood der ambtenaren te voorzien, zal ik niet nalaten het mijne te doen ter onmiddellijke leniging van den nood.

Hoezeer overtuigd van de billijkheid van Uw verzoek om de inkomsten der ambtenaren meer in overeenstemming te brengen met de uiterst kostbare levensomstandigheden op Curaçao, meen ik mij voorloopig van het nemen van eenigen maatregel te moeten onthouden tot tijd en wijle ik bekend zal zijn met het standpunt, dat de Koloniale Raad in deze zal innemen.

De Gouverneur van Curaçao.

(get.) BRANTJES.

Aan de Heeren H. Schotborgh c. s.,
bureelambtenaren op
Curaçao."

Op voorstel van den Voorzitter worden deze stukken in handen van de Commissie van verzoekschriften gesteld.

De Voorzitter zegt hierna het volgende:

„Mijne heeren. Ik wil even melding maken van twee bijeenkomsten van den heer Versluys, door de Regeering uitgezonden om rapport uit te brengen over het plan voor de watervoorziening, in deze raadzaal met de meeste leden van den Raad.

De heer Versluys heeft aan leden van den Raad de gelegenheid opengesteld hem hunne bezwaren tegen het door het Bestuur ingediend en door den Raad niet aangenomen plan verder kenbaar te maken, hem verder in te lichten en uit te leggen de nooden der plaats.

De leden hebben graag gebruik gemaakt van de gelegenheid om vrij hunne meening te uiten; de heer Versluys heeft tal van nuttige wenken gegeven, die bij eventueel verdere overweging van het vraagstuk door den Raad ongetwijfeld zullen bijdragen tot spoedige en zakelijke afloening dezer voor Curaçao zoo gewichtige aangelegenheid.

Wij kunnen dan in dit opzicht met vertrouwen de toekomst tegemoet zien; de watervoorziening van Willemstad zal niet lang meer op zich laten wachten."

Vervolgens verleent de Voorzitter het woord aan den heer De Veer Abrahamsz om verslag uit te brengen over de in handen van de Commissie van verzoekschriften gestelde stukken.

De Veer Abrahamsz:

Mijnheer de Voorzitter!

Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen.

In handen van de Commissie is gesteld:

Een verzoekschrift dd. 18 December 1926 van den kerkeraar van de „Vereenigde Protestantsche Gemeente van Curaçao", waarin adressant o. m. mededeelt, dat het hem gebleken is dat het niet meer mogelijk is voor de Predikanten dier gemeente met een inkomen van f 5 500,— + 10% duurtebijslag rond te komen en den Kolonialen Raad verzoekt medewerking te willen verleenen opdat spoedig verbetering in de salarissen dier predikanten wordt aangebracht, hetzij door duurtetoeslag of salarisverhooging.

Met betrekking tot salarisverhooging meent de Commissie te moeten opmerken, dat de Raad meer dan eens en nog onlangs in een Voorloopig Verslag heeft uiteengezet, dat de meeste leden van oordeel zijn, dat een partieele herziening van de salarisregeling niet mag plaats hebben, daar wijzigingen ergens in die regeling, elders gevolgen heeft en andere veranderingen uitlokt, die dan niet kunnen uitblijven.

Voor wat betreft verbetering door duurtetoeslag, is de Commissie van oordeel, dat waar de Hoofdambtenaren—onder wie verscheidene ook academische studie hebben gehad—zoomede andere ambtenaren die een traktement van meer dan f 4 500,— hebben, thans 10% duurtetoeslag genieten, en aan voormelde predikanten bereids dezelfde percentage duurtetoeslag is toegekend, de Koloniale Raad bezwaarlijk zou kunnen medewerken om den duurtetoeslag van slechts die predikanten te verhoogen.

Het wil der Commissie voorkomen dat de gevraagde medewerking niet, althans nu niet, verleend kan worden; bij een eventueele wijziging der bezoldigingsregeling zal met het verzoek rekening kunnen worden gehouden.

De Commissie heeft derhalve de eer den Raad te adviseeren het request ter Griffie neer te leggen en over te gaan tot de orde van den dag.

De Raad vereenigt zich met de conclusie van de Commissie.

De Voorzitter betuigt aan de Commissie dank voor het door haar uitgebracht verslag.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 7n. April 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer C. S. Gorsira J.P.Ez., onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren Edwin Senior, H. Perret Gentil, S. M. L. Maduro, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, H. J. Beaujon, R. S. de Lannoy, J. J. Beaujon, E. S. C. de Veer Abrahamsz en Jossy C. Henriquez, leden, benevens de heer R. F. W. Boskaljon, commies ter Gouvernements-Secretarie, fung. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren Ed. S. Lansberg, voorzitter, en R. F. Muskus, lid, de eerstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 10den Maart 1927 (No. 14).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Hierna doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 1 April 1927, No. 672, waarbij den Raad wordt aangeboden afschrift van het Rapport omtrent de Watervoorziening van Willemstad, in opdracht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's Gravenhage uitgebracht aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao door Dr. Ir. J. Versluys, met zes bijlagen.

Op voorstel van den Voorzitter worden deze stukken naar de afdeelingen verwezen.

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 7 April 1927, No. 849, waarbij den Raad wordt kennis gegeven, dat blijkens telegrafisch bericht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, de heeren Ed. S. Lansberg, C. S. Gorsira J.P.Ez., Dr. W. Ch. de la Try Ellis, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en R. F. Muskus, bij Koninklijk besluit van 30 Maart 1927, No. 31, benoemd zijn tot onderscheidenlijk voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Kolonialen Raad, en tevens dat de heer Lansberg den 8sten dezer herwaarts vertrekt.

Hierbij spreekt de Voorzitter ook namens zijn opnieuw-benoemde medeleden dank uit aan den Minister van Koloniën voor de voordracht en aan Hare Majesteit de Koningin voor de benoeming en zegt met genoegen de tijding vernomen te hebben van de terugkomst van den heer Lansberg.

3o. een schrijven, gedateerd Kampong Minjak, B. P. M., Residentie Palembang, 21 Januari 1927 van den heer A. Bergmann, oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van de kolonie Curaçao, waarbij deze aan den Raad doet toekomen een afschrift van zijn schrijven, dd. 21 Januari 1927 aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën te 's Gravenhage, met beleefd verzoek om den Gouverneur van Curaçao inzage van genoemd schrijven te willen verstrekken.

De Voorzitter stelt voor om dit schrijven met bijlage, welke reeds bij de leden van den Raad hebben gecirculeerd, in handen van de Commissie van verzoekschriften te stellen. Hier-toe wordt besloten.

De heer De Veer Abrahamsz verkrijgt alsnu het woord en zegt, dat zooals de verslagen en verdere gewisselde stukken van den Raad tegenwoordig gedrukt worden, namelijk de regels dicht op elkaar en het papier over de geheele breedte bedrukt, het lezen daarvan zeer bemoeilijkt wordt. Reeds eerder hebben de Voorzitter en spreker ter Griffie van den Raad het verlangen te kennen gegeven om de stukken te laten drukken op eene helft van de bladzijde en de regels wat wij der van elkaar; waar er tot nu toe geen gevolg is gegeven aan dien wensch, wil spreker het voorstel doen om een verzoek in dezen geest van den Raad te doen uitgaan.

Na een korte gedachtenwisseling vereenigen de overige leden, waar de meerdere kosten van het drukken in den geest, zooals door den heer De Veer Abrahamsz gewenscht, niet van eenig belang zullen zijn, zich met hun medelid, en verzoekt de Voorzitter den griffier om den wensch van den Raad aan het Bestuur te willen overbrengen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 27sten April 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, onder-voorzitter.

VOORTS: de heeren *H. J. Beaujon, J. J. Beaujon, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, E. S. C. de Veer Abrahamsz, Dr. W. Ch. de la Try Elhs, R. S. de Lannoy, H. Perret Gentil, Edwin Senior* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *R. F. Muskus* en *Jossy C. Henriquez*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 7n. April 1927 (No. 15).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt nu: Mijne Heeren. Het is mij hoogst aangenaam hier te kunnen vermelden, dat onze geachte Voorzitter, de heer Lansberg, van zijne reis naar Europa is teruggekeerd en dat wij dan ook binnenkort het voorrecht zullen hebben onder zijne wijze leiding te werken.

Ongetwijfeld heeft hij van zijne bezoeken aan het Ministerie indrukken meegebracht, die voor ons bij onze werkzaamheden van groot nut zullen kunnen zijn.

Ik heet hem, ook namens den Raad, welkom bij zijn terugkeer op het eiland.

De Voorzitter doet nu mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 19den April-1927, No. 648, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat bij Koninklijk besluit van den 29sten Januari 1927, No. 20, aan den Gouverneur, in 's Lands belang, verlof naar Europa is verleend, ingaande met den dag in de laatste week van Mei 1927 of in de maand Juni daaraanvolgende, waarop hij de reis naar Nederland zal aanvaarden en eindigende met den dag in November 1927, waarop het stoomschip, waarmee hij de terugreis zal aanvaarden, in Curaçao zal aankomen.

De Voorzitter zegt: Mijne Heeren. Ik geloof, dat ik in U aller naam de hoop mag uitspreken, dat Zijne Excellentie de Gouverneur een gelukkige overtocht zal hebben naar het Moederland en dat zijn verblijf aldaar de aanleiding moge zijn, dat door besprekingen met de Hooge Regeering tot eene overeenstemming worde gekomen, die de behartiging der belangen van dit gewest verzekert in den geest als in de gewisselde stukken aangegeven. Ik heb voor mij de vaste

overtuiging, dat en de Hooge Regeering en Zijne Excellentie de Gouverneur hoogen prijs stellen op 's Raads voorlichting bij de behandeling van Curaçaosche aangelegenheden — dit blijkt ons herhaaldelijk — en vermeen ik dan ook daarom hier onze beste wenschen te mogen uitspreken voor een voorspoedige reis en behouden aankomst en een spoedige terugkeer naar de kolonie.

2o. schrijven dd. 27 April 1927 van den heer Jossy C. Henriquez, lid van den Raad, waarbij hij ter kennis van den Raad brengt, dat hij zich wegens gezondheidsredenen genoodzaakt ziet zich naar het buitenland te begeven. Het spijt hem den Raad reeds te moeten verlaten, daar waar hij pas het voorrecht had op zoo'n hartelijke wijze te worden ontvangen. Hij hoopt stellig, dat zijn verblijf buiten de kolonie niet van langen duur zal zijn en dat hij bij zijn terugkomst op het eiland al zijne medeleden van den Raad gezond en wel zal terugvinden op hun post om op dezelfde aangename wijze als tot nu toe te blijven samenwerken in het belang der kolonie.

De Voorzitter zegt: Dat de heer Cohen Henriquez een voorspoedige reis moge hebben en binnenkort genezen in ons midden terug moge keeren; dit wensch ik hem van harte toe.

3o. eene gouvernements-depêche dd. 26 April 1927, No. 1003, van den volgenden inhoud:

„Ik heb de eer aan Uwen Raad mede te deelen, dat bij mij is ingekomen eene concessie aanvraag der te Rotterdam gevestigde Naamlooze Vennootschap „Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij” voor de electriciteitsvoorziening van Willemstad met buitenwijken en omgeving en met voorkeursrechten voor de verdere deelen van Curaçao op de basis van de voorwaarden, waarop door de Regeering van N.O. Indië aan haar eene concessie voor de electriciteitsvoorziening van de stad Palembang (Sumatra) werd verleend.

De duur der gevraagde concessie zoude bedragen vijftig jaren.

Aanvraagster trof met de firma S. E. L. Maduro & Sons, concessionarisse voor de electriciteitsvoorziening in het eerste district van het eiland Curaçao, eene schikking, waarbij werd overeengekomen, dat die firma hare bezittingen op het electriciteitsbedrijf betrekking hebbende, aan de N. I. Gas Maatschappij zal overdragen en de aan haar verleende en nog vigeerende concessie voor de electriciteitsvoorziening ter beschikking van het Bestuur zal stellen op den dag, dat de bevoegde Autoriteiten op Curaçao aan de N. I. Gas Maatschappij eene concessie voor de electriciteitsvoorziening van Willemstad, voorsteden en omgeving zal verleen.

Omtrent deze concessie aanvraag werd door mij het advies ingewonnen van expert Ir. Suringar, die tot het verleen daarvan adviseerde.

Ook werd door mij deze aangelegenheid behandeld in eene

daarvoor speciaal belegde vergadering van den Raad van Bestuur.

Het eenstemmig oordeel dier vergadering was, dat het verleen der gevraagde concessie geacht moest worden te zijn in het belang van Curaçao.

Thans kom ik tot Uwen Raad met het verzoek mij wel Uw gevoelen in deze te willen mededeelen.

Het concept der concessie-voorwaarden wordt hierbij aan Uwen Raad overgelegd.

Uw Raad zal ontwaren, dat in verband daarmee de verordening van 24 October 1889 (P. B. 1889 No. 21) en speciaal artikel 1, 2de lid dier verordening wijziging zal hebben te ondergaan.

Ook zal de verordening van 7 November 1893 (P. B. 1894 No. 6) vermoedelijk niet behouden kunnen worden.

Thans wordt jaarlijks ongeveer f 12 000,— uitgegeven voor de straatverlichting.

De N. I. Gas Maatschappij is genegen en bereid de straatverlichting op den ouden voet voort te zetten.

Later zal waarschijnlijk eene betere regeling en eene betere verlichting hiervoor in de plaats treden.

De heer Sauter, directeur der N. I. Gas Maatschappij, vertoeft momenteel nog te Willemstad, doch zal Donderdag a. s. per S.S. „Simon Bolivar” naar Nederland vertrekken.

Met het oog hierop geef ik aan Uwen Raad met gepaste bescheidenheid in overweging deze aangelegenheid zoo spoedig in eene vergadering van Uwen Raad te willen behandelen, dat desgewenscht in Uwe vergaderzaal tot het geven van alle verlangde inlichtingen niet slechts de ingenieur Suringar, maar ook de heer Sauter aanwezig zullen kunnen zijn. De Gouverneur van Curaçao, Brantjes.”

De Voorzitter zegt nu: Mijne Heeren: Gisteren kreeg ik een verzoek van den heer Sauter, Vertegenwoordiger van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij, om een in den namiddag in te dienen brief van den Gouverneur met betrekking tot wijziging van een bestaande verordening om het publiek van electrisch licht en electricische kracht te voorzien, met den meesten spoed te behandelen en hem en den Ingenieur Suringar in de gelegenheid te stellen den Raad van voorlichting te dienen bij de behandeling van dien brief.

Het verzoek was voorzeker niet een alledaagsche, vooral als men in aanmerking neemt, dat het gaat om principiele wijziging eener bestaande verordening betreffende electriciteit, waarvan de techniek in de laatste tijden zulke enorme en vreemde sprongen maakt, dat eene bezadigde overweging van elke wijziging in de bestaande wetgeving of van te scheppen wetgeving daaromtrent wel op haar plaats mag worden geacht.

Ik wist echter ook, Mijne Heeren, dat deze Raad zich altijd stelt boven elk kleingeestig drijven om moeilijkheden in den weg te leggen, als te bepleiten valt het algemeen belang der plaats of zelfs het belang van een onderdeel onzer samenstelling, dat deze Raad meermalen zelfs gestapt over niet inachtneming van vormelijke „convenances” en veroorloofde ik mij U gisteren te verzoeken de Heeren Sauter en Suringar te hooren in Uwe vergadering der afdeelingen, om dan later met den meest gepasten spoed te behandelen de zoo pas aan U voorgelezen missive van Zijne Excellentie den Gouverneur, die mij gisteren in den namiddag bereikte.

De Heer Zeppenfeldt was zoo vriendelijk Uwe vergadering te leiden, daar ik zelf onmogelijk daarbij tegenwoordig kon zijn. Hij ontvange mijn dank voor de bereidwilligheid, waarmee hij zich belastte met deze taak.

Intusschen hebt U de Heeren Sauter en Suringar gehoord en hebt U zich eenigszins op de hoogte kunnen stellen van hetgeen verlangd wordt, een in Palembang gegeven concessie, die als voorbeeld moet dienen, eventjes kunnen toetsen aan onze

plaatselijke toestanden en nooden. Voor een diepgaand onderzoek der principes en der details is, zooals van zelf spreekt, aan U geen tijd gelaten.

Ik wil daarom voorstellen, dat wij de openbare vergadering schorsen en dat wij ons terugtrekken in Raadkamer om onze gedragslijn vast te stellen. Misschien, dat U bereid moogt zijn nog heden avond Uwe definitieve meening uit te spreken naar aanleiding van den brief van den Gouverneur.

De vergadering wordt nu geschorst.

Na ongeveer anderhalf uur wordt de openbare vergadering heropend, waarna de Voorzitter den wnd. Griffier verzoekt voor te lezen de in de besloten vergadering opgestelde aantekeningen, in den geest waarvan de brief van den Gouverneur over de concessie aangelegenheid zal worden beantwoord, welk stuk luidt:

„Naar aanleiding van Uwer Excellentie's depêche dd. 26 April 1927, No. 1003, heeft de Koloniale Raad de eer Uwer Excellentie het volgende te berichten.

Voor wat betreft het verleen van eene concessie aan de N. I. Gas Maatschappij voor een termijn van 50 jaar geeft de Raad te kennen, dat bij hem daartegen geen bezwaar bestaat met dien verstande echter, dat in bedoelden termijn begrepen zal zijn de nog niet verstreken termijn van de aan de firma S. E. L. Maduro & Sons verleende concessie en dat de tarieven voor levering van electricischen stroom zullen worden vastgesteld als door den Heer Ir. Suringar in de afdeelingen van den Raad medegedeeld, namelijk op ten hoogste 30 cent belastingrecht per 10 V. A. per maand van het i. h. v. en ten hoogste 12 cent verbruiksrecht per verbruikte K. W. h.

Tegen eene verlenging van den termijn van het contract voor straatverlichting tot 50 jaar heeft de Raad echter bezwaar; een termijn van 25 jaar als maximum wordt voldoende geacht.

De Raad is niet in de gelegenheid geweest om het overgelegd concept der concessie-voorwaarden te bestudeeren. Bij vluchtig inkijken viel 's Raads aandacht op de met roode inkt aan het slot van artikel 25 bijgeschreven woorden: „behoudens beroep op den Minister van Koloniën”. Het wil den Raad voorkomen, dat waar er hier van algemeene verordeningen sprake is, de te volgen weg reeds door het Regeeringsreglement is aangewezen.

De Raad zoude de vraag willen stellen, of deze concessie b.v. het verleen van concessies tot het aanleggen van electricische trams in den weg zoude staan, als ook het hebben van inrichtingen voor electriciteitsvoorziening in eigen huis of op eigen erf.

Voorts zoude de Raad gaarne door de Hooge Regeering worden ingelicht, of de concessie van Palembang, nu door uitvindingen en ontdekkingen telkens nieuwe gezichtspunten zich openen op het gebied van electrotechniek, thans nog als basis mag worden genomen om daarop eene verordening voor electriciteitsvoorziening te maken en als voorbeeld mag dienen voor een te geven concessie, daar waar reeds electriciteitsvoorziening bestaat en particulieren reeds voor eigen rekening zich van electriciteit bedienen voor licht enz.

De Raad kan niet nalaten zijn leedwezen te betuigen, dat aan hem zulk een korte termijn is gegund geworden om zich over zulk eene belangrijke aangelegenheid, met verstrekkende gevolgen, te kunnen uitspreken.”

Het antwoord wordt zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming in dezen geest vastgesteld.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 17a

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Zaterdag, den 7n. Mei 1927,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. J. Beaujon*, *S. M. L. Maduro*, *R. S. de Lannoy*, *H. Perret Gentil*, *J. J. Beaujon*, Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, wnd. griffier van den Raad, alsmede de heer *H. Schotborgh*, Admistrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *R. F. Muskus* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 27n. April 1927 (No. 16).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter zegt nu het volgende:

Alvorens over te gaan tot de werkzaamheden van dezen avond, bedank ik den heer Ondervoorzitter voor de waarneming van het presidium gedurende mijne afwezigheid. Ook wensch ik mijn dank te betuigen aan U, Ondervoorzitter en leden van den Raad, voor de door den Ondervoorzitter zoowel persoonlijk als namens den Raad geuite welkomstgroet toen de Ondervoorzitter in de vergadering van den 27n. April ll. den Raad mededeelde, dat ik dien dag op Curaçao was teruggekeerd, welke zitting ik tot mijn leedwezen niet heb kunnen bijwonen.

Ik geef U de verzekering, dat ik het voorrecht ten zeerste waardeer weder in Uw midden en met Uwe voorlichting werkzaam te kunnen zijn in het belang van dit gebiedsdeel.

Hierop antwoordt de Ondervoorzitter het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Na mijn welkomstgroet tot U bij Uw terugkeer, gericht in eene vorige vergadering, zou, nu U het presidium hervat, eene uiteenzetting van het door ons in Uwe afwezigheid gevolgd program wel op hare plaats geweest zijn, zoo onze kundige rapporteurs niet reeds dat program tot in details in de gewisselde stukken hadden uitgewerkt. Het is mij bekend, dat U met belangstelling kennis hebt genomen van den inhoud der stukken en is elke uitweiding over het in Uwe afwezigheid verricht werk wel overbodig. Slechts wil ik wijzen op de aangename samenwerking, die steeds overheerscht heeft tusschen Bestuur, dat voorstelde en verdedigde, Raad, die overwoog en aanpaste, en Hooge Regeering, die wikte en besliste. Gevallen beslissingen, in elk stadium van behandeling, zijn over en weer steeds aanvaard als uitvloeisel van eerlijke inzichten bij gezamenlijk streven om de werkelijke belangen van dit gebiedsdeel voor te staan.

Hopen wij, Mijnheer de Voorzitter, dat nog lang de Hooge Regeering, het Bestuur en de Raad mogen inzien, dat deze gezonde koloniale politiek de eenige doeltreffende is om de banden tusschen Moederland en dit gebiedsdeel steeds nauwer toe te halen.

De Voorzitter doet hierna mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 6den Mei 1927, No. 1125, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den heer Administrateur van financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

Hierbij heet de Voorzitter den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen en raadgevingen, die hij zal meenen te moeten verstrekken.

2o. eene gouvernements-depêche van den 29sten April 1927, No. 1066, luidende:

„Het zij mij vergund Uwen Raad mijn welgemeenden dank te betuigen voor de beantwoording van mijne depêche van 26 April 1927, No. 1003 reeds bij Uw schrijven van 28 April 1927, No. 6.

Dit toch heeft mij de gelegenheid geschonken van 's Raads gevoelen kennis te nemen nog voor de heer Sauter Curaçao verliet en met dat gevoelen bij de laatste onderhandelingen met den heer Sauter rekening te houden.

Ten onrechte echter schijnt Uw Raad mij te verwijten, dat aan Uw College slechts een korte termijn zoude zijn gegund geweest om zich over deze belangrijke aangelegenheid met verstrekkende gevolgen uit te spreken. Dit toch heeft geenszins in de bedoeling gelegen.

Ik achtte het zeer waarschijnlijk, dat Uw Raad er prijs op zoude stellen den heer Sauter in de afdelingen van Uwen Raad persoonlijk zijne concessie-aanvraag en plannen te hooren toelichten (gelijk ik meen dat dan ook heeft plaats gehad) en vestigde uitsluitend daarom de aandacht van Uwen Raad op het zeer aanstaand vertrek van den heer Sauter en de oportunititeit van een in verband daarmee spoedigen aanvang der behandeling.

Waar Uw Raad in deze zoo ondubbelzinnige blijken heeft gegeven met het Bestuur ten volle te willen medewerken om tot eene spoedige en bevredigende oplossing van het electriciteitsvraagstuk te komen, stel ik des te meer prijs er op zoo mogelijk een bij Uwen Raad blijkbaar gewekten onaangename indruk weg te nemen.

Voorts kan ik Uwen Raad mededeelen, dat het nimmer in de plannen van het Bestuur heeft gelegen een contract voor straatverlichting aan te gaan voor een termijn van 50 jaren.

Volkomen deel ik dan ook het gevoelen van Uwen Raad, dat een termijn van 25 jaar als maximum voldoende moet worden geacht; bij de nog zeer voorloopige besprekingen dit punt betreffende werd gedacht aan een termijn van twintig jaren.

Volkomen terecht vestigde Uw Raad de aandacht op de van zin ontbloote toevoeging aan artikel 25 der concessievoorwaarden.

Deze toevoeging zult U niet meer aantreffen in het afschrift der concessievoorwaarden, waaronder door mij voorwaardelijk eene voorloopige concessie werd verleend en welken tekst ik mij de eer gun hierbij aan Uwen Raad ter bestudeering aan te bieden.

Artikel 2 sub 1 dier voorwaarden geeft m. i. een ontkenkend antwoord op de vraag door Uwen Raad gesteld met betrekking tot den omvang van het uitsluitend recht der vergunninghoudster.

Ter voldoening aan den wensch van Uwen Raad om, alvorens zich over de in te dienen ontwerp-verordening uit te laten, ingelicht te worden door de Hooge Regeering of de concessie van Palembang thans nog als basis mag worden genomen om daarop eene verordening voor electriciteitsvoorziening te maken en als voorbeeld mag dienen voor een te geven concessie daar waar reeds electriciteitsvoorziening bestaat en particulieren reeds voor eigen rekening zich van electriciteit bedienen voor licht, heb ik onmiddellijk telegrafisch dat verzoek om inlichting aan Zijne Excellentie den Minister van Kolonien overgebracht.

Als basis der in te dienen ontwerp-verordening zal echter niet worden genomen een vergunnings-contract, doch het complex der up to date bijgewerkte in Nederlandsch-Indië vigeerende „Bepalingen omtrent den aanleg en het gebruik van geleidingen voor elektrische verlichting en het overbrengen van kracht door middel van electriciteit.”.

De Voorzitter stelt voor Zijne Excellentie den Gouverneur te bedanken voor de toezending van het afschrift der concessievoorwaarden, welk afschrift hij ter kennisneming onder de leden zal laten circuleeren.

30. eene gouvernements-dépêche van den 2n. Mei 1927, No. 283, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de kolonie Curaçao.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp naar de afdelingen te verwijzen.

40. eene gouvernements-beschikking van den 3den Mei 1927, No. 379, regelende de plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad op den 10den Mei 1927.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

Vervolgens verleent de Voorzitter het woord aan den heer Edwin Senior om verslag uit te brengen over de in handen van de Commissie van verzoekschriften gestelde stukken.

De heer Senior zegt hierop het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Namens de Commissie van verzoekschriften heb ik de eer het volgend verslag uit te brengen.

In handen van de commissie is gesteld een verzoekschrift van bureelambtenaren op Curaçao dd. 16 Februari 1927, vergezeld van twee bijlagen, verzoekende dat de Raad het bedrag voor duurtebijslag voorkomende op de ontwerp-begroting voor 1928 zal willen verdubbelen en de omschrijving daarvan tevens zoodanig wijzigen, dat daardoor Zijne Excellentie de Gouverneur in staat zal kunnen worden gesteld de tegenwoordige salarissen te herzien en in overeenstemming te brengen met de uiterst kostbare levensomstandigheden op Curaçao.

De salarissen zijn enkele jaren geleden in gemeenschappelijk overleg met den Kolonialen Raad vastgesteld. Door aan het tweede gedeelte van het verzoek te voldoen zou de Raad terugkomen op wat dit college in den laatsten tijd heeft voorgestaan. De Raad heeft zich op het standpunt gesteld, dat over elk salaris afzonderlijk een uitspraak zou worden gedaan. De Raad zou dan geen invloed kunnen uitoefenen op het bepalen van het bedrag der verschillende salarissen.

Aangezien het percentage van den duurtebijslag niet voor alle traktementen even hoog is, zou het verdubbelen van den thans uitgekeerden duurtebijslag allicht ongewenschte gevolgen hebben. De verhouding wordt verbroken tusschen de bezoldigingen

van eenige groepen of van bepaalde ambtenaren. De commissie heeft eenige berekeningen gemaakt, doch komt tot ongewenschte resultaten.

Tot haar leedwezen kan de commissie daarom geen termen vinden om den Raad te adviseeren aan het verzoek gevolg te geven.

Echter sluit het vorenstaande niet in zich, dat de commissie zich tegen een andere regeling van den duurtebijslag verzet. Het wil der commissie wenschelijk voorkomen dit terstond hieraan toe te voegen. Het ligt intusschen niet op den weg van de commissie hierin het initiatief te nemen.

De commissie heeft daarom de eer in overweging te geven het verzoekschrift ter griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter bedankt de commissie voor het door haar in de gegeven advies, waarmede de Raad zich vereenigt.

In behandeling komt nu de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begroting voor het dienstjaar 1928 (15).

Hierbij verleent de Voorzitter het woord aan den gemachtigde van den Gouverneur.

De heer Schotborgh, gemachtigde van den Gouverneur, gebruik makende van het hem verleende woord, zegt het voorrecht te waardeeren wederom als gemachtigde van den Gouverneur in deze vergaderzaal te mogen verschijnen en brengt dank uit voor de tot hem gerichte welkomstgroet.

Spreker zegt, dat de Gouverneur hem heeft opgedragen naar aanleiding van de opmerkingen en vragen in het Eindverslag van den Raad, de volgende mededeelingen te doen.

De vrees door den Kolonialen Raad gekoesterd, dat bij een aanvankelijk sluitende begroting de ondervinding zou kunnen worden opgedaan, dat veel meer is uitgegeven dan zulks geoorloofd zoude zijn en dat daardoor een tekort op den dienst ontstaat, is door een nauwgezette begrotingsbewaking als ongegrond te beschouwen.

Het Bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van het denkbeeld van den Raad om door eene uit den Kolonialen Raad in het leven te roepen commissie van financiën bijstand te willen verleen aan een betrokken tak van dienst.

Het komt het Bestuur evenwel voor, dat het denkbeeld voorloopig niet voor verwezenlijking vatbaar schijnt.

Waar de termijn, die aan den Raad voor het onderzoek van de ontwerp-begroting is gegeven, na opgedane ondervinding, door den wetgever is vastgesteld, kan het Bestuur daarin geen verandering brengen.

Het Bestuur meent, dat er geen reden behoeft te bestaan bij den Raad voor teleurstelling, daar het Bestuur wel degelijk zich een afgerond plan heeft gedacht ten aanzien van maatregelen, die te nemen zouden zijn, ingeval wordt overgegaan tot afschaffing van de heffing van zekere belastingen op de Bovenwindsche eilanden. Echter wensch het Bestuur zich te onthouden van het uitspreken van een definitief oordeel welke ambtenaren dadelijk en welke geleidelijk, naar gelang de omstandigheden toelaten, van die eilanden zullen worden overgeplaatst en vooral welk ambtenaar het eerst of eerst later zal worden teruggeroepen.

Hetgeen door het Bestuur zou kunnen worden prijsgegeven is de opbrengst der volgende belastingen en middelen op:

	St. Martin	St. Eustatius	Saba
Invoerrecht.....	f 9 400,89	f 2 116,53	f 5 217,48
Accijns op gedistilleerd.....	1 444,36	2 638,78	1 844,91
Accijns op geslacht.....	483,50	319,65	111,05
Grondbelasting.....	1 417,67	1 205,27	844,79
Gebbruiksbelasting.....	714,77	388,35	499,06
Inkomstenbelasting.....	1 560,75	1 003,40	1 303,50
Vergunningsrecht.....	360,—	216,—	288,—
Opbrengst dienstverleening	203,30	37,—	15,40
Uitvoerrecht.....	1 782,36	—	—
Schoolgelden.....	293,—	—	—
Loodsgelden.....	22,—	—	—

Totaal..... f 17 682,60 f 7 924,98 f 10 124,19

Totaal samen over 1926..... f 35 731,77

terwijl minder zal worden uitgegeven:

voor een gezaghebber.....	f	7 708,—
al staat het allerminst thans vast, dat deze ambtenaar nu al gemist kan worden. In de vacature is tijdelijk voorzien door de benoeming van den ontvanger Boskaljon tot Gezaghebber.		
Verder kunnen worden gemist:		
2 kommiezen.....		3 723,—
1 hulpkommies.....		1 170,—
6 agenten van politie.....		8 100,—
<hr/>		
Totaal bezoldigingen van ambtenaren en politie	f	20 701,—
Andere uitgaven voor schoeisel en kleding.....		600,—
Idem voor gedrukt voor belastingen.....		300,—
Idem voor bureelbehoefden enz.....		200,—
Kosten van vervoermiddelen van den Gezaghebber		1 500,—

zoodat een totale directe vermindering van inkomsten zal worden verkregen van.....	f	23 301,—
Totale derving van ontvangsten.....	f	35 731,77
Totale vermindering van uitgaven....		23 301,—

De directe vermeerdering der lasten zou alzoo bedragen..... f 12 430,77

Daarbij moet nog in het oog worden gehouden, dat er geleidelijk nog meer verminderingen zullen komen van uitgaven, die ter administratie van financiën en ter inspectie der belastingen zullen plaats vinden, alle welke nog niet onder cijfers zijn te brengen.

Een uiteindelijke vermindering van den pensioenslast, evenmin onder cijfers te brengen, zal ook niet onvermeld mogen blijven.

Het Bestuur wenscht in dit verband de aandacht van den Raad te vragen voor sprekende cijfers. Toen in Augustus 1924 de noodzakelijkheid werd ingezien om vermindering van den belastingdruk op de Bovenwindsche eilanden voor te stellen, wees eene berekening van de dan prijs te geven inkomsten, dat in totaal door het budget een bedrag van f 24 000,— zou worden gederfd. Thans wijst een op den huidigen toestand gebaseerde becijfering op een totaal minder te verkrijgen ontvangst van f 12 000,—.

Dat zich daarboven een ernstig proces voltrekt, waaraan dringend iets tot verbetering moet worden gedaan, zal de Raad, ook lettende op deze cijfers, wel willen toegeven.

Het Bestuur betreurt het, dat de Raad thans niet in staat gesteld kan worden om over *elk onderdeel* van de plannen voor de havenverbetering een oordeel uit te spreken.

Het Bestuur kan niet anders dan betreuren, dat de Raad over een zaak, waarover reeds bij de begroting voor het loopend jaar gesproken is geworden, nog niet wenscht te besluiten.

Dat de gebouwen op den hoek Handelskade-De Ruyterkade zouden moeten worden gesloopt is het Bestuur altijd bekend geweest. De gebouwen zijn ook indertijd niet door het Bestuur gekocht om als zoodanig te worden behouden, doch het wilde zich verzekeren van de plaats, omdat die goed gelegen is voor een douane en entrepôt gelegenheid.

Bovendien kan gezegd worden, dat twee der drie huizen ter plaatse in zeer bouwvalligen staat verkeerden. De muren van deze gebouwen zijn uitgeweken, terwijl de specie, die gebruikt is bij den bouw en verbouw van een der gebouwen zoo slecht is, dat een muur zou kunnen instorten.

Oogenblikkelijk gevaar bestaat er niet, zoodat het Bestuur nog de gebouwen verhuren kan om in de behoefte aan kantoorlokalen voor particulieren te helpen voorzien, doch de tijd is niet ver meer, dat ook het verhuren zal moeten worden gestaakt.

Dit is nog niet het ergste van het geval. Ook het thans voor belastingkantoor in gebruik zijnde gebouw, bestaande uit een complex van drie huizen, die vroeger waren gebouwd voor woning, verkeert in zeer slechten toestand. Wel is gepoogd door het uitvoeren van allerdringendste herstellingen het gebouw nog een tijdlang bruikbaar te houden, doch dit neemt niet weg, dat binnen afzienbaren tijd het gebouw niet verder te gebruiken zal wezen.

Het Bestuur vindt, dat het hebben van een goed ingericht, aan de eischen van den dienst voldoende belastingkantoor, niet een te hooge eisch is.

Het Bestuur is van meening, dat juist in de jaren, dat de middelen ruimer dan gewoonlijk vloeien, de tijd is aangewezen om werken, die vroeger uitgesteld zijn geworden, ter hand te nemen en af te doen. Bovendien zijn er thans werken uit te voeren in verband met de opkomst van Curaçao, die dus door de omstandigheden geboden zijn, en niet afhankelijk zijn van de wenschen van het Bestuur.

De Raad wenscht dat het Bestuur een schema maakt van de wenschelijk geachte werken en aan de hand van dat schema geleidelijk overgaat tot het tot stand brengen van die werken. Het Bestuur is zich ten volle bewust van wat het wil en wat noodig is en heeft voor zich het schema reeds geruimen tijd opgesteld. De voorstellen, die den Raad bij elke begroting bereikt zijn de door het Bestuur uitgewerkte wenschelijkheden. Door gezamenlijk bespreken van de noodzakelijkheid of het nut van het uitvoeren van de door het Bestuur voorgestelde werken komt het overleg tot stand, dat de Raad wenscht.

Het Bestuur meent dus dat er geen beter gelegenheid tot overleg over tot stand te brengen werken bestaat dan bij de begroting.

Het Bestuur meent, dat er een misverstand bestaat ten aanzien van wat bedoeld is een regeling van de kadegelden. De verordening van 1867 P. B. No. 4 is, zooals van zelf spreekt, aan het Bestuur niet onbekend, doch daarin zijn geen prijzen genoemd, waartegen domeingronden kunnen worden verhuurd. Evenmin zoude dus het bedrag van de kadegelden bij eene verordening behoeven te worden geregeld en vastgesteld.

Het Bestuur meent het recht te hebben tot vaststelling van de bezoldigingen. Het leggen van de bevoegdheid tot het bepalen van salarissen in handen van de koloniale wetgevende macht zou niet overeen te brengen zijn met het uitdrukkelijk voorschrift van art. 38 van het Regeeringsreglement, waarbij die bevoegdheid in de eerste plaats aan den Gouverneur is toegekend.

Bij voormeld artikel is de regeling der bezoldigingen bij algemeene verordening wel is waar toegelaten, maar de kenmerkende bedoeling van dat artikel is, dat eene regeling der bezoldigingen langs dien weg bij uitzondering zal geschieden.

De voltooiing van de Handelskade en de Waaigatbrug is contractueel vastgesteld op 1 Februari 1928.

In het voormalig 's Lands hospitaal op Plantersrust zijn zeven woningen ingericht, waarvan 1 voor f 100,—; 1 voor f 80,—; 1 voor f 60,—; 1 voor f 50,—; 1 voor f 36,— en twee voor f 25,— ieder, per maand kunnen worden verhuurd.

Van de militairen wordt als huurprijs ingevorderd een bedrag, dat ongeveer overeenkomt met 15% van hun inkomen.

Het Bestuur heeft zich bij de beantwoording van de vraag van den Raad, in het Voorloopig verslag gesteld, beijverd om zoo nauwkeurig mogelijk te zijn en daarom ook opgegeven dat goederen, uit Engeland besteld, zijn betaald. Het bedrag is evenwel gering en belooft f 233,— en heeft betrekking op een bestelling platen en katrollen.

Het Bestuur heeft gemeend te kunnen zwijgen over de ter sprake gebrachte regeling van den rechtstoestand van ambtenaren, omdat het reeds eerder aan de vroeger benoemde salariscommissie ook de opdracht had verstrekt zich uit te spreken over eene regeling van den rechtstoestand der ambtenaren. Op utiliteitsgronden meende de commissie zich van het uitbrengen van een bepaald advies te moeten onthouden. Er wordt aan herinnerd, dat ook in Nederland de rechtstoestand der ambtenaren niet is geregeld.

Het Bestuur twijfelt er niet aan, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst de gezondheidscommissie zal bijeenroepen zoodra daartoe aanleiding bestaat.

De door meerdere leden in het licht gestelde vervuilde toestand van den weg op het Rif zal door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst worden verbeterd zooveel dat met de beschikbare krachten mogelijk is.

Waar bij den Raad een ontwerp tot aanvulling van de begrooting 1927 in overweging was, kon van het Bestuur niet anders worden verwacht dan dat het op een ontwerp begrooting 1928 dezelfde cijfers zou plaatsen voor traktement van de brievenbestellers. Elke toelichting daarop zou overbodig zijn geweest.

Toen op 28 Februari 1927 het voorloopig verslag op evengemeld ontwerp-begrooting 1927 werd uitgebracht, was de ontwerp-begrooting reeds grootendeels gedrukt, hetgeen blijken kan uit het feit, dat de begrooting in zijn geheel op 1 Maart werd ingediend.

De opdracht aan den heer Suringar verleend zal voor zooveel noodig worden ingetrokken, terwijl hij belast zal worden met de beoordeeling van de door de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij overeenkomstig de nieuwe concessievoorwaarden in te dienen plannen en met het toezicht op de uitwerking daarvan.

Het Bestuur deed uit de plannen, door den Ir. Versluys aan de hand gedaan, wel een keuze. Door een ingeslopen zetfout is het duidelijk, dat het den Raad niet bekend werd welk plan het Bestuur had gekozen.

Het bedrag van f 610 000,— moest wezen f 760 000,—. Het eerste cijfer komt niet voor als het totaal van een of twee der in overweging gegeven mogelijke watervoorzieningen.

Waar de Raad uitdrukkelijk had te kennen gegeven, dat hij een voorstel omtrent de watervoorziening nog met deze begrooting zoude willen behandelen nam het Bestuur het plan, door Ir. Versluys in de allereerste plaats in overweging gegeven, over. Het Bestuur betreurt, dat een zetfout de gedachtenwisseling in haar regelmaat heeft gestoord, doch vertrouwt, dat de Raad, nu hij weet, dat een plan is gekozen, dat, bij verwezenlijking, aan de eischen van ieder burger zoowat kan voldoen, door goed spoeling- en drinkwater te koop te stellen, niet zal aarzelen dadelijk zijn stem te geven aan het gevraagde krediet, opdat met de noodige voortvarendheid aan de uitvoering der plannen kan worden gearbeid, teneinde recht spoedig de burgerij een bruikbare waterleiding te verschaffen.

Naar aanleiding van de opmerking ad art. 2 van de ontwerp-verordening meent het Bestuur in het midden te moeten brengen, dat, al is in beginsel 's Raads standpunt zeker juist, bij door den Nederlandschen wetgever vastgestelde Curaçaosche begrooting, welker aanvulling of wijziging veel tijd kost, de drang der omstandigheden wel eens noopt tot overschrijding ook van den post voor Onvoorzien uitgaven, welke dan later bij regularisatiewet formeel worden gedekt.

In die praktijk zou de door den Raad gewilde redactiewijziging geen verandering vermogen te brengen. Daarentegen zou opnemng van de door den Raad gewenschte clause alleen met betrekking tot art. 2 kunnen leiden tot onjuiste gevolgtrekking ten opzichte van gewone begrotingsartikelen, welke niet aanvulbaar zijn verklaard en derhalve theoretisch evenmin voor overschrijding vatbaar zijn.

Is er in het algemeen geen reden om de door den Raad gewenschte clause toe te voegen, praktisch is in het tijdperk van economische ontwikkeling, waarin Curaçao zich thans bevindt, niet wenschelijk om het Bestuur, dat telkens voor het feit komt te staan, dat in „onverwacht opgekomen behoeften” moet worden voorzien te binden.

In verband daarmee verzoekt het Bestuur den Raad af te willen zien van de toevoeging aan artikel 2 van het ontwerp.

Spreker meent aan het eind gekomen van de beantwoording van de vragen en opmerkingen in het Eindverslag gesteld en verklaart zich verder volgaarne bereid meerdere inlichtingen, die de Raad eventueel zou wenschen, te verstrekken.

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

De heer *De Veer Abrahamsz* verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Ongetwijfeld moet het voor den Kolonialen Raad een voldoening zijn, dat veel wat dit college in het belang van Curaçao, na ernstige studie en breedvoerige besprekingen, bepleit heeft, dit jaar weerklank heeft gevonden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal; verscheidene wenken

en fingerwijzingen van den Raad in het belang van Curaçao, werden in het Voorloopig Verslag van de Kamer herhaald.

Ook heb ik met genoegen gezien dat het Bestuur eindelijk er toe overgegaan is de raming der middelen en inkomsten te verhoogen en te stellen op ongeveer de som, die elke belasting of inkomst over het jaar te voren heeft opgebracht, nadat het Bestuur eenige jaren achtereen telkens het voorstel van den Raad daartoe heeft bestreden.

Het gevolg hiervan was dat den Raad onthouden werd het recht dat het College toekwam om de begrootingen voor 1924 en 1925 definitief vast te stellen, terwijl met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid van te voren al vast stond, dat die dienstjaren een batig saldo zouden leveren en later is het gebleken dat de verwachting van den Raad niet ongegrond was.

Nog een derden triomf heeft de raad te boeken;

Mijnheer de Voorzitter! Bij de behandeling van de begrooting van 1926 werd door den Ir. Molengraaff, sprekende over de waterwerken, niets minder gezegd, dan „dat degenen aan wie de projecten ter overweging (dus Leden van den Raad) werden aangeboden voldoende vertrouwen moesten hebben in het Bestuur en zijne adviseurs, daar hij niet gelooft, dat ook na een lange bestudeering van de projecten, niet-geohydrologen en niet-technici, de projecten in details kunnen beoordeelen” en Z. E. de Minister van Koloniën heeft daarna kracht bijgezet aan de bewering van den Heer Molengraaff, door in de tweede Kamer te verklaren dat Z. E. betwijfelt of de Leden van den Kolonialen Raad beter op de hoogte kunnen zijn dan een geoloog, die aan een Nederlandsche hooge school zijne studiën met eere heeft volbracht.

Ook een deel van de Curaçaosche pers heeft ons in den beginne niet gespaard en zich aan de zijde van den Ir. Molengraaff geschaard, maar dat was geen reden voor ons om geen voet bij stuk te houden en de Curaçaosche belangen volgens onze inzichten te blijven behartigen.

Mijnheer de Voorzitter! En hoe is nu de uitslag van de zaak? Aan wier zijde heeft de uitgezonden deskundige van naam Dr. Versluys zich gesteld? Aan de zijde van den Geoloog, die zijne studiën met eere heeft volbracht of aan de zijde van de niet-geohydrologen en niet-technici, Leden van den Raad?

Wil deze deskundige de aanbeveling van het water van Hato voor zijne rekening nemen?

Wil hij het plan Molengraaff doorvoeren?

Neen Mijnheer de Voorzitter, niets daarvan, een geheel nieuw plan, dat meer water zal kunnen leveren en veel minder zal kosten, alzoo in den geest van den Raad. Nu zal Curaçao wel bij varen en een beter plan, dat minder kost, krijgen.

Dit is een groote voldoening voor ons streven, moeite en volharding.

Mijnheer de Voorzitter! Als ik over inspanning en moeite spreek, denk ik onwillekeurig aan de politiereorganisatie en wil ik enkele woorden daarover spreken.

Waarschijnlijk is door het Bestuur voor de beantwoording van ons Voorloopig Verslag, de meening van het Opperbestuur over de zaak gevraagd.

Ik wil dan hopen, dat deze Minister van Koloniën, die reeds blijken heeft gegeven waarde te hechten aan het oordeel van den Kolonialen Raad, Curaçao nog meer aan zich zal verplichten, door ons geen militaire politie à tort et à travers op te dringen.

Niet alleen de geheele Raad, de pers, — verleden week hebben wij het weer kunnen lezen — maar elk ontwikkeld en onpartijdige Curaçonaar weet en beseft de treurige gevolgen die de invoering van een militaire politie zal hebben. Menige ontwikkelde Curaçonaars, die niet eens de zeer strenge voorschriften waarvan sprake is in het Voorloopig Verslag, kennen, hebben hun oordeel over deze zaak kenbaar gemaakt in den geest van: „Gode spare ons daarvoor”!

Quarantaine maatregelen.

Algemeen wordt het door de bevolking betreurd dat verschillende ziekten, die vroeger hier niet voorkwamen, tegenwoordig wel op Curaçao heerschen zooals b. v. bilharzia en filaria, die in Suriname voorkomen.

Velen, onder wien deskundigen, schrijven dat toe aan de quarantaine-maatregelen op schepen, vooral op die afkomstig uit de Middellandsche zee, die lang niet streng genoeg worden toegepast en zijn van meening dat daardoor vele ziekten hier gebracht worden, hetgeen kan worden voorkomen. Ik breng deze

zaak ernstig onder de aandacht van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, welken hoofdambtenaar ik tot mijn leedwezen niet hier tegenwoordig zie, en wil dan hopen dat door strengere maatregelen Curaçao gevrijwaard zal worden tegen ziekten die vroeger hier niet voorkwamen.

Straatreiniging. Op de klacht, geuit in het Voorloopig Verslag over den steeds vuilen toestand der straten en openbare plaatsen, heeft het Bestuur geantwoord, dat die toestand aan het publiek te wijten is.

Mijnheer de Voorzitter, dat kan ik zoo maar niet aannemen. Voor een klein deel is het misschien waar, maar voor het grootste gedeelte toch niet.

Zou de Openbare Gezondheidsdienst kunnen volhouden dat het aan het publiek te wijten zou wezen, dat ik in eenige straten modder heb kunnen zien, nadat het dagen te voren geregend had?

Men zal toch niet willen beweren dat het publiek modder van elders naar de eene of andere straat vervoert. Nu ik over straatreiniging spreek, wil ik den toestand der goten, waarover loopplanken liggen, en welke goten zeer dikwijls verstopt zijn, waardoor het groen en stankverspreidend water niet kan wegstromen, ook onder de aandacht van den Openbaren Gezondheidsdienst brengen, met verzoek dien toestand te willen verbeteren, door die goten geregeld, al is het eens per maand, schoon te doen maken en de losse planken telkens weer te doen vastspijkeren.

Haven- en loodswezenen.

Mijnheer de Voorzitter. Met genoegen heb ik vernomen dat de Chef van den dienst is aangekomen.

Ik hoop dat de titularis veel, dat in dien dienst voor verbetering vatbaar is, zal kunnen reorganiseeren; aan zieken en rustzoekenden tegemoet zal komen door het onnoodig langdurig gefluit 's nachts van stoomboten in de haven zooveel mogelijk tegen te gaan; zijn aandacht zal wijden aan het dikwijls drijven van olie in de haven, hetgeen niet alleen groot gevaar voor brand oplevert, maar de visschen naar olie doet smaken, waardoor ze oneetbaar worden en de bewoners der westzijde van de stad zal bevrijden van veel roet en rook der schepen, tengevolge waarvan de huizen erg lijden en het huisraad beschadigd wordt.

Handelskade.

Mijnheer de Voorzitter. Wat betreft de reparatie van de handelskade kunnen wij dit jaar eindelijk zeggen, dat ten minste met de voorbereiding een aanvang is gemaakt; algemeen vreest men echter, trouwens dat kan een ieder zelf zien, dat het werk niet vlug opschiet. Na verscheidene weken arbeid is men niet verder gekomen dan het ijzerwerk te vlechten en de vormen voor de palen te maken.

Ik geloof, dat het zeer in het belang van Curaçao zal zijn, als het Bestuur pressie op de Maatschappij zou willen uitoefenen om vlugger op te schieten met het werk.

Als de Maatschappij niet vlugger gaat werken, dan zullen wij tegen het einde van het jaar geen nieuwe handelskade hebben en dat zal dan treurig zijn.

Van den gemachtigde van het Bestuur zou ik gaarne vernemen of het waar is, dat de betaalde som van f 425 000,— alleen voor loon is; in de Memorie van Toelichting staat vermeld dat het bedrag voor den bouw—men zou dan zeggen voor loon én materialen— is uitgekeerd.

Voorts ingeval de materialen alsnog moeten worden gekocht, op welk dienstjaar die meerdere kosten verantwoord zullen worden; op de begrooting die wij nu behandelen is daarvoor geen krediet aangevraagd; of het Bestuur een raming van die meerdere kosten heeft gemaakt en zoo ja, hoeveel ze bedraagt?

Schoolgelden.

Dezer dagen werd mij de vraag gedaan waarom het hier zoo moeilijk is voor ouders om hunne kinderen naar een openbare school te zenden. Voor een kind dat in de eerste klasse van de Hendrikschool zou komen, werd f 8,— gevraagd terwijl men op de Bijzondere Roomsche school met f 3,— terecht kon komen.

Zoals U misschien weet, wordt bij het Bijzondere Onderwijs volgens de klasse betaald en bij het Openbaar Onderwijs is schoolgeld geregeld volgens het inkomen der ouders. Ik heb

deze zaak onderzocht en ben tot de conclusie gekomen dat de bestaande schaal niet up to date is. Afgescheiden dat verscheidene personen, door schoolgeld te heffen volgens inkomen, tweemaal Inkomstenbelasting betalen, wordt, door met een verouderde schaal te werken, van de Hendrikschool een school voor het volk gemaakt, wat bij de oprichting in 1885 niet de bedoeling was.

In het belang van het onderwijs zal die schaal gewijzigd moeten worden.

Moelijkheden om kinderen onderwijs te laten genieten, waar de ouders willen, moeten zoo gauw mogelijk uit den weg worden geruimd. Aanbeveling verdient het om in casu de lijfspreuk van Lord Northcliffe te volgen „Give the public what it wants”, dus geen duur onderwijs.

Mijnheer de Voorzitter! Last not least wil ik de aandacht van het Bestuur en van het Opperbestuur vestigen op een aangelegenheid, alhoewel niet direct met deze begrooting in verband, maar toch van overwegend belang voor Curaçao en welk onderwerp met den dag in betekenis toeneemt!

Zoals U wert, komen er hier in de laatste dagen vele vreemde arbeiders, hetzij uit eigen beweging, hetzij door groote maatschappijen hier gebracht. Onlangs hoorde ik zelf dat er sprake van was, dat Indianen hier gebracht zouden worden, terwijl wij een klein politiekorps hebben.

Ik was steeds van meening, dat wij hier een flink garnizoen moeten hebben om achter de politie te staan en dezer dagen werd ik in dat oordeel versterkt door een stuk, geschreven door een politieautoriteit van betekenis in Nederland en waarin o.m. de meening verkondigd werd, dat de politie een militaire macht achter de hand dient te hebben.

Nu rijst de vraag Mijnheer de Voorzitter, of wij hier een Militaire Macht hebben van eenige betekenis, zooals wij eenige jaren geleden hadden, om steeds achter de politie te zijn. Ik meen van niet en juist nu, terwijl er zooveel vreemde elementen in Curaçao zijn, waarvan het aantal steeds aangroeit; zelfs vernam ik, dat de sterkte van het garnizoen tegenwoordig niet is, zooals voorgeschreven.

Ik zal niet verder over deze zaak spreken, maar vertrouwen, zeer in het belang van Curaçao, dat het Opperbestuur deze aangelegenheid de volle aandacht zal schenken en verandering ten deze zal aanbrengen.

Ik dank U Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter zegt, naar aanleiding van de opmerking van den heer De Veer Abrahamsz, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst niet als gemachtigde van den Gouverneur hier tegenwoordig is, dat dit niet aan het Bestuur te wijten is. Spreker heeft, op de officieus door het Bestuur aan hem gestelde vraag, welke departementschefs moesten worden afgevaardigd om de beraadslagingen van den Raad bij te wonen, in verband met de gewisselde stukken, medegedeeld, dat volstaan zoude kunnen worden met het afvaardigen van den Administrateur van financiën, waarop de heer De Veer Abrahamsz antwoordt, dat hij zijn leedwezen heeft betuigd over de afwezigheid van genoemden Directeur en geenszins een verwijt aan het Bestuur heeft bedoeld.

De heer J. J. Beaujon vraagt waarom bij suppletoire begrooting voor 1927 geen gelden aangevraagd zijn ter bestrijding der kosten van uitvoering van dat gedeelte der werken aan de Handelskade en het waaigat, dat door het Gouvernement moet worden uitgevoerd.

De heer Gorsira zegt, naar aanleiding van hetgeen door den gemachtigde van den Gouverneur gesproken is over de indiening van de begrooting, dat het in zijn voornemen ligt voorstellen te doen strekkende om tot vervroegde indiening der begrooting te geraken, desnoods met uitlokking van eene wetswijziging.

De heer H. J. Beaujon merkt op, dat de gemachtigde van den Gouverneur gezegd heeft, dat er op de bovenwindsche eilanden o.a. zes politieagenten minder zullen worden geplaatst. Volgens spreker kunnen ze daar niet gemist worden; de kommiezendienst, dien ze verrichten, is per slot van rekening een neven-dienst, doch als politieagent moeten ze er blijven.

Hij blijft bij zijne eenmaal gevestigde meening, dat het Gouvernement niet bevoegd is kadegeld te heffen van schepen,

die aan de Handelskade komen te liggen, zoolang deze aangelegenheid niet bij verordening is geregeld; dit is in strijd met het Regeeringsreglement. Spreker behoudt zich het recht voor te gelegener tijd hierop terug te komen.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt door den gemachtigde van den Gouverneur te worden ingelicht of hij het wel goed verstaan heeft, dat de vereenvoudiging op de bovenwindsche eilanden f 12 000,— zal komen te kosten.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop bevestigend.

Spreker zegt, dat ook het Bestuur met leedwezen ziet, dat straten en pleinen niet rein gehouden kunnen worden in die mate, die het Bestuur zelf zou wenschen, doch er is zooveel werk te verrichten en er is zoo weinig geld beschikbaar, dat niet alles tegelijk ter hand genomen zal kunnen worden.

De vraag of de kadewerken meer dan f 425 000,— zullen kosten, kan bevestigend worden beantwoord. Dit bedrag is de aannemingssom, waarvoor de *Christiani & Nielsen's* Gewapend Beton Maatschappij moet bouwen: de kademuren voor de Handelskade, die voor de *De Ruyterkade*, de *Van den Brandhofkade*, een loods op deze kade en een brug over het *Waaigat*. De vulling achter de kademuren en de bestrating komt verder voor rekening van het Bestuur. Het Bestuur stelt zich voor een krediet aan te vragen bij suppletoire begrooting voor deze laatste uitgave. Spreker meent hiermede ook de door het geachte lid *Beaujon* gestelde vraag te hebben beantwoord.

Hierna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Onderartikelen 1 tot en met 23 worden, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *De Veer Abrahamsz* stelt nu voor om na onderartikel 23 een nieuw onderartikel 23bis in te voegen, luidende: „Bovenkleeding en schoeisel voor de politie f 8 500,—”.

Het amendement, ondersteund door de heeren *J. J. Beaujon* en *De Lannoy*, wordt door den heer *De Veer Abrahamsz* aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. Zoals het U bekend zal zijn, heeft de Raad in het Voorloopig Verslag over het ontwerp van de politie-reorganisatie als zijne meening te kennen gegeven, dat het niet wenschelijk en niet in het belang van Curaçao zal zijn om hier wederom de militaire politie in te voeren, maar wel om de burgerlijke politie gereorganiseerd te behouden, zoodat even als vroeger een post op de begrooting moet zijn, waarop de kosten voor kleeding en schoeisel voor de burgerlijke politie verantwoord kunnen worden.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, meent, dat hetzelfde doel bereikt kan worden door aanvulling van onderartikel 23 en het bedrag daarvan te verhoogen.

De heer *De Veer Abrahamsz* zegt, dat vroeger ook deze post afzonderlijk geraamd was en stelt daarom voor een afzonderlijk krediet uit te trekken voor kleeding en schoeisel voor de politie.

Het amendement komt in behandeling en wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 24 stelt de heer *De Veer Abrahamsz* voor om dit onderartikel, luidende:

„Teruggaaf aan het Departement van Kolonien van 50% van de kosten van de militaire bezetting van Curaçao (alle eilanden) f 163 350,—” te laten vervallen.

Dit amendement, ondersteund door de heeren *De Lannoy* en *H. J. Beaujon*, wordt aldus door den voorsteller toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. In hetzelfde Voorloopig Verslag, waarover ik het zoo even had, heeft de Raad de aandacht van het Bestuur erop gevestigd, dat door de Regeering in Nederland indertijd als toelichting op art. 176 van de wet, houdende vaststelling van het regeeringsreglement voor Curaçao, is gesteld zie *Bordewijk* blz. 731), dat 's Rijks Krijgsmacht de roe-

ping heeft om de kolonie te verdedigen, maar deze behoort zelve voor hare politie te zorgen; met andere woorden, de kosten van de politie komen voor rekening van Curaçao, die van de Krijgsmacht voor rekening van het Rijk in Europa; buitendien is Curaçao, alwaar nog zooveel ontbreekt, niet in staat de kosten van beide te dragen.

Het amendement, komt in behandeling en wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna worden onderartikelen 25 tot en met 36 elk afzonderlijk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 37 stelt de heer *De Lannoy* voor om de omschrijving van dit onderartikel als volgt te doen luiden:

„Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen of vergoedingen van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers.”

In sub *a* van dit onderartikel, in stede van 10 brievenbestellers f 960,— tot f 1 800,— f 14 100,— te lezen:

1 hoofdbrievenbesteller	f 1 080,—	tot f 1 620,—	
			f 1 530,—
9 brievenbestellers.....	780,—	tot 1 080,—	
			8 898,—

Sub *c* van dit onderartikel te lezen als volgt:
toelagen of vergoedingen van den postdirecteur, ambtenaren en beambten ten postkontore en brievenbestellers te Willemstad:
postdirecteur..... f 600,—
6 ambtenaren (adjunct-commies tot schrijver) á f 360,—..... 2 160,—
10 brievenbestellers..... 3 672,—
f 6 432,—

Dit amendement, ondersteund door de heeren *De Veer Abrahamsz* en *H. J. Beaujon*, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. In het Voorloopig Verslag, op den 28sten Februari ll. uitgebracht, hebben de Afdelingen zich tegen partieele traktementsherziening verklaard. Echter waren zij bereid den brievenbestellers een toelage of vergoeding te geven. Hetzelfde is ongeveer ook in het Eindverslag op deze begrooting gezegd. Ik ben dezelfde meening toegedaan en daarom heb ik dit amendement ingediend; het heeft de strekking de oude traktementen te handhaven en mogelijk te maken, dat de brievenbestellers bovendien een toelage of vergoeding ontvangen naar gelang van door hen gepresteerde diensten of evenredig aan ieders inkomen, indien de werkzaamheden ongeveer gelijk zijn.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, merkt op, dat, waar het ontwerp der begrooting in behandeling is, men, bij het doen van daartoe strekkende voorstellen, kan volstaan met de verhoogen, dan wel verlaging van de daarbij uitgetrokken kredieten, en ter toelichting de omschrijving volgen, zooals die voorkomt in den uitgewerkten en toelichtenden staat op het ontwerp.

De heer *Ellis* zegt, dat het hem wil voorkomen, dat, indien in casu de uitgewerkte en toelichtende staat niet gewijzigd wordt, het niet zal vaststaan hoeveel als traktement van de brievenbestellers is gevoteerd. Als men den staat ongewijzigd laat, wordt het onzeker welke traktementen moeten worden uitgekeerd.

Het amendement, in behandeling gebracht, wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 37, zooals bij amendement gewijzigd, wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De onderartikelen 38 tot en met 43 worden, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 44 stelt de heer *De Veer Abrahamsz* voor om het krediet uitgetrokken op dit onderartikel voor bedrijfs- en

onderhoudskosten van de Landstelefoon en gelden af te scheiden voor de vorming van reserves, te verminderen met f 16 000,— en te brengen op f 18 000,—.

Dit voorstel, ondersteund door de heeren Perret Gentil en Senior, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. Volgens het verslag inzake het beheer van de Landstelefoon, door het Bestuur aan den Raad overgelegd, worden de kosten voor 1928 (die ongetwijfeld ruim gerekend zijn) op f 18 000,— geraamd, zoodat, als dat bedrag gevoteerd wordt, het m.i. voldoende zal zijn. Het Bestuur wil een deel, dit zou dan zijn het saldo ad f 16 000,—, voor reserves afsonderen, terwijl, om f 31 000,— reserves te maken, uit de inkomsten, geraamd op f 49 000,— de ontbrekende f 15 000,— verkregen zal moeten worden. Alles, wat voor reserves of afschrijving noodig is, zal m.i. van die f 49 000,— inkomsten wel verkregen kunnen worden; als bovendien f 18 000,— voor uitgaven wordt toegestaan, zal dat ruim voldoende wezen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, verzoekt namens het Bestuur den Raad niet op het amendement in te gaan, omdat de reserves dan niet groot genoeg zouden kunnen zijn. Tengevolge van een betrekkelijk snel vergaan van materiaal door klimaatsinvloeden zal zeker moeten worden gerekend op een niet onaanzienlijk bedrag per jaar, terwijl, gelet op de ondervinding, ook de aanlegkosten zullen vermeerderen in een hogere mate dan waarop bij de begrooting gerekend. Het Bestuur meent, dat het zelfs juister zou zijn niet f 34 000,—, doch f 40 000,— te stellen aan de uitgaafzijde, waardoor in 's lands kas geen geld van de telefoon zal vloeien, doch het geheele bedrag, dat niet voor uitgaven wordt besteed, kan worden gereserveerd.

De heer *J. J. Beaujon* vraagt of de af te scheiden gelden voor reserves niet van de opbrengst moeten worden afgetrokken en geenszins van de gelden ter beschikking gesteld voor de uitgaven van het bedrijf. En zullen die reserves niet afgescheiden moeten blijven van de andere jaarlijksche opbrengsten der middelen en onder een afzonderlijk hoofd komen te staan? vraagt spreker.

Door jaarlijks, — na aftrek van de uit 's Lands kas bestreden kosten van het bedrijf en van een zeker percentage der winsten behoeve van 's lands kas, — de overgebleven winst afzonderlijk te boek te stellen en afzonderlijk te houden, belegd of op welke andere secure wijze ook, zal men altijd een goed overzicht hebben van de rentabiliteit van het bedrijf en kunnen de uitbreidingen en de noodige verbeteringen uit de reserves gekwet worden, indien het bedrijf op den duur werkelijk rendabel is.

De heer *H. J. Beaujon* zegt, dat het telefoonbedrijf evenals elk ander bedrijf een gewone tak van dienst is. Waarom dan reserves gemaakt? De opbrengst van het telefoonbedrijf kan, als van elk ander tak van dienst onder de middelen op de begrooting worden gebracht. Als er geld noodig is voor uitbreiding of verbetering, kan dit telkens aangevraagd worden, en behoudt de Raad zich het recht voor om te oordeelen of het noodig is of niet. Als er reserves worden gemaakt, worden er behoeften gecreëerd om daarvan gebruik te maken. Spreker is tegen het vormen van reserves en tegen belegging op banken. Hij vindt dit niet noodig.

De heer *De Veer Abrahamsz* vreest, dat hij misschien niet duidelijk genoeg is geweest, en vraagt nog verdere inlichtingen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat het in de bedoeling ligt een gouvernementsbedrijvenwet in het leven te roepen, waaronder, zooals vanzelf spreekt, het telefoonbedrijf op Curaçao zal vallen. Door die wet zal strikte scheiding van financiën van het bedrijf en van den lande geboden worden. Wanneer dus te eeniger tijd behoeften zich doen gevoelen voor het bedrijf, dan zullen de middelen aanwezig moeten zijn om daaraan te voldoen, zonder dat een beroep wordt gedaan op de begrooting. Het Bestuur kan niet toegeven, dat door het hebben van reserves behoeften gecreëerd worden. De vrees van den heer *H. J. Beaujon* te dezen aanzien kan dus als ongemotiveerd worden beschouwd. Bij iedere begrooting zal een ver-

slag worden overgelegd van het beheer en van de ontvangsten en uitgaven van ieder gouvernements bedrijf. De Raad zal dus telkenjare tot oordeelen bevoegd zijn en kritiek kunnen oefenen op eventueel onnoodige uitgaven. Hij zal ook wenken kunnen geven, die het bedrijf ten nutte kunnen komen.

De heer *H. J. Beaujon* merkt op, dat, als de uitgaven eenmaal gedaan zijn en de Raad dan die uitgaven te beoordeelen krijgt, hij er niet veel aan kan veranderen, waar hij voor een fait accompli wordt gesteld.

Hij vindt daarom dat er niet anders op zit, dan elk jaar de kosten van het bedrijf te ramen onder de uitgaven en de ontvangsten onder de middelen der ontwerp-begrooting. Een andere boekhouding kent de begrooting niet.

De heer *J. J. Beaujon* zegt, dat het hem ook niet duidelijk is, hoe men reserves kan vormen van gelden, die op de begrooting als uitgaafcijfers voorkomen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat, indien de Raad op het voorstel van den heer *J. J. Beaujon* ingaat, de tekst van het onderartikel zal moeten luiden zooals oorspronkelijk in de ontwerp-begrooting gesteld. In dat geval vloeit hetgeen meer wordt ontvangen dan uitgegeven, in 's lands kas.

De heer *De Veer Abrahamsz* vult zijn amendement aan door de woorden „en gelden af te scheiden voor de vorming van reserves” voorkomende in onderartikel 44, te laten vervallen.

Het amendement, zooals gewijzigd, komt in behandeling, en wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Daarna worden de onderartikelen 45 tot en met 76, onderartikel 75 zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 77 stelt de heer *Dr. Ellis* voor om in de specificatie sub *a* van dit onderartikel in plaats van „1 directeur f 12 000.—” te lezen:

„1 directeur f 7 008.—”, sub *b* en *c* een letter te laten verschuiven en een nieuwe letter *b* in te voegen, luidende: „persoonlijke toelage van den directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst f 4 992.—”.

Dit amendement, ondersteund door de heeren Perret Gentil en Senior, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter:

Ik ben ervan overtuigd dat het niet mogelijk is voor zeven duizend gulden een ervaren bacterioloog te krijgen, die als Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst kan optreden. Doch reeds een paar malen is blijkens de stukken in de afdelingen van den Raad de vraag gesteld of geen scheiding op het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst te brengen was in dien zin dat de bacterioloog-scheikundige niet tevens Directeur is. Ook in het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer op de Curaçaosche Begrooting voor 1927 wordt hetzelfde denkbeeld naar voren gebracht. Deze quaestie is nog niet opgelost. Het Bestuur acht het thans niet het aangewezen oogenblik. Thans bestaat er echter eene vacature. Daarom zou ik willen voorstellen in dit stadium het traktement van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst niet te verhoogen, maar het traktement ongewijzigd te laten met mogelijkheid van een toelage daarnaast. Een verhooging van de bezoldiging bij deze begrooting zonder dat deze zaak afdoende is behandeld, zou later een andere regeling, indien die wenschelijk mocht blijken te zijn, misschien zelfs in den weg kunnen staan. Het omzetten van de toelage in bezoldiging kan altijd nog geschieden, indien het denkbeeld, splitsing aan te brengen, moet worden opgegeven. Een andere regeling te treffen na verhooging van het traktement zooals zulks door het Bestuur voorgesteld wordt, gaat misschien niet zoo gemakkelijk.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De *Ondervoorzitter* vraagt de aandacht van het Bestuur voor

het onjuiste gebruik van het woord „bacterioloog”. Van een deskundige heeft spreker vernomen, dat hier een „seroloog” noodig is.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt gaarne de opmerking aan het Bestuur te zullen overbrengen.

Het amendement, in behandeling gebracht, wordt zonder raadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 77, zooals gewijzigd, wordt verder zonder raadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De onderartikelen 78 tot en met 101, onderartikel 93 zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, worden vervolgens, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 102 stelt de heer *De Lannoy* voor om dit onderartikel te doen luiden: „Bezoldiging of verlofbezoldiging van den marktmeester f 1 260,— tot f 1 800,—..... f 1 800,—” en een nieuw onderartikel 102bis in te voegen, luidende: „Persoonlijke toelage van den marktmeester f 600,—”.

Dit amendement, ondersteund door de heeren Dr. Ellis en Maluro, wordt door den Voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. Dit amendement berust op dezelfde argumenten als het amendement betreffende de brievenbestellers, dat ik zooveel heb voorgesteld. Korthedshalve veroorloof ik mij de vrijheid naar de toelichting daarvan te verwijzen. Ook hier stel ik voor den marktmeester een toelage toe te kennen.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Het amendement wordt daarna zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens wordt onderartikel 103 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 104 stelt de heer Dr. *Ellis* voor om uit dit onderartikel den ingenieur en den magazijnmeester te laten vervallen, en het krediet dus met f 8 400,— te verminderen.

Het amendement, ondersteund door de heeren Senior en Perret Gentil, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. Volgens de Memorie van Toelichting is de tweede ingenieur noodig totdat de groote werken, die onder handen genomen moeten worden, afgewerkt zijn. Omtrent enkele van de groote werken zijn er amendementen aangekondigd, doch ik zal daar niet op vooruitloopen.

Bij nota van Wijzigingen zijn door het Bestuur de werken aan het Waaiyat en de Paardenbaai teuggenomen. En het ligt in de bedoeling van het Bestuur den bouw van het postkantoor en het tolkantoor aan te besteden. Doch, afgezien hiervan, wil ik er op wijzen dat in de Memorie van Toelichting op de Curaçaosche begrooting voor 1927 de Minister van Koloniën verklaart dat in verband met de uitzending van een civiel ingenieur als Directeur van het departement van Openbare Werken met de uitbreiding van de formatie met een civiel ingenieur tot bijstand van den Directeur ware te wachten of de beschikking over een tweeden ingenieur bij genoemd departement alsdan nog noodig zal blijken. Het komt mij niet gewenscht voor dat onder deze omstandigheden de Raad gelden voor een tweeden ingenieur toestaat. Laat ons eerst afwachten tot de nieuwe Directeur er is. Indien dan een gemotiveerd voorstel den Raad bereikt, zal de Raad na kennismaking van de aangevoerde gronden een beslissing kunnen nemen.

Wat den magazijnmeester aangaat, zou ik het volgende willen zeggen.

Het Bestuur geeft als reden voor het aanstellen van een hoofdmagazijnmeester benevens een magazijnmeester aan, dat er een magazijn is in het Fort Amsterdam, een naast het Raadhuis en een in het Riffort. De hoofdmagazijnmeester moet administratief werk kunnen verrichten en de magazijnmeester moet de verschillende verstrekkingen doen als de hoofdmagazijnmeester elders is. De magazijnen in het Fort Amsterdam en op het plein bij het Raadhuis zijn op een paar

minuten loopen van elkaar en ofschoon het Riffort aan de andere zijde van de haven ligt, is de afstand niet zoo groot om de aanstelling van twee personen te wettigen. Ik zie daarom nog niet in dat een persoon niet de drie magazijnen kan bedienen. Veel hangt van de verdeling van werkzaamheden af en als van te voren bekend is op welke uren elk magazijn toegankelijk is, zou ook, wat het personeel van dit Departement betreft, eenige bezuiniging kunnen worden betracht. Daar de magazijnmeester meer werk krijgt, ben ik er voor hem meer te betalen en zelfs zou ik hem den voorgestelden titel van hoofdmagazijnmeester willen laten behouden. Daarom stel ik voor de betrekking van magazijnmeester op te heffen.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij den Raad in overweging zou wenschen te geven het krediet zoowel voor den ingenieur als voor den magazijnmeester te voteeren. Al worden de voorgestelde groote werken niet uitgevoerd, dan toch is het werk, dat hier gedaan zal moeten worden, omvangrijk genoeg om de aanwezigheid van een ingenieur naast den Directeur van Openbare Werken te wettigen. Van den Directeur kan niet verwacht worden, dat hij in staat zal zijn alleen toezicht uit te oefenen op de verschillende in voorbereiding en in uitvoering zijnde werken.

Het materieel in de magazijnen zal moeten worden vermeerderd, ook met het oog op de evengenoemde werken.

De heer Dr. *Ellis* zegt, dat in de Memorie van Antwoord het Bestuur het volgende verklaart:

„Laten de werkzaamheden het toe, dat met minder personeel kan worden toegekomen, dan zal zeker van het toegestaan krediet slechts naar gebleken behoefte worden gebruik gemaakt.”

Het wil spreker voorkomen, dat zoodoende de zaak wordt omgekeerd. De regel is, dat, indien aan het Bestuur de behoefte gebleken is, gelden worden aangevraagd onder mededeeling van de gronden. De Raad gaat de opgegeven redenen na en wanneer de Raad de noodzakelijkheid of wenschelijkheid inziet, voteert de Raad het aangevraagde bedrag. Doch nu zal de Raad zulks niet kunnen beoordeelen. De zaak wordt omgekeerd en dan zou ook bij andere takken van dienst hetzelfde kunnen worden toegepast.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt inlichtingen omtrent de werkzaamheden van den technisch ambtenaar bij het departement van openbare werken. Spreker zou willen weten of hij alleen met het keuren van ketels is belast. Naar hij is ingelicht zijn er hier in het geheel zoowat 140 ketels. Neemt het keuren van die ketels zooveel tijd in beslag, dat zij een geheele dagtaak van den ambtenaar vorderen?

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat de heer *De Veer Abrahamsz* gevraagd heeft of bedoelde ambtenaar „alleen met het keuren van ketels is belast”. Hij ziet daarbij over het hoofd, dat aan bedoelde keuring veel werk verbonden is en dat er niet alleen op Curaçao, maar ook op Aruba verschillende ketels in gebruik zijn en binnenkort in gebruik genomen zullen worden. Het Bestuur kan verklaren, dat die keuringen een volledige dagtaak van den ambtenaar vormen.

Het amendement, in behandeling gebracht, wordt vervolgens zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna wordt het onderartikel 104 in zijn geheel zooals gemendeerd, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 105 wordt alsdan zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 106 stelt de heer *De Veer Abrahamsz* voor om aan dit onderartikel een nieuwe letter toe te voegen, luidende: „g. Onderhoud en bediening van de brandspuiten op Curaçao f 800.—”

Zijn amendement, dat ondersteund wordt door de heeren H. J. Beaujon en De Lannoy, toelichtend, zegt de heer *De Veer Abrahamsz*, te verwijzen naar hetgeen hij reeds gezegd heeft bij onderartikel 23bis. Er zal, in verband met de handhaving van de burgerlijke politie, eene vergoeding voor onderhoud en bediening van de brandspuiten aan de militairen moeten worden betaald; daarom moet deze post op de begroting zijn.

Het amendement, in behandeling gebracht, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen evenzoo het onderartikel 106 in zijn geheel, zooals geamendeerd.

Hierna worden onderartikelen 107, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, en 108, ieder afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 109 stelt de heer *H. J. Beaujon* voor om sub *b* van dit onderartikel, luidende: „bouw van een verkoophal voor groenten en vruchten op het Molenplein f 9 500.—” te doen vervallen.

Zijn amendement, dat ondersteund wordt door de heeren De Lannoy en De Veer Abrahamsz, toelichtend, zegt de heer Beaujon dat hij altijd een groot voorstander is geweest van den bouw van een verkoophal voor groenten en vruchten aan de Overzijde der haven. Spreker vleit zich zelfs ermede, dat hij voor een deel het idee aan de hand heeft gedaan. Doch de plaats vindt hij bijzonder ongelukkig gekozen. Ook het plan bevredigt hem niet. Curaçao heeft thans een veel grootere verkoophal nodig dan de voorgestelde. De voorgestelde verkoophal zal de plaats daar geheel ontsieren, terwijl de vlak daarnaast gelegen school veel hinder zal ondervinden van vliegen, die bij een dergelijke inrichting altijd in zeer grooten getale aanwezig zijn, alsmede van het lawaai van de verkoopvrouwen en het koopend publiek.

Indien het Bestuur geen andere beter gelegen plaats voor den bouw kan aanwijzen, stelt spreker voor om het aangevraagde krediet voorloopig af te voeren, totdat die plaats gevonden is.

Het amendement, in behandeling gebracht, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna stelt de heer *Perret Gentil* voor om sub *c* van onderartikel 109, luidende: „bouw van een postkantoor f 200 000.—” te laten vervallen.

Het amendement, ondersteund door de heeren Senior en Dr. Ellis, wordt door den voorsteller, aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. In het Voorloopig Verslag van den Raad wordt aan het Bestuur medegedeeld, dat het Postkantoor tot de onderwerpen behoort, waarvan de bespreking wegens den gemeten tijd tot den aanvang van het nieuwe zittingsjaar moet worden uitgesteld; de gelegenheid ontbrak om de zaak grondig te bestudeeren. Men had toen niet eens de plannen en de gedetailleerde kostenberekening ontvangen.

Deze werden pas den 22n. April ter dispositie van den Raad gesteld; de tijd ontbrak dus, Mijnheer de Voorzitter, om een besluit te nemen.

Het Bestuur stelt ook voor den aanbouw van een Douane kantoor in den loop van hetzelfde jaar. Daar juist het tegenwoordige Douane-kantoor eventueel omgebouwd zou moeten worden in het voorgestelde Postkantoor, en dit pas zou kunnen gebeuren na den bouw van een nieuw Belastingkantoor, daar het oude Belastingkantoor niet eerder ontruimd zou kunnen worden, vraag ik mij af hoe het Bestuur zich voorstelt eventueel beide werken in 1928 ten uitvoer te kunnen brengen.

Volgens mij zou men tot den aanbouw van een postkantoor zooals het Bestuur zich voorstelt pas in 1929 kunnen overgaan, na de voltooiing van het nieuwe Douanekantoor. U ziet dus Mijnheer de Voorzitter, dat door het afvoeren van dezen post van de Begroting geen vertraging kan ontstaan. Volgens mij behoort het Postkantoor tot de werken, die men eventueel pas in 1929 ten uitvoer zou kunnen brengen. Ik heb gezegd.

Het amendement in behandeling gebracht, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Verder stelt de heer *Perret Gentil* voor om sub *d* van het in behandeling zijnde onderartikel, luidende: „bouw van een belastingkantoor f 200 000.—” te laten vervallen.

Het amendement, ondersteund door de heeren Senior en Dr. Ellis, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter: Dezelfde argumenten, die ik gebruikt heb om te bewijzen dat het aanbevelenswaardig is de aangevraagde gelden voor den bouw van een Postkantoor van deze begroting af te voeren (en na de opening van het nieuwe zittingjaar in een suppletoire begroting te behandelen), zijn ook hier van toepassing.

Bovendien, Mijnheer de Voorzitter, zouden er verscheidene gebouwen gesloopt moeten worden om plaats te maken voor het voorgestelde nieuwe tolkantoor, en de Raad heeft tijd noodig om eene beslissing hieromtrent te nemen.

En „last but not least” het Bestuur stelt zich voor de kosten van dit gebouw te dekken met een leening, iets geheel en al nieuw in de kolonie, en waarover de Raad zich nog niet uitgesproken heeft.

Ik betwijfel niet of mijne geachte medeleden met mij accoord zullen gaan om de aangevraagde gelden voor den aanbouw van het Belastingkantoor van deze Begroting af te voeren en genoemden aanbouw pas na de opening van het nieuwe zittingjaar in een suppletoire begroting te behandelen. Ik heb gezegd.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat het Bestuur van oordeel is, dat de bouw van een belastingkantoor niet alleen hoogst noodzakelijk is, doch dat die niet langer mag worden uitgesteld. Het tegenwoordig voor het doel in gebruik zijnde gebouw is zeer bouwvallig. Aan herstellingen zijn duizenden besteed en nog steeds moet verklaard worden, dat het gebouw niet goed is. Zooals de heer *Perret Gentil* zeer terecht opmerkt, zullen de gebouwen op den hoek Handelskade-De Ruyterkade moeten worden gesloopt om bouwplaats te krijgen voor het nieuwe belastingkantoor. Ook deze drie gebouwen verkeeren in ongewenschten toestand, twee daarvan vertoonen zelfs bedenkelijke afwijkingen uit het lood. Het Bestuur meent, dat de besprekingen op deze plaats ten vorige jare gevoerd en de gewisselde stukken dit jaar voldoende licht zullen hebben geworpen op de noodzakelijkheid van den bouw. Thans bestaat gelegenheid om vlug en goed te laten bouwen en het Bestuur meent van die gelegenheid ook partij te moeten trekken. De vrees voor het sluiten van eene leening is ongemotiveerd, omdat het niet in de bedoeling ligt eene leening uit te schrijven rechtstreeks ten laste van Curaçao, doch uit 's Rijks schatkist zullen gelden worden verstrekt ten behoeve van Curaçao, welke gelden later door het gebiedsdeel zullen worden terugbetaald. Het Bestuur vertrouwt na deze uiteenzetting elk bezwaar van de zijde van den Raad te hebben opgeheven en hoopt dat het college zijn stem zal geven voor den bouw van een belastingkantoor.

De heer *Perret Gentil* zegt niet tegen den bouw van een belastingkantoor te zijn, doch herhaalt, dat men van te voren het plan voor den bouw moet kunnen beoordeelen en de zaak in studie nemen. Hij blijft daarom bij zijn voorstel om het aangevraagde krediet voorloopig van de begroting af te voeren.

De heer *J. J. Beaujon* vraagt of de bouw van het nieuwe belastingkantoor ook, evenals de havenwerken, bij de firma *Christiani & Nielsen* zal worden aanbesteed.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, kan mededeelen, dat bij het Bestuur het voornemen bestaat die firma den bouw op te dragen.

De heer *J. J. Beaujon* vraagt of bij de aanbesteding misschien ook bedongen zal worden, dat het Gouvernement de materialen levert tegen prijzen, waarvoor het Gouvernement ze niet zal kunnen verkrijgen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop, dat het bedrag, waarvoor de bouw doenlijk is geacht, f 200 000,— is. Dit bedrag is dus als een maximum te beschouwen.

De heer *H. J. Beaujon* zegt nu, dat de inlichtingen door den geachten gemachtigde van het Bestuur verstrekt, hem meer sympathiek hebben gestemd tegenover het voorstel van den heer *Perret Gentil*. Hij vindt het nu ook voorzichtiger af te wachten. Spreker is ook tegen eene leening. Hij gelooft niet, dat het Rijk als geldschieder minder eischend zal zijn dan welk particulier ook.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat de bewering, dat het Rijk een harder geldschieder tegenover Curaçao zal zijn dan een particulier, door de geschiedenis wordt tegengesproken. Jaar op jaar heeft het Rijk toch dit gebiedsdeel gesubsidieerd en zelfs niet om rente gevraagd. Waarom zou men dan moeten aannemen, dat, wanneer Curaçao te eeniger tijd buiten staat zou geraken eene leening door het Rijk aan hetzelfde gedaan af te lossen, datzelfde Rijk plotseling zou veranderen in een schraper, die de laatste duit wil hebben? Eer is er reden voor om aan te nemen, dat het Rijk het voetspoor zal volgen van zijn vroeger gedrag tegenover Curaçao; namelijk om zeer clement te zijn.

De heer *De Veer Abrahamsz* vraagt waarom het Bestuur alleen met één maatschappij onderhandelt over de aanbesteding van hier uit te voeren werken. Is *Christiani & Nielsen's* firma de eenige maatschappij, die daarvoor in de termen valt? Laat andere maatschappijen hiermede concurreeren; concurrentie werkt altijd goedkoopte in de hand. Spreker wil het Bestuur in overweging geven om deze zaak in overweging te nemen. Nog een opmerking heeft spreker. De Regeering zal het geld leenen, zegt de afgevaardigde van het Bestuur, maar hoe weet hij dat? Hij is toch afgevaardigde van het Koloniaal Bestuur.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt hetgeen de heer *De Veer Abrahamsz*, gezegd heeft, onder de aandacht van het bestuur te zullen brengen.

De heer *H. J. Beaujon* zegt, dat de gemachtigde hem verwijt van niet ten volle vertrouwen in de Regeering te hebben terzake van geldleeningen. Spreker heeft een gemotiveerde reden om aan te nemen, dat het Rijk niet toeschietelijker tegenover Curaçao zal zijn dan particulieren. Hij heeft één geval op het oog. Ongeveer anderhalf jaar geleden werd een bedrag van ruim f 123 000,— als schuld van Curaçao aan Nederland geboekt wegens ten onrechte aan Curaçao gedane uitkeering in de opbrengst van de Nederlandsche oorlogswinstbelasting plus rente, zonder dat iemand wist, waarom wij dat bedrag schuldig waren.

Het amendement, in behandeling genomen, wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens stelt de heer *Perret Gentil* voor om sub *f* van het onderartikel in behandeling, luidende: „Verbetering van den havenmond (tweede termijn) f 200 000,—” te laten vervallen.

Het amendement ondersteund door de heeren *Dr. Ellis* en *Senior*, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

De argumenten aangevoerd om de gelden aangevraagd voor den aanbouw van een nieuw Postkantoor en een nieuw Belastingkantoor van deze Begrooting af te voeren, en na de opening van het nieuwe zittingjaar in een suppletoire begrooting te behandelen, zijn hier ook op hun plaats.

Ik geloof mij niet te vergissen. Mijnheer de Voorzitter, als ik hier zeg dat de Raad eenparig de door het Bestuur voorgestelde verbeteringen van den havenmond toejuicht en ik heb de zekerheid, dat het Bestuur op de positieve medewerking van den Raad kan rekenen om deze verbeteringen zoo spoedig mogelijk ten uitvoer te kunnen brengen.

Dat ik noodgedwongen het voorstel doe om de gelden hiervoor aangevraagd van deze begrooting af te voeren en in een suppletoire begrooting te behandelen, wil geenszins zeggen dat ik weinig voel voor deze verbeteringen, integendeel. Mijnheer de Voorzitter, ik ben een der grootste voorstanders van deze werken, maar de Raad kan hierin geen beslissing nemen alvorens de plannen voor deze verbeteringen te onderzoeken.

Ik hoop dus, dat het Bestuur spoedig in de gelegenheid zal

zijn om genoemde plannen aan den Raad voor te leggen, zoodat deze een spoed beslissing zal kunnen nemen. Ik heb gezegd.

De heer *Schotborgh* gemachtigde van den Gouverneur, brengt den heer *Perret Gentil* den dank van het Bestuur voor de door hem toegezegde medewerking, doch verzoekt hem het aangevraagd krediet thans te voteeren, daar de verbetering van den havenmond urgent is.

De heer *Perret Gentil* antwoordt hierop, dat, hoe urgent ook, het aangevraagd krediet volgens hem niet onmiddellijk kan worden gevoteerd. Later, desnoods in eene spoedvergadering kan de zaak, wanneer de plannen bekend gemaakt worden, in behandeling worden genomen.

Het amendement, in behandeling genomen, wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna worden onderartikel 109 zooals geamendeerd en zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, in zijn geheel, en vervolgens de onderartikelen 110 tot en met 114 elk afzonderlijk zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 115 stelt de heer *De Veer Abrahamsz* voor om sub *e* van dit onderartikel, luidende: „Verrichten van peilingen in de haven en in het Schottegat f 4 000,—” te verminderen met f 3 500,— en te brengen op f 500,—.

Zijn amendement, ondersteund door de heeren *H. J. Beaujon* en *De Lannoy*, toelichtend, zegt de heer *De Veer Abrahamsz*, dat hij de noodzakelijkheid niet kan inzien om het krediet op f 4 000,— te handhaven. In 1925 is er f 3 720,— daarvoor uitgegeven, omdat toen volgens de toelichting een ondiepte in het Schottegat moest worden verwijderd. Nadat die ondiepte verwijderd was, is het groote bedrag gebleken niet noodig te zijn en werd maar f 38,— voor peilingen uitgegeven, zoodat f 500,— daarvoor ruim voldoende en eene hooge raming van f 4 000,— volgens hem niet noodig is!

De heer *J. J. Beaujon* zegt, dat het waar is, dat er in het afgelopen jaar geen peilingen zijn gedaan, doch zij zijn noodzakelijk en als het bedrag verminderd wordt, is het niet mogelijk die peilingen te doen.

De heer *De Veer Abrahamsz* zegt hierop, dat verleden jaar er slechts f 38,— is uitgegeven. Daarom is volgens hem een krediet van f 4000,— niet noodig. Dat bedrag was noodig om ondiepten op te ruimen, maar nu die ondiepten opgeruimd zijn komt hem een bedrag van f 500,— voldoende voor om peilingen te verrichten.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat het Schottegat, vroeger een ankerplaats voor oorlogsschepen, thans over zekere uitgestrektheid een belangrijk vaarwater is en als ankerplaats eer aan belangrijkheid gewonnen dan verloren heeft. Dat voor het verrichten van peilingen in in het afgelopen jaar slechts f 38,— is besteed, mag niet gelden als verwijt tegen het Bestuur. De omstandigheden waren voor het doen van peilingen zeer ongunstig. Gebrek aan personeel was wel hoofdoorzaak, dat zoo weinig aan dat nuttig werk werd gedaan. In 1928 zullen plannen voor de verbetering van het Schottegat zijn gerijpt. Waar het hoofd van het haven- en loodswezen en de nieuw uit te zenden Directeur van openbare werken zullen kunnen samenwerken om in dit jaar de plannen te bestudeeren, is er alle reden aanwezig om aan te nemen, dat in 1928 middelen beschikbaar zullen moeten zijn om tot peilen op ruime schaal over te gaan.

Nadat door het lot beslist wordt, dat de stemming bij No. 3 van de presentielijst zal aanvangen, wordt het amendement in stemming gebracht en verworpen met zes tegen vijf stemmen. Voor stemmen de heeren *H. J. Beaujon*, *De Lannoy*, *Dr. Ellis*,

De Veer Abrahamsz en de Voorzitter; tegen de heeren Senior, Zeppenfeldt, Maduro, Perret Gentil, J. J. Beaujon en Gorsira.

Hierna worden onderartikelen 115 tot en met 121, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Gekomen zijnde bij onderartikel 122 stelt de *Voorzitter* voor om de behandeling van dit onderartikel aan te houden tot na de behandeling van de daarop volgende onderartikelen. Hiertoe wordt besloten.

Onderartikelen 123 tot en met 131 worden vervolgens, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 132 stelt de heer *J. J. Beaujon* voor om dit onderartikel als volgt te doen luiden:

„Duurtebijslag en toelagen aan ambtenaren en andere personen in 's Lands dienst ter aanvulling van het verschil tusschen de aan dezen toegekende bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1922 genoten inkomsten (alle eilanden) f 240 000.—”

Dit amendement, ondersteund door de heeren De Veer Abrahamsz en De Lannoy, wordt door den voorsteller aldus toegevoegd:

Mijnheer de Voorzitter. Tegen de noodzakelijkheid eener salarisverhooging in het algemeen zal zeer waarschijnlijk geen der overige leden van den Raad heden avond pleiten en ik zeker niet.

Dat ik toch dit amendement heb ingediend heeft eene andere oorzaak en wel het volgende.

Bij de laatste herziening zijn de salarissen der ambtenaren in overleg met den Kolonialen Raad vastgesteld; de onderlinge verhouding der inkomens is toen in gemeen overleg geregeld. Het is van algemeene bekendheid, dat de Raad toen zijne meening had kunnen zeggen over elk traktement.

Thans echter stelt het Bestuur zich voor eene andere methode te volgen en hiertegen richt zich mijn bezwaar.

Volgens de nota van wijzigingen zal het Bestuur over f 360 000,— de beschikking krijgen en zal daarmee of daaruit de verschillende salarissen gaan verhoogen. Het juiste bedrag van elke bezoldiging, zooals dit vastgesteld zal worden, is den Raad nog niet bekend. Wel verklaart het Bestuur in de Memorie van Antwoord, dat het zich in algemeenen zin kan vereenigen met een ingediend en aan den Raad overgelegd verzoek der ambtenaren en dat het zich voorstelt aan de hand daarvan eene salarisherziening over de geheele lijn op te stellen binnen de perken van het thans daarvoor aangevraagd krediet, bij welke overgelegde stukken behoort eene lijst der salarissen, zooals de verzoekers zich voorstellen, dat die verhoogd zullen moeten worden. Ik verneem, dat de Raad eerst moet weten of het Bestuur die lijst als grondslag der verhoogeningen zal nemen of hoe het anders elk traktement zal vaststellen. Een door het Bestuur opgesteld ontwerp salarisherziening aan den Raad overgelegd zou de definitieve beslissing van dit onderwerp hedenavond mogelijk hebben gemaakt, daar, zooals uit de gewisselde stukken blijkt, de Raad geenszins tegen de salarisverhooging is.

Bij hetgeen ik hiervoor gezegd heb komt nog het volgende.

De bezoldigingen worden door het Bestuur vastgesteld, doch moeten op de begrooting worden gebracht wegens het budgetrecht.

De Raad heeft het recht over dezen begrootingspost zijn oordeel te zeggen en heeft het recht wijzigingen aan te brengen. Door van te voren gelden toe te staan zou de Raad reeds vóór af de posten goedkeuren en daardoor de bevoegdheid verliezen de betrokken posten te amendeeren en geeft dan hierdoor een gedeelte van zijn recht prijs.

Mijnheer de Voorzitter. De Raad moet geen der bevoegdheden, die hem recht geven voor het algemeen belang te waken, prijs geven. Die bevoegdheden zijn in werkelijkheid niet veel.

Nog het vorige jaar heeft het Bestuur bij het sinds ingetrokken ontwerp tot verhooging van de traktementen van eenige hoofdamttenaren medegedeeld, welk bedrag voor elke betrekking zou worden vastgesteld; dat is toen uitdrukkelijk opge-

geven en het komt mij voor, dat thans niet moet worden afgevoerd van hetgeen in de laatste jaren is geschied.

Dient het Bestuur een ontwerp in met inachtneming van het bovenstaande, dan zal ik en ik verneem ook de overige leden van den Raad, bereid gevonden worden de noodige medewerking te verleen om de ambtenaren zoo spoedig mogelijk tegemoet te komen, in zooverre er zekerheid is omtrent de middelen om de verlangde salarisverhooging te bekostigen. En met het oog op het aanstand vertrek met verlof van Zijne Excellentie den Gouverneur is het voor de ambtenaren te wenschen, dat zulk een ontwerp reeds enkele dagen na de opening van het nieuwe zittingjaar wordt ingediend. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Maduro* verkrijgt hierop het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Nu het inkomen van de actief dienende ambtenaren ter sprake gebracht is, gaan mijne gedachten terug naar de gewezen ambtenaren, hunne achtergebleven weduwen en weezen. Ook zij voelen den druk der tijden; en ook tusschen hen en het Gouvernement bestaat er een zekere band.

Volkomen vereenig ik mij met het amendement-Beaujon en met de strekking daarvan. Gaarne zag ik dat het Bestuur een nieuw ontwerp indiende, met vermelding van de bezoldigingen die het voor elke betrekking denkt vast te stellen. Doch ik zou willen vragen of het Bestuur niet een stap verder zou kunnen gaan: n. l. of het bij het samenstellen van het nieuwe ontwerp-salarisregeling ook een voorstel zou kunnen ontwerpen aangaande de pensioenen.

Ik geef dit denkbeeld aan het Bestuur in overweging en het zal mij aangenaam zijn te zien dat het Bestuur daarmee eens is en in dezen geest een regeling ontwerpt.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt gaarne hetgeen door het geachte lid *Maduro* is gezegd, onder de aandacht van het Bestuur te zullen brengen. Te zijner tijd zal blijken wat het Bestuur hierover denkt.

Naar aanleiding van hetgeen het geachte lid *J. J. Beaujon* gezegd heeft over regelingsbevoegdheid van den Raad inzake traktementen, meent spreker te moeten opmerken, dat de regeling van bezoldigingen bij het regeeringsreglement aan den Gouverneur is voorbehouden. Dat het Bestuur niet geheel eens is met de voorstellen door eenige ambtenaren gedaan aan het Bestuur kan wel blijken uit de mededeeling, reeds dadelijk bij de overlegging van de lijst aan den Raad gedaan, dat het Bestuur niet van plan is zich geheel te laten leiden door opgegeven cijfers.

Hierop antwoordt de heer *J. J. Beaujon* het volgende:

Het Bestuur kan de traktementen regelen, zooals het dat in het algemeen belang noodig acht. Maar het Bestuur is verplicht de bezoldigingen stuk voor stuk elk afzonderlijk op de begrooting te brengen en deze bezoldigingen, elk afzonderlijk, aan de goedkeuring van den Kolonialen Raad te onderwerpen. De Raad heeft het recht om van te voren van het Bestuur te vernemen welk bepaald bedrag het voor elke bepaalde betrekking wil vaststellen. De Raad heeft het recht te beoordeelen of die gelden moeten worden toegestaan of geweigerd. Zonder de specifieke opgave van het Bestuur wordt het budgetrecht van den Kolonialen Raad een waarde-looze formaliteit. Aan den begrootingswetgever komt het recht toe om te beoordeelen of de som voor elk ambt of elke betrekking aangevraagd in verband met de eischen van den dienst al dan niet behoort te worden ingewilligd. De begrootingswetgever kan de aangevraagde som weigeren of naar zijn inzicht beperken.

Bij deze begrooting vraagt het Bestuur zelf ook f 12 000.— als traktement voor den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. Het oordeel van den Kolonialen Raad wordt over het traktement gevraagd, voordat het vastgesteld wordt. Waarom wordt aan den Raad medegedeeld hoeveel de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst moet verdienen, maar niet hoeveel aan elk der andere ambtenaren moet worden toegekend?

Door aanneming van mijn amendement wordt niet alleen het budgetrecht van den Raad intact gelaten, maar blijft de Raad ook in de lijn van de financieele politiek, die dit college

de laatste jaren volgt. Eene stemming over elk artikel en over elken post vind ik het meest aan te bevelen. En m. i. kan de Raad zich niet op een ander standpunt stellen, zonder af te wijken van hetgeen hij den laatsten tijd heeft voorgestaan. Indien de zaak spoedig door het Bestuur in studie wordt genomen, kan eene suppletoire begrooting binnen kort worden ingediend.

Ik moet daarom mijn amendement handhaven.

De heer Dr. *Ellis*, aan het woord gekomen zijnde, zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter: Zonder mij op het oogenblik over het al dan niet wenschelijke eener salarisherziening uit te laten of op verhooging aan te dringen, wil ik even laten uitkomen, dat ik mij, voor wat de verhouding tusschen het budgetrecht en de bevoegdheid van het Bestuur tot het regelen van de traktementen betreft, stel aan de zijde van mijn geacht medelid, den heer *Beaujon*. Bij eene andere opvatting komt het budgetrecht van den Raad in het gedrang. De Raad voteert bij elk artikel, voor elk traktement, een bedrag dat als maximum moet worden beschouwd. Dat is de maximale grens waar beneden het Bestuur zich vrijelijk mag bewegen. Het Bestuur is niet verplicht dat bedrag aan te wijzen; het mag ook een lager traktement vaststellen.

De begrooting is geen titel van eene vordering; daarop alleen kan een ambtenaar geen beroep doen om zijn traktement te eischen; hij moet een besluit of beschikking van het Bestuur kunnen vertoonen.

Bij deze opvatting, die ik hier in het kort heb weergegeven, is er zeer zeker plaats voor eene regelingsbevoegdheid van het Bestuur; die komt in dit stelsel ook tot haar recht en behoudt hare volle waarde.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Hierna zegt de *Ondervoorzitter* het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. De gevoerde discussie over het in behandeling zijnde onderwerp brengt mij terug tot mijne jongelingsjaren, toen ik les kreeg in staatsrecht, staathuishoudkunde enz. Het spijt mij waarachtig te zien, dat van de bestuurstafel op zulke flagrante wijze een atentaat wordt gemaakt op het begrotingsrecht en kan daarop het antwoord van den Raad m. i. niet anders zijn dan afwijzing van het gevraagde krediet, dat niet behoorlijk is toegelicht.

Wij hebben allen, het is maar al te waar, eene neiging om Koninkje te spelen, doch Koninkje spelen is heel mooi, zolang het geschiedt met een kroon van klatergoud op bal masqué, maar dan ook niet verder. In ons bestuursstelsel past meer ernst, eene onderdanige onderwerping aan den regel om uitgaven toe te lichten, zonder welke toelichting geen beroep mag worden gedaan op 's Raads medewerking.

Mijnheer de Voorzitter. De Gouverneur stelt de salarissen vast, juist. Dit is precies wat de Raad wil. Als de Gouverneur dit gedaan zal hebben en aan den Raad zijn plan zal hebben medege-deeld, dan zal de Raad het daartoe gevraagd krediet overwegen; echter niet op eene vaststelling van salarissen, gemaakt door enkele ambtenaren, waarmede de Gouverneur zich slechts in het algemeen kan vereenigen, doch waarover reeds tal van klachten den Raad hebben bereikt.

Ik geloof, dat ik mijne meening duidelijk heb gezegd en zou gaarne zien, dat aan den gemachtigde van den Gouverneur den raad worde gegeven binnenkort het gevraagde krediet behoorlijk toegelicht aan den Raad in te dienen en dat wij voorloopig het gevraagde krediet afstemmen, de verantwoordelijkheid overlatende van alle onbillijkheid, die daarvan het gevolg moge zijn, aan den tak van bestuursdienst, die voor de behoorlijke toelichting had moeten zorgen. Ik kan onmogelijk gelooven, dat de Gouverneur het standpunt zou hebben ingenomen, dat hij den Raad de noodige positieve toelichting weigert op aangevraagde kredieten.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt hetgeen de *Ondervoorzitter* opgemerkt heeft, aan het Bestuur te zullen overbrengen.

Onderartikel 132, zooals geamendeerd, alsmede onderartikel 133 worden vervolgens, elk afzonderlijk, zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* zegt, dat hij van den Gemachtigde van den Gouverneur meent verstaan te hebben, dat het Bestuur voornemens is de watervoorziening zoowel door middel van gedistilleerd- als van putwater tot stand te brengen. Hij stelt daarom voor, alvorens het onderartikel 122, waarvan de behandeling werd uitgesteld, in behandeling te nemen, de vergadering voor enkele minuten te schorsen om over het bij dat onderartikel aangevraagd krediet te kunnen beraadslagen.

Hiertoe wordt besloten.

Nadat de vergadering weder heropend wordt, komt onderartikel 122 in behandeling, waarbij de heer *H. J. Beaujon* het voorstel doet om het bedrag, uitgetrokken bij dit onderartikel te verminderen met f 240 000,— en te brengen op f 260 000,—.

Zijn amendement, dat ondersteund wordt door de heeren *De Veer Abrahamsz* en *J. J. Beaujon*, toelichtend, zegt de heer *H. J. Beaujon*, dat uit de mededeelingen van den gemachtigde van het Bestuur is gebleken, dat het Bestuur accoord gaat met het plan van *Ir. Versluys* om de watervoorziening tot stand te brengen door middel van gedistilleerd water en putwater, waarvan de kosten geraamd zijn op f 760 000,—.

Waar er op de begrooting voor dit jaar reeds een bedrag van f 500 000,— voorkomt voor dit doel, is het spreker niet duidelijk waarom voor 1928 ook een zelfde bedrag wordt aangevraagd, terwijl het Bestuur uitdrukkelijk heeft verzekerd, dat het bedrag van f 760 000,— voldoende zal zijn voor het tot stand brengen van de watervoorzieningswerken.

Een bedrag van f 260 000,— is dus voldoende voor 1928.

De heer *J. J. Beaujon* zegt, dat hij voor het amendement — *H. J. Beaujon* zal stemmen, doch verlangt eerst de toezegging van het Bestuur, dat het plan — *Versluys* zal worden uitgevoerd en in geen geval het plan — *Molengraaff*.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt hierop, dat de toezegging, dat het plan *Versluys* zal worden uitgevoerd, reeds door hem namens het Bestuur is gedaan, door mededeeling te doen, dat het Bestuur een krediet van f 760 000,— noodig had tot uitvoering der werken voor eene gecombineerde put- en gedistilleerdwater voorziening.

De heer *J. J. Beaujon* zegt, dat hij dit nog voor alle zekerheid heeft willen vaststellen. De Minister van Koloniën heeft voor de watervoorziening reeds f 500 000,— op de begrooting voor 1927 uitgetrokken. Voor 1928 zal dus slechts f 260 000,— noodig zijn. Spreker zal zijn stem voor dezen post uitbrengen, doch is tegen het sluiten van leeningen.

Het amendement van den heer *H. J. Beaujon* komt hierna in behandeling en wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 1 van het ontwerp wordt, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen en door de aangenomen amendementen, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 2 komt thans in behandeling.

De heer *De Veer Abrahamsz* stelt voor om de punt aan het slot van dit artikel te veranderen in een komma en daarna aan dat artikel toe te voegen de zinsnede: „welk artikel zelf niet voor overschrijding vatbaar is.”

Zijn voorstel, dat ondersteund wordt door de heeren *J. J. Beaujon* en *De Lannoy*, toelichtend, zegt de heer *De Veer Abrahamsz*, dat in 1925 voor onvoorziene uitgaven f 30 000,— is toegestaan en niet minder dan f 161 844,— is verbruikt. In 1926 is voor onvoorziene uitgaven gevoteerd f 30 000,— en uitgegeven f 71 176,—. Na vermelding van deze groote sommen behoeft men niet veel meer te zeggen om de waarde van de voorgestelde zinsnede aan het artikel aan te toonen.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, meent te kunnen volstaan met te verwijzen naar hetgeen hij hedenavond naar aanleiding van de opmerking in het Eindverslag heeft medegedeeld. Hij acht het niet aan te bevelen juist thans perken te gaan stellen, die in vroegere jaren niet zijn gesteld.

Het amendement in behandeling gebracht, wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 2 van het ontwerp, zooals geamendeerd, alsmede artikel 3, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, worden, elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 4 stelt de heer *Perret Gentil* voor om uit de raming der middelen en inkomsten het middel C. luidende: „Leening tot dekking der uitgaven voor:

a. den aanleg van waterwerken; b. havenverbetering; c. bouw van een belastingkantoor;” te laten vervallen.

Dit amendement, ondersteund door de heeren Senior en Dr. Ellis, wordt door den voorsteller aldus toegelicht:

Mijnheer de Voorzitter. Sedert geruimen tijd heerscht er hier op Curaçao een gevoel van zeer groote optimisme veroorzaakt door den staat van toenemenden opbloei, waarin dit gedeelte van onze kolonie thans verkeert; dit optimisme is bij sommigen zo groot, dat het in den laatsten tijd meermalen voorgekomen is dat onroerende goederen die niet lang geleden tegen een reeds betrekkelijk hoogen prijs waren aangekocht, korten tijd daarna weer met een winst van meer dan 50% van de hand werden gedaan. Dit, Mijnheer de Voorzitter, kan men niet anders dan inflatie noemen.

Dit optimisme heerscht in alle kringen van ons eiland, en het is dus niet te verwonderen dat ook in Bestuurskringen dit gevoel sterk naar voren komt.

Zonder optimisme kan men in de wereld natuurlijk niets roots tot stand brengen, maar alles heeft een grens, en een der, die in zijn optimisme te ver gaat, stelt zich bloot aan zeer groote teleurstellingen.

De opbloei, waarvan wij thans hier op Curaçao genieten, is voornamelijk te danken aan omstandigheden waarvan wij kunnen zeggen dat zij feitelijk van een soliede basis ontbloeit zijn; want ofschoon deze periode van opbloei misschien nog vele jaren zal kunnen duren, hetgeen ik ook van harte hoop, is de mogelijkheid niet uitgesloten dat zij op een gegeven oogenblik, wanneer wij dit het minst verwachten en daartoe voorbereid zijn tot een einde kan komen, en om deze reden, Mijnheer de Voorzitter, ben ik van oordeel dat het absoluut onverantwoordelijk is de kolonie te compromitteren door het aangaan van een leening.

Indien, Mijnheer de Voorzitter, tot het sluiten eener leening terde overgegaan en er dan, wat heel goed mogelijk is, plotseling een einde kwam aan deze periode van opbloei, hoe zal onze kolonie dan deze leening kunnen afbetalen? Hebben wij het recht Curaçao zoodanig te compromitteren? Mijnheer de Voorzitter, ik ben van oordeel dat wij in geen geval tot het sluiten van een leening mogen overgaan. Curaçao moet blijven voortaan zooveel publieke werken van algemeen nut tot stand te brengen als haar middelen toelaten, maar deze werken moeten niet uit een leening voortvloeien, maar uit eigen middelen bestemd worden en geleidelijk en naarmate deze middelen het toelaten.

Onze middelen vloeien steeds ruimer en ruimer; de rechten op sommige artikelen van consumptie en de accijnzen op gestilleerd laten des noods nog eene verhooging toe, waardoor de koloniale inkomsten nog meer vermeerderd kunnen worden en er is dus Mijnheer de Voorzitter, volgens mij geen reden om tot het sluiten van een leening over te gaan.

Met het oog hierop is het, Mijnheer de Voorzitter, dat ik voorstel het bedrag van f 900 000,— door het Bestuur op de begroeting gebracht voor het tot stand brengen van eenige werken en welk bedrag door eene leening gedekt zal moeten worden, van de Begroeting af te voeren.

Mijnheer de Voorzitter, daar ik het nu eenmaal over optimisme heb, veroorloof mij nog het volgende er aan toe te voegen: Maar het overdreven gevoel van optimisme reeds begonnen is thade te veroorzaken, is in onze arbeiderskringen. Tegenwoordig verdient een timmerman of een metselaar drie of viermaal zooveel als een jaar of acht geleden, hetgeen zeer zeker te juichen is, maar helaas presteeren zij tegenwoordig niet eens de helft, vergeleken met hetgeen zij vroeger deden voor minder loon. Het idee schijnt zich van hen te hebben meester gemaakt dat een vermeerdering van loon gepaard moet gaan

met een vermindering van arbeid. Dit komt nog sterker uit bij onze losse arbeiders, sjuowers kade- en bootwerkers, kolendragers enz. enz. Onze haven had vroeger een gunstigen naam vanwege hare billijke loonen en vlugge levering van ladingen steenkolen, maar tegenwoordig kan de reputatie van onze haven in het buitenland niet erger zijn. De werklieden verdienen véél meer, maar het is treurig te moeten bekennen dat zij daarvoor zoo goed als niets presteeren en de schepen, die hier moeten lossen of laden, ondervinden meermalen onnoodig oponthoud. Niet alleen wordt er slecht gewerkt, maar de meeste werklui, als zij reeds wat geld verdiend hebben, blijven eenvoudig een paar dagen zonder te werken totdat zij die centen opgeemaakt hebben; dan pas zijn zij bereid weer aan het werk te gaan.

Wanneer b. v. een stoomboot steenkolen komt laden, wordt het werk begonnen met een voldoende aantal kolendragers, maar na drie of vier uren begint dit aantal zoetjes aan af te nemen, en vermindert geleidelijk naar mate de dragers op eigen houtje het werk neerleggen, totdat er slechts een paar kolen blijven dragen, waardoor het werk natuurlijk stop gezet moet worden om pas den volgenden dag hervat te worden, zulks wanneer de stoomboot tijd heeft om te wachten, anders moet de boot half gebunkerd zijn reis voortzetten en in een andere haven zijn voorraad aanvullen. Dit is treurig.

Het is mij bekend, Mijnheer de Voorzitter, dat schepen die hier wilden bunkeren, dit in het geheel niet hebben kunnen doen door gebrek aan werkvolk; de kolendragers hadden dagen te voren voldoende geld verdiend en waren niet genegen te werken daar zij nog genoeg geld op zak hadden om in hun onmiddellijke behoeften te voorzien.

Zulk een ongezonde toestand Mijnheer de Voorzitter is zeer gevaarlijk en als de huidige opbloei plotseling tot een einde mocht komen (hetgeen ik niet hoop) zouden wij ons in een toestand bevinden die alle beschrijving te boven gaat; wij zouden teruggaan naar het Curaçao van vroeger, maar niet met den goeden naam, die onze haven toen had, maar berucht als een slechte en dure havenplaats. Ik geloof dan ook dat deze verregaande nonchalance en apathie, die zich van onze arbeidersklasse heeft meester gemaakt, op alle mogelijke manieren bestreden moeten worden. Veel zou door het Bestuur in deze richting gedaan kunnen worden door het werk te reglementeeren, en elk van ons naar reden van zijne krachten, moet daartoe medewerken. De Geestelijkheid, waarvoor de bevolking van Curaçao zooveel eerbied heeft, zou ook zeer veel in dit opzicht kunnen doen.

Als al onze arbeiders overtuigd konden worden werk te leveren naar evenredigheid van het loon dat zij genieten, zou onze haven spoedig haar goeden naam kunnen herwinnen vóór dat die totaal verloren zal zijn gegaan, en door geregeld te werken en hunne centen op te sparen, zullen die arbeiders elk spoedig een klein kapitaaltje bijeen hebben, waardoor niet alleen hun eigen welvaart maar ook de welvaart van de geheele kolonie zal toenemen. Ik heb gezegd.

De heer *Schotborgh*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij omtrent geldleeningen reeds heeft medegedeeld, dat daartoe niet zal worden overgegaan, zooals voorgeschreven in het Regeeringsreglement, omdat het nog niet vaststaat wat geleend moet worden. Gevaar, dat Curaçao niet langer den steun zal blijven genieten, dien zij tot dusver van het Moederland heeft genoten, moet als uitgesloten worden beschouwd.

Spreker zal gaarne hetgeen door het geachte lid *Perret Gentil* gezegd is over de arbeidsprestatie alhier, aan het Bestuur overbrengen.

De heer *Perret Gentil* zegt hierop, dat hetgeen door den gemachtigde van het Bestuur is aangevoerd, hem tot zijn leedwezen niet van meening heeft kunnen doen veranderen. Hij handhaaft dus zijn amendement.

Het amendement, in behandeling gebracht, wordt zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *J. J. Beaujon* stelt thans voor om sub D van artikel 4, luidende: „Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der Curaçaosche middelen” te laten vervallen.

Dit amendement wordt ondersteund door de heeren De Veer Abrahamsz en De Lannoy.

Nadat, naar aanleiding van dit amendement, door de leden van gedachten werd gewisseld of men dezen post op de begroting zou laten als een Memoriepost dan wel hem geheel afvoeren, wordt het in stemming gebracht en aangenomen met tien stemmen tegen een stem.

Voor stemmen de heeren Senior, Zeppenfeldt, H. J. Beaujon, De Lannoy, Perret Gentil, J. J. Beaujon, Dr. Ellis, De Veer Abrahamsz, Gorsira en de Voorzitter. Tegen stemt de heer Maduro.

Artikel 4 van het ontwerp, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen en zooals geamendeerd, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden zonder verdere be- raadslaging aangenomen.

De *Voorzitter* verzoekt den heer Administrateur van financiën om de door de aanneming van de verschillende amendementen noodig geworden wijzigingen in het ontwerp wel door den zorg van de Administratie van financiën te willen doen plaats hebben, waarop deze belooft het noodige daartoe te zullen verrichten.

De heer *Zeppenfeldt* vraagt nu het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Voor U de vergadering sluit, zou ik het Bestuur even dank willen betuigen voor de betoonde bereidwilligheid door het beschikbaarstellen van meerdere gelden voor Aruba voor verbetering van wegen, straatreiniging en graven van putten.

De heer *H. J. Beaujon* merkt nu op, dat hij meent verstaan te hebben, dat de Voorzitter vóór den aanvang van de vergadering gezegd heeft, dat hij meer ingekomen stukken had ter mededeeling aan den Raad.

De *Voorzitter* antwoordt hierop, dat hij dat werkelijk gezegd heeft. Hij heeft namelijk hedennamiddig een lijvig dossier, door Dr. Bergmann aan den Raad gericht, ontvangen. Waar hij echter geen tijd heeft gehad om de stukken in te zien en dus van den inhoud ervan niet op de hoogte is, had hij gedacht die stukken in een volgende vergadering ter kennis van de leden te brengen. Als de vergadering er echter op gesteld is nog hedenavond mededeeling van deze stukken te ontvangen, zal hij ze voorlezen.

De heer *De Veer Abrahamsz* stelt de vergadering voor om den Voorzitter te machtigen eerst in een volgende vergadering mededeeling te doen van de van den heer Bergmann ontvangen stukken.

Daartoe wordt besloten.

De *Voorzitter* bedankt den gemachtigde van den Gouverneur voor de door hem verstrekte inlichtingen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

**Zitting van Dinsdag, den 10n Mei 1927,
des morgens te half negen uur.**

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *H. J. Beaujon*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *Dr. W. Ch. de la Try Elhs* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *J. G. Stadius Muller*, wnd. griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, Ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *J. J. Beaujon*, *R. F. Muskus*, *H. Perret Gentil* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat aangezien de notulen van de vorige vergadering nog niet gereed zijn, deze eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden kunnen worden onderworpen.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van het volgende ingekomen stuk:

eene gouvernements-depêche van 3 Mei 1927, No. 1097, houdende het verzoek aan den *Voorzitter* om op heden, vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad over

het zittingjaar 1926—1927 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht.

De *Voorzitter* benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. M. L. Maduro* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*.

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche van 3 Mei 1927, No. 1097, den leden van den Raad, namens den Gouverneur dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht.

Daar geen der leden het woord verlangt en deze bijeenkomst de laatste openbare van dit zittingjaar is, worden, op voorstel van den *Voorzitter*, in opvoiging van artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de *Voorzitter*, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1926—1927 gesloten.

NOTULEN

NOTULEN

Das Notulenbuch ist ein wertvolles Instrument für die Dokumentation der Beschlüsse und Verhandlungen der Versammlungen.

Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

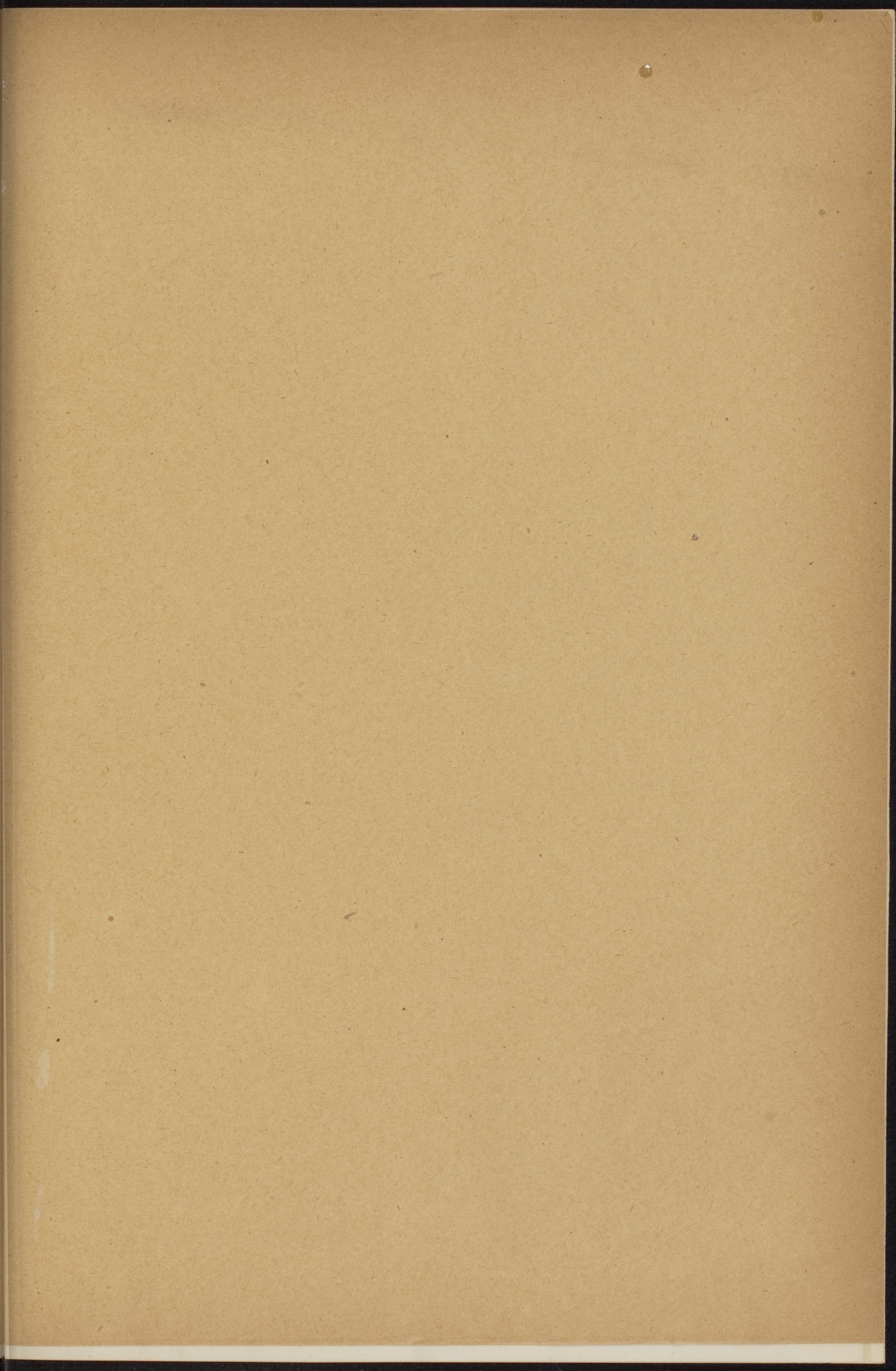
Das Notulenbuch ist ein wertvolles Instrument für die Dokumentation der Beschlüsse und Verhandlungen der Versammlungen.

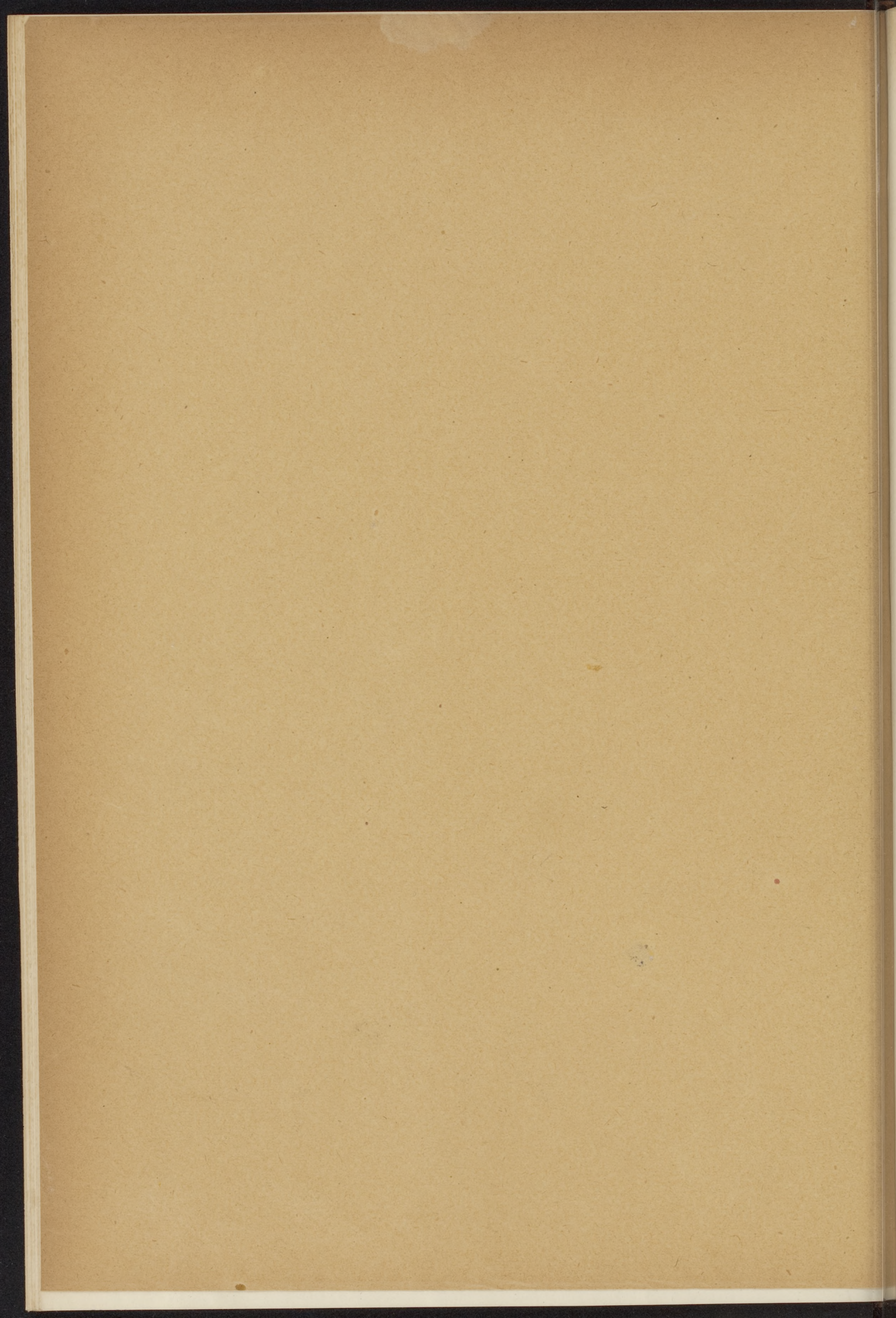
Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

Die Notulen sind ein wichtiges Dokument für die Mitglieder der Versammlung und für die Öffentlichkeit. Sie geben einen Überblick über die Diskussionen und die Entscheidungen der Versammlung.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—1.

*Verordening van den.....,
tot bescherming van diersoorten, nuttig voor
land- en ooftbouw.*

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 14
van het zittingjaar 1925—1926.)

De afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde
schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp vol-
doende is voorbereid.

De leden, die volgens het voorloopig verslag bezwaren op-
perden, verklaren door het antwoord van het Bestuur niet
van de onjuistheid hunner zienswijze overtuigd te zijn ge-
worden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, de 27n. Mei 1926.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

1911

1911

1911

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—2.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling
van een nieuw reglement voor de Curaçao-
sche bank.*

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 29
van het zittingjaar 1925—1926.)

Met het betoog, dat het tegenwoordig bankbiljettenkapitaal onvoldoende te achten is om aan de gewijzigde eischen van de geldmarkt het hoofd te bieden en met de strekking van het ontwerp, daarin te voorzien, kon men zich algemeen vereenigen.

Konden meerdere leden zich ook vereenigen met het lichten van het voorschrift betreffende de hoegroothed van het bankbiljettenkapitaal, aangezien dit naar hunne meening in overeenstemming is met de moderne opvattingen op dit stuk, andere leden daarentegen verklaarden geen vrijheid te kunnen vinden mede te werken tot de opheffing van deze rem, welke eventueel onnoodige en ongewenschte opdrijving van het bankbiljettenkapitaal kan voorkomen. Naar de meening dezer leden zou kunnen worden volstaan met een flinke verhooging van het maximum, b.v. tot 5 millioen gulden. Mocht dan nog te eeniger tijd de behoefte ontstaan dit maximum nader te verhoogen, dan kan zulk een voorstel makkelijk door den Raad in behandeling worden genomen. Een te groot bankbiljettenkapitaal zou ook een ongezonder toestand in het leven kunnen roepen. Zij wezen er op, dat het Bestuur bij het in 1925 ingediend en sinds ingetrokken ontwerp zelf voorgesteld heeft het bankbiljettenkapitaal op f 4 500 000,— te brengen. Zij konden niet inzien, dat de toestand in enkele maanden zoodanig veranderd is, dat een geheel ander stelsel moest worden gevolgd. Door deze leden werd betreurd, dat de toelichting met betrekking tot de hier bedoelde opheffing slechts inhoudt, dat het z.g. quotomstelsel is gevolgd, zonder te vermelden, waarom daartoe moet worden overgegaan. Wellicht zouden bij klemmende argumenten de hier bedoelde leden hun bezwaren niet zoo zwaar hebben laten wegen.

Wegens de onvolledigheid van de toelichting ten opzichte van de niet vaststelling van een in cijfers uitgedrukt bankbiljettenkapitaal, gaven weer andere leden te kennen, dat zij zich over dit punt geen oordeel konden vormen en het Bestuur om nadere inlichtingen hieromtrent moeten vragen.

Dat het Bestuur reeds nu rekening schijnt te houden met de werken voor de watervoorziening, wilde intusschen wel wat voorbarig voorkomen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, de 26n. Mei 1926.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

De voorzitter heeft de afzender van het verslag bekend gemaakt en heeft de afzender van het verslag de gelegenheid gegeven om zijn verslag te verduidelijken.

Voorloopig Verslag

Nr. 1

De voorzitter heeft de afzender van het verslag bekend gemaakt en heeft de afzender van het verslag de gelegenheid gegeven om zijn verslag te verduidelijken.

Met het verslag van het onderzoek naar de toestand van de landbouw in de provincie van de Nederlandse Indië is een aantal belangrijke punten aan de orde gekomen. Het blijkt dat de landbouw in de provincie van de Nederlandse Indië in de laatste jaren een sterke achteruitgang heeft ondergaan.

De belangrijkste oorzaken van deze achteruitgang zijn de overmatige uitputting van de bodem, de gebrekkige irrigatie en de geringe opbrengsten. Het is dringend noodzakelijk om maatregelen te nemen om de landbouw in de provincie van de Nederlandse Indië te herstellen. Dit kan worden gedaan door de bodem te verbeteren, de irrigatie te verbeteren en de opbrengsten te verhogen.

Wegens de ernstige toestand van de landbouw in de provincie van de Nederlandse Indië is het noodzakelijk om maatregelen te nemen om de landbouw te herstellen. Dit kan worden gedaan door de bodem te verbeteren, de irrigatie te verbeteren en de opbrengsten te verhogen.

Albus van der Meulen, voorzitter van de commissie.

De rapporteur.

J. I. BEAUX

CHARLES ELIS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—*4*.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling
van een nieuw reglement voor de Curaçao-
sche bank.*

Memorie van Antwoord.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 29
van het zittingjaar 1925—1926.)

Dat de Afdeelingen het tegenwoordig bankbiljettenkapitaal van de Curaçaosche bank onvoldoende achten en zich daarom algemeen vereenigen konden met de strekking van het ontwerp heeft ondergeteekende met waardeering vernomen.

In de memorie van toelichting is door den ondergeteekende medegedeeld, dat Zijne Excellentie de Minister van Koloniën het plan heeft om het circulatiebankwezen in Curaçao in studie te nemen, terwijl het reeds thans te voorzien is, dat bij de omwerking van de thans bestaande regeling, de bepaling van een in cijfers uitgedrukt bankbiljettenkapitaal voor de Curaçaosche bank in de nieuwe regeling niet zal worden opgenomen.

De reden hiertoe is reeds door meerdere leden in het Voorloopig verslag uitgedrukt, door de woorden dat zulks „naar hunne meening in overeenstemming is met de moderne opvattingen op dit stuk”.

De andere, blijkbaar in het beleid van de Directie van de Curaçaosche bank weinig vertrouwen stellende leden, koesteren ten opzichte van het gevaar voor onnoodige en ongewenschte opdrijving van het bankbiljettenkapitaal een ongegronde vrees, want de Directie der bank wenschte niet eens zooveel uitbreiding van bankbiljettenkapitaal en stelde zich slechts voor, al naar gelang van dringende behoefte, dit kapitaal tot hoogstens drie millioen gulden uittezetten.

Niettegenstaande hun gering vertrouwen in de directie zouden deze andere leden dus verder wenschen te gaan dan de directie noodig oordeelde voor de toekomst te doen.

Reden is er daarom voor ondergeteekende niet om terug te keeren van zijn eerste meening, dat het niet-vaststellen van een maximum-bedrag voor het bankbiljettenkapitaal geenerlei gevaren in zich sluit.

Ten aanzien van de laatste opmerking van de Afdeelingen zij het ondergeteekende vergund mede te deelen, dat er voor hem steeds aanleiding is om met een eventueel voorstel van hem aan Uwen Raad rekening te houden en derhalve ook met te eeniger tijd daaruit voortvloeiende kosten. Voorbarig kon daarom zijne mededeeling niet heeten.

Willemstad, den 22n. Juli 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Voorzitter van de...
de overheid van de...
No. 1007 (P. B. No. 10) tot...
van een nieuw...
de bank.

Memorie van Antwoord

No. 2

De voorgere stukken zijn...
van het... (1926-1927)

Dat de Albestingen het tegenwoordig bankbiljetten...
van de Curasche bank overlopende...
algemeen verspreiden konden met de...
werp heeft onderzochende met...
vermogen.

In de memorie van toelichting is door den...
mededeeld, dat...
het plan heeft om...
studie te...
of de...
lig van een...
de Curasche bank...
opponeren.

De leden...
loopig...
honne...
vullinger op dit...
stuk."

De andere...
Curasche bank...
van een...
wensche...
geende...
zooveel...
steeds...
kapitaal...
niet...
de...
ganden...
de...
Reken...
te...
van een...
geen...
Ten...
zij...
hem...
ind...
kon...

Winnestad, den 22n Juli 1926

De Gouverneur van Curaçao

BRANTJER

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—2.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30n. Mei 1907 (P. B. No. 9), tot vaststelling
van een nieuw reglement voor de Curaçao-
sche bank.*

Eindverslag.

No. 3.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 29
van het zittingjaar 1925—1926).

Met de mededeeling eenerzijds dat niet gebrek aan vertrouwen in de Directeuren van de Curaçaosche Bank de oorzaak is van de door eenige leden gegeven voorkeur aan een in de verordening vastgelegd bedrag aan papier als circulatiemiddel met bepalingen omtrent dekking boven het stelsel van vrije emissie met een zeker percentage dekking en anderzijds dat door eenige leden des Bestuurs gedachtengang niet wordt gevat dat nu de leden die het z. g. n. quotumstelsel niet voorstaan, verder wilden gaan dan de Bankdirectie zelf wilde, er voor het Bestuur geen reden is om van zijn eerste meening terug te keeren, achten de rapporteurs in overleg met de voorzitters der afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. Augustus 1926.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ.

Journal of

1850-1851

Journal of

1850-1851

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—3.

Verordening van den.....
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908“.

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 26 van het zittingjaar 1925—1926.)

De afdelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

De leden, die volgens het voorloopig verslag bezwaren operden, verklaren door het antwoord van het Bestuur niet van de onjuistheid hunner zienswijze overtuigd te zijn geworden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, de 27n. Mei 1926.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1926-1927-3.

Verzameling van de
betreffende en aanvullende stukken
aan de Voorzitter van de Raad

Eindverslag

No. 1

(De voorgaande stukken zijn gedrukt onder N. 20
van het zittingjaar 1925-1926.)

De afgelezen worden van oordeel, dat door de gewaardeerde
schrijvers de openbare belangstelling van dit ontwerp vol-
doende is voortgezet.
De leden, die volgens het voorloopig verslag bezwaren op-
geven, verklaren door het antwoord van het bestuur niet
aan de ontstane punten zwaarwichtige overtuiging te zijn
worden.

Alms vastgesteld op Constatie, de 27e Mei 1926.

De Rapporteurs,

J. A. BEAUFORT

CHARLES KILIS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—4.

*Verordening van den.....,
tot nadere aanvulling van de Verordening
van den 25sten Juni 1925 (P. B. No. 27),
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1926.*

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 18
van het zittingjaar 1925—1926.)

De kennisneming van de memorie van antwoord op het onderhavige ontwerp heeft der afdelingen aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Bij de openbare behandeling van de begrooting voor 1926 werd er op aangedrongen, dat het Bestuur de enkele dagen te voren ingediende voorstellen voorloopig van de begrooting zou afvoeren. Nadat de gemachtigde van het Bestuur het amendement had bestreden, werd het met algemeene stemmen aangenomen. Kort daarop vertrok de Chef van den Mijnbouwkundigen dienst. Geen enkele mededeeling van de verdere plannen van het Bestuur ontving de Raad. Dat de Raad onder diè omstandigheden inlichtingen over deze zaak zou gaan inwinnen en nog wel bij de betrokken ambtenaren, kan moeilijk worden geëischt. Het is niet de gewoonte dit te doen omtrent zaken die niet bij dit college aanhangig zijn. Nadat de Raad het voorstel afgevoerd had, lag het op den weg van het Bestuur om op een of andere wijze den Raad te kennen te geven, dat het Bestuur wenschte, dat de Raad met het onderzoek aanving.

Bij de memorie van toelichting verzocht het Bestuur een zeer spoedige behandeling, teneinde in staat te worden gesteld de inschrijving der gegadigde firma al of niet aan te nemen. Door een vergelijking van de data van de memorie van toelichting, het voorloopig verslag en de memorie van antwoord, zal kunnen blijken, dat de Raad ook in deze zaak met bekwamen spoed heeft gehandeld.

Inderdaad was het den Raad niet onbekend, dat er geld besteed werd aan onderzoek naar een watervoorziening. In welke richting het onderzoek geleid werd en wat er eigenlijk geschiedde was den Raad wel onbekend, zooals de Raad reeds meer heeft verklaard. Het tegenstribbelen van dit college zal het Bestuur niet ontgaan zijn. Over geheimzinnigheid is geklaagd. In het voorloopig verslag op de koloniale huishoudelijke begrooting voor 1924 komt o.a. het volgende voor: „Men sprak de hoop uit, dat het later zal blijken, dat deze gelden goed besteed zijn. Zijn er reeds resultaten waar te nemen, die eenige garantie daaromtrent kunnen geven? Men is steeds huiverig gelden te voteeren voor doeleinden, waarvan de resultaten onzeker zijn. Wellicht ten overvloede wenschte men hier op te merken, dat bij het wateronderzoek niet met het waterniveau van de laatste twee jaren te rekenen is, aangezien dat ongewoon hoog zal zijn.”

De lange duur van het onderzoek heeft de aandacht getrokken en naar het schijnt ook in Nederland. In het voorloopig verslag van de 2de Kamer op de Curaçaosche begrooting voor 1926 wezen sommige leden er op, dat ruim vier jaar geleden een mijnningenieur is uitgezonden, die sinds een jaar door een tweeden ingenieur wordt bijgestaan.

De op den staat voorkomende gelden zijn door den Raad voor de watervoorziening gevoteerd. Echter is dit niet alles wat voor dit doel uitgegeven is. Daarvan geeft die staat geen juist beeld. Als daar bijgevoegd wordt wat in 1925 en dit jaar nog uitgegeven is en de koopsom van de verschillende plantages, dan komt men tot aanzienlijke bedragen, waaromtrent de vraag gewettigd is of zij niet anders hadden kunnen worden besteed.

Naar aanleiding van het door het Bestuur gestelde, dat bij de behandeling van de begrooting voor 1925 de gebruikelijke post voor de watervoorziening op voorstel van den sedert afgetreden voorzitter van den Raad, den Heer A. G. Stadius Muller werd geschrapt om de enkele reden, dat die begrooting sluitend moest worden gemaakt, wordt hier het volgende aangehaald uit de notulen van de vergadering van den 10den Mei 1924 (1923—1924 No. 14): „Bij onderartikel 128 verkrijgt de heer Stadius Muller het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. De drie door mij ingediende amendementen tot het doen vervallen van de onderartikelen 128, 129 en 130 staan met elkaar in nauw verband; ik zal ze daarom tegelijk toelichten.

Ik wensch bij deze amendementen nog eens duidelijk uiteen te zetten de lijn van financieel beleid, die hieraan ten grondslag licht.

De bedoeling is, voor wat de watervoorziening betreft natuurlijk allerminst, dat daarvan zal worden afgezien. De kwestie der watervoorziening is een zaak van zoo overwegend belang voor de verdere ontwikkeling van deze plaats, dat ik er niet aan denk te adviseeren tot stopzetting.

De strekking der amendementen is dan ook slechts, dat de Raad zich uitspreekt omtrent de wensche-lijkheid, dat uitgaven als deze, namelijk voor voorbereidende onderzoekingen, exploratie, in het algemeen uitgaven voor de voorbereiding en den opzet van groote werken, die rechtstreeks moeten strekken tot verheffing van het economisch peil der bevolking, teneinde haar in staat te stellen zelf genoeg te kunnen opbrengen om de kosten der koloniale huishouding te dekken en subsidie van het Rijk te kunnen ontberen, door het Rijk op zich worde genomen.

Deze stelling is reeds meermalen in dezen Raad verdedigd, reeds van den tijd af, dat hier tot dam-aanleg op groote schaal en allerlei andere uitgaven tot verbetering van den economischen toestand, als landbouwuitgaven, visscherij enz. enz. werd besloten.

Bepaalde reden om eene definitieve en principieele beslissing te nemen bestond er echter nog nooit, daar, ook al maakte men de schifting, onze begrooting toch met een nogal aanzienlijk tekort zou hebben gesloten. Het zou dus in dien tijd een zuiver academische beslissing geweest zijn, waarvoor ook ik niets gevoelde.

Thans echter, nu wij het door vele in de kolonie zoo vurig verbeide tijdstip naderen, dat Curaçao zijn eigen huishouding zal kunnen bekostigen, is het vraagstuk niet meer slechts van theoretisch, maar ook van praktisch belang.

Afvoering van deze begrooting beteekent dus niet dat volgens den Raad het werk zal worden gestaakt, maar dat aan de Regeering de vraag zal worden gesteld of zij voor dit systeem iets gevoelt.

Niet aan ons staat de beslissing, maar aan de Regeering. En als het de Regeering ernst is geweest met hare herhaalde verzekeringen in den loop der laatste 25 jaar zoo herhaaldelijk gedaan, dat Nederland met liefde zich de noodige offers getroost voor de verbetering van den economischen toestand van Curaçao, dan twijfel ik er niet aan of de vraag zal bevestigend beantwoord moeten worden. Praktisch komt het voor het Moederland op precies hetzelfde neer of het de kosten draagt bij wijze van subsidie op onze huishoudelijke begrooting, dan wel of het ze buiten die begrooting om voor hare rekening neemt.

Stelt de Regeering prijs op 's Raads meening omtrent dergelijke werken als hierboven door mij bedoeld, zij kan die altijd te weten komen, door een wenschelijkheidsontwerp in te dienen of op andere wijze; het Regeeringsreglement geeft daartoe middelen genoeg aan de hand."

Dat er goede en waterrijke putten op Buena Vista zijn is van algemeene bekendheid en was het een 20 tal jaren geleden ook. Eveneens, dat er op Hato bronnen waren. In de memorie van antwoord deelt het Bestuur zelf mede dat de eerste Hollanders in 1634 berichtten over „een seer schoone waterback..... op dat de beesten mochten te drincken vinden." En beschikte het Departement van Openbare Werken niet over voldoende opnamen over den waterstand enz. der vele reeds jaren bestaande gouvernementen putten, waaronder die van Buenavista en omstreken?

Dat na een onderzoek, dat zooveel jaren geduurd en zooveel geld gekost heeft, een plan voorgelegd wordt gebaseerd op Buena Vista en Hatowater is wel geen schitterend resultaat te noemen. Had dat niet na een kortere en minder kostbare studie kunnen worden bereikt? In dit verband moet er de aandacht op worden gevestigd, dat in evenbedoeld voorloopig verslag van de 2de Kamer verklaard is, dat het plan Molengraaff meer een waterleiding dan een watervoorziening betreft, met welke verklaring de meeste raadsleden zich volkomen kunnen vereenigen.

De gemachtigde van het Bestuur heeft bij de behandeling van de begrooting op 8 Mei jl. op de desbetreffende aan hem gedane vraag, naar aanleiding van het voorloopig verslag, verklaard, dat de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij over het plan Molengraaff niet zal worden gehoord. Aangezien de Regeering of het Bestuur er blijkbaar prijs op stelt het advies van een deskundige daarover in te winnen, wekt het bevreemding dat het Bestuur de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij niet wil hooren, die terwijl het Bestuur geldverslindende onderzoekingen deed, een watervoorziening heeft ontworpen en tot stand gebracht. Naast het advies dat Prof. Kraus op zulk een verren afstand van Curaçao, naar het Bestuur mededeelt zal uitbrengen, behoudt het uit te spreken oordeel van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij alhier zijn waarde.

Een watervoorziening voor Willemstad — de afdelingen moeten het herhalen — is een dringende behoefte. En juist daarom doet het leed, dat zij tot de uitvoering van het plan Molengraaff niet kunnen meewerken. Indien de afdelingen in het plan Molengraaff een volledige en doelmatige oplossing van het vraagstuk zagen, zouden zij dat helpen tot stand brengen, zelfs al zouden zij meenen dat het niet rendabel was en jaarlijks de Curaçaosche begrooting met het nadeelig saldo van den dienst zou worden belast. Een behoorlijke watervoorziening is van zoo groot gewicht, dat de Raad niet zou aarzelen daarvoor de begrooting met een geregeld terugkerende post te bezwaren. Niet alleen de tegenwoordige bevolking, doch ook het nageslacht zou daardoor gebaat zijn. Wat het beteekent voortdurend te lijden te hebben aan nijpend gebrek aan water en gebukt te gaan onder de soms groote bedragen, die zelfs voor eene nog onvoldoende hoeveelheid goed drinkwater moet worden betaald, ondervinden de Raadsleden persoonlijk en hebben zij bij hunne nabestaanden meermalen kunnen waarnemen. Een ware uitkomst zou het zijn, indien hierin verandering kon komen. Een ideaal toestand zou het zijn, indien ieder, die het wil, in zijn huis kranen had, waaruit hij op elk oogenblik de benoodigde hoeveelheid water — en goed water nogal — kon laten loopen. En indien wie niet bij de leiding aangesloten is van een aftapkraan in de buurt water kon laten halen. Wie zou daartegen kunnen zijn? Buitenlandsche plaatsen worden om het bezit van dergelijke inrichtingen benijd. Met vreugde zou dat tijdperk bij ons worden begroet. Doch dit verlangen mag de afdelingen er niet toe brengen hare goedkeuring te hechten aan een plan, waarvan reeds volgens het voorloopig verslag een mislukking niet onmogelijk geacht werd en zich te verklaren voor een leening daarvoor, die ook op het volgend geslacht zal drukken. De bezwaren en bedenkingen, die in het voorloopig verslag en hier worden geuit betreffen dan ook het plan, zooals het daar ligt.

Reeds in het voorloopig verslag is de vraag gesteld of in tijden van langdurige droogte geregeld met het leveren van water kan worden voortgegaan. Hetgeen het Bestuur te dezen aanzien in de memorie van antwoord mededeelt, heeft de afdelingen niet de overtuiging kunnen schenken, dat zulks wel het geval zal zijn. Alhoewel de putten van Buena Vista niet de beste zijn van het eiland, leveren zij toch een tamelijk groote hoeveelheid water op. Doch dagelijks, jaar in jaar uit, zal er water uit moeten worden gezogen. Of zij het op den duur kunnen uithouden is zeer te betwijfelen. Door het beploegen, afdammen en weggraven van klei wordt weliswaar de watervoorraad eenigszins vergroot, doch of zulks in voldoende mate geschiedt om met de consumptie, de verdamping en met wat ondergronds naar zee wegvloeit gelijken tred te houden, staat geenszins vast, ondanks hetgeen daaromtrent in de stukken voorkomt. Dat dit zich in een droge periode zal doen gevoelen, is geenszins denkbeeldig. Vervolgens zijn er gevallen bekend, dat op dit eiland putten, die vrij goed water gaven, bedorven zijn door aanhoudend water uit te pompen en te trachten die wat uit te diepen. Staan de putten van Buena Vista misschien ook niet hetzelfde te wachten? Daarbij komt nog, dat uit andere putten in de buurt water wordt getrokken. Bij uitbuiting van andere putten vermindert ook de watervoorraad, die het Bestuur voor zijne putten wil scheppen. Dat zal uiteraard in droge perioden gebeuren en dan ondervindt de watervoorziening er ook de nadeelige gevolgen van.

Uitbreiding van de waterwinplaatsen met een stuk terrein beoosten Buena Vista, zal onder deze omstandigheden niet veel baten.

Het zwakste punt van het stelsel van het Bestuur is wel Hato. Wegens den verren afstand van die

plantage van de stad is een lange en kostbare buisleiding noodig; er is op Hato geen voldoende water om de stad geregeld van de benoedigde hoeveelheid water te voorzien; tenéinde het water bruikbaar te maken, moeten eerst de bronnen worden gecapteerd.

De bronnen van Hato leverden volgens de memorie van antwoord in Maart j.l. 150 ton water per dag op. De droogte op Curaçao is nu nog niet op haar felst. Nog moeilijker jaren liggen versch in het geheugen. Er zijn in den Raad leden, die in een droog jaar de straal van de „Boca di Leeuw” gezien hebben ter dikte van een vinger. Betrouwbare personen buiten den Raad hebben die straal in droge jaren nog dunner gezien. En het is duidelijk, dat bij afnemning van de hoeveelheid ook de straal in omvang afneemt. Door afdamming wil het Bestuur het aflopend neerslagwater tegenhouden. Ook hier staat geenszins vast, dat door den te treffen maatregel de capaciteit van de bronnen van Hato voldoende zal zijn vermeerderd. De reine theorie overschat zichzelf wel eens en dan zal de op te doene ervaring later leeren, dat hetgeen in abstracto mogelijk is in een bepaald en concreet geval wegens aanvankelijk onbekende beletselen niet ten volle te bereiken is.

Buena Vista licht dichter bij de stad en is over het Schottegat eerder te bereiken. In het voorloopig verslag is gevraagd of geen aanvang zou kunnen gemaakt worden met watervoorziening van Willemstad uit Buena Vista. Doch het Bestuur verklaart in de memorie van antwoord, dat alleen door de combinatie van Hato en Buena Vista het mogelijk zal zijn gedurende droge tijden een voldoende hoeveelheid water aan de stad te leveren.

Dagelijks zal er 100 ton Buena Vista water aan de haven geleverd moeten worden. Volgens de memorie van antwoord mag alleen gedurende een droge periode de minimale waterlevering aan de stad 200 M3 per dag bedragen, zal in het bijzonder te Willemstad de waterleiding zich uitbreiden en zal de behoefte van de inwoners aan water van lieverlede toenemen. Buena Vista kan, volgens de verklaring van het Bestuur, bij langdurige droogte het tekort aan Hatowater voor de stad niet geheel dekken. Dan komt het groote reservoir op Hato met 16.100 M3 inhoud aan de beurt. Doch ook dit zal bij aanhoudende droogte uitgeput raken indien het niet aangevuld wordt. Vanwaar zullen dan de dagelijksche 200 M3 water voor de stad en de dagelijksche 100 M3 water voor de haven gehaald moeten worden?

Zal de dan verweerde bevolking op rantsoen worden gesteld en juist als de regenbakken van particulieren leeg zijn? Doch zullen de inkomsten dan ook niet dalen? Zal de daarop gebaseerde rentabiliteitsberekening niet daarvan de gevolgen en de Curaçaosche begrooting den terugslag ondervinden? De toekomst zal in zoodanig geval bewijzen dat het Bestuur zich voorstellingen gemaakt heeft, die niet te verwezenlijken zijn.

Bij de rentabiliteitsberekening is als grondslag aangenomen 8 maanden droge en 4 maanden regentijd, terwijl als het droge seizoen langer duurt. Grotere winsten zullen worden gemaakt. Dat het droge seizoen meermalen langer dan 8 maanden duurt is helaas waar, doch dat er dan grotere winsten zullen worden gemaakt, kan moeilijk worden aangenomen door hen, die meenen, dat er geen voldoende watervoorraad is. De afdelingen vreezen juist daarom dan voor verlies.

Terloops zij opgemerkt, dat het in een klimaat als het onze wel zou kunnen gebeuren, dat het water in een reservoir een onaangename smaak of lucht krijgt tengevolge van omstandigheden, die wetenschappelijk zouden kunnen worden voorkomen, maar in een of ander geval niet voorkomen zijn. Ook hier zouden zich gevallen als reeds vermeld kunnen voordoen.

Uit hetgeen het Bestuur mededeelt blijkt, dat Buena Vista en Hato in den toestand, waarin zij zich nu bevinden, gezamenlijk niet geregeld 300 M3 water per dag kunnen leveren. Door afdamming, beploegen, weggraven van klei en bouwen van reservoirs wil het Bestuur hierin verandering brengen en wel zoo, dat in lengte van dagen Curaçao een behoorlijke en goed functioneerende en winst afwerpende watervoorziening voor stad en haven hebben zal. Een buisleiding van het verre Hato moet worden aangebracht, in de haven moeten buizen worden gelegd met al de bezwaren en gevaren, die dat met zich medebrengt, kostbare werken moeten worden gemaakt. Een aantal ambtenaren en een uitgebreid personeel moet aangesteld worden. En daarvoor zal dan een leening gesloten moeten worden die ook op de volgende generatie zal drukken. Onder welke voorwaarden en welke garantie die leening gesloten zal worden, is den Raad niet eens bekend. In overeenstemming met hetgeen de Raad in zijn schrijven van den 20sten Januari 1926 betoogd heeft, vinden de afdelingen in dit geval de noodige waarborgen, de gestelde eischen wat betreft de zekerheid niet aanwezig en moeten zij zich tegen een leening voor dit doel uitspreken. Naar hare overtuiging is deze onderneming onder de gewaagde te rangschikken en zouden de daarvoor benoedigde gelden niet op deze wijze mogen worden verkregen. De afdelingen achten zich niet verantwoord tot die leening mede te werken of zich ten gunste daarvan uit te spreken.

De afdelingen moeten er nogmaals op wijzen dat indien de wetgever in Nederland tegen den uitgesproken wil van den Kolonialen Raad en ondanks al de geopperde bezwaren en bedenkingen tot uitvoering van het plan Molengraaff en het aangaan der leening mocht besluiten, de Curaçaosche begrooting niet met een en ander behoort te worden belast, doch Nederland het gehele risico voor zich moet nemen.

Een paar leden wilden hier aan toevoegen, dat, indien Nederland het plan Molengraaff voor zijne rekening laat uitvoeren en dit tegen alle evidentie in toch mocht blijken rendabel te zijn, zij dan er voor te vinden zullen zijn om overneming van het bedrijf door Curaçao te accepteren.

Het Bestuur erkent, dat het bronwater van Hato thans een onaangename smaak kan hebben, maar schrijft dit toe aan het zoetwaterflora en -fauna, dat zich daar ontwikkelt. Een paar raadsleden, die dat water gedronken hebben, moeten uit ondervinding verklaren, dat het een onaangename nasmaak heeft. Volgens het Bestuur zal dit uitgesloten zijn, indien de bronnen gecapteerd worden. De vraag moet hier gesteld worden of er reeds een proef genomen is met capteeren, dan wel of die verklaring uit algemeene theoretische beginselen is afgeleid. Voorts werd de vrees geuit, dat juist door het capteeren verschillende pathogene organismen zich zullen vermenigvuldigen.

De bedoeling schijnt te zijn om indien het water dan nog niet voldoet tot chloreeren over te gaan. In dit verband werd aan het Bestuur de vraag gesteld of het dagelijks drinken van gechloreerd water op den duur aan te bevelen is en of zulks niet veeleer schadelijk voor de gezondheid zal kunnen zijn.

Het Bestuur verklaart, dat het wetenschappelijk nog zeer de vraag is of regenwater chemisch gesproken als drinkwater de voorkeur verdient boven grond- en bronwater. Tevens verklaart het Bestuur, dat de instelling van de gouvernementswaterleiding niet beteekent het buitengebruikstellen van de regenbakken. Het moet daarom sterk in twijfel worden getrokken of na het in den handel brengen van het volgens het Bestuur hygienisch betrouwbare put- en bronwater, typhus, dysenterie enz. zullen afnemen op de wijze zooals het Bestuur schijnt te veronderstellen. Daarbij komt nog, dat zooals reeds vroeger is betoogd, de

stadsbevolking aan regenwater de voorkeur geeft. Redelijkerwijze moet daarom worden verwacht, dat de stadsbevolking regenwater als drinkwater zal bezigen ook na het tot stand komen van de waterleiding, indien zij maar regenwater zal kunnen krijgen, hetgeen in den regentijd juist het geval is, wanneer regenwater voor niets of enkele centen te verkrijgen is.

Dat regenwater zal evenals het water van de op te stellen aftapkranen in ongecontroleerde blikken en tobben worden gehaald en in allerlei bij de hand zijnde voorwerpen overgegoten, zoodat verschillende ziekteverschijnselen en de door het Bestuur vermelde nadeelige gevolgen zich naar men vrees, zullen blijven voordoen.

Het Bestuur geeft op hoeveel personen in 1924 in het stadsdistrict aan typhus, dysenterie, diarrhoe, enteritis overleden zijn. De opmerking moet worden gemaakt, dat niet opgegeven is of deze personen in het stadsdistrict, dan wel in de buitendistricten woonden. Het is zeer goed mogelijk en komt herhaaldelijk voor, dat zieken van de buitendistricten naar het gasthuis in het stadsdistrict worden overgebracht in welk geval bij overlijden, dit in het stadsdistrict plaats heeft. Uit de door het Bestuur vermelde cijfers blijkt dan ook niet, waar (stads- of buitendistrict) en door het gebruik van wat voor water (regen- of putwater) bedoelde ziekten zijn ontstaan.

Ten alle overvloede moet er aan worden herinnerd, dat de menschen in de buitendistricten in ieder geval als tot dusverre het ongecontroleerde putwater zullen blijven drinken. En het Bestuur erkent zelf, dat ook het putwater in den regentijd bacteriologisch even onbetrouwbaar kan worden als gevolg van de onhygienische constructie en de situatie van de putten.

Het wil der afdeelingen overigens voorkomen, dat de beschouwingen te dezen aanzien in de memorie van antwoord voor een voornaam deel academische waarde hebben en langs de zaak gaan.

De afdeelingen kunnen zonder meer niet toegeven, dat de samenstelling van het grondwater uit het Buena Vista complex beter is dan weik putwater ook, dat thans in de stad wordt verkocht. Het water van enkele andere plantages hoeft zeker niet voor het Buena Vista water onder te doen.

Het is der afdeelingen echter niet te doen om af te breken; daarvoor is de watervoorziening eene te gewichtige aangelegenheid. De afdeelingen zouden dan willen vragen, waarom niet voortgegaan is met het bouwen van regenbakken op de gronden, die naar het schijnt, voor dit doel zijn aangekocht. De regenbak ter hoogte van Steenrijk is gebleken van groote hulp voor de bewoners der omgeving te zijn geweest.

Naar het oordeel der afdeelingen had het op den weg van het Bestuur gelegen en verdient het ondanks alles nog altijd de voorkeur goede regenbakken te bouwen, ook bewesten de haven. Ook het aanmoedigen van regenbakkenbouw door particulieren onder daarvoor te stellen waarborgen zou kunnen worden beproefd. Een groot gedeelte van het thans van de daken aflopend en naar zee afstroomend regenwater wordt dan opgevangen en komt in den drogen tijd der bevolking ten goede.

Indien een gedeelte van de bedragen, die voor het onderzoek inzake Hato en Buena Vista zijn uitgegeven voor den bouw van regenbakken als hierbedoeld was besteed, zou de toestand op dit oogenblik zeker niet zoo nijpend zijn.

Dat er op dit eiland verschil wordt gemaakt tusschen regen- en putwater kan blijken uit het feit, dat terwijl thans putwater voor 7½ cent per blik van 18 Liter in de stad rondgevend wordt, nu reeds f 0,50 per blik regenwater betaald wordt.

Het Gouvernement, dat nu eigenaar van Buena Vista is, zou verder ook het transport van water naar de stad ter hand kunnen nemen en op enkele plaatsen in de stad beoosten en bewesten de haven enkele tanks kunnen laten opstellen, waar het water ook aan belanghebbenden in het groot en in het klein kan worden verkocht.

Het Bestuur schijnt ervan overtuigd te zijn, dat er genoeg water is om de stad te voorzien. Al zou het plan Molengraaff aangenomen worden, de waterleiding zou in geen drie jaar klaar zijn. Indien wanneer particulieren de stad van water voorzien de bevolking financieel ongewenscht bezwaard wordt, zou het Gouvernement dan niet deze voorziening voorloopig ter hand kunnen nemen? Er is geen betere gelegenheid voor het Bestuur dan om nu in dezen tijd de voordeelen te toonen, die er te halen zijn uit Buena Vista en Hato, welke plantages reeds zooveel hebben gekost. Wanneer particulieren (van wie velen het water, dat in de stad rondgevent wordt van eigenaars van waterplantages moeten koopen) het water aan de stad met winst kunnen leveren, waarom zou het Gouvernement voorloopig dan niet een proef kunnen nemen? De bevolking wordt dan geholpen en de plantages brengen wat op; vrees voor overvraging zal uitgesloten zijn en dan zal blijken over welke hoeveelheid water het Gouvernement beschikt.

Dit is geen theoretisch afgerond geheel en ook in de praktijk zullen bezwaren blijven bestaan. Vooral omdat men niet steeds op het oogenblik en de plaats, waar het water gewenscht wordt het zou kunnen krijgen. Doch verschillende bezwaren zullen dan uit den weg zijn geruimd en de zekerheid bestaat, dat er voldoende water zal worden aangevoerd.

Het zijn geen nieuwe denkbeelden, die hier worden voorgedragen, maar nu de afdeelingen het voorstel van het Bestuur onaannemelijk verklaren, meenen zij het bovenstaande ernstig ter overweging te moeten aanbevelen. Zeer aanzienlijke bedragen zijn noch met de voorbereiding noch met de uitvoering van het plan gemoeid. Indien Buena Vista dan niet loonend kan worden geëxploiteerd is er niets op tegen, dat de jaarlijksche begroting met het deficit wordt belast.

Met betrekking tot wat het Bestuur aanvoert aangaande het voorzien van de stad van 200 M3 en de haven van 100 M3 regenwater per dag, moet worden aangemerkt, dat een dergelijke hoeveelheid regenwater voor stad en haven zeker niet noodig is. Degenen, die bij een watervoorziening ook de hoeveelheid regenwater willen vermeederen hebben niet de bedoeling het putwater te elimineeren. Regenwater zou in de allereerste plaats als drinkwater verschaft kunnen worden; als waschwater kan zeer zeker met putwater van Buena Vista worden volstaan en voor spoelwater wellicht zelfs met zeewater.

Indien aan den eenen kant regenbakbouw wordt bevorderd en aan den anderen kant het Bestuur zorgt voor de ruime voorziening van putwater, dan mag wel de verwachting worden gekoesterd, dat de toestand zich in die richting zal wijzigen, dat geen nijpend watergebrek zich meer zal doen gevoelen. De kostbare buisleiding van Hato blijft dan achterwege en ook de leening met al de daaraan verbonden gevolgen.

In dit verband werd gevraagd naar den stand van de onderhandelingen, die het Bestuur gevoerd heeft met ondernemers van watertransport naar de stad en of de stad reeds van Buena Vista water wordt voorzien. Het Bestuur heeft water aan schepen verkocht; dezerzijds moet er daarom op worden aangedrongen, dat ook de bevolking wordt bedacht.

Zekerheid, dat de ramingen van de werken niet zullen worden overschreden, bestaat er bij de afdeelingen

niet. Hoe er gedacht wordt over de gouvernementsschattingen, is uit de stukken van den laatsten tijd meermalen gebleken.

De afdelingen zijn nog steeds van gevoelen, dat het personeel bij de ontwerp-begrooting voor de exploitatie van de waterleiding genoemd te uitgebreid is; een dergelijke grootsche opzet is ten eenenmale overbodig en drijft de kosten noodeloos op. Curaçao zou die in geen geval kunnen dragen.

De opmerking werd gemaakt, dat het Bestuur niet geantwoord heeft op de in het voorloopig verslag gestelde vraag of bij het vaststellen van de bedrijfskosten ook rekening gehouden is met eventueele ten laste van 's Lands kas komende verloftraktementen, pensioenen, uitzendings- en reiskosten van directeur, boekhouder, machinist, controleur, opzichter enz. evenmin op de vraag hoeveel de dienstreis van den Chef van den Mijnbouwkundigen dienst naar Holland in 1925 gekost heeft aan passagegelden, traktement teerkosten en andere eventueele uitgaven. De afdelingen moeten daarom die vraag herhalen in het vertrouwen, dat zij ditmaal zal worden beantwoord.

Het Bestuur heeft ook niet geantwoord op de vraag welk standpunt het zou innemen indien de betrokken aannemer een hogere som voor de uitvoering vraagt dan aanvankelijk gemeend werd. Het Bestuur verklaart slechts niet de minste aanwijzing te hebben, dat de aannemer zijn offerte aanmerkelijk zal verhoogen. Het woord „aanmerkelijk” is van de memorie van antwoord. Bestaat er zekerheid, dat de offerte in het geheel niet zal worden verhoogd?

De vraag werd gesteld of zoowel de werken aan de Handelskade en het Waaigat als die van de watervoorziening door denzelfden aannemer zullen worden uitgevoerd.

Het Bestuur maakt in de memorie van antwoord eene bemerkning over particulieren, die bedrijven trachten instand te houden o.a. door het afzien van onderhoud. De afdelingen moeten hier, alhoewel het niet rechtstreeks met het ontwerp samenhangt, de aandacht vestigen op den verschrikkelijken toestand van de handelskade, den vervuilden toestand van de vroegere polikliniek op Scharloo en verder op hetgeen het Bestuur zelf bij de jongste begrooting heeft medegedeeld omtrent de tamelijk slecht onderhouden toestand van 's Lands hospitaal.

Gevraagd werd of de uitbreidingswerken van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij niet eerst in het eerste kwartaal van 1927 verwacht mogen worden gereed te komen.

Waar de afdelingen de door het Bestuur ontworpen watervoorziening niet als een rendabel bedrijf beschouwen, spreekt het van zelf dat zij de door het Bestuur verwachte zuivere winst niet tot aflossing van de leening zouden kunnen doen aanwenden, ter verkorting van den leeningstermijn van 38 jaar.

De leden, die eenige maanden geleden Hato hebben bezocht verklaren dat juist dat bezoek hen er nog sterker van overtuigd heeft, dat teleurstellingen Curaçao wachten indien een waterleiding van Hato wordt aangelegd.

Op grond van al het voorgaande, verklaarde men ten slotte geen vertrouwen te hebben in den opzet en de berekeningen, evenmin in de eventueele uitvoering van het onderhavige plan en het functionneeren van de waterleiding, zooals het Bestuur zich dit alles voorstelt.

In het vertrouwen, dat het Bestuur voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp wel zijne meening over de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zal willen mededeelen, achten de afdelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Mei 1926.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON

CHARLES ELLIS.

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—5.

Verordening van den.....
tot verklaring van de wenschelijkheid om
het bij de Staten-Generaal ingediende wets-
ontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche
begrooting voor het dienstjaar 1926 (Ge-
drukte stukken, Zitting 1925—1926-3, No.
2) te wijzigen.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 22
van het zittingjaar 1925—1926.)

Het heeft den ondergeteekende zeer aangenaam aangedaan te vernemen, dat het plan tot verbetering van Handelskade, De Ruyterkade en Waaigat de volle sympathie der Afdeelingen heeft.

Ondergeteekende meent, dat personen en lichamen geenszins in hunne belangen zullen worden geschaad bij het tot stand komen van de aan den Raad voorgelegde plannen. Deze zijn opgesteld door een met havenwerken vertrouwd ingenieur, waardoor garantie is verkregen, dat die bij uitvoering geen feilen van eenige betekenis zullen vertoonen.

De meening, dat het lezend publiek van elke finesse van een aan den Raad ingediende plan op de hoogte moet worden gesteld door middel van de tusschen Gouverneur en Raad gewisselde stukken, kan ondergeteekende niet deelen. Heeft een persoon of lichaam belang bij de wetenschap van een of ander onderdeel, het staat hem of haar te allen tijde vrij den Gouverneur om inlichtingen te vragen.

Waar het voor de beoordeeling van plannen of voorstellen, door ondergeteekende aan den Raad ingediend, noodig of nuttig kan zijn om meerdere inlichtingen te geven *aan den Raad*, zal ondergeteekende steeds met de meeste bereidwilligheid die meerdere wetenschap aan den Raad verschaffen, op welke wijze ook verlangd.

In dit geval zijn aan den Raad alle inlichtingen gegeven, waarover ondergeteekende zelf beschikt; meer kon hij niet doen. De Raad kan derhalve met volle kennis van zaken in deze oordeelen.

De verlegging van het kadefront verder in de St. Annabaai zal hoegenaamd geen hinder geven aan het verkeer in de haven. Of lichters of zeilschepen langs zij de aan de Handelskade liggende schepen zullen kunnen komen te liggen zal afhangen van de grootte. Bovendien moet niet worden uit het oog verloren, dat door uitbouw van de kade, het liggen vlak langs het kadefront plaats uitspaart, die nu door uithouders wordt ingenomen.

De haven is bij de Handelskade op zijn breedst, zoodat ook het binnenkomen van schepen van grooter tonnemaat geen moeilijkheden zal kunnen geven.

De vaart, waarmede bij sterken stroom groote stoomschepen verplicht zijn de haven binnen te stoomen, kan ongeveer ter hoogte van het begin der Handelskade, waar het achterschip zich reeds buiten de werking van den stroom bevindt, zonder enig bezwaar worden geminderd. Dit is zelfs niet noodig, daar de kleine vermindering van de breedte op die plaats, juist geen bezwaren biedt. De Handelskade, die thans van 9 tot 16 M. breed is, wordt over de geheele lengte eene breedte van 17.50 M. gegeven. Nu heeft de grootste verbredening juist plaats aan het Zuidelijk einde, waar tegen deze verbredening zeker geen bezwaren kunnen worden aangevoerd, omdat:

10. de St. Annabaai hier breeder is dan aan het Noordeinde,

20. ten Zuiden van de brug de vaargeultusschen de 5-vademdieptelijnen in de St. Annabaai zich van rond 130 M. vernauwt tot rond 80 M.

Een blik op de kaart is dan ook voldoende om de overtuiging te krijgen, dat geen enkele maritieme deskundige hiertegen bezwaar kan hebben. Van eene vernauwing is immers feitelijk geen sprake. De Havenmeester van Curaçao, met wien deze verbredening is besproken, heeft vanzelfsprekend dan ook geen bedenkingen geopperd. De opmerking dat de haven voor de bootjes en pontjes minder veilig zou worden door de sterkere golving tengevolge van de vernauwing, kan in ontkennenden zin worden beantwoord.

Voor een gemakkelijk in en uitstappen in of uit booten en ponten zal bij de vernieuwde Handelskade ook zorg worden gedragen.

De constructie van de kade is dusdanig, dat een voorover komen daarvan uitgesloten wordt geacht. De veiligheid van de fundeeringen der particuliere en gouvernementgebouwen aan de Handelskade is hierdoor verzekerd.

In de Afdeelingen werd de vrees geuit, dat door de verlegging van het Oostelijk landhoofd van de Koningin Emmabrug meer naar het Zuiden het draaiende gedeelte niet meer goed tegen het Westelijk landhoofd zal aansluiten. Als men nu nagaat, dat de schipbrug vaak ten gevolge van wind en stroom in een zeer groote bocht ligt en dat het draaipunt op enkele meters van het Westelijk landhoofd is gelegen en de Oostelijke draaiarm ongeveer 120 M. lang is, dan spreekt het vanzelf, dat een opschuiving van het Oostelijk landhoofd van ongeveer 4 M. van geen invloed is op de aansluiting aan het Westelijk landhoofd.

Waar er meer ruimte zal ontstaan tusschen bruggehoofd en den muur van de Societeit De Gezelligheid, zal het gebrek aan voldoende plaats vóór de brug voor een groot deel kunnen worden opgeheven, zonder dat

er nu reeds tot afbraak van het bastion behoeft te worden overgegaan. Bij het gebrek aan geschikte kantoorlokalen in Willemstad is het thans niet aan te raden de Spaar- en Beleenbank, een instelling van algemeen nut, in de moeilijkheid te brengen een geschikt lokaal te zoeken voor haar beleenkantoor, tevens veilingsplaats van beleende panden. De meerdere ruimte, door verschillende leden zoo gewenscht, zal zeker verkregen worden door het verder in de haven bouwen van de Handelskade.

Overwogen zal worden na afbouw van de Handelskade de gasolinepomp een geschiktere plaats te doen innemen. Ook ten aanzien van het houten huisje naast de pomp zal dan een beslissing kunnen worden genomen.

De hals van het Waaigat, die nu eigenlijk de ligplaats is van zeilschepen, zal bij verlegging van de brug over dat water, alleen doorgang zijn tot de eigenlijke ligplaats, zoodat aan een hinderlijk zijn van de kleine vernauwing, die de ingang zal krijgen, niet behoeft te worden gedacht.

De ligplaats voorbij de hals is zoo ruim, dat eene verbreding zooals is voorgesteld zeker nog veel en veel meer ruimte zal geven voor het ankeren van zeilschepen, dan nu in het kleine stuk water bewesten de Van den Brandhofbrug ooit verkregen is.

Ondergeteekende kan niet inzien, dat eene vernauwing van den rond 35 M. breeden mond van het Waaigat met 4.50 M. bezwaren medebrengt. Het Waaigat wordt alleen voor kleine zeilvaartuigen gebruikt en kan ook in de toekomst voor geen andere schepen gebruikt worden, behalve dan voor enkele motorbootjes enz. Dat het vaarwater in het Waaigat reeds thans te eng is, zal nu niet kunnen worden geconstateerd.

Over de plaats, waar de brug naar het oordeel van den Raad beter tot zijn recht zoude komen is tusschen langs den weg van eene briefwisseling overeenstemming verkregen met den Raad. Het zij den ondergeteekende derhalve vergund over hetgeen in dit verband in het voorloopig verslag is geschreven heen te gaan en mede te deelen, dat eerlang een brug over het Waaigat geslagen zal worden, die zeker een sieraad van de stad zal wezen en die gelegenheid zal geven om schepen met vaste masten door te laten naar het meer oostelijk gelegen deel van het Waaigat.

Het bouwen van een regenbak bij de loodsen op Scharloo, zooals oorspronkelijk voorgesteld, behoeft niet zoo eigenaardig aan te doen als de Raad bedenkt hoeveel menschen de voorkeur geven aan regenwater boven goed putwater.

Het verschil tusschen de geraamde kosten voor een brug zooals door het Bestuur oorspronkelijk voorgestaan en een, zooals door de Afdeelingen is voorgesteld, kan thans niet onder cijfers worden gebracht. De waterpassingen en peilingen voor een ontwerp zijn reeds verricht, zoodat ondergeteekende vertrouwt binnen niet te langen tijd den Raad met het bedrag in kennis te kunnen stellen.

De verlegging van de as van de Koningin Emmabrug zal naar vertrouwd mag worden bij de concessionarisse niet op moeilijkheden stuiten. Voor haar is er geen nadeel te duchten, daar gezorgd zal worden, dat het verkeer ook tijdens de verbouwing gewoon kan doorgaan.

De brug over het Waaigat zal op verzoek van den Gouverneur moeten worden verwijderd door de vergunninghoudster, daar de concessie is afgeloopen en geen verlenging heeft plaats gehad. De vroegere concessiehouder is thans alleen vergunninghoudster, zonder dat er daarvoor eenige termijn is bepaald.

Dat de brug in slechten toestand verkeert is door de eigenares reeds toegegeven en op grond daarvan is er op aandringen van het Gouvernement overgegaan tot bestelling van nieuwe peilers en ander ijzerwerk.

Er zal, zooals van zelf spreekt, dezerzijds met de belangen van die eigenares rekening worden gehouden, voor zoover het algemeen belang daar niet onder lijdt. Zou dit gaan gebeuren, dan moet de eigenares wijken door wegruiming van de brug op korten termijn.

De aannemer in het Voorloopig verslag genoemd zal ook andere werken op Curaçao komen uitvoeren n. l. de kaden voor den Koninklijken West-Indischen Maildienst en dan tegelijkertijd de werken voor het Gouvernement uitvoeren. De tijd van uitvoering kan gerekend worden te zullen vallen tusschen dit najaar en het volgend voorjaar.

Er bestaat van de zijde van het Gouvernement geen plan om tolgeld te heffen voor het passeeren van de brug over het Waaigat.

Eventueele rechten op gebruik van de kaden aan het Waaigat kunnen door verbeteringen niet worden geschaad.

Door het uitvallen van het woord „ijzeren” tusschen de woorden „twee” en „entrepôtloodsen” in sub 30. van de Memorie van toelichting heeft de door de Afdeelingen aangehaalde zin aan duidelijkheid verloren.

De werken aan de Handelskade zijn begroot op f 170 000,—; voor de kademuren langs het Waaigat f 108 000,— en voor de brug f 85 000,—.

Onder ruim f 500 000,— is door den ondergeteekende verstaan een som van min of meer f 515 000,—.

Het ligt inderdaad in de bedoeling van den ondergeteekende om na het gereedkomen van de kaden aanleggeld te heffen ter goedmaking van de besteede gelden. Een verordening is evenwel voor het tot stand komen van een regeling tot heffing van kadegeld niet vereischt, daar het hier een retributie en geen belasting geldt.

Naar het opstellen van aannemingsovereenkomsten, die aan duidelijkheid en zekerheid niet te wenschen zullen overlaten, zal worden gestreefd.

Het Departement van Openbare Werken gaat met de door den Ir. Boomsma gemaakte ramingen geheel accoord.

De afstand van de De Ruyterkade hoek Columbusstraat tot aan het door de Afdeelingen bedoeld terrein is 105 M.

Ondergeteekende vertrouwt, zooals hij in de memorie van toelichting mededeelde, dat de gelden te vinden zijn uit meer dan één bron. Hij hoopt, dat de middelen, die in 1925 f 2 865 000.— hebben opgebracht, in 1926 niet minder zullen leveren. Gebeurt zulks, dan zal de raming der inkomsten voor 1926, op f 2 349 000,— geraamd, met ongeveer het bedrag van f 514 000,— worden overschreden. Valt het tegen, dan is nog te rekenen op f 70 000,—, die op de begroting voor dit jaar geraamd is voor herstelling van de Handelskade. Welke middelen meer zullen gaan opbrengen en hoeveel meer, is thans niet bij benadering te vermelden, terwijl evenmin thans is te zeggen op welke onderdeelen van uitgaaf en voor hoeveel bezuinigd zal kunnen worden.

... van de Memorie van toelichting heeft de door de Afdelingen aangegeven zin aan duidelijkheid verloren. De werken aan de Handelskade zijn begroot op f 170.000,— voor de kademuuren langs het Waaligt f 108.000,— en voor de brug f 55.000,—.

Opzer ruim f 500.000,— is de ondergeteekende verstaan dat een van zijn of meer f 215.000,— het liet indienen in de betoning van de ondergeteekende om na het gereedkomen van de werken aanlegd te hebben tot goedmaking van de bestede gelden. Een verordening is eeuwigdurend voor het tot stand komen van een regeling tot heffing van kadegelden niet vereischt, daar het hier om verhoor en geen betaling geldt.

Naar het opstellen van aannemingsvoorwaarden die aan duidelijkheid en zekerheid om te worden zal worden overlaten, zal worden gestreeft.

Het Departement van Openbare Werken gaat met de door den Ir. Boomsma vermaakte tekeningen geheel akkoord.

De afstand van de De Ruyterkade hoek Columbusstraat tot aan het door de Afdelingen bedoeld terrein is 105 M.

Ondergeteekende vertrouwt, zoals hij in de memorie van toelichting mededeelt, dat de gelden te vinden zijn en meer dan een maal. Hij heeft de middelen die in 1925 f 2.800.000,— bestemd waren in 1926 niet minder zullen bezien. Gebouwt zullen dan zal de raming die in 1925 op f 2.500.000,— is raamd, met het bedrag van f 1.000.000,— en de raming van f 1.500.000,— op f 1.700.000,— die op de begroting voor dit jaar geraamd is een besparing van f 1.000.000,— welke middelen meer zullen worden toegevoegd en die naar de begroting te vermindern, terwijl evenmin thans te zeggen op welke onderdelen van uitgaaf en uitgaven bezparing zal kunnen worden.

Over de plaats, waar de brug naar het oord van den Raad beter tot zijn recht zoude komen is in tusschen langs den weg van een briefwisseling overeenstemming verkregen met den Raad. Het is dat ondergeteekende onder verband over de brug in dit verband in het voorloopig verslag is geschreven heeft te gaan en mede te deelen dat eertijds een brug over het Waaligt geslagen zal worden, die zeker en alard van de stad zal worden en die zal de bevestiging van de stad met vaste maaten door te laten naar het meest oostelijk deel van het Waaligt.

Het bouwen van een regent bij de loodsen op Scharbeek, zooals oorspronkelijk voorgesteld, behoeft niet zoo eigenaardig aan te zien als de Raad bedenkt hoewel misschien de voorkeur geven van regentwater boven goed putwater.

Het verschil tusschen de geraamde kosten voor een brug zoals door het Bestuur oorspronkelijk voorgestaan en, zooals door de Afdelingen is voorgesteld, kan thans niet onder cijfers worden gebracht. De waardevullingen en op teillingen voor een ontwerp zijn reeds verricht, zodat ondergeteekende vertrouwt dat men niet te lang en tijd den Raad met het bedrag in kennis te kunnen stellen.

De verlegging van de as van de Koningin Emmabrug zal naar vertrouwd mag worden bij de voorgescrefften niet op moeilijkheden stuiten. Voor haar is er geen nood te duchten, daar gezorgd zal worden, dat het verkeer ook tijdens de verbouwing gewoon kan doorgaan.

De brug over het Waaligt zal op verzoek van den Gouverneur moeten worden verhoogd door de vergaarninghoedster, daar concessie is afgesloten en geen verhoging heeft plaats gehad. De vroegere concessiehouder is thans alleen vergaarninghoedster, zonder dat er daarvoor enige termijn is bepaald.

Dat de brug in slechts toestand verkeert is door de eigenaars reeds toegegeven en op grond daarvan is er op aandrigen van het Gouvernement overgegaan tot de bestelling van nieuwe pijlers en ander uerwerk.

Er zal zwaar van zelf te spreken over de belang van de eigenaars te worden gehouden, zoodat voor zoover het algemeen belang niet anders is dan dat van de eigenaars, dan moet de eigenaars wijken door wegruiming van de brug op korte termijn.

De aannemer in het Voorlopig ontwerp zal ook andere werken op Curaçao komen uitvoeren n. l. de kaden voor den Koninkliken West-Indischen Handelskant en Jan toegesticht te werken voor het Gouvernement uitvoeren. De tijd van uitvoering kan gerekend worden te zullen vallen tusschen dit najaar en het volgend voorjaar.

Er bestaat van de zijde van het Gouvernement geen plan om te heffen voor het bestaan van de brug over het Waaligt.

Eventuele rechten op gebruik van de kaden aan het Waaligt kunnen dege verbeteringen niet worden geschand.

Door het uitvallen van het woord „zieren“ tusschen de woorden „te“ en „verhoor“ in art. 30 van de Memorie van toelichting heeft de door de Afdelingen aangegeven zin aan duidelijkheid verloren.

De werken aan de Handelskade zijn begroot op f 170.000,— voor de kademuuren langs het Waaligt f 108.000,— en voor de brug f 55.000,—.

Opzer ruim f 500.000,— is de ondergeteekende verstaan dat een van zijn of meer f 215.000,— het liet indienen in de betoning van de ondergeteekende om na het gereedkomen van de werken aanlegd te hebben tot goedmaking van de bestede gelden. Een verordening is eeuwigdurend voor het tot stand komen van een regeling tot heffing van kadegelden niet vereischt, daar het hier om verhoor en geen betaling geldt.

Naar het opstellen van aannemingsvoorwaarden die aan duidelijkheid en zekerheid om te worden zal worden overlaten, zal worden gestreeft.

Het Departement van Openbare Werken gaat met de door den Ir. Boomsma vermaakte tekeningen geheel akkoord.

De afstand van de De Ruyterkade hoek Columbusstraat tot aan het door de Afdelingen bedoeld terrein is 105 M.

Ondergeteekende vertrouwt, zoals hij in de memorie van toelichting mededeelt, dat de gelden te vinden zijn en meer dan een maal. Hij heeft de middelen die in 1925 f 2.800.000,— bestemd waren in 1926 niet minder zullen bezien. Gebouwt zullen dan zal de raming die in 1925 op f 2.500.000,— is raamd, met het bedrag van f 1.000.000,— en de raming van f 1.500.000,— op f 1.700.000,— die op de begroting voor dit jaar geraamd is een besparing van f 1.000.000,— welke middelen meer zullen worden toegevoegd en die naar de begroting te vermindern, terwijl evenmin thans te zeggen op welke onderdelen van uitgaaf en uitgaven bezparing zal kunnen worden.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—5.

*Verordening van den.....,
tot verklaring van de wenschelijkheid om
het bij de Staten-Generaal ingediende wets-
ontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche
begrooting voor het dienstjaar 1926 (Ge-
drukte stukken, Zitting 1925—1926—3, No.
2) te wijzigen.*

Eindverslag.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 22
van het zittingjaar 1925—1926.)

De kennisneming van de memorie van antwoord betreffende het onderhavige ontwerp heeft der afdelingen aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Waar het Bestuur verklaart de meening niet te deelen, dat het lezend publiek van elke finesse van een aan den Raad ingediend plan op de hoogte moet worden gesteld door middel van de tusschen den Gouverneur en den Raad gewisselde stukken, verzochten de leden, die de betrekkelijke opmerkingen maakten. — ofschoon in het algemeen met het Bestuur hierover eens, — te mogen aanstippen, dat in het voorloopig verslag geen sprake is van elke finesse van welk plan ook, doch van een ontwerp, dat over meer dan een half miljoen gulden loopt, terwijl er aan toegevoegd is dat met name de belastingbetalers in staat moesten gesteld worden zich een juiste voorstelling van zaken te maken en tevens alles te weten wat zulk een gewichtig ontwerp aangaat, welke opvatting bedoelde leden nog steeds juist moeten achten.

Vele leden merkten op, dat de mededeelingen in de memorie van antwoord betreffende de verlegging van het kadefront van de Handelskade verder in de St. Annabaai hunne bezwaren ten deze niet uit den weg hebben vermogen te ruimen. Zij wenschten het ten deze in het voorloopig verslag voorkomende nog eens te onderstrepen, speciaal wat betreft het verzoek eerst door een deskundige op maritiem gebied ten deze ingelicht te worden. Naar hunne meening moet angstvallig vermeden worden elke ruimte aan de haven te ontnemen en zij verklaarden huiverig te zijn hiertoe mede te werken. De haven van Willemstad toch is er tegenwoordig een, waarvan de tonnenmaat der bezoekende stoomers niet beperkt is tot 5 en 6000 ton, doch zeer vaak het dubbele dier hoeveelheden verre overschrijdt. Zij wilden dan ook liever de verbetering aangebracht zien door uitdieping langs de bestaande oeverlijn.

Het wil enkelen leden voorkomen dat door de deskundigen niet is ontworpen een plan voor de havenverbetering met het oog op het toenemend verkeer en de vermeerdering der tonnenmaat der schepen die onze haven aandoen en in den vervolge zullen bezoeken, doch dat ten deze alleen rekening is gehouden met enkele bijzondere punten vallende binnen een bepaalden gezichtskring, waarnaar de voorgestelde veranderingen zijn aangepast. Bij het innemen van een ander standpunt zou de correctie in de bocht in de as van de haven allicht zijn gevonden. Dat de verwijdering van het vooruitstekend punt aan den Westkant van de haven (de oude „Kraan” of „Ranka Master”) is opgegeven om het correctief te vinden aan den Oostkant, is in dezen gedachtengang niet goed te verklaren. Bij het streven naar verbetering van den toestand in de haven in den hier aangegeven zin zou niet op andere plaatsen worden overgegaan tot uitzetting van het tegenwoordig kadefront verder de haven in, in stede van prijs te stellen op het behoud daarvan met uitdieping daarlangs. De hier bedoelde leden vertrouwen dat het Bestuur alsnog deze aangelegenheid onder de oogen van deskundigen zal brengen, aangezien niet blijkt dat bij vorige adviezen hiermede rekening gehouden is. Dat niet op naar de zienswijze dezer leden doelmatige wijze naar verbetering van de as der haven is gestreefd, vergemakkelijkt, naar gevreesd werd, de doorvaart naar het Schottegat niet.

In verband met het uitbrengen van het front van de Handelskade bij de Club de Gezelligheid 8½ Meter de haven in, werd door eenige leden er op gewezen, dat dan een uitspringende hoek zal ontstaan, waar het water, vooral bij het binnenkomen van groote schepen, op hinderlijke wijze tegen zal klotsen en opspringen, hetgeen deining en golving in de haven zal veroorzaken.

De vraag werd gesteld, of in het plan Boomsma noodzakelijkheid bestaat de Handelskade ook aan het noordeinde, waar zij toch reeds een behoorlijke breedte heeft, verder naar voren te brengen.

De vrees werd geuit dat ook na de verplaatsing van het oostelijk bruggehoofd de Emmabrug in een bocht zal liggen en dat zodoende de trottoirs en leuninggen aan de westzijde toch niet goed aan elkander zullen sluiten.

Aangezien het Bestuur eenerzijds mededeelt, dat in dit geval den Raad alle inlichtingen verschaft zijn waarover het Bestuur zelf beschikt, en anderzijds verklaart dat voor een gemakkelijk in- en uitstappen in of uit booten en ponten bij de vernieuwde Handelskade zorg zal worden gedragen, zonder nadere mededeeling op welke wijze zulks zal geschieden, werd de vraag gesteld of het plan Boomsma hierin niet voorziet. Indien in overweging mocht wezen trapjes in de verhoogde Handelskade te maken, zouden eenige leden gaarne willen weten hoeveel trapjes en waar die zullen worden aangebracht, zulks om opeenhooping van pontjes, enz. bij de aanlegplaatsen te voorkomen.

Van deze gelegenheid wilden enkele leden gebruik maken om ter kennis van het Bestuur te brengen dat

het verkeer in ponten en booten over de haven — vooral bij het dikwijls open zijn van de brug — zeer bemoeilijkt wordt door de booten van particulieren en de loodsbooten die langs de Handelskade komen te liggen. De vraag werd gesteld of de loodsbooten niet bezuiden de brug gemeerd kunnen worden en de andere booten met den voor- of achterstevens tegen de kade aan kunnen liggen, zooals in andere havens geschiedt en waardoor meer ruimte overblijft voor de ponten.

Omtrent het bastion bleven eenige leden hun meening in het voorloopig verslag kenbaar gemaakt, handhaven, nl. dat overgegaan zou dienen te worden tot afbreken van dezen sta-in-den-weg en — aangezien ook wel gevoeld werd voor het bezwaar van ontruiming van het kantoorlokaal onder het bastion door de Spaar- en Beleenbank in dezen tijd van huizennoed — spraken zij de hoop uit dat in het belang van de veiligheid van het verkeer tot sloopen van dat stukje fortmuur zal worden besloten, wanneer de bedoelde instelling een geschikt kantoor zal hebben kunnen krijgen.

Bij de hernieuwde bespreking van het Waaigat werd er door verschillende leden op aangedrongen den toch reeds niet breeden hals van het Waaigat, niet nauwer te maken. Een vernauwing van $4\frac{1}{2}$ Meter, waar die hals 35 Meter breed is, werd niet zoo gering gevonden. Men verzocht het Bestuur deze zaak nog eens in gezette overweging te willen nemen, er op wijzende dat niet diende vergeten te worden, dat aan dien hals tegenwoordig ook ruimte ontnomen wordt door de motorbooten en lichters van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, terwijl er voorts aan den eenen kant particuliere gronden liggen en de rechten der eigenaren om daaraan schepen te doen meren, moeten worden geëerbiedigd. Het Waaigat zal niet alleen dienst kunnen doen voor kleine zeilvaartuigen, zooals in de memorie van antwoord gesteld, maar, naar verschillende leden meenen, ook voor grootere schoeners.

Het deed verschillende leden aangenaam aan nu ook van Bestuurszijde te vernemen, dat vele menschen de voorkeur geven aan regenwater boven goed putwater.

De verwachting werd uitgesproken, dat de uitvoering van het plan Waaigat, zooals uit den boezem der afdelingen voortgekomen en door het Bestuur overgenomen, toch zal meevallen en dat — waar het Bestuur in de memorie van antwoord mededeelt dat aanvankelijk f 515 000,— geraamd is en thans bericht dat het nieuwe plan exclusief aankoop huizen Boom f 560 000,—, derhalve met inbegrip van den koopprijs f 595 000,— zal kosten — de verhooging der raming met f 80 000,— niet zal worden bereikt. In elk geval het plan zooals aanvankelijk ontworpen kon niet worden aanvaard en de voordeelen van het tweede plan wegen op tegen de kosten, die het met zich medebrengt. Men wilde er op wijzen, dat in de raming der hoogere kosten ligt de aanleg van een weg en ook een oprit, terwijl bij het eerste plan het sloopen van aan te koop gebouwen in het verlengde van de brug en andere Gouvernementsgebouwen en het aanleggen van nieuwe wegen niet uit konden blijven, zoodat de thans te voteeren meerdere uitgaven ten volle zijn te verantwoorden en er in werkelijkheid en als al het hier gememoreerde wordt overwogen, per slot van rekening geen grootere uitgaven zullen worden gedaan, waarbij het voordeel van een grootere zeilvaarthaven en de stadsverfraaiing zelfs buiten beschouwing blijven.

Het Bestuur deelt zelf mede en van andere zijden wordt het bevestigd, dat op aandringen van het Bestuur de eigenares van de brug over het Waaigat overgegaan is tot het bestellen van nieuwe peilers en ander ijzerwerk. De opmerking werd gemaakt, dat de eigenares dier brug nu in een eigenaardigen toestand geraakt, aangezien zij op aandringen van het Bestuur tot reparatie is besloten en uitgaven heeft gedaan, terwijl aan den anderen kant op verzoek van het Bestuur die brug zelfs op korten termijn zal moeten worden weggeruimd.

Waar het Bestuur mededeelt dat de tijd van uitvoering tusschen dit najaar en het volgend voorjaar kan gerekend worden te vallen, deelden eenige leden mede er prijs op te stellen, indien het Bestuur met meer juistheid zou kunnen aangeven wanneer een aanvang met de uitvoering der werken zal kunnen worden tegemoet gezien en wel in verband met den toestand der Handelskade, die al meer en meer afbrokkelt.

Verscheidene leden konden niet nalaten hier op te merken, dat, waar in de memorie van toelichting aangedrongen werd op een spoedige goedkeuring van het onderhavige ontwerp, en de afdelingen binnen een week haar voorloopig verslag over dit zoo belangrijk ontwerp uitgebracht hebben, het de aandacht trekt, dat de memorie van antwoord 6 maanden op zich heeft doen wachten.

Een lid merkte hier tegen op, dat het Bestuur, het uit de afdelingen voortgekomen plan betreffende de nieuwe brug over het Waaigat volgende, daarmede dus van zijn oorspronkelijk plan afwijkende, nieuwe studien moest maken, wellicht nog den Heer Boomsma moest hooren, en het zoodoende best mogelijk is, dat het de urgentie eenigszins liet varen en nu pas in staat is de memorie van antwoord in te dienen.

De afdelingen verklaarden zich in beginsel ook algemeen voor het heffen van kadegelden. Echter konden niet alle leden zich met de meening van het Bestuur vereenigen dat er geen verordening noodig was. Die kadegelden zijn vergoedingen voor het gebruik van *openbare* werken en, evenmin als algemeene bijdragen onafhankelijk van eenigen bijzonderen wederdienst, gelijk te stellen met contraprestatiën bij een civielrechtelijke overeenkomst. In allen gevalle wilde men er op wijzen, dat indien geen verordening tot stand komt, de kadegelden niet zouden dienen te vallen onder de bepalingen betreffende de rechtspleging en invordering van belastingen (P. B. 1908, No. 53) en dat er ernstige gevolgen voor 's Lands kas uit kunnen ontstaan.

Enkele leden herhaalden hier hun bezwaren tegen de „memorie” post. Naar hnnne meening bestaat er geen grond voor een memoriepost nu het Bestuur de verschillende bedragen weet op te geven en besloten is tot uitvoering van het tweede plan. Het begrip „memoriepost” ondergaat hier een aanmerkelijke uitbreiding.

Bezwaar kan er niet tegen worden gemaakt dat aan den Heer Ir. Boomsma een honorarium werd toegekend. Dit honorarium komt menig lid echter onevenredig hoog voor in verband met den korten tijd die er mede gemoed was, en het feit, dat deze zaak al herhaaldelijk uitvoerig geventileerd was en dat kort daarop reeds, voor wat betreft de brug van Scharloo, wijziging in het plan moest worden gebracht.

Ten slotte wenschten verschillende leden te doen uitkomen, dat zij zich wederom met meer details dan anders het geval zou behoeven te zijn hebben ingelaten, omdat zij met leedwezen moeten mededeelen, dat het vertrouwen in de betrokken ambtenaren en het technisch personeel geschokt is. Zij moeten hier met nadruk verklaren dat het hier niet betreft het vertrouwen in het Bestuur, dat, zooals vanzelf spreekt, zich moet doen voorlichten en handelt op bekomen adviezen en de uitvoering aan de ambtenaren moet overlaten, doch dat het hier gaat over het vertrouwen in de in 's Landsdienst zijnde personen met de uitvoering der plannen belast.

In het vertrouwen, dat het Bestuur vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp wel zijne meening over de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zal willen mededeelen, achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. Augustus 1926.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

12

Faint, illegible text in the upper middle section of the page.

Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Faint, illegible text in the lower section of the page.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—6.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Memorie ONTWERP. Lichting.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1o. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 996,— en gebracht op f 125 990,—;
- 2o. onderartikel 6 wordt verhoogd met f 3 012,— en gebracht op f 29 000,—;
- 3o. onderartikel 17 wordt verhoogd met f 10 368,— en gebracht op f 78 492,—;
- 4o. onderartikel 31 wordt verhoogd met f 2 004,— en gebracht op f 11 992,—;
- 5o. onderartikel 33 wordt verhoogd met f 3 108,— en gebracht op f 17 504,—;
- 6o. onderartikel 36 wordt verhoogd met f 1 908,— en gebracht op f 24 348,—;
- 7o. de omschrijving van onderartikel 55 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:
„Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten, zoome de kosten van voorziening in de godsdienstige behoeften van de Protestantsche gemeenten op Bonaire en de Bovenwindsche Eilanden.”
- 8o. onderartikel 77 wordt verlaagd met f 1 992,— en gebracht op f 88 844,—;
- 9o. onderartikel 103 wordt verhoogd met f 2 808,— en gebracht op f 33 792,—;
- 10o. onderartikel 115 wordt verhoogd met f 2 400,— en gebracht op f 48 044,—;

B. De totalen van de volgende afdelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde der afdelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:

Afdeling I.	Algemeen en gewestelijk bestuur.....	f 281 155,—
”	II. Rechts- en politiewezenen.....	281 794,—
”	III. Geldelijk beheer.....	351 637,—
”	VI. Openbare Gezondheidsdienst.	267 421,—
”	VII. Openbare werken.....	285 506,—
”	VIII. Haven- en loodswezenen.....	123 444,—

C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao, Aruba, Bonaire en de Bovenwindsche Eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen: f 1 362 837,—, f 146 853,—, f 98 268,— en f 13 984,—.

D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 2 757 297,— (Twee miljoen zeven honderd zeven en vijftig duizend twee honderd zeven en negentig gulden).

Gegeven te Willemstad, den

IX JAAR DER KOZIJGIZI

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is, wordt de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. No. 231) gewijzigd, waarbij voorschik wordt vastgesteld de Curaçaoische begrooting voor het dienstjaar 1927, te wijziging.

Heeft den Raad van Bestuur gehoord, na vertegenwoordiging van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenlyc artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. No. 231) waarbij voorschik wordt vastgesteld de Curaçaoische begrooting voor het dienstjaar 1927, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1o. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 996,— en gebracht op f 125 000,—;
- 2o. onderartikel 8 wordt verhoogd met f 8 012,— en gebracht op f 20 000,—;
- 3o. onderartikel 17 wordt verhoogd met f 10 365,— en gebracht op f 78 482,—;
- 4o. onderartikel 21 wordt verhoogd met f 2 001,— en gebracht op f 11 982,—;
- 5o. onderartikel 32 wordt verhoogd met f 8 108,— en gebracht op f 17 504,—;
- 6o. onderartikel 85 wordt verhoogd met f 1 908,— en gebracht op f 24 318,—;
- 7o. de omschrijving van onderartikel 55 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:
„Rechtsdijningen of verhoefbedijningen en ten aanzien van de kosten van vervoermiddelen van de voorzeggende van verschillende rechtsdijningen, komst van de Bovenwindsche Eilanden.”
- 8o. onderartikel 77 wordt verhoogd met f 1 902,— en gebracht op f 88 814,—;
- 9o. onderartikel 108 wordt verhoogd met f 2 808,— en gebracht op f 85 792,—;
- 10o. onderartikel 115 wordt verhoogd met f 2 400,— en gebracht op f 12 044,—.

B. De totalen van de volgende afdeelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde der afdeeling en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:

Afdeeling I.	Algemeen en gewestelijk bestuur
II.	Rechts- en politiewezen..... f 281 704,—
III.	Gedelfte politie..... 351 637,—
VI.	Openbare Gezondheidsdienst..... 287 431,—
VII.	Openbare werken..... 325 545,—
VIII.	Haven- en loodswezen..... 128 444,—

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927

Verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. No. 231) gewijzigd, waarbij voorschik wordt vastgesteld de Curaçaoische begrooting voor het dienstjaar 1927.

ONTWERP
No. 1

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—6.

Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Memorie van toelichting.

No. 2.

Bij de verleden jaar tot standgekomen duurtbeijslagregeling werden de hoofd-ambtenaren uitgesloten. Evenwel gelden voor hen ook de kostbare levensomstandigheden, die de ontwikke- ling van Curaçao thans heeft tot stand gebracht.

Z. E. de Minister van Koloniën is van oordeel, dat verbetering moet worden aangebracht in de bezoldigingen der hoofd-amb- tenaren in Curaçao.

Dit is duidelijk om de bovenaangegeven redenen en omdat reeds meermalen bleek, dat gegadigden voor hoofdbetrekkingen in Curaçao hun sollicitatie introkken na kennisneming der gel- dende salarissen of hooger betaling bedongen dan de vast- gestelde organieke wedden.

Naar verhouding tot de beteekenis der verschillende ambten is door ondergeteekende een regeling ontworpen, die hij, ter verkrijging van een overzicht, hierna laat volgen:

Gouvernements-Secretaris.....	f	8 004,—
Gezaghebber van Aruba en Bonaire.....		7 008,—
Gezaghebber van de Bovenwindsche Eilanden...		8 004,—
Procureur-generaal.....		11 004,—
Voorzitter van het Hof van Justitie.....		10 008,—
Lid van het Hof van Justitie.....		8 004,—
Griffier van het Hof van Justitie.....		7 200,—
Advocaat-generaal bij het Hof van Justitie.....		7 200,—
Administrateur van financiën.....		10 008,—
Inspecteur van belastingen.....		7 200,—
Koloniale Ontvanger.....		7 008,—
Postdirecteur.....		7 008,—
Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.		10 008,—
Directeur van Openbare Werken.....		10 008,—
Chef van het Haven- en loodswezen.....		9 600,—

In verband met de voorgestelde wijziging in de bezoldiging van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst kan de persoonlijke toelage voor dien ambtenaar, bij artikel 77 b. der begrooting van 1927 uitgetrokken, vervallen.

Het ligt voorts in de bedoeling van ondergeteekende over het jaar 1926 gerekend van 1 Juli aan de hoofdamttenaren duurt- bijslag toe te kennen ter sommen die het verschil aanwijzen tusschen hun thans genoten bezoldiging en de hierin voor- gestelde.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om de omschrijving van artikel 55 te wijzigen, opdat bij opheffing van het ambt van godsdienstleeraar bij de protestantsche gemeente op Bonaire, als landsbetrekking, toch een krediet beschikbaar blijft voor kosten ter voorziening in de godsdienstige behoeften van die gemeente.

Willemstad, den 28n. Juli 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—6.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Van verschillende zijde werd er op gewezen, dat bij de pogingen tot verbetering van de positie der ambtenaren, welke ten slotte geleid hebben tot de in den loop van 1923 plaats gehad hebbende salarisherziening, steeds van een herziening over de geheele linie sprake geweest is. Dit is steeds in het oog gehouden en in dien zin is de herziening opgevat en tot stand gebracht.

Een formeele verdeling is gemaakt naar gelang de bezoldigingen bij Koninklijk, dan wel bij Gouvernements-besluit werden vastgesteld; geen enkele groep is toen echter uitgesloten.

Algemeen waren de afdelingen daarom van oordeel, dat thans niet tot verhooging van het inkomen van hoofdamttenaren kon worden besloten zonder tegelijk ook het geheele bezoldigingsbesluit te herzien en ook de andere ambtenaren daarin te betrekken. Uitsluiting van laatstbedoelde groep kon in dezen gedachtengang geen verdediging vinden. Wijziging ergens in de regeling heeft gevolgen elders en lokt andere veranderingen uit, die dan niet tegen te houden zijn en niet kunnen uitblijven.

Uit het voorgaande volgt, dat het stelsel, dat het Bestuur thans schijnt voor te staan geen bijval kon vinden, n.l. het verhoogen van de traktementen van een bepaalde groep enerzijds en anderzijds het laten van de andere groep met het in 1923 vastgesteld inkomen, benevens een duurtetoeslag, welke echter tot wederopzeggens toe is verleend en steeds kan worden ingetrokken. Het door het Bestuur ingenomen standpunt wilde met het oog hierop weinig aanbevelenswaardig voorkomen. Bevrediging kan dit stelsel niet schenken; veeleer kan het misnoegen wekken bij degenen, die niet in deze herziening zijn begrepen, hetgeen, te oordeelen naar wat reeds hier en daar tot uiting is gekomen, het ingediende ontwerp ook bezig is teweeg te brengen. En —zoo werd door menig lid betoogd— er moet tegen gewaakt worden, dat door hetgeen niet ten onrechte als verschil in behandeling wordt gevoeld, de geest in het korps en bij het lagere personeel bedorven wordt. Voor alle rangen —hooge en lage— gelden wat de memorie van toelichting noemt, de kostbare levensomstandigheden, die de ontwikkeling van Curaçao thans heeft tot stand gebracht. Deze omstandigheid en het onbevredigende van bovenbedoeld tweeslachtig stelsel moeten naar het eenparig oordeel der afdelingen leiden of tot algeheele traktementsherziening of tot het toekennen van duurtetoeslag over de geheele linie.

Wat het eerste aangaat moet hier in herinnering worden gebracht, dat in het voorloopig verslag op de voorloopige begrooting voor 1927 dd. 29 Maart 1926 verklaard is (ad artt. 31a en 36a), dat er naar het oordeel van vele leden bij het tegenwoordig beeld van de ontwerp-begrooting, welke een beduidend nadeelig saldo aanwijst, aan traktementsverhooging en een algeheele herziening van de bezoldigingsregeling niet te denken valt.

Dezelfde meening werd nog steeds door verschillende leden in de afdelingen verkondigd, onder toevoeging, dat niet tot traktementsverhooging kan worden overgegaan wegens menig onzeker punt in Curaçao's vooruitzichten en het feit, dat de toestand zich nog niet geconsolideerd heeft. In deze phase van evolutie dient, naar het oordeel der hier aan het woord zijnde leden, ten deze de toekomst niet vooruitgelopen, doch ten einde met alle gebeurlijkheden rekening te kunnen houden het verder verloop afgewacht te worden en inmiddels op een wijze, waarmede momenteel althans hetzelfde te bereiken is, aan de opkomende nooden en behoeften tegemoet gekomen te worden. En h. i. is de duurtetoeslag hiertoe het meest geeigende middel.

Konden andere leden al de hierboven gemaakte opmerkingen niet geheel deelen, ook zij achtten het niet raadzaam dit gebiedsdeel blijvend te binden in deze periode van zich steeds wijzigende economische omstandigheden, verder aanvoerende, dat buitendien een lange weg moet worden bewandeld voordat een algeheele salarisherziening haar beslag krijgt. Naar hunne zienswijze moet de begrootingswetgever zich een zekere mate van vrijheid van handelen voorbehouden, ten einde geen rechten of aanspraken te krenken en niet aan gekoesterde verwachtingen voedsel te geven. Op deze gronden gaven ook deze leden aan duurtetoeslagen de voorkeur en — om de reeds uiteengezette redenen — aan alle landsdienaren zonder onderscheid van rang of beteekenis van het bekleede ambt.

Overigens konden verschillende leden zich niet vereenigen met de in de memorie van toelichting opgenomen rangschikking der ambten. Over het algemeen stellen deze leden prijs op het behoud van het in 1923 aanvaarde richtsnoer, behoudens enkele kleine wijzigingen, als bijv. de betrekkingen van gezaghebber van Bonaire en Aruba, welke beide naar het gevoelen dezer leden, thans niet meer gelijk te stellen zijn. Dit een en ander wordt evenwel niet als zo gewichtig beschouwd om onder de huidige omstandigheden een salarisherziening met al hetgeen daarmee samenhangt te wettigen.

Voor wat de uit te zenden krachten betreft, werd opgemerkt, dat niet al de in de memorie van toelichting vermelde betrekkingen door uitgezonden ambtenaren steeds zijn en thans worden bekleed, terwijl aan den anderen kant (voorzoover althans naar buiten blijkt) ook moeilijkheden zijn ondervonden bij het

aanvullen van vacatures bij het onderwijzend personeel aan 's Lands scholen, welke moeilijkheden door het in onderzoek zijnde ontwerp niet uit den weg worden geruimd. Verder werd er op gewezen, dat terwijl de Raad in Mei l.l. zij het dan onder twee verschillende benamingen voor 1927 f 12 000,— voor den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst heeft gevoteerd, thans door het Bestuur f 10 000,— als traktement wordt aangevraagd, zonder duurtetoelag of personeele toelage, hetgeen in zekere opzicht minder verreekt dan de Raad in Mei l.l. bereid was te gaan.

In dit verband gaven enkele leden te kennen, dat de vereeniging der betrekkingen van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en van bacterioloog in een en denzelfden persoon wellicht ook oorzaak is van ondervonden bezwaren, althans die vermeerderd of vergroot heeft, aangezien het niet van zelf sprekend is, dat zelfs een ervaren bacterioloog steeds de vereischte geschiktheid en tact bezit om als chef van den betrokken tak van dienst op te treden, een arbeidsveld, dat zich ver buiten de muren van zijn laboratorium uitstrekt.

Komen de afdeelingen langs boven aangeduide, onderling niet al te zeer afwijkende wegen tot het beginsel van duurtetoelag, zij meenden dan aan den anderen kant, dat geen uitzondering gemaakt en derhalve duurtetoelag toegekend moet worden over de geheele linie en dus ook aan den Inspecteur van het Onderwijs, die eveneens een hoofdbetrekking vervult, doch die niet in de memorie van toelichting voorkomt.

Den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst voor wien reeds f 12 000,— uitgetrokken is buiten beschouwing latende, zouden de afdeelingen willen voorstellen den in de memorie van toelichting genoemden ambtenaren, zoomede den Inspecteur van het Onderwijs, tot wederopzeggens toe en verder onder dezelfde voorwaarden als voor de andere ambtenaren bepaald, ieder, ongeacht de beteekenis van zijn ambt, voor 1927 een duurtetoelag naar reden van f 1 008,— te verleen. De afdeelingen kunnen er zich volkomen mee vereenigen, dat hun tevens een duurtetoelag tot gelijk bedrag met terugwerkende kracht tot 1 Juli 1926 ten laste van de loopende begrooting wordt toegekend.

Hetgeen enkele der genoemde ambtenaren thans reeds als duurtetoelag of onder soortgelijke benamingen mochten ontvangen, ware uitteraard thans te verrekenen.

Met het oog op de toenemende duurte zouden eenige leden het Bestuur willen verzoeken reeds terstond, geheel onafhankelijk van de lotgevallen van het onderhavige ontwerp, voor wat 1926 aangaat evenbedoelden duurtetoelag te willen toekennen.

Indien de gemaakte berekening juist is, zouden 19 hoofdamttenaren voor een duurtetoelag als hierin bedoeld in aanmerking komen. Gevraagd werd welk bedrag (wegens mogelijke verrekeningen) hiervoor noodig zou zijn.

Door sommige leden werd er de aandacht op gevestigd, dat de Apostolisch Vicaris en de Roomsche Katholieke geestelijken van den 2den rang geen duurtetoelag genieten, en zulks in afwijking van hetgeen daaromtrent in vroegere regelingen was bepaald. Indien juist mocht zijn hetgeen loopende geruchten als de oorzaak daarvan aangeven (n.l. dat geen duurtetoelag is toegekend aan personen, wier inkomen door de Kroon is bepaald) vertrouwen de hier aan het woord zijnde leden, dat het Bestuur bij Nota van wijzigingen het desbetreffende voorstel zal willen doen en ook hier een regeling met terugwerkende kracht treffen, ingaande den 1n. Juli 1926. De overige leden sloten zich hierbij aan en ondersteunden het in het voorgaande opgesloten verzoek.

Er bestaan bij de afdeelingen geen bedenkingen tegen de voorgestelde omschrijvingen van art. 55 betreffende de kosten der voorziening in de godsdienstige behoeften van de Protestantische Gemeente op Bonaire, welke geheel in overeenstemming is met den inhoud van 's Raads schrijven van 8 Maart 1926 No. 9.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3n. September 1926.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

J. J. BEAUJON.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—6.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Memorie van Antwoord.

No. 4.

De ondergeteekende heeft het Voorloopig verslag van Uwen Raad op het voorstel tot verhooging van de salarissen van eenige hoofdambtenaren ter kennis van den Minister van Koloniën gebracht en mocht als antwoord op zijn begeleidend schrijven van Zijne Excellentie vernemen, dat Zij zich er mede kon vereenigen de door de tijdsomstandigheden geboden verbetering van de landsinkomsten van de hoofdambtenaren tot stand te brengen overeenkomstig het door Uwen Raad aangegeven denkbeeld.

Evenwel kon Z. E. zich niet vereenigen met het voorstel om aan ieder der voor verhooging van wedde voorgedragen hoofden van departementen, ongeacht de beteekenis van het ambt, een duurtebijslag ter somme van f 1 000,— toe te kennen.

Eerder, meende de Minister, was er aanleiding om dezelfde gedragslijn te volgen, die ten aanzien van de landsdienaren met een salaris van f 6 000,— en minder is in acht genomen en ten opzichte van de ambtenaren met hoogere wedden mede eene differentiatie toe te passen.

Ondergeteekende neemt derhalve het door hem aan Uwen Raad ingediende voorstel tot verhooging der wedden van eenige hoofden van departementen terug.

Teneinde de vereischte kredieten te erlangen tot uitkeering van duurtebijslagen op den voet als door den Minister bedoeld zal ondergeteekende een voorstel aan Uwen Raad doen.

Willemstad, den 15n. November 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

De heer van Goyenkamp heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld.

Memorie van Antwoord

De heer van Goyenkamp heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld.

De heer van Goyenkamp heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld.

De heer van Goyenkamp heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld.

De heer van Goyenkamp heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld.

De heer van Goyenkamp heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld. Hij heeft de voorstellen van de heer van Goyenkamp en de heer van Goyenkamp behandeld.

De Gouverneur van Guayana

BRATJES

NOUVELLE

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—7.

Verordening van den.....
regelende de verantwoording van de ter
Wees- onbeheerde en desolate boedelkamer
op St. Martin N. G. berustende fondsen en
van het kapitaal van genoemde kamer.

Memorie **ONTWERP.** Lichting.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verantwoording van de ter Wees- onbeheerde en desolate boedelkamer op St. Martin N. G. berustende fondsen en van het kapitaal van die kamer te regelen:

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

- In 's Lands kas zullen als bate worden verantwoord:
- de ter Wees- onbeheerde en desolate boedelkamer op St. Martin N. G. berustende fondsen, die op 15 Januari 1927 nog in beheer zullen zijn bij den Administrateur van financiën;
 - het kapitaal van die kamer, dat op kort termijn is uitgezet.

Artikel 2.

De schuldvordering van bovengenoemde kamer op wijlen den heer Joseph Romney Arrindell ten bedrage van f 500,— met de daarop verschuldigde interesten tot en met ultimo December 1926 ten bedrage van f 680.—, waarvoor door den schuldenaar aan de hiervorengenoemde kamer een recht van eerste hypotheek is verleend op een aan hem toebehoorend en op St. Martin N. G. gelegen stuk grond met daarop gebouwde woning, zal worden overgedragen aan het Gouvernement van Curaçao, onder bepaling, dat zoolang zijne weduwe of ongehuwde dochters, ter beoordeeling van den Gouverneur, niet in staat geacht worden de na 1 Januari 1927 te verschijnen interesten te voldoen, noch die interesten in rekening gebracht zullen worden, noch de oorspronkelijke schuld met de reeds verschenen rente zal worden opgevorderd.

Artikel 3.

De Administrateur van financiën, als liquidateur van gemelde kamer, zal de in artikel 1 bedoelde gelden vóór den 1sten Februari 1927 in 's Lands kas moeten storten, en het noodige verrichten, dat de in artikel 2 genoemde schuldvordering ten name van het Gouvernement van Curaçao wordt ingeschreven in de openbare registers.

Artikel 4.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening van den...
verzoeken de verantwoording van de ter
Wees-onbezette en desolate boedelkamer
op St. Martin N. G. bezette fondsen en
van het kapitaal van genoemde kamer.

ONTWERP

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN:

DE GOUDERNEUR van Curaçao.

In overtuiging genomen hebbende, dat het wenschelijk is
de verantwoording van de ter Wees-onbezette en desolate
boedelkamer op St. Martin N. G. bezette fondsen en van
het kapitaal van die kamer te regelen:

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Koloniaal Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In 's Lands kas zullen als inde vorige verantwoord
n. de ter Wees-onbezette en desolate boedelkamer op
St. Martin N. G. bezette fondsen, die op 15 Januarij
1927 nog in beheer zullen zijn of den Administrateur van
financien;
A. het kapitaal van die kamer, dat op kort termijn is uitgev.

Artikel 2.

De schuldbetaling van bovengenoemde kamer op wijlen
den heer Joseph Ramey Arindell ten bedrage van f. 500.
met de daarop verschuldigde interesten tot en met 31
December 1926 ten bedrage van f. 880.—, waarvoor door den
schuldenaar aan de hiervoor genoemde kamer een recht van
eerste hypotheek is verleend op een aan hem toebehoorend
en op St. Martin N. G. gelegen stuk grond met daarop ge-
bouwde woning, zal worden overgedragen aan het Gouver-
nement van Curaçao, onder bepaling, dat zoolang zijne weduwe
of ongehuwde dochters, ter bescherming van den Gouverneur,
niet in staat geacht worden de op 1 Januarij 1927 te ver-
schijnen interesten te voldoen, noch die interesten in toelating
gebracht zullen worden, noch de oorspronkelijke schuld met
de reeds verschene rente zal worden opgevoerd.

Artikel 3.

De Administrateur van financien, als houdster van ge-
meinde kamer, zal de in artikel 1 bedoelde gelden vóór den
1sten Februarij 1927 in 's Lands kas moeten storten, en het
goedgev. verstaan, dat de in artikel 2 genoemde schuldvor-
dering ten name van het Gouvernement van Curaçao wordt
ingeschreven in de openbare registers.

Artikel 4.

Dese verordening treedt in werking met ingang van den dag
na dien later afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—7.

Verordening van den.....,
regelende de verantwoording van de ter
Wees- onbeheerde en desolate boedelkamer
op St. Martin N. G. berustende fondsen en
van het kapitaal van genoemde kamer.

Memorie van toelichting.

No. 2.

Door Z. E. den Minister van Koloniën werd den ondergeteekende eenigen tijd geleden de vraag gesteld of er wellicht aanleiding is ten aanzien van de Wees- onbeheerde- en desolate boedelkamer op St. Martin N. G. denzelfden maatregel te treffen als die, welke bij verordening van 22 September 1920, P. B. No. 57, ten aanzien van de vroegere weeskamer op Curaçao is genomen.

Het Bestuur van de Weeskamer op St. Martin N. G. is van meening, dat de kamer van geen nut is voor het eiland en dat tegen opheffing daarvan hoegenaamd geen bezwaar kan bestaan.

Door ondergeteekende is dan ook bij besluit van den 25sten September 1926 besloten tot de opheffing en heeft hij den Administrateur van financiën met de liquidatie belast.

De gelden onder berusting van de kamer bestaan uit:

a. saldos van drie boedels, t.w.:

Ann Arrindell (wed. Tuite) overleden vóór het jaar 1852.

De fondsen waren afkomstig van de opbrengst van emancipatiegelden van 13 slaven ten bedrage van f 1 325,—, waarvan af moet f 1 266,08 voor betaalde rekeningen en verdere kosten, zoodat overgebleven is..... f 58,92

George Illidge, overleden 5 April 1862.

De fondsen waren afkomstig van:

emancipatiegelden, na aftrek van kosten, bedragende..... f 621,38

aandeel in den boedel van Robert

Peterson 17,87⁵

639,25⁵

Peter Roberts Junior (insolvent), overleden in Januari 1867.

opbrengst van een verkochte merrie en veulen... 56,15

f 754,32⁵

b. contanten momenteel tot een bedrag van..... 2 810,93⁵

c. een vordering op de erven Joseph Romney Arrindell, ten bedrage van..... 1 180,— welke beide laatste het kapitaal der kamer uitmaken, dat gevormd is door gekweekte rente op de onder haar berustende sommen.

Van het totaal bedrag van f 4 745,26 bij de kamer in administratie is een som van f 3 565,26 bij de Hollandsche Bank voor West-Indië op kort termijn uitgezet, terwijl het overige bestaat uit de evengemelde schuldvordering (van f 500,— en de daarop verschenen rente à f 680,—).

Ofschoon deze schuldvordering gewaarborgd is door een hypotheek op een stuk grond met daarop staande woning, meende het Bestuur der Weeskamer ondergeteekende, in overweging te moeten geven, niet tot de opvordering daarvan over te gaan, waar de persoon van J. R. Arrindell, die het geld geleend had, reeds jaren gestorven is, zijne weduwe en drie dochters in armoedige omstandigheden achter latende zoodat zij niet in staat zullen zijn de schuld af te lossen en bij executie op straat gezet zouden worden. Dat Bestuur gaf verder in overweging de schuld door het Gouvernement te doen overnemen doch vrij van de betaling van verdere interesten.

Waar ondergeteekende echter van meening is, dat het niet onmogelijk is, dat de hierbedoelde schuldenaren te eeniger tijd zonder in moeilijkheden te komen, de schuld zullen kunnen

aflossen, heeft hij gemeend zich niet geheel te moeten vereeni- gen met gemeld voorstel.

Waar echter in de akte van schuldvordering geen termijn voor de terugbetaling genoemd is en het kapitaal met de ver- schuldigde rente eerst vorderbaar zou worden, nadat de Kamer de terugbetaling met een termijn van tenminste drie maanden schriftelijk geëischt had en de kamer eerst bij het verstrijken van dien termijn van de onherroepelijke volmacht tot verkoop zou kunnen gebruik maken, is er naar zijne meening geen bezwaar tegen de betrekkelijke in de ontwerp-verordening voorkomende redactie.

Waar de gelden der boedels ruim 60 jaar reeds in administra- tie zijn bij de kamer en er zich geen rechthebbenden hebben voorgedaan en in aanmerking nemende het gering bedrag waar het om gaat, heeft ondergeteekende gemeend, dezelfde wijze van liquidatie te kunnen volgen als van de Curaçaosche wees- kamer.

Willemstad, den 29n. September 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Door X. E. den Minister van Koloniën werd den ondergeteekende kennis gegeven van de wees- onbeheerde - en dees- aanleiding is ten aanzien van de Wees- onbeheerde - en dees- jate boedelkamer N. G. denzelfden maatregel te treffen als die welke bij verordening van 22 September 1920, P. R. No. 57, ten aanzien van de vroegere weeskamer op Curaçao is genomen.

Het Bestuur van de Weeskamer op St. Martin N. G. is van meening, dat de kamer van geen nut is voor het eiland en dat tegen opheffing daarvan hoogerzamen geen bezwaar kan bestaan.

Door ondergeteekende is dan ook bij besluit van den 25sten September 1926 besloten tot de opheffing en heeft hij den Administrateur van financien met de liquidatie belast.

De gelden onder betrusting van de kamer bestaan uit:

a. saldos van drie boedels, t.w.:

Aan Artindell (wed. Tulle) overleden vóór het jaar 1822. De fondsen waren afkomstig van de opbrengst van emman- cipatiegelden van 18 slaven ten bedrage van f 1 325,-- waarvan af moet f 1 266,08 voor betaalde tekeningen en verdere kosten, zoodat overgebleven is f 68,92. George Illidge, overleden 5 April 1862. De fondsen waren afkomstig van: emancipatiegelden, na aftrek van kos- ten, bedragende f 621,38. aandeel in den boedel van Robert Peterson f 17,87. 688,25

Peter Roberts Junior (insolvent), overleden in Januari 1867. 58,15 opbrengst van een verkochte merle en veulen... 1 764,32

b. contanten momenteel tot een bedrag van f 2 810,93. c. een vordering op de erven Joseph Romney Artin- dell ten bedrage van f 180,-- welke beide laatste het kapitaal der kamer uitmaken, dat gevormd is door gekweekte rente op de onder haar betruste sommen.

Van het totaal bedrag van f 4 746,28 bij de kamer in admini- stratie is een som van f 3 585,28 bij de Hollandische Bank voor West-Indië op kort termijn uitgezet, terwijl het overige be- staat uit de evengenante schuldvordering (van f 500,-- en de daarop verschoven rente f 650,--).

Ofschoon deze schuldvordering gewaarborgd is door een hypotheek op een stuk grond met daarop staande woning, meende het Bestuur der Weeskamer ondergeteekende, in over- weging te moeten geven, niet tot de opheffing daarvan over te gaan, waar de persoon van J. R. Artindell, die het geld geleend had, reeds jaren gestorven is, zyne weduwe en drie dochters in armoedige omstandigheden achter latende, zoodat zij niet in staat zullen zijn de schuld af te lossen en bij ex- cutie op staat gezet zouden worden. Dat Bestuur zal verder in overweging de schuld door het Gouvernement te doen over- nemen doch vrij van de betaling van verdere interesten.

Waar ondergeteekende echter van meening is, dat het niet onmogelijk is, dat de hierbedoelde schuldenaren te zoner tijd zonder in moeilijkheden te komen, de schuld zullen kunnen

Verordening van den Gouverneur van Curaçao, houdende de overname van de Wees- onbeheerde en dees- jate boedelkamer op St. Martin N. G. door de Weeskamer van het eiland van Curaçao.

Memorie van toelichting.

No. 2

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—7.

*Verordening van den.....,
regelende de verantwoording van de ter
Wees- onbeheerde en desolate boedelkamer
op St. Martin N. G. berustende fondsen en
van het kapitaal van genoemde kamer.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslagingen in de afdeelingen over dit ontwerp hebben geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curácao, den 1n. December 1926.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

E. S. C. DE VEER ABRAHAMSZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—8.

Verordening van den.....
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is
eene gewapende politie op te richten;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

1. De uitoefening van den politiedienst is, op door den
Gouverneur aan te wijzen eilanden dan wel in bepaalde ge-
deelten daarvan, bij uitsluiting opgedragen aan officieren,
onderofficieren en minderen der Politietroepen.

2. Onder den politiedienst wordt begrepen:

- a. de zorg voor de algemeene orde en veiligheid;
- b. het nasporen van strafbare feiten en het opsporen
van daaraan schuldigen;
- c. het verrichten van andere werkzaamheden in het belang
der justitie.

Artikel 2.

1. De Commandant der Politietroepen of de officier, die
hem vervangt, is voor de uitoefening van den politiedienst
in Curaçao verantwoordelijk aan den Gouverneur.

2. Hij regelt dien dienst in overeenstemming met de door
den Gouverneur gegeven voorschriften en geeft uitvoering
of doet uitvoering geven aan de van den Procureur-generaal
als Hoofd der politie ontvangen vorderingen.

3. De Commandant is echter bevoegd tegen ontvangen vor-
deringen van den Procureur-generaal bezwaar te maken bij
den Gouverneur; de beslissing van den Gouverneur wordt zoo
spoedig mogelijk ten uitvoer gebracht. Kan in spoedgevallen
de beslissing van den Gouverneur niet worden afgewacht, dan
zal de Commandant zijn eigen inzicht volgen, onder gehou-
denheid evenwel onverwijld, zoowel den Procureur-generaal
in kennis te stellen met de voorloopig getroffen maatregelen
als de beslissing van den Gouverneur eventueel alsnog in te
roepen.

Artikel 3.

De officieren leggen in handen van den Gouverneur, de
onderofficieren, zoomede de daartoe door den Gouverneur aan-
gewezen minderen der Politietroepen, in handen van den
Commandant der Politietroepen, den navolgenden eed (of be-
lofte) af:

„Ik zweer (beloef) trouw aan de Koningin en gehoorzaam-
heid aan den Gouverneur; voorts, dat ik mij in den mij op-
gedragen post bij de politie van Curaçao met getrouwheid en
eerlijk zal gedragen; dat ik de mij gegeven bevelen en op-
drachten met ijver zal vervullen; dat ik aan niemand anders
dan aan de boven mij gestelde autoriteiten zal openbaren de
zaken of handelingen van mijn ambt, welke geheim behooren
te worden gehouden en in het algemeen alles zal doen, wat
een goed politiedienaar betaamt.”

Artikel 4.

Waar in wettelijke regelingen, waaronder begrepen keuren aan het Hoofd der politie bevoegdheden zijn toegekend of verplichtingen zijn opgelegd, komen die bevoegdheden op het eiland Curaçao toe en rusten die verplichtingen op het eiland Curaçao op den Commandant der Politietroepen of den officier, die hem vervangt.

Artikel 5.

1. Deze verordening treedt in de verschillende districten van het eiland Curaçao en eventueel ook op de andere eilanden van Curaçao in werking op door den Gouverneur te bepalen tijdstippen. Nochtans treedt de bepaling van artikel 4 dadelijk bij de eerste inwerkingtreding dezer verordening in werking op het geheele eiland Curaçao.

2. Bij de inwerkingtreding dezer verordening vervalt telkens voor de districten of eilanden, waarvoor zij inwerking treedt, de verordening van den 16den Februari 1918, houdende organisatie van de politie in de kolonie Curaçao (P. B. 1918 No. 43) en ondergaat het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao de navolgende wijzigingen:

a. art. 8 sub 3o. wordt gelezen: „De officieren en onderofficieren zoomede de door den Gouverneur aangewezen minderen der politietroepen;”;

b. art. 8 sub 4o. vervalt;

c. in het opschrift van de Tweede Afdeeling van den Eersten Titel wordt in plaats van „, ambtenaren van politie en onderofficieren, brigadiers en manschappen der maréchaussée of gewapende politie,” gelezen: „en de militaire opsporingsambtenaren”;

d. in art. 16 wordt in het eerste lid in plaats van „No. 2, 3, 4 en 5” gelezen: „No. 2, 3 en 5”;

e. het tweede lid van art. 17 wordt gelezen als volgt: „De militaire opsporingsambtenaren doen de door hen opgemaakte processen-verbaal langs den hierarchieken weg toekomen aan den officier of onderofficier onder wiens bevelen zij op het eiland dienen; deze laatste is met de in het vorig lid bedoelde opzending belast.”;

f. art. 27 wordt gelezen als volgt:

„Hulpofficieren zijn de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongerechten en de districtmeesters, ieder in hun ressort.

Hulpofficieren zijn ook de officieren der Politietroepen in geheel Curaçao en de als zoodanig door den Gouverneur aangestelde onderofficieren der Politietroepen op de bij of na hunne aanstelling daartoe aangewezen eilanden.”.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—8.

*Verordening van den.....,
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Ad art. 1. De politiedienst zal niet reeds van den aanvang af in het geheele gebiedsdeel door politie-militairen kunnen worden waargenomen, doch zal, in opvolgend door den Gouverneur aan te wijzen gedeelten van Curaçao (beginnende met Willemstad) van de burgerpolitie worden overgenomen. In een ressort als bewakingskring van politiemilitairen aangewezen, mag niet, naast dezen ook nog door buiten de Politietroepen staande ambtenaren of beambten, onder welken naam dan ook, politioneele arbeid worden verricht, omdat de ervaring heeft geleerd, dat alsdan naijver en verwarring storend werken op den goeden gang van zaken.

De in het tweede lid vermelde opsomming sluit in zich, dat de veiligheidspolitie, waaronder behoort te worden verstaan, wat men in het gewoon spraakgebruik „de politie” noemt, zich normaal niet inlaat met de aangelegenheden, die eene speciale kennis of technische opleiding vereischen (keurmeester, marktmeester, havenmeester, bouwpolitie e. d.) wat niet weg neemt, dat aan deze technische ambtenaren ten allen tijde de meest mogelijke hulp en medewerking moet worden verleend.

Met het oog op artikel 48 van het Curaçaosch Wetboek van Militair Strafrecht zijn de brigadiers hier en elders in deze ontwerp-verordening niet afzonderlijk vermeld.

Ad art. 2. Het militaire karakter van het korps, dat een onafscheidelijk deel van het Leger vormt, sluit gelijktijdige ondergeschiktheid uit van het personeel aan eene burgerlijke en aan eene militaire autoriteit, mede omdat de militaire wetten, besluiten en reglementen, aangevuld met hetgeen in dienstvoorschriften wordt bepaald, zullen moeten worden toegepast. De Commandant behoort belast te worden met het volledig gezag over de militairen en zonder inmenging van anderen, de verantwoordelijke chef te zijn, in wiens gezag en bevoegdheid niet mag worden ingegrepen.

Onder meer zullen bij uitsluiting tot de bevoegdheid van den Commandant behooren:

a. het geven van beloningen en opleggen van correcties aan het personeel. Ten aanzien van deze laatstgenoemde maatregelen zij opgemerkt, dat geen andere dan de militaire straf- en tucht wetten mogen worden toegepast;

b. het nemen van beslissingen omtrent verloven, detacheringen, verplaatsingen e. d.;

c. het regelen van den dienst, het commandeeren van patrouilles en posten en het vaststellen van de tenue met bewapening, waarin de verschillende diensten worden verricht;

d. het aanvaarden (e. q. weigeren) van beloningen door buiten het garnizoen staanden aan het personeel aangeboden en het geven van een bestemming aan die beloningen.

Aan de verhouding tusschen Procureur-generaal als Hoofd van politie, ingevolge het eerste lid van artikel 153 van het Regeeringsreglement en den Commandant mag niet het begrip van ondergeschiktheid van dezen aan genen worden gehecht in den zin van de uitdrukking „onder de bevelen van” in militaire verhoudingen.

Deze verhouding zal worden geregeld op overeenkomstige wijze als zulks in Nederland is geschied ten aanzien van de verhouding tusschen den Procureur-generaal bij een Gerechtshof (in diens functie van fungerend directeur van politie) en een commandeerend officier der Kon. Maréchaussee. De fgd. directeuren van politie in Nederland toch moeten waken voor de handhaving van wetten enz. voor de rust en veiligheid van den staat en voor de bescherming van personen en goederen; ten deze zijn het Hoofd van politie te Curaçao wel dezelfde verplichtingen opgelegd. Hem worden daartoe Politietroepen ter beschikking gesteld, verrichtende de politiemilitairen hun dienst onder de bevelen van hun militairen commandant. De beschikking, welke de Procureur-generaal voor het uitoefenen van den politiedienst over de militairen heeft, kan bij een militair korps slechts worden uitgeoefend door het aan den Commandant vorderen van politiediensten en het geven van voorlichting omtrent het verrichten van die diensten, omdat de militaire meerderen bij uitsluiting bevoegd zijn dienstbevelen aan het personeel te geven.

Na het uitvaardigen der vordering late de Procureur-generaal zich in geen deele verder in met de uitvoering daarvan. Hoewel overleg tusschen beide autoriteiten zeer zeker gewenscht zal zijn, regelt de Commandant zelfstandig de bijzonderheden voor de uitvoering van die vorderingen en de daartoe vereischte verrichtingen geschieden buiten medewerking van den Procureur-generaal, zijnde de Commandant voor de richtige uitvoering daarvan rechtstreeks verantwoordelijk aan den Gouverneur.

De vorderingen van den Procureur-generaal moeten van ruime strekking zijn omdat de militaire Commandant niet alleen verantwoordelijk behoort te worden gesteld voor eene richtige wijze van uitvoering daarvan, doch ook ten volle aansprakelijk is voor het wel en wee zijner onderhebbenden. Het zoude onbestaanbaar zijn, dat een ander dan de militaire Commandant de gedetailleerde bevelen voor de uitvoering der vordering aan zijne onderhebbenden verstrekke.

Echter zal de Procureur-generaal van den Commandant rapport ter zake kunnen vorderen, zoodat hij reeds spoedig na den aanvang der verrichtingen in staat is te beoordeelen of zijn vordering is uitgevoerd op een wijze als strookt met de bedoeling, waarmede zij werd gedaan en kan hij, als zulks noodzakelijk mocht blijken, op de noodige veranderingen aandringen. Zal de bovengeschetste gedragslijn moeten worden gevolgd in het geval van vordering, in het algemeen zal den Commandant de verplichting worden opgelegd om voorvallen,

waarvan de kennis voor den Procureur-generaal van belang geacht kan worden, onverwijld aan deze te melden, terwijl laatstbedoelde autoriteit nog bovendien periodiek een politioneel verslag zal kunnen vorderen.

De Procureur-generaal en de Commandant zullen zich als naast elkander staande autoriteiten, streng op het aldus voor ieder afgebakend gebied hebben te houden. Mocht een dezer beide autoriteiten maatregelen noodzakelijk oordeelen, die geacht kunnen worden ten deele te liggen binnen de bemoeiing van de andere, dan moet onderling overleg worden toegepast en de beslissing van den Gouverneur ingeroepen, ingeval het gepleegd overleg geen uitkomst geeft. Bij deze beslissing hebben beide autoriteiten zich neer te leggen.

Ad art. 3. Het is ongewenscht het geheele personeel te beëedigen. Slechts die militairen, waarvan de overtuiging bestaat, dat zij met ijver hun taak zullen vervullen, geheimen kunnen bewaren en het gewicht van den eed ten volle beseffen, zullen voorzover zij daartoe ook overigens bekwaam zijn en de richtige uitoefening van den politioneelen dienst zulks vordert tot opsporingsambtenaar kunnen worden benoemd.

Overigens behoeft het aantal opsporingsambtenaren niet groot te zijn, omdat art. 34 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao bij de ontdekking van een strafbaar feit op heeterdaad alle militairen, zijnde als zoodanig dienaar van de openbare macht, reeds tot optreden verplicht.

Door toevoeging van een artikel in de Algemeene Politiekeur, waarbij met het opsporen van overtredingen bij die keur strafbaar gesteld, behalve de ambtenaren, bedoeld in art. 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, mede de Politiemilitairen worden belast, wordt het mogelijk om ook buiten de gevallen van ontdekking van een strafbaar feit op heeterdaad, alle militairen opsporingsbevoegdheid te geven, ten aanzien van de feiten, strafbaar gesteld bij de politiekeur, zijnde deze eenvoudige overtredingen, waarmede allen op de dagelijksche patrouillegangen bij voortdoring in aanraking kunnen komen.

Ad art. 4. Door zijne dagelijksche bemoeiing met de zorg voor orde en veiligheid en het innig contact, dat hij heeft met het publiek, is de Commandant in de eerste plaats de aangewezen autoriteit om aangelegenheden van politioneelen aard, te beoordeelen en terzake eene beslissing te nemen.

Hoewel gedurende den noodzakelijken overgangstijd, niet dadelijk op het geheele eiland Curaçao Politiemilitairen zullen dienst doen, is het zeer bezwaarlijk de politiezorg in het eene district door andere personen te doen leiden dan in het andere. Immers zullen meermalen beide categorieën van politieambtenaren in dienst met elkander in aanraking komen, wat, zonder eenhoofdige leiding, geen vruchtbare resultaten zal kunnen opleveren.

Door den Procureur-generaal, lettende op zijne algemeene verantwoordelijkheid, op de hoogte te houden van hetgeen op politioneel gebied in de kolonie omgaat, zal hij voldoende in de gelegenheid zijn eventueel zijne bezwaren tegen door den Commandant genomen beslissingen kenbaar te maken bij den Gouverneur.

Ad art. 5. In de toelichting bij art. 4 is reeds uiteen gezet waarom gedurende den overgangstoestand, als wanneer nog burgeragenten in districten of eilanden van Curaçao politiedienst verrichten, deze dienst althans op het eiland Curaçao van den aanvang af behoort te worden uitgeoefend onder centrale leiding en op eenvoudige wijze. De Commandant behoort met deze directie op het eiland Curaçao te worden belast, ook al is in den bewakingskring der politiemilitairen het betreffelijk ressort nog niet opgenomen.

Daar de betrekkingen van Commissaris van Politie en Inspecteur van Politie niet meer zullen bestaan, evenmin als die van ambtenaar van politie, kan de tegenwoordige redactie van punt 3 van art. 8 van het Wetboek van Strafvordering worden vervangen door de voorgestelde, waarbij wordt opgemerkt, dat alle officieren en onderofficieren opsporingsambtenaar zullen zijn, doch de minderen alleen dan, indien zij daartoe door den Gouverneur worden aangewezen.

In een district waar de dienst door politiemilitairen is overgenomen, doen geen politieagenten meer dienst, zoodat art. 8 sub 4 alsdan kan vervallen.

Opdat de Raad zoo volledig mogelijk ingelicht zij omtrent alles wat in verband staat met de voorgenomen organisatie der politie, wordt ter Griffie van den Raad, ter inzage van de leden, gedeponeed een verzameling van ontworpen dienstvoorschriften voor het Korps Politietroepen in Curaçao.

Willemstad, den 6n. October 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—8.

*Verordening van den.....,
tot oprichting eener gewapende politie als
bedoeld bij artikel 176 van het Reglement
op het beleid der Regeering in Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

De afdelingen zijn doordrongen van de noodzakelijkheid eener politiereorganisatie. Uit den boezem van den Raad is vroeger meermalen op toestanden bij de politie gewezen en toen het Bestuur in Februari 1925 (in de memorie van toelichting op de voorloopige begrooting voor 1926) mededeelde, dat het zich aan een politiereorganisatie had gezet, is bij voorloopig verslag dd. 8 April d.a.v. verklaard, dat men met dat feit ingenomen was en dat reorganisatie inderdaad noodig was.

Nu menig werkman met gemak f 4,— à f 5,— per dag kan verdienen en menig pontvoerder of kruier (die bovendien geen nachtarbeid heeft te verrichten) meermalen meer dan een agent van politie verdient, zijn de betalingen bij de politie niet in evenredigheid met de door den agent te presteeren diensten en kan moeilijk verwacht worden, dat geschikte elementen zich voor de politie aanmelden.

Alhoewel erkennende, dat de tegenwoordige politie slecht is en alhoewel van oordeel, dat de kracht van de politie niet zoozeer in het aantal, dan wel in het gehalte moet worden gezocht, gaven verschillende leden als hunne meening te kennen, dat de toestand, waarin de Curaçaosche politie geraakt is, voor een deel een gevolg is van de houding door het Bestuur in de laatste jaren tegenover de politie aangenomen. Op de begrooting voor 1921 kwam een crediet voor om het korps met 25 man te vermeerderen; door het Bestuur is daarvan geen gebruik gemaakt. En volgens de memorie van toelichting op de begrooting voor 1921 (ad. art. 23a) geschiedde die aanvraag in afwachting van de nader in te dienen reorganisatie voorstellen van de politie. De meest bescheiden outileering ontbreekt. Er behooren er 4 hoofdagenten te zijn; in werkelijkheid zijn er maar 2 (de waarnemende commissaris niet medegerekend). Voorts worden de agenten 2de klasse sinds geruimen tijd niet bevorderd. Opleiding genieten de aankomende politieagenten niet of ternauwernood; dit is ongetwijfeld een voorname factor.

Dit alles heeft zeker niet medegewerkt om het politiekorps op peil te houden.

En de laatste jaren wordt vrijwel geregeld in het Koloniaal verslag verklaard, dat gedrag en ijver bij de politie te wenschen overlieten.

Voor elke duizend gulden, die toen bezuinigd zijn, zal nu voor de militaire politie twee of driemaal zoo veel uitgegeven moeten worden en vrijwel buiten eenige controle van den Raad.

In dit verband werd in herinnering gebracht, dat in 's Raads vergadering van 8 Mei 1926, nadat door den Administrateur van financiën als gemachtigde van het Bestuur was verklaard, dat op goede (evenwel niet opgegeven) gronden moest worden gevreesd, dat kort na de voltooiing van de Westwerf hier ernstige arbeidsconflicten zullen voorkomen, door den Ondervoorzitter (die evenals de Voorzitter het door genoemden gemachtigde omtrent de verantwoordelijkheid van den slechten politietoestand gezegde terecht bestreed) onder te kennegeving, dat alle preventieve maatregelen achterwege zijn gebleven, er op aangedrongen is, dat alsnog en wel onmiddellijk maatregelen zouden worden genomen, o.a. controle op de immigratie.

Was men algemeen van oordeel, dat verbetering in het politiekorps moest worden aangebracht, eenparig waren de leden van meening, dat niet alleen de noodzakelijkheid door het Bestuur niet is aangetoond, maar dat het zelfs bedenkelijk is wederom militaire politie in te voeren.

Algemeen werd betreurd, dat na jaren wachten den Raad een voorstel tot politiereorganisatie heeft bereikt, dat bij de afdelingen geen gunstig onthaal heeft kunnen vinden. Na zoolang wachten hadden de afdelingen een ontwerp verwacht, dat strookte met den aard der bevolking en de plaatselijke omstandigheden, ook in verband met het toenemend vreemdelingenverkeer.

Met militaire politie heeft Curaçao reeds van 1910 tot 1918 kennis gemaakt en na teleurstellingen moest men weer zijn toevlucht tot burgerpolitie nemen. Bij het nagaan van de geschiedenis van de Curaçaosche politie met 1883 als uitgangspunt, ziet men, dat in dat jaar bij P. B. No. 16 een reorganisatie van de burgerpolitie heeft plaats gehad. In 1910 werd bij Koninklijk besluit opgenomen in P. B. No. 19 de burgerpolitie vervangen door een militairen. Spoedig na deze reorganisatie bleek het reeds, niettegenstaande al het goede van militaire zijde voorgespiegeld, hoe slecht dit werkte en reeds na acht jaren, in 1918 (P. B. No. 43), was men gedwongen weer de burgerpolitie in te voeren.

In de memorie van toelichting dd. 30 Juni 1917 op de gemelle verordening van P. B. 1918 No. 43 heeft het toenmalig Bestuur verklaard: „De organisatie der politie moet dus worden herzien. Daartoe stonden twee wegen open, n. l. oprichting van een politiekorps, dat tevens is belast met de thans op de militaire bezetting rustende taak, dan wel oprichting van een afzonderlijk politiekorps en handhaving van een militaire bezetting. Na gezette overweging is aan den laatstgenoemden uitweg de voorkeur gegeven. Immers is, naar aanleiding van het rapport der Staatscommissie van 1903, waarin voor Suriname opheffing van de militaire bezetting en oprichting van een korps marechaussee was aanbevolen, de uitvoerbaarheid van dien maatregel door de Regeering in het Moederland ernstig overwogen, doch volgens eenstemmig oordeel van bevoegde adviseurs zou daarbij op onoverkomelijke bezwaren van personeelen en financieelen aard worden gestuit. Het gevolg was, dat het door de Commissie aanbevolen denkbeeld moest worden prijsgegeven. Uiteraard zouden dezelfde bezwaren zich hebben voorgedaan bij de samenstelling van een deugdelijk politiekorps voor Curaçao.”

Nu stelt het Bestuur wederom militaire politie voor in een ontwerp, dat enkele der ondervonden bezwaren

willende ondervangen, andere en grootere moeilijkheden schept. Medewerking wordt gevraagd voor een regeling, waarvan met meer zekerheid dan vroeger een fiasco kan worden verwacht. Zodoende blijft men in een cirkel rondgaan.

Afgescheiden van den cirkelgang, dien het Bestuur volgt, daarbij geen rekening houdende met de opgedane ervaring op dit gebied, kon geen der leden zich met een militaire politie en nog minder op de voorgestelde wijze, vereenigen. In de toelichting is niet eens vermeld, wat de reden of noodzakelijkheid van 's Bestuurs standpunt is om weer met een militaire politie, die zoo kort geleden als een fiasco is afgeschaft, voor den dag te komen.

Dit gebiedsdeel aan militairen als bewakingskring willende toevertrouwen, maakt het Bestuur zelf een onderscheid tusschen militairen en burgers. De vrees is niet uitgesloten, dat door een ontwerp als het onderhavige meermalen naar voren komende tegenstellingen als militair en burger, Europeaan en West-Indiër (Curaçonaar, inlander) zich ten nadeele van de inwendige rust zullen verscherpen en uit de telkens in de tweede plaats genoemde groep klachten zullen opkomen over achterstelling en behandeling uit de hoogte door personen uit de telkens in de eerste plaats genoemde groep, die zich als de meerdere zouden beschouwen. De eenheid zal dit ontwerp moeilijk kunnen bevorderen, veeleer verdeeldheid.

De militaire bezetting als zoodanig en als een geheel vormende, heeft steeds gestaan en staat nog afgescheiden van de burgerij en buiten de burgerlijke samenleving. De militaire politie zou door haar optreden veel eerder dan zulks bij burgerpolitie het geval zou kunnen zijn, dreigende of ontstaande ongeregelheden uitgebreiden omvang kunnen doen aannemen; zij kan massaal verzet misschien eerder onderdrukken, maar ten koste van meer menschenlevens en meer materiele schade dan bij burgerpolitie het geval zou zijn en hetgeen bij nader onderzoek zelfs kan blijken onnoodig te zijn geweest. Het op militaire wijze tegen burgers optreden, het op militairen toon aan burgers, als aan ondergeschikten geven van bevelen, door personen aan commandeeren of aan werktuigelijk gehoorzamen gewend, zal de burgers, die anders zijn opgebracht, meer prikkelen, hun verzet bitterder doen zijn, dan wanneer zij met burgers te maken hebben. Wrijving en animositeit zijn naar het oordeel der afdelingen sterk te duchten van het stellen van de bevolking onder de hoede en de bevelen van de militaire bezetting, die als zoodanig vreemd staat tegenover Curaçao, de ingezetenen, plaatselijke belangen en behoeften. De militaire bezetting is een onafscheidelijk deel van het leger, dat een gansch andere taak en roeping heeft dan de straatpolitie in een door een toenemend aantal vreemdelingen bezochte stad, dat zich bij het vervullen daarvan van gansch andere middelen bedient; dat van een gansch anderen zuurdeesem is doortrokken, waar gansch andere opvattingen en begrippen heerschen en waar gansch andere oogmerken worden nagestreefd. En dat het Bestuur zelf reeds thans den nadruk legt op het militaire karakter der politietroepen is niet geschikt om bevrediging te wekken. Het geven van een zoo streng militair karakter aan de politie, het omvormen van de politie tot een legerafdeeling, is niet in overeenstemming met den aard van deze bevolking, druischt in tegen de psyche der bevolking, die niet gewend is door dienstvoorschriften en politiebevelen gereguleerd te worden. Een politiekorps, dat een dergelijk streng militair aanzien krijgt, zal eerder worden beschouwd als een uitheemsche macht onder kommando van tijdelijk uitgezonden legerautoriteiten en zijn optreden zal eerder tegenzin dan ingenomenheid wekken.

Wisselende inzichten van elkander opvolgende korpscommandanten en officieren, die dezen vervangen van wie lang niet zeker is, dat zij van plaatselijke toestanden op de hoogte en met locale omstandigheden vertrouwd zijn; het voor drie jaren hierheen detacheren van onderofficieren; het is niet te verwachten, dat dit alles Curaçao ten goede kan komen.

Dat nu van politietroepen gesproken wordt in plaats van „garnizoen” of „militaire bezetting” kan hierin geen verandering brengen; de memorie van toelichting zelf noemt de politietroepen een onafscheidelijk deel van het Nederlandsch Indisch leger en de politiemilitairen zullen wel „krijgslieden van den Staat in werkelijke dienst” blijven, zooals art. 70 van het Regeeringsreglement het uitdrukt.

Klachten van burgers over het optreden van een politiemilitair, over door hem tegen burgers bedreven feiten moeten worden aangebracht bij, onderzocht en beoordeeld worden door diens meerdere, die, alhoewel hooger in rang, toch aan hetzelfde korps verbonden is. Een aantal feiten, waartegen in de strafwet reeds is voorzien, kunnen volgens de dienstvoorschriften onder bijzondere omstandigheden krijgstuchtelijk worden afgedaan. Bij gebruikmaking van wapenen door politiemilitairen stelt de korpscommandant voor zoover het voorvallene er aanleiding toe geeft, een onderzoek in om mede te kunnen constateeren dat strafbaarheid van dengene, die van de wapenen gebruik maakte is uitgesloten (zelfverdediging, uitvoering van een wettelijk voorschrift of van een ambtelijk bevel) en rapporteert hierover aan den Gouverneur. De politie geeft dan blijkbaar aan zich zelf verantwoording van daden van geweld tegenover burgers gepleegd. Het standpunt van de militaire politie wordt hierdoor niet versterkt. Ten aanzien van burgerpolitieagenten kan men zich bij niet vervolging door het Openbaar Ministerie, tevens (plaatselijk) hoofd van politie, wenden tot den rechter, die in geen betrekking tot de politie staat.

Verwijzing geschiedt door den korpscommandant (die ook de leden van den Krijgsraad benoemt); doch zelfs bij terechtstelling ziet de politiemilitair een of meer zijner meerderen voor zich, die in hetzelfde hierarchisch verband zijn opgenomen.

Hier mag in herinnering worden gebracht het bekende geval Minnaard van een dertiental jaren geleden, n.l. van den militair, die op een Zondagnamiddag op den Berg Altena van zijn klewang gebruik maakt, een volksooploop veroorzaakt, de geheele buurt in rep en roer gebracht heeft en de uitspraak in wiens zaak door den militairen rechter geen aangenamen indruk heeft achtergelaten.

Niemand ziet gaarne de beslissing eener zaak geheel of gedeeltelijk in handen van de tegenpartij gelegd; en het valt niet te ontkennen, dat dat stelsel met de meeste waarborgen is omgeven, waarbij een geheel buiten de partijen staande autoriteit een uitspraak geeft. Het optreden van militairen tegenover burgers, het gebruik van wapenen en vooral de naar aanleiding daarvan te nemen reactie maatregelen dreigen een bron van oneenigheid en ongenoegen te worden, waarbij een plaats gehad hebbend feit niet beperkt blijft tot de rechtstreeks daarbij betrokkenen, maar ver om zich heen grijpt en bij welke gelegenheid alles met elkander in verband wordt gebracht. Daarbij komt, dat de taak van de preventieve of veiligheidspolitie, welke het Bestuur in deze verordening vast wil leggen in artikel 1, tweede lid onder a, zeer ruim is omschreven, n.l. door de alles omvattende formule: „Zorg voor de algemeene orde en veiligheid”. Een algemeene bevoegdheid ter afwending van gevaar wordt hier aan de politie verleend. Een nadere aanduiding is in het artikel niet te vinden. Volgens de dienstvoorschriften trachtende politiemilitairen ongevallen, overtredingene en misdrijven te voorkomen. De vraag rijst waar de grenslijn getrokken moet worden. Het strafwetboek, de strafverordeningen en keuren bieden hier geen houvast, aangezien schending daarvan geen vereischte is voor

het hierbedoelde ingrijpen der politie. Moet de politie zelf oordeelen, wanneer en hoe zij in elk voorkomend geval behoort te handelen, ook zonder dat een strafbare daad de aanleiding van dat handelen is en zelf uitmaken wat telkens de algemeene orde of veiligheid eischt? Krijgt, ook zonder dat een strafbaar feit is gepleegd of gepoogd zelfs elke handeling of vordering, naar het inzicht van de politie in het belang van de algemeene orde en veiligheid verricht, hierdoor een wettelijken grondslag, strafbaarheid van den wederstrevige of onwillige met zich brengende? Door wien en hoe moet worden nagegaan of de politie binnen de grenzen der hier bedoelde bevoegdheid is gebleven en niet onnoodig of onnoodig streng is opgetreden? Het ligt voor de hand, dat verschillende beantwoording door den politiemilitair en den betrokken burger van de vraag of de vrijheid en de rechten van het individu gekrenkt zijn, onaangename en soms zelfs verstrekkende gevolgen na zich kan sleepen. Indien bevoegdheden, als waarvan hier sprake is, bij *verordening* aan de politie worden toegekend, moeten die, naar het gevoelen van de afdelingen, nauwkeurig worden omschreven en moeten tevens waarborgen tegen machtsoverschrijding in de verordening zelf opgenomen worden.

De afdelingen kunnen zich niet vereenigen met de in art. 2 voorkomende zinsnede: „Hij (de korpscommandant) regelt dien dienst in overeenstemming met door den Gouverneur gegeven dienstvoorschriften”. In een zoo gewichtige materie moeten de beginselen in de *verordening* zelf opgenomen worden, die de nadere uitwerking aan *uitvoeringsbesluiten* opdraagt. Het gaat, naar de zienswijze der afdelingen niet aan alles over te laten aan dienstvoorschriften, volgens het opschrift bij *beschikking* vast te stellen, die krachtens art. 3 Regeeringsreglement geen wettelijke regelingen zijn en waarop niet eens de Raad van Bestuur wordt gehoord. Het zwaartepunt wordt zodoende verlegd. Enkele der in dit voorloopig verslag voorkomende opmerkingen zijn een uitvloeiSEL van de hier vermelde grief.

Het is ook niet van gewicht ontbloeit na te gaan welke bevoegdheden bij den korpscommandant komen te berusten. De zoeven vermelde, waarmede burgers bij invoering van militaire politie meer in aanraking zullen komen, moeten als niet bij het onderhavig ontwerp verleend, onbesproken blijven, alhoewel zij diep in de rechtsfeer van den burger kunnen ingrijpen.

Zich niet kunende vereenigen met een vordering van de burgerlijke autoriteit, die ingevolge het Regeeringsreglement Hoofd van politie is, zal de Korpscommandant (in afwachting van de beslissing van den Gouverneur) zijn eigen inzicht volgen. Een verdeelde verantwoordelijkheid wordt hier ingevoerd, die minstens bedenkelijk te achten is. Indien een vordering van het Hoofd van politie voor een daarvan afwijkende zienswijze behoort te wijken, dan moet het zijn voor die van den *Gouverneur*, maar dan ook van dezen alleen. Doch naar het oordeel der afdelingen mag het (gevallen van overmacht of van veranderde toestanden na het geven van het bevel daargelaten) niemand vrijstaan zijn eigen inzicht te volgen staande tegenover een vordering (en zeer zeker niet tegenover een vordering van ruime strekking, die niet het karakter van een gedetailleerd bevel draagt) uitgaande van het Hoofd van politie, dat alleen verantwoordelijk is voor de gevolgen zijner vordering; die vordering behoort haar kracht te behouden, zoolang niet herroepen of door den *Gouverneur* buiten werking gesteld. De dienstvoorschriften, dit punt nader uitwerkende, bepalen: „Het uitgeven van de gedetailleerde bevelen, de uitvoering eener vordering betreffende, zoomede het vaststellen van consignes, geschiedt door den Korpscommandant, doch deze zal desalniettemin met den Procureur-generaal dienaangaande overleg plegen; komen beide autoriteiten niet tot overeenstemming, dan wordt de aangelegenheid den Gouverneur ter beslissing voorgelegd.”

Na het bovenstaande zal het wel geen bevreemding wekken, dat ook dit voorschrift de goedkeuring der afdelingen niet heeft mogen verwerven.

Volgens de memorie van toelichting zijn het Hoofd van Politie op Curaçao ten deze wel dezelfde verplichtingen opgelegd als den fungeerenden Directeur van politie in Nederland. In het midden latende of de uitdrukkingen „Hoofd van politie” en „Directeur van politie” dezelfde beteekenis hebben, moet er op worden gewezen, dat er in Nederland verschillende directeuren van politie naast elkander staan, ieder met een eigen ressort, terwijl ingevolge ons Regeeringsreglement er één Hoofd van politie is voor de gansche kolonie. Voorts, dat in Curaçao het Regeeringsreglement die betrekking scheidt, terwijl de Nederlandsche Grondwet niet van „Directeuren van politie” gewaagt. Ontegenzeggelijk vloeit daaruit voort, dat een ieder, die een rang bij de politie bekleedt, hoog of laag, de bij het Regeeringsreglement als Hoofd der politie aangestelde autoriteit als zoodanig heeft te erkennen en dat naast die autoriteit de politie bezwaarlijk een tweede hoofd kan hebben.

Vervolgens gaan volgens art. 4 alle bevoegdheden en verplichtingen van het Hoofd van politie op het eiland Curaçao over op den Korpscommandant of den officier, die hem vervangt en naar het schijnt, zelfs zonder mogelijkheid van beroep van de zijde van den betrokken burger; het artikel spreekt er tenminste niet van.

De uitdrukking in art. 4: „wettelijke regelingen, waaronder begrepen keuren”, is niet erg gelukkig gekozen, aangezien volgens art. 3 Regeeringsreglement onder „wettelijke regelingen” niet alleen keuren reeds begrepen zijn, maar verder ook wetten, verdragen en algemeene maatregelen van Bestuur.

Waar het Regeeringsreglement aanwijst wie Hoofd van politie is, zou een verordening, zoolang de betrekking van Hoofd van politie bestaat, dezen bezwaarlijk al diens bevoegdheden en verplichtingen voor wat Curaçao aangaat kunnen ontnemen. Dit staat gelijk met wijziging van het Regeeringsreglement, wat niet bij verordening mag geschieden. Het handhaven van de uitdrukking „Hoofd van politie”, terwijl daarmede bedoeld wordt de Korpscommandant of de officier, die deze vervangt, zal ook tot misvatting aanleiding geven en tot onjuiste beoordeeling van ieders positie. De algemeene verantwoordelijkheid van den Procureur-generaal als Hoofd van politie blijft intusschen bestaan. (Men zie de toelichting op art. 4). Doch zelfs al ware dit alles anders, dan nog hebben de afdelingen onoverkomelijke bezwaren tegen dat artikel. De Korpscommandant zal dan censuur uitoefenen over openbare gemakkelikheden (theaters, bioscopen en dgl.), straten voor het verkeer afsluiten; vergunning geven voor openbare geldinzamelingen en optochten, rijbewijzen van chauffeurs uitreiken en intrekken; de standplaats van societeiten, tapperijen en koffiehuizen goedkeuren; verlof geven voor het hebben van een buffet bij een openbare gemakkelikheden of voor het houden van een ijs huis, restaurant en logement; om bijzondere redenen het sluitingsuur van tapperijen bepalen; vergunningen geven om op bepaalde plaatsen in het stadsdistrict klein vee te slachten of vleesch te verkoopen; voor het publiek bindende voorschriften vaststellen bij openbare feesten, optochten enz.; welke voorbeelden met andere zijn te vermeerderen. Het is den afdelingen niet mogelijk mede te werken tot het tot stand brengen van een dergelijke bepaling, waar door het civiele gezag en de macht van burgerlijke autoriteiten uitdrukkelijk weggecijferd en de bevolking zoozeer van de militaire autoriteiten afhankelijk gemaakt wordt. Het inruimen van een zoo overwegende plaats aan het militaire, onder gelijktijdig terugdringen van het burgerlijke element, wordt niet door een algemeen gevestigde overtuiging gedragen.

Ofschoon er in het opschrift en de overweging slechts van oprichting eener *gewapende politie* sprake is

(waaruit ook niet van zelf volgt, dat de politiedienst aan *militairen* wordt opgedragen) blijkt uit de 5 artikelen van het ontwerp en de toelichting, dat het hier niet enkel over de straatpolitie gaat, doch over het in het leven roepen van een afzonderlijk en wel op militaire leest geschoeid politiedepartement, waarbij het begrip „politie” in den ruimsten zin wordt opgevat. In de dienstvoorschriften komt zelfs pro memorie een onderafdeeling „Toezicht op Vreemdelingen” voor, welke materie — ter loops zij het gezegd — voor een deel al bij een verordening (P. B. 1905 No. 14) geregeld is, zoodat zelfs aanvulling niet bij beschikking zou mogen plaats hebben.

Verschillende leden konden de bij hen opkomende gedachte niet onderdrukken, dat dit ontwerp den weg voor militarisme effent. Zij hielden dan ook tot de meening over, dat eerst na afkondiging van den staat van beleg het in het ontwerp voorgestane regime zou mogen worden ingevoerd en dergelijke bevoegdheden door het militaire gezag zouden mogen worden uitgeoefend.

In de memorie van toelichting is er sprake van het innig contact, dat de Korpscommandant met het publiek heeft. Is dit zoo, dan zou eerder hieruit volgen, dat de autoriteit, die in zoodanige aanraking met het publiek komt, ook in *Curaçaoschen* dienst moet zijn, m.a.w. ambtenaar of in tijdelijken dienst, evenals alle anderen, ook al moet hij in Nederland studiën gemaakt hebben. Een post als het Bestuur hier wil scheppen vordert den geheelen persoon, legt beslag op den geheelen mensch en kan niet worden bekleed als een betrekking aan een andere verknocht.

Naast de talrijke reeds vermelde bevoegdheden komen onder meer de volgende: de verdeeling van het district, de indeeling in wachten en blokken geschiedt door hem; hij commandeert patrouilles; hij beoordeelt waar posten moeten worden geplaatst tot regeling van het verkeer of om andere redenen; maakt in zijn rayon ten laste van de *Curaçaosche* kas vrijelijk dienstreisen. Het is geenszins een overdreven eisch, dat de persoon, die dit alles verricht, ook in nauw verband tot *Curaçao* staat. Dit is niet teveel gevergd. Dat verband wordt gelegd door zijn aanstelling in *Curaçaoschen* dienst.

Het hier betoogde (evenals het opgemerkte omtrent het militaire karakter van de politie) zou aangevoerd moeten worden ook al bestond art. 153 eerste lid Regeeringsreglement niet of al werd het nu ingetrokken.

De Korpscommandant neemt een exceptioneele positie op *Curaçao* in. (De uitdrukking in de memorie van toelichting: „de verantwoordelijke chef in wiens gezag en bevoegdheid niet mag worden ingegrepen” wijst er reeds op, dat de Korpscommandant een gansch andere autoriteit is als de anderen). En zelfs al wordt hij voor de uitoefening van den politiedienst verantwoordelijk aan den Gouverneur, hij staat geheel los van *Curaçao* en de verantwoordelijkheid aan den Gouverneur staat onder de hier beschreven omstandigheden vrijwel gelijk met verantwoordelijkheid aan den Minister. Men zie hierbij niet over het hoofd, dat op *Curaçao* de toestand geheel anders is dan in landen, waar parlementaire verantwoordelijkheid bestaat en waar politie en leger ressourceeren onder Ministers, die met de wenschen van het Parlement rekening hebben te houden.

In de dienstvoorschriften komen de volgende bepalingen voor: „Daar het militaire karakter van het Korps Politietroepen ondergeschiktheid van de Politiemilitairen aan burgerautoriteiten uitsluit, zijn slechts de militaire meerderen gerechtigd tot het geven van dienstbevelen aan hunne minderen. Aangezien zich omstandigheden kunnen voordoen, waarbij tijdverlies al te zeer ten nadeele zou kunnen (zijn) van den dienst van politie of Justitie, voert de politiemilitair onverwijld een verzoek of vordering van een daartoe bevoegde burgerautoriteit uit, zonder den inhoud daarvan aan eigen oordeel te onderwerpen, onder gehoudenheid evenwel zijn onmiddellijken chef ten spoedigste in kennis te stellen met de ontvangen vordering en de wijze van uitvoering daarvan. Hij, die een vordering of verzoek van eene daartoe bevoegde burgerautoriteit ontvangt, behoort, althans indien het dienstverrichtingen van eenig belang betreft, schriftelijk bevestiging daarvan te vragen, zelfs al mocht dat schriftelijk stuk eerst kunnen worden ontvangen, tijdens of na het verrichten van den dienst, welke het gevolg is van de betreffende vordering.” Het geval, dat tijdverlies *al te zeer* ten nadeele van de politie of de Justitie zou zijn, is misschien wel als overmacht te construeeren en dan zou de politiemilitair, ook zonder dat een verzoek (?) of vordering gedaan maar reeds door wien ook zijn aandacht daarop gevestigd was, vrijwel moeten doen wat hier bedoeld wordt, wilde de politiemilitair overeenkomstig zijn eed alles doen wat een goed politiedienaar betaamt en zich niet aan plichtsverzuim schuldig maken. Omdat tijdverlies al te zeer ten nadeele van de politie of Justitie zou kunnen zijn, voert de politiemilitair een verzoek of vordering uit zonder den inhoud daarvan *aan eigen oordeel* te onderwerpen. En wie moet uitmaken of het dienstverrichtingen van eenig belang zijn? Deze bepalingen, die blijkbaar zoowel op de straatpolitie als op de gerechtelijke politie betrekking hebben, schijnen weinig geschikt om bij den minderen militair den eerbied aan te kweeken, dien hij voor bepaalde burgerautoriteiten hebben moet. Integendeel kan het gezag daardoor worden ondermijnd, als de mindere militair schriftelijke bevestiging vragen moet. Ondanks het bepaalde in de dienstvoorschriften omtrent den eerbied voor sommige burgerautoriteiten kan zelfs de indruk gevestigd worden, dat aan de militaire macht de voorrang boven de burgerlijke wordt toegekend. Het heeft ook de aandacht getrokken, dat in het eedsformulier (art. 3) ook niet voorkomt de verplichting om de bevelen van allen, die boven hem geplaatst zijn op te volgen, hetgeen wel opgenomen was in art. 8 van het Koninklijk besluit, waarbij de militaire politie ingevoerd is (P. B. 1910 No. 19). Een dergelijk voorschrift zou — zoo werd er betoogd — daarin niet mogen ontbreken.

De zinsnede in het eedsformulier: „dat ik aan niemand anders dan aan de boven mij gestelde autoriteiten zal openbaren de zaken of handelingen van mijn ambt, welke geheim behooren te worden gehouden” heeft aanleiding gegeven tot de vraag, wat zal moeten gebeuren indien een politiemilitair, als getuige in een strafzaak tegen een burger, zich tegenover den rechter of het openbaar ministerie (die niet boven hem gesteld zijn) op zijn ambtseid beroept, zeggende, dat die zaak of handeling geheim behoort te worden gehouden.

Een kenmerkende eigenschap van het ontwerp is, dat er daarin tegen gewaakt wordt, dat militairen onder de bevelen van burgers komen te staan, terwijl daarentegen volgens de toelichting op art. 5 burgers wel onder militairen zullen moeten dienen. Indien het militair karakter der politie zich tegen een andere regeling verzet, pleit het hier aangehaalde uit de dienstvoorschriften en uit den eed eerder tegen dan voor de invoering van militaire politie. Het wil dan ook voorkomen, dat het ontwerp zich voornamelijk op het standpunt van het leger plaatst, maar de zaak te weinig uit een anderen gezichtshoek beziet.

De verhouding van de militaire politie tot het Openbaar Ministerie wordt in dit ontwerp niet geregeld. In art. 2 is er slechts sprake van den Procureur-generaal als *Hoofd der politie* doch niet in diens hoedanigheid van Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie. Het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht wordt in het ontwerp ook niet genoemd. Volgens het Wetboek van Strafvordering (art. 31) zijn de hulpofficieren gehouden op de vordering van het Openbaar Ministerie alle narichten te geven en onderzoek te bewerkstelligen

ter zake van feiten met de vervolging waarvan het openbaar Ministerie belast is en zijn zij voorts gehouden in het beheer der justitie en rechterlijke politie de bevelen na te komen, welke hun door het Openbaar Ministerie worden gegeven. Als gevolg van het zwijgen van het ontwerp en van de verklaring in de memorie van toelichting, dat militaire meerderen *bij uitsluiting* bevoegd zijn dienstbevelen aan het personeel te geven, heeft het aangehaalde voorschrift van de Strafvordering voor een voornaam deel zijne waarde verloren. Een bepaling, dat de militaire politie in het justitieele aan de bevelen van het Openbaar Ministerie onderworpen is, zou echter in *de verordening* niet mogen ontbreken. In de plaats daarvan wordt in *de dienstvoorschriften* bepaald, dat de Kopscommandant verplicht is diensten, welke door zijne tusschenkomst door het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie of het Kantongerecht worden gerequireerd „en welke diensten op grond van de desbetreffende bepalingen in het Wetboek van Strafvordering voor de Kolonie Curaçao moeten worden uitgevoerd door een Hulp Officier van Justitie, Ambtenaar belast met het opsporen van Strafbare feiten of Dienaar van de Openbare Macht, ten spoedigste te doen uitvoeren door den meest geschikten en beschikbaren Politiemilitair, tot de uitvoering van den gevorderden dienst bevoegd. Draagt de Kopscommandant de uitvoering van bedoeld requisitoir op aan een Officier der Politietroepen, dan zal deze zich daarbij moeten onthouden van handelingen, die onvereinigbaar moeten geacht worden met zijne maatschappelijke positie als Officier”. Of ook hier de eisch gesteld wordt, dat de vordering van ruime strekking en niet gedetailleerd moet zijn, blijkt niet; evenmin wat voor middelen het Openbaar Ministerie heeft om na te gaan of zijn vordering wordt uitgevoerd binnen den tijd en op de wijze zooals strookt met de bedoeling waarmede zij werd gedaan en of het Openbaar Ministerie al dan niet op verandering mag aandringen. De mededeeling in de memorie van toelichting, dat de Kopscommandant zonder inmenging van anderen de verantwoordelijke chef behoort te zijn in wiens gezag en bevoegdheid niet mag worden ingegrepen, kan er wellicht reeds op wijzen hoe het bovenstaande moet worden beantwoord. Zonder inmenging in de inwendige organisatie van het politiekorps of in den politiedienst of wat niet tot zijn taak behoort, moet de ambtenaar van het openbaar ministerie (het geval, dat er een rechter-commissaris is, buiten beschouwing latende) de leiding van het voorbereidend onderzoek hebben en voor zoover hij niet zelf de opsporingshandelingen verricht, regelend en bevelend kunnen optreden en moet derhalve het onderzoek van den hulp-officier onder het onmiddellijk toezicht van het Openbaar Ministerie blijven. Hij kan er belang bij hebben, dat het onderzoek door een ander dan den verbalisant of door een bepaald aangezeten opsporingsambtenaar verricht wordt. Welke bevoegdheden het Openbaar Ministerie ten deze heeft, is niet duidelijk. Het aangehaalde artikel uit de dienstvoorschriften opent, strikt genomen, niet eens de mogelijkheid, dat met voorkennis van den Kopscommandant een geschikte opsporingsambtenaar het Openbaar Ministerie ter zijde staat en rechtstreeks van dezen instructies ontvangt.

De rechter commissaris in strafzaken kan volgens art. 66 van de Strafvordering aan hulpofficieren het doen van nasporingen opdragen en bevelen geven. Of en zoo ja op welke wijze hij ten aanzien van politiemilitairen van deze bevoegdheden gebruik zou kunnen maken blijkt niet uit het ontwerp. noch uit de dienstvoorschriften. Van geen beteekenis is in dit opzicht de volgende bepaling uit de dienstvoorschriften: „Indien Politiemilitairen dienst verrichten tot handhaving der orde op eene openbare terechtzitting of dienst doen bij den Rechtercommissaris, belast met de instructie van strafzaken, handelen zij in de uitoefening van dien dienst volgens de bevelen van den President of den Kantonrechter en van den Rechter-Commissaris.”

Het nasporen van strafbare feiten is volgens art. 1 van het ontwerp onder politiedienst begrepen en de uitoefening van den politiedienst zal „bij uitsluiting aan de politietroepen worden opgedragen.” Hierdoor zijn alle in artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao genoemde personen, die niet tevens bij de politietroepen zijn ingedeeld, uitgesloten van het nasporen van strafbare feiten en derhalve in de eerste plaats de burger-hulpofficieren n.l. de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongerechten en de districtmeesters; hun aangeduide hoedanigheid blijft intusschen bestaan. De uitdrukking „bij uitsluiting”, die zoowel ten aanzien van de preventie als de repressie is gebezigd is dan blijkbaar niet juist. Voorts wordt uitgesloten de zoogenaamde technische of speciale politie. Volgens de memorie van toelichting blijven zij evenwel gehandhaafd. In art. 1 ontbreekt derhalve een instandhouding van bedoelden tak. De vermelding in de toelichting tegen de uitdrukkelijke bewoordingen van het betrokken artikel in is niet afdoende. Volgens de memorie van toelichting laat de politie zich normaal niet in met de aangelegenheden die een speciale kennis of technische opleiding vereischen (marktmeester, havenmeester e.d.). De vraag is gesteld wanneer de politie zich dan wel met die aangelegenheden inlaat. In dit verband kan het misschien zijn nut hebben het volgend artikel uit de dienstvoorschriften aan te halen n.l.: „Zij (d.w.z. de politiemilitairen) zien toe op den toestand van straten, wegen, pleinen, bruggen en in het algemeen van alles op of aan de straat aanwezig en voor den openbaren dienst bestemd; ze melden zoodra doenlijk — des vereischt onmiddellijk — alles wat niet in orde is. Zij waken tegen onnoodige versperring van den openbaren weg of *vaarwater* en zorgen dat het verkeer voor voetgangers en *schepen* regelmatig kan plaats vinden.”

Vervolgens worden ook uitgesloten de ambtenaren en personen, die daartoe door den Gouverneur bij besluit worden aangewezen (art. 8, sub. 5o. Strafvordering). De memorie van toelichting maakt van hen geen melding. Het is niet duidelijk, welke voorstelling het Bestuur zich hieromtrent gemaakt heeft. Met art. 8 sub. 5o. Strafvordering houdt verband art. 15 P. B. 1918 No. 43, luidende: „De Gouverneur bepaalt de voorwaarden, waarop, overeenkomstig.....artikel 8 onder 5o. van het bij Koninklijk besluit van 22 Mei 1914 No. 83 (P. B. No. 21) vastgestelde Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, ambtenaren en andere personen kunnen worden belast met en ontheven van het opsporen van strafbare feiten. Hij stelt voor deze buitengewone agenten van politie een algemeen dienstvoorschrift vast.” Bij het in behandeling zijnde ontwerp wordt intrekking van P. B. 1918 No. 43 en derhalve ook van het daarin opgenomen art. 15 voorgesteld. Verschillend kan allicht gedacht worden over de vraag of na het vervallen van dat art. 15 het daarin bedoeld algemeen dienstvoorschrift (P. B. 1918 No. 80) voor de reeds aangestelde „buitengewone agenten van politie” van kracht blijft en of zij dan nog zelfs op dezen titel aanspraak zouden kunnen maken. In elk geval wordt de rechtspositie van de na het inwerkingtreden van het onderhavige ontwerp nieuw aan te stellen militaire buitengewone agenten van politie zeer onzeker. De dienstvoorschriften bepalen n. l. dat een gedeelte der politie-militairen tot buitengewoon agent van politie kan worden aangesteld en vervolgens: „De aanstelling tot buitengewoon agent van politie, die slechts wordt verleend aan Politiemilitairen, die de vereischte geschiktheid, ervaring en kalmte bezitten en tot een aantal als door der Kopscommandant wordt noodig geacht, brengt niet met zich, dat het algemeene dienstvoorschrift, vastgesteld bij Besluit van 7 December 1918 (P. B.

1918 No. 80) op die militairen van toepassing is. Van de aanstelling als buitengewone agenten van politie mag slechts dan worden gebruik gemaakt, indien door na te laten als zoodanig op te treden zoude worden kort gedaan in plichtsvervulling, doch in de eerste plaats en zoo lang als mogelijk is, moet de Politie-militair optreden volgens de voor het Korps bestaande voorschriften. Zij, die door den Korpscommandant voor eene aanstelling als Buitengewoon agent van Politie worden voorgedragen leggen den eed, bedoeld in art. 2 van voormeld Besluit af in handen van den Korpscommandant. Bij ontslag, overlijden of indien zulks om andere redenen gewenscht is, wordt de ambtspenning, die men overigens steeds bij zich heeft, door den Korpscommandant ingenomen. Van hem, die de ambtspenning verliest, wordt eveneens de aanstelling ingetrokken". De vraag rijst of al het hier voorgeschrevene past in het stelsel van de verordeningen, die van kracht blijven. De verordening, waarin de term „buitengewoon agent van politie" geschapen is, wordt ingetrokken; die term komt in het Wetboek van Strafvordering of in het onderhavige ontwerp niet voor. En volgens het juist aangehaalde zouden de politiemilitairen den eed van het quaestieuze besluit afleggen.

De memorie van toelichting zegt onder art. 3: „Door toevoeging van een artikel in de Algemeene Politie-keur, waarbij met het opsporen van overtredingen bij die keur strafbaar gesteld, behalve de ambtenaren bedoeld in art. 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, mede de politiemilitairen worden belast, wordt het mogelijk om ook buiten de gevallen van ontdekking van een strafbaar feit op heeterdaad, alle militairen opsporingsbevoegdheid te geven ten aanzien van de feiten strafbaar gesteld bij de politiekeur".

Dat bij een keur opsporingsbevoegdheid kan worden verleend wil voorkomen niet in overeenstemming met onze wetgeving te zijn. In art. 8 Strafvordering is n. l. zoowel in den aanhef als onder 60. sprake van „algemeene verordening"; en art. 3 van het Regeeringsreglement zegt, dat onder algemeene verordeningen verstaan worden wetten, algemeene maatregelen van Bestuur en koloniale verordeningen. De aangehaalde zinsnede van de memorie van toelichting schijnt ook niet in overeenstemming met hetgeen even te voren onder de toelichting van datzelfde artikel staat, n. l. „Het is ongewenscht het geheele personeel te beëdigen. Slechts die militairen, waarvan de overtuiging bestaat, dat zij.....het gewicht van den eed ten volle beseffen, zullen..... tot opsporingsambtenaar kunnen worden benoemd.". Zouden dan personen, van wie niet de overtuiging bestaat, dat zij het gewicht van den eed ten volle beseffen, toch beëdigd worden om overtredingen van de Algemeene Politiekeur op te sporen en zelfs buiten het geval van heeterdaad? En indien zij geen eed afleggen, staan zij met andere getuigen gelijk en schijnt aanvulling van de Algemeene Politiekeur niet noodig te zijn. Of zou er wat anders bedoeld zijn?

Het ontwerp opent tevens de mogelijkheid, dat de politiedienst ook op de andere eilanden aan militairen wordt opgedragen. Ingevolge art. 114 van het Regeeringsreglement is de *Gezaghebber* verantwoordelijk voor de bewaring der inwendige rust, orde en veiligheid en heeft *hij* het bevel over de aanwezige politie, terwijl art. 153 van het Regeeringsreglement aanwijst wie hoofd van politie in de geheele kolonie is, zoodat de bevoegdheden van laatstgenoemde zich niet tot het eiland Curaçao bepalen.

Met deze artikelen verdraagt zich de voorgestelde regeling niet goed. Wat een toestand zal er dan geschapen worden? Een meerhoofdige leiding wordt hier ingevoerd, die verwarrend en storend werken moet. Hier moet tevens worden aangestipt, dat het toenmalig Bestuur voor de aanwijzing van den *Gezaghebber* als plaatselijk hoofd van politie juist op het aangehaalde artikel 114 van het Regeeringsreglement een beroep heeft gedaan (Zie bovengemelde memorie van toelichting dd. 30 Juni 1917).

Wat de overige eilanden betreft, is het voorts van belang te weten, welken rang de hoogste aldaar te stationneeren militair hebben zal. Volgens de memorie van toelichting op de suppletoire begrooting zullen er naast den Korpscommandant twee luitenants zijn; volgens de dienstvoorschriften bovendien een luitenant adjudant van den Gouverneur en een officier van gezondheid. Doch zelfs indien de luitenant-adjudant en de officier van gezondheid voor de politie beëdigd worden, zal er dan vermoedelijk een militair met geen hooger rang dan bijv. sergeant-majoor voor de meeste der andere eilanden kunnen worden aangewezen. Hierom en met het oog op de plaats en de bevoegdheden, die dit ontwerp aan de politie wil verzekeren, is het onder de gegeven omstandigheden niet mogelijk en niet wenschelijk ook voor de andere eilanden militaire politie in te voeren.

In de stukken wordt niet medegedeeld in welke verhouding de districtmeester tot den Korpscommandant en de in het betrokken district gestationeerde politie komt te staan.

Dat bij verhindering of ontstentenis van den Korpscommandant, de officier, die hem vervangt ook diens functien ten aanzien van de politie onder de heerschappij van een verordening als de onderhavige verricht, kan de goedkeuring van de afdelingen evenmin wegdragen. De bezwaren, die ten opzichte van den Korpscommandant gemaakt zijn, gelden in nog meerdere mate voor hem, terwijl hij bovendien zelfs jonger zal zijn en allicht minder ervaren. Voor wat het garnizoen aangaat moge hij de commandant vervangen, voor de politie acht men hem niet de aangewezen man. In art. 2 derde lid, (eigen inzicht volgen) wordt anders dan in het eerste lid en in art. 4, de officier, die den commandant vervangt, niet genoemd; volgens de dienstvoorschriften echter heeft hij, die den commandant in zijn bevel vervangt, gedurende den duur daarvan, het gezag en de verantwoordelijkheid, die aan dat bevel verbonden zijn, zoodat hij (de luitenant) soms ook eigen inzichten zal kunnen volgen. Zeer tot haar leedwezen moeten de afdelingen hier constateeren, dat op dit eiland door luitenants soms tegenover Curaçaosche burgers een houding is aangenomen, die, indien die luitenants met politiebevoegdheden waren bekleed, incidenten had kunnen teweegbrengen; een houding, die bezwaarlijk als „kalm, zakelijk, deskundig" kan gequalificeerd worden. In dit verband werd gevraagd of het waar is, wat algemeen en met mededeeling van staaltjes verteld wordt, n.l. dat een der officieren zich nu reeds op straat als politieautoriteit gedragen en zelfs op alles behalve bezadigde wijze burgers de les gelezen heeft. Men zou gaarne willen weten, wat voor bevoegdheden den officieren thans ten opzichte van burgers toekomen.

Geenszins konden de afdelingen er zich mee vereenigen, dat, als gevolg van de voorgedragen regeling aangiften van strafbare feiten en klachten bij militairen (best mogelijk onderofficieren en voor zooveel aangiften betreft, zelfs minderen) zullen kunnen gedaan worden, hetgeen wegens het wegvallen van de ambtenaren van politie ook meermalen zal moeten gebeuren. Het verdient verreweg de voorkeur dat burgerlijke ambtenaren aangiften en klachten van en tegen burgers ontvangen en onderzoeken. Rechtskundige leiding kan overigens ook bij het politieel onderzoek van nut wezen opdat de zaak niet in een verkeerde richting gestuurd wordt of fouten begaan worden, die soms later moeilijk te herstellen zijn. Gebrekkige kennis van de lands- en Spaansche taal, waarin de meeste klachten en aangiften geschieden, zal een struikelblok blijken te zijn en wel ten nadeele van justitiabelen.

Het volgende wordt in de dienstvoorschriften aangetroffen: „Bij het doen van onderzoek moet naar volledigheid worden gestreefd. Indien een getuige of verdachte niet kan worden gehoord, omdat hij el-

ders is, kan bij gewichtige zaken een Hulp-officier van Justitie opdracht worden gegeven zich persoonlijk tot dat doel naar hem te begeven. In minder gewichtige omstandigheden moet aan een Hulp-Officier ter plaatse waar de persoon te vinden is onder toezending van de noodige gegevens ter zake, worden verzocht om hem te hooren. Ten aanzien van dit onderzoek wordt gelet op het gestelde art. 29 (2) Wetboek van Strafvordering voor de Kolonie Curaçao." Deze bepalingen geven te kennen welke bevoegdheden de militaire politie allicht ook ten deze zal kunnen uitoefenen.

In de dienstvoorschriften komt onder het opschrift: "Het gebruik maken van geweld" o.m. de volgende bepaling voor: „Bij gelegenheid van een volksverzameling of samenscholing, die uiteen gedreven moet worden, doet de commandant der aanwezige militairen zoo eenigszins mogelijk, alvorens met geweld op te treden, driemaal achtereen letterlijk de navolgende sommatie: „Gehoorzaamheid aan de wet, verwijder U of geweld zal worden gebruikt. Deze sommatien moeten zooveel doenlijk tegen een bepaalden persoon zijn gericht. Het zal voldoende zijn dit driemaal te bevelen. Mocht ongeacht deze waarschuwing daaraan geen gehoor worden gegeven, dan is elk commandant gerechtigd en in de meeste gevallen verplicht geweld te gebruiken." De opmerking kan hier niet achterwege blijven, dat, waar de bevolking de Nederlandsche taal niet spreekt, een sommatie met gevolgen als hier bedoeld, ook in de landstaal zou moeten plaats hebben, teneinde zekerheid te erlangen, dat de beteekenis der gebezigde woorden ook tot de volksmenigte doordringt.

De artikelen betreffende het gebruikmaken van geweld geven den politiemilitairen bevoegdheden ten opzichte van burgers en zijn overigens van dien aard (gevallen, waarin geen voorafgaande waarschuwing noodig is of nimmer over de hoofden heen gevraagd wordt; het naderen van schildwachten, of het overschrijden van een aangeduide grens, wat ongewapende schildwachten zijn, wat als aanval op militairen wordt beschouwd —niet minder dan vier stuks mitrailleurs en twee voor oefening worden aangevraagd—), dat tekstueele bekendmaking na vaststelling bij wettelijke regeling noodzakelijk geacht wordt, voordat die bepalingen toepassing zouden mogen vinden. Volledige openbaarheid is eveneens noodig bij alles wat het publiek raakt en bepaaldelijk voor wat aangaat de bepalingen betreffende tenuitvoerlegging van „rechterlijke bevelen" en betreffende „arrestanten". In een der artikelen onder laatstgemeld hoofd komt de zinsnede voor: „In het algemeen is het wenschelijk arrestanten tegen wie geen bevel van voorloopige aanhouding kan worden uitgevaardigd, zoo spoedig mogelijk in vrijheid te stellen"; een zinsnede, die vreemd aandoet naast artikel 34 van onze strafvordering, handelende over de aanhouding bij heeterdaad en o.m. gebiedend voorschrijvende: „In de gevallen, waarin geen voorloopige aanhouding is toegelaten, zal de.....proces-verbaal opmaken en den aangehoudenene dadelijk in vrijheid stellen".

Het artikel in de dienstvoorschriften luidende: „Onbekende overtreders, die hunne identiteit niet naar behooren kunnen vaststellen, worden ook buiten het geval van heeterdaad aangehouden en naar de naastbijzijnde wacht geleid.", en ook het voorgeschrevene omtrent fouilleering van aangebrachte arrestanten en ontneming van op hen aangetroffen voorwerpen, zouden, bij verzet tegen de dwanggeleide, of de visitatie aan den lijve, tot netelige quaesties omtrent de rechtmatigheid der handeling aanleiding kunnen geven, aangezien hier, naar het ten minste schijnt, geen scherp onderscheid tusschen de gevallen van heeterdaad en buiten heeterdaad en naarmate van de zwaarte van het feit gemaakt wordt.

Volgens art. 5 van het ontwerp zullen eenige artikelen van ons wetboek van strafvordering in het stadsdistrict anders luiden dan in de overige districten en daarna op het eene eiland weer anders dan op het andere. Dit komt ongewenscht voor en geeft aanleiding tot verwarring.

De onder gemeld art. 5 voorgestelde redactie van het tweede lid van art. 27 Strafvordering geeft aanleiding tot de vraag of het de bedoeling is de officieren voor al de zes eilanden aan te stellen en te beëdigen.

De betrekking van ambtenaar van politie wordt opgeheven. Echter komt die term in onze wetgeving o.a. ook in P. B. 1916 No. 15 voor, waar zij in de eerste plaats worden aangewezen als de ambtenaren voor wie de monsterring van scheepsvolk moet plaats hebben.

Met uitzondering voor wat aangaat de thans bij het garnizoen dienenden, zullen uitsluitend ongehuwden uit de burgermaatschappij voor den dienst aangenomen worden. Een dergelijke bepaling, gepaard gaande met huwelijksverbod of met het op beperkte schaal toelaten van huwelijken, zal het buitenechtelijk verkeer bij de politiemilitairen zeer in de hand werken. Betreft het tot dusverre personen, die voor Curaçao geen dienst verrichten, bij het korps politietroepen zal het ten deze anders gesteld zijn, wat te meer in het oog zal springen, daar de politie-militairen volgens de dienstvoorschriften belast zijn met de handhaving van de openbare orde en *zedelijkheid*.

Teneinde de draagwijdte van de onderhavige politievoorstellen te overzien, is het noodzakelijk in dit verslag ook even aandacht te schenken aan de betreffende suppletoire begrooting. In de memorie van toelichting dd. 20 Februari 1926 op de voorloopige begrooting voor 1927 heeft het Bestuur verklaard, dat verwacht werd, dat met een verhooging van het krediet voor bezoldigingen enz. van het politiepersoneel met f 70 000,— zou kunnen worden volstaan, terwijl bij de memorie van antwoord nader is verklaard, dat het door Curaçao eventueel bij te dragen bedrag voor overtochtskosten der 24 getrouwde marechassees in die f 70 000,— is begrepen, welk bedrag beschouwd moet worden als een raming met kracht van maximum. Nu blijkt volgens het door het Bestuur voorgestelde in de aanvullingsbegrooting, dat Curaçao te beginnen met 1928 de helft van de kosten van de militaire bezetting zal hebben te dragen, derhalve volgens de voor 1927 opgegeven cijfers ruim f 163 000,— benevens de (door wien?) toe te kennen toelagen van f 0,75 tot f 2,— per dag en de uitgaven wegens verhooging van fuseliers tot een bedrag van f 68 000,— en daarenboven nog de eigenlijke politiekosten, zomede de kosten van dienstreizen. Hoeveel het garnizoen in de toekomst zal kosten, na aanvulling, is niet bekend gemaakt. Volgens de desbetreffende memorie van toelichting wordt, lettende op het thans bestaande tekort, de detachering aanvankelijk opengesteld voor minstens vier sergeanten-majoor, elf sergeanten, elf brigadiers en veertien fuseliers. Curaçao zal dan dat bedrag moeten opbrengen, doch heeft hoegenaamd geen invloed op de samenstelling of de inrichting, op beheer of leiding op sterkte of uitoefening van den dienst, op den duur of voorwaarden der detachering. De Indische militaire Bezoldigingsregeling en de voor de infanterie in Nederlandsch Indië vastgestelde of nog vast te stellen bezoldigingschalen zullen van toepassing zijn. Iedere zeggingsmacht wordt Curaçao onthouden, dat van iedere inmenging in politiezaken wordt uitgesloten. Curaçao zal niet kunnen bepalen hoeveel het voor de politie wil uitgeven en niet kunnen beoordeelen wat daarvoor noodzakelijk is. Van de gewone wijze van behandeling van Curaçaosche geldelijke zaken zal afgeweken en zonder Curaçao er in te hooren, over een gewichtige Curaçaosche aangelegenheid beslist worden. Verder moet worden opgemerkt, dat, terwijl artikel 99 van het Regeeringsreglement uitdrukkelijk voorschrijft, dat de kosten van de landmacht *ten laste van 's Rijks schatkist komen*, Curaçao voor de door het Bestuur hierbij voorgestelde politiediensten Nederland zal moeten vergoeden in den vorm van eene „teruggaaf". Door het gedwongen sa-

mengaan van het garnizoen en de Curaçaosche politie, waarbij aan eerstgemelde door een begunstigde positie overwicht wordt gewaarborgd, wordt bovendien een financiële band tusschen de beide gelegd, hetgeen te denkeliijker is, omdat die, eenmaal tot stand gekomen, moeilijk te verbreken is. Zien de, dat de militaire politie niet voldoet, zal het Curaçao niet gemakkelijk zijn dien band los te maken indien op de Nederlandsche Staatsbegroting een post: „teruggaaf” of een analoge uitdrukking voorkomt.

Opmerking verdient ook, dat het Bestuur voor het opdragen van politiediensten aan het garnizoen gebruik wil maken van art. 176 van het Regeeringsreglement, terwijl op de toelichting van dat artikel (zie Bordewijk bladz. 731) te lezen staat: „s Rijks Krijgsmacht heeft de roeping om de kolonie te verdedigen, maar deze behoort zelve voor hare politie te zorgen.” Het voorstel van het Bestuur wil ook uit dezen hoofde niet voorkomen in overeenstemming te zijn met het door het Bestuur zelf aangehaalde artikel en met de door de Regeering destijds daarop gegeven toelichting, evenmin met het bepaalde in art. 136, eerste lid, Regeeringsreglement, waar, in een opsomming van hetgeen bij koloniale verordening zal worden geregeld, vermeld wordt: „mitsgaders al hetgeen betreft de politie in land en stad.”

Bij de tegenwoordige phase van politieke ontwikkeling en van streven naar autonomie is dit ontwerp een stap achterwaarts. Als hoofdbeginsel geldt thans het toekennen van meerdere zelfstandigheid ten aanzien van inwendige aangelegenheden aan de overzeesche gebiedsdeelen en het geven van meer bevoegdheden aan daar bestaande openbare lichamen. En hiermede zou weinig strooken het overdragen van den politiedienst in Curaçao aan een onafscheidelijk deel van het Nederlandsch Indische leger, voor alle tot welk korps behorende militairen in de eerste plaats gelden de voor den Nederlandsch Indischen militair geldende wetten, verordeningen en besluiten, zoomede de bevelen van hoogerhand gegeven en de reglementen en voorschriften, zooals zij zijn of nog zullen worden gewijzigd, tenzij voor de troepen in Curaçao bijzondere regelingen zijn of worden getroffen. Het samensmelten van het garnizoen en de Curaçaosche politie, het onder één leiding brengen van hetgeen ingevolge het Regeeringsreglement gescheiden is gehouden, raakt grondbeginselen, die naar het oordeel der afdelingen in stand gehouden moeten worden. Het opschrift van het ontwerp: „tot oprichting eener gewapende politie enz.” zou weinig doen vermoeden, dat daarin en in het samenhangend ontwerp voorstellen van zoo verre strekking ter overweging worden aangeboden. Veeleer zou men verwachten, dat een nieuw *Curaçaosch* korps in het leven geroepen werd. Dit ontwerp, dat niet in de historische lijn ligt, zou eerder in een reeds afgesloten tijdperk passen. Het zou Curaçao brengen in den ongewenschten toestand, dat een gewichtige tak van inwendigen dienst aan de Curaçaosche controle werd onttrokken en beheerd alsof het een aangelegenheid was, die niet in de eerste plaats Curaçao zelf regardeerde. En dat zou dan juist gebeuren terwijl Curaçao op weg is zichzelf te bedruipen en zijn eigen huishouding te bekostigen — en bij anders gevoerd beheer zou dit in meer toonbare resultaten en in het slot der rekening tot uiting komen — zoodat Curaçao reeds op grond hiervan zou mogen meenen aanspraak te maken op verdere uitoefening van de tot dusverre uitgeoefende bevoegdheid zijn politieaangelegenheden in de eerste plaats zelf te behartigen. Meermalen zijn er reeds vergelijkingen gemaakt tusschen de bezoldigingen der militairen (die bovendien allen op vrije geneeskundige behandeling en verpleging recht hebben) en der burgerlijke ambtenaren, welke vergelijkingen ten nadeele van laatstgenoemden uitvielen. Indien Curaçao nu de helft der kosten van het garnizoen en derhalve ook de helft van de aan militairen uitbetaald wordende salarissen moet opbrengen, zal het hier bedoelde verschil nog meer uitkomen.

De afdelingen verzoeken het Bestuur geen uitgaven of bestellingen te doen of tot bouwen of verbouwen over te gaan met het oog op de door het Bestuur voorgestelde militaire politie. In dit verband werd de vraag gesteld of er allicht reeds uitgaven als hier bedoeld ten laste van de Curaçaosche kas geschied zijn en zo ja waarvoor en tot welk dedrag.

Is boven uiteengezet dat en waarom de afdelingen niet alleen wegens den gekozen vorm en de uitwerking, maar ook en vooral in beginsel tegen militaire politie gekant zijn en tevens dat zij den tegenwoordigen toestand van de politie onbevredigend vinden, de strooming, die door de afdelingen gaat, is voor het behoud van de grondslagen in en door het Regeeringsreglement gelegd, voor het blijven volgen van dezelfde gedragslijn ten aanzien van de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst in dit gewest, voor het gescheiden houden van garnizoen en politie en voor het handhaven van het met den volksgeest in overeenstemming zijnde burgerlijke karakter van de politie, welke burgerlijke politie in het Curaçaosche volksleven ingedrongen is. Lettende op de geaardheid van de plaats en de omstandigheden, meenen de afdelingen van deze gelegenheid gebruik te mogen maken om aan te geven in welke richting naar haar oordeel de oplossing van het om verbetering vragend politiewezen te zoeken en hoe de Curaçaosche politie te hervormen ware en wel op een wijze, die bij de vermelde beginselen aansluit. De afdelingen zouden dan gaarne zien, dat bij de politie een vakman, wiens werkzaamheden zich tot het eiland Curaçao bepalen, als hoofdcommissaris werd aangesteld, een persoon met de opleiding, ontwikkeling en bevoegdheden, als hoofdambtenaren bij de politie in grootere Nederlandsche gemeenten. Alhoewel uitsluitend lettende op het aantal inwoners en het aantal agenten reeds met een commissaris zou kunnen worden volstaan, wil het wenschelijk voorkomen voor Curaçao een hooger rang te creëren, wegens de eigenaardig gecompliceerde en hoe langer hoe ingewikkelder wordende verhoudingen, ook als gevolg van het toenemend aantal vreemdelingen van allerlei nationaliteit en graad van ontwikkeling, hetgeen niet alleen wat talenkennis betreft, maar ook in andere opzichten bijzondere eischen stelt. Waar de betrekking van commissaris reeds bestaat, kan de nieuwe titel ook te kennen geven, dat het den afdelingen niet te doen is om den bestaanden toestand te handhaven. Die hoofdcommissaris moge uit het leger zijn voortgekomen, bij de aanvaarding van zijn ambt, trede hij uit het leger.

Voor wat de straatpolitie betreft zou zijne verhouding tot den Procureur-generaal als hoofd van politie bij verordening moeten worden geregeld en in allen gevalle op (ongeveer) gelijke wijze als de verhouding van den hoofdcommissaris tot den Burgemeester, welke laatste alhoewel niet noodzakelijk een vakman en niet met politiewerkzaamheden belast, ook hoofd van de gemeentelijke politie is, en deswege verantwoordelijkheid draagt.

De politiedienst in de buitendistricten zou desverkiezende van uit het stadsdistrict kunnen worden geregeld en wel zoodanig, dat bij onvoorziene omstandigheden de districtmeester de leiding neemt in afwachting van nadere instructiën uit de stad.

Voor wat het justitieele aangaat, zou de hoofdcommissaris tot hulp-officier moeten worden aangesteld, waardoor hij tot het Openbaar Ministerie en den Rechter-commissaris komt te staan in de verhouding als in het Wetboek van Strafvordering bedoeld, op de wijze, zooals de betrokken artikelen thans worden opgevat. Nadere uitwerking schijnt dit voorshands niet te behoeven; slechts weinige (en allen burgerlijke) ambtenaren zijn hierbij betrokken.

Bevoegdheden en verplichtingen als in art. 4 van het onderhavige ontwerp bedoeld, welke op den hoofdcommissaris zouden moeten overgaan, moeten door wijziging van de betrokken bepalingen worden aangegeven, zoodat die hoofdamtenaar niet door de uitdrukking: „Hoofd der (van) politie” aangewezen wordt. Onder den hoofdcommissaris zouden kunnen komen te staan een commissaris en een inspecteur, beiden eveneens met Europeesche opleiding en uitsluitend voor het eiland Curaçao aangesteld.

De afdelingen meenen, dat thans 69 ambtenaren en beambten van politie (de wnd. commissaris onder begrepen) op het eiland Curaçao dienst doen. Het politiepersoneel op dit eiland zou na de hervorming bijv. als volgt kunnen uitzien: 6 hoofdagenten, met Europeesche opleiding of praktijk; ongeveer 20 agenten eerste klasse met Europeesche opleiding of praktijk, benevens ongeveer 60 agenten tweede klasse. Hieraan moet worden toegevoegd, dat, met uitzondering voor wat de drie hoogste rangen (hoofdcommissaris, commissaris en inspecteur) aangaat, ook niet-Nederlanders, die overigens in de termen zouden vallen, kunnen worden benoemd; voorts, dat voor de thans actief dienenden, die daarvoor in aanmerking komen een overgangsmaatregel kan worden getroffen.

De bezoldiging moet van dien aard zijn, dat geschikte krachten zich voor den dienst aanbieden. De tegenwoordige salarissen zijn ten eenen male onvoldoende te achten. De eischen, waaraan het personeel moet voldoen, worden hooger gesteld; ook de bezoldigingen moeten daarom worden opgevoerd. De politie, die tijdens den vooruitgang, welke er in de laatste jaren in economisch en ander opzicht op Curaçao te constateeren valt, niet alleen geen gelijken tred daarmee gehouden heeft, doch zelfs achteruitgegaan is, dient thans op peil gebracht te worden om ook in het kader der gewijzigde toestanden te passen. De achterstand, die gedurende den hier bedoelden ontwikkelingsgang op ander gebied, bij de politie is ingetreden, moet nu worden ingehaald en een eisch des tijds is het over goed onderlegde en geofende politie te beschikken, die aan hare roeping kan beantwoorden. Daar het thans geen traktementsverhooving zonder meer, maar een algeheele reorganisatie van een tak van dienst betreft, gelden hier niet de bezwaren, welke tegen een partieele herziening van de bezoldigingsregeling zijn aangevoerd.

Het wordt niet raadzaam geacht in dit voorloopig verslag, het eerste van de afdelingen uitgaand stuk, dat over dit onderwerp handelt, de bedragen op te geven, die als salaris voor de verschillende rangen en betrekkingen zouden kunnen worden uitgetrokken. Bovendien wil het regelmatig voorkomen, dat, waar de bezoldigingen door den Gouverneur worden vastgesteld, het Bestuur zich in deze het eerst uitspreekt.

Voor kleeding en schoeisel der manschappen en voor materiaal zal ook meer uitgetrokken moeten worden dan tot dusverre.

Hoeveel de militaire politie zelfs in de naaste toekomst zou kunnen kosten, kunnen de afdelingen bij gebreke van gegevens niet nagaan. Doch ook al mocht het hierin aangegeven denkbeeld meer uitgaven vorderen, deze zijn ten volle te verantwoorden, daar Curaçao de zaak niet uit handen kan geven en deze sommen zal hebben op te brengen, teneinde een voor zijne taak berekend politiekorps te krijgen.

Voorloopig zou de reorganisatie tot het eiland Curaçao beperkt kunnen blijven, wat niet uitsluit, dat reeds thans op de overige eilanden verbetering wordt aangebracht. Voor 40 burgeragenten op de 5 andere eilanden (bezoldiging en kleeding) trekt het Bestuur f 60 000,— uit. Dit bedrag zou kunnen worden verhoogd voor politieverbetering en zoo noodig ter vermeerdering van het aantal agenten (bijv. op Aruba).

Inzake woningbouw zijn de afdelingen van gevoelen, dat, als er een aantal personen als hierin vermeld voor de politie moet uitkomen, op Curaçao wel de verplichting rust voor huisvesting te zorgen. Steenrijk ligt te ver van de bebouwde kom van de gemeente, dan dat het in aanmerking zou kunnen komen; bovendien zouden de afdelingen zich er tegen moeten verzetten, dat de regenbak aldaar, welke een uitkomst voor die buurt bleek te zijn, aan de bevolking werd ontnomen. De terreinen op Mundo Nobo zijn daarom geschikt voor het hier beoogde doel. In afwijking van hetgeen het Bestuur volgens de overgelegde teekeningen schijnt te willen, wenschen de afdelingen boven- en benedenwoningen, waardoor ook minder grond ingenomen wordt. Op het oogenblik zijn er tal van families, ook Europeesche goeode burgers, die niet een geheel huis, doch slechts een beneden- of bovenverdieping bewonen; grootere huizen zijn zelfs in meer dan twee woningen verdeeld. Dit kan ook bij de politie toepassing vinden. En dan zouden er geen 24 of 25 perceelen noodig zijn, zooals het Bestuur voorstelt, maar kan er reeds met 12 worden volstaan, waarvan elk twee gezinnen kan huisvesten.

Het Bestuur beschikt ook over de vroegere polikliniek op Scharloo. Onder de gegeven omstandigheden moet de politie boven particulieren de voorkeur genieten. Verder is het, volgens verklaring van het Bestuur zelf, wellicht bovendien nog mogelijk in eenige thans niet gebruikte gouvernementgebouwen woningen in te richten.

Door verbetering van de sociale positie der overige politieagenten kan ook worden voorkomen, dat zij in een ongewenschte buurt komen te wonen.

Het wordt ook niet noodig geacht op 's Lands kosten tafels, cementen baden en waschtafels in de woningen aan te brengen; dit alles kan wel aan het particulier initiatief worden overgelaten.

Verwacht wordt, dat er op de aangeduide wijze, ofschoon elk gebouw op zich zelf meer zal kosten, wel wat op de voorgestelde bedragen kan worden bezuinigd en de afdelingen zouden gaarne zien, dat het plan in den hier aangegeven zin werd gewijzigd.

Tot het aangaan van een leening kunnen de afdelingen onder de gegeven omstandigheden geen vrijheid vinden mede te werken. Het is niet te verwachten, dat al de hier bedoelde woningen in één jaar voltooid kunnen zijn. En dan is het geenszins uitgesloten, dat, als de bouwkosten over bijv. twee dienstjaren verdeeld worden, de benodigde bedragen op de gewone wijze gevonden worden. De afdelingen kunnen het niet verhelen, dat zij naar aanleiding van hetgeen zij in den laatsten tijd hebben zien gebeuren, niet overtuigd zijn van de juistheid van de overgelegde raming. Verschillende leden betwijfelen of het zelfs mogelijk is zulke huizen als het Bestuur wil optrekken voor f 8 100,— te bouwen. En het staat te bezien of afschrijving en aflossing naar behooren kunnen geschieden.

Indien niet beide barakken op de terreinen van Mundo Nobo in gebruik zijn, zouden, zoolang de nieuw te bouwen huizen niet gereed zijn, de agenten tijdelijk daarin kunnen worden ondergebracht, totdat zij hun eigen huis kunnen betrekken.

Zich in beginsel voor woningbouw uitsprekende, moeten de afdelingen er volledigheidshalve terstond aan toevoegen, dat zulks geschiedt in verband met en ten gunste van de *burgerlijke* politie, waarvan reorganisatie in dit verslag wordt voorgestaan.

Alhoewel de afdelingen, zich voor burgerlijke politie verklarende, hierin eenige hoofdtrekken hebben aangegeven, willen zij hiermede geenszins te kennen geven, dat het stelsel van burgerlijke politie niet

anders zou kunnen worden uitgewerkt. Integendeel zou het den afdeelingen aangenaam zijn rekening te kunnen houden met inzichten van het Bestuur in zake organisatie, titulatuur, rangen, aantal agenten enz., enz., enz.; zij zijn dan ook gaarne bereid hetgeen het Bestuur omtrent dit alles in het midden brengen mocht, te overwegen. Wat hier aan de hand gedaan wordt, zou reeds door eenige wijzigingen in P. B. 1918 No. 43 en enkele andere wettelijke regelingen en door een suppletoire begrooting in onze wetgeving kunnen worden neergelegd; wat het Bestuur als verdere uitwerking en ook voor materiaal enz. mocht meenen te moeten voorstellen, voorts in zake opleiding en daarmee samenhangende bevordering met (na verloop van tijd en naar gelang van omstandigheden) als gevolg wijziging in samenstelling en aspect van het kader (desgewenscht na overleg met de hierin bedoelde politieautoriteit) zullen de afdeelingen gaarne ten allen tijde in behandeling nemen.

Zij vertrouwen, dat tusschen Bestuur en Raad omtrent opzet en details overeenstemming zal worden bereikt en dat desnoods door beiderzijds geven en nemen de niet meer uit te stellen regeling van een belangrijken tak van dienst tot stand zal kunnen komen. Zij hopen, dat het Bestuur zich spoedig hieromtrent zal kunnen verklaren, dat het tevens zal gelukken op een bekwame politieautoriteit de hand te leggen en dat deze reeds vóór zijn vertrek uit Nederland naar geschikte personen zal kunnen uitzien. In dit verband werd — voor het geval er in beginsel bij het Bestuur bezwaren mochten bestaan, vooral over het karakter der politie (militair of burger), die ook na onderling overleg niet uit den weg worden geruimd — het denkbeeld geopperd, dat de Raad zich met toepassing van art. 95 van het Regeeringsreglement tot de Hooge Regeering en de Staten Generaal zou hebben te wenden, ten einde in het Moederland de plaatselijke belangen voor te staan; want — zoo werd betoogd — het zou te betreuren zijn, indien met verwringing van instellingen, die aan de burgerij de noodige waarborgen moeten bieden, hier toestanden zouden worden geschapen, die nadeeligen terugslag kunnen hebben op de banden van gehechtheid, die sinds meer dan een eeuw ongestoord tusschen Nederland en Curaçao bestaan en steeds nauwer worden toegehaald.

De afdeelingen hebben zich hierin met militaire aangelegenheden bezig gehouden, hetgeen zij anders niet gewend zijn en wat anders niet tot hare bevoegdheid zoude behooren; de aard van het onderwerp dwong hiertoe. Zij geven echter de verzekering, dat zij prijs stellen op behoud van het garnizoen als zoodanig, dat bovendien van groot nut zou kunnen wezen bij overhoopte rustverstoring of eventueel gewelddadig optreden van volksmenigten.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 31n. Januari 1927.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—9.

Verordening van den.....
houdende bepalingen betreffende de inrich-
ting van de brandweer en het blusschen van
brand op het eiland Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de
bestaande voorschriften in geval van brand op het eiland
Curaçao te herzien;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De zorg voor de blussching van brand op het eiland Curaçao
is opgedragen aan het personeel van het Korps Politietroepen.

Artikel 2.

1. De zorg voor het beheer en onderhoud van het brandweer-
materieel is opgedragen aan den Commandant der Politie-
troepen, die ten laste van 's Lands kas herstellingen doet uit-
voeren en onderhoudsmiddelen aanschafft.

2. Aanschaffing van nieuw brandweermaterieel geschiedt
door den Commandant der Politietroepen, nadat op diens daar-
toe strekkende voorstellen de goedkeuring van den begrootings-
wetgever is verkregen.

Artikel 3.

1. De Commandant der Politietroepen zal aanwijzen een
officier of sergeant-majoor als Brandmeester, zoomede per
brandspuit-eenheid een sergeant als Wagencommandant en
een brigadier of mindere als Monteur.

2. De overeenkomstig het eerste lid aangewezen militairen
ontvangen uit 's Lands kas eene vaste maandelijksche toelage,
onderscheidenlijk bedragende f 25,—, f 15,— en f 10,—.

Artikel 4.

1. Telkenmale wanneer op brandalarm is uitgerukt, ontvangt
de Commandant der Politietroepen uit 's Lands kas een bedrag
teneinde als brandpremie te worden verdeeld onder de recht-
hebbende militairen.

2. De in het eerste lid bedoelde brandpremie bedraagt per
hoofd f 1,— bij loos alarm en f 5,— bij brand.

3. Schade aan kleeding veroorzaakt door dienstverrichtingen
verband houdende met een brand, wordt door den Commandant
der Politietroepen geschat en op dien grond uit 's Lands kas
vergoed.

Artikel 5.

1. Indien de veiligheid van personen of goederen zulks in
verband met een brand vereischt, is de Gouverneur en bij diens
afwezigheid het Hoofd van Politie of de officier die hem ver-
vangt, bevoegd:

a. gebouwen, getimmerten of andere voorwerpen in bezit te
nemen teneinde deze te doen omverhalen of verwijderen;

b. vaar- of voertuigen al dan niet met bediening of bespanning te vorderen.

2. Voor de inbezitneming of vordering hierbedoeld kan naar het oordeel van den Gouverneur een door dezen te bepalen schadevergoeding uit 's Lands kas worden toegekend.

Artikel 6.

1. Behoudens het opperbevel van het Hoofd van Politie is bij brand de Brandmeester belast met het bevel ter plaatse.

2. Voor zoover inbezitneming of vordering daaraan niet onafscheidelijk is verbonden, worden door den Brandmeester dan wel op zijne aanwijzingen al die maatregelen getroffen, welke hij noodig acht voor het meester worden of begrenzen van den brand, zoomede voor veiligheid van personen en goederen.

3. De bemoeiingen van de brandweer houden op zoodra zulks naar het oordeel van den Brandmeester zonder gevaar voor personen of goederen kan geschieden.

Artikel 7.

1. Een ieder, die brand ontdekt, is verplicht daarvan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan de naastbijzijnde politiewacht.

2. Hij kan deze melding overdragen aan iederen politiemilitair.

Artikel 8.

1. Een ieder is verplicht terstond die maatregelen te nemen of te dulden, welke door of namens den Brandmeester worden bevolen ter naleving van de bepalingen dezer verordening.

2. Is het te dien einde noodzakelijk eene woning te betreden, waarvan de toegang door den rechthebbende wordt geweigerd, dan zullen alle politiemilitairen het recht hebben desondanks en zoo noodig met gebruikmaking van den sterken arm die woning te betreden mits vergezeld van den Brandmeester of Hulpofficier van Justitie.

Artikel 9.

1. Indien de Brandmeester zulks tot eene spoedige brandblussching of redding van personen of goederen noodig acht, wijst hij aan of doet hij aanwijzen, personen van wie hulp en bijstand wordt gevorderd; deze personen zijn verplicht naar hun vermogen aan die vordering te voldoen.

2. Bij voorkeur zullen hiertoe worden aangewezen personen in openbare diensten werkzaam.

3. Voor zooveel noodig kan voor deze hulpverlening eene door den Gouverneur te bepalen vergoeding uit 's Lands kas worden uitgekeerd.

Artikel 10.

1. Het is, behoudens het gestelde in het tweede lid van dit artikel, aan een ieder verboden zich te begeven op het terrein, dat ingeval van brand in het belang van de veiligheid van personen of goederen is afgezet.

2. Ter beoordeeling van den Brandmeester zal tot het afgezette terrein toegang worden verleend aan de bewoners, gebruikers, eigenaars, beheerders of opzichters der brandende of bedreigde perceelen en aan de ambtenaren van het Departement van Openbare Werken, van den Openbaren Gezondheidsdienst en voor zooveel noodig van den Haven- en loodsdienst.

3. De Brandmeester kan, indien daartoe voldoende termen aanwezig zijn, een ieder uit het afgezette terrein doen geleiden.

Artikel 11.

1. Het is behoudens toestemming of bevel van den Brandmeester verboden buiten noodzaak eenig goed te brengen of te doen brengen buiten het afgezette terrein.

2. Eigenaars, bewoners, gebruikers, beheerders of opzichters van gebouwen of erven zijn verplicht op vordering van den Brandmeester, deze te diens beschikking te stellen tot berging van in het eerste lid bedoelde goederen.

Artikel 12.

Het is verboden gedurende het blusschen van een brand binnen het afgezette terrein alcoholhoudende dranken te verkoopen, te verstrekken of te gebruiken, tenzij met vergunning van den Brandmeester.

Artikel 13.

Een ieder is zonder aanspraak op eenige vergoeding hoegenaamd, verplicht te dulden dat aan gebouwen of getimmerden hem toebehoorende of bij hem in huur, beheer of gebruik zijnde, ten dienste van de brandweer en op last van het Hoofd van Politie inrichtingen, merken of aanwijzingen worden aangebracht en onderhouden.

Artikel 14.

1. Indien een brandweervoertuig zijne nadering aankondigt door middel van een bel, zijn alle voetgangers verplicht ter zijde van den weg te gaan, totdat het voertuig is gepasseerd en is ieder bestuurder verplicht zijn voertuig onverwijld zoover mogelijk ter rechterzijde van den weg en in eene richting daaraan evenwijdig tot stilstand te brengen, tot het brandweervoertuig is gepasseerd.

2. Het is verboden buiten noodzaak een, in het eerste lid bedoeld brandweervoertuig voorbij te rijden dan wel op korteren afstand dan 100 M. te volgen.

3. Bij gesloten bruggen hebben brandweervoertuigen bij het wederoprijden ten allen tijde voorrang.

Artikel 15.

1. Behoudens verzet bij toepassing van artikel 8, wordt overtreding van de gebods- of verbodsbepalingen dezer verordening, het niet nakomen van bevelen of het niet voldoen aan vorderingen overeenkomstig deze verordening gegeven of gedaan, voor zooveel het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste een honderd gulden.

2. De in het eerste lid van dit artikel bedoelde feiten, bij deze verordening strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

3. Verzet bij toepassing van artikel 8 wordt, voor zoover het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, beschouwd als een misdrijf en gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste drie honderd gulden.

Artikel 16.

Met het opsporen van overtredingen dezer verordening zijn, behalve de in artikel 8, 1o—3o van het Wetboek van Strafvordering voor de Kolonie Curaçao aangewezen personen, belast alle Politiemilitairen.

Artikel 17.

1. Deze verordening kan worden aangehaald als „Brandweerverordening”.

2. Zij treedt in werking op het tijdstip, waarop de verordening van den....., tot oprichting eener gewapende politie als bedoeld bij artikel 176 van het Reglement op het beleid der Regeering in Curaçao in het stadsdistrict van het eiland Curaçao in werking treedt. Alsdan vervalt de Beschikking van den 30sten April 1912, No. 411 (P. B. No. 20), waarbij nieuwe wisselschriften zijn vastgesteld ingeval van brand.

Gegeven te Willemstad, den

— 3 —

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927—9.

*Verordening van den.....,
houdende bepalingen betreffende de inrich-
ting van de brandweer en het blusschen van
brand op het eiland Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Door de vervanging van het burgerpolitiecorps door Militaire politietroepen is het noodzakelijk geworden, dat ook de bepalingen op de brandweer betrekking hebbende en opgenomen in het Publicatieblad van 1912 No. 20 worden herzien en vervangen door andere voorschriften.

Het tegenwoordig ontwerp voorziet in de behoefte.

De verordening tot regeling van de brandweer in het stadsdistrict op het eiland Curaçao, goedgekeurd in de zitting van den Kolonialen Raad van 16 October 1920 en vastgesteld op 28 October 1920, werd niet afgekondigd omdat, blijkens van Z. E. den Minister van Koloniën ontvangen bericht, op grond van tegen die verordening gerezen bedenkingen, de vernietiging daarvan bij Hare Majesteit de Koningin in overweging werd gehouden.

Bij het samenstellen van dit nieuw ontwerp is met bedoelde bedenkingen, voor zoover noodig, rekening gehouden.

Bij het totstandkomen van de thans voorgestelde regeling van de brandweer zal vernietiging van bovenbedoelde verordening ongetwijfeld volgen.

Willemstad, den 8n. October 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—9.

Verordening van den.....
houdende bepalingen betreffende de inrich-
ting van de brandweer en het blusschen van
brand op het eiland Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

De laatste zin van alinea 2 van artikel 17 wordt als volgt gelezen:

„Alsdan vervallen de Beschikking van den 30sten April 1912, No. 411 (P. B. No. 20), waarbij nieuwe voorschriften zijn vastgesteld ingeval van brand en de vastgestelde doch niet afgekondigde verordening van den 28sten October 1920, tot regeling van de brandweer in het stadsdistrict op het eiland Curaçao.”

Bovenstaande aanvulling wordt voorgesteld naar aanleiding van van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën ontvangen bericht, dat het Haars inziens de voorkeur verdient de intrekking van de gemelde verordening van den 28sten October 1920 bij de onderhavige verordening te doen plaats hebben.

Willemstad, den 20n. December 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—10.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verorde-
ning van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926
No. 23), waarbij voorloopig wordt vastge-
steld de Curaçaosche begrooting voor het
dienstjaar 1927.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

- A. In artikel 1 van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, worden de volgende wijzigingen en aanvullingen aangebracht:
10. onderartikel 23 wordt verminderd met f 20 000,— en gebracht op f 128 000,—;
 20. tusschen de onderartikelen 23 en 24 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„Artikel 23bis. Teruggaaf aan het Departement van Koloniën van 25% van de kosten van de militaire bezetting van Curaçao f 81 675,—.
Artikel 23ter. Kosten van aanschaffing van materiaal in verband met de politiereorganisatie f 35 200,—.”;
 30. onderartikel 24 wordt verhoogd met f 16 150,— en gebracht op f 26 100,—;
 40. tusschen de onderartikelen 42 en 43 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„Artikel 42bis. Kosten van aanschaffing van een zendstation (kortegolf) Memorie”;
 50. onderartikel 109 wordt verhoogd met f 213 207,— en gebracht op f 235 807,—.
- B. De totalen van de volgende Afdeelingen der voormelde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde van de Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:
Afdeeling II. Rechts- en politiewezen.....	f 384 451,—
„ VII. Openbare Werken.....	495 905,—
- C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao en Alle eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen f 1 570 590 — en f 1 061 479,—.
- D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 3 058 917,— (Drie millioen acht en vijftig duizend negen honderd zeventien gulden).

Artikel 2.

In artikel 4 van de voormelde verordening wordt tusschen B. Inkomsten van onderscheiden aard en C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der Curaçaosche middelen een nieuwe inkomst geraamd:

„Bbis. Uit leening te verkrijgen gelden.”

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—10.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Memorie van toelichting.

No. 2.

Daar door Uwen Raad ad art. 23 in het voorloopig verslag op de ontwerp-begrooting 1927 is gevraagd om een suppletoire begrooting, waarin volledige gegevens worden verstrekt, die Uwen Raad in staat zullen stellen zich een oordeel te vormen over de gedachte maatregelen en bezoldigingen, verband houdende met de voorgenomen politiereorganisatie, wordt door ondergeteekende deze ontwerp suppletoire begrooting ingediend.

De Minister van Koloniën is van oordeel, dat de uitgaaf voor politie-woningen beter uit gelden, door een leening te verkrijgen, ware te bestrijden. Mochten de middelen voldoende meer opbrengen om een batig saldo te laten, dan zal niet tot het leenen van gelden behoeven te worden overgegaan.

Samenstelling.

Aan de militaire bezetting zal na de reorganisatie met vertrouwen zoowel de taak van de thans bestaande burgerpolitie als die van het tegenwoordige garnizoen moeten kunnen worden opgedragen. De sterkte van deze bezetting zal dus zoodanig moeten zijn, dat de goede gang van zaken bij den politiedienst gewaarborgd en het beheerschen van den inwendigen toestand, ook bij ernstige rustverstoringen, onder alle omstandigheden volstrekt verzekerd is, welke beide eischen ook de lijn aangeven, waarin het personeel zal worden afgericht en opgeleid. De reorganisatie bedoelt te brengen een militair politiekorps, bestaande uit uitstekend geoefende en gedisciplineerde soldaten, die tevens kalm, zakelijk, deskundig en zonder aanzien des persoons zullen kunnen optreden bij de uitoefening van den politiedienst en die zoowel individueel als in grooter verband, desnoodig, een juist en gepast gebruik van hunne wapenen zullen kunnen maken.

Omdat in dien naam de dubbele taak duidelijk tot uiting komt zal het korps den naam dragen van „Politietroepen”.

De samenstelling van het korps zal zijn als hieronder aangegeven:

- 1 Kapitein
- 2 Luitenants
- 1 Adj. Onderoff. of Sergt. Majoor administrateur
- 1 Sergeant of Sergt. Majoor Stafhoornblazer
- 4 Sergeanten-majoor instructeur
- 1 Fourier
- 1 Sergeant onderwijzer
- 1 Sergeant-geweermaker
- 16 Sergeanten
- 20 Brigadiers
- 100 fuseliers waarvan 20 speciaal voor werkdiensten zijn bestemd
- 1 burgerkleermaker.

Het ligt in de bedoeling dat aanvankelijk de burgerpolitie slechts in het stadsdistrict wordt opgeheven; zoodra met grond mag worden aangenomen, dat aldaar de veiligheid van personen en goederen naar behooren is verzekerd, zal het aantal in Willemstad dienstdoende hoofden worden verminderd, om geleidelijk de politiedienst in geheel Curaçao door de Politietroepen te doen overnemen, zonder dat zulks extra-kosten met zich brengt. Op den duur zal dus het aantal in het Stadsdistrict dienstdoende politiemilitairen geleidelijk worden verminderd, doch in den beginne zal eene, in verhouding tot het zielen aantal, te sterke politiemacht in Willemstad goed werk kunnen doen.

De Politietroepen zullen worden ingedeeld in 4 Brigades, die politiedienst zullen doen in een wekelijks omwisselend drieploegenstelsel, waarbij de vierde brigade voor militaire oefeningen, politioneele opleiding en als reserve ter beschikking blijft, maar tevens zal worden ingezet bij abnormale drukte, ongeregelheden, dienst op spitsuren enz.

Voor stad en haven zijn dus voorloopig ten allen tijde direct beschikbaar 1 sergeant-majoor, 4 sergeanten, 5 brigadiers en 20 fuseliers, gesteund door een reserve; toch zal er voldoende ruimte blijven allen zoowel in militairen als in politioneelen zin voortgezet op te leiden.

Bezoldiging.

Bij de aanneming van personeel voor de Politietroepen moet selectie worden toegepast, omdat dit personeel aan redelijke eischen van bevattelijkheid zal moeten voldoen, maar bovenal betrouwbaar moet zijn. De militaire inkomsten zullen van dien aard moeten zijn, dat drukke, inspannende en niet steeds ongevaarlijke diensten naar behooren worden vergolden. Maar ook eischt de hoge levensstandaard op Curaçao een goede bezoldiging, wat te meer spreekt, indien in aanmerking wordt genomen, dat zoowel het maken van schulden als het hebben van bijverdiensten voor den politiemilitair ondulbaar zijn, wil er althans niet slechts in schijn sprake zijn van een onafhankelijke politie. Bovendien moeten goede krachten gaarne in het Korps komen, want vooral van het kader zal zeer veel worden geeischt, omdat naast hun dagelijkschen drukken dienst tijd zal moeten worden besteed aan zelfstudie.

In beginsel worden allen bezoldigd volgens de bezoldigingsschalen zooals deze zijn of nader zullen worden vastgesteld voor de militairen van de Infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië, terwijl de overige in de Indische militaire Bezoldigingsregeling voorkomende bepalingen mede van toepassing zullen zijn.

De op dezen grondslag verkregen militaire inkomsten zijn echter te gering om aan redelijke eischen voldoende personeel in het Korps te brengen of te houden, waarom aan alle politiemilitairen een toelage zal worden toegekend, loopende van f 0,75 tot f 2,— per dag en afhankelijk van ijver, plichtsbetrachting en studiezijn.

Het bezit van in te stellen diploma's brengt een verhooging der toelage met zich, en daar geen der diploma's zal worden toegekend zonder dat met gunstigen uitslag een examen is afgelegd, wordt de politiemilitair, die zijne inkomsten wenscht te verhoogen, tot zelfontwikkeling gedwongen.

Buitengewone diensten worden niet extra vergoed. Het militaire karakter der Politietroepen brengt met zich, dat ten allen tijde over het personeel kan worden beschikt; in gewone omstandigheden wordt de normale dienstregeling gevolgd, doch indien buitengewone omstandigheden dwingen tot buitengewone dienstprestaties, behoort hieraan door den militair niet het recht te worden ontleend tot extra-betaling. Voorzover diensten, ten behoeve van particulieren verricht, door dezen moeten worden betaald, zal door den Commandant aan dit bedrag een nadere bestemming worden gegeven.

Opgemerkt wordt nog, dat een behoorlijke betaling van het personeel vermindering der sterkte tengevolge heeft omdat de hoedanigheid kan worden opgevoerd.

Dienstneming.

Voor plaatsing bij de Politietroepen komen in de eerste plaats in aanmerking militairen, behoorende tot het garnizoen, voorzover zij daartoe geschikt en genegen zijn; daarna burgeragenten, die voor overgang geschikt worden geoordeeld en in militairen dienst wenschen te treden, zoomede aan te werven personeel uit de burgermaatschappij, bij voorkeur voorheen in militairen dienst geweest zijnde. In het algemeen worden slechts aangename, mannen die kunnen worden gevormd tot vlotte, sterke en gezonde militairen van voldoende bevattingsvermogen, gunstig uiterlijk, goede houding, rustig en van een gunstig karakter. Het is ongewenscht thans in Curaçao dienenden uit te sluiten enkel omdat zij gehuwd zijn, doch overigens zal uitsluitend aanneming van ongetrouwden geschieden. Aanneming geschiedt op een proefverband van 5 maanden, waarna zal worden beslist of de gegadigde al dan niet tot eene definitieve verbintenis van 5 jaren zal worden toegelaten. De proeftijd wordt in Curaçao uitgediend bij de Politietroepen te Willemstad en in Nederland bij een der compagnieën Politietroepen aldaar. Voor de thans bij garnizoen en burgerpolitie dienenden zal een uitzondering worden gemaakt en kunnen bedoelde personen, zonder proeftijd dadelijk tot eene definitieve verbintenis worden toegelaten, mits zij in militairen en politioneelen zin voldoen of voldoende zijn geoordeeld.

GEDURENDE DEN PROEFTIJD GENIET DE VOORLOOPIG AANGENOMENE BOVEN ZIJNE MILITAIRE BEZOLDIGING EENE DAGELIJSCHSCHE TOELAGE VAN F 0,75 DIE BIJ HET AANGAAN VAN HET DEFINITIEF CONTRACT, HETGEEN NIET ZAL GESCHIEDEN ZONDER DAT HIJ ZAL HEBBEN VOLDAAN AAN EEN EXAMEN, WORDT VERHOOGD TOT F 1,—.

Afvlouing.

Maatregelen zijn getroffen om militairen, die niet geschikt of genegen zijn voor overgang naar de Politietroepen, geleidelijk te doen afvloeien, voorzover er althans voor hen geen plaats is bij de voor werkdiensten bestemde militairen.

Burgeragenten in vasten dienst, ongeschikt of ongenegen om in militairen dienst te treden, zullen voor zover zij niet pensioen rijp zijn, op wachtgeld worden gesteld of buiten het stadsdistrict werkzaam worden gesteld en wel bij voorkeur op een der andere eilanden, omdat aldaar de politiedienst het laatst door de Politietroepen wordt overgenomen. Tijdelijke agenten kunnen uit den dienst worden ontslagen; de opzeggingstermijn zal verband houden met het tijdstip van overname van den politiedienst door de Politietroepen in Willemstad.

Bewapening, kleeding en uitrusting.

Van zeer groot preventief belang zijn een voldoende en moderne bewapening en uitrusting, waartoe behoren te worden gerekend marechausseesabel, gummistok, pistool, handboei en signaalfluit.

In verband met massaal verzet blijft bovendien tot de bewapening behooren het geweer met bajonet en worden opgenomen 4 lichte mitrailleurs.

Buitengewoon veel waarde moet worden gehecht aan rijwielsurveillance; immers deze wijze van dienst doen maakt het niet alleen mogelijk met minder personeel een grooter kring intensiever te bewaken, maar ook om ten spoedigste hulp te zenden naar elke plaats waar assistentie wordt verlangd.

De Havenpolitie zal de beschikking moeten hebben over een zeer snel varend vaartuig.

Daar verkeersregeling een belangrijk onderdeel van politiezorg is, behoort het Korps de beschikking te krijgen over snelle voertuigen, als hulpmiddel om snelheden te controleeren en desnoods onwillige bestuurders te kunnen dwingen tot gezagserkenning. Voorloopig zal daartoe met een motorrijwiel met zijspan kunnen worden volstaan.

Het vervoer van inspecteerende chefs, en ook het vervoer van arrestanten maakt het bezit van een eenvoudige, sterke automobiel noodzakelijk; bovendien is een automobiel noodig bij regeling van het verkeer op die buitenwegen, welke door hunne gesteldheid voor een motorrijwiel bezwaren opleveren.

Een eenvoudig dactyloscopisch en fotografisch atelier kan evenmin als een vakbibliotheek worden gemist in een modern politiekorps, terwijl een richtige registratie van feiten en personen de aanschaffing van kaarten, registers e. d. vereischt. De Politiemilitairen zullen de thans of in de toekomst voor de Indische militairen voorgeschreven infanterieuniform dragen, gesierd met een eenvoudig onderscheidingsteeken; daar alle hoofden van het korps militairen zijn, is het scheppen van bijzondere bepalingen ten aanzien van kleeding, schoeisel e. d. overbodig.

Huisvesting.

Alle niet wettig gehuwde militairen zullen worden gekazerneerd. Helaas is kazerneering ook van gehuwden, om der kosten wille, onuitvoerbaar en zelfs kan om dezelfde reden ook het vereenigd logeeren van alle gehuwden, niet worden overwogen. Toch eischt het woningvraagstuk zeer bijzondere voorzieningen, omdat ook de huisvesting van gehuwden een zeer nadeeligen invloed kan uitoefenen op de onpartijdigheid der Politie. Reeds eerder werd uiteengezet waarom Politiemilitairen met hunne gezinnen niet steeds daar kunnen wonen, waar een burger zich zal kunnen vestigen; de betrekking van het hoofd van het gezin stelt ten deze eischen, waarvan niet straffeloos zal kunnen worden afgeweken. Mede is ten deze een belangrijke factor de momenteel in Curaçao heerschende ongezonde opdrijving der woninghuren hoofdzakelijk door de huurders zelve in de

hand gewerkt en bevorderd. Als gevolg hiervan is een gezin, dat een woning huurt, nimmer zeker daar te kunnen blijven wonen. Goede elementen thans in Nederland bij een der militaire politiekorpsen dienende, zullen ongeacht andere omstandigheden, zeer zeker niet naar Curaçao komen, indien niet de zekerheid bestaat, dat voor hun gezin alhier een woning aanwezig is, die, wat huurprijs en geriefelijkheid aangaat, gelijkwaardig is aan de woning, die zij in Nederland verlaten. Na hetgeen reeds vroeger omtrent deze aangelegenheid is gezegd, moge het duidelijk zijn, dat het bouwen van minstens 25 bijeengelegen, eenvoudige, doch geriefelijke woningen waarvan de huur de finantieele draagkracht der bewoners niet te boven gaat, een onafwijsbare eisch is.

Er zullen zeer waarschijnlijk meer dan 25 gehuwde Politie militairen aanspraak op een woning maken, doch indien een kern van 25 gehuwden bijeen kan worden gehuisvest, wordt de ongunstige invloed, die de dienst door het verspreid wonen van enkele gehuwden ondervinden zal, door de grootere innerlijke waarde van die kern wel geëlimineerd. Wellicht is het bovendien nog mogelijk in eenige thans niet gebruikte gouvernementgebouwen woningen in te richten, waardoor althans wordt voorkomen, dat de verspreid wonenden terecht komen in een woning en eene omgeving, die den Politie militair niet past.

Voor het bouwen van vorenbedoelde 25 woningen is het terrein op Steenrijk gekozen, omdat het terrein Mundo Nobo, dat ook beschikbaar is als huizenbouwgrond, meer waarde heeft en de grond aldaar ten allen tijde verkoopbaar is voor f 2,50 of meer per vierkante meter.

De meerdere kosten van aanbouw van de huizen op Steenrijk zullen ruimschoots worden vergoed door de inkomsten, die getrokken kunnen worden bij verkoop van gedeelten van het domein Mundo Nobo voor huizenbouw.

De woningen zullen als volgt worden ingericht:

zit-tevens eetkamer van 4 M. bij 4 M.

2 tweepersoons slaapkamers van 4 M. bij 3 M.

badkamer met W. C van 4 M. bij 2½ M.

keuken van 4 M. bij 2½ M.

Elke woning is voorzien van een waterleiding, rioleering en elektrische verlichting.

De drinkwatervoorziening is als volgt gedacht:

Ten eerste wordt gebruik gemaakt van het bestaande reservoir en vang en wordt voorgesteld een reservoir van 500 M3 erbij te bouwen, teneinde het regenwater, dat door de daken wordt opgevangen te kunnen verzamelen. Het huidige reservoir van 400 M3 is te klein om al het water, dat de vang levert, op te vangen. Daarom wordt het wenschelijk geacht het nieuwe reservoir een inhoud van 500 M3 te geven en met een buisleiding, communicerend met het bestaande reservoir van 400 M3, te verbinden.

Met behulp van een windmolen wordt het water uit deze beide reservoirs naar een hoogreservoir van 20 M3 inhoud gepompt.

Van uit de reservoir heeft de distributie naar de vijf blokken plaats.

Voor spoelwater wordt zout water gebruikt. De bovengenoemde molen pompt dit water in een hoogreservoir van 20 M3, waarvan uit de distributie naar de woningen plaats vindt.

De stroom voor de verlichting zal van de elektrische centrale worden betrokken.

Gedetacheerden.

Hoewel in de toekomst er naar zal worden gestreefd uit de aanwezige krachten kader te vormen, laat het zich niet aanzien, dat hiermede voorloopig succes kan worden verkregen. Toch wordt vooral in den beginne dringend behoefte gevoeld aan goed gedisciplineerd en geroutineerd kader, dat in de allereersteplaats in staat is om de juiste begrippen omtrent tucht bij de Politietroepen ingang te doen vinden en dat in dagelijksch voorgaan ook de technische vorming van het personeel op kan voeren. Daarom is overleg gepleegd om eenige voor die taak bij uitstek geschikte onderofficieren der Kon. Marechaussee en Politietroepen in Nederland voor drie jaren naar Curaçao te detacheeren. Doch ook overigens zijn bij genoemde korpsen krachten aanwezig, die in Curaçao uitstekend werk zullen kunnen verrichten, doch niet genegen zijn hun vaste positie in Nederland voor goed te verlaten. Maatregelen zijn getroffen, het aantal te detacheeren militairen, zoodat mede hun rang, mogelijke verlenging der detacheering en overgang naar behoefte te regelen, zonder dat de eigen kadervorming wordt belemmerd. Deze detacheering, die tevens een waarborg is tegen het uit den tijd raken van het Korps, geschiedt op de militaire voorwaarden. Lettende op het thans bestaande tekort wordt de detacheering aanvankelijk opengesteld voor minstens 4 sergeanten-majoor, 11 sergeanten, 11 brigadiers en 40 fuseliers.

Het behoeft wel geen betoog, dat dit personeel, alvorens in dienst te worden gesteld, ter plaatse nog eenige gelegenheid moet vinden zich voor te bereiden voor de wachtende taak.

Kosten.

Ter Griffie van Uwen Raad wordt eene uitgewerkte berekening van uitgaven, na de doorvoering der reorganisatie ter inzage van de leden neergelegd. Een aantal uitgaven daarvan, keeren niet periodiek terug, doch zijn noodig om het Korps eenigermate modern uit te rusten. Het wordt billijk geacht dat Curaçao, behalve de eigenlijke politieuitgaven, ook een deel der kosten van de bezetting als zuiver militair korps voor hare rekening neemt omdat deze bezetting vrijwel uitsluitend zal worden aangewend voor politieele werkzaamheden. Deze bijdrage ware als overgangsmaatregel voor 1927 te stellen op 25% der uitgaven ten laste van Hoofdstuk XI der Staatsbegroting, om daarna, te beginnen in 1928, te worden gesteld op 50% van die uitgaven. Voor 1927 zal dus op de Curaçaosche begroting moeten worden gebracht 25% van f 326 700,— zijnde f 81 675,— benevens f 151 050,— voor zuivere politieele uitgaven voor het eiland Curaçao, vermeerderd met f 35 200,— voor aanschaffing van materiaal en f 213 207,— voor woningbouw.

Ofschoon, zooals reeds boven door ondergeteekende is gemeld, de bouw van de politiewoningen op Mundo Nobo, door geen rekening te houden met de waarde van den grond, schijnbaar minder zou kosten, is hij een voorstander van den bouw op Steenrijk op grond van de medegedeelde reden.

Teneinde den Raad in staat te stellen een zelfstandig oordeel te vormen, legt hij niettemin plannen en kostenberekeningen ter Griffie van den Raad neer, van 25 woningen op Steenrijk en van 24 woningen—er kunnen er niet meer staan—op Mundo Nobo.

Volledigheidshalve en om misverstand te voorkomen, meent ondergeteekende te moeten vermelden, dat hij bij Gouvernementsbeschikking van den 29n. September 1926, No. 757, machtiging verleend heeft tot den bouw op de achterplaats van het Waterfort van een gebouw, waarin de verschillende militaire werkplaatsen zullen kunnen worden ondergebracht, welk gebouw ruimte zal moeten bieden voor de kleermakerij, de schoenmakerij

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—11.

Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk ge-
acht wordt de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B.
1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçao-
sche begrooting voor het dienstjaar 1927, te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goed-
keuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande
verordening.

Eenig artikel.

- A. In artikel 1 van de verordening van den 30sten Juni 1926
(P. B. 1926, No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de
Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, worden de
volgende wijzigingen aangebracht:
- 1o. onderartikel 77 wordt verminderd met f 4 992,— en
gebracht op f 85 844,—;
 - 2o. onderartikel 132 wordt verhoogd met f 10 740,— en ge-
bracht op f 228 740,—.
- B. De totalen van de volgende afdeelingen der voornoemde be-
grooting worden op twee plaatsen, op het einde der afdeelin-
gen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen
als volgt:
Afdeeling VI. Openbare Gezondheidsdienst.	f 264 421,—
„ IX. Pensioenen, wachtgeld, on-
derstanden, toelagen, uitgaven voor de waar-
neming van tijdelijk opengevallen betrek-
kingen en toelagen ter aanvulling van be-
zoldigingen, enz.....	550 094,—
- C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao
en Alle eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen
f 1 565 598,— en f 1 072 219,—.
- D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en
gebracht op f 3 064 665,— (Drie miljoen vier en zestig
duizend zes honderd vijf en zestig gulden).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927.—11.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Door de mededeelingen door den ondergeteekende gedaan in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig verslag van Uwen Raad op het ontwerp tot wijziging van de Curaçaosche begrooting ter erlanging van kredieten tot betaling van verhoogde wedden aan eenige hoofdambtenaren (Gedrukte stukken Zittingjaar 1926—1927—6 No. 4) meent hij ter toelichting van het bijgaand ontwerp kort te kunnen zijn.

Dit ontwerp strekt tot verkrijging van de noodige gelden tot betaling aan eenige hoofdambtenaren van duurtebijslagen ten bedrage van tien ten honderd van de organieke salarissen boven die wedden en tot afvoering van het krediet voor de persoonlijke toelage aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, welk krediet voor 1927 niet meer benodigd is.

De motieven, die tot de indiening van dit ontwerp hebben geleid zijn den Raad te goed bekend dan dat eene verdere uitzetting noodig zoude zijn.

Willemstad, den 19n. November 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—11.

Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926No. 23), waarbij
voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche
begrooting voor het dienstjaar 1927.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslaging in de afdelingen over het ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

In de memorie van antwoord dd. 15 November 1926 op het daarbij ingetrokken ontwerp-suppletoire begrooting voor 1927 deelt het Bestuur den Raad mede, dat Zijne Excellentie de Minister van Koloniën „er zich mede kon vereenigen de door de tijdsomstandigheden geboden verbetering van de landsinkomsten van de hoofdamttenaren tot stand te brengen overeenkomstig het door Uwen Raad aangegeven denkbeeld”. In het desbetreffende voorloopig verslag dd. 3 September 1926 hebben de afdelingen zich niet alleen voor duurtetoelag, maar ook voor duurtetoelag over de *geheele linie* uitgesproken. Het onderhavige ontwerp, enkele dagen na bedoelde memorie van antwoord ingediend, vraagt evenwel gelden aan voor duurtetoelag aan *eenige* hoofdamttenaren. Zelfs eene mededeeling wie de hoofdamttenaren zijn, voor wie het aangevraagde bedrag bestemd is, ontbreekt in de memorie van toelichting.

De afdelingen meenden te moeten opmerken, dat het zoodoende moeilijk is het ontwerp te beoordeelen en drongen dan ook aan op het verschaffen van meerdere gegevens, n. l. aan wie het Bestuur voornemens is de hierbedoelde duurtetoelagen uit te keeren. Daarbij gaven zij te kennen, dat zij voor wat het geven van duurtetoelag over de geheele linie betreft, nog steeds op hetzelfde standpunt staan, en den aandrang bij het vorig voorloopig verslag uitgeoefend bij dezen herhalen.

Konden eenige leden accoord gaan met de voorgestelde wijze van berekening van den duurtetoelag (n. l. 10 % van de organieke salarissen), andere daarentegen achtten een gelijk bedrag van f 1 000,— juister, daar al de betrokken personen in gelijke mate de duurte van het leven voelen. Echter zullen ook de laatstbedoelde leden zich bij de voorgedragen regeling neerleggen teneinde de zaak ook ter wille van de belanghebbenden niet onnoodig lang op te houden.

Wederom brachten sommige leden het feit ter sprake dat aan den Apostolisch Vicaris en aan de Roomsche Katholieke geestelijken van den 2den rang geen duurtetoelag is toegekend, en wederom sloten al de overige leden zich daarbij aan. Naar aanleiding daarvan wordt hierbij aan het Bestuur het verzoek gedaan bij nota van wijzigingen voor dit doel een bedrag te willen aanvragen.

Gaarne zag men het standpunt van het Bestuur in zake de salariering van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst nader toegelicht. In Februari 1926 heeft het Bestuur den Raad medegedeeld: „Ondanks verschillende pogingen is het ondergeteekende niet mogen gelukken een geneeskundige bereid te vinden voor de bij de bezoldigingsregeling bepaalde bezoldiging van f 7 008,— de betrekking van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst te aanvaarden. In aanmerking genomen, dat van den geneeskundige eenige bijzondere ervaring op het gebied van hygiene en bacteriologie vereischt wordt, terwijl tevens particuliere bijverdiensten krachtens de verordening uitgesloten zijn, vermeent ondergeteekende, dat een inkomen van f 12 000,— 's jaars niet te hoog is om een geschikte kracht te krijgen.”

Ofschoon tegen het toekennen van dergelijke toelagen, heeft de Raad de door het Bestuur voorgestelde persoonlijke toelage ten bedrage van bijna f 5 000,— aangenomen, geleid door de overweging, dat een bacterioloog op Curaçao hoog noodig is en uit vrees, dat de plaats nog langer onvervuld zou blijven. Volgens het sinds ingetrokken ontwerp dd. 28 Juli 1926 wilde het Bestuur de bezoldiging van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst op f 10 008,— bepalen. En thans stelt het Bestuur voor de persoonlijke toelage te schrappen, met de korte mededeeling, dat het crediet voor 1927 niet meer benodigd is. Het Bestuur wil dan het traktement op f 7 008,— laten. Of de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst begrepen is onder de „eenige hoofdamttenaren”, wien duurtetoelag zal worden verleend, is den afdelingen niet bekend.

In verband met het voorgaande werd gevraagd of het gerucht waar is, dat aan den tegenwoordigen tijdelijken Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst toch een persoonlijke toelage en wel ad f 1 800,— toegekend is en zoo ja, uit welken post die moet worden gekweten en of het in de bedoeling van het Bestuur ligt daarenboven nog een duurtetoelag te verleen.

Naar aanleiding van het telkens lager stellen van de landsinkomsten van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst wenschte men te vernemen of het Bestuur thans kans ziet en wel voor f 7 008,— de plaats, die men niet gaarne onvervuld zag, blijvend te doen innemen op de wijze zooals het Bestuur zich dat in Februari l. l. dacht.

Enige leden kwamen terug op het bij het vorig voorloopig verslag aangestipte omtrent de vereeniging der betrekkingen van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en bacterioloog in een en denzelfden persoon. Men achtte het niet van belang ontbloeit in dezen tijd, dat de betrekking vacant is, nogmaals de aandacht op deze aangelegenheid te vestigen. In dit verband werd betreurd, dat, waar het Bestuur het noodig schijnt ge-

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927.—11.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Memorie van Antwoord.

No. 4.

De beantwoording van het voorloopig verslag van de afdeelingen van den Kolonialen Raad betreffende het onderhavige ontwerp heeft niet spoediger kunnen plaats hebben, omdat ten aanzien van het al of niet toekennen van duurtebijslag aan den Apostolisch Vicaris en de Roomsche Katholieke geestelijken van den 2n. rang ondergeteekende het wenschelijk achtte het oordeel van den Minister van Koloniën in te winnen.

Nu hem blijkt, dat er in beginsel bij dien bewindsman geen bezwaar bestaat tegen die toekenning en *alle* leden dit schijnen te wenschen heeft hij, het zich een voorrecht rekenende aan het verzoek der afdeelingen gevolg te kunnen geven het benoodigde krediet bij nota van wijziging aangevraagd.

Bij toekenning van de duurtebijslagen aan deze geestelijken en aan de hoofdamttenaren bedoeld in het onderhavige ontwerp zal er geen ambtenaar meer zijn in Curaçaoschen dienst, die geen duurtebijslag heeft. Door deze mededeeling vervalt van zelf de noodzakelijkheid van eene opsomming van ambtenaren aan wie het ontwerp een bijslag toedacht, zooals blijkens het voorloopig verslag werd gewenscht.

Het standpunt van het Bestuur in zake de salariering van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst is het navolgende.

Waar de functionaris geen particuliere practijk mag uitoefenen is eene bezoldiging van f 12 000,— per jaar naar inzicht van het Bestuur niet overdreven te achten, wanneer men in aanmerking neemt, dat ieder te Willemstad practiseerend geneesheer minstens dit inkomen uit zijne practijk geniet.

Een door den Minister van Koloniën gegeven aanwijzing volgend en om zooveel mogelijk tegemoet te komen aan de bezwaren van den Raad tegen eene naar 's Bestuurs inzichten billijke betaling der diensten van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst werd dezerzijds 28 Juli 1926 eene bezoldiging van f 10 008,— voorgesteld.

Intusschen heeft ondergeteekende zich voorloopig de diensten van den gouvernements-geneeskundige Henriquez kunnen verzekeren voor een tijdelijke waarneming der functie tegen genot van het organiek salaris van f 7 008,—.

Het Bestuur hoopt binnen niet te langen tijd, dank zij medewerking van den Raad, de beschikking te krijgen over een voldoende crediet voor eene naar zijne meening meer rationeële bezoldiging van het gewichtig ambt.

Het gerucht, dat door het voorloopig verslag voor het eerst ter kennis van het Bestuur kwam, als zoude aan den tegenwoordigen tijdelijken Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst (toch) een persoonlijke toelage en wel ad. f 1 800,— zijn toegekend, is van elken grond ontbloomt.

In verband met het door enkele leden te kennen gegevene, omtrent het aanstellen van een afzonderlijken bacterioloog naast een Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, die, men zal dit wel niet tegenspreken, ook van de bacteriologie, op de hoogte moet zijn, kan ondergeteekende mededeelen, dat dit denkbeeld te zijner tijd door hem zal kunnen worden overwogen, wanneer de Koloniale Raad, door het beschikbaar stellen van credieten voor behoorlijke bezoldiging van beide functionarissen, de mogelijkheid om naar verwezenlijking ervan te streven, opent.

Uitgaande van de onjuist gebleken veronderstelling, dat het met medewerking van den Kolonialen Raad mogelijk zoude zijn, dat nog vóór het einde van 1926 de positieverbetering der

hoofdamttenaren haar beslag kreeg, bestond bij ondergeteekende het voornemen om, wanneer vóór 1 Januari 1927 kwam vast te staan over welke credieten voor verhoogde wedden de Raad hem voor het jaar 1927 wel de beschikking wenschte te geven, reeds in 1926 duurbijslag toe te kennen op den voet als in de memorie van toelichting dd. 28 Juli 1926 aangegeven.

Waar de openbare behandeling van het ontwerp nog moet plaats hebben en tot heden de zekerheid ontbreekt hoe de eindbeslissing van den Raad zal uitvallen, was ondergeteekende niet in de gelegenheid in het thans afgelopen dienstjaar 1926 aan zijne bedoeling gevolg te geven.

Willemstad, den 13n. Januari 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—11.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Onderartikel 132 wordt nader verhoogd met f 10 500,— en gebracht op f 239 240,—.

Het totaal der IXde Afdeeling wordt gebracht op f 560 594,—.

In het Algemeen Overzicht wordt het totaal van Alle eilan- den gebracht op f 1 082 719,—.

Het eindcijfer der begrooting wordt gelezen f 3 075 165,— (Drie miljoen vijf en zeventig duizend een honderd vijf en zes- tig gulden).

Willemstad, den 13n. Januari 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—11.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Eindverslag.

No. 6.

Nu uit de memorie van antwoord blijkt, dat alle ambtenaren (en derhalve zooals daaruit voortvloeit ook de Inspecteur van het Onderwijs, die in het sinds ingetrokken ontwerp tot traktementsverhooging niet was genoemd) een duurtebijslag zullen ontvangen en nu bij nota van wijziging ook voor den Apostolisch Vicaris en de Roomsche Katholieke geestelijken van den 2den rang een bedrag voor duurtebijslag wordt uitgetrokken, hebben de afdeelingen geen bezwaar tegen het ontwerp.

In verband met de mededeeling in de memorie van antwoord, dat er bij splitsing der betrekkingen, behalve den bacterioloog nog een directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst behoort te wezen, die ook van de bacteriologie op de hoogte moet zijn, werd te kennen gegeven, dat bij zoodanige opvatting aan de hier gemaakte onderscheiding iedere grond ontzinkt. De leden, die dit punt ter sprake brachten, verklaarden bij dit ontwerp, waarbij slechts incidenteel enkele opmerkingen omtrent deze aangelegenheid kunnen worden gemaakt, niet dieper op deze zaak te kunnen ingaan, doch zich de vrijheid voor te behouden er te gelegener tijd op terug te komen.

Onder mededeeling van het bovenstaande achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25n. Januari 1927.

De Rapporteurs,

J. J. BEAUJON.

CHARLES ELLIS.

Verordening van den
tot regeling van de verhouding van den
koloniale Raad 1926 (N. 1926 No. 22) welke
bij koninklijk besluit van den 12 de Maart
1927 is aangenomen.

Eindverslag

No. 6

Na uit de mededeeling van antwoord blijkt, dat alle antwoorden
ten derhalve zooals daarin voortvloeit ook de inspectie van
het Onderwijs, die in het einde ingetrokken ontwerp tot
tenantsverhouding niet was genoemd een ontwerp tot
ontwerpen en nu de nota van wijziging ook voor den Aankomst
naar Vlaanderen en de Hoosche Katholieke vestigingen van den
zeden raad een bedrag voor huurverhoging wordt uitgetrokken.
het bedrag de afdeelingen geen bezwaar tegen het ontwerp.
In verband met de mededeeling in de memoire van antwoord,
dat de afdeelingen der vestigingen, behalve den bestuursraad
nog een directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst be-
hoort te worden, die ook van de bestuursraad op de bestuursraad
zijn zwaai te kunnen overgaan, dat bij zodanige overgang aan
de hier gemerkte onderscheiding iedere grond bestaat. In
betreffende dit punt tot spreekte partijen, verkiest den afdeeling
ontwerp, waarbij slechts insubstantie enkele opmerkingen ont-
rent deze aanpakbaarheid kunnen worden gemaakt, niet dieper
op deze zaak te kunnen ingaan, doch zich de vrijheid voor te
behouden de te gelegener tijd op terug te komen.

Onder mededeeling van het bovenstaande schrijven de afdeeling
ingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende
voorzien.

Aldus vastgesteld op Orde, den 20e Januari 1927.

De Rapporteurs
J. A. BEAULOX
CHARLES ELLIS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—12.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk geacht wordt de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

- A. In artikel 1 van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, wordt onderartikel 36 verhoogd met f 3 564,— en gebracht op f 26 004,—.
- B. Het totaal van de IIIde Afdeling, Geldelijk Beheer, wordt op twee plaatsen, op het einde der Afdeling en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gebracht op f 348 181,—.
- C. In het Algemeen Overzicht wordt het totaal van Curaçao gewijzigd en gebracht op f 1 569 162,—.
- D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 3 068 229,— (Drie millioen acht en zestig duizend twee honderd negen en twintig gulden).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927—12.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar-
bij voorloopig wordt vastgesteld de Cura-
çaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

De dienst van de brievenbestellers is in de laatste twee jaren zeer toegenomen. De stad heeft zich uitgebreid en de besteldienst is veel grooter en drukker geworden dan vroeger. Behalve dat zij op werkdagen gewoonlijk langer dan 8 uren dienst hebben, moeten de bestellers bijna alle Zon- en feestdagen dienst doen. Bovendien hebben maandelijks om beurten twee bestellers den besteldienst der postpakketten, waardoor zij ook financieele verantwoordelijkheid te dragen hebben met inning der invoerrechten, verrekenbedragen, enz.

Dat de bezoldiging der bestellers, zooals thans geregeld, tamelijk laag is, laat geen twijfel, aangezien het toch een eisch is, dat zij behoorlijk kunnen leven en vóór alles eerlijke, betrouwbare personen moeten zijn. Bovendien is promotie voor hen uitgesloten. Het is daarom alleszins billijk, dat zij na een bepaald aantal jaren een inkomen kunnen verkrijgen, dat weinig verschilt van dat in andere takken van dienst, zooals b. v. bij de belastingen, genoten.

Ondergeteekende stelt zich dan ook voor de bezoldigingsregeling 1923, voor wat de brievenbestellers betreft, als volgt te wijzigen:

Aanvangsbezoldiging.....f	960,—
na 2 jaren dienst.....	1 080,—
" 4 " "	1 260,—
" 6 " "	1 440,—
" 8 " "	1 620,—
" 10 " "	1 800,—

De betrekking van hoofdbrievenbesteller zou dan kunnen vervallen, daar als zoodanig steeds de oudste benoemd wordt bij wijze van belooning voor zijn langdurigen dienstdienst, zonder dat hij meerdere verantwoordelijkheid dan of leiding over de andere bestellers heeft.

De hulpbesteller doet tegenwoordig dezelfde diensten als de andere bestellers, doch aangezien hij geruimen tijd in dienst moet zijn vóór dat hij goed op de hoogte gekomen is van alle wijken en van de namen en adressen van verschillende personen, zou ondergeteekende die willen handhaven, doch zonder termijnsverhooging, daar het billijk zou zijn, dat hij na 2 jaren dienst en gebleken geschiktheid, tot besteller wordt benoemd, in verband met het feit, dat hij dezelfde diensten als de anderen presteert.

Willemstad, den 10n. December 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—12.

*Verordening van den.....
tot wijziging van de verordening van den
30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waar
bij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçao-
sche begrooting voor het dienstjaar 1927.*

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De leden, die in de afdelingen aan de beraadslagingen over dit ontwerp deelnamen, waren met het Bestuur overtuigd, dat het inkomen der brievenbestellers, zooals thans geregeld, onder de tegenwoordige omstandigheden, tamelijk laag is en eenparig zijn zij dan ook bereid mede te werken om daarin verbetering te brengen. Doch tegen de wijze, waarop het Bestuur die verbetering tot stand wil brengen, werden algemeen bezwaren geopperd. Reeds bij de behandeling der ontwerp-begrooting voor 1927 werden de bedenkingen, die men tegen partieele wijziging der traktementen had, duidelijk naar voren gebracht, ook voor wat de posterij betreft en reeds toen werd voor gevallen als hier bedoeld, het toekennen van toelagen of vergoedingen voor extra-uren en overwerk aanbevolen. De afdelingen zijn nog steeds van dezelfde meening; toeneming van werkzaamheden wordt niet beschouwd als genoegzame grond om een *gedeelte-lijke* traktementsverhooging te rechtvaardigen, daar dezelfde reden (n.l. toeneming van werkzaamheden) ook voor andere taken van dienst of kantoren zou kunnen gelden. Daar de afdelingen de brievenbestellers evenwel te hulp willen komen, zouden zij het Bestuur in overweging willen geven het voorstel in dien trant te wijzigen, dat daarbij ook aan het toekennen van toelagen of vergoedingen kan worden gedacht. Zoodoende kan dan in de behoefte aan lotsverbetering der bestellers worden voorzien, zoolang geen algemeene salarisherziening ter hand kan worden genomen, eene salarisregeling, die naar de meening van enkele leden, bij aanhoudende en toenemende duurte niet al te lang op zich kan laten wachten.

Het bezwaar, dat tegen het toekennen van vergoeding van overwerk als hier bedoeld, zou kunnen worden gemaakt, n.l. dat de betrokken personen het tot op zekere hoogte in hunne macht zouden hebben het verdienen dier vergoeding te bevorderen, kan bij doelmatige inrichting van den dienst en verdeling der werkzaamheden worden ondervangen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Februari 1927.

De Rapporteurs,

CHARLES ELLIS.

H. J. BEAUJON.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—13.

Verordening van den.....
houdende wijziging van de verordening van
den 21sten September 1909 (P. B. No. 52),
betreffende aanleg, exploitatie en gebruik
van telegrafien en telefonen in de kolonie
Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 21sten September 1909 (P. B. No. 52), betreffende aanleg, exploitatie en gebruik van telegrafien en telefonen in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 3den Maart 1923 (P. B. No. 25), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 21sten September 1909 (P. B. No. 52), betreffende aanleg, exploitatie en gebruik van telegrafien en telefonen in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 3den Maart 1923 (P. B. No. 25) ondergaat de volgende wijzigingen:

1. In het opschrift en in de artt. 2, 3 en 20 vervallen de woorden „de kolonie”; in art. 4 wordt in stede der woorden „der kolonie” gelezen: „van den Staat”; in art. 6 wordt achter het in den eersten regel voorkomende woord „eiland” in stede van de woorden „der kolonie” gelezen: „van Curaçao”, terwijl de woorden „der kolonie”, voorkomende in den voorlaatsten regel van genoemd artikel, vervallen;

2. In art. 12 wordt in stede van het woord „bruikers” gelezen: „gebruikers”;

3. In de artt. 14, 15 en 17 wordt telkens in stede van het woord: „concessiehouder” gelezen: „aanlegger”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—13.

Verordening van den.....
houdende wijziging van de verordening van
den 21sten September 1909 (P. B. No. 52),
betreffende aanleg, exploitatie en gebruik
van telegraphen en telefonen in de kolonie
Curaçao.

Memorie van toelichting.

No. 2.

De tot standkoming van den Landstelefoondienst op 23 Januari a. s. waarvoor reglement en tarieven zijn vastgesteld bij beschikking van 6 December 1926, No. 931, maakt de wijziging der artt. 14, 15 en 17, als voorgesteld, noodzakelijk.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om in overeenstemming met den nieuwen status van de Ned. Antillen het woord „kolonie” uit te schakelen en om een in art. 12 voorkomende vergissing te herstellen.

Willemstad, den 27n. December 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—14.

Verordening van den....., houdende:

- 1o. regeling der emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven;
- 2o. bepaling van de som, welke voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis moet worden betaald ten behoeve der armen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is om de emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven, opnieuw te regelen en de som, welke voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis moet worden betaald ten behoeve der armen, opnieuw te bepalen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De dienstverleening van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao is, behalve in de gevallen hierna genoemd, kosteloos.

Wanneer die dienstverleening plaats heeft op werkdagen vóór 8 uur des morgens en na 4 uur des namiddags of op Zon- en wettelijk erkende feestdagen, is door belanghebbenden ten bate van 's Lands kas voor ieder der volgende verrichtingen vijf en twintig gulden verschuldigd, n.l.:

voor het opmaken van een akte van huwelijksaangifte, van een van toestemming tot het huwelijk of van een tot erkenning van natuurlijke kinderen, alsmede voor het voltrekken van een huwelijk.

De ambtenaren van den Burgerlijken Stand verleen hunne medewerking tot het opmaken van een akte van huwelijksaangifte, van toestemming tot het huwelijk of van erkenning van natuurlijke kinderen in een bijzonder huis niet, dan in buitengewone omstandigheden.

Artikel 2.

Voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis wordt aan den ambtenaar van den Burgerlijken Stand, ten behoeve der armen, betaald eene som van twintig gulden.

Artikel 3.

De verrichtingen, bedoeld bij artikel 1, geschieden, bij gebreken onvermogen van partijen, kosteloos. Het armengeld, bedoeld bij artikel 2, is in zoo'n geval ook niet verschuldigd.

Artikel 4.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Alsdan vervalt de verordening van den 5den November 1915 (P. B. 1915 No. 67), zooals gewijzigd bij de verordening van den 26sten Juni 1916 (P. B. 1916 No. 56).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927.—14.

Verordening van den....., houdende:

- 1o. *regeling der emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven;*
- 2o. *bepaling van de som, welke voor het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis moet worden betaald ten behoeve der armen.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Bij P. B. van 1916 No. 56 is het bedrag der emolumenten, welke voor sommige verrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand in Curaçao worden geheven, vastgesteld op f 6,— per dienstverrichting.

Van dit bedrag wordt ingevolge de G. B. dd. 3 Augustus 1917, No. 580, de helft uitgekeerd aan den ambtenaar door wien de dienstverrichting geschiedt.

Waar bedoelde emolumenten alleen dan worden geheven, wanneer de diensten van den ambtenaar van den Burgerlijken Stand geëischt worden buiten de gewone kantooruren en op Zon- en wettelijk erkende feestdagen, terwijl de diensten van genoemden ambtenaar gedurende de kantooruren op kantoor of op het Raadhuis en, ingeval van onvermogen, ten allen tijde ook aan huis, geheel kosteloos worden gepraes- teerd, heeft ondergeteekende gemeend in verband met het in den laatsten tijd steeds toenemende aantal aanvragen tot voltrekking van huwelijken na kantoortijd, vooral des avonds, en met het oog op de groote luxe, die hier in den regel bij huwelijksvoltrekkingen aan den dag wordt gelegd, een voorstel te mogen doen tot verhooging van het bedrag der meerbedoelde emolumenten. Een bedrag van f 25,— voor elke dienstverrichting, waarvan wederom de helft aan den ambtenaar voor de in zijn vrijen tijd te praesteeren diensten zal worden uitgekeerd, komt ondergeteekende niet te hoog voor.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om het woord „kolonie” te elimineeren en de uren, welke als grens voor de kosteloze verrichting der diensten op werkdagen zijn gesteld, in overeenstemming te brengen met de kantooruren van de gouvernements-bureaux.

Willemstad, den 30n. December 1926.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927—15.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens art. 100 van het reglement op het beleid der regeering, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen, en de middelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de Curaçaosche begrooting en dat, volgens art. 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

CURAÇAOSCHE BEGROOTING
VOOR HET DIENSTJAAR 1928.

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrootingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1928 toegestaan de daarnevens uitgetrokken sommen:

Iste AFDEELING.

Algemeen en gewestelijk bestuur.

Gouvernementssecretarie en algemeene dienst.

<i>Artikel 1</i> Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggeld van den gouvernementssecretaris en andere ambtenaren en beamten.....	f 126 739,—
<i>Artikel 2.</i> Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....	1 405,—
<i>Artikel 3.</i> Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven.....	5 150,—
Tranporteere...	f 133 294,—

Per transport... f 133 294,—

Koloniale Raad.

Artikel 4. Toelage van een algemeen verslaggever..... 600,—

Artikel 5. Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven..... 250,—

Gewestelijk bestuur.

Artikel 6. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schade-loosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten..... 25 568,—

Artikel 7. Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen 1 300,—

Artikel 8. Huur van woningen in de buitendistricten van Aruba ten dienste van den gezaghebber voor het houden van zittingen, enz..... 360,—

Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.

Artikel 9. Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensioneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een en ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing..... 40 000,—

Artikel 10. Kosten van uitlevering en uitzetting, kosten van overbrenging van veroordeelden naar Nederland, kosten van terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en kosten van onderhoud, kleeding, enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten..... 500,—

Artikel 11. Kosten verbonden aan het vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling..... 47 000,—

Algemeene kosten.

Artikel 12. Volksfeesten en verstrekkingsen op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin..... 3 000,—

Artikel 13. Telegramkosten..... 8 000,—

Artikel 14. Drukkosten..... 15 000,—

Artikel 15: Kantoorbehoefden..... 4 000,—

Artikel 16. Bindloon..... 700,—

Totaal der Iste afdeeling... f 279 572,—

Transporteere... f 279 572,—

IIde AFDEELING

Rechts- en politiewezen.

Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.

Artikel 17. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten..... f 67 924,—

Artikel 18. Reis- en teerkosten.... 3 900,—

Artikel 19. Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie..... 1 000,—

Artikel 20. Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benodigdheden voor het hulpkantoor van den industrielen eigendom..... 1 500,—

Gevangeniszen.

Artikel 21. Bezoldiging of verlofbezoldiging en toelagen van den directeur van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten..... 7 155,—

Artikel 22. Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven..... 8 972,—

Politie.

Artikel 23. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel 128 000,—

Artikel 24. Teruggaaf aan het Departement van Koloniën van 50 % van de kosten van de militaire bezetting van Curaçao..... 163 350,—

Artikel 25. Huur en verlichting der wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en andere uitgaven..... 26 450,—

Voogdijraden.

Artikel 26. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den secretaris van den voogdijraad op Curaçao..... 420,—

Artikel 27. Andere uitgaven..... 100,—

Algemeene kosten.

Artikel 28. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen..... 18 800,—

Transporteere... f 427 571,— f 279 572,—

Per Transport... f 427 571,— f 279 572,—

Artikel 29. Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen..... 1 100,—

Artikel 30. Vergoedingen wegens vacatiën..... 5 400,—

Artikel 31. Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundigen kunstwerken..... 100,—

Totaal der IIde Afdeeling... 434 171,—

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

Administratie van financiën en domeinwezen.

Artikel 32. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen en bruggegeld van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, den bode ter administratie van financiën, ten kantore van den kolonialen ontvanger en de Curaçaosche bank en andere uitgaven..... f 9 988,—

Artikel 33. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen of toelagen van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen..... 6 210,—

Belastingen.

Artikel 34. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den kolonialen ontvanger, de ontvangers, den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, den klerk ten kantore van den kolonialen ontvanger en den deurwaarder der belastingen op Curaçao:..... 14 396,—

Artikel 35. Bezoldigingen of verlof-bezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den ambtenaar van den buitendienst der belastingen..... 120 763,—

Artikel 36. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen dienstdienst, gerechtelijke vervolgingskosten rondbrengen van belastingrekeningen, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bruggegelden, bediening en onderhoud der motorbooten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven..... 76 100,—

Transporteere... f 227 457,— f 713 743,—

Transporteere... f 227 457,— f 713 743,—

*Posterij, Landsradio-
en -telefoondienst.*

1o. Posterij.

Artikel 37. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen en toelagen van den
postdirecteur te Willemstad, ambte-
naren en beambten der posterij en
brievenbestellers..... 26 220,—

Artikel 38. Betalingen wegens tran-
sitrechten, vervoer van brievenma-
len, betalingen aan het internationaal
kantoor der algemeene postvereeni-
ging en aan dat der telegraafvereeni-
ging te Bern, en andere uitgaven
voor den postdienst..... 29 450,—

Artikel 39. Benoodigdheden voor
de postspaarbank..... 300,—

2o. Landsradio- en -telefoondienst.

Artikel 40. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen, toelagen, loon en brug-
gedden van het personeel bij den
Landsradio- en -telefoondienst..... 57 629,—

Artikel 41. Bedrijfs- en onderhouds-
kosten van de landsradioposten..... 17 200,—

Artikel 42. Reis- en teerkosten van
het personeel bij den Landsradio-
dienst..... 1 500,—

Artikel 43. Betalingen aan de tele-
graafkabelmaatschappij en aan radio-
maatschappijen voor doorzending van
radio-telegrammen..... 20 000,—

Artikel 44. Bedrijfs- en onderhouds-
kosten van de Landstelefoon..... 34 000,—

Hypotheekbewaarder op Curaçao.

Artikel 45. Bezoldiging of verlof-
bezoldiging van den hypotheekbewaar-
der..... 2 520,—

Curaçaosche Bank.

Artikel 46. Bezoldiging of verlof-
bezoldiging van den secretaris en den
klefker..... 3 420,—

Artikel 47. Benoodigdheden en an-
dere uitgaven..... 800,—

*Kamer van Koophandel en Nijverheid
op Curaçao.*

Artikel 48. Toelage van den secre-
taris 300,—

Artikel 49. Andere uitgaven..... 200,—

Algemeene kosten.

Artikel 50. Grondbelasting op
Landseigendommen die niet bestemd
zijn voor den openbaren dienst..... 4 500,—

Transporteere... f 425 496,— f 713 743,—

Per transport... f 425 496,— f 713 743,—

Artikel 51. Bijdrage aan de dames-
vereniging „Entre Nous” voor ver-
lichting en onderhoud van het Wil-
helminapark te Willemstad..... 400,—

Artikel 52. Rente wegens uit
’s Rijks schatkist ontvangen voor-
schotten..... *Memorie.*

Artikel 53. Kosten op de uitzen-
ding van baar geld..... 650 —

Artikel 54. Vergoeding aan de Ver-
eenigde Protestantsche Gemeente op
Curaçao voor het gebruik van haar
regenbak, klok en kelder..... 1 100,—

Totaal der IIIde afdeeling... 427 646 —

IVde AFDEELING.

**Eeredienst, onderwijs en armen-
zorg.**

Eeredienst.

Artikel 55. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen en tegemoetkoming in
de kosten van vervoermiddelen van
de voorgangers van verschillende
godsdienstige gemeenten..... f 80 352,—

Artikel 56. Dienstreizen van den
Roomsch-Katholieken geestelijke van
den eersten rang..... 225,—

Onderwijs.

10. Schooltoezicht.

Artikel 57. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen van den inspecteur van
het onderwijs en den bode van de in-
spectie en bij de openbare boekerij en
leeszaal te Willemstad..... 7 968,—

Artikel 58. Boekwerken voor de
boekerij van den inspecteur, reis- en
teerkosten voor het schooltoezicht en
andere uitgaven..... 1 500,—

20. Openbaar Onderwijs.

Artikel 59. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen en toelagen van het
onderwijzend personeel..... 151 292,—

Artikel 60. Schoolmeubelen, school-
behoeften, leermiddelen, bruggegeld
voor leerlingen van de Emmaschool
te Willemstad en andere uitgaven.... 7 700,—

30. Bijzonder Onderwijs.

Artikel 61. Uitkeeringen voor het
personeel..... 336 952,—

40. Verdere kosten van het On-
derwijs.

Artikel 62. Overtocht en studie van

Transporteere... f 585 989,— f 1 141 389,—

Per transport... f 585 989,— f 1 141 389,—

jongelieden, die in Nederland eene
opleiding ontvangen..... 14 000,—

Artikel 63. Tegemoetkoming aan
onderwijzers of onderwijzeressen ge-
durende eene opleiding tot hogere
bevoegdheden 3 000,—

Artikel 64. Opleiding van onder-
wijzers 3 760,—

Artikel 65. Examenkosten..... 700,—

Artikel 66. Uitgaven ter bevoor-
ding van het schoolbezoek..... 800,—

Artikel 67. Kosten van het voorbe-
reidend onderwijs..... 6 290,—

Artikel 68. Kosten van leergangen 10 000,—

Openbare boekerijen en leeszaalen.

Artikel 69. Toelage aan den be-
heerder van de openbare boekerij en
leeszaal, belast met het onderhoud en
de aanvulling van het koloniaal- en
schoolmuseum te Willemstad..... 1 008,—

Artikel 70. Kosten van de openbare
boekerij en leeszaal en van het kolo-
niaal- en schoolmuseum te Willem-
stad en bijdrage aan andere openbare
boekerijen en leeszaalen..... 1 675,—

Armenzorg.

Artikel 71. Bijdrage aan armenkas-
sen of onderstand aan behoeftigen.... 12 600,—

Artikel 72. Bijdrage aan kerkge-
nootschappen voor onderhoud van
weezen:..... 8 700,—

Artikel 73. Onderhoud en beheer
van het pand Werfstraat No. 6 te
Willemstad en uitkeering aan de ar-
men van drie godsdienstige gezind-
ten van de zuivere opbrengst van dat
pand..... 1 600,—

Totaal der IVde Afdeling... 650 122,—

Vde AFDEELING.

Landbouw.

Artikel 74. Voorschotten tot bevor-
dering van en andere uitgaven in het
belang van landbouw en veeteelt.... f 12 800,—

Artikel 75. Kosten tot aanmoedi-
ging van den katoenbouw (aankoop
van plantzaad en voorschot op ge-
oogst zaad, katoen of katoenvezel
gewonnen door kleine planters)..... 6 000,—

Artikel 76. Bedrijfskosten van het
katoenhuis op St. Eustatius en rente-
loos voorschot ter bestrijding van de
kosten van bewerking en verzending
naar de eerste havenplaats van vezel

Transporteere... f 18 800,— f 1 791 511,—

Per transport... f 18 800,— f 1 791 511,—
en zaad en onderhoud van den motor
en de katoenmachines..... 1 500,—

Artikel 77. Aanleg, onderhoud en
verbetering van irrigatiewerken en
putten..... 8 550,—

Totaal der Vde Afdeeling... 28 850,—

Vide AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

*Ambtenaren, beambten en gezondheids-
commissie.*

Artikel 78. Bezoldigingen of verlof-
bezoldigingen, toelagen, schadeloos-
stelling van kosten voor vervoermid-
delen en bruggegeld van den direc-
teur van den openbaren gezondheids-
dienst, de gouvernements-genees-
kundigen, den opzichter, den hulp-
opzichter en den bode bij den open-
baren gezondheidsdienst en den se-
cretaris bij de gezondheidscommissie 94 976,—

Artikel 79. Aanschaffing en onder-
houd van instrumenten en hulpmid-
delen voor onderzoek ten behoeve
van den dienst..... 500,—

Artikel 80. Reis- en teerkosten van
den directeur van den openbaren ge-
zondheidsdienst, de leden en den se-
cretaris van de gezondheidscommis-
sie en de deskundigen, die door die
commissie worden gehoord..... 1 000,—

Quarantaine-dienst.

Artikel 81. Bezoldiging of verlof-
bezoldiging van den loods-opzichter
aan de Caracasbaai op Curaçao..... 1 260,—

Artikel 82. Benoodigheden, be-
diendenloon, huisvesting van geob-
serveerden en andere uitgaven voor
de quarantaine-plaatsen aan de Ca-
racasbaai en op Mundo Nobo op Cu-
raçao..... 5 225,—

Artikel 83. Kosten van uitvoering
van den dienst..... 750,—

*Landsgesticht voor krankzinnigen op
Curaçao.*

Artikel 84. Bezoldiging of verlof-
bezoldiging of toelagen van den direc-
teur en de oppassers..... 3 480,—

Artikel 85. Onderhoud van de ver-
pleegden en andere uitgaven..... 40 000,—

*Landsgesticht voor melaatschen op
Curaçao.*

Artikel 86. Onderhoud van de ver-
pleegden en andere uitgaven..... 9 000,—

Transporteere... f 156 191,— f 1 820 361,—

Per transport... f 156 191,— f 1 820 361,—

Artikel 87. Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht..... 600,—

Landsinrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten op Curaçao.

Artikel 88. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den inwonenden beambte en loon van het verplegend personeel van bijstand..... 2 010,—

Artikel 89. Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenooten en de verpleegster en andere uitgaven..... 11 500,—

Laboratorium en kantoor van den openbaren gezondheidsdienst.

Artikel 90. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den hulp-scheikundige, den hulpbacterioloog en de bedienden..... 11 040,—

Artikel 91. Benodigdheden en andere uitgaven..... 2 500,—

Ontsmettingsdienst.

Artikel 92. Arbeidsloonen en andere uitgaven..... 2 300,—

Reinigingsdienst.

Artikel 93. Aanschaffing van twee auto-onderstellen..... 3 000,—

Artikel 94. Arbeidsloonen en andere uitgaven..... 40 700,—

Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.

Artikel 95. Aankoop van monsters enz..... 150,—

Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.

Artikel 96. Verpleegkosten en andere uitgaven..... 1 800,—

Algemeene kosten.

Artikel 97. Vergoeding voor verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel, huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen; verloskundige hulp aan en begrafenis-kosten van onvermogenen; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd..... 57 272,—

Transporteere... f 289 063,— f 1 820 361,—

Per transport... f 289 063,— f 1 820 361,—

Artikel 98. Geneesmiddelen en geneeskundige benodigdheden, kosten van operatiën van onvermogen- den, gevangenen, politiepersoneel, het wet- tig gezin van leden van het politieper- soneel en verpleegden in de Landsge- stichten voor krankzinnigen en me- laatschen..... 20 000,—

Artikel 99. Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken..... 500,—

Artikel 100. Onderhoud en bedie- ning van een ziekenauto te Willem- stad..... 1 800,—

Artikel 101. Aanschaffing van een ziekenauto..... 4 200,—

Artikel 102. Kosten van een alge- meene koepokinenting en bewaring van koepokstof..... 500,—

Slachtplaats te Willemstad.

Artikel 103. Bezoldiging of verlof- bezoldiging van den marktmeester... 2 400,—

Artikel 104. Verlichting en andere uitgaven..... 240,—

Totaal der VIDE Afdeeling... 318 703,—

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken.

Ambtenaren en beambten.

Artikel 105. Bezoldigingen of ver- lofbezoldigingen en toelagen van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten..... f 53 508,—

Artikel 106. Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en tee- kenbehoeften..... 3 900,—

Onderhoud en herstelling van Lands- gebouwen en nieuwe werken.

Artikel 107. Onderhoud en herstel- ling van de Landsgebouwen, eigen- dommen en werktuigen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhou- den van kantoorlokalen en aankoop van water; telefoonabonnementen; aankoop en onderhoud van gereed- schappen voor de gouvernements- smederij en andere uitgaven..... 91 850,—

Artikel 108. Onderhoud en herstel- ling van straten, wegen, kaden en dammen..... 158 000,—

Artikel 109. Steenslag voor bestra- ting..... 20 000,—

Nieuwe werken.

Artikel 110. Nieuwe werken en

Transporteere... f 327 258,— f 2 139 064,—

Per transport...	f 327 258,—	f2 139 064,—
aankoop van onroerende goederen....	720 200,—	
<i>Baggerwerken op Curaçao.</i>		
<i>Artikel</i> 111. Verschillende uitgaven.....	29 000,—	
<i>Straatverlichting.</i>		
<i>Artikel</i> 112. Toelage of loon van 4 lantaarnopstekers.....	784,—	
<i>Artikel</i> 113. Benoodigdheden en andere uitgaven.....	18 450,—	
<i>Ykwezen.</i>		
<i>Artikel</i> 114. Toelage aan een ijker en andere uitgaven.....	850,—	
Totaal der VIIde afdeeling...		1 096 542,—

VIIIste AFDEELING.

Haven- en loodswezen.

<i>Artikel</i> 115. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon van den chef van het haven- en loodswezen en andere ambtenaren en beampten en andere uitgaven.....	f 48 835,—
<i>Artikel</i> 116. Loon van motordrijvers enz., onderhoud en herstelling van vaartuigen en het verrichten van peilingen in de haven van Curaçao en in het Schottegat.....	54 680,—
<i>Artikel</i> 117. Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai.....	1 200,—

Kustverlichting.

<i>Artikel</i> 118. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon, reis- en teerkosten en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel.....	16 821,—
<i>Artikel</i> 119. Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven.....	11 400,—

Seinwezen.

<i>Artikel</i> 120. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel...	7 156,—
<i>Artikel</i> 121. Andere uitgaven voor het seinwezen.....	620,—

Weerkundige dienst.

<i>Artikel</i> 122. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen of toelagen van het personeel en andere uitgaven.....	4 220,—
--	---------

Totaal der VIIIste afdeeling... 144 932,—

Transporteere... f3 380 538,—

Per transport... f 3 380 538,—

IXde AFDEELING.

**Mijnbouwkundige- en water-
voorzieningsdienst.**

Mijnbouwkundige dienst.

Artikel 123. Bezoldigingen of ver-
lofbezoldigingen van den chef van
den mijnbouwkundigen dienst, een
ingenieur en een opzichter..... f 20 100,—

Artikel 124. Arbeidsloo-
nen, reis- en teerkosten van het
personeel en andere uitgaven..... 9 000,—

Watervoorzieningsdienst.

Artikel 125. Werken voor de water-
voorziening van Willemstad en haven
(tweede termijn)..... 500 000,—

Totaal der IXde afeeling... 529 100,—

Xde AFDEELING.

**Pensioenen, wachtgeld-
den, toelagen, uitgaven voor de
waarneming van tijdelijk openge-
vallen betrekkingen en toelagen
ter aanvulling van bezoldigingen,
enz.**

Artikel 126. Pensioenen van bur-
gerlijke landsdienaren..... f 234 840,—

Artikel 127. Pensioenen van wedu-
wenen en nagelaten minderjarige kin-
deren van burgerlijke landsdienaren 90 342,—

Artikel 128. Pensioenen van onder-
wijzers bij het bijzonder onderwijs en
van hunne weduwen en weezen..... *Memorie.*

Artikel 129. Toelagen aan gewezen
Nederlandsche ambtenaren en onder-
wijzers wegens vervulling in Curaçao
van eene Landsbetrekking..... 208,—

Artikel 130. Wachtgeld-
den..... 525,—

Artikel 131. Onderstan-
den..... 2 796,—

Artikel 132. Toelage aan de wedu-
we van een broeder in de orde van
den Nederlandschen Leeuw..... 100,—

Artikel 133. Gunstgaven en onver-
plichte betalingen..... 1 000,—

Artikel 134. Waarneming van tijde-
lijk opengevallen betrekkingen, voor
zoover het niet mogelijk is die aan
te wijzen op de artikelen, waarin de
bezoldigingen voor die betrekkingen
zijn omschreven..... 10 000,—

Artikel 135. Duurtebijslag en toela-
gen aan ambtenaren en andere per-
sonen in 's Landsdienst ter aan-
vulling van het verschil tusschen de aan

Transporteere... f 339 811,— f 3 909 638,—

Per transport... f 339 811,— f 3 909 638,—
 dezen toegekende bezoldigingen en
 toelagen en de door hen in 1922 ge-
 noten inkomsten..... 240 000,—

Totaal der Xde afdeeling... 579 811,—

XIde AFDEELING.

Onvoorziene uitgaven.

Artikel 136. Onvoorziene uitgaven..... 40 000,—

Totaal... f 4 529 449,—

ALGEMEEN OVERZICHT.

Iste	Afdeeling.	Algemeen en gewestelijk be- stuur.....	f 279 572,—
IIde	"	Rechts- en politiewezen.....	434 171,—
IIIde	"	Geldelijk beheer.....	427 646,—
IVde	"	Eeredienst, onderwijs en ar- menzorg.....	650 122,—
Vde	"	Landbouw.....	28 850,—
VIde	"	Openbare gezondheidsdienst.	318 703,—
VIIde	"	Openbare werken.....	1 096 542,—
VIIIste	"	Haven- en loodswezen.....	144 932,—
IXde	"	Mijnbouwkundige en water- voorzieningsdienst.....	529 100,—
Xde	"	Pensioenen, wachtgelden, enz.....	579 811,—
XIde	"	Onvoorziene uitgaven.....	40 000,—
			f 4 529 449,—

Curaçao.....	f 2 872 255,—
Aruba.....	195 425,—
Bonaire.....	97 158,—
St. Martin.....	100 643,—
St. Eustatius.....	38 227,—
Saba.....	48 442,—
Benedenwindsche eilanden.....	2 400,—
Bovenwindsche eilanden.....	12 988,—
Alle eilanden.....	1 161 911,—
f 4 529 449,—	

*Vier millioen vijfhonderd negen en twintig duizend
 vierhonderd negen en veertig gulden.*

Artikel 2.

Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 38, 41, 42, 43, 44, 47, 49, 50, 53, 54, 56, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 124, 126, 127, 129, 130, 131, 133, 134 en 135, van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het evenals de posten bij de *artikelen* 52 en 128 voor *memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit *artikel* 136 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op *artikel* 136 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1928

behoorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der *artikelen* van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elk soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten:

A. *Belastingen.*

- a. Invoerrecht;
- b. Accijns op gedistilleerd;
- c. Accijns op geslacht;
- d. Zegelbelasting;
- e. Overdrachtsbelasting;
- f. Belasting op openbare verkooping van roerend goed;
- g. Grondbelasting;
- h. Gebruiksbelasting;
- i. Inkomstenbelasting;
- j. Successiebelasting;
- k. Vergunningsrecht;
- l. Hondenbelasting;
- m. Petroleumraffinaderijbelasting.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

- a. Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening van de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand;
- b. Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden;
- c. Boeten;
- d. Vergoeding van de kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom;
- e. Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirantbestuurders van motorrijtuigen;
- f. Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan- of afmonstering van scheepsvolk;
- g. Huur van Landsgronden en eigendommen;
- h. Registratierecht;
- i. Ontvangsten wegens dienstverlening bij den in-, door- en uitvoer van goederen;
- j. Huur van opslagplaatsen;
- k. Uitvoerrecht:
 - van mijnproducten;
 - van zout;
- l. Concessierechten:
 - voor de brug over de haven;
 - voor de electriche werken;
- m. Inkomsten van de posterij;
- n. Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank;
- o. Opbrengst van Landsradioposten;
- p. Opbrengst van Landstelefoon;
- q. Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao;
- r. Inkomsten van de Curaçaosche bank:
 - aandeel in de zuivere winst;
 - teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank;
- s. Schoolgelden;
- t. Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6;
- u. Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten;
- v. Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst:
 - geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz.;
 - gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmettingen, enz.;
 - verhuur van de ziekenauto;
 - verkochte kaarten rechtgevend op geneeskundige hulp;

- w. Opbrengst van de vergoeding voor verpleeggelden, enz.:
 - van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijdens 1ste, 2de en 3de klasse;
 - van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijdens;
- x. Inkomsten van de vleeschhal;
- y. Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels;
- z. Opbrengst van Landskaden.
- aa. Loodsgelden;
- bb. Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen;
- cc. Alle andere ontvangsten.

- C. *Leening tot dekking der uitgaven voor:*
 - a. den aanleg van waterwerken;
 - b. havenverbetering;
 - c. bouw van een belastingkantoor;

- D. *Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der Curaçao-sche middelen.*

Gegeven te Willemstad, den

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or report.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

1- Het voornaamste, waarin de thans aan Uwen Raad ingediende ontwerp-begrooting voor het dienstjaar 1928 van de vorige verschilt, vooral in principieel opzicht, is het ontbreken daarin van ramingen der middelen voor de Bovenwinden, voortvloeiende uit eenige belastingverordeningen.

Overeenkomstig het bepaalde bij artikel 12 van de Curaçaosche Comptabiliteitswet, afgekondigd in P. B. van 1910, No. 63, zal alvorens tot afschaffing van eenige heffing op die eilanden kan worden overgegaan, bij de begrooting met de afschaffing rekening zijn gehouden. Dit is de reden, waarom ondergeteekende aan de indiening der ontwerpen-verordening tot afschaffing van heffingen het voorstel doet voorafgaan tot schrapping van de belastingen van de begrooting.

De oorzaken, die ondergeteekende er toe geleid hebben, om den Raad het voorstel te doen deze ontvangsten te laten vallen uit de thans ingediende ontwerp-begrooting zijn den Raad ongetwijfeld bekend. Niettemin meent hij ter verduidelijking van zijn standpunt daarover eenigszins te moeten uitweiden.

De economische toestand der Bovenwindsche eilanden van Curaçao is thans van dien aard, dat een ingrijpen op de een of andere wijze gebiedend moet worden geacht.

Bij opvolgende inspectiereizen, trof het den ondergeteekende dat voortdurende achteruitgang op economisch terrein viel te constateeren. Meer en meer werd bij hem dan ook de overtuiging gevestigd, dat ingrijpende veranderingen dienden te worden gebracht in de administratieve inrichting dier eilanden, wilde het Bestuur maar eenigszins rekening houden met het belang van de plaatsen in verband met de daarvoor gedane uitgaven.

De laatste inspectiereis overtuigde hem niet alleen, dat het tempo der in te stellen veranderingen moest worden versneld, doch dat onmiddellijk handelen geboden was, niet enkel tot vereenvoudiging van de bestaande administratie, doch dat ook een ernstige poging moet worden gedaan, om die eilanden te ontslaan van elke belastingdruk, waardoor de bewoners wellicht op de een of andere wijze een verbetering konden aanbrengen in hunne levensomstandigheden, of waardoor een buitenlander, aangelokt door de vrijdom van belastingen, op een of meerdere eilanden een bedrijf, zij het ook op bescheiden schaal zou kunnen vestigen.

De economische toestand op die eilanden nader releveerend kan ondergeteekende mededeelen, dat de tuinbouw zoo goed als te verwaarloozen is als factor, die levensonderhoud kan verschaffen. Na de verlaging der katoenprijzen worden slechts de „provisiongrounds” bewerkt, die even wat meer palaten, aardappelen, yams en uien opleveren dan voor de behoefte noodig zijn. Dit meerdere wordt uitgevoerd of rechtstreeks aan een wegvarende schipper voor een klein bedrag van de hand gedaan.

Het gevolg is dan ook, dat de bevolking, vooral die van Statius, naar den vreemde trekt, of, tengevolge van de immigratiewetten van Amerika, naar Curaçao komt, de mannen als arbeider bij het oliebedrijf, de vrouwen om werk te zoeken als dienstbode.

Ook de Sabaansche bevolking, van wie het van ouds bekend was dat zij haar ouden dag op den geboortegrond kwam slijten, trekt naar buitenaf en blijft weg.

Van de St. Martijnsche zoutwinning is ook niet veel te verwachten gezien de duurte van den arbeider en de prijs van het zout.

Met deze gegevens voor oogen, gegevens die niet zoo nieuw zijn, doch waaruit weer blijken kan dat de toestanden verergeren zal het ook Uwen Raad duidelijk zijn, dat het Bestuur niet langer in dezelfde mate als tot nu belastingen mag blijve vorderen van dat gebiedsonderdeel.

Voor al nu het gebiedsdeel, door de opbrengsten als gevolg van de vestiging op Curaçao en Aruba van oliebedrijven in staat is de opbrengsten uit de heffingen op de Bovenwinden te derven, gevoelt de ondergeteekende zich te meer geroepen Uwen Raad voor te stellen afstand van laatstbedoelde heffingen te doen.

De verschillende ontwerpen, die de voorstellen zullen bevatten tot bereiking van het voorontwikkel doel, zullen Uwen Raad eerlang worden aangeboden.

Het zal de aandacht van Uwen Raad niet ontgaan, dat ondergeteekende niettemin kredieten aanvraagt tot bezoldiging van belastingambtenaren op de Bovenwinden, die bij een afschaffing van de belastingen zullen kunnen worden overgeplaatst naar Curaçao, waar dringend behoefte bestaat aan meer ambtenaren om het werk op tijd af te kunnen maken.

Ondergeteekende is van oordeel dat, ook bij eene afschaffing van heffingen op 1 Januari 1928, de ambtenaren een tijdlang gehandhaafd moeten worden, voor de afwikkeling van nog loopende vorderingen van belastingen over jaren voorafgaand aan 1928, terwijl de overgang van den tegenwoordigen naar den komende toestand zonder schokken moet plaats vinden.

Nadat een en ander tot stand is gebracht zal de overplaatsing van de op de Bovenwinden overtollig geworden ambtenaren naar Curaçao terstond ter hand worden genomen.

2. Voorts komt nog onder de middelen een post voor: de opbrengst van de Landskaden, die voor het eerst op de begrooting is gesteld.

Ondergeteekende stelt zich voor bij de beëindiging van de Handelskade gelden te heffen van daaraan liggende schepen. Tot maatstaf van de heffing heeft hij zich voorgesteld, den meter te nemen en voor den meter

kadelengte, die het schip per dag inneemt f 1,25 te berekenen, hetgeen gelijk zou zijn aan de Wharfage rate in de Panamakanaalzone.

Voor de middelgrootte en grootte schepen zou dit tarief gunstiger zijn dan het thans door particulieren in rekening gebrachte.

Aannemende, dat de kade gedurende 100 dagen per jaar bezet zou worden met twee schepen ter gezamenlijke lengte van 240 M. en dat de gemiddelde duur van het aanleggen der schepen twee dagen duurt, dan zou de opbrengst van het aanleggeld zijn f 30 000,—.

Voor het aanleggen aan de kaden in het Waaigat zal waarschijnlijk voorloopig niets in rekening worden gebracht, daar het zeilschepen, die reeds veel te lijden hebben van een scherpe concurrentie met stoomverkeer, zullen wezen die in dat water aan de kaden zullen liggen.

3. Dan zijn nog door den ondergeteekende op de begroting gebracht bedragen, tot een totaal van f 900 000,—, die verkregen zullen worden uit leening.

De bekostiging van de waterwerken en van de havenverbetering is door den Minister van Koloniën bestemd om uit leening te geschieden, onderscheidenlijk tot de door ondergeteekende op deze begroting uitgetrokken sommen. Door Zijne Excellentie zijn gelijke sommen op de ontwerp-begroting voor 1927 aangevraagd en bestemd voor den eersten termijn van betaling. Ondergeteekende heeft derhalve ook voor 1928 gelijke kredieten geraamd.

Verder is door den ondergeteekende ook voor bekostiging uit leening aangewezen de som, die gemoeid zal zijn met den bouw van een belastingkantoor op de hoek Handelskade—de Ruijterkade.

Bij de onderscheiden artikelen is verder over deze uit leening te verkrijgen gelden het noodige gezegd.

In het algemeen kan aan den Raad worde medegedeeld, dat aanvankelijk de genoemde werken uit beschikbare kasmiddelen kunnen worden gefinancierd, terwijl, ingeval de diensten van 1927 en volgende jaren tengevolge van eene verdere economische ontwikkeling van Curaçao overschotten mochten aanwijzen, deze geheel of ten deele ter bestrijding van de hierbedoelde uitgaven zullen kunnen worden aangewend.

4. In het afgelopen jaar 1926 hebben de middelen zeer ruim gevloeid. Een voldoening is het dan ook voor ondergeteekende te kunnen constateeren, dat door dat ruim vloeien de bekostiging van den aanleg van het telefoonnet op Curaçao uit de gewone opbrengst heeft kunnen geschieden. Deze aanleg zal niet nalaten in de komende jaren een gunstig gevolg te hebben op het cijfer der ontvangsten, dat naar gelang zich Willemstad uitbreidt telkens zal toenemen.

Voorts kon door den Minister van Koloniën worden overgegaan tot betaling aan de Christiani & Nielsen's Gewapend Betonmaatschappij van de aannemingssom van f 425 000,— voor den bouw van de Handelskade, de De Ruijterkade tot aan de Columbusstraat, de betonphaal brug over het Waaigat, de kade aan den noordoever van het Waaigat en aan de firma de Vries Robbé voor de levering van een ijzeren loods, die gebouwd zal worden aan gemelden noordoever een som van f 17 415,—. Het voorgaande bedrag werd betaald ten laste van de Rekening van het Departement van Koloniën met Curaçao, zoodat er nog gelegenheid bestaat om het bedrag waarmede eventueel de ontvangsten van Curaçao zouden worden overschreden alsnog over te boeken op het dienstjaar 1927. Dit, om te voorkomen, dat het bedrag der Rijksbijdrage zou worden overschreden.

Ondergeteekende deelde bij de Memorie van toelichting op de ontwerp-begroting voor 1927 den Raad mede, dat 1925 geen overschot had gelaten. Na het bewerkstelligen van de ontvangsten en het verevenen der uitgaven is intusschen gebleken, dat gemeld dienstjaar een overschot liet van ruim f 87 000,— voornamelijk uit rente van tegoed in Nederland.

De dienst 1926 toont aan, dat er voor f 226 039,— meer is gebruikt dan de middelen hebben opgebracht. Dit wijst uit dat over het bedrag der Rijksbijdrage niet volledig is beschikt, daar die voor 1926 f 231 229,— was.

Dit is een verblijdend teken en was mogelijk wijl een bedrag van f 50 000,— waarvoor de voormelde gewapend betonmaatschappij zekerheid heeft gesteld nog ten laste van 1927 kan worden overgeboekt.

Uit het jaar op jaar ruimer vloeien der middelen heeft ondergeteekende de bemoediging verkregen om voor het komend jaar de raming te stellen op ongeveer de som, die iedere belasting of ander middel over 1926 heeft opgebracht. Waar er aanleiding was om af te wijken van dezen zich gestelden regel heeft hij een toelichting gevoegd achter het betrokkèn middel op den staat houdende de raming der middelen en inkomsten voor 1928. Invoerrecht en accijns op gedistilleerd en de inkomsten wegens vergoeding voor dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer, de opbrengst van de posten en de loodsgelden droegen ook in het afgelopen jaar, even als in 1925, er het hunne voornamelijk toe bij om de zoo veel hogere opbrengst boven de raming te berekenen.

5. De hierna volgende vergelijking over de jaren 1921—1928 geeft een beeld van den loop der geldmiddelen:

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1921.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
ONTVANGSTEN:								
Belastingen	f 1 025 156	f 1 276 919	f 1 473 265	f 1 692 948	f 2 004 263	f 2 220 939	f 1 906 500	f 2 312 300
Inkomsten van onderscheiden aard..	623 692	536 569	677 639	826 063	865 492	1 109 519	791 150	1 122 400
Leening tot dekking der uitgaven voor:							900 000	
<i>a.</i> den aanleg van waterwerken..... f 500 000								
<i>b.</i> havenverbetering..... 200 000								
<i>c.</i> bouw van een belastingkantoor..... 200 000								900 000
Te zamen.....	f 1 648 848	f 1 813 488	f 2 150 904	f 2 519 011	f 2 869 755	f 3 330 458	f 3 597 650	f 4 334 700
UITGAVEN:	2 698 331	2 532 667	2 448 457	2 514 473	2 782 512	3 556 497	4 076 931	4 529 449
VERSCHIL { minder	f 1 049 483	f 719 179	f 297 553			f 226 039	f 479 281	f 194 749
meer				f 4 538	f 87 243			

Het geraamd bedrag der Rijksbijdrage is lager dan in welk voorgaand jaar van den laatsten tijd ook, dank zij de voortdurende stijging die de opbrengst der middelen vertoont. Het zou dan ook zonder een abnormale toename der middelen in zeer kort tijdbestek ondoenlijk zijn geweest al de werken uit te voeren, die in het afgelopen jaar zijn bekostigd uit de gewone middelen. Voor 1928 is als uit leening te verkrijgen sommen geraamd een totaal van f 900 000.—

Voorts rekent ondergeteekende voor goedmaking van een deel der uit leening te verkrijgen som op de medewerking van den Raad om die uit eene bijzondere tijdelijke heffing te erlangen.

Dan heeft ondergeteekende nog alle hoop, dat door de openstelling van de St. Nicolaasbaai in den loop van dit dienstjaar, de opbrengst der middelen, vooral dat wegens loodsgelden voor Aruba, zal medevallen. Echter is door hem, met het oog op reeds ondervonden tegenslagen met den bouw van de haven in de St. Nicolaasbaai door de Lago Oil & Transport Co., het bedrag der gelden niet te hoog gesteld.

De blijvende bedrijvigheid op laatstgenoemd eiland door de vestiging der evengenoemde maatschappij zal in het algemeen ook een stempel van welvaart drukken op de plaats, hetgeen weer een gunstigen invloed zal uitoefenen op alle ontvangsten van den Lande ter plaatse. Zoo is o. m. de toename van de accijns op gedistilleerd merkant.

Door een en ander heeft ondergeteekende voor 1928 niet die mate van voorzichtigheid betracht bij het ramen der middelen voor dat dienstjaar, die in vorige jaren in door hem ingediende begrotingen tot uitdrukking kwam. Hij vertrouwt dat de middelen ten minste in dezelfde mate, en hier en daar met een natuurlijke toename, zullen blijven en komen te vloeien.

6. De kredieten waarvoor door ondergeteekende verhooging of verlaging is voorgesteld, alsmede eenige nieuwe posten worden hieronder nader toegelicht.

Afdeeling I.

Artikel 1. Door den Inspecteur der belastingen is in den loop van het afgelopen jaar meermalen gemis gevoeld aan kantoorpersoneel, waardoor hij verplicht werd om gebruik te maken van kommiezen tot het verrichten van zuiver kantoorwerk, dat door minder betaalde schrijvers zou kunnen worden gedaan.

Nu ook de Kamer van Koophandel en Nijverheid de vraag tot het Bestuur richtte om een spoediger afdoening van zaken op de inspectie der belasting te willen bevorderen acht ondergeteekende, die steeds waakt voor een te haastige uitzetting van het korps bureelambtenaren, de tijd gekomen om een kredietaanvraag te doen voor de betaling van drie schrijvers, die na aanstelling op de inspectie werkzaam gesteld kunnen worden. Keurt de Raad deze verhooging goed dan zal zoodra mogelijk reeds dit jaar tot benoeming van eventueel zich beschikbaar stellende krachten kunnen worden overgegaan.

Afdeeling II.

Artikel 21. Door de Gevangeniscommissie wordt het, met het oog op, voorgekomen gevallen van ontvluchting van gevangenen, noodig geoordeeld, dat meer gevangenenbewaarders worden aangesteld. Om aan het verzoek der commissie tegemoet te komen is de in dit artikel omschreven post verhoogd.

Afdeeling III.

Artikel 35. Door de gestadige uitbreiding van de scheepvaartbeweging te Willemstad wordt het noodig het kommiezenpersoneel een behoorlijke uitbreiding te geven, opdat zonder dat belangen van betrokken handeldlieden of fiscus daaronder lijden, bestaande douanevoorschriften kunnen worden nageleefd. Ook is uitbreiding noodig omdat thans niet meer de spoedige bediening van den handel kan worden gehandhaafd.

Voorgesteld wordt één kommies-verificateur, één kommies-entrepouseur, één hoofdkommies, vier kommiezen en acht hulpkommiezen meer aan te stellen.

Is de eerste noodig voor een zeer gewenschte dienstleiding ook in het Schottegat, de tweede wordt noodig omdat een entrepôt op Scharloo staat gebouwd te worden, die door een entrepouseur, die verantwoordelijk gesteld moet kunnen worden voor het werk, bewaakt en beheerd zal moeten worden. Een hoofdkommies is vereischt voor de dienstleiding op Scharloo, waar meerdere beweging is te verwachten. De vier kommiezen en de acht hulpkommiezen zijn noodig tot het verrichten van alle diensten, die hand over hand toenemen.

Artikel 36. Als gevolg van het benoemen van meerdere ambtenaren van den buitendienst, die noodig zijn omdat het werk toeneemt, zal er meer moeten worden uitgekeerd voor de hierinomschreven dienstverleeningen. Het gewoon accres der uitgaven onder dit hoofd wordt door den ondergeteekende geschat op f 17 000,— (het boven de raming uitgegeven bedrag); vermeerderde uitkeering op grond van verhoogde loonen op f 3 000,— meer uit te keeren aan nieuw te benoemen kommiezenpersoneel f 5 000,— of tezamen f 25 000,—.

Artikel 37. Teneinde den postdirecteur meerdere werkuren te kunnen opdragen moet ondergeteekende kunnen beschikken over een bedrag, dat ter belooning voor meer werk aan den directeur zal strekken. Ondergeteekende stelt zich voor met een krediet van f 600,— het gestelde doel te kunnen bereiken. De reden waarom ondergeteekende meent, dat het postkantoor te Willemstad in de tegenwoordige omstandigheden geregeld en langer opengesteld moet zijn voor het publiek is bij de ontwerp-begrooting voor 1927 den Raad medegedeeld bij de aanvraag om verhooging van het traktement van den postdirecteur.

Artikel 38. Door de enorme uitbreiding van het postverkeer is het niet langer mogelijk met een klein krediet te volstaan. Ondergeteekende hoopt met het thans aangevraagd krediet te kunnen toekomen, daar de toename van het aantal aangebrachte en verder te vervoeren postpakketten met sprongen plaats heeft.

Het aangevraagd krediet is zoo goed mogelijk aan de hand van de praktijk berekend.

Artikel 40. De ondergeteekende heeft in den loop van 1926 den heer Molenkamp benoemd tot Directeur van den Landsradio- en -telefoondienst, na de betrekking van directeur van dien tak van dienst te hebben ingesteld en aan den titularis een bezoldiging van f 6 000,— toegekend.

De beide diensten — die van den radio en die van den telefoon — hebben zooveel met elkander gemeen, dat een samengaan van deze bedrijven alleszins aannemelijk en zelfs gewenscht moet worden geacht.

Ter vervanging van den heer Molenkamp als hoofd van den post van den Landsradiodienst te Willemstad is de heer Peiliker benoemd. Het was noodzakelijk aan den directeur meerdere vrijheid van beweging te waarborgen in het belang van een goed functioneeren van den telefoondienst, dan hij zou kunnen hebben, ware hij aan het hoofd van den post alhier gelaten.

Afdeeling IV.

Artikel 59. Op dezen post is krediet gevraagd tot bezoldiging van twee onderwijzeressen 1e. klasse meer, teneinde het onderwijs op peil te kunnen houden. Wijders is de vakonderwijzeres voor Engelsch niet begrepen onder de onderwijzeressen, die uit dezen post zullen moeten worden bezoldigd. Voor hare bezoldiging is een afzonderlijk krediet aangevraagd, omdat ondergeteekende meende, dat zulks een duidelijker beeld gaf van den toestand, zooals die is en gehandhaafd zal dienen te worden.

Het blijft een groote wenschelijkheid om de jeugd van Marypoint op Saba, die niet naar de Bottom ter school kan gaan wegens den afstand en het moeilijk terrein, eene gelegenheid te geven om eenig onderwijs in de beginselen van lezen, rekenen en schrijven te genieten. Nu weer iemand gevonden is, genegen de moeilijke taak op zich te nemen, wordt een krediet ter bezoldiging aangevraagd.

Artikel 61a. Het bedrag, dat aan subsidie aan het Roomsche Katholiek bijzonder onderwijs zal moeten worden uitgekeerd is geraamd op het bedrag, dat in 1926 is uitbetaald. Dit is gedaan overeenkomstig de gewoonte. Het betaald bedrag is hooger dan de raming, doch de cijfers zijn vastgesteld, rekening houdend met bestaande wettelijke bepalingen ten opzichte van de bezetting der scholen door bevoegde onderwijzers.

Artikel 61c. Een krediet wordt aangevraagd voor den bouw van een school voor het R. K. bijzonder onderwijs in de buurt van Groot Kwartier. De toename der bevolking in die streek doet een school ter gekozenen plaatse noodig worden, aangezien de kinderen thans te ver moeten loopen om deels de school van Santa Rosa, die reeds overbevolkt is, te bereiken, anderdeels naar de school van Santa Maria te gaan, die niet meer leerlingen kan bevatten; ook na de vergroting niet.

Afdeeling V.

Artikel 75. Waar de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat de katoenbouw op de twee Bovenwindsche eilanden wederom opleeft, acht ondergeteekende het verantwoord om een krediet ter beschikking te hebben, waaruit eventueel kosten in het belang van die cultuur kunnen worden bestreden. Voor Statius en voor St. Martin wordt f 3000,— aangevraagd. Het spreekt vanzelf, dat wanneer geen verandering in den huidige toestand intreedt, het uitgetrokken bedrag niet zal worden gebruikt. Alleen wanneer zekerheid bestaat, dat voorgeschoten bedragen wederom in 's Lands kas terugkeeren, zal daaruit worden geput.

Artikel 76. Om boven aangegeven reden zou ondergeteekende het geraden vinden om in 1928 te beschikken over een bedrag waaruit bedrijfskosten van het katoenhuis kunnen worden betaald. Ook deze uitgaven zijn als het ware voorschotten, die hoofdelijk omgeslagen door de verscheperen worden vergoed. De begroting zal niet worden verzwaaard wanneer geen zekerheid bestaat van terugkeer van het uitgegeven bedrag in 's Lands kas.

Afdeeling VI.

Artikel 78. Ondergeteekende heeft reeds eerder aan Uwen Raad zijne meening doen kennen, dat een traktement van f 7 008,— voor een Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst niet voldoende is. Voor het organiek salaris zal geen bekwaam geneesheer bereid zijn de landsbetrekking aan te nemen of te blijven vervullen voor eenigen tijd.

Hij stelt den Raad derhalve voor het salaris te verhoogen en te brengen op een bedrag waarvoor, naar de ondervinding heeft geleerd, een bekwaam bacterioloog en hygiënist bereid zal wezen de betrekking te aanvaarden en naar behooren te vervullen.

De uitbreiding, die gaandeweg de Gouvernementstaak om te waken voor den algemeenen gezondheidstoestand, zoo door controle op ziekenhuizen als het toezien op inkomende vreemdelingen en vaartuigen heeft verkregen, maakt het noodzakelijk, dat het Bestuur de beschikking erlangt over een geneesheer méér, aan wien een en ander ware op te dragen, zoowel in de St. Annabaai als aan de andere baaien in Curaçao.

In den uitgewerkten en toelichtenden staat der uitgaven zal de Raad ontwaren, dat door gebrek aan een geneesheer, die daarvoor den tijd heeft, het onderricht aan vroedvrouwen niet kon plaats hebben. Het belang der zaak eischt evenwel dat ten spoedigste een aanvang worde gemaakt met het scholen van personen, die straks als vroedvrouw zullen kunnen optreden. Nimmer zal 's Lands kas de uitgaven kunnen betalen, die noodzakelijkerwijs verbonden zullen wezen aan kraamverpleging in ziekeninrichtingen, of indien elke verlossing door een geneeskundige wordt verricht.

Met het onderrichten van aanstaande vroedvrouwen zal echter eerst een begin kunnen worden gemaakt wanneer hier over een voldoende aantal geneeskundigen kan worden beschikt.

Artikel 85. Voor het verplegen van krankzinnigen zal vermoedelijk in 1928 een bedrag van f 40 000,— benodigd wezen. De ondervinding heeft geleerd, dat met het door den Raad voor 1927 gevoteerd bedrag niet zal kunnen worden toegekomen.

Uitgaven als deze kunnen eenvoudig niet naar de wenschen van het Bestuur worden beperkt of uitgezet. Zij zijn enkel afhankelijk van het feit of er meer of minder personen als onvermogenen moeten worden verpleegd.

Een gedeelte van het uitgegeven bedrag komt terug in den vorm van verpleeggelden, zooals kan blijken onder letter Y der middelen.

Artikel 92. Reeds in de ontwerp-begrooting voor 1926 heeft ondergeteekende een krediet aangevraagd om te kunnen overgaan tot het aanschaffen van het benodigde materiaal om schepen met cyclongas te ontsmetten, in plaats van met cyaanagas. Deze post werd teruggenomen, omdat destijds niet vaststond of cyclon *a* dan wel cyclon *b* het meest doelmatig was.

Nu men aanneemt, dat cyclongas *b* het meest geschikte is, doet ondergeteekende opnieuw het voorstel om f 2000,— te willen voteeren voor het aanschaffen van het benodigde tot ontsmetting van schepen. Ten overvloede kan ondergeteekende hier nog bijvoegen, dat de gedane kosten voor ontsmetting van schepen door belanghebbenden worden vergoed, zoodat van een reële uitgave geen sprake is.

Artikel 93. Door het druk gebruik, dat van de vuilniswagens wordt gemaakt, is de slijtage daaraan ook groot. Daarbij komt nog, dat de wagens door hunne bestemming zwaar zijn hetgeen ook de slijtage bespoedigt. In 1928 zullen twee der oudste vuilniswagens voor wat de onderstellen betreft moeten worden vernieuwd, terwijl de oude dan voor hetgeen zij waard zullen zijn, van de hand kunnen worden gedaan.

Artikel 94. De arbeidsloonen vertoonen hier een steeds stijgende lijn. Doordien het Gouvernement verplicht is te betalen wat door arbeiders in het vrije bedrijf wordt verdiend, is ook het krediet, in 1926 toegestaan, overschreden. Voor 1928 zal de loonstandaard eer hooger dan lager zijn, zoodat aan de hand van de ondervinding in 1926 door den ondergeteekende een verhoogd krediet wordt aangevraagd.

De exploitatiekosten van de vuilniswagens was hooger dan waarop gerekend, mede als gevolg van de verhoogde loonen en omdat er meer wagens hebben gereden dan bij de raming was berekend. Toen bleek, dat de aanwezige wagens het niet af konden moest in de behoefte worden voorzien, omdat de gestadige stadsuitbreiding ook in den zin van meerdere inwoners, het verwerken van meer vuil aan de orde stelt. Vandaar dat het artikel met ruim f 14 000,— werd overschreden. Verder is aan oude wagens altijd meer te repareren dan aan splinternieuwe. Eenige der wagens vertoonen sporen van ouderdom, zoodat dan ook moet worden overgegaan tot het aanschaffen van twee onderstellen, waarvoor een krediet is aangevraagd.

Artikel 97a. De verpleging van onvermogenen eischt steeds meer uitgaven. Dit is, zooals van zelf spreekt, te wijten aan de hogere prijzen van voedingsmiddelen, enz., waardoor het verpleeggeld per persoon aan het ziekenhuis te vergoeden, moest worden verhoogd. Als gevolg daarvan wordt een hooger krediet aangevraagd.

Bovendien is het te verklaren, omdat juist door de duurte personen die in vroeger jaren, nog eenige weken met hun spaarduiten thuis konden uitzielen, thans niet in staat zijn zulks te doen, omdat het niet is te betalen. En dan moet niet uit het oog worden verloren, dat ook in een plaats waar het goed gaat, nog armen zijn. En die komen vaak door de vooruitgang van anderen verder in de verdrukking.

Artikel 98. Het bovenstaande is meteen ook eene verklaring voor het feit, waarom meer voor geneesmiddelen moest worden uitgegeven: en waarom wederom meer voor 1928 wordt aangevraagd. Ook in deze lijn is eenige duurte merkbaar, terwijl een groot deel van de buitenbevolking, die zich nog kort geleden met inheemsche kruiden behielp, meer en meer naar den dokter gaat bij ziekte. Deze wijziging in de mentaliteit der bevolking is niet zonder invloed op het budget.

Artikel 101. De nu in gebruik zijnde ziekenauto, die thans veel aan reparatie vordert, zal binnen niet te langen tijd door een nieuwe moeten worden vervangen. Van de gelegenheid kan dan tevens gebruik worden gemaakt om een iets lagere ambulance aan te schaffen waardoor de bediening wordt vergemakkelijkt, wat ook voor te vervoeren patienten aangenamer zal wezen.

Behalve het kostbare van een wagen, die telkens reparatie eischt, komt er nog het gevaar bij, dat bij dringende behoefte de ambulante niet kan uitrijden, hetgeen zeker behoort te worden voorkomen.

Artikel 103. De tegenwoordige marktmeester heeft al twaalf jaren dienst en geniet hetzelfde salaris dat hij bij zes jarigen dienst genoot. Het komt den ondergeteekende billijk voor, waar de diensten van dezen ambtenaar met den dag toenemen, voor hem een hoogere bezoldiging voor te stellen. Door toekenning van de voorgestelde verhooging zal hij naar de meening van ondergeteekende een inkomen gaan genieten die beter in verhouding staat tot verrichtingen, die van hem worden gevorderd.

Afdeeling VII.

Artikel 105. De ondergeteekende is er van overtuigd voor het organiek salaris van f 7200,— aan het ambt van directeur van openbare werken verbonden, geen civielingenieur te kunnen krijgen, aan wien het beheer van dat departement mag worden toevertrouwd.

Hij stelt derhalve Uwen Raad voor het salaris te verhoogen en te brengen op een bedrag van f 11 004,— dat zal gelden als maximum, aan het ambt te verbinden. Is eenmaal de norm bepaald, die voor eene goede vervulling van het ambt, als salaris, noodzakelijk is, dan kan dat bedrag worden uitgetrokken op de begroting.

Voor een goed loopen van den dienst bij het departement van openbare werken is het zeer noodig, dat de beschikking wordt verkregen over een ingenieur, die in tijdelijken dienst kan treden, totdat de groote werken, die onder handen genomen moeten worden, afgewerkt zijn. Dezelfde werken, waarop ondergeteekende hierboven het oog had, maken de aanwezigheid op dat departement van één opzichter méér noodig. Voor een goede werkverdeling onder de opzichters en voor een behoorlijk afwerken van plannen is deze aanwezigheid uiterst gewenscht.

Twee zijn bestemd voor toezicht op onderhoud en herstelling van de wegen en de twee andere voor toezicht op onderhoud en herstelling van de landsgebouwen. Een bij elke werkaafdeeling wordt aan de oost- en aan de westzijde van de haven werkzaam gesteld.

De landsgebouwen op Mundo Nobo eischen dringend reparatie en dit werk alleen zal reeds het voortdurend toezicht van een opzichter vereischen.

De ondervinding heeft geleerd, dat de machinist-monteur geregeld werkzaamheden heeft te verrichten bij het stoomwezen, zoodat het toezicht op de Gouvernemensmederij en -motorherstelplaats, dat zoo noodig is, slechts ten deele door hem kan worden uitgeoefend.

Teneinde afdoend toezicht mogelijk te maken wordt voorgesteld den machinist-monteur een titel te geven meer overeenkomstig zijn werk en den werktuigkundige Butot dan te laten optreden als chef van de Gouvernemensmederij en -motorherstelplaats. Door deze wijziging zal het mogelijk worden den ambtenaar bij het stoomwezen ook toezicht te laten uitoefenen op de ketels, die op Aruba in gebruik zijn, hetgeen zeer noodig is.

Voorts wordt een krediet aangevraagd tot bezoldiging van een technisch teekenaar, tevens opnemer. Het teeken- en opnemingswerk is thans zoo toegenomen, dat een opzichter dat werk niet meer tegelijk met ander werk af kan.

Het komt daarom beter voor, en meer overeenkomstig de werkelijkheid, dat ook inderdaad iemand als teekenaar-opnemer wordt aangesteld en iemand, die werkelijk opzichterswerk doen kan, opzichter wordt.

De aanwezigheid van een goed gesorteerd magazijn van materieel en materiaal is zeer gewenscht, uit een oogpunt van bezuiniging vooral. Hier aangekocht materieel is aanzienlijk duurder dan besteld goed.

Het ligt daarom in de bedoeling om een dergelijk magazijn in te richten en om van een behoorlijk beheer verzekerd te zijn is het noodig de beschikking over een man te hebben, die betrouwbaar en administratief werk kan doen. Door de voorgestelde bezoldiging van een hoofdmagazijnmeester zal het naar de meening van ondergeteekende wel mogelijk wezen een geschikt persoon voor het werk te vinden.

Doordat er meerdere magazijnen zijn, zoowel in het Fort Amsterdam, naast het Raadhuis en in het Riffort, is de voortdurende aanwezigheid van den hoofdmagazijnmeester in het Fort Amsterdam niet doenlijk.

Noodig wordt het derhalve een magazijnmeester aan te stellen, die de verschillende verstrekkingen uit de magazijnen kan doen als de hoofdmagazijnmeester elders is. Deze magazijnmeester kan minder betaald zijn, daar van hem het bijhouden van magazijnboeken enz. niet wordt vereischt.

Artikel 106 *b*. Het krediet is f 1 200,— verhoogd met het oog op de omstandigheid dat er in 1928 twee dienstauto's zullen zijn te onderhouden. De ondervinding in 1926 heeft geleerd, dat met het toegestaan bedrag niet kan worden volstaan. De auto's zijn voortdurend in gebruik, hebben daardoor veel slijtage en verbruiken veel benzine.

Daar een juiste splitsing tusschen hetgeen voor gewoon en wat voor buitengewoon onderhoud van landsgebouwen en voor straten en wegen wordt uitgegeven niet consequent is door te voeren, acht ondergeteekende het beter om voor de beide doeleinden één krediet aan te vragen. Administratief wordt het werk vereenvoudigd en practisch verandert er niet veel, daar gewoonlijk eerst geld voor gewoon onderhoud wordt gebruikt en daarna, naar gelang van de behoefte, het krediet voor buitengewoon onderhoud wordt aangesproken.

Artikel 107 *a*. Als gevolg van den steeds stijgenden loonstandaard en met het oog op de zeer noodige herstellingen, die te doen zijn aan het pokken-hospitaal op Mundo Nobo, den afbouw van twee gebouwen behoorende tot het voormalig Lands Hospitaal, herstelling aan de barakken, enz. is een hooger bedrag geraamd.

De toren te Kralendijk, die dienst doet als politie-wachthuis, uitkijkpost voor het seinen, opstand voor het havenlicht en plaats waar de klok hangt, die de tijd aangeeft, en van hout is opgetrokken, verkeert in slechten toestand en vereischt dringend reparatie. Het ligt in de bedoeling den toren te sloopen en een in breuksteen op te trekken.

Het gebouw op St. Martin, dat gebruikt wordt voor Raadhuis en Postkantoor, verkeert in zeer slechten staat. Een krediet van f 3 750,— wordt aangevraagd om aan dit gebouw de noodige herstellingen te doen.

De steiger te Philipsburg verkeert in slechten toestand en hernieuwing hiervan wordt zeer noodzakelijk geacht.

Artikel 107 *b*. Ook voor het verhoogde krediet voor onderhoud enz. van de militaire gebouwen geldt hetzelfde argument van hooger loonen, terwijl niet onvermeld mag blijven, dat in het Waterfort meerdere gebouwen zijn gekomen, waaraan ook onderhoud zal moeten worden gegeven.

Artikel 107 *c*. Voor onderhoud van meubelen zal meer moeten worden uitgegeven omdat zowel materieel als arbeidsloonen hooger worden. Bovendien zal er met het oog op uitbreiding van het personeel op de landskantoren ook meer aan meubelen zijn aan te schaffen.

Artikel 107 *e*. De uitgaaf voor abonnementen voor de landstelefoon is berekend naar het bestaand tarief en de tot stand gebrachte aansluitingen voor den landsdienst.

Artikel 107f. Het krediet voor onderhoud en bediening van de brandspuiten is van de begroting afgevoerd. In verband met de raming van kredieten voor bekostiging van de militaire politie is er op gerekend, dat de brandspuit door de militaire brandweer zal worden onderhouden. De daarvoor noodige kosten zullen uit artikel 25 kunnen worden betaald.

Thans stelt ondergeteekende Uwen Raad voor één krediet te voteeren tot aankoop van instrumenten en materieel voor de smederij. Tot dusver bestond de gewoonte om op de artikelen, waaruit kosten werden gedaan voor het maken van werken de kosten van instrumenten en materieel, dat verwerkt werd, te betalen.

Het komt ondergeteekende normaal voor om een post op de begroting te plaatsen, waaruit een en ander voortaan betaald kan worden.

Comptabel en administratief is zulks te verkiezen.

De voornaamste verrichte werkzaamheden welke ten laste van *Artikel 113* zijn geschied, zijn de volgende:

In het Fort Amsterdam. Artikel 113a en c.

1. Het verven van het gouvernementshuis en drie officierswoningen van buiten en van binnen en het aanbrengen van herstellingen aan deze woningen.
2. Het verven en gelen van alle gebouwen.
3. Het maken van een tafel en loketten, betonnen kast en houtenkasten in het kantoor van den ontvanger.
4. Het aanbrengen van een verbetering in de gouvernementsscretarie.

In het Waterfort. Artikel 113b.

1. Het voormalige cantinemagazijn is ingericht voor bureau voor den brigade-commandaut.
2. Twee bogen zijn ingericht voor cantinemagazijn.
3. Een voormalige woning is geheel verbouwd tot administratiegebouw en Bureau voor den Commandant der troepen.
4. Twaalf afgekeurde cellen zijn geheel hersteld en opnieuw ingericht en worden voorzien van een inrichting voor faecaliënaafvoer.
5. Twee garages zijn gebouwd.
6. Alle gebouwen en muren zijn van buiten geverfd en gesausd en vangoppervlakten van de regenbakken zijn grondig hersteld.
7. De badinrichting is voorzien van stortbaden.

In het gedeelte van de stad ten Oosten van de haven. Artikel 113a.

1. Algeheele herstelling en verbouwing van de voormalige Polikliniek tot een woonhuis.
2. Algeheele herstelling van het zeemanshuis en het pand Werfstraat No. 4.
3. Herstelling van de brandschade toegebracht aan het gebouw voor de Inspectie der belastingen.
4. Herstellingen aangebracht aan het pand No. 25 en No. 27 in de Breedestraat.
5. Het gelen, witten en verven van de buitenzijde van het Raadhuis.
6. Het verven van de vleeschhal.
7. Herstelling van het abattoir en aanmaak van betonslachtbanken, herstelling veekoralen en bouw van een nieuwe veekoraal.
8. Het aanbrengen van een spoelwaterinrichting voor het abattoir, de veekoralen, de openbare privaten en de Hendrikschool.
9. Bouw van de volgende bergplaatsen:
één voor cement, één voor kalk en één voor benzine en petroleum ten behoeve van het Departement van Openbare Werken.

In het stadsgedeelte ten Westen van de haven. Artikel 113a.

1. Algeheele herstelling van het Leprozengesticht en aanbrengen van W. C. 's met waterspoeling, afvoer en stortbaden.
2. Algeheele herstelling van het voormalige Lands-Hospitaal, het verbouwen van vijf paviljoenen tot woningen, het aanbrengen van waterleiding en W. C. 's in de woningen.
3. Algeheele herstelling en gedeeltelijke vernieuwing van de goten van de barakken op Mundo Nobo.
4. Herstelling van het Krankzinnigengesticht en de bouw van 14 (veertien) nieuwe cellen, ingericht met faecaliënaafvoer.
5. Aanschaffing en opstelling van een nieuwen haard met ondergrondse rookkanalen in de keuken van het Krankzinnigengesticht.
6. Herstelling van het pand No. 57 aan den Roode Weg.
7. Lokalen in het Riffort ingericht voor magazijnen ten behoeve van de gouvernementssmederij en -motorherstelplaats en baggerwerktuigen.
8. Verbouwing smederij.

Verder zijn gebouwd garageruimten voor vijf auto's van den Gezondheidsdienst en voor tien van het Departement van Openbare werken.

De aanschaffing van materialen voor de herstelling van gebouwen door tusschenkomst van het Departement van Koloniën is geschied omdat dit een belangrijke besparing oplevert.

Artikel 108a. Voor verbetering van straten en wegen zal noodzakelijkerwijs meer en veel meer behooren te worden uitgegeven, teneinde de straten in de stad wederom goed bruikbaar te maken. Ondergeteekende acht dit een bijna alles overheerschende behoefte, daar gebrekkige straten veel last en kosten aan de burgerij veroorzaken.

De algeheele herstelling van straten zal in 1927 haar beslag niet kunnen krijgen, daar er te veel aan is te doen en arbeiders schaarsch zullen blijven.

De toestand der buitenwegen, vooral in het 2de district, is zeer middelmatig. Niettegenstaande de sommen daaraan in 1926 besteed is de toestand, door de regens, erger dan op het einde van 1925. Dit is niet aan personen te wijten, doch het materiaal dat voor getrokken voertuigen deugde is niet bestand tegen het autoverkeer. Vooral de vrachtwagens geven veel aan den weg te herstellen. Het ligt in de bedoeling ook in de buitenwegen hier en daar verhardingen aan te brengen op plaatsen waar er moeilijkheden met betrekking tot onvoldoend aanwezig materiaal of met waterafvoer bestaan.

Ook aan deze wegen zal in 1927 niet voldoende kunnen worden gedaan om alle in behoorlijken staat te brengen. Het behoeft geen betoog, dat de aandacht het eerst geschonken zal worden aan de meer gebruikte wegen, waardoor de zij- en bijwegen eerst later aan de beurt komen.

Ten slotte moet bij de beoordeeling van het krediet niet worden uit het oog verloren, dat de loonstandaard steeds stijgende is.

Voor 1927 is voor onderhoud van wegen op Bonaire f 3 000,— uitgetrokken. Door de gestadige vermeerdering der vrachtauto's, die aan de wegen bijzondere eischen stellen, door de voortdurende stijging van arbeidsloonen en door de noodzaak van diverse wegen te moeten verbreedten opdat auto's elkaar kunnen voorbijrijden, is de verhooging van dit krediet een dringende eisch.

Artikel 108b. Voor onderhoud van de kaden wordt f 2 000,— meer aangevraagd. Dit hooger krediet is noodig omdat eerstens de loonen steeds aan het stijgen zijn, anderdeels omdat in 1928 meer kaden dan thans door het Gouvernement zullen worden bezeten, zoodat ook de onderhoudskosten toenemen moeten. In de laatste jaren is door verschillende omstandigheden niet veel aan de kaden gedaan, terwijl de langste kaden van het Gouvernement op algeheele vernieuwing wachtte.

Artikel 108c. Voor den systematischen damaanleg is gedurende vele jaren gezamenlijk een vrij aanzienlijk bedrag uitgegeven. Eenige dezer dammen zijn sedert niet behoorlijk hersteld, terwijl door zware regens een paar zijn doorgebroken. Het komt ondergeteekende niet verstandig voor om deze dammen niet goed en degelijk te onderhouden, zoodat het nut, dat zij afwerpen, bestendig kan worden. Het aangevraagd krediet is in de eerste plaats bestemd om te worden aangewend voor reparatie aan bestaande dammen; mocht het geld toe-reikend zijn dan is het opwerpen van een dam, ter voorkoming van herhaalde doorbraak ook in het plan voor 1928 begrepen.

Artikel 109. Het bedrag voor de verkrijging van steenslag uitgetrokken in 1926 is overschreden omdat meer steenslag werd gebruikt dan waarop was gerekend, vooral voor de herstelling van den weg over den berg Altena. Verder droeg tot de overschrijding bij de verhooging van loonen zoowat over de geheele lijn.

De ondervinding in 1926 opgedaan doet ondergeteekende een ruimer krediet aanvragen te meer omdat krachtiger dan tot nu toe is gedaan, de herstelling en de bouw van wegen zal moeten worden ter hand genomen.

Daar waarschijnlijk van Curaçao alleen geen voldoende steenslag zal worden verkregen in het gewenschte tempo zal het noodig zijn ook van Aruba te bestellen.

Met een verruiming van het vroeger krediet met f 5 000,— is reden om aan te nemen dat met het bedrag zal worden toegekomen.

Artikel 110. Krediet voor den bouw van een koelhal bij de slachtplaats is reeds in 1926 door den ondergeteekende aangevraagd. Door den Raad werd het krediet afgevoerd omdat een plan en teekening aan de begroting ontbrak. Thans doet ondergeteekende het verzoek om het benoodigde geld vergezeld gaan van een teekening van de koelhal.

Het belang van een koelhal is door den ondergeteekende reeds in het licht gesteld, zoodat hij meent zich van verder betoog te kunnen onthouden.

Het is uit een politieel oogpunt niet te dulden, dat de verkoopvrouwen op zoowat alle stoepen van de Breedestraat haar waar ten verkoop ten toon stellen. Bovendien is het vaak onhygienisch, dat ongedekt en zonder eenige controle koopwaar, dat aan bederf onderhevig is, op alle punten van de stad wordt verkocht.

Om correctie in deze aan te brengen zou het noodig wezen, dat op een centraal punt de verkoopvrouwen vereenigd worden, waar koopers en verkoopers elkander weten te vinden.

Ondergeteekende meent, dat voor de Overzijde het Molenplein het meest geschikte punt is waar een verkoophal voor groenten en vruchten, enz. kan verrijzen.

Het gebouw zal geheel uit beton worden opgetrokken en is daardoor gemakkelijk en weinig kostbaar schoon te houden.

Reeds geruimen tijd is het postkantoor voor de binnenkomende mails te klein: Niet alleen de bergruimte voor postpakketten, doch ook de werkruimte in het kantoor, dat toch bestaat uit een verbouwde woning, met bijgebouwen, is te eng geworden. Dit jaar zal een ruimte moeten worden bijgebouwd om te voorzien in een plaats om postpakketten te bergen en te sorteeren, omdat er werkelijk geen plaats meer is.

Om een postkantoor te bouwen, dat voorloopig groot genoeg is en nog ruimte laat voor toename van het postverkeer, dient het thans aan Uwen Raad aangevraagde krediet.

Ondergeteekende zal niet trachten den Raad te overtuigen, dat de bouw van dit kantoor noodig is, daar ieder lid van den Raad reeds voor zichzelf weet, dat het tegenwoordige lokaal niet langer aan de matigste eischen, die er aan gesteld kunnen worden, voldoet.

De voor den dienst niet benoodigde lokalen in de bovenverdiepingen zullen worden verhuurd, zoodat het bestede geld niet enkel voor de post uitgegeven doch ook rendabel belegd wordt.

Het ligt in de bedoeling van den ondergeteekende den bouw van dit kantoor aan te besteden. Voorloopige besprekingen met een aannemersfirma geven ondergeteekende het vertrouwen den Raad te kunnen melden, dat het aangevraagde bedrag zal kunnen worden beschouwd als een maximum.

Het zal geheel in beton worden opgetrokken, daardoor zooveel mogelijk beschermd zijn tegen brand en ook goedkoop in het onderhoud, vooral wat de vloeren betreft.

Het gebouw waarin thans de inspectie der belastingen is gehuisvest, was vroeger een woonhuis. Het is zoo goed mogelijk ingericht voor kantoor en als zoodanig langen tijd door particulieren en ook door het Gouvernement voor zijne tegenwoordige bestemming gebruikt. Toch valt het niet te ontkennen, dat een practische inrichting voor het doel ontbreekt. Was dit eenige jaren geleden niet zoo merkbaar omdat de omvang van den dienst veel geringer was, thans kan niet ontkend worden, dat de inrichting van het gebouw te kort doet aan een behoorlijke dienstuitoefening.

Ware dit alleen reeds een reden om naar een ander gebouw uit te zien, nog een andere reden nl. de toestand waarin het gebouw verkeert, maakt het noodzakelijk om over te gaan tot slooping of tot het doen van zeer groote uitgaven om aan het doel, waarvoor het is ingericht, te doen beantwoorden.

Ondergeteekende is derhalve te rade geworden om de inspectie der belastingen te verplaatsen — wat ook met het oog op een ligging bij het samenkomen van haven en Waagat voor den dienst van belang is — naar de hoek Handelskade — de Ruyterkade.

De drie op dien hoek staande gebouwen behooren aan het Gouvernement. Zij kunnen worden gesloopt en op de plaats kan een inspectie kantoor komen te staan, dat waardig zal zijn hetgeen de haven van Willemstad thans in- en uitvoert te administreren.

De benedenverdieping zal voor entrepot worden ingericht, wat ook aan de rentabiliteit van het te stichten gebouw ten goede komt, terwijl de tweede verdieping ook voor kantoor verhuurd zal kunnen worden.

De plaats die het gebouw der inspectie der belastingen zal ontruimen zal worden ingenomen door het nieuwe postkantoor.

Ook van de noodzakelijkheid van den bouw van een nieuw gebouw voor de belastingadministratie zal ieder der leden van den Raad zoozeer doordrongen zijn, dat ondergeteekende over dat onderwerp niet behoeft uit te weiden.

Ondergeteekende heeft het voornemen voor den bouw van dit kantoor de hulp van een verantwoordelijk aannemer in te roepen. Naar zijne meening zal dan de bouw vlugger afloopen, terwijl er ook gerekend kan worden op arbeiders, die ter zake kundig zijn en op goed toezicht. Het zal een betonnen bouw worden.

Het aangevraagd bedrag draagt het kenmerk van een maximum aan het gebouw te besteden bedrag. Voorloopige besprekingen wettigen de verwachtingen, dat de bouw voor niet meer dan het gevraagde geld zal kunnen geschieden.

Door de gevoerde gedachtenwisseling met den Kolonialen Raad bij de behandeling van de begrooting het vorig jaar, waarbij hem reden gegeven werd — ofschoon de Raad zich uitdrukkelijk onthield van het uitspreken van eenige toezegging — om te kunnen verwachten, dat een beroep op den Raad om zijne medewerking te verlenen tot het in het leven roepen van een speciale tijdelijke heffing tot dekking der kosten van den bouw van een kantoor der belastingen niet te vergeefs zoude worden gedaan, is ondergeteekende aangemoedigd om het voor dezen bouw uit te geven bedrag voorloopig uit leening te dekken.

Hij vertrouwt dat Uw Raad bij het goedkeuren van den voorgenomen bouw ook zal willen overwegen dat tot goedmaking van het uit te geven bedrag een tijdelijke heffing wordt ingevoerd.

Ondergeteekende stelt zich voor dat eene heffing van 5 cent per ingevoerd collo of ingevoerde ton gestort goed voldoende zal zijn, terwijl de duur van de heffing zal afhangen van den tijd waarin de voor den bouw besteede som zal zijn teruggekeerd in 's Lands kas.

Deze heffing zal kunnen worden ingevorderd tegelijk met het invoerrecht.

Mocht de ondergeteekende hiertoe de medewerking van den Raad mogen erlangen dan zal het hem aangenaam zijn een ontwerp-verordening aan Uwen Raad in te dienen.

Het gezicht van de brug van den Brandhof uit over het Waaigat behoort voorzeker tot een der schoone van Willemstad. Om dit stadsbeeld te bewaren en het schoon te verhoogen heeft ondergeteekende Uwen Raad het voorstel gedaan een krediet te bestemmen voor het geven van een beter architectonisch aanzien aan dit deel der stad.

Het krediet zal worden aangewend om het geheele Waaigat van kademuren te voorzien. Verder zal de mestvaalt aan de noordzijde van het Waaigat worden opgeruimd en zal een weg worden gebouwd, die de De Ruyterkade met den Scharlooweg zal verbinden. Dit zal den weg naar Scharloo verkorten en het verkeer aan den voet van den Altenaberg verminderen, waardoor de veiligheid wordt bevorderd.

Voor de bevuring van het Schottegat, die thans geschiedt door middel van petroleumlampen, wordt een krediet aangevraagd om deze wijze van verlichting om te zetten in eene met acetyleenlampen.

Het licht zal beter en betrouwbaarder zijn, terwijl ook de bedrijfskosten zullen moeten afnemen.

Ondergeteekende is er van overtuigd, dat de Raad met ingenomenheid de post voor havenverbetering op de begrooting zal zien. Algemeen is men hiervan overtuigd, dat er eene verbetering, vooral aan den havenmond, in het vaarwater moet worden gebracht.

De juiste plannen voor de uitvoering is ondergeteekende nog niet in staat aan den Raad voor te leggen, omdat aan het opzetten dezer plannen de uitzending van een kundig civiel-ingenieur zal moeten voorafgaan. Het zal den ondergeteekende een voorrecht zijn zoodra die plannen gereed zijn, die aan den Raad mede te deelen.

Voor de bekostiging van dit werk, is op de ontwerp-begrooting 1927, die de Minister van Koloniën aan de Tweede Kamer zal indienen, een krediet van gelijk bedrag als eerste termijn uitgetrokken. Ondergeteekende heeft daarom gemeend ook voor 1928 een bedrag van f 200 000,— te moeten aanvragen.

Het geld zal verkregen worden uit leening, zooals den Raad ter plaatse zal blijken, doch geenszins ligt het in de bedoeling der Regeering al dadelijk over te gaan tot het sluiten van leeningen voor Curaçao, doch zal uit de kasmiddelen voor het werk een voorschot worden gegeven, dat naar gelang de middelen van dit gewest verbeteren. wederom aan 's Lands kas zal worden teruggegeven.

De meerdere bedrijvigheid in de Paardenbaai op Aruba, tengevolge van de vestiging op dat eiland van de Lago Oil & Transport Co. maakt het noodzakelijk, dat voor deze haven een betere landingsplaats wordt gebouwd. Ondergeteekende is daar hij alsnog niet beschikt over plannen terzake, niet in staat den Raad uitvoerig mede te deelen in welken vorm de verbetering zal worden aangebracht, ofschoon hij meent, dat de bouw van een anderen steiger wel noodzakelijk zal blijken.

Zoodra hij de beschikking over deze plannen heeft en de kosten van den bouw kan ramen zal hij die aan den Raad mededeelen.

Daar hij evenwel in deze de meening van den Raad wenscht te vernemen ten aanzien van het al of niet bouwen van eene verbetering in de Paardenbaai, teneinde zijne houding te bepalen bij het opmaken van eventueele plannen, verzoekt hij den Raad nu reeds het aangevraagd krediet te voteeren, opdat hij kan weten over welk bedrag hij zal kunnen beschikken.

Het wordt noodig het havenlicht in den toren Willem III bij het fort Zoutman op Aruba te vernieuwen. De thans dienstdoende lamp is niet langer betrouwbaar.

Het ligt in de bedoeling om het oude havenlicht van Willemstad in gemelden toren te laten opstellen. Daardoor zullen eenige veranderingen in den toren moeten worden aangebracht, zoodat een krediet wordt aangevraagd voor de bekostiging daarvan.

De overschrijding van het voor den aanleg van het telefoonnet van Willemstad toegestaan bedrag is te wijten aan het feit, dat de aanschaffingskosten van materiaal niet ten laste van de begrooting voor 1925 kon geschieden omdat de levering niet in dat jaar kon plaats hebben. Die kosten werden derhalve regelmatig gebracht ten laste van 1926, op welke begrooting geen voldoende krediet aanwezig was om deze kosten te betalen.

Mede droeg tot de overschrijding bij de verhooging van de loonen, waarop bij het maken van de raming niet was gerekend, althans niet in voldoende mate.

Deze ondervinding maant ondergeteekende tot voorzichtigheid om voor het volgend jaar met loonsverhoging wel rekening te houden.

Artikel 111. Het aangevraagd krediet voor het uitvoeren van baggerwerken is verhoogd, omdat verwacht kan worden dat de loonen verder zullen stijgen.

Het voor het baggeren met den beugel aangevraagde krediet is om dezelfde reden ook hooger geraamd, terwijl ook meerdere kosten zullen moeten worden gedaan voor het schoonhouden van het afvoerkanaal op het Damplein en van dat in de Concordiastraat.

Artikel 113. Door de stadsuitbreiding zullen noodzakelijk meer lichten moeten worden aangebracht. De toestand van de electricische centrale liet in het afgelopen jaar niet toe, dat uitvoering werd gegeven aan het voornemen tot vermeerdering van het aantal lichtpunten der straatverlichting. Thans is deze toestand verbeterd, zoodat kan worden overgegaan tot vermeerdering dier lichtpunten. Ook in 1928 zal vermeerdering moeten plaats hebben, daar niets er op wijst, dat de stadsuitbreiding de uiterste grenzen heeft bereikt.

Verder acht ondergeteekende het geraden om rekening te houden met een eventueel wijzigen van de gewoonte van velen onder de burgerij om door het verlichten van hun huisfront, ook straatgedeelten te verlichten. Deze wijziging zou namelijk kunnen intreden wanneer de concessionarisse voor de electricische werken haar flatrate ging omzetten in betaling naar het metersysteem.

Artikel 115. De tegenwoordige formatie van het loodspersoneel is dat er zes loodsen en een hulploos in de St. Annabaai werkzaam zijn. Het komt ondergeteekende daarom voor, dat niet vijf, doch zes loodsen moeten worden genoemd bij de aanvraag van een krediet ter bezoldiging van die ambtenaren. Derhalve heeft hij voor dat aantal een krediet aangevraagd.

Artikel 116. Op de begrooting voor 1927 is krediet aangevraagd voor de betaling van motoristen, terwijl er ook een krediet voor „loon” voor de andere loodsgezellen was aangevraagd. Behalve die twee posten was er nog een voor „vergoeding” aan de bootsgezellen van het loodswezen. (zie noot 123 op den U. en T. staat).

Het komt ondergeteekende voor, dat het eenvoudiger is om een voldoende schijnend krediet aan te vragen, waaruit dan het loon van de bootsgezellen kan worden betaald, ook al moet er weer worden overgegaan tot loonsverhoging, deels omdat de algemeene loonsstandaard stijgt, anderdeels om gelegenheid te hebben personeel aan te nemen, dat geacht kan worden op de hoogte te zijn van de wijze waarop met motoren moet worden omgegaan, ter voorkoming van beschadiging aan die machines of aan de booten.

Den Raad zal het zeker opvallen, dat een zoo groot bedrag voor onderhoud en herstelling van loodsmotorbooten moest worden besteed in het afgelopen jaar.

Niet geheel, doch zeker voor een goed deel zijn deze uitgaven het gevolg, dat door te bekrompen kredieten voor betaling van personeel, het gehalte menschen niet kan worden verkregen, van wie een goed en degelijk onderhoud van de motoren kan worden verwacht.

Ondergeteekende vertrouwt derhalve dat de Raad het verhoogde krediet zal willen toestaan om een goede en vlotte bediening van voor de haven komende schepen te verzekeren.

Met bovenstaande mededeelingen voor oogen behoeft het haast geen betoog, dat overschrijding in 1926 van het artikel onvermijdelijk was, want ook met den besten wil was geen personeel zonder loonsverhoging te krijgen.

Artikel 118. Door de uitbreiding, die de kustverlichting allengs heeft aangenomen en door de zorg, die elke gemeenschap verplicht is te besteden aan die verlichting, waarop zooveel zeevarenden steunen, is het niet doenlijk, dat een behoorlijk en nauwgezet toezicht op de verschillende torenwachters wordt uitgeoefend door deels door andere bezigheden in beslag genomen Gezaghebbers of door den directeur van openbare werken, straks den chef van het haven- en loodswezen.

Noodig zal het daarom zijn een opzichter, die ter zake kundig is, te belasten met het stelselmatig en voortdurend toezicht op de lichten.

Tot bezoldiging van een zoodanigen opzichter word door den ondergeteekende een krediet aangevraagd aan Uwen Raad.

Ook een krediet voor de betaling van reis- en teerkosten wordt noodig geoordeeld, daar zijn taak hem ook naar de andere eilanden zal roepen, want de verlichting daar is ook van groot belang voor de scheepvaart.

Door het opstellen van vuren aan den ingang van de St. Nicolaasbaai, zal het noodig worden om die te onderhouden en in bedrijf te hebben.

Tot bekostiging daarvan wordt een krediet aangevraagd, dat in den loop van het jaar voor een lichtwachter zal moeten worden besteed. De kosten van het onderhoud zullen uit het algemeen artikel moeten worden gevonden.

Er zijn meermalen moeilijkheden gerezen om een bediende te krijgen voor den vuurtoren van Klein Curaçao. Door den tegenwoordigen loonsstandaard is het zeer goed te begrijpen, dat iemand, die niet arbeidschuw is, niet naar Klein Curaçao gaat voor het vastgestelde salaris.

Ondergeteekende doet daarom een beroep op den Raad om het salaris zooals thans voorgesteld te willen voteeren.

Afdeeling IX.

Artikel 125. Door den Minister van Koloniën is op de ontwerp-begrooting voor 1927 de mijnbouwkundige en watervoorzieningsdienst gesteld en zijn door Zijne Excellentie kredieten aangevraagd tot bezoldiging van ambtenaren voor den dienst en een bedrag van f 500 000.— als eerste termijn voor de betaling van waterwerken.

In navolging van deze handelwijze heeft ook ondergeteekende kredieten tot gelijk doel en tot gelijke bedragen aangevraagd op het thans ingediend ontwerp van de begrooting voor 1928.

De waterwerken zullen worden gefinancierd door uit leening te verkrijgen gelden, daar tegenover dit krediet door den Minister ook op zijne ontwerp-begrooting een bedrag van f 500 000.— is gesteld dat uit leening zal moeten worden verkregen ter bestrijding der kosten van waterwerken.

Afdeeling XI.

Artikel 136. Het bedrag ter bestrijding van onvoorziene uitgaven aangevraagd is gesteld op f 40 000.— in navolging van de aanvraag door den Minister van Koloniën op de ontwerp-begrooting voor 1927 tot dat bedrag gedaan.

Willemstad, den 1n. Maart 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.*

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

No. 3.

ONTWERP

VAN DE

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1928.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GEEBAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				voor 1927.	voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	
		Iste AFDEELING.					
		Algemeen en gewestelijk bestuur.					
		<i>Gouvernementssecretarie en algemeene dienst.</i>					
1		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den gouvernementssecretaris en andere ambtenaren en beambten:					
	a	bezoldigingen:					
		1 gouvernementssecretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand..... f 7 008,—		7 008,—	f 7 008,—	f 7 008,—	
		3 hoofdcommiezen..... 13 500,—		13 500,—	13 500,—	13 500,—	
		11 commiezen, f 3000 tot f 4200:					
		10 op Curaçao..... f 35 900,—		39 900,—	44 575,— (1)	37 225,—	
		1 op Aruba..... 3 300,—					
		9 adjunctcommiezen, f 1800 tot f 3000:					
		7 op Curaçao..... f 16 000,—		21 450,—	21 100,— (1)	18 508,—	
		1 op St. Martin..... 2 400,—					
		1 op Saba..... 2 100,—					
		12 klerken, f 1260 tot f 1800:					
		9 op Curaçao..... f 14 190,—		20 715,—	15 585,— (2)	19 461,—	
		1 op Aruba..... 1 800,—					
		1 op Bonaire..... 1 800,—					
		1 op St. Martin..... 1 620,—					
		28 schrijvers, f 600 tot f 1080: (3)					
		16 op Curaçao..... f 15 435,—		20 815,—	23 527,— (1)	20 585,—	
		4 op Aruba..... 3 225,—					
		3 op Bonaire..... 2 715,—					
		3 op St. Martin..... 2 945,—					
		1 op St. Eustatius..... 780,—					
		1 op Saba..... 705,—					
		1 bode ter gouvernementssecretarie, tevens bode van den Kolonialen Raad en van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, f 900 tot f 1260..... 1 260,—		1 110,—	1 080,—	1 080,—	
	b	persoonlijke toelage aan 1 schrijver op Curaçao..... 20,—		460,—	460,—	390,—	
	c	bruggegeld van den bode..... 36,—		36,—	36,—	36,—	
			f 126 738,—				
2		Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand:					
		Curaçao (4)..... f 500,—		80,—	80,—	105,—	
		Aruba (4)..... 400,—		50,—	50,—	80,—	
		Bonaire (4)..... 400,—		70,—	70,—	70,—	
		St. Martin..... 55,—		55,—	55,—	55,—	
		St. Eustatius..... 25,—		25,—	25,—	25,—	
		Saba..... 25,—		25,—	25,—	25,—	
			f 1 400,—				
3		Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven:					
	a	boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en briefporten..... f 3 000,—		3 000,—	3 000,— (5)	3 000,—	
	b	andere uitgaven:					
		Curaçao..... f 750,—		750,—	1 000,—	640,—	
		Aruba..... 450,—		450,—	500,—	500,—	
		Bonaire..... 250,—		250,—	300,—	210,—	
		St. Martin..... 350,—		350,—	400,—	282,—	
		St. Eustatius..... 200,—		200,—	250,—	243,—	
		Saba..... 150,—		150,—	200,—	307,—	
			f 2 150,—				
		<i>Koloniale Raad.</i>					
4		Toelage van een algemeen verslaggever..... 600,—		600,—	600,—	600,—	
5		Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven..... 250,—		250,—	250,—	300,—	

Waar niet anders is gemeld, hebben de ramingen betrekking op het eiland Curaçao.

Met St. Martin is het Nederlandsch gedeelte van het eiland bedoeld.

Waar niet anders is vermeld, zijn de verschillen tusschen de ramingen voor 1928 en 1927, voor wat betreft de bezoldigingen en toelagen van de ambtenaren en beambten, hieraan toe te schrijven, dat hunne inkomens geraamd zijn in overeenstemming met hun diensttijd.

(1) Door wisseling van personeel is minder uitgegeven dan het geraamde bedrag.

(2) Het is noodig gebleken in 1926 eenige schrijvers te bevorderen tot klerken, waardoor de raming overschreden is. Ook is aan 1 klerk een voorschot van f 1 500,— verleend, waarvan op 31 December 1926 nog f 1 000,— onaangetuigd was.

(3) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 1.

(4) In verband met de verordening afgekondigd in P. B. 1927, No. 4, hooger geraamd.

(5) Aangezien de in Nederland gedane uitgaven nog niet bekend zijn, wordt het bedrag der raming aangenomen als het totaal der uitgaven over 1926.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
		OVERZICHT.					
		Curaçao.....	f 112 749,—	f 111 794,—	f 117 006,—		(8a) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 21.
		Aruba.....	16 905,—	16 330,—	15 135,—		
		Bonaire.....	12 535,—	12 065,—	11 950,—		
		St. Martin.....	8 040,—	7 535,—	7 955,—		
		St. Eustatius.....	1 205,—	1 490,—	3 615,—		
		Saba.....	3 180,—	2 975,—	3 235,—		
		Bovenwindsche eilanden.....	9 508,—	9 508,—	9 508,—		
		Alle eilanden.....	115 450,—	115 450,—	105 300,—		
			f 279 572,—	f 277 147,—	f 273 704,—		
		IIDE A F D E E L I N G.					
		Rechts- en politiewezen.					
		<i>Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.</i>					
17		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten:					
	a	bezoldigingen en toelagen:					
		1 voorzitter.....	f 8 004,—	8 004,—	f 8 004,—	f 8 004,—	
		4 leden.....	28 032,—	28 032,—	28 032,—	28 032,—	
		1 procureur-generaal.....	10 008,—	10 008,—	10 008,—	10 008,—	
		1 advocaat-generaal.....	5 508,—	5 508,—	5 508,—	5 508,—	
		1 griffier van het Hof van Justitie.....	5 508,—	5 508,—	5 508,—	5 508,—	
		1 substituut-griffier van het Hof van Justitie.....	4 200,—	4 200,—	4 200,—	4 200,—	
		1 griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden	300,—	300,—	300,—	300,—	
		1 ambtenaar door den gouverneur bevoegd verklaard het openbaar ministerie bij het kantongerecht op St. Martin waar te nemen.....	1 200,—	1 200,—	1 200,—	1 200,—	
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken f 1080 tot f 1620.....	1 620,—	1 620,—	1 620,—	1 620,—	
		1 deurwaarder voor strafzaken f 1800 tot f 2100.....	2 100,—	2 100,—	2 100,—	2 100,—	
		1 deurwaarder-cipier op Bonaire.....	480,—	480,—	480,—	480,—	
		1 bode bij het Hof van Justitie, het kantongerecht en den voogdijraad f 480 tot f 720.....	520,—	720,—	720,—	640,—	
		1 bode-schrijver van den rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden.....	420,—	420,—	420,—	110,—	
			f 67 900,—				
	b	bruggegeld van den bode.....	24,—	24,—	24,—	24,—	
18		Reis- en teerkosten:					
		van een lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de benedenwindsche eilanden.....	f 1 200,—	1 200,—	1 200,—	803,—	
		van den griffier van het kantongerecht op de benedenwindsche eilanden.....	1 200,—	1 200,—	1 200,—	824,—	
		van 1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden.....	900,—	900,—	900,—	534,—	
		van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden.....	600,—	600,—	600,—	499,—	
			f 3 900,—				
19		Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie.....	1 000,—	1 000,—	1 000,—	200,—	
20		Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benodigdheden voor het hulpkantoor van den industrieelen eigendom (alle eilanden).....	1 500,—	1 500,—	1 200,—	1 338,—	
		<i>Gevangenispen.</i>					
21		Bezoldiging of verlofbezoldiging en toelagen van den directeur van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten:					
		1 directeur f 1500 tot f 2040.....	f 2 040,—	2 040,—	1 995,—	1 680,—	
		1 cipier op St. Martin.....	120,—	120,—	120,—	120,—	
		1 cipier op St. Eustatius.....	120,—	120,—	120,—	120,—	
		6 gevangenenbewaarders, f 600 tot f 960 (8a).....	4 875,—	3 480,—	2 985,—	3 180,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD	
			voor 1928.	
22		Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven:		
		Curaçao..... f 6 272,—		
		Aruba..... 500,—		
		Bonaire..... 300,—		
		St. Martin..... 500,—		
		St. Eustatius..... 800,—		
		Saba..... 600,—	f 8 972,—	
		<i>Politie.</i>		
23		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politieperso- neel (alle eilanden).....	128 000,—	
24		Teruggaaf aan het Departement van Koloniën van 50 % van de kosten van de militaire bezet- ting van Curaçao (alle eilanden).....	(12) 163 350,—	
25		Huur en verlichting der wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en andere uitgaven:		
		Curaçao..... f 23 050,—		
		Aruba..... 1 200,—		
		Bonaire..... 750,—		
		St. Martin..... 750,—		
		St. Eustatius..... 400,—		
		Saba..... 300,—	26,450,—	
		<i>Voogdijraden.</i>		
26		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den secretaris van den voogdijraad op Curaçao.....	420,—	
27		Andere uitgaven (alle eilanden).....	100,—	
		<i>Algemeene kosten.</i>		
28		Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen (alle eilanden).....	18 800,—	
29		Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten las- te van 's Lands kas komen (alle eilanden).....	1 100,—	
30		Vergoedingen wegens vacatiën:		
	a	aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuur- ders voor motorrijtuigen:		
		Curaçao (15)..... f 4 000,—		
		Aruba..... 600,—	f 4 600,—	
	b	aan de ambtenaren, belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen dienstdag (alle eilanden).....	800,—	5 400,—
31		Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken (alle eilanden).....	100,—	
			f 434 171,—	
		OVERZICHT.		
		Curaçao.....	f 107 181,—	
		Aruba.....	2 300,—	
		Bonaire.....	1 530,—	
		St. Martin.....	2 570,—	
		St. Eustatius.....	1 320,—	
		Saba.....	900,—	
		Benedenwindsche eilanden.....	2 400,—	
		Bovenwindsche eilanden.....	2 220,—	
		Alle eilanden.....	313 750,—	
			f 434 171,—	

TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
6 272,—	f 6 300,—	f 5 549,—	(9) Door wisseling van personeel en niet uitkeering van termijns- verhooging aan tijdelijk personeel werd minder uitgegeven dan geraamd.
500,—	500,—	92,—	
300,—	300,—	125,—	
500,—	500,—	376,—	(10) Toegestaan voor „Bovenkleeding en schoeisel voor de politie”.
800,—	800,—	70,—	(11) Door betrachting van zuinigheid werd minder uitgegeven dan geraamd.
600,—	600,—	20,—	(12) Zie de Memorie van Toelichting (Gedrukte stukken Zittingjaar 1926-1927-10 No. 2).
128 000,—	(10) 139 600,—	(9) 127 838,—	(13) Toegestaan voor „Kosten van aanschaffing van materiaal in ver- band met de politiereorganisatie”.
81 675,—	8 500,—	(11) 6 459,—	(14) Toegestaan voor „Toelage als abonnement aan een vertaler”.
35 200,—			(15) Met het oog op het in 1926 uitgegeven bedrag en de te verwach- ten toename van het aantal motorrijtuigen wordt f 1 500,— meer dan voor 1927 aangevraagd.
23 050,—	8 000,—	7 594,—	
1 000,—	1 200,—	1 194,—	
600,—	750,—	967,—	
750,—	1 000,—	607,—	
500,—	500,—	363,—	
200,—	500,—	226,—	
420,—	420,—	420,—	
100,—	(14) 100,—	300,—	
18 800,—	18 800,—	20 650,—	
1 100,—	1 500,—	1 036,—	
2 500,—	2 000,—	4 135,—	
600,—			
600,—	600,—	734,—	
100,—	100,—	100,—	
384 451,—	f 272 314,—	f 255 887,—	
104 486,—	f 88 704,—		
2 100,—	1 700,—		
1 380,—	1 530,—		
2 570,—	2 820,—		
1 420,—	1 420,—		
800,—	1 100,—		
2 400,—	3 120,—		
2 220,—	2 220,—		
267 075,—	169 700,—		
384 451,—	f 272 314,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GEBAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				voor 1927.	voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	
		IIIde A F D E E L I N G.					
		Geldelijk beheer.					
		<i>Administratie van financiën en domeinwezen.</i>					
32		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en bruggegeld van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, den bode ter administratie van financiën, ten kantore van den kolonialen ontvanger en de Curaçaosche bank en andere uitgaven:					(16) Toegestaan voor „Toelage van 1 boschwater 3de klasse op St. Eustatius”.
	a	bezoldigingen: 1 administrateur van financiën..... f 8 004,— 1 bode f 900 tot f 1260..... 1 260,— f 9 264,—		8 004,— 1 260,—	f 8 004,— 1 260,—	f 8 004,— 1 260,—	(17) Toegestaan voor „Tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan 1 boschwachter op St. Eustatius”.
	b	bruggegeld van den bode..... 24,—		24,—	24,—	24,—	(18) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 35.
	c	andere uitgaven..... 700,—	f 9 988,—	700,—	900,—	666,—	
33		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen of toelagen van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen:					
	a	bezoldigingen of toelagen: 5 boschwachters 1e. klasse à f 720: 2 op Curaçao..... f 1 440,— 2 op Aruba..... 1 440,— 1 op Bonaire..... 720,— f 3 600,— 3 boschwachters 2e. klasse à f 540: 1 op Aruba..... f 540,— 2 op Bonaire..... 1 080,— 1 620,— f 5 220,—		1 440,— 1 440,— 1 440,— 540,— 540,—	720,— 1 440,— 540,— 1 620,— 420,—	720,— 1 440,— 540,— 1 530,—	
	b	tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan 3 boschwachters op Aruba à f 20..... 60,—		60,—	(16) 60,—	60,—	
	c	andere uitgaven..... 930,—	6 210,—	930,—	(17) 930,—	1 496,—	
		<i>Belastingen.</i>					
34		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den kolonialen ontvanger, de ontvangers, den sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, den klerk ten kantore van den kolonialen ontvanger en den deurwaarder der belastingen op Curaçao:					
	a	bezoldigingen of toelagen: 1 inspecteur der belastingen..... f 6 000,— 1 koloniaal ontvanger..... 5 100,— 5 ontvangers à f 300: 1 op Aruba..... f 300,— 1 op Bonaire..... 300,— 1 op St. Martin..... 300,— 1 op St. Eustatius..... 300,— 1 op Saba..... 300,— 1 500,— 1 deurwaarder der belastingen..... 600,— f 13 200,—		6 000,— 5 100,— 300,— 300,— 300,— 300,— 300,— 600,—	6 000,— 5 100,— 300,— 300,— 300,— 300,— 300,— 600,—	6 000,— 5 100,— 300,— 300,— 300,— 300,— 300,— 600,—	
	b	kassierstoelagen: 1 sub-ontvanger..... f 300,— 1 klerk of schrijver ten kantore van den kolonialen ontvanger 96,— 396,—		300,— 96,—	300,— 96,—	300,— 96,—	
	c	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan ontvangers: Aruba..... f 400,— Bonaire..... 400,— 800,—		400,— 400,—	400,— 400,—	292,— 306,—	
35		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den ambtenaar van den buitendienst der belastingen:					
	a	bezoldigingen of toelagen: (18) 1 verificateur..... f 4 008,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1928.
		4 kommiezen-verificateur f 1800 tot f 3000..... f 10 800,— 3 kommiezen-entrepoteur f 1800 tot f 3000..... 7 775,— 6 hoofdkommiezen f 1800 tot f 2100: 5 op Curaçao..... f 13 175,— 1 op Aruba..... 1 800,— 14 975,—	
		32 kommiezen, f 1080 tot f 1620: 25 op Curaçao..... f 35 475,— 3 op Aruba..... 4 860,— 1 op Bonaire..... 1 620,— 1 op St. Martin..... 1 620,— 1 op St. Eustatius..... 1 260,— 1 op Saba..... 1 080,— 45 915,—	
		41 hulpkommiezen f 780 tot 1080: 32 op Curaçao..... f 28 203,— 4 op Aruba..... 3 914,— 4 op Bonaire..... 3 887,— 1 op St. Martin..... 936,— 36 890,—	
		f 120 363,—	
	b	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddel van 1 kommie van den buitendienst..... 400,—	f 120 763,—
36		Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijs, recht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen dienstdienst, gerechtelijke vervolgingskosten, rondbrengen van belastingrekeningen, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bruggeld, bediening en onderhoud der motorboten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven: Curaçao (20)..... f 70 000,— Aruba (21)..... 4 000,— Bonaire..... 1 200,— St. Martin..... 700,— St. Eustatius..... 100,— Saba..... 100,—	
		Posterij, Landsradio- en telefoondienst. 10. Posterij.	
37		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers:	
	a	bezoldigingen of toelagen: 1 postdirecteur..... f 5 100,— 10 brievenbestellers, f 960 tot f 1800..... 14 100,— 2 hulpbrievenbestellers à f 600..... 1 200,— 1 brievenbesteller op Aruba (24)..... 600,— 2 postbeambten op Saba: 1 te Windwardside..... f 240,— 1 te St. John's..... 240,— 480,— 2 roeiers-bedienden, 1 à f 100 en 1 à f 60 's maands..... 1 920,— f 23 400,—	
	b	persoonlijke toelage aan een postbeambte op Saba..... 60,—	
	c	toelagen van den postdirecteur, ambtenaren en beambten ten postkantore: postdirecteur (25)..... f 600,— 6 ambtenaren (adjunct-commies tot schrijver) à f 360..... 2 160,— 2 760,—	
38		Betalingen wegens transitrechten, vervoer van brievenmalen, betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern, en andere uitgaven voor den postdienst:	
	a	transitrechten en vervoer van brievenmalen (alle eilanden)..... f 12 000,—	
	b	betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereniging en aan dat der telegraafvereniging te Bern (alle eilanden)..... 800,—	

TOEGESTAAN VOOR 1927.	TOEGESTAAN VOOR 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
			(19) Toegestaan voor „Kosten voor vervoermiddel aan 1 kommie der belastingen op Saba”.
			(20) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 36.
			(21) In verband met de in 1926 gedane uitgaven en met het oog op de bij G. B. dd. 17 Augustus 1926, No. 630, toegekende verhooging van de vergoeding aan de ambtenaren van den buitendienst der belastingen voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonnen dienstdienst een hooger bedrag geraamd.
			(22) Toegestaan voor „Huur van een bergplaats voor petroleum en andere licht ontvlambare olien”. Het ligt in de bedoeling om petroleum en andere licht ontvlambare olien in een gouvernements bergplaats op te slaan.
94 400,—	f 87 982,—	f 88 764,—	
400,—	400,—	400,—	(23) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 hoofdbrievenbesteller.”
	(19) 400,—		(24) Verhoogd met f 300,— in verband met den verhoogden loonstandaard op Aruba.
			(25) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 37.
			(26) Toegestaan voor „Toelage van 1 commies”.
28 000,—	28 000,—	(20) 45 095,—	
3 000,—	2 400,—	3 216,—	
1 200,—	1 200,—	936,—	
700,—	700,—	935,—	
100,—	100,—	120,—	
100,—	100,—	143,—	
500,—	500,—	500,—	
76 100,—			
5 100,—	5 100,—	5 100,—	
	(23) 1 620,—	1 504,—	
14 304,—	7 416,—	7 296,—	
1 560,—	1 200,—	1 300,—	
300,—			
240,—	240,—	240,—	
240,—	240,—	240,—	
1 920,—	1 440,—	1 920,—	
60,—	60,—	60,—	
480,—			
1 800,—			
26 220,—			
12 000,—	9 000,—	10 979,—	
800,—	800,—	800,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.
	c	benoedigheden voor en verlichting van de postkantoren, tijdelijk hulpbestellersloon, kleeding voor brievenbestellers, afhaken en bezorgen van brievenmalen en andere uitgaven: Curaçao (27)..... f 15 000,— Aruba..... 300,— Bonaire..... 150,— St. Martin..... 250,— St. Eustatius..... 350,— Saba..... 600,— f 16 650,—	f 29 450,— 300,—
39		Benoodigheden voor de postspaarbank (alle eilanden).....	
		20. Landsradio- en -telefoondienst. (29)	
40		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegelden van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst:	
	a	bezoldigingen of toelagen en loon: 1 directeur van den landsradio- en -telefoondienst..... f 6 000,— 4 hoofden van landsradioposten: 1 op Curaçao f 3900 tot f 4500..... f 3 900,— 1 op Aruba..... 300,— 1 op Bonaire..... 300,— 1 op St. Martin..... 300,— 4 800,— 2 monteurs: 1 op Curaçao..... f 4 620,— 1 op St. Martin f 2700 tot f 4200,—..... 3 250,— 7 870,— 12 seiners, f 2100 tot f 3000: 6 op Curaçao..... 16 850,— 2 op Aruba..... 5 100,— 1 op Bonaire..... 2 400,— 3 op St. Martin..... 8 125,— 32 475,— 1 motordrijver op St. Martin, f 1080 tot f 1440..... 1 440,— 1 motordrijver op Curaçao à f 6 per dag..... 2 196,— 5 telegrambestellers: 2 op Curaçao, f 600 tot f 900..... f 1 530,— 1 op Aruba..... 480,— 1 op Bonaire, tevens brievenbesteller..... 300,— 1 op St. Martin, tevens roeier à f 1 per dag.... 366,— 2 676,— f 57 457,—	
	b	persoonlijke toelage aan een telegrambesteller tevens brievenbesteller op Bonaire (30)..... 100,—	
	c	bruggegelden voor telegrambestellers..... 72,—	
41		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de landsradioposten: Curaçao..... f 10 000,— Aruba..... 1 200,— Bonaire..... 1 000,— St. Martin..... 5 000,—	57 629,—
42		Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradiodienst.....	17 200,— 1 500,—
43		Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radio-maatschappijen voor doorzending van radio-telegrammen (alle eilanden).....	20 000,—
44		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon.....	34 000,—
		<i>Hypotheekbewaarder op Curaçao.</i>	
45		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hypotheekbewaarder.....	2 520,—
		<i>Curaçaosche Bank.</i>	
46	a	Bezoldiging of verlofbezoldiging van den secretaris en den klerk: 1 secretaris..... f 1 500,— 1 klerk..... 420,— f 1 920,—	3 420,—
	b	persoonlijke toelage aan den secretaris..... 1 500,—	
47		Benoodigheden en andere uitgaven.....	800,—

TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
6 000,—	f 3 600,—	(27) f 11 991,—	(27) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 38.
200,—	200,—	(28) 553,—	(28) Het is noodig gebleken op Aruba naast den telegram-, tevens brievenbesteller, een brievenbesteller aan te stellen. Zijn toelage ad f 300,— werd ten laste van dit artikel verantwoord.
150,—	150,—	102,—	
250,—	250,—	332,—	
350,—	350,—	363,—	(29) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 40.
600,—	600,—	612,—	
300,—	300,—	317,—	(30) De persoonlijke toelage aan een seiner op Curaçao ad f 200,— is door bevordering van dien seiner tot hoofd van den post te Willemstad vervallen.
			(31) Naar de behoefte minder uitgegeven.
			(32) Daar de aan de verscheidene radio-maatschappijen te doene betalingen over 3de en 4de kwartaal 1926 nog niet bekend zijn, wordt het bedrag van f 20 000,— als het vermoedelijk totaal der uitgaven over 1926 aangenomen.
			(33) De overschrijding is toe te schrijven aan aanschaffing van een brandkast voor de Bank. De kosten worden door de Bank terugbetaald.
4 500,—	4 500,—	4 500,—	
300,—	300,—	300,—	
300,—	300,—	300,—	
300,—	300,—	300,—	
4 150,—	3 900,—	3 900,—	
3 000,—	2 950,—	2 950,—	
19 656,—	21 266,—		
4 706,—	2 400,—		
2 256,—	2 208,—	33 399,—	
8 000,—	7 525,—		
1 440,—	1 260,—	1 080,—	
1 278,—	1 281,—	1 278,—	
1 560,—	1 320,—	1 413,—	
480,—	300,—	480,—	
300,—	300,—	300,—	
365,—	365,—	365,—	
300,—	300,—	300,—	
72,—	72,—	72,—	
10 000,—	10 000,—	10 126,—	
1 200,—	1 200,—	895,—	
1 000,—	1 000,—	738,—	
5 000,—	8 000,—	(31) 5 220,—	
1 500,—	1 500,—	300,—	
20 000,—	10 000,—	(32) 20 000,—	
34 000,—			
2 520,—	2 520,—	2 520,—	
1 500,—	1 500,—	1 500,—	
420,—	420,—	420,—	
1 500,—	1 500,—	1 500,—	
800,—	600,—	(33) 1 905,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				voor 1927.	voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	
		<i>Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao.</i>					
48		Toelage van den secretaris.....	f 300,—	300,—	f 300,—	f 300,—	(34) Toegestaan voor „Vergoeding aan den eigenaar van de plantage „Slagbaai” op Bonaire voor het gebruik van een weg door die plantage”.
49		Andere uitgaven.....	200,—	200,—	200,—	100,—	Dit bedrag zal in den vervolge verantwoord worden ten laste van artikel 36.
		<i>Algemeene kosten.</i>					
50		Grondbelasting op Landseigendommen die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst (alle eilanden).....	4 500,—	4 500,—	5 000,—	4 441,—	(35) Toegestaan voor „Verlies op wissels op het Departement van Kolonien”. Gedurende 1926 geen wissels op het Departement afgegeven.
51		Bijdrage aan de damesvereniging „Entre Nous” voor verlichting en onderhoud van het Wilhelmínapark te Willemstad.....	400,—	400,—	400,—	400,—	(36) Naar aanleiding van een betoog van den Kerkeraad van de Vereenigde Protestantsche gemeente werd de huur verhoogd.
52		Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten (alle eilanden).....	Memorie.	Memorie.	Memorie.		
53		Kosten op de uitzending van baar geld (alle eilanden).....	650,—	3 000,—	650,—	1 130,—	(37) De geestelijke waarvoor meer bezoldiging is geraamd, is nog niet be-
54		Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche Gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder.....	(36) 1 100,—	800,—	800,—	800,—	noemd.
			f 427 646,—	348 181,—	f 286 319,—	f 316 684,—	
		OVERZICHT.					
		Curaçao.....	f 323 778,—	242 675,—	f 191 388,—		
		Aruba.....	25 294,—	23 402,—	16 752,—		
		Bonaire.....	13 407,—	12 946,—	12 238,—		
		St. Martin.....	22 287,—	23 189,—	26 111,—		
		St. Eustatius.....	2 010,—	1 934,—	2 730,—		
		Saba.....	2 620,—	2 785,—	3 020,—		
		Alle eilanden.....	38 250,—	41 250,—	34 080,—		
			f 427 646,—	348 181,—	f 286 319,—		
		IVde AFDEELING.					
		Eeredienst, onderwijs en armenzorg.					
		<i>Eeredienst.</i>					
55		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten:					
	a	bezoldigingen:					
		2 predikanten bij de Vereenigde Protestantsche gemeente.....	f 10 992,—	10 992,—	f 10 992,—	f 10 992,—	
		2 leeraren bij de Hervormde gemeenten:					
		1 op Aruba.....	3 504,—	3 504,—	3 504,—	3 504,—	
		1 op Bonaire.....	3 504,—	3 504,—	3 504,—	3 504,—	
			7 008,—				
		1 Roomsch-Katholieke geestelijke van den eersten rang.....	6 000,—	6 000,—	6 000,—	6 000,—	
		22 Roomsch-Katholieke geestelijken van den tweeden rang:					
		14 op Curaçao.....	f 25 200,—	25 200,—	25 200,—	37 390,—	(37)
		3 op Aruba.....	5 400,—	5 400,—	5 400,—		
		2 op Bonaire.....	3 600,—	3 600,—	3 600,—		
		1 op St. Martin.....	1 800,—	1 800,—	1 800,—		
		1 op St. Eustatius.....	1 800,—	1 800,—	1 800,—		
		1 op Saba.....	1 800,—	1 800,—	1 800,—		
			39 600,—				
		1 predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente.....	5 496,—	5 496,—	5 496,—	5 496,—	
		1 predikant bij de Nederlandsch-Hervormd-Israëlitische gemeente.....	5 496,—	5 496,—	5 496,—	5 496,—	
		2 leeraren bij de Methodisten gemeente:					
		1 op St. Martin.....	1 800,—	1 800,—	1 800,—	1 800,—	
		1 op St. Eustatius.....	1 800,—	1 800,—	1 800,—	1 800,—	
			3 600,—				
		1 Anglikaansche geestelijke op Saba.....	1 800,—	1 800,—	1 800,—	1 800,—	
		aan den leeraar bij de Hervormde gemeente op Aruba voor diensten te Piedra Plat.....	240,—	240,—	240,—	240,—	
			f 80 232,—				
	b	tegemoetkoming aan 3 Roomsch-Katholieke geestelijken op Aruba in de kosten van vervoermiddelen à f 40.....	120,—	120,—	120,—	120,—	
			f 80 352,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.		
			voor 1928.		voor 1927.	voor 1926.				
56		Dienstreezen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang..... f 225,— <i>Onderwijs.</i> 10. Schooltoezicht.	f	225,—	225,—	f	225,—	f 174,—	(38) In verband met de in 1926 gedane uitgaven verhoogd met f 200,—.	
57		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den inspecteur van het onderwijs en den bode van de inspectie en bij de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad: 1 inspecteur..... f 7 008,— 1 bode, f 600 tot f 960..... 960,—		7 968,—	7 008,— 960,—		7 008,— 960,—	7 008,— 960,—	(39) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 59. (40) Daar uitzending van leerkrachten, waarop bij de raming is gerekend, eerst in December 1926 kon plaats hebben en door wisseling van personeel werd minder uitgegeven.	
58		Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven:								
	a	boekwerken voor de boekerij van den inspecteur..... f 150,—			150,—		150,—	168,—		
	b	reis- en teerkosten voor het schooltoezicht: van den inspecteur van het onderwijs (38)..... f 1 000,— van de schoolcommissie op Curaçao..... 150,— van de plaatselijke schoolcommissiën: op Aruba..... f 50,— op Bonaire..... 10,— op St. Martin..... 30,— op Saba..... 10,— 100,—			800,— 150,— 50,— 10,— 30,— 10,—		800,— 150,— 50,— 10,— 30,— 10,—	1 120,— 208,—		
	c	andere uitgaven..... 1 250,— 100,—		1 500,—	100,—		100,—	158,—		
		20. Openbaar Onderwijs.								
59		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel:								
	a	bezoldigingen: 4 onderwijzers eerste klasse op Curaçao..... f 17 800,— 6 onderwijzeressen eerste klasse: (39) 5 op Curaçao..... f 17 160,— 1 op St. Martin..... 4 260,— 21 420,— 5 onderwijzers tweede klasse op Curaçao..... 20 400,— 1 onderwijzeres tweede klasse op Curaçao..... 3 360,— 10 onderwijzers derde klasse: 3 op Curaçao..... f 11 160,— 2 op Aruba..... 4 836,— 1 op St. Martin..... 3 720,— 2 op St. Eustatius..... 4 836,— 2 op Saba..... 6 288,— 30 840,— 11 onderwijzeressen derde klasse: 7 op Curaçao..... f 15 900,— 1 op Aruba..... 2 100,— 2 op St. Martin..... 3 600,— 1 op St. Eustatius..... 1 800,— 23 400,— 2 onderwijzers vierde klasse: 1 op Curaçao..... f 1 950,— 1 op St. Martin..... 1 950,— 3 900,— 7 onderwijzeressen vierde klasse: 1 op Curaçao..... f 1 560,— 1 op Aruba..... 1 200,— 3 op St. Martin..... 3 420,— 2 op Saba..... 2 400,— 8 580,— 1 kweekelinge op Saba..... 570,— f 130 270,—								
	b	toelagen: 9 hoofden van scholen: 2 op Curaçao à f 480..... f 960,— 1 op Curaçao..... 240,— 1 op Aruba..... f 1 200,— 360,— 2 op St. Martin: 1 te Philipsburg..... f 360,— 1 te Koolbaai..... 150,— 510,—								
					128 486,—		127 622,—	(40) 113 865,—		
					960,— 240,— 360,— (41) 150,— 360,— 150,—		960,— 240,— 360,— 150,— 360,— 150,—	960,— 240,— 360,— 150,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1928.	TOEGESTAAN VOOR 1927.	TOEGESTAAN VOOR 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
		1 op St. Eustatius..... f 200,— 2 op Saba à f 150..... 300,— f 2 570,—		200,— f 200,— 300,— 450,—	f 200,— 300,—	(42) Dit bedrag is met f 1 500,— verhoogd, daar volgens P. B. 1926, No. 45, artikel 25, een toelage is gegeven voor het enkel bezit van bijakten, welke niet gebruikt worden.	
		aan onderwijzers wegens het gebruik van bijakten (alle eilanden) (42)..... 9 500,— 1 gymnastiekonderwijzer op Curaçao..... 600,— 1 onderwijzeres voor het Engelsch aan de Wilhelmina-school (39)..... 3 600,—		8 000,— 3 000,— 600,— 600,—	3 482,—	(43) Toegestaan voor „Toelage van 1 onderwijzeres voor nuttige handwerken op Bonaire”.	
		8 onderwijzeressen voor handwerken: 1 voor nuttige en fraaie handwerken aan de Wilhelminaschool..... f 1 620,—		1 620,— 1 620,—	1 620,—	(44) Naar de behoefte meer uitgegeven.	
		7 voor nuttige handwerken: 1 op Curaçao..... f 576,— 1 op Aruba..... 576,—		576,— 576,— 576,— 576,—	576,— 576,—	(45) Toegestaan voor „Schoolmeubelen, enz. voor Bonaire”.	
		1 op St. Martin..... 288,— 1 op St. Eustatius..... 360,— 3 op Saba..... 972,— 4 392,—		288,— 360,— 360,— 360,— 972,— 1 290,—	288,— 360,— 1 052,—	(46) Toegestaan voor „Huur van een schoolgebouw te Bottom”. (47) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 61. (48) Naar de behoefte minder uitgegeven.	
	c	vergoeding aan den persoon belast met het geven van onderwijs te Marypont op Saba (39)..... 360,—	f 151 292,—			(49) Toegestaan voor „Vooropleiding in Curaçao van jongelieden, die een opleiding in Nederland zullen ontvangen”.	
60		Schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen, bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven:				(50) De aanvragen om tegemoetkomingen zijn uitteraard zeer ongeregeld. Thans wordt f 3 000,— uitgegeven. Met het oog hierop wordt voorgesteld de post wederom op f 3 000,— te brengen.	
	a	schoolmeubelen, schoolbehoefden, leermiddelen, en andere uitgaven: Curaçao..... f 5 000,— Aruba..... 600,— St. Martin..... 800,— St. Eustatius..... 300,— Saba..... 800,— f 7 500,—		5 000,— 3 400,— (44) 600,— 600,— 800,— 180,— (45) 300,— 800,— 800,— 300,— 800,— 620,—	6 240,— 558,— 23,— 920,— 191,— 443,—	Aangezien het niet vast mag staan, dat alleen aan twee onderwijzers of onderwijzeressen tegemoetkoming wordt uitgekeerd, wordt voorgesteld het woord „twee” te laten vervallen.	
	b	bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool..... 200,—	7 700,—	200,— (46)	200,— 360,—	206,— 150,—	(51) Geen normallessen werden in 1926 gegeven.
		30. Bijzonder Onderwijs.					
61		Uitkeeringen voor het personeel:					
	a	aan de Roomsch-Katholieke scholen: (47) op Curaçao..... f 201 602,— op Aruba..... 52 678,— op Bonaire..... 30 202,— op St. Martin..... 17 526,— op St. Eustatius..... 2 500,— op Saba..... 13 184,— f 317 692,—		164 155,— 153 155,— 43 430,— 43 430,— 28 320,— 28 320,— 15 290,— 15 290,— 3 755,— 3 755,— 9 950,— 9 950,—	201 602,— 52 678,— 30 202,— 17 526,— 2 500,— 13 184,—		
	b	aan de Protestantsche school te Piedra Plat op Aruba..... 800,—		800,—	800,—	800,—	
	c	tegemoetkomingen in de kosten van stichten, verbouwen of aanbrengen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen aan de Roomsch-Katholieke scholen: (47) op Curaçao..... f 16 010,— op Aruba..... 1 290,— op Bonaire..... 690,— op St. Martin..... 220,— op St. Eustatius..... 70,— op Saba..... 180,— 18 460,—		3 860,— 3 360,— 1 180,— 1 180,— 650,— 650,— 220,— 220,— 70,— 70,— 180,— 180,—	3 000,— 1 290,— 690,— 220,— 70,— 180,—		
		40. Verdere kosten van het onderwijs.					
62		Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen (alle eilanden)	14 000,—	14 000,— (49)	14 000,— (48) 500,—	11 799,—	
63		Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hogere bevoegdheden (alle eilanden) (50).....	3 000,—	2 000,—	3 000,—	3 000,—	
64		Opleiding van onderwijzers:					
	a	toelagen aan de personen belast met de opleiding: aan de normaallessen op Curaçao..... f 1 800,— aan den leergang op de Bovenwindsche eilanden..... 1 080,— f 2 880,—		1 800,— 1 800,— (51) 1 080,— 1 080,—	900,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1928.	TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
				VOOR 1927.	VOOR 1926.		
	<i>b</i>	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden)	100,—	100,—	f 100,—		(52) Dit krediet is overschreden daar sedert 1 Maart 1926 wederom een
	<i>c</i>	tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao.....	600,—	600,—	600,—		hoofdonderwijzeres aan het hoofd van het voorbereidend onderwijs
	<i>d</i>	teerkosten aan onderwijzers op St. Eustatius en Saba, die ter opleiding naar St. Martin gaan.....	180,—	180,—	180,—		staat.
65		Examenkosten (alle eilanden):		f 3 760,—			(53) Naar de behoefte meer of minder uitgegeven.
	<i>a</i>	vergoeding aan de leden van de examencommissiën en andere uitgaven voor de examens.....	f 550,—	550,—	550,—	f 206,—	(54) Toegestaan voor „Kosten van beheer der armenkassen”.
	<i>b</i>	reiskosten aan onderwijzers en jongelieden die zich voor het afleggen van ex- amens en toelatingsexamen der normaallessen naar Curaçao moeten begeven	150,—	700,—	150,—	21,—	(55) Het pand vereischte groote reparatie. De uitgaven zullen vergoed worden door de opbrengsten over volgende jaren.
66		Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek (alle eilanden):					
	<i>a</i>	prijzen voor getrouw schoolbezoek.....	f 300,—	300,—	300,—	95,—	
	<i>b</i>	schoolvoeding en kleeding.....	500,—	800,—	500,—	102,—	
67		Kosten van het voorbereidend onderwijs:					
	<i>a</i>	toelagen aan het personeel:					
		1 hoofdonderwijzeres.....	f 3 600,—	3 600,—	2 190,—	(52) 3 833,—	
		2 onderwijzeressen.....	2 190,—	2 190,—	2 190,—		
			f 5 790,—				
	<i>b</i>	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen.....	500,—	6 290,—	500,—	200,—	119,—
68		Kosten van leergangen (alle eilanden).....		10 000,—	10 000,—	15 000,—	9 909,—
		<i>Openbare boekerijen en leesalen.</i>					
69		Toelage aan den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad.....		1 008,—	1 008,—	1 008,—	1 008,—
70		Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Wil- lemstad en bijdrage aan andere openbare boekerijen en leesalen:					
	<i>a</i>	aanvulling en onderhoud van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad	f 1 200,—	1 200,—	1 200,—	1 172,—	
	<i>b</i>	aanvulling en onderhoud van het koloniaal- en schoolmuseum.....	125,—	125,—	125,—	14,—	
	<i>c</i>	bijdrage aan de Philipburgsche Jubileum-bibliotheek.....	50,—	50,—	50,—	50,—	
	<i>d</i>	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Gertrude Judson” op St. Eustatius.....	250,—	250,—	250,—	250,—	
	<i>e</i>	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Koningin Wilhel- mina” op Saba.....	50,—	1 675,—	50,—	50,—	
		<i>Armenzorg.</i>					
71		Bijdrage aan armenkassen of onderstand aan behoeftigen:					
		op Curaçao.....	f 6 000,—	6 000,—	5 700,—	6 029,—	
		op Aruba.....	2 000,—	2 000,—	2 000,—	1 868,—	
		op Bonaire.....	900,—	900,—	1 800,—	666,—	
		op St. Martin.....	1 400,—	1 400,—	1 000,—	1 505,—	
		op St. Eustatius.....	1 000,—	1 000,—	1 200,—	1 013,—	
		op Saba.....	1 300,—	1 300,—	900,—	1 251,—	
				12 600,—	(54) 1 000,—		
72		Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen:					
		aan de Vereenigde Protestantsche gemeente.....	f 1 500,—	1 500,—	1 500,—	1 500,—	
		aan de Roomsch-Katholieke gemeente.....	6 700,—	6 700,—	7 000,—	6 700,—	
		aan de Nederlandsch-Portugeesch Israëlitische gemeente.....	500,—	8 700,—	500,—	500,—	
73		Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand.....		1 600,—	1 600,—	(55) 8 768,—	
			f 650 122,—	576 586,—	f 562 932,—	f 607 328,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1927.	voor 1926.	gedaan of nog te doen voor 1926.	
		Vide A F D E E L I N G.					
		Openbare Gezondheidsdienst.					
		<i>Ambtenaren, beambten en gezondheidscommissie.</i>					
78	a	Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen en bruggeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de gouvernements-geneeskundigen, den opzichter, den hulp-opzichter en den bode bij den openbaren gezondheidsdienst en den secretaris bij de gezondheidscommissie:					(65) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 78.
		bezoldigingen, verlofbezoldiging en toelagen:					(66) Reeds in 1926 moest overgegaan worden tot benoeming van een geneeskundige belast met de behandeling der gouvernements patiënten in het gasthuis en der verpleegden in het krankzinnigengesticht.
		1 directeur (65)..... f 12 000,—		7 008,—	f 7 008,—	f 6 953,—	(67) De bezoldiging van den geneeskundige in het 2de district werd op f 3000,— in stede van f 6000,— bepaald.
		13 gouvernements-geneeskundigen:					(68) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		7 op Curaçao:					(69) In 1926 hebben geen dienstreizen plaats gehad.
		1 belast met den haven- en quarantainedienst..... f 6 000,—		6 000,—	6 000,—	5 521,—	
		1 in het oostelijk stadsdistrict... 4 500,—		4 500,—	4 500,—	4 500,—	
		1 in het westelijk stadsdistrict. 4 500,—		4 500,—	4 500,—	4 500,—	
		1 belast met de behandeling der gouvernements patiënten in het gasthuis en der verpleegden in het krankzinnigengesticht..... 4 500,—		4 500,—	(66) 4 500,—		
		1 belast met speciale diensten (65)..... 4 500,—					
		2 in de buitendistricten..... 9 000,—		9 000,—	12 000,— (67)	9 000,—	
		2 op Aruba..... f 33 000,—		10 200,—	10 200,—	10 200,—	
		1 op Bonaire..... 5 100,—		5 100,—	5 100,—	5 100,—	
		1 op St. Martin..... 5 100,—		5 100,—	5 100,—	5 100,—	
		1 op St. Eustatius..... 6 000,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—	
		1 op Saba..... 5 100,—		5 100,—	5 100,—	5 100,—	
		64 500,—					
		2 buitengewone gouvernements-geneeskundigen:					
		1 belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenen en ambtenaren, die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling f 3 600,—		3 600,—	3 600,—	3 600,—	
		1 belast met de oogheelkundige behandeling als boven..... 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
		4 800,—					
		1 opzichter, f 2100 tot f 3000..... 3 000,—		3 000,—	3 000,—	3 000,—	
		1 hulp-opzichter f 900 tot f 1260..... 900,—		900,—	900,—	300,—	
		1 bode, f 600 tot f 960..... 600,—		960,—	960,—	600,—	
		1 secretaris bij de gezondheidscommissie..... 360,—		360,—	360,—		
		86 160,—					
	b	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen:					
		aan den directeur..... f 700,—		700,—	700,—	256,—	
		aan 11 gouvernements-geneeskundigen:					
		5 op Curaçao, 1 à f 700, 1 à f 500, 1 à f 840, 1 à f 900 en 1 à f 1080..... f 4 020,—		4 020,—	4 020,—	3 738,—	
		2 op Aruba..... 1 800,—		1 800,—	1 800,—	1 800,—	
		1 op Bonaire..... 900,—		900,—	900,—	900,—	
		1 op St. Martin..... 500,—		500,—	500,—	500,—	
		1 op St. Eustatius..... 400,—		400,—	400,—	400,—	
		1 op Saba..... 400,—		400,—	400,—	400,—	
		8 020,—					
		8 720,—					
	c	bruggelden:					
		1 opzichter..... f 48,—		48,—	48,—	48,—	
		1 bode..... 48,—		48,—	48,—	15,—	
		96,—					
		f 94 976,—					
79		Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst (alle eilanden)..... 500,—		500,—	1 000,— (68)	90,—	
80		Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord..... 1 000,—		1 000,—	500,— (69)		
		<i>Quarantaine-dienst.</i>					
81		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den loods-opzichter aan de Caracasbaai op Curaçao, f 900 tot f 1260..... 1 260,—		1 260,—	1 260,—	1 260,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1927.	voor 1926.	gedaan of nog te doen voor 1926.	
82		Benodigdheden, bediendenloon, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo op Curaçao:					(70) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	a	bediendenloon..... f 2 225,—		2 225,— f	2 225,— f	2 309,—	(71) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 buitengewoon gouvernements-ge- neeskundige”.
	b	benodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven..... 3 000,—	f 5 225,—	3 000,—	3 000,— (70)	1 035,—	(72) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 85.
83		Kosten van uitvoering van den dienst:					(73) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Aruba..... f 150,—		150,—	150,—	100,—	(74) Toegestaan voor „Huur van gebouwen”.
		Bonaire..... 150,—		150,—	150,—	17,—	(75) De titularis was van 20 Mei tot en met 31 December 1926 in het genot van een verlofbezoldiging naar reden van f 2 328,— 's jaars
		St. Martin..... 150,—		150,—	150,—		(76) In verband met de in 1926 gedane uitgaven een hooger bedrag ge- raamd.
		St. Eustatius..... 150,—		150,—	150,—		(77) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 92.
		Saba..... 150,—	750,—	150,—	150,—		(78) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 93.
		<i>Landsgesticht voor krankzinnigen op Curaçao.</i>					(79) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 94.
84		Bezoldiging of verlofbezoldiging of toelagen van den directeur en de oppassers:					
		1 directeur, tevens directeur van het gesticht voor melaatschen..... f 1 320,—		1 320,—	1 320,—	1 320,—	
		3 oppassers à f 720..... 2 160,—	3 480,—	2 160,—	2 160,— (71)	2 160,—	
85		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (72).....	40 000,—	35 000,—	44 000,— (73)	39 629,—	
		<i>Landsgesticht voor melaatschen op Curaçao.</i>					
86		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	9 000,—	9 000,—	9 000,—	8 126,—	
87		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht.....	600,—	600,—	600,—	600,—	
		<i>Landsinrichting voor behandeling van lijdens aan besmettelijke geslachtziekten op Curaçao.</i>					
88		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den inwonenden beambte en loon van het verplegend per- soneel van bijstand:					
		1 inwonende beambte f 780 tot f 1080..... f 930,—		830,—	1 080,—	1 860,—	
		1 inwonende verpleegster à f 30 's maands..... 360,—		360,—	720,—		
		1 buitengewone verpleegster à f 60 's maands..... 720,—	2 010,—	720,—	720,—		
		<i>Laboratorium en kantoor van den openbaren gezondheidsdienst.</i>			(74) 1 020,—		
89		Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenooten en de verpleegster en andere uitgaven:					
	a	verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijn echtgenooten en de ver- pleegster..... f 8 000,—		8 000,—	7 500,—	8 266,—	
	b	verlichting, onderhoud, herstelling en aanvulling van meubilair, werktuigen, enz., keuken- en waschpersoneel en andere uitgaven..... 3 500,—	11 500,—	3 500,—	3 000,—	3 522,—	
		<i>Laboratorium en kantoor van den openbaren gezondheidsdienst.</i>					
90		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den hulp-scheikundige, den hulp- bacterioloog en de bedienden:					
		1 hulp-scheikundige, f 2700 tot f 3960..... f 3 960,—		3 660,—	3 600,—	3 600,—	
		1 hulp-bacterioloog, f 2700 tot 3960..... 3 960,—		3 960,—	3 960,— (75)		2 958,—
		2 bedienden, f 1080 tot 1620..... 2 760,—		1 620,—	1 620,—		1 620,—
		1 bediende à f 30 's maands..... 360,—	11 040,—	720,—	1 440,—		1 155,—
		<i>Laboratorium en kantoor van den openbaren gezondheidsdienst.</i>		300,—	300,—		
91		Benodigdheden en andere uitgaven (76).....	2 500,—	1 500,—	3 000,—	2 291,—	
		<i>Ontsmettingsdienst.</i>					
92		Arbeidsloon en andere uitgaven (77).....	2 300,—	300,—	1 000,—	106,—	
		<i>Reinigingsdienst.</i>					
93		Aanschaffing van twee auto- onderstellen à f 1500 (78).....	3 000,—	1 500,—	3 000,—	2 587,—	
94		Arbeidsloon en andere uitgaven (79):					
		Curaçao.					
		arbeidsloon..... f 25 000,—		20 000,—	18 000,— (79)	23 567,—	
		bedrijfs- en onderhoudskosten der auto- vuilniswagen, ge- reedschappen en andere uitgaven..... 10 000,—	f 35 000,—	5 000,—	3 000,— (79)	17 221,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.
		Aruba..... f 1 000,— Bonaire..... 1 000,— St. Martin (80)..... 1 200,— St. Eustatius..... 1 500,— Saba..... 1 000,—	f 40 700,—
		<i>Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.</i>	
95		Aankoop van monsters enz.....	150,—
		<i>Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.</i>	
96		Verpleegkosten en andere uitgaven: St. Eustatius..... f 1 200,— Saba..... 600,—	1 800,—
		<i>Algemeene kosten.</i>	
97		Vergoeding voor verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel, huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen; verloskundige hulp aan en begrafeniskosten van onvermogenen; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd:	
a		vergoeding voor verpleging van onvermogenen, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel en begrafeniskosten van onvermogenen (81): Curaçao f 45 000,— Aruba..... 4 000,— Bonaire..... 3 000,— St. Martin..... 2 500,—	f 54 500,—
b		huur van spreekkamers: Curaçao (2de district)..... f 240,— Aruba (buitendistricten)..... 30,—	270,—
c		verloskundige hulp aan onvermogenen: Curaçao f 1 000,— Aruba..... 102,— Bonaire..... 250,— St. Eustatius..... 100,— Saba..... 50,—	1 502,—
d		reiskosten, onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd.....	1 000,—
98		Geneesmiddelen en geneeskundige benodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenen, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van het politiepersoneel en verpleegden in de Landsgestichten voor krankzinnigen en melaatschen (alle eilanden).....	(84) 20 000,—
99		Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken (alle eilanden).....	500,—
100		Onderhoud en bediening van een ziekenauto te Willemstad.....	1 800,—
101		Aanschaffing van een ziekenauto (86).....	4 200,—
102		Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof (alle eilanden)..... <i>Slachtplaats te Willemstad.</i>	500,—
103		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den marktmeester, f 1260 tot f 2400.(87).....	2 400,—
104		Verlichting en andere uitgaven.....	240,—
			f 318 708,—
		OVERZICHT.	
		Curacao.....	f 243 421,—
		Aruba.....	17 282,—
		Bonaire.....	10 400,—
		St. Martin.....	9 450,—
		St. Eustatius.....	9 350,—
		Saba.....	7 300,—
		Alle eilanden.....	21 500,—
			f 318 708,—

TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
1 000,—	f 800,—	f 791,—	(80) In verband met de in 1926 gedane uitgaven hooger geraamd.
1 000,—	800,—	967,—	(81) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 97.
800,—	800,—	1 114,—	(82) Toegestaan voor „Huur van een woning voor den geneeskundige in het 2de district.
1 500,—	1 500,—	1 048,—	(83) Onderwijs in de verloskunde kon niet worden gegeven wegens een tekort aan geneeskundigen.
1 000,—	1 000,—	1 014,—	(84) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 98.
150,—	150,—	11,—	(85) Toegestaan voor „Huur van een apotheek op Saba”.
1 200,—	1 200,—	1 159,—	(86) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 101.
600,—			(87) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 103.
			(88) Toegestaan voor „Bijdrage aan de Vereeniging „Het Groene Kruis”.
32 000,—	32 000,—	(81) 45 961,—	
3 200,—	3 200,—	3 574,—	
1 830,—	1 830,—	5 413,—	
1 900,—	1 900,—	2 415,—	
240,—	52,—	51,—	
30,—	54,—	24,—	
	(82) 500,—		
1 000,—	1 000,—	876,—	
102,—	102,—	102,—	
250,—	250,—	221,—	
100,—	100,—	48,—	
50,—	50,—	13,—	
1 000,—	1 000,—	(81)	
16 000,—	20 000,—	17 529,—	
500,—	1 000,—	420,—	
1 800,—	(85) 210,—		
1 800,—	1 800,—	2 584,—	
500,—	1 100,—	31,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
240,—	240,—	161,—	
	(88) 500,—	500,—	
264 421,—	f 277 937,—	f 296 457,—	
196 109,—	f 204 791,—		
16 482,—	16 306,—		
9 230,—	9 030,—		
8 450,—	8 450,—		
9 350,—	9 350,—		
7 300,—	6 910,—		
17 500,—	23 100,—		
264 421,—	f 277 937,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
		VIIdE AFD EELING.					
		Openbare Werken.					
		<i>Ambtenaren en beambten.</i>					
105		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten: (89)					(89) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 105.
		1 directeur..... f 11 004,—		7 200,— f	7 200,—	(90) f 2 750,—	(90) Daar de betrekking van directeur van openbare werken gedurende 1926 door den chef van den mijnbouwkundigen dienst op een lagere toelage dan toegestaan werd waargenomen, bleef f 4 450,— ongebruikt.
		1 ingenieur..... 7 200,—		4 500,—			(91) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 106.
		1 technische opzichter..... 4 500,—		9 000,—	8 700,—	8 500,—	(92) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 107.
		4 opzichters..... 14 400,—		3 600,—			(93) Dit krediet is overschreden daar de uitgaven voor de inrichting van het voormalig schoolgebouw tot twee woningen gedeeltelijk hierop zijn verantwoord.
		1 technisch teekenaar tevens opnemer..... 3 600,—		3 600,—			(94) In verband met de in 1926 gedane uitgaven hooger geraamd.
		1 chef van de gouvernements-smederij en motorherstelplaats..... 3 900,—		4 404,—	4 404,—	4 404,—	(95) Toegestaan voor „Onderhoud en bediening van de brandspuiten”. Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 107.
		1 technisch ambtenaar bij het stoomwezen..... 4 440,—		1 260,—	1 260,—	1 260,—	(96) De kosten van opstelling der brandspuiten op motortrucks werden ten laste van dit artikel verantwoord. Het was ook noodig eenig nieuw materiaal aan te schaffen.
		1 hoofdmagazijnmeester..... 2 004,—		540,—	540,—	540,—	(97) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 108.
		1 magazijnmeester..... 1 200,—		480,—	570,—		(98) Door het zeer drukke autoverkeer eischten de verschillende wegen, vooral die naar St. Nicolasbaai, groote reparaties, waardoor het krediet moest worden overschreden.
		1 wachter bij het buskruitmagazijn..... 540,—					(99) In verband met de in 1926 gedane uitgaven hooger geraamd.
		1 bode, f 480 tot f 720..... 720,—	f 53 508,—				(100) Naar de behoefte meer uitgegeven.
106		Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekenbehoefden:					
	a	reis- en teerkosten..... f 500,—		400,—	400,—	35,—	
	b	onderhoud en bediening van 2 dienstauto's (91)..... 3 000,—		1 800,—	1 800,—	(91) 2 930,—	
	c	teekenbehoefden..... 400,—	3 900,—	280,—	280,—	222,—	
		<i>Onderhoud en herstelling van Landsgebouwen en nieuwe werken.</i>					
107		Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen en aankoop van water; telefoon-abonnementen; aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-smederij en andere uitgaven:					
	a	onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen: (92)					
		Curacao..... f 50 000,—		20 000,—	16 000,—	(92) 126 697,—	
		Aruba..... 3 000,—		2 500,—	2 000,—	2 001,—	
		Bonaire (92)..... 4 000,—		2 500,—	2 000,—	(93) 3 837,—	
		St. Martin (92)..... 8 250,—		2 500,—	2 500,—	2 018,—	
		St. Eustatius..... 1 800,—		1 800,—	1 800,—	1 476,—	
		Saba..... 1 300,—		1 300,—	1 000,—	1 018,—	
	 f 68 350,—					
	b	onderhoud en herstelling van de militaire gebouwen en werken (92)..... 5 000,—		4 000,—	3 000,—	(92) 13 762,—	
	c	aankoop en onderhoud van meubelen:					
		Curacao (92)..... f 4 000,—		2 000,—	2 000,—	(92) 5 837,—	
		Aruba..... 200,—		200,—	250,—	43,—	
		Bonaire..... 150,—		150,—	100,—	179,—	
		St. Martin..... 150,—		150,—	200,—	100,—	
		St. Eustatius..... 100,—		100,—	100,—	48,—	
		Saba..... 200,—		100,—	100,—	178,—	
	 4 800,—					
	d	schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water (94)..... 2 200,—		1 800,—	1 400,—	2 103,—	
	e	telefoonabonnementen (92)..... 6 000,—		2 500,—	1 400,—	1 687,—	
	f	aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-smederij (92)..... 5 000,—		800,— (95)	800,— (96)	3 948,—	
		andere uitgaven (alle eilanden)..... 500,—	91 850,—	500,—	800,—	305,—	
108		Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen:					
	a	Onderhoud en herstelling van straten en wegen:					
		Curacao: (97)					
		straten en wegen in het stadsdistrict..... f 85 000,—		12 000,—	12 000,—	12 000,—	
		wegen in de buitendistricten..... 40 000,—		15 000,—	15 000,—	15 000,—	
	 f 125 000,—					
		Aruba..... 5 000,—		5 000,—	3 000,—	(98) 5 914,—	
		Bonaire (97)..... 6 000,—		3 000,—	3 000,—	3 163,—	
		St. Martin (99)..... 3 000,—		2 000,—	2 000,—	(100) 3 288,—	
		St. Eustatius..... 2 000,—		2 000,—	2 000,—	1 857,—	
		Saba..... 2 000,—		2 000,—	2 000,—	2 168,—	
	 f 143 000,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.
	b	onderhoud en herstelling van kaden (97).....	f 5 000,—
	c	herstelling van dammen (97).....	10 000,—
109		Steenslag voor bestrating (103).....	20 000,—
		<i>Nieuwe werken.</i>	
110		Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen: (107)	
		Curaçao.	
	a	bouw van een koelhal bij de slachtplaats.....	f 12 000,—
	b	bouw van een verkoophal voor groenten en vruchten op het Molleplein.....	9 500,—
	c	bouw van een postkantoor.....	200 000,—
	d	bouw van een belastingkantoor.....	200 000,—
	e	uitvoering Waagatplan.....	60 000,—
	f	verbetering van de bevuring van het Schottegat.....	7 200,—
	g	verbetering van den havenmond (tweede termijn).....	200 000,—
			f 688 700,—
		Aruba.	
	h	bouw van een aanlegsteiger in de Paardenbaai (eerste termijn) f	30 000,—

TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
3 000,—	f 3 000,—	(101)	(101) In afwachting van een beslissing omtrent de Handelskade, enz. werden geen uitgaven gedaan.
(102) 4 000,—	(102) 4 000,—		(102) Toegestaan voor „Oliebesproeiing van straten”. In verband met de mislukking van de proef is afgezien van de oliebesproeiing.
(104) 15 000,—	12 000,—	(103) f 16 528,—	(103) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 109.
(104) 69 000,—	(105) 119 700,—	(106) 126 712,—	(104) Toegestaan voor „Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van Landsgebouwen, straten, wegen, enz.”:
			Curaçao.
			a. straten en wegen te Willemstad..... f 50 000,—
			b. wegen in de buitendistricten..... 15 000,—
			Bonaire.
			c. verbetering van straten en wegen..... 2 000,—
			St. Martin.
			d. verbetering van de wegen van Beneden en Boven Prinsenkwartier..... 2 000,—
			f 69 000,—
			(105) Toegestaan voor „Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van Landsgebouwen, straten en wegen, enz.”:
			Curaçao.
			a. straten en wegen te Willemstad..... f 30 000,—
			b. wegen in de buitendistricten..... 15 000,—
			c. voltooiing der herstelling van de handelskade... 70 000,—
			d. verbetering van de dienstwoning van het hoofd van de draadloze telegrafie..... 2 000,—
			Aruba.
			e. verven van het gezagheberskantoor en de landskantoren..... 700,—
			f. verbetering van straten en wegen..... 2 000,—
			f 119 700,—
			(106) Uitgegeven voor:
			Curaçao.
			a. straten en wegen te Willemstad..... f 30 000,—
			b. wegen in de buitendistricten..... 23 195,—
			c. voltooiing der herstelling van de Handelskade..... 70 000,—
			d. verbetering van de dienstwoning van het hoofd van de draadloze telegrafie..... 817,—
			Aruba.
			e. verven van het gezagheberskantoor en de landskantoren..... 700,—
			f. verbetering van straten en wegen..... 2 000,—
			f 126 712,—
			(107) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 110.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.	TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
	<i>i</i>	verbetering van het havenlicht te Oranjestad..... f 1 500,— f 31 500,—	f 720 200,—	f 22 600,—	(109)f 105 400,—	(110)f 231 598,—	(108) Toegestaan voor: Curaçao.
111		<i>Baggerwerken op Curaçao.</i> Verschillende uitgaven: (111)					<i>a.</i> aanschaffing van een nieuwe loodsmotorboot..... f 14 000,— Aruba.
	<i>a</i>	arbeidsloon, materialen en steenkolen voor de baggertoestellen en vaartuigen f 25 000,—		21 000,—	12 000,—	(111) 19 762,—	<i>b.</i> het vergrooten van het kommiezenkantoor en tolhuis op den steiger..... 600,— Bonaire.
	<i>b</i>	baggeren met den beugel en andere maatregelen ter voorkoming van ophoo- ping van vuil langs de kade aan het Rifwater en het Waaigat en in de af- voerkanalen..... 4 000,—	29 000,—	2 700,—	2 700,—	(111) 4 040,—	<i>c.</i> verlenging van den steiger te Kralendijk..... 4 000,— <i>d.</i> bouw van een politiewacht in het 2de district..... 1 000,— <i>e.</i> veranderen van het kustlicht aan de N. W. punt in acetyleen-licht..... 3 000,— f 22 600,—
112		<i>Straatverlichting.</i> Toelage of loon van 4 lantaarnopstekers: 1 persoon belast met het aansteken en uitdooven van het steigerlicht aan de Paardenbaai op Aruba..... f 120,— 1 op Bonaire, tevens opsteker van het havenlicht en belast met het schoon- houden der landskantoren en het aanbrengen van drinkwater..... 300,— 1 op St. Eustatius, à f 3 per week..... 156,— 1 op Saba te Bottom, à f 4 per week..... 208,—	784,—	120,— 300,— 156,— 208,—	600,— 300,— 195,— 156,— 208,—	300,— 190,— 208,—	(109) Toegestaan voor: Curaçao.
113		Benoodigdheden en andere uitgaven: abonnement voor de elektrische straatverlichting van Willemstad (113)..... f 14 000,— Aruba..... 2 000,— Bonaire..... 750,— St. Martin (115)..... 1 000,— St. Eustatius..... 300,— Saba..... 400,—	18 450,—	12 000,— 1 600,— 600,— 500,— 300,— 400,—	12 000,— 1 600,— 600,— 500,— 300,— 400,—	(114) 9 562,— 1 600,— 549,— 596,— 180,— 385,—	<i>a.</i> verbetering van de haven..... f 40 000,— <i>b.</i> aanleg van een telefoonnet..... 50 000,— Aruba.
		<i>Ykwezen.</i>		11 000,—			<i>c.</i> bouw van een vischmarkt..... 1 200,— <i>d.</i> bouw van een steenen bank..... 300,— <i>e.</i> baggerwerk nabij den aanlegsteiger in de Paarden- baai en verbetering van den steiger..... 10 000,— Bonaire.
114		Toelage aan een ijker en andere uitgaven:					<i>f.</i> bouw van een regenbak en aanleg van goten voor watervang..... 3 900,— f 105 400,—
	<i>a</i>	toelage aan een ijker op Curaçao..... f 300,—		300,—	300,—	300,—	(110) Uitgegeven voor: Curaçao.
	<i>b</i>	andere uitgaven (alle eilanden)..... 550,—	850,—	550,—	550,—		<i>a.</i> verbetering van de haven..... f 20 169,— <i>b.</i> aanleg van een telefoonnet..... 205 187,— Aruba.
			f 1 096 542,—	282 698,—	f 376 113,—	f 641 828,—	<i>c.</i> bouw van een vischmarkt..... 2 100,— <i>d.</i> bouw van een steenen bank..... — <i>e.</i> baggerwerk nabij den aanlegsteiger in de Paarden- baai en verbetering van den steiger..... 10,— Bonaire.
		OVERZICHT.					<i>f.</i> bouw van een regenbak en aanleg van goten voor watervang..... 4 132,— f 231 598,—
		Curaçao..... f 1 021 608,—		239 564,—	f 330 904,—		De werken onder <i>d</i> en <i>e</i> vermeld konden niet worden uitgevoerd de eerste uit gebrek aan metselaars en de tweede uit gebrek aan voorschriften be- treffende de uitvoering. De uitgaaf van f 10,— betreft vervoerkosten van zaken bij het laatst gedaan havenonderzoek.
		Aruba..... 41 820,—		10 020,—	21 650,—		(111) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 111.
		Bonaire..... 11 200,—		16 550,—	9 900,—		(112) Toegestaan voor „Toelage van een lantaarnopsteker op St. Martin”.
		St. Martin..... 12 400,—		7 150,—	5 595,—		(113) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 113.
		St. Eustatius..... 4 356,—		4 356,—	4 356,—		(114) De meerdere lichten voor Willemstad konden niet door de elektrische centrale worden verstrekt.
		Saba..... 4 108,—		4 008,—	3 708,—		(115) Ten einde de Achterstraat en eenige stegen te Philipsburg te kun- nen verlichten hooger geraamd.
		Alle eilanden..... 1 050,—		1 050,—			(116) Toegestaan voor „Kosten van uitzending en betaling van een electro- technisch ingenieur om een onderzoek in te stellen naar het elec- trisch bedrijf te Willemstad.
			f 1 096 542,—	282 698,—	f 376 113,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.
		VIIIste AFDEELING.	
		Haven- en loodswezen.	
115		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon van den chef van het haven- en loodswezen en andere ambtenaren en beambten en andere uitgaven:	
	a	bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen of loon:	
		1 chef van den dienst..... f 7 200,—	
		4 havenmeesters en loodsen:	
		1 voor de St. Annabaai..... f 5 100,—	
		1 voor de Paardenbaai (Aruba) (118)..... 1 500,—	
		1 voor de St. Nicolaasbaai (Aruba)..... 3 000,—	
		1 voor de Grootbaai (St. Martin)..... 300,—	
		9 loodsen: (119)	
		6 voor de St. Annabaai..... f 23 400,—	
		1 voor de Caracasbaai..... 4 200,—	
		1 voor de Fuikbaai..... 420,—	
		1 ter Lage Westkust (Bonaire)..... 300,—	
		1 hulploods voor de St. Annabaai (119)..... 1 975,—	
		47 395,—	
	b	andere uitgaven:	
		Aruba (Paardenbaai)..... f 500,—	
		Bonaire (Lage Westkust)..... 180,—	
		St. Martin..... 360,—	
		St. Eustatius..... 200,—	
		Saba..... 200,—	
		1 440,—	
		f 48 835,—	
116		Loon van motordrijvers enz., onderhoud en herstelling van vaartuigen en het verrichten van peilingen in de haven van Curaçao en in het Schottegat: (122)	
	a	loon van en vergoeding voor buitengewone diensten aan motordrijvers, enz.:	
		Curaçao..... f 23 400,—	
		1 motordrijver aan de St. Nicolaasbaai (Aruba)..... 1 080,—	
		Bonaire, ter uitvoering van de loods- en quarantainediensten te Kralendijk..... 900,—	
		25 380,—	
	b	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot van den gouverneur en de loodsmotorbooten..... 15 000,—	
	c	onderhoud, herstelling en bedrijf van de loodsmotorboot voor de St. Nicolaasbaai (Aruba)..... 1 500,—	
	d	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot voor de havenpolitie..... 6 000,—	
	e	verrichten van peilingen in de haven en in het Schottegat..... 4 000,—	
	f	kantoorhuur en andere uitgaven (126)..... 2 800,—	
		54 680,—	
117		Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai..... 1 200,—	
		<i>Kustverlichting.</i>	
118		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon, reis- en teerkosten en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel: (128)	
	a	bezoldigingen, toelagen of loon:	
		1 opzichter..... f 3 000,—	
		6 vuurtorenwachters:	
		1 op Klein Curaçao f 1260 tot f 1800..... f 1 800,—	
		2 op Aruba:	
		1 te Noordwestpunt, f 780 tot f 1080..... f 1 080,—	
		1 te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai..... 1 200,—	
		2 280,—	

TOEGESTAAN voor 1927	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
			(117) Aangezien de uitzending van den chef van dienst nog niet heeft plaats gehad, bleef dit krediet ongebruikt.
7 200,—	f 7 200,—	(117)	(118) Daar geen geschikte havenmeester voor de Paardenbaai te krijgen was voor het toegestaan bedrag van f 720,—, moest in 1926 overgegaan worden tot benoeming van een havenmeester met een bezoldiging van f 1 200,—. Thans wordt voorgesteld hem in 1928 een verhooging van f 300,— toe te kennen.
5 100,—	5 100,—	f 5 100,—	(119) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 115.
720,—	720,—	870,—	(120) Door de toename van het scheepvaartverkeer moesten in 1926 meer loodsen worden aangesteld, waardoor de raming overschreden werd. Ook is aan een der loodsen een voorschot van f 1 050,— verleend, waarvan op 31 December 1926 nog f 775,— onaangezuiverd was.
2 850,—	2 700,—	2 700,—	(121) Toegestaan voor „Motoristen van loodsbooten”. Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116.
300,—	300,—	300,—	(122) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116.
18 900,—	11 100,—	(120) 22 322,—	(123) Toegestaan voor „Vergoeding voor buitengewone diensten aan motordrijvers, enz.”. Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116.
3 750,—			(124) Door het in dienst nemen van meer loodsbooten moest ook meer personeel aangesteld worden.
420,—	420,—	420,—	(125) Wegens het in dienst nemen van meer loodsbooten en het drukker gebruik maken van die booten door het toegenomen scheepvaartverkeer moest dit krediet overschreden worden.
300,—	300,—	300,—	(126) In verband met de in 1926 gedane uitgaven hooger geraamd.
	2 100,—	1 395,—	(127) Aan het personeel der loodsbooten werd dienstkleding verstrekt en de huur van het kantoor werd verhoogd.
4 844,—	(121) 3 240,—	2 160,—	(128) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 118.
500,—	500,—	500,—	
180,—	180,—	180,—	
180,—	180,—	155,—	
200,—	200,—	200,—	
200,—	200,—	200,—	
8 800,—	5 880,—	(122) 14 139,—	
900,—	720,—	900,—	
3 000,—	(123) 2 300,—	(124) 3 859,—	
15 000,—	10 000,—	(125) 21 189,—	
1 500,—	1 500,—	442,—	
6 000,—	4 000,—	4 611,—	
4 000,—	500,—	38,—	
1 800,—	660,—	(127) 2 838,—	
1 200,—	1 200,—	1 100,—	
1 800,—	1 800,—	1 800,—	
1 080,—	1 080,—	1 080,—	
960,—	960,—	960,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1928.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				VOOR 1927.	VOOR 1926.	gedaan of nog te doen voor 1926.	
		3 op Bonaire: 1 te Boca-Spelonk, f 780 tot f 1080 f 1 080,— 1 te Noordwestpunt, f 480 tot f 720 720,— 1 ter Lage Westkust..... 180,— f 1 980,— f 6 060,—		1 080,— f 720,— 180,—	f 1 080,— 720,— 180,—	f 1 080,— 720,— 180,—	(129) Het was noodig in 1926 een acetyleen-lantaarn voor de lichtboei en eenige onderdeelen voor het electrisch kustlicht aan te schaffen, waardoor de overschrijding onvermijdelijk was.
		5 hulpvuurtorenwachters: 1 op Klein Curaçao, f 900 tot f 1260..... f 1 260,— 1 op Aruba (Noordwestpunt), f 600 tot f 960 600,—		1 260,— 795,—	1 260,— 780,—	945,— 600,—	
		3 op Bonaire: 1 te Boca-Spelonk, f 600 tot f 960 f 960,— 1 te Noordwestpunt, f 480 tot f 720 720,— 1 ter Lage Westkust, f 600 tot f 960 960,— 2 640,— 4 500,— 960,—		960,— 645,— 960,—	960,— 600,— 960,—	960,— 600,— 960,—	
		1 bediende bij den vuurtoren te Klein Curaçao..... 960,— 1 lichtwachter bij den vuurtoren aan de Westpunt van Curaçao à f 1.50 per dag..... 549,— 1 lichtwachter op Fort Amsterdam op St. Martin à f 6 per week 312,— r 15 381,—		600,— 547,— 208,—	600,— 547,— 208,—	600,— 547,— 312,—	
	b	persoonlijke toelage aan den vuurtorenwachter te Noordwestpunt op Bonaire 80,—		80,—	80,—	80,—	
	c	reis- en teerkosten en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan den opzichter..... 1 000,—					
	d	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddel aan den vuurtorenwachter te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai op Aruba..... 360,— f 16 821,—		180,—	180,—	180,—	
119		Benodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven: Curaçao..... f 5 000,— Klein Curaçao..... 1 000,— f 6 000,— Aruba (128)..... 4 500,— Bonaire..... 800,— St. Martin..... 100,— 11 400,—		5 000,— 1 000,— 2 800,— 800,— 100,—	2 000,— 1 000,— 2 800,— 800,— 100,—	(129) 4 530,— 631,— 2 159,— 933,— 61,—	
		<i>Seinwezen.</i>					
120		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel: Curaçao: 2 seinmeesters, f 900 tot f 1260..... f 2 520,— 5 seinwachters, tevens opstekers van de havenlichten f 780 tot f 1080 4 636,— 7 156,—		2 520,— 4 725,—	2 520,— 5 038,—	2 520,— 4 451,—	
121		Andere uitgaven voor het seinwezen: Curaçao..... f 500,— Saba..... 120,— 620,—		500,— 120,—	500,—	444,—	
		<i>Weerkundige dienst.</i>					
122		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen of toelagen van het personeel en andere uitgaven:					
	a	bezoldigingen of toelagen: 4 waarnemers: 2 op Curaçao, 1 à 1200 en 1 à f 1500..... f 2 700,— 1 op St. Martin..... 200,— 1 op St. Eustatius..... 120,— f 3 020,—		2 460,— 200,— 120,—	3 000,—	2 227,—	
	b	andere uitgaven (alle eilanden)..... 1 200,— 4 220,—		800,—			
			f 144 932,—	121 044,—	f 90 953,—	f 115 478,—	
		OVERZICHT.					
		Curaçao..... f 119 620,—	f 119 620,—	99 526,—	f 68 065,—		
		Aruba..... 15 320,—	15 320,—	12 285,—	12 120,—		
		Bonaire..... 6 880,—	6 880,—	6 805,—	6 580,—		
		St. Martin..... 1 272,—	1 272,—	988,—	788,—		
		St. Eustatius..... 320,—	320,—	320,—	200,—		
		Saba..... 320,—	320,—	320,—	200,—		
		Alle eilanden..... 1 200,—	1 200,—	800,—	3 000,—		
			f 144 932,—	121 044,—	f 90 953,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1928.
IXde AFDEELING.			
Mijnbouwkundige- en watervoorzieningsdienst.			
<i>Mijnbouwkundige dienst. (130)</i>			
123		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den chef van den mijnbouwkundigen dienst, een ingenieur en een opzichter:	
		1 chef..... f 10 800,—	
		1 ingenieur..... 7 200,—	
		1 opzichter, f 2100 tot f 3000..... 2 100,—	f 20 100,—
124		Arbeidsloonen, onderzoekingen, reis- en teerkosten van het personeel en andere uitgaven.....	9 000,—
<i>Watervoorzieningsdienst. (130)</i>			
125		Werken voor de watervoorziening van Willemstad en haven (tweede termijn).....	500 000,—
			f 529 100,—
Xde AFDEELING.			
Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen, enz.			
126		Pensioenen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (134).....	f 234 840,—
127		Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (135).....	90 342,—
128		Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en weezen (alle-eilanden).....	Memorie.
129		Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van eene Landsbetrekking (alle eilanden).....	208,—
130		Wachtgelden (alle eilanden).....	525,—

TOEGESTAAN voor 1927.	TOEGESTAAN voor 1926.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1926.	TOELICHTINGEN.
			(130) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 125.
			(131) De chef had gedurende 1926 eenige maanden verlof buiten bezwaar van 's Lands kas.
			(132) De opzichter is met 1 Juni 1926 ontslagen.
			(133) Door het opschorten van de uitvoering van het plan der watervoorziening werden de uitgaven voor de voorbereidende werkzaamheden op dit artikel verantwoord, waardoor de raming aanmerkelijk werd overschreden.
			(133a) Toegestaan voor „Uitzending van Dr. Ir. J. Versluys in verband met de watervoorziening van Willemstad”.
			(134) Raming 1927..... f 210 383,— Gaaf af:
			M. M. Jarman..... f 228,—
			J. A. D. Mensche..... 509,—
			C. M. Schotborgh..... 448,—
			1 185,—
			f 209 198,—
			Komt bij:
			L. A. Baart..... f 315,—
			W. J. G. van den Beld..... 2 000,—
			W. H. van Berkel..... 1 040,—
			F. E. Brion..... 630,—
			O. E. H. A. W. G. Brouwer..... 1 001,—
			A. G. Ellis..... 1 013,—
			R. Foppema..... 1 320,—
			W. H. Galmeyer..... 594,—
			M. Gerstl..... 3 080,—
			Ph. F. de Hazeth PLz..... 2 255,—
			N. I. Heyzer..... 1 080,—
			H. van der Hoeven..... 2 590,—
			W. M. Koenen..... 725,56
			G. Landheer..... 3 286,—
			Th. P. van der Linde..... 1 085,—
			C. R. Maat..... 770,—
			E. A. Vooren, geb. van Romondt..... 2 483,—
			R. Willems..... 374,—
			25 641,56
			f 234 839,56
			(135) Raming 1927..... f 95 965,— Gaaf af:
			Wed. J. Möller..... f 2 250,—
			„ N. Rozie..... 193,—
			„ W. H. Hage..... 700,—
			„ J. A. G. de Veer..... 2 250,—
			„ M. Peney..... 300,—
			„ A. F. B. Rigaud..... 210,—
			5 903,—
			f 90 062,—
			Komt bij:
			Wed. F. de P. Croes..... 280,—
			f 90 342,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			voor 1928.	voor 1927.	voor 1926.	gedaan of nog te doen voor 1926.	
131		Onderstanden (alle eilanden) (136).....	f 2 796,—	3 331,—	f 3 690,—	f 3 000,—	(136) Raming 1927..... f 3 331,— Gaaf af:
132		Toelage aan de weduwe van een broeder in de orde van den Nederlandschen Leeuw (alle eilanden).....	100,—	100,—	200,—	100,—	H. Leito..... f 180,—
133		Gunstgaven en onverplichte betalingen (alle eilanden).....	1 000,—	1 000,—	1 000,—	1 457,—	A. Martinus..... 175,—
134		Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven (alle eilanden).....	10 000,—	10 000,—	10 000,—	(137) 4 773,—	J. M. de Palm..... 180,— 535,—
135		Duurtebijslag en toelagen aan ambtenaren en andere personen in 's Landsdienst ter aanvulling van het verschil tusschen de aan dezen toegekende bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1922 genoten inkomsten (alle eilanden).....	240 000,—	238 740,—	40 000,—	(138) 20 768,—	f 2 796,—
			f 579 811,—	560 094,—	f 352 107,—	f 347 657,—	(137) Naar de behoefte minder uitgegeven.
					(139) <i>Memorie.</i>	(140) f. 580 052,—	(138) Door toekenning van duurtebijslag konden verschillende der toegekende toelagen wegens gemis aan inkomsten vervallen.
		XIde AFDEELING.					(139) Toegestaan voor: „Voorwaardelijk crediet. Uitgaven in het belang van de hieronder omschreven voorzieningen voor eens, die uitsluitend ter hand mogen worden genomen voorzover door beperking van uitgaven op andere onderdeelen van de begroting als anderszins de bekostiging daarvan kan plaats hebben binnen de grenzen van de beschikbaar gestelde Rijksbijdrage aan de Curaçaosche geldmiddelen, t w. ter zake van:
		Onvoorziene uitgaven.					a. aanleg van nieuwe wegen te Willemstad;
136		Onvoorziene uitgaven (alle eilanden) (141).....	f 40 000,—	40 000,—	f 30 000,—	(142) 76 176,—	b. uitgaven voor straatverbetering te Willemstad (verhooging van het crediet bij artikel 116);
		ALGEMEEN OVERZICHT.					c. uitgaven in verband met de verbreding van straten te Willemstad;
	Iste Afdeeling.	Algemeen en gewestelijk bestuur.....	f 279 572,—	277 147,—	f 273 704,—	f 259 175,—	d. duurtebijslagen aan landsdienaren;
	IIde „	Rechts- en politiewezen.....	434 171,—	384 451,—	272 314,—	255 887,—	e. meerdere kosten voor de voltooiing van de Handels- en de De Ruyterkade, bouw van een brug over het Waaigat, herstelling van de kade langs de Van den Brandhofstraat, bouw van twee entrepôts en een regenbak op deze kade en huur van materieel voor en kosten van toezicht op de uitvoering van deze werken.”
	IIIde „	Geldelijk beheer.....	427 646,—	348 181,—	286 319,—	316 684,—	(140) Uitgegeven voor:
	IVde „	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	650 122,—	576 586,—	562 932,—	607 328,—	b. uitgaven voor straatverbetering te Willemstad..... f 49 946,—
	Vde „	Landbouw.....	28 850,—	20 400,—	31 150,—	22 390,—	c. uitgaven in verband met de verbreding van straten te Willemstad..... 44 821,—
	VIde „	Openbare gezondheidsdienst.....	318 703,—	264 421,—	277 937,—	296 457,—	d. duurtebijslagen aan landsdienaren..... 148 676,—
	VIIde „	Openbare werken.....	1 096 542,—	282 698,—	376 113,—	641 828,—	e. meerdere kosten voor de voltooiing van de Handels- en de De Ruyterkade, bouw van een brug over het Waaigat, herstelling van de kade langs de Van den Brandhofstraat, bouw van twee entrepôts en een regenbak op deze kade en huur van materieel voor en kosten van toezicht op de uitvoering van deze werken..... 336 609,—
	VIIIste „	Haven- en loodswezen.....	144 932,—	121 044,—	90 953,—	115 478,—	f 580 052,—
	IXde „	Mijnbouwkundige en watervoorzieningsdienst.....	529 100,—	538 300,—	527 300,—	37 385,—	
	Xde „	Pensioenen, wachtgeld, enz.....	579 811,—	560 094,—	352 107,—	347 657,—	
	XIde „	Onvoorziene uitgaven.....	40 000,—	40 000,—	30 000,—	76 176,—	
			f 4 529 449,—	3 413 322,—	f 3 080 829,—	f 3 556 497,—	
		Curaçao.....	f 2 872 255,—	1 894 255,—	f 1 870 024,—		
		Aruba.....	195 425,—	145 845,—	150 277,—		
		Bonaire.....	97 158,—	97 260,—	94 542,—		
		St. Martin.....	100 643,—	88 600,—	92 849,—		
		St. Eustatius.....	38 227,—	35 147,—	43 182,—		
		Saba.....	48 442,—	44 608,—	44 315,—		
		Benedenwindsche eilanden.....	2 400,—	2 400,—	3 120,—		
		Bovenwindsche eilanden.....	12 988,—	12 988,—	16 308,—		
		Alle eilanden.....	1 161 911,—	1 092 219,—	766 212,—		
			f 4 529 449,—	3 413 322,—	f 3 080 829,—		

(141) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 136.

(142) Zie gedrukt stuk No. 8.

Date	Description	Debit	Credit
1890	Jan 1		
	Jan 2		
	Jan 3		
	Jan 4		
	Jan 5		
	Jan 6		
	Jan 7		
	Jan 8		
	Jan 9		
	Jan 10		
	Jan 11		
	Jan 12		
	Jan 13		
	Jan 14		
	Jan 15		
	Jan 16		
	Jan 17		
	Jan 18		
	Jan 19		
	Jan 20		
	Jan 21		
	Jan 22		
	Jan 23		
	Jan 24		
	Jan 25		
	Jan 26		
	Jan 27		
	Jan 28		
	Jan 29		
	Jan 30		
	Jan 31		
	Feb 1		
	Feb 2		
	Feb 3		
	Feb 4		
	Feb 5		
	Feb 6		
	Feb 7		
	Feb 8		
	Feb 9		
	Feb 10		
	Feb 11		
	Feb 12		
	Feb 13		
	Feb 14		
	Feb 15		
	Feb 16		
	Feb 17		
	Feb 18		
	Feb 19		
	Feb 20		
	Feb 21		
	Feb 22		
	Feb 23		
	Feb 24		
	Feb 25		
	Feb 26		
	Feb 27		
	Feb 28		
	Feb 29		
	Feb 30		
	Feb 31		
	Mar 1		
	Mar 2		
	Mar 3		
	Mar 4		
	Mar 5		
	Mar 6		
	Mar 7		
	Mar 8		
	Mar 9		
	Mar 10		
	Mar 11		
	Mar 12		
	Mar 13		
	Mar 14		
	Mar 15		
	Mar 16		
	Mar 17		
	Mar 18		
	Mar 19		
	Mar 20		
	Mar 21		
	Mar 22		
	Mar 23		
	Mar 24		
	Mar 25		
	Mar 26		
	Mar 27		
	Mar 28		
	Mar 29		
	Mar 30		
	Mar 31		
	Apr 1		
	Apr 2		
	Apr 3		
	Apr 4		
	Apr 5		
	Apr 6		
	Apr 7		
	Apr 8		
	Apr 9		
	Apr 10		
	Apr 11		
	Apr 12		
	Apr 13		
	Apr 14		
	Apr 15		
	Apr 16		
	Apr 17		
	Apr 18		
	Apr 19		
	Apr 20		
	Apr 21		
	Apr 22		
	Apr 23		
	Apr 24		
	Apr 25		
	Apr 26		
	Apr 27		
	Apr 28		
	Apr 29		
	Apr 30		
	Apr 31		
	May 1		
	May 2		
	May 3		
	May 4		
	May 5		
	May 6		
	May 7		
	May 8		
	May 9		
	May 10		
	May 11		
	May 12		
	May 13		
	May 14		
	May 15		
	May 16		
	May 17		
	May 18		
	May 19		
	May 20		
	May 21		
	May 22		
	May 23		
	May 24		
	May 25		
	May 26		
	May 27		
	May 28		
	May 29		
	May 30		
	May 31		
	Jun 1		
	Jun 2		
	Jun 3		
	Jun 4		
	Jun 5		
	Jun 6		
	Jun 7		
	Jun 8		
	Jun 9		
	Jun 10		
	Jun 11		
	Jun 12		
	Jun 13		
	Jun 14		
	Jun 15		
	Jun 16		
	Jun 17		
	Jun 18		
	Jun 19		
	Jun 20		
	Jun 21		
	Jun 22		
	Jun 23		
	Jun 24		
	Jun 25		
	Jun 26		
	Jun 27		
	Jun 28		
	Jun 29		
	Jun 30		
	Jun 31		
	Jul 1		
	Jul 2		
	Jul 3		
	Jul 4		
	Jul 5		
	Jul 6		
	Jul 7		
	Jul 8		
	Jul 9		
	Jul 10		
	Jul 11		
	Jul 12		
	Jul 13		
	Jul 14		
	Jul 15		
	Jul 16		
	Jul 17		
	Jul 18		
	Jul 19		
	Jul 20		
	Jul 21		
	Jul 22		
	Jul 23		
	Jul 24		
	Jul 25		
	Jul 26		
	Jul 27		
	Jul 28		
	Jul 29		
	Jul 30		
	Jul 31		
	Aug 1		
	Aug 2		
	Aug 3		
	Aug 4		
	Aug 5		
	Aug 6		
	Aug 7		
	Aug 8		
	Aug 9		
	Aug 10		
	Aug 11		
	Aug 12		
	Aug 13		
	Aug 14		
	Aug 15		
	Aug 16		
	Aug 17		
	Aug 18		
	Aug 19		
	Aug 20		
	Aug 21		
	Aug 22		
	Aug 23		
	Aug 24		
	Aug 25		
	Aug 26		
	Aug 27		
	Aug 28		
	Aug 29		
	Aug 30		
	Aug 31		
	Sep 1		
	Sep 2		
	Sep 3		
	Sep 4		
	Sep 5		
	Sep 6		
	Sep 7		
	Sep 8		
	Sep 9		
	Sep 10		
	Sep 11		
	Sep 12		
	Sep 13		
	Sep 14		
	Sep 15		
	Sep 16		
	Sep 17		
	Sep 18		
	Sep 19		
	Sep 20		
	Sep 21		
	Sep 22		
	Sep 23		
	Sep 24		
	Sep 25		
	Sep 26		
	Sep 27		
	Sep 28		
	Sep 29		
	Sep 30		
	Sep 31		
	Oct 1		
	Oct 2		
	Oct 3		
	Oct 4		
	Oct 5		
	Oct 6		
	Oct 7		
	Oct 8		
	Oct 9		
	Oct 10		
	Oct 11		
	Oct 12		
	Oct 13		
	Oct 14		
	Oct 15		
	Oct 16		
	Oct 17		
	Oct 18		
	Oct 19		
	Oct 20		
	Oct 21		
	Oct 22		
	Oct 23		
	Oct 24		
	Oct 25		
	Oct 26		
	Oct 27		
	Oct 28		
	Oct 29		
	Oct 30		
	Oct 31		
	Nov 1		
	Nov 2		
	Nov 3		
	Nov 4		
	Nov 5		
	Nov 6		
	Nov 7		
	Nov 8		
	Nov 9		
	Nov 10		
	Nov 11		
	Nov 12		
	Nov 13		
	Nov 14		
	Nov 15		
	Nov 16		
	Nov 17		
	Nov 18		
	Nov 19		
	Nov 20		
	Nov 21		
	Nov 22		
	Nov 23		
	Nov 24		
	Nov 25		
	Nov 26		
	Nov 27		
	Nov 28		
	Nov 29		
	Nov 30		
	Nov 31		
	Dec 1		
	Dec 2		
	Dec 3		
	Dec 4		
	Dec 5		
	Dec 6		
	Dec 7		
	Dec 8		
	Dec 9		
	Dec 10		
	Dec 11		
	Dec 12		
	Dec 13		
	Dec 14		
	Dec 15		
	Dec 16		
	Dec 17		
	Dec 18		
	Dec 19		
	Dec 20		
	Dec 21		
	Dec 22		
	Dec 23		
	Dec 24		
	Dec 25		
	Dec 26		
	Dec 27		
	Dec 28		
	Dec 29		
	Dec 30		
	Dec 31		

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

RAMING DER MIDDELEN.

No. 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1928.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—15.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

TOELICHTING VAN DE RAMING
DER MIDDELEN.

No. 5.

TOELICHTING

VAN DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

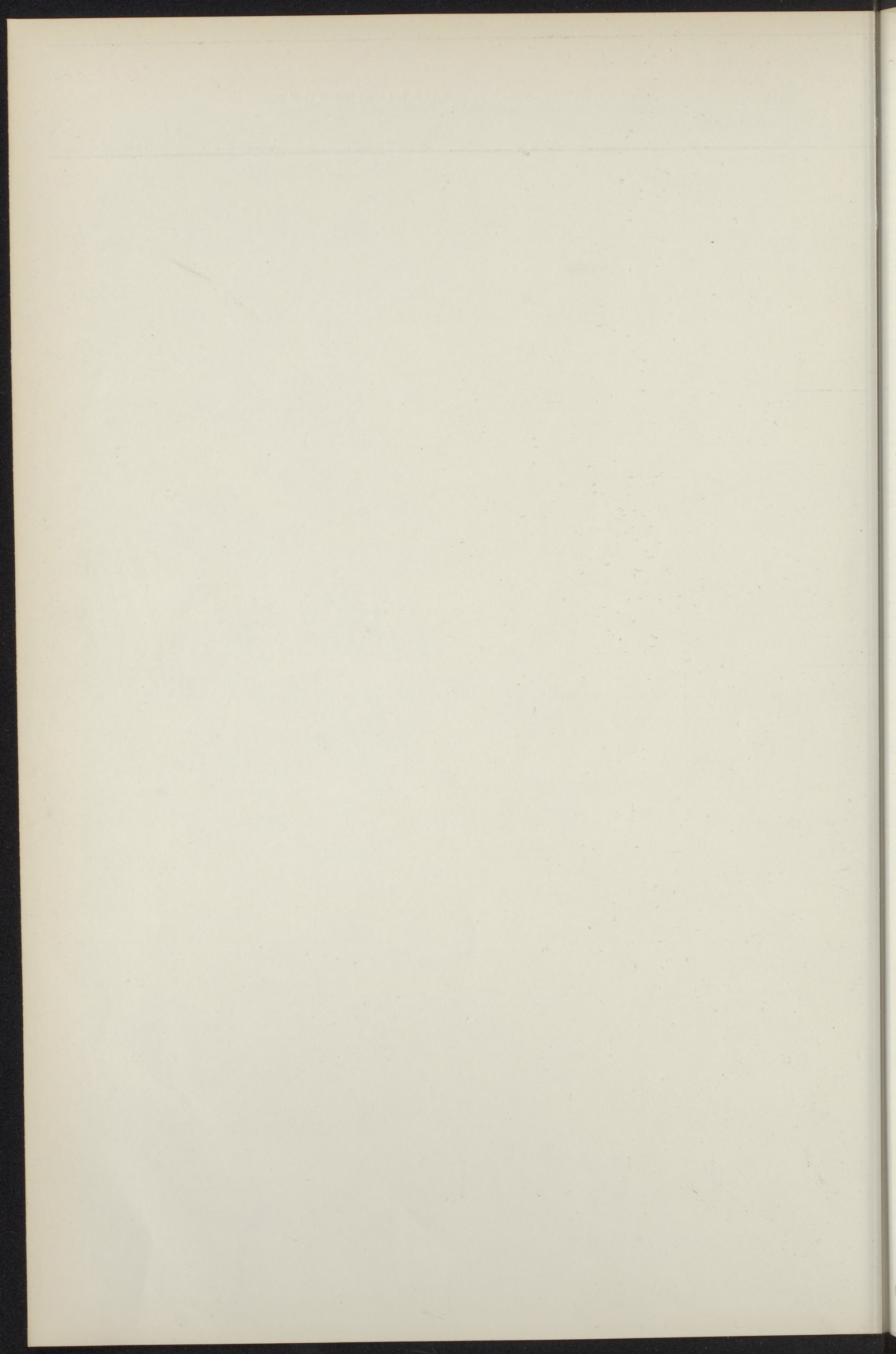
VOOR HET DIENSTJAAR

1928.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1926.	Gemiddelde opbrengst over 1924-1926.	TOELICHTINGEN.
		1928.	1927.	1926.			
<i>A. Belastingen.</i>							
a.	Invoerrecht	f 884 000,—	f 641 500,—	f 500 000,—	896 012,—	f 706 070,—	<p><i>Aangezien bij het doen der raming geen gebruik kon worden gemaakt van het bedrag der gemiddelde opbrengst 1924/26 is, rekening houdend met de opbrengst over 1926, een hooger bedrag dan het gemiddelde als vermoedelijke opbrengst voor 1928 genomen.</i></p> <p><i>De bedragen geraamd voor de Gebruiks- en Inkomstenbelastingen zijn gesteld op die, welke vermoedelijk zullen worden ontvangen als gevolg van verhoogde aanslagen, waarvan enkele, na beroep, vermindering zullen ondergaan.</i></p>
b.	Accijns op gedistilleerd	735 000,—	630 000,—	500 000,—	731 961,—	698 849,—	
c.	Accijns op geslacht	16 300,—	14 200,—	14 000,—	17 312,—	16 425,—	
d.	Zegelbelasting	35 700,—	27 700,—	24 000,—	36 378,—	31 438,—	
e.	Overdrachtsbelasting	28 000,—	27 900,—	20 000,—	28 732,—	43 602,—	
f.	Belasting op openbare verkooping van roerend goed	600,—	1 000,—	1 000,—	907,—	885,—	
g.	Grondbelasting	108 000,—	110 000,—	100 000,—	105 584,—	96 679,—	
h.	Gebruiksbelasting	84 700,—	74 300,—	60 000,—	62 441,—	53 969,—	
i.	Inkomstenbelasting	356 700,—	321 500,—	260 000,—	273 346,—	263 800,—	
j.	Successiebelasting	20 000,—	17 000,—	17 000,—	22 700,—	18 074,—	
k.	Vergunningsrecht	34 400,—	32 400,—	32 000,—	34 468,—	32 928,—	
l.	Hondenbelasting	6 400,—	6 000,—	6 000,—	6 676,—	6 818,—	
m.	Petroleumraffinaderijbelasting	2 500,—	3 000,—	3 000,—	4 422,—	3 165,—	
		f 2 312 300,—	f 1 906 500,—	f 1 537 000,—	2 220 939,—		
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>							
a.	Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand	f 1 600,—	f 350,—	f 300,—	528,—	442,—	<p>Als gevolg van de Verordening van den 21n. Januari 1927 (P. B. No. 4) is deze raming verhoogd.</p>
b.	Opbrengst van den zeilvaardienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden	5 000,—	4 500,—	5 000,—	5 415,—	5 181,—	
c.	Boeten	10 700,—	7 000,—	7 000,—	10 670,—	8 550,—	
d.	Vergoeding wegens inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor van den industrieelen eigendom	1 000,—	1 200,—	1 200,—	1 140,—	1 187,—	
e.	Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	3 400,—	3 000,—	2 000,—	4 515,—	3 480,—	
f.	Ontvangsten wegens aan- of afmonstering van scheepsvolk	1 000,—	1 100,—	1 100,—	1 311,—	1 315,—	
g.	Huur van Landsgronden en eigendommen	68 000,—	60 700,—	55 000,—	74 384,—	62 862,—	
h.	Registratierecht	1 400,—	1 200,—	1 200,—	1 463,—	1 310,—	
i.	Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	87 000,—	44 250,—	35 000,—	67 713,—	52 730,—	
j.	Huur van opslagplaatsen	23 500,—	14 100,—	12 000,—	21 455,—	16 984,—	
k.	Uitvoerrecht: van mijnproducten	100 000,—	100 000,—	100 000,—	126 685,—	42 228,—	<p>De opbrengst wegens huur is lager geraamd dan die over 1926 omdat aangenomen wordt dat in 1927 de achterstand zoo goed als geheel zal zijn ingehaald.</p>
	van zout	1 500,—	1 000,—	2 000,—	1 782,—	594,—	
l.	Concessierechten: voor de brug over de haven	f 1 200,—					
	voor de elektrische werken	800,—					
		2 000,—	1 000,—	1 000,—	2 059,—	1 702,—	<p>De raming voor 1928 is verhoogd als gevolg van het Besluit van den 7n. Augustus 1926 (P. B. No. 27).</p>

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1926.	Gemiddelde opbrengst over 1924-1926.	TOELICHTINGEN.
		1928.	1927.	1926.			
m.	Inkomsten van de posterij.....	f 96 800,—	f 83 700,—	f 70 000,—	99 086,—	f 104 095,—	
n.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank.....	4 000,—	2 800,—	2 800,—	4 435,—	3 689,—	
o.	Opbrengst van Landsradioposten.....	66 500,—	60 500,—	60 000,—	69 003,—	69 428,—	
p.	Opbrengst van Landstelefoon.....	40 000,—	40 000,—				
q.	Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao.....	1 400,—	1 000,—	1 000,—	1 329,—	1 250,—	
r.	Inkomsten van de Curaçaosche bank: aandeel in de zuivere winst..... f 15 800,— teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank..... 4 200,—	20 000,—	20 700,—	20 000,—	37 177,—	26 915,—	
s.	Schoolgelden.....	20 300,—	19 000,—	19 000,—	21 027,—	19 924,—	
t.	Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6.....	2 000,—	1 600,—	1 600,—	2 234,—	1 849,—	
u.	Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	6 100,—	8 000,—	10 000,—	6 889,—	12 187,—	
	Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw.....			6 000,—	2 478,—	3 473,—	
	Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz.....			1 500,—		566,—	
v.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst: gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmettingen, enz..... f 9 000,— verhuur van de ziekenauto..... 1 200,— geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz..... 8 600,— verkochte kaarten rechtgevend op geneeschundige hulp..... 2 600,—	21 400,—	13 500,—	11 000,—	22 476,—	16 244,—	
w.	Verpleeggelden, enz.: van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijders 1ste, 2de en 3de klasse..... f 3 600,— van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijders..... 400,—	4 000,—	4 000,—	4 000,—	5 333,—	4 074,—	
x.	Inkomsten van de vleeschhal.....	3 000,—	3 000,—	3 000,—	3 074,—	2 928,—	
y.	Vergoeding wegens onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels.....	6 000,—	3 000,—	2 000,—	5 937,—	3 755,—	
z.	Opbrengst van Landskaden.....	30 000,—					Zie de Memorie van Toelichting bij § 2.
aa.	Loodsgelden.....	375 000,—	217 950,—	180 000,—	330 298,—	248 627,—	
bb.	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensioneerde ambtenaren wegens pensioen.....	15 000,—	18 000,—	18 000,—	16 197,—	18 623,—	
cc.	Alle andere ontvangsten.....	104 800,—	47 500,—	50 000,—	163 426,—	126 405,—	
		f 1 122 400,—	f 783 650,—	f 682 600,—	1 109 519,—		De opbrengst overtrof de raming met een ruim bedrag omdat, bij het doen van de raming, het bedrag aan rente over 1925 van het te goed van Curaçao bij 's Rijks schatkist niet in rekening werd gebracht tot het bedrag, dat later bleek te moeten worden ontvangen. Voor 1928 is de raming derhalve verhoogd met het zeer vermoedelijk te ontvangen bedrag.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR			Opbrengst in 1926.	Gemiddelde opbrengst over 1924-1926.	TOELICHTINGEN.
		1928.	1927.	1926.			
	OVERZICHT.						
A.	Belastingen.....	f 2 312 300,—	f 1 906 500,—	f 1 537 000,—	2 220 939,—		
B.	Inkomsten van onderscheiden aard.....	1 122 400,—	783 650,—	682 600,—	1 109 519,—		
	Verhoogde opbrengst van de voormelde middelen en inkomsten.....			130 000,—			
C.	Leening tot dekking der uitgaven:			500 000,—			
	a. den aanleg van waterwerken.....	f 500 000,—					
	b. havenverbetering.....	200 000,—					
	c. bouw van een belastingkantoor.....	200 000,—					
		900 000,—	1 013 200,—				
		f 4 334 700,—	f 3 703 350,—	f 2 849 600,—	3 330 458,—		
	Curacao.....	f 4 008 000,—	f 3 429 800,—	f 2 488 450,—	2 968 212,—		
	Aruba.....	176 400,—	114 000,—	74 775,—	171 436,—		
	Bonaire.....	85 200,—	75 600,—	53 300,—	81 359,—		
	St. Martin (Nederlandsch gedeelte).....	32 200,—	34 450,—	44 425,—	54 121,—		
	St. Eustatius.....	3 200,—	10 100,—	16 040,—	12 310,—		
	Saba.....	4 700,—	12 900,—	13 610,—	15 833,—		
	Alle eilanden.....	25 000,—	26 500,—	159 000,—	27 187,—		
		f 4 334 700,—	f 3 703 350,—	f 2 849 600,—	3 330 458,—		
D.	Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der Curaçaosche middelen.	f 194 749,—	f 225 133,—	f 231 229,—			

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

STAAT DER INKOMSTEN VAN CURAÇAO
GEDURENDE DE JAREN 1922—1926.

No. 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten van
Curaçao over de jaren 1922—1926. (1)

(1) De cijfers over de jaren 1923, 1924, 1925 en 1926 zijn nog niet vastgesteld.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.
Curacao.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	f 330 260	f 397 001	f 520 339	f 620 832	f 826 641
Accijns op gedistilleerd.....	425 776	437 022	528 027	623 701	625 610
Accijns op geslacht.....	9 628	10 915	13 666	13 287	14 971
Zegelbelasting.....	18 989	20 763	23 024	25 367	30 449
Overdrachtsbelasting.....	11 892	20 264	57 626	38 284	26 541
Belasting op openbare verkooping van roerend goed..	936	919	964	727	632
Grondbelasting.....	56 920	61 900	70 336	83 363	93 434
Gebbruiksbelasting.....	29 225	36 205	39 980	49 026	56 151
Inkomstenbelasting.....	227 324	318 753	233 273	266 993	262 516
Successiebelasting.....	19 019	23 999	13 174	16 030	22 452
Vergunningsrecht.....	15 259	15 684	26 741	28 200	29 210
Hondenbelasting.....	1 936	3 053	3 862	5 454	4 530
Petroleumraffinerijbelasting.....	4 088	3 511	3 418	1 656	4 422
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...	75	84	138	234	168
Boeten.....	3 943	3 736	6 445	5 579	9 538
Inkomsten van de vleeschhal.....	2 044	2 298	2 894	2 816	3 074
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....	525	1 435	2 595	2 520	4 110
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk	384	1 723	1 084	1 364	1 290
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	22 580	24 761	34 183	44 142	55 036
Registratierecht.....	897	817	791	961	1 041
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	23 495	26 924	36 501	45 561	60 632
Huur van opslagplaatsen.....	9 124	10 877	10 997	13 522	17 926
Uitvoerrecht van mijnproducten.....	73 827	98 250	119 775	88 693	126 685
Concessierechten.....	6	1 959	735	2 314	2 059
Inkomsten van de posterij.....	55 248	58 880	95 012	88 826	81 145
Opbrengst van den post voor draadloze telegrafie.....	21 463	22 387	49 201	31 062	28 261
Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder	898	1 215	1 181	1 240	1 329
Inkomsten van de Curaçaosche bank.....	81 041	12 027	31 952	11 617	37 177
Schoolgelden.....	18 385	19 535	18 921	19 720	20 734
Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6.....	2 677	636	1 657	1 657	2 234
Landbouwopbrengsten.....	74				
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten.....	3 984	6 706	18 067	9 970	6 580
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....	4 764	4 762	7 729	15 831	21 060
Verpleeggelden, enz.....	2 975	4 175	3 123	3 768	5 338
Vergoeding wegens onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels.....	1 200	1 620	1 845	3 485	5 937
Loodsgelden.....	75 142	181 788	179 762	231 392	323 325
Alle andere ontvangsten.....	21 473	83 632	81 780	112 814	155 979
Aruba.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	6 041	5 925	8 997	23 356	43 035
Accijns op gedistilleerd.....	20 454	11 922	21 467	39 936	54 861
Accijns op geslacht.....	607	611	664	976	862
Zegelbelasting.....	1 209	1 206	1 502	3 163	3 551
Overdrachtsbelasting.....	227	333	420	2 371	1 061
Belasting op openbare verkooping van roerend goed					198
Grondbelasting.....	6 723	6 528	4 938	5 559	4 296
Gebbruiksbelasting.....	1 257	1 395	1 053	1 570	2 934
Inkomstenbelasting.....	1 655	3 523	2 866	2 557	4 851
Vergunningsrecht.....	1 020	1 043	1 449	2 094	2 450
Hondenbelasting.....	294	649	587	549	685
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...	102	30	72	150	246
Boeten.....	273	274	423	598	305
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....				810	405
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk		10	28		13
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	7 384	17 546	8 538	16 776	15 065
Registratierecht.....	146	131	110	211	193
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	222	381	582	3 508	4 930
Huur van opslagplaatsen.....	102	106	177	608	1 347
Concessierechten.....	600	400			
Inkomsten van de posterij.....	2 747	2 925	3 378	5 652	6 924

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.
Opbrengst van den post voor draadloze telegrafie.....	f 2 576	f 2 142	f 3 394	f 11 656	f 11 018
Afbetaling op verleende voorschotten voor landbouw....	2 539	2 272	685	872	309
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....			316	388	612
Loodsgelden.....	433	355	862	3 400	6 919
Alle andere ontvangsten.....	1 377	2 814	1 817	2 699	4 366
Bonaire.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	4 534	6 455	6 728	8 259	9 601
Accijns op gedistilleerd.....	28 282	30 296	51 375	83 752	45 563
Accijns op geslacht.....	597	612	716	688	521
Zegelbelasting.....	982	937	899	1 139	1 191
Overdrachtsbelasting.....	334	538	745	835	484
Grondbelasting.....	3 823	2 650	5 177	7 272	4 387
Gebbruiksbelasting.....	1 309	890	1 667	2 190	1 754
Inkomstenbelasting.....	2 655	3 141	2 941	2 369	1 756
Successiebelasting.....	221			2 006	
Vergunningsrecht.....	828	846	1 890	1 854	1 944
Hondenbelasting.....	327	462	676	913	841
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...	78	138	84	90	102
Boeten.....	119	31	134	433	253
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk	17	125	108	51	8
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	3 451	3 853	4 106	4 279	3 187
Registratierecht.....	68	68	68	66	102
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	1 108	1 515	1 941	1 872	1 896
Huur van opslagplaatsen.....	258	972	1 969	2 117	2 116
Inkomsten van de posterij.....	2 473	2 316	2 609	2 615	2 669
Opbrengst van den post voor draadloze telegrafie.....	1 430	1 546	1 255	1 425	1 709
Landbouw-opbrengsten.....	1 526		125	300	
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....			819	520	419
Loodsgelden.....	101	50	12	105	32
Alle andere ontvangsten.....	1 896	2 140	1 441	1 786	824
St. Martin (Nederlandsch gedeelte).					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	8 367	9 300	9 332	8 983	9 401
Accijns op gedistilleerd.....	4 840	4 128	3 897	2 060	1 444
Accijns op geslacht.....	635	641	446	377	484
Zegelbelasting.....	904	1 053	875	693	619
Overdrachtsbelasting.....	291	198	408	334	536
Belasting op openbare verkooping van roerend goed..	317		59		46
Grondbelasting.....	1 796	2 204	1 953	1 882	1 418
Gebbruiksbelasting.....	912	940	1 077	1 158	715
Inkomstenbelasting.....	2 535	2 712	1 449	1 526	1 685
Successiebelasting.....		56	242	54	
Vergunningsrecht.....	267	216	432	432	360
Hondenbelasting.....	129	426	398	402	188
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...			12	12	
Boeten.....	572	650	585	392	446
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	955	380		36	
Registratierecht.....	69	65	68	67	84
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	235	225	199	124	203
Huur van opslagplaatsen.....	438	12			11
Invoerrecht van zout.....	2 199	2 458	2 169	835	1 782
Inkomsten van de posterij.....	2 288	2 454	2 417	2 432	2 361
Opbrengst van den post voor draadloze telegrafie.....	20 884	17 959	16 507	24 781	28 015
Schoolgelden.....	140	200	270	280	293
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw.....					2 478
Landbouwopbrengsten.....	516	248			
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....			121	216	131
Loodsgelden.....	33	52	49	3	22
Alle andere ontvangsten.....	1 475	5 700	11 112	249	1 399
St. Eustatius.					
<i>A. Belastingen.</i>					
Invoerrecht.....	2 560	2 689	2 564	2 344	2 117

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.
Accijns op gedistilleerd.....	f 3 552	f 3 289	f 3 264	f 2 195	f 2 639
Accijns op geslacht.....	292	408	425	348	320
Zegelbelasting.....	470	409	385	308	273
Overdrachtsbelasting.....	52	56	119	445	58
Belasting op openbare verkooping van roerend goed..	3				31
Grondbelasting.....	1 195	984	917	1 603	1 205
Gebruiksbelasting.....	364	278	395	441	388
Inkomstenbelasting.....	1 301	679	784	828	1 234
Successiebelasting.....			17		248
Vergunningsrecht.....	180	180	324	288	216
Hondenbelasting.....	255	252	264	290	258
B. Inkomsten van onderscheiden aard.					
Boeten.....	218	123	199	95	34
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	497	818	1 445	689	1 091
Registratierecht.....	38	21	42	48	26
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	31	43	30	41	37
Huur van opslagplaatsen.....	101	69	67	40	55
Inkomsten van de posterij.....	1 665	1 461	1 436	1 222	1 149
Landbouw-opbrengsten.....	16	42	82	237	
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw.....	120		7 942		
Inkomsten van het katoenhuis en verzending van ka- toenvezel en zaad, enz.....	303		1 699		
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....			61	143	125
Alle andere ontvangsten.....	228	411	141	80	806
Saba.					
A. Belastingen.					
Invoerrecht.....	3 921	5 497	5 140	5 336	5 217
Accijns op gedistilleerd.....	4 356	3 741	3 251	1 662	1 844
Accijns op geslacht.....	149	151	214	156	154
Zegelbelasting.....	343	279	279	303	295
Overdrachtsbelasting.....	61	57	79	410	52
Grondbelasting.....	661	718	689	765	844
Gebruiksbelasting.....	345	343	348	563	499
Inkomstenbelasting.....	1 209	1 160	1 194	1 276	1 304
Vergunningsrecht.....	126	117	306	306	288
Hondenbelasting.....	93	153	207	177	174
B. Inkomsten van onderscheiden aard.					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtena- ren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand...	6	6	3	3	12
Boeten.....	65	283	43	56	94
Huur van Landsgronden en eigendommen.....	5	5	5	5	5
Registratierecht.....	17	14	11	25	17
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.....	14	19	48	72	15
Inkomsten van de posterij.....	3 057	3 072	3 303	4 297	4 838
Opbrengst van telefonische verbindingen.....	11	8	8	10	
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en af- betaling op die voorschotten.....			40	40	
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst.....				112	129
Alle andere ontvangsten.....	494	342	125	41	52
Alle eilanden.					
Inkomsten van onderscheiden aard.					
Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden.....	11 929	4 968	5 535	4 595	5 415
Vergoeding wegens inschrijving, enz. van handelsmer- ken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom.....	1 505	1 701	1 191	1 230	1 140
Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank.....	421	5 404	2 795	3 838	4 435
Terugbetaling van verleende visscherijvoorschotten.....	45				
Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen.....	2 719	16 059	22 194	17 479	16 197
	f 1 787 439	f 2 150 904	f 2 516 267	f 2 869 755	f 3 330 458

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927—15.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.

Overzicht.

No. 7.

OVERZICHT van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland voor 1928.

	INKOMSTEN	UITGAVEN.	VERSCHIL.	
			Voordeelig.	Nadeelig.
Curaçao.....	f 3 108 000,—	f 1 972 255,—	f 1 135 745,—	f —
Aruba.....	176 400,—	195 425,—	—	19 025,—
Bonaire.....	85 200,—	97 158,—	—	11 958,—
St. Martin (N. G.).....	32 200,—	100 643,—	—	68 443,—
St. Eustatius.....	3 200,—	38 227,—	—	35 027,—
Saba.....	4 700,—	48 442,—	—	43 742,—
Benedenwindsche eilanden.....	—	2 400,—	—	2 400,—
Bovenwindsche eilanden.....	—	12 988,—	—	12 988,—
Alle eilanden.....	25 000,—	1 161 911,—	—	1 136 911,—
<hr/>				
Leening tot dekking der uitgaven voor:	f 3 434 700,—	f 3 629 449,—	f 1 135 745,—	f 1 330 494,—
a. den aanleg van waterwerken. f 500 000				
b. havenverbetering..... 200 000				
c. bouw van een belasting kantoor 200 000				
	900 000,—	900 000,—		
<hr/>				
Bijdrage uit 's Rijks schatkist.....	f 4 334 700,—	f 4 529 449,—	f 1 135 745,—	f 1 330 494,—
	194 749,—		194 749,—	
<hr/>				
	f 4 529 449,—	f 4 529,449,—	f 1 330 494,—	f 1 330 494,—

Overzicht

OVERZICHT van de gezamenlijke inkomsten en uitgaven voor elk eiland, voor 1917

Eiland	Inkomsten		Uitgaven	
	1917	1916	1917	1916
1. A. B.	1000	1000	1000	1000
2. C. D.	2000	2000	2000	2000
3. E. F.	3000	3000	3000	3000
4. G. H.	4000	4000	4000	4000
5. I. J.	5000	5000	5000	5000
6. K. L.	6000	6000	6000	6000
7. M. N.	7000	7000	7000	7000
8. O. P.	8000	8000	8000	8000
9. Q. R.	9000	9000	9000	9000
10. S. T.	10000	10000	10000	10000
11. U. V.	11000	11000	11000	11000
12. W. X.	12000	12000	12000	12000
13. Y. Z.	13000	13000	13000	13000
14. AA. BB.	14000	14000	14000	14000
15. CC. DD.	15000	15000	15000	15000
16. EE. FF.	16000	16000	16000	16000
17. GG. HH.	17000	17000	17000	17000
18. II. JJ.	18000	18000	18000	18000
19. KK. LL.	19000	19000	19000	19000
20. MM. NN.	20000	20000	20000	20000
21. OO. PP.	21000	21000	21000	21000
22. QQ. RR.	22000	22000	22000	22000
23. SS. TT.	23000	23000	23000	23000
24. UU. VV.	24000	24000	24000	24000
25. WW. XX.	25000	25000	25000	25000
26. YY. ZZ.	26000	26000	26000	26000
27. AA. BB.	27000	27000	27000	27000
28. CC. DD.	28000	28000	28000	28000
29. EE. FF.	29000	29000	29000	29000
30. GG. HH.	30000	30000	30000	30000

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.

UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1926,
GEAFFECTEERD OP DEN POST VOOR
ONVOORZIENE UITGAVEN.

No. 8.

OMSCHRIJVING van de in 1926 gedane onvoorziene uitgaven.

Curaçao:

Uitgaven ter viering van het zilveren huwelijksfeest van H. M. de Koningin.....	f 1 405,80
Persoonlijke toelage van een klerk.....	300,—
Toelage van een tijd. opzichter bij het Departement van Openbare Werken.....	2 816,67
Aankoop van 2 auto-trucks voor de motorbrandspuiten	2 576,60
Vergoeding aan een officier wegens verhooging zijner premie voor brandverzekering door het stallen van de dienstauto's van openbare werken onder zijne woning.....	19,25
Transport, opstellen en onderhoud van een houtbewerkingsmachine van openbare werken.....	146,05
Uitgaven voor het terugbrengen uit Cuba van arbeiders afkomstig van Curaçao, Aruba en Bonaire, die om finantieele redenen niet in staat waren naar hun land terug te keeren.....	2 607,05
Aankoop van een terrein op Scharloo voor den bouw van een brug over het Waaigat.....	35 041,25
Aankoop van een auto voor het Departement van openbare werken.....	1 457,23
Tandheelkundige behandeling van een opzichter van het krankzinnigengesticht.....	12,50
Bezoldiging van een werktuigkundige bij het Departement van openbare werken.....	1 131,95
Monteeren van een loods voor openbare werken.	443,20
Uitkeering aan de vorige eigenaren van een gedeelte van de plantage Rozendal, door het Gouvernement gekocht.....	300,—
Bouw van een militair magazijn in het Waterfort.....	5 601,86
	<u>f 53 859,41</u>

Aruba.

Vergoeding aan de leden van de commissie tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.....	f 210,—
Uitgaven voor het terugbrengen uit Cuba van arbeiders, afkomstig van Curaçao, Aruba en Bonaire, die om finantieele redenen niet in staat waren naar hun land terug te keeren.....	9 311,22
Voltooiing van de loketten van het postkantoor.	20,—
	<u>f 9 541,22</u>

Bonaire:

Uitgaven ter viering van het zilveren huwelijksfeest van H. M. de Koningin.....	250,—
---	-------

St. Martin:

Uitgaven ter viering van het zilveren huwelijksfeest van H. M. de Koningin.....	f 300,—
Buitengewone herstelling van wegen beschadigd door zware regens.....	837,67
	<u>f 1 137,67</u>

St. Eustatius:

Uitgaven ter viering van het zilveren huwelijksfeest van H. M. de Koningin.....	f 201,72
---	----------

Saba:

Afbouw van een school te Bottom.....	f 9 338,82
Toelage aan den persoon, belast met het geven van onderwijs te Marypoint.....	360,—
Uitgaven ter viering van het zilveren huwelijksfeest van H. M. de Koningin.....	250,—
	<u>f 9 948,82</u>

Nederland:

Levering van boekwerken ten dienste van de gerechten en het parket van den procureur-generaal.....	f	46,45
Betaalde rekeningen inzake dienst draadlooze telegrafie.....		242,01
Betaalde overvracht op de bagage van kapitein ter zee J. H. G. Kremer in 1924 vertrokken voor de hydrografische opneming van de haven te Willemstad.....		66,84
Betaalde rekeningen wegens in 1924 gedane leverantiën ten behoeve van het weerkundige station.....		74,14
Levering van schietmaskers en patronen ten behoeve van den openbaren gezondheidsdienst.....		426,40
Vracht, loodshuur, enz. van 22 kisten geneesmiddelen en 1 ledige cylinder, verzonden van Cu-		

raçao naar Amsterdam en afgeleverd aan het Rijksmagazijn van geneesmiddelen aldaar.....	f	381,36
	f	1 237,20

Totaal.*in Curaçao:*

Curaçao.....	f	53 859,41
Aruba.....		9 541,22
Bonaire.....		250,—
St. Martin.....		1 137,67
St. Eustatius.....		201,72
Saba.....		9 948,82
	f	74 938,84
in Nederland.....		1 237,20
	f	76 176,04

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.*

STAAT

aantoonende de voorgestelde verhoogingen en verminderingen in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1928 in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor 1927.

No. 9.

VERHOOGINGEN EN VERMINDERINGEN

voorgesteld in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1928 in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting 1927.

Artikel Begrooting 1928.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	ONDERDEELEN.		ARTIKELEN.		Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelich- tenden Staat.
		Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	
Iste AFDEELING.						
Algemeen en gewestelijk bestuur.						
1	Bezoldigingen, enz. van den gouvernements-secretaris en andere ambtenaren en beambten.....			f	1 745,—	M. v. T. bladz. 3 en U. en T. staat alg. noot.
2	Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....				1 100,—	U. en T. staat noot 4.
6 a.	Bezoldigingen, enz. van de ambtenaren en beambten.....				f 420,—	U. en T. staat noot 6.
				f	2 845,—	
				f	420,—	
		Meer...		f	2 425,—	
IIde AFDEELING.						
Rechts- en Politiewezen.						
17 a.	Bezoldigingen enz. van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten.....				f 200,—	U. en T. staat alg. noot.
21	Bezoldiging, enz. van den directeur van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten.....			f	1 395,—	M. v. T. bladz. 3 en U. en T. staat alg. noot.
24	Teruggaaf aan het Departement van Koloniën van 50 % van de kosten van de militaire bezetting van Curaçao.....				78 350,—	U. en T. staat noot 12.
					35 200,—	U. en T. staat noot 13.
25	Huur en verlichting der wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en andere uitgaven.....				350,—	
30 a.	Vergoedingen wegens vacatiën: aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders voor motorrijtuigen.....	1 500,—				U. en T. staat noot 15.
b.	aan de ambtenaren, belast met aan- en afmonsteren van scheepsvolk.....	200,—				
					1 700,—	
				f	81 795,—	f 35 400,—
		Meer...		f	46 395,—	
IIIde AFDEELING.						
Geldelijk beheer.						
33 a.	Bezoldigingen, enz. van boschwachters.....				f 180,—	U. en T. staat alg. noot.
35 a.	Bezoldigingen, enz. van ambtenaren der belastingen.....			f	25 963,—	M. v. T. bladz. 4.
36	Vergoeding aan de ambtenaren der belastingen, enz.....				43 000,—	M. v. T. bladz. 4 en U. en T. staat noot 21.
					500,—	U. en T. staat noot 22.
37 a.	Bezoldigingen, enz. van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers.....	3 300,—				U. en T. staat alg. noot en noot 24.
c.	Toelagen van den postdirecteur en ambtenaren en beambten ten postkantore.....	480,—				M. v. T. bladz. 4.
					3 780,—	
38 c.	Benodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, enz. en andere uitgaven.....				9 100,—	M. v. T. bladz. 4.
40 a.	Bezoldigingen, enz. van het personeel bij den Landsradio- en -telefoonlenst.....	4 866,—				M. v. T. bladz. 4 en U. en T. staat alg. noot.
b.	Persoonlijke toelage aan een seiner op Curaçao.....		f 200,—			U. en T. staat noot 30.
					4 666,—	
					100 000,—	
					100,—	U. en T. staat noot 34.
					3 000,—	U. en T. staat noot 35.

Artikel Begrooting 1928.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.
54	Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder.....
IVde AFDEELING.	
Eeredienst, onderwijs en armenzorg.	
58 b.	Reis- en teerkosten van den inspecteur van het onderwijs.....
59 a.	Bezoldigingen van het onderwijzend personeel.....
b.	Toelagen.....
c.	Vergoeding aan den persoon belast met het geven van onderwijs te Marypont op Saba.....
61 a.	Uitkeeringen aan het personeel van de Roomsch-Katholieke scholen.....
c.	Tegemoetkoming in de kosten van stichten, enz. aan de Roomsch-Katholieke scholen.....
63	Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hogere bevoegdheden.....
Vde AFDEELING.	
Landbouw.	
75	Kosten tot aanmoediging van den katoenbouw.....
76	Bedrijfskosten van het katoenhuis op St. Eustatius, enz.....
77	Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken.....
VIde AFDEELING.	
Openbare gezondheidsdienst.	
78 a.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst en verdere ambtenaren.....
85	Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....
88	Bezoldiging, enz. van den inwonenden beambte, enz.....
90	Bezoldigingen, enz. van den hulp-scheikundige, enz.....
91	Benoodigdheden en andere uitgaven.....
92	Benoodigdheden en andere uitgaven.....
93	Aanschaffing van twee auto-onderstellen.....
94	Arbeidsloonen en andere uitgaven.....
97 a.	Vergoeding voor verpleging van onvermogenen, enz.....
98	Geneesmiddelen en geneeskundige benoodigdheden, enz.....
101	Aanschaffing van een ziekenauto.....
103	Bezoldiging van den marktmeester.....

ONDERDEELEN.		ARTIKELN.		Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	
		f 300,—		U. en T. staat noot 36.
		f 86 809,—	f 103 780,—	
	<i>Minder...</i>		f 16 971,—	
		f 200,—		U. en T. staat noot 38.
	1 784,—			M. v. T. bladz. 4.
	5 100,—			M. v. T. bladz. 4 en U. en T. staat noot 42.
	360,—			M. v. T. bladz. 4.
		7 244,—		
	52 792,—			M. v. T. bladz. 4.
	12 300,—			M. v. T. bladz. 4.
		65 092,—		
		1 000,—		U. en T. staat noot 50.
	<i>Meer...</i>	f 73 536,—		
		f 6 000,—	f 2 200,—	M. v. T. bladz. 4.
		1 350,—		M. v. T. bladz. 4.
		1 100,—		U. en T. staat noot 64.
		f 8 450,—	f 2 200,—	
	<i>Meer...</i>	f 6 250,—		
		f 9 132,—		M. v. T. bladz. 5.
		5 000,—		M. v. T. bladz. 5.
		100,—		U. en T. staat alg. noot.
		780,—		U. en T. staat alg. noot.
		1 000,—		U. en T. staat noot 76.
		2 000,—		M. v. T. bladz. 5.
		1 500,—		M. v. T. bladz. 5.
		10 400,—		M. v. T. bladz. 5 en U. en T. staat noot 80.
		15 570,—		M. v. T. bladz. 5.
		4 000,—		M. v. T. bladz. 5.
		4 200,—		M. v. T. bladz. 5.
		600,—		M. v. T. bladz. 6.
	<i>Meer...</i>	f 54 282,—		

Artikel Begrooting 1928.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.
VIIde AFDEELING.	
Openbare werken.	
105	Bezoldigingen, enz. van den directeur van openbare werken en andere ambtenaren en beambten.....
106	Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekenbehoefte.....
107	Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen, enz.....
108	Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen.....
109	Steenlag voor bestrating.....
110	Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen.....
111	Verschillende uitgaven.....
113	Benoodigdheden en andere uitgaven.....
VIIIste AFDEELING.	
Haven- en loodswezen.	
115	Bezoldigingen, enz. van den chef van het haven- en loodswezen en andere ambtenaren en beambten.....
116	Loon van motordrijvers, enz., onderhoud en herstelling van vaartuigen en het verrichten van peilingen in de haven en in het Schottegat.....
118	Bezoldigingen, enz. van het personeel.....
119	Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven.....
120	Bezoldigingen, enz. van het personeel.....
122	Bezoldigingen, enz. van het personeel en andere uitgaven.....
IXde AFDEELING.	
Mijnbouwkundige- en watervoorzieningsdienst.	
123	Bezoldigingen, enz. van den chef van den mijnbouwkundigen dienst, een ingenieur en een opzichter.....
Xde AFDEELING.	
Pensioenen, wachtgeld, enz.	
126	Pensioenen van burgerlijke landsdienaren.....
127	Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren.....
130	Wachtgeld.....
131	Onderstanden.....
135	Duurtebijslag en toelagen aan ambtenaren en andere personen in 's Landsdienst ter aanvulling van het verschil tusschen de aan dezen toegekende bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1922 genoten inkomsten.....

ONDERDEELLEN.		ARTIKELN.		Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
Meer.	Minder.	Meer.	Minder.	
		f 22 524,—		M. v. T. bladz. 6.
		1 420,—		M. v. T. bladz. 6.
		48 950,—		M. v. T. bladz. 6 en U. en T. staat noot 94.
		41 000,—		M. v. T. bladz. 7 en U. en T. staat noot 99.
		5 000,—		M. v. T. bladz. 8.
		284 400,—		M. v. T. bladz. 8.
		5 300,—		M. v. T. bladz. 10.
		3 050,—	f 11 000,—	M. v. T. bladz. 10 en U. en T. staat noot 115. U. en T. staat noot 116.
		f 411 644,—	f 11 000,—	
Meer...		f 400 644,—		
		f 3 191,—		M. v. T. bladz. 10 en U. en T. staat noten 118 en 121.
		13 680,—		M. v. T. bladz. 10 en U. en T. staat noot 123.
		4 766,—		M. v. T. bladz. 10.
		1 700,—		M. v. T. bladz. 10.
			f 89,—	U. en T. staat alg. noot.
		640,—		
		f 23 977,—	f 89,—	
Meer...		f 23 888,—		
			f 200,— 9 000,—	U. en T. staat noot 133a.
Minder...			f 9 200,—	
		f 24 457,—		U. en T. staat noot 134.
			f 5 623,—	U. en T. staat noot 135.
		158,—		
			535,—	U. en T. staat noot 136.
		1 260,—		
		f 25 875,—	f 6 158,—	
Meer...		f 19 717,—		

OVERZICHT.

Afdeeling.		Meer.	Minder.
I.	Algemeen en gewestelijk bestuur.....	f 2 425,—	f —
II.	Rechts- en politiewezen.....	46 395,—	—
III.	Geldelijk beheer.....	—	16 971,—
IV.	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	73 530,—	—
V.	Landbouw.....	6 250,—	—
VI.	Openbare gezondheidsdienst.....	54 282,—	—
VII.	Openbare werken.....	400 644,—	—
VIII.	Haven- en loodswezen.....	23 888,—	—
IX.	Mijnbouwkundige- en watervoorzieningsdienst.....	—	9 200,—
X.	Pensioenen, wachtgelden, enz.....	19 717,—	—
		f 627 137,—	f 26 171,—
		26 171,—	—
	<i>Totaal meer.....</i>	f 600 966,—	—
	De gezamenlijke uitgaven voor 1928 meer geraamd.....	f 600 966,—	—
	Bij: door leening te dekken uitgaven minder geraamd.....	—	113 200,—
	De uitgaven voor 1928 meer geraamd.....	f 714 166,—	—
	Af: de gewone middelen voor 1928 hooger geraamd.....	—	744 550,—
	Minder aan Rijksbijdrage noodig.....	f 30 384,—	—
	Rijksbijdrage voor 1927 geraamd op.....	—	225 133,—
	Dus Rijksbijdrage noodig voor 1928.....	f 194 749,—	—

N. B. Bij het opmaken van dezen staat is rekening gehouden met de bedragen, die door Z. E. den Minister van Koloniën, volgens telegram ontvangen 2 Februari 1927, op het wetsontwerp tot vaststelling van de begrooting voor 1927 zijn gebracht.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

Voorloopig Verslag.

No. 10.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Verschillende leden zijn onaangenaam getroffen door het feit, dat, ofschoon er op aangedrongen is de toegestane credieten niet te overschrijden, toch aanmerkelijke overschrijdingen hebben plaats gehad, als gevolg van onjuiste ramingen en wegens nieuwbouw, verbouwingen en andere werkzaamheden. Het is geen verblijdend teeken, dat, ofschoon in 1926 de middelen het aanzienlijke bedrag van 980 858,— gulden meer dan de raming hebben opgebracht, nog een Rijksbijdrage van 226 039,— gulden noodig was. Indien bedragen worden uitgegeven voor doeleinden, die den Raad van te voren niet bekend zijn en de Raad achteraf verneemt waaraan de sommen besteed zijn, wordt de beteekenis van het budgetrecht verkleind en verliest de Raad gedeeltelijk het medezeggenschap, dat dit College is toegekend. Hetgeen onder art. 113 van de begrooting voor 1926 toegestaan is en hetgeen in werkelijkheid uitgegeven is, levert hiervan een voorbeeld, n.l. toegestaan ruim 36 duizend, uitgegeven ruim 165 duizend gulden. Onder het aangehaalde artikel was ook voor onderhoud en herstelling van militaire gebouwen en werken ruim drie duizend gulden uitgetrokken; uitgegeven is ruim dertien duizend, terwijl onder de onvoorziene uitgaven ruim vijfduizend zeshonderd gulden voorkomt.

De hier aan het woord zijnde leden moeten hier laten uitkomen, dat het antwoord van het Bestuur dd. 8 Januari 1927, No. 62, op 's Raads schrijven van 14 December 1926, No. 26 niet al het gevraagde beantwoordt. Echter zullen zij niet langer hierbij stilstaan en niet alles ter sprake brengen, waartoe dit antwoord aanleiding geeft.

Het heeft de aandacht getrokken, dat door het opschorten van de uitvoering van het plan der watervoorziening de uitgaven voor de voorbereidende werkzaamheden op het artikel „arbeidsloonen, onderzoekingen, reis- en teerkosten van het personeel en andere uitgaven” werden verantwoord, waardoor de raming met ruim 14 400,— gulden werd overschreden. Men wenschte gaarne te vernemen waarin die voorbereidende werkzaamheden bestonden en waarom zij na de opschorting van de uitvoering van het plan nog noodig waren.

Voor onderhoud en herstelling, verbetering en verbreding van straten, wegen in de stad en de buitendistricten op het eiland Curaçao is gezamenlijk uitgegeven 191 490,— gulden. De beduidende overschrijding buiten beschouwing latende, wilde men hierbij laten uitkomen, dat in December 1926 vele straten en wegen op dit eiland in slechten toestand verkeerden, hetgeen voor een deel aan den tragen gang der werkzaamheden werd toegeschreven. Eenige leden wilden er de aandacht van het Bestuur op vestigen, dat de steile randen van de greppels aan de in de laatste jaren gerepareerde straten (op enkele plaatsen vrijwel loodrecht en wel ongeveer een halven meter diep) een gevaar voor voetgangers en automobielen opleveren, voorts, dat op sommige plaatsen het water niet behoorlijk doorstroomt en er zich plassen vormen met alle daaraan schadelijke gevolgen.

Voor den aanleg van de telefoon was, als de afdelingen het juist hebben f 167 000,— geraamd en volgens de nu gedane mededeeling f 205 187,— uitgegeven, zoodat de raming met f 38 187,— overschreden is.

In dit verband werd de vraag gesteld of alle kosten ten laste van 1926 geboekt zijn en zoo niet, welk bedrag ten laste van het vorig dienstjaar is gebracht. Men wenschte tevens gaarne ingelicht te worden omtrent de juistheid van hetgeen vrij algemeen verteld wordt, n. l., dat een gedeelte van de aanlegkosten van de telefoon en wel het dichtmaken der straten, niet onder de rubriek „telefoon” verantwoord is.

Tijdens het leggen der leiding rezen er algemeen klachten, dat er opengebroken straten lang, soms wel een maand open bleven liggen tot groot ongerief van de omwonenden en het publiek. Eenige leden lieten uitkomen, dat de nieuwe telefoon beter is dan de oude, die al 30 jaren oud was, doch dat de nieuwe niet zoo goed is of werkt als zij verwachtten.

De inkomsten van de telefoon worden op f 40 000,— geschat, de bedrijfs- en onderhoudskosten op f 34 000,— terwijl een nieuwe betrekking n. l. directeur van den landsradio- en telefoondienst met een jaarlijksch inkomen van f 6 000,— is gecreëerd. De verwachting werd intusschen uitgesproken, dat de telefoon in komende jaren een gunstig gevolg op het cijfer der ontvangsten hebben zal.

Voor telefoonabonnementen is in 1926 uitgegeven f 1 687,—, voor 1927 geraamd f 2 500,— en wordt voor 1928 gevraagd f 6 000,—. Die verhooging is wel is waar voor een voornaam deel veroorzaakt door berekening volgens het nieuwe tarief, doch het bedrag van f 6 000,— is, rekening houdende met de geschatte totale opbrengst ad f 40 000,—, een zeer hoog percentage te noemen. Gevraagd werd of het Bestuur zou willen opgeven hoeveel telefoontoestellen er op de verschillende landskantoren en -bureaux zijn en hoeveel en welke ambtenaren een kosteloze diensttelefoon aan hun woning hebben.

De opmerking werd gemaakt, dat twee jaren achter elkander het als saldo der ontvangsten en uitgaven opgegeven bedrag moest worden gerespecteerd: n.l. het batig saldo over 1924 bleek aanmerkelijk lager te zijn en nu blijkt, dat er over 1925 geen tekort, maar een overschot is. Gevreesd werd, dat zoodoende het overzicht over het afgeloopen jaar, dat noodig is om zich te orienteeren en beslissingen omtrent het in te gane jaar te nemen, er onder lijdt.

Men zou gaarne willen vernemen of en zoo ja hoeveel rente wegens tegoed in Nederland over 1926 gemaakt is.

Het is ongetwijfeld een hoopvol stemmend feit, dat de middelen steeds ruimer vloeien. Intusschen blijven de afdelingen de zoogenaamde meerdere opbrengst vrijwel uitsluitend beschouwen als een reactie op ramingen, die op een onjuiste basis zijn opgemaakt. Nadat door den Raad meermalen gewezen is op deze omstandigheid, die een begrotingspolitiek als door dit College voorgestaan niet ten goede komt, moet hierbij worden geconstateerd, dat het Bestuur nu blijkbaar 's Raads meening is gaan deelen door de raming te stellen op ongeveer de som, die iedere belasting of ieder middel in 1926 heeft opgebracht.

Reeds bij het eindverslag in zake de Handelskade en het Waaigat dd. 24 Augustus 1926 verklaarden de afdelingen zich voor het heffen van kadegelden. Nu in de raming der inkomsten een post van f 30 000,— onder dat hoofd voorkomt, werd de aandrang herhaald, dat bij *verordening* het tarief der kadegelden wordt vastgesteld. De kade en de haven zijn openbare verkeerswegen en vergoeding voor het ten gebruike innemen daarvan is niet op één lijn te stellen met bijv. opbrengst van een door het Gouvernement verhuurd woonhuis. Loodsgelden, dienstverrichtingen van de ambtenaren van den Burgerlijken Stand zijn bij verordening geregeld en er worden bezwaren tegen gemaakt, dat kadegelden bij *beschikking* worden voorgeschreven.

Het Bestuur neemt aan, dat de Handelskade met twee schepen bezet zal zijn. Eenige leden verklaarden, dat als bijv. een boot van de Colon lijn aan die kade gemeerd ligt, er geen voldoende plaats voor een ander stoomschip overblijft in verband met de opendraaiende Emmabrug, en vooral na het uitbouwen van de kade zooveel meters de haven in.

Door verschillende leden werd betreurd, dat geen rekening is gehouden met den wensch door den onder-voorzitter op 8 Mei 1926 bij de behandeling der laatste begrooting uitgesproken om de nieuwe werken en voorstellen bij afzonderlijke begrooting aan te brengen. Door het toevoegen van alles bij elkander wordt er geen juist beeld verkregen en wordt de toestand niet zuiver weergegeven. Aangezien noodzakelijk een terugblik op het afgelopen jaar moet worden geworpen, waarbij gewichtige onderwerpen zich aan de aandacht opdringen, maakt de korte tijd tusschen het indienen en behandelen der begrooting het verder vrijwel onmogelijk voldoende zorg aan het bestudeeren der nieuwe plannen te besteden, te meer, als de afdelingen op een of ander punt uitvoerige inlichtingen verlangen. Ziende, dat wegens den gelimiteerden tijd ditmaal de verschillende door het Bestuur aangesneden onderwerpen niet naar behooren kunnen worden behandeld, gaven vele leden als hunne meening te kennen, dat ook zonder wetswijziging of schade voor 's Lands belangen de bespreking van enkele der hier bedoelde onderwerpen tot na de opening van het nieuwe zittingjaar had kunnen worden aangehouden.

Eenige leden wilden hier laten uitkomen, dat door wenken en adviezen van den Kolonialen Raad 's Lands kas meer dan eens beduidende uitgaven zijn bespaard geworden.

Wat de Bovenwindsche eilanden betreft, was men algemeen overtuigd, dat zij door emigratie geteisterd, steeds achteruit gaan. De afdelingen zijn met het Bestuur van meening, dat ingrijpende veranderingen dienen te worden gebracht in de administratieve inrichting dier eilanden, wil maar eenigszins rekening worden gehouden met het belang van de plaatsen in verband met de daarvoor gedane uitgaven. Waar het Bestuur reeds een geheel schema voor oogen heeft, hadden de afdelingen gaarne gezien, dat het Bestuur niet alleen melding maakte van de af te schaffen belastingen, maar ook mededeelde hoeveel en welke ambtenaren overtollig zouden worden en welke bezuinigingen te verwachten waren: m.a.w. dat het Bestuur een staat van hetgeen prijs gegeven en uitgespaard wordt, van inkomsten en uitgaven overlegde, aantoonende den toestand na doorvoering van het plan, opdat de afdelingen zich omtrent een en ander een oordeel zouden kunnen vormen. In de afdelingen zijn ook stemmen opgegaan om de betrekking van Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden op te heffen en ambtenaren van lageren rang op elk dier drie eilanden als bestuursambtenaar te laten optreden. Lettende op het geringe aantal inwoners dier drie eilanden (volgens het Koloniaal verslag 4920 samen) werd het, na eventueele afschaffing van belastingen niet meer noodig geacht een hoofdamtenaar met een jaarlijksch inkomen van f 7000.— bij den door het Bestuur beschreven toestand van inzinking, als Gezaghebber te laten optreden.

Algemeen zijn de afdelingen overtuigd van de noodzakelijkheid van het aanbrengen van verbeteringen in de haven van Willemstad en in den havenmond. In het eindverslag in zake de Handelskade en het Waaigat dd. 24 Augustus 1926 zijn eenige opmerkingen gemaakt betreffende de as van de haven. Nog in 's Raads vergadering van den 17n. Januari 1927 heeft het lid Perret Gentil over de St. Annabaai gesproken. Echter kunnen vele leden hun ingenomenheid niet betuigen met de wijze, waarop deze voor Curaçao zoo gewichtige aangelegenheid is behandeld. Bij de memorie van toelichting op deze begrooting deelt het Bestuur mede, dat de bekostiging van de havenverbetering door den Minister bestemd is om uit een leening te geschieden; dat Zijne Exellentie reeds op de begrooting voor 1927 als eersten termijn f 200 000,— heeft aangevraagd en dat het Bestuur derhalve ook voor 1928 een gelijk crediet heeft geraamd. De juiste plannen kunnen niet worden overgelegd, omdat aan het opzetten dier plannen de uitzending van een kundig civiel ingenieur zal moeten voorafgaan. Als de plannen gereed zijn, zullen zij den Raad worden medegedeeld. Hiertegen werd aangevoerd, dat zoodoende vier ton voor dit doel beschikbaar zullen worden gesteld en wel door een leening te dekken, zonder dat de Raad de plannen heeft gezien of zelfs weet wat er eigenlijk in en met de haven zal geschieden. Aangezien de uitzending van een civiel-ingenieur aan het opzetten der plannen moet voorafgaan, wil het regelmatig voorkomen, dat de Raad na de komst van den ingenieur en na bekomen inzage van de plannen en na verkregen opgave van de daarmee gemoeide bedragen, de benodigde gelden voteert, opdat de Raad zijn meening over het plan en over de onderdeelen daarvan zal kunnen uitspreken alvorens de gelden toe te staan. Betoogd werd n.l., dat ook de Raad in de gelegenheid moet worden gesteld het plan te onderzoeken vóór dat de zaak is bediscussied en tot een leening wordt besloten. Met het oog op het bovenstaande werd het Bestuur in overweging gegeven het voorstel terug te nemen en als de plannen gereed zijn, onder overlegging daarvan, de noodige credieten aan te vragen.

Men zou ook wenschen te vernemen of de hierin bedoelde civiel-ingenieur tevens aangewezen zal worden als hoofd van het Departement van Openbare Werken.

Bij de bespreking dezer havenaangelegenheid lieten enkele leden uitkomen, dat de verlichting van de haven, speciaal die van het Schottegat, zeer te wenschen overlaat en wilden zij het Bestuur dringend verzoeken daarin verbetering te willen brengen.

Het postkantoor en het tolkantoor, welke beide onder de nieuwe werken worden voorgesteld, werden algemeen beschouwd te behooien tot de onderwerpen, waarvan de bespreking wegens den kort gemeten tijd tot den aanvang van het nieuwe zittingjaar moet worden uitgesteld. Thans ontbreekt de gelegenheid om de zaak van de verschillende kanten te bezien en het voorstel tot tijdelijke heffing op ingevoerde goederen grondig te

onderzoeken. Terwijl de afdelingen het Bestuur hierbij het verzoek tot terugneming doen, verklaren zij zich gaarne bereid het nieuw in te dienen voorstel ten spoedigste in behandeling te nemen. Gaarne hadden zij dan ook overlegging van de plannen en een gedetailleerde kostenberekening.

Voor de uitvoering van het Waaigatplan wordt een crediet van f 60 000,— aangevraagd, hoofdzakelijk om het geheele Waaigat van kademuren te voorzien en een weg te bouwen, die de De Ruyterkade met den Scharlooweg moet verbinden. Verschillende leden betoogden, dat er eerst een afgerond plan voor de verbetering van het Waaigat ontworpen en door den Raad goedgekeurd moet zijn, vóórdat kan worden overgegaan tot het voorzien van het geheele Waaigat van kademuren en het bouwen van een weg om de De Ruyterkade met den Scharlooweg te verbinden. Overigens is het niet duidelijk waar die weg moet komen. Die verbinding wordt thans door de Ooststraat bewerkstelligd en binnenkort komt de nieuwe Scharloobrug. Voor het uitdiepen van het Waaigat zoover als het doenlijk is, werd ook een pleit gevoerd, terwijl door het uitbaggeren ook kan worden tegengegaan, dat het Waaigat, zooals thans vaak gebeurd, onwelriekende geuren verspreidt. Ten einde niet op dit een en ander vooruit te loopen, of tot maatregelen te besluiten, welke later een breeder plan in den weg mochten staan, terwijl thans de tijd ontbreekt om op dit alles dieper in te gaan, werd het gewenscht geacht, dat het onderhavig voorstel van de begroting werd afgevoerd. De bestemming van het Waaigat zal inmiddels allicht duidelijker kunnen blijken.

Een dergelijk standpunt wordt ook ingenomen ten opzichte van den bouw van een aanlegsteiger in de Paardenbaai op Aruba. Men vroeg zich af waarop een beslissing van den Raad in deze gebaseerd zou zijn. De plannen zijn niet bekend, noch waar de steiger moet komen; ook niet hoeveel die zou moeten kosten. In den uitgewerkten staat is vermeld, dat f 30 000,— voor eersten termijn aangevraagd wordt, maar daarbij wordt niet medegedeeld hoeveel termijnen er, naar verwacht wordt, volgen zullen.

In dit verband werd ook verwezen naar het in het voorloopig verslag betreffende de ontwerp-begroting voor 1927 ten deze opgemerkte.

Ook liet loodswezen werd ter tafel gebracht en de hoop uitgesproken, dat na aankomst van den nieuwen chef van dienst de reorganisatie van dezen tak van overheidsbemoeiing ernstig ter hand genomen zal worden en doeltreffende regelingen getroffen zullen worden. Gemeend werd b.v. dat het aantal loodsen groot genoeg is om deze ambtenaren in 3 wachten, elk van 8 uur in te deelen, zoodat te allen tijde een voldoende aantal personen voor de bediening der haven beschikbaar is. En dat elke wacht — ook de nacht-wacht — op het werk moet zijn en niet thuis (waar de dienstdoenden dan door een ondergeschikten beambte opgebeld moeten worden, wanneer hunne praestatiën worden vereischt) spreekt van zelf. Ook aan een nieuw havenreglement zal dan wel gedacht worden. Voorzorgen om de loodsbooten zooveel mogelijk in goeden staat te houden, zijn intusscher urgent.

Onder de IXde afdeling worden gelden aangevraagd voor de bezoldiging van den chef van den mijnbouwkundigen dienst, een ingenieur en een opzichter. Alhoewel de Raad nog geen officieele mededeelingen ter zake van het Bestuur ontvangen heeft, wordt door de besprekingen door Dr. Ir. Versluys met Raadsleden gevoerd, de gevolgtrekking gewettigd, dat, indien zulks niet reeds is geschied, het plan Molengraaff opgegeven zal worden. In dit stadium bestaat er naar het eenparig gevoelen der afdelingen geen reden om die gelden toe te staan; zelfs werd de opvatting verkondigd, dat reeds thans tot opheffing van de betrekking van chef van den mijnbouwkundigen dienst zou kunnen worden overgegaan. De afdelingen zouden gaarne de meening van het Bestuur hierover willen vernemen. Van deze gelegenheid zouden de afdelingen ook gebruik willen maken om de benaming „Mijnbouwkundige dienst” van de Curaçaosche begroting te doen verdwijnen. Komt er eene watervoorziening tot stand, dan zal toch in elk geval het gedeelte betreffende den mijnbouwkundigen dienst moeten vervallen, daar er van zoodanige diensten, naar het zich laat aanzien, geen sprake zal kunnen wezen.

Verschillende leden, die aan de behandeling van dit ontwerp in de afdelingen deelnamen, gaven te kennen, dat zij het op hoogen prijs zullen stellen, wanneer de plannen van Dr. Versluys omtrent de watervoorziening, die naar verluidt, bij het Bestuur ingediend zijn, zoo spoedig mogelijk aan den Raad overgelegd worden. Indien de omstandigheden zulks veroorloven hoopten de hier aan het woord zijnde leden dat het voorstel nog met deze begroting behandeld zou kunnen worden. De bekostiging van de plannen zal dan tevens onder de oogen gezien kunnen worden.

Het is reeds algemeen bekend, dat de Heer Versluys Hato uit de watervoorzieningsplannen heeft geschakeld. Waar de mogelijkheid niet uitgesloten is, dat het Bestuur, van meening, dat deze plantage niet meer noodig is voor de watervoorziening van Willemstad en haven, die zoo spoedig mogelijk te gelde zou willen maken, wilden verscheidene leden hier reeds in overweging geven vooralsnog niet tot verkoop over te gaan.

Aangezien het ontwerp betreffende de politiereorganisatie, waarover bereids voorloopig verslag is uitgebracht, nog niet door den Raad is behandeld, kunnen de afdelingen zich hierin niet verklaren voor de sommen voor de militaire politie aangevraagd en zien zij zich verplicht te verzoeken de vroegere posten te herstellen.

Volgens de memorie van toelichting zijn aan de firma's Christiani & Nielsen en De Vries Robbé de aannemingsommen uitbetaald, onderscheidenlijk f 425 000,— en f 17 415,—, te zamen alzoo f 442 415,—. Volgens den uitgewerkten en toelichtenden staat is voor de voltooiing der herstelling van de Handelskade uitgegeven het toegestane bedrag van f 70 000,— en voorts van het „voorwaardelijk crediet” wegens meerdere kosten voor de voltooiing van de Handelskade en de De Ruyterkade f 336 609,—, te zamen alzoo f 406 609,—. Volgens de omschrijving van de onvoorziene uitgaven is in 1926 betaald voor aankoop van een terrein op Scharloo (terrein Boom) f 35 041,25. Door deze wijze van berekening komt men weer tot andere cijfers. Gaarne had men nadere toelichting hieromtrent.

Gaarne vernam men ook de redenen, waarom aan de firma's Christiani & Nielsen en De Vries Robbé de bedongen bedragen vooruit betaald zijn, en zou een overlegging van een afschrift van het met eerstgenoemde firma gesloten contract zeer op prijs gesteld worden.

Gevraagd werd of de schoolgelden op de openbare en bijzondere scholen even hoog zijn en of het de bedoeling was, dat bij invoering van de gelijkstelling, de op de bijzondere scholen betaalde schoolgelden in 's Lands kas zouden worden gestort.

Enkele leden verklaarden, dat de schoolgelden welke op de Hendrik- en Wilhelminascholen gegeven worden hun wel wat hoog voorkomen.

Andere leden deelden die meening niet. Zij waren van oordeel, dat die gelden niet lager gesteld dienen te worden.

Wederom werd ter sprake gebracht, dat er geen middel is om hen, die geen inkomstenbelasting betalen

willen en geen goederen hebben, waarop beslag kan worden gelegd, tot betaling te dwingen. Van Bestuurszijde is reeds vroeger verklaard, dat een wijziging der betreffende verordeningen in bewerking was; gevraagd werd of indiening van het ontwerp spoedig kan worden tegemoet gezien. Tevens werd betoogd, dat verschillende personen, behoorende tot categorieën, die tot dusverre niet in de inkomstenbelasting werden aangeslagen, thans aardig wat verdienen en dat het billijk is, dat zij als zij in beter doen geraken, ook volgens vermogen en draagkracht in de kosten bijdragen.

Reeds vroeger is door de afdelingen het denkbeeld naar voren gebracht op het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst de werkzaamheden van Directeur en van bacterioloog te splitsen. Nu het Bestuur een hooger salaris voor den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst voorstelt, werd tijdens het onderzoek in de afdelingen gevraagd of het thans geen gunstige gelegenheid is om deze zaak onder de oogen te zien en de mogelijkheid van verwezenlijking te overwegen.

Geklaagd werd over de ontsiering van het plein bij het Raadhuis en de Wilhelminaschool door het optrekken van een loods met zinken dak, tengevolge waarvan de toegang tot het fort van die zijde zelfs vernauwd wordt. Tevens werd gevraagd hoeveel die loods gekost heeft.

Van verschillende zijden werd betoogd, dat het Molenplein, een der mooiste pleinen en waaraan het Amerikaansche Consulaat en de zusterschool liggen, niet de meest geschikte plaats is voor een fruit- en groentenmarkt. De bedoelde koopvrouwen ziet men niet gaarne op stoepen overal in de stad, doch het Molenplein wilde men liever niet voor dit doel aanwijzen. Er zijn reeds weinig pleinen in de stad en waar het aanbeveling verdient voor open plaatsen, vooral in het oude centrum, te zorgen, wil het niet gewenscht voorkomen, dat zulk een plein ingenomen wordt.

De afdelingen spraken de hoop uit, dat de welvaart, waarvan in de memorie van toelichting gesproken wordt, spoedig op Aruba moge intreden en dat klachten, dat het werkvolk zijn geboortegrond moet verlaten om elders het dagelijksch brood te verdienen, niet meer behoeven te worden geuit.

Op Aruba is er gedurende de droogte van verleden jaar zeer veel last van watergebrek ondervonden. Verscheidene leden verklaarden zich dan ook bereid een crediet te voteeren tot het graven van enkele putten in de streek tusschen Balachi en Sabaneta, waar de bevolking nu aangewezen is op slechts een of twee putten.

De regeling van den rechtstoestand van de ambtenaren kwam ook ter sprake. Men achtte de tijd wel gekomen om tot invoering van een dergelijke regeling over te gaan.

Het P. B. 1927 No. 8, waarin de nieuwe duurtetoelageregeling afgekondigd werd, haalt het geval aan, dat door den Minister hogere duurtetoelageregeling is toegekend. De afdelingen moesten er noodgedwongen op wijzen, dat zoodoende weer gevaar voor verdeeldheid in het ambtenarscorps wordt geschapen. Gevraagd werd of er gevallen zijn van hooger bepaalden duurtetoelageregeling en zoo ja, welke.

De aandacht werd er op gevestigd, dat in artikel 8 van de „Maten- en gewichtenverordening 1923” (P. B. No. 27) een onjuistheid ingeslopen is: t.w. in de aanvangswoorden: „De boeking ingevolge art. 1899 van het Burgerlijk Wetboek”. Bij art. 26 van de „Registratieverordening 1908” is n.l. gemeld artikel 1899 gewijzigd en de boeking vervangen door de registratie.

Artikelen.

Ad artt. 1, 35 en 36. Er werd over geklaagd, dat de dienst der douane zoo onpractisch is en omslachtig. Vaak worden meerdere douanebeambten op één schip aangetroffen. Dit komt gansch niet noodig voor. Men meende, dat door één beampte op een werf, waar meerdere schepen liggen en aan boord waarvan hij zoo van tijd tot tijd even gaat en daarbij surveillance van uit een in de haven op en neer varende motorboot de zaak voldoende kan worden beheerscht. Verscheidene der leden hier aan het woord zijn dan ook van gevoelen, dat er hier wel wat te veel personeel tegelijk wordt aangevraagd en gaven in overweging te beginnen met een derde van de aangevraagde hoeveelheid ambtenaren. Blijkt later, dat aanstelling van meerderen onontbeerlijk is, dan kan nog altijd in de behoefte voorzien worden. Men koestert de vrees, dat zoo langzamerhand de administratie der belastingen ondoelmatig duur wordt en enkele leden meenen dat de vraag wel eens onder de oogen gezien mag worden of het niet voordeliger uitkomt, met handhaving alleen van den accyns, de controle op den invoer prijs te geven; van Curaçao dus ten deze een vrijhaven te maken.

Ad. art. 55. Bij dit artikel is blijkbaar geen rekening gehouden met de nota van wijzigingen dd. 19 April 1926 op de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927, waarvan vooral de toelichting van belang was.

Ad. art. 61c. Gaarne zou men wenschen te vernemen hoelang er te voet over gedaan wordt van Groot Kwartier naar Sta. Rosa of Sta. Maria.

In de memorie van toelichting wordt medegedeeld, dat de school, waarvoor het crediet wordt aangevraagd, in de buurt van Groot Kwartier zal worden gebouwd. Op prijs zal het worden gesteld, indien kan worden opgegeven waar precies dit zal zijn.

Ad. artt. 75 en 76. Verscheidene leden konden de wenschelijkheid dezer posten niet inzien.

Ad. art. 78. Men kan niet anders dan toejuichen dat het onderwijs aan aanstaande vroedvrouwen staat wederom ter hand genomen te worden. Men merkte echter op, dat indertijd Dr. J. P. Evertsz Hz., bij zijne drukke werkzaamheden wel tijd heeft weten te vinden om verscheidene vroedvrouwen op te leiden.

Ad. art. 94. De reinheid van vele straten in de Willemstad laat veel te wenschen over. Verscheidene verkeerden in een vervuilde toestand en blijven maar zoo. Ook op open gronden, welke geen straten zijn, maar waarover de stadsreiniging zich ook hoort te ontfermen, heeft men hier het oog.

Ook op Aruba laat de straatreiniging te wenschen over en men zou die gaarne wat uitgebreid willen zien. Te dien einde verklaarde men zich bereid de betrekkelijke post wat te verhoogen.

Ten aanzien van de straatreiniging van Willemstad werd geconstateerd, dat die veelal onpractisch geschiedt. Vaak gebeurt het toch, dat bij het opvegen van het vuil een groot deel daarvan op den weg blijft liggen.

Ad. art. 103. Met verwijzing naar het voorloopig verslag den 28sten Februari 1927 uitgebracht naar aanleiding van 's Bestuurs voorstellen tot verbetering der jaarwedden van de brievenbestellers, verklaarden de afdelingen ook geen bezwaar te hebben mede te werken tot verbetering van de verdiensten van den marktmeester. Op de gronden in dat voorloopig verslag ontwikkeld, werd er echter de voorkeur aan gegeven dezen functionaris voorloopig een toelage en wel van f 600,— 's jaars toe te kennen.

Ad. art. 105. Men vond dit Departement zeer kostbaar. Spreekt het van zelf, dat dit Departement, dat de verschillende werken heeft uit te voeren, geld kost, de kosten werden evenwel onevenredig aan de prestaties gevonden.

Men wilde het Bestuur in overweging geven den ingenieur en den magazijnmeester van de begrooting af te voeren en aan den directeur een bezoldiging van f 7 200,— (als vastgesteld bij P. B. 1923 No. 21) te geven, desnoods met een toelage van f 3 804,— als dit noodig is om een kundig civiel ingenieur te krijgen. Vrij algemeen verklaarde men er zich tegen, dat twee ingenieurs aan dat Departement werden aangesteld. Alleen voor den chef werd die graad noodig geacht.

Ad art. 107b. Met verwijzing naar hetgeen in de algemeene beschouwingen is gezegd betreffende overschrijding van begrootingsposten werd hier opgemerkt, dat door het telkens bijbouwen en nog wel buiten de begrooting om, natuurlijk ook deze post telkens hooger wordt.

Ad art. 107c. Naar de meening van enkele leden had het Bestuur hier eerst moeten aangeven waarom in 1926 ruim f 5 000,— is uitgegeven in plaats van f 2 000,— zooals toegestaan was, om daarna pas te betoogen waarom nu weer voor 1928 f 4 000,—, dus meer dan voor 1927 gevoteerd, aangevraagd wordt.

Ad art. 107f. In verband met het in de algemeene beschouwingen omtrent de posten voor de militaire politie medegedeelde, komt het gewenscht voor het krediet voor onderhoud en bediening van de brandspuiten op de begrooting te brengen.

Men vroeg of reeds enkele der instrumenten besteld zijn en of die wel allemaal bepaald noodig zijn met het oog op de moeilijkheid om menschen te krijgen, die ermede werken kunnen.

Het werd betreurd, dat bij de opsomming van de voornaamste werkzaamheden welke ten laste van artikel 113 zijn verricht, de kosten niet opgegeven zijn. De verbouwing van een voormalige woning tot administratiegebouw en bureau voor den Commandant der troepen b.v. trok de aandacht. Gevraagd werd of deze verbouwing geschiedde met het oog op de militaire politie en hoeveel zij gekost heeft.

Verder de algeheele herstelling van het voormalige Landshospitaal, het verbouwen van vijf paviljoenen tot woningen, het aanbrengen van waterleiding en W. C.'s in de woningen. Een mededeeling hoeveel met deze werkzaamheden gemoed is geweest, zou zeer op prijs worden gesteld. Is juist, wat men zegt, dat een der paviljoenen zelfs twee maal verbouwd is geworden?

Ad art. 108a. De wegen op Aruba laten nog te wenschen over. In verband hiermede zou men de betrekkelijke post voor Aruba wel wat willen verhoogen, waardoor hier meer gedaan kan worden.

Ad artt. 108 b en c. Het wordt zeer betreurd, dat in vorige jaren deze dammen niet behoorlijk hersteld zijn, waardoor ze nu in een toestand verkeerren, welke het Gouvernement zooveel aan reparatie moet kosten.

Als van zelf werd in dit verband gedacht aan den kademuur aan de overzijde. Door het niet tijdig repareren worden de herstellingskosten jaar op jaar grooter en wordt de toestand allicht juist als nu bij de dammen.

Ad art. 113. Naar aanleiding van de toelichting op dit artikel werd opgemerkt, dat verscheidene particulieren reeds lichten gekregen hebben, zoodat ook het Gouvernement voor de straatverlichting wel reeds meerdere lichtpunten had kunnen verkrijgen. Men gaf in overweging nu zoo spoedig mogelijk met de hier bedoelde verbetering een aanvang te maken.

Ad art. 116. De leden die aan het onderzoek in de afdelingen deelnamen vonden dezen post schrikbarend hoog en zij vroegen dan ook of hier geen vergissing in het spel is.

Ad art. 116e. Men vroeg wanneer deze peilingen gereed zullen komen.

Ad art 2 van de ontwerp-verordening. Met verwijzing naar het vorig jaar ten deze bij de behandeling der begrooting opgemerkte en met het oog op de vele overschrijdingen, welke wederom gedurende 1926 hebben plaats gehad, zag men dit artikel gaarne aangevuld met de zinsnede: „welk artikel zelf niet voor overschrijding vatbaar is.”

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. Maart 1927.

De Rapporteurs,

S. M. L. MADURO.

CHARLES ELLIS.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Third block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Fourth block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Fifth block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Sixth block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Seventh block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Eighth block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Ninth block of faint, illegible text, appearing to be a paragraph.

Tenth block of faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding paragraph.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.*

Memorie van Antwoord.

No. 11.

Ondergeteekende heeft met belangstelling kennis genomen van de mededeelingen van de Afdeelingen uit den Kolonialen Raad in zake het begrootingsontwerp 1928.

Het deed den ondergeteekende leed te zien, dat de Afdeelingen niet met alle voorstellen kunnen medegaan en zelfs het voorstel meenden te moeten doen een en meer posten terug te nemen.

Na de opschorting der werkzaamheden die aan de watervoorziening van Willemstad en haven zouden moeten voorafgaan zijn slechts enkele uitgaven gedaan en deze behouden haar waarde, hoe de watervoorziening ook zal worden uitgevoerd, anders zou ondergeteekende die riet hebben toegestaan. Onder deze uitgaven vallen het betalen van een bestelling uit Engeland, vergoeding aan huurders van gronden van Bona Vista wegens verlies door verplaatsing ontstaan, het uitdiepen van eenige putten, (daar dit slechts in het droge seizoen kon geschieden) het aanschaffen van eenige teekenbehoeften, herstelling aan de pijpleidingen op Bona Vista. De aandacht zij er op gevestigd, dat het opschorten der werkzaamheden eerst laat in het jaar kon geschieden, daar de Raad pas den 26n. Juli 1926 een beslissing in deze nam.

Dat vele straten en wegen in slechten staat verkeerden is ook het Bestuur niet onbekend. Niemand betreurt den tragen gang der werkzaamheden meer dan het Bestuur, doch door gebrek aan werkvolk was het ondoenlijk vlugger op te schieten.

De steile randen van de greppels zijn moeilijk overal weg te nemen; ook aan dit onderdeel der verbetering van de straten zal aandacht worden gewijd. Op de plaatsen waar het water thans niet behoorlijk wegstroomden kan, zal verbetering worden aangebracht.

Voor kosten van aanleg van de telefoon werd in 1926 f 200 187,— en tot April 1927 f 4 487,— geboekt. Ondergeteekende kan de Afdeelingen de verzekering geven, dat hetgeen vrij algemeen verteld wordt, n.l. dat de kosten van het dichtmaken van de straten, in verband met den aanleg van de Landstelefoon, niet onder de rubriek „telefoon” zouden zijn verantwoord, van alle waarheid is ontbloot. Alle uitgaven aan dat werk verbonden zijn ten laste van die post geboekt.

De overschrijding behoeft geen verwondering te baren, wanneer in het oog gehouden wordt, dat de keuze van arbeiders en van ander personeel zeer beperkt was, en dat de loonen buitendien nog moesten worden verhoogd.

De raming was voorts gebaseerd op een aanleg van 300 hoofdaansluitingen. Waar reeds 360 hoofdaansluitingen zijn aangebracht, is een overschrijding met 20% logisch en niet verontrustend.

Het schijnt goed om er de aandacht van den Raad op te vestigen, dat niet de volle f 34 000,— als uitgave moet worden beschouwd, daar een deel zal worden afgescheiden voor de vorming van reserves. Om dit te preciseren heeft ondergeteekende in de Nota van wijzigingen een nader voorstel gedaan om art. 44 aan te vullen en aan de omschrijving van de uitgaafpost toe te voegen: „en gelden af te scheiden voor de vorming van reserves”.

Dat de opengebroken straten eenigen tijd open moesten blijven, vond zijn oorzaak in het feit, dat de controle van het dradennet moest geschieden, terwijl de draden bloot lagen, dit, om het wederopbreken te voorkomen, waar eenige herstelling noodig mocht blijken.

Voor rekening van de telefoon krijgt de Directeur van den dienst slechts f 1 500,— daar te voren zijn salaris f 4 500,— bedroeg. Een seiner met de administratie belast krijgt f 700,— meer.

Volgaarne verstrekt ondergeteekende hierbij de gevraagde inlichting met betrekking tot het aantal telefoonleidingen, die op de kantoren en aan de woonhuizen van ambtenaren zijn aangelegd, door nederlegging van eene volledige lijst ter griffie.

Het bedrag der rente, dat over 1926 aan Curaçao toekomt wegens het tegoed in 's Rijks schatkist aanwezig is ondergeteekende thans nog niet bekend.

Ondergeteekende meent, dat er in wezen geen verschil bestaat tusschen het vragen van een huurprijs voor tijdelijk gebruik van eene kade en het verhuren van domeingrond. Hij zal het door den Raad medegedeelde in nadere bedenking nemen.

Er is op gerekend, dat aan de Handelskade zullen kunnen liggen een schip van 120 M. lengte of twee schepen van 60 M. ieder en dit wel 100 maal per jaar gedurende twee dagen. Dit geeft een uitkomst van $120 \times 2 \times 100 \times f 1,25$ of f 30 000,—.

Ondergeteekende betreurt het, dat hij van meening moet verschillen met de Afdeelingen daar hij van oordeel is, dat het indienen van eene volledige begrooting het inzicht vergemakkelijkt en beter hetgeen gedaan kan en moet worden, laat overzien. Een juist beeld van het werkplan voor een jaar is in opvolgende begrootingen bezwaarlijk te geven.

De tijd, die aan den Raad wordt gelaten voor het onderzoeken van de ontwerp-begrooting is die voorgeschreven in het Regeeringsreglement en om praktische redenen kan die tijd niet ruimer worden gesteld. Deze termijn heeft, naar ondergeteekende meent, nooit aanleiding tot moeilijkheden gegeven.

De gedachten van de Afdeelingen en die van ondergeteekende betreffende de op de Bovenwindsche eilanden door te voeren bezuinigingen gaan paralel. Ook ondergeteekende meent, dat op den duur een gezaghebber met een ruim inkomen kan worden gemist. Echter kan hij thans nog geen voorstel doen in die richting, daar eerst in den overgangstijd zal kunnen blijken welke ambtenaren moeten worden behouden en welke kunnen worden gemist.

In algemeenen zin heeft hij zich gedacht, dat alle fiscale ambtenaren, als de kommiezen en ontvangers binnen zeer korten tijd kunnen worden teruggenomen. Ook het aantal politieagenten zal vermoedelijk kunnen worden verminderd. Bij gebrek aan plaatselijke krachten, om op te treden als gezaghebber zal wellicht op een of meer eilanden een ambtenaar moeten worden gehandhaafd.

Het krediet voor de verbetering van de haven kan door ondergeteekende niet worden teruggenomen, omdat op de begrooting voor 1927 zeer vermoedelijk een krediet voor gelijk doel zal zijn uitgetrokken. Het ligt in het voornemen, dat reeds dit jaar een aanvang wordt gemaakt met de werken.

De Raad aanvaarde de met overtuiging gegeven mededeeling van den ondergeteekende, dat het aanbrengen van verbeteringen aan den havenmond een dringend landsbelang is, dat geen uitstel kan gedoogen. Hij wil den Raad derhalve met nadruk het verzoek doen het krediet te voteeren.

Het ligt voorshands in de bedoeling de uit te zenden civiel-ingenieur te belasten met de leiding van het departement van openbare werken.

Ondergeteekende is het geheel eens met de leden aan het woord, dat iets gedaan moet worden tot verbetering van de verlichting vooral van het Schottegat. Daarom is door hem dan ook een krediet van f 7 200,— aangevraagd voor dat doel.

Ter voldoening aan den wensch van den Raad werden bij deze ontwerp-begrooting teekeningen en plannen overgelegd van post- en belastingkantoor, met de mededeeling, dat het aangevraagd bedrag voor ieder dezer gebouwen als een maximum en precies is te beschouwen; de gevraagde aannemingssom werd medegedeeld.

De bouw van een belastingkantoor is ook niets nieuws, waar op de begrooting voor 1927 reeds een krediet voor een kantoor als hierbedoeld werd aangevraagd.

Nu een tekening en plan en kostenberekening door den ondergeteekende zijn medegedeeld, vertrouwt ondergeteekende dat de Raad zich ten gunste van den bouw zal uitspreken.

Ter voldoening aan de wenschen van den Raad zal ondergeteekende de kredieten voor uitvoering van het Waigatplan en voor den bouw van een steiger in de Paardenbaai terugnemen.

Na aankomst van den chef van het haven- en loodswezen zal zeker deze tak van dienst grondig worden gereorganiseerd.

Nu de beide mijningenieurs zijn vertrokken na hunne betrekkingen bij den landsdienst te hebben neergelegd en het plan der watervoorziening volgens dr. Versluys de aanwezigheid van gediplomeerd personeel niet schijnt te eischen, heeft ondergeteekende geen bezwaar de kredieten terug te nemen, oorspronkelijk uitgetrokken tot bezoldiging van personeel bij den mijnbouwkundigen dienst. Ook het hoofd der afd. IX der begrooting wordt zooals de Raad dit wenscht, gewijzigd.

Het verslag van dr. Versluys heeft den Raad intusschen bereikt. Daarin wordt de uitvoering der werken enz. geschat op f 610 000,—. Aangenomen kan worden dat eenige uitgaven nog dit jaar kunnen geschieden, zoodat ondergeteekende een krediet zooals eerst wordt aangevraagd voldoende acht voor de behoeften van 1928.

Hetgeen de Raad in overweging meende te moeten geven ten aanzien van de plantage Hato wordt door den ondergeteekende aanvaard.

Waar op de begrooting voor 1927 zeer vermoedelijk krediet zal verstrekt worden in overeenstemming met het op deze begrooting aangevraagde, kan ondergeteekende voor 1928 geen afwijkend krediet aanvragen op de basis der thans bestaande politie-organisatie.

Door den Raad kon uit de cijfers, die verstrekt werden niet worden gezien, dat vóór op artikel 116c. het bedrag kon worden geboekt, dat aan de N. V. Christiani & Nielsen's Gewapend Beton Maatschappij was betaald, reeds ruim f 14 000,— was geboekt wegens aanschaffing van mambarklakpalen en vracht daarop. Wanneer met dit bedrag rekening wordt gehouden komt de berekening door den Raad gedaan uit op eenige honderden guldens na. Dit verschil is door afronding van cijfers te verklaren.

Vooruitbetaling van de aannemingssom voor de Handelskade werd mogelijk door de bepaling van art. 2 van de met de N. V. Christiani & Nielsen's Gewapend Beton Maatschappij aangegane overeenkomst, welke ter voldoening aan 's Raads verzoek ter griffie wordt nedergelegd.

Er werd gebruik gemaakt van een op de begrooting voor het afgelopen jaar vermoedelijk aanwezig batig saldo om deze betaling te doen.

De op de openbare en de bijzondere scholen geheven schoolgelden zijn niet gelijk. Op de eerstgenoemde scholen wordt betaald tusschen f 1,50 tot f 10,— per maand; op de bijzondere meisjesschool wordt betaald f 2,— tot f 7,50 en op de jongensschool f 3,— tot f 6,—.

In samenvatting kan worden medegedeeld, dat op de bijzondere meisjesschool wordt betaald f 35,—; op de jongensschool f 44,— en op de openbare scholen f 56,— per hoofd.

De bovenstaande mededeelingen slaan op de Hendrik- en Wilhelminascholen en op het St. Thomas College en de St. Martinusschool. De overige scholen zijn voor onvermogen leerlingen en mitsdien wordt daarvoor geen schoolgeld geheven.

Bij algeheele gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs zal zeer vermoedelijk eene regeling analoog aan de Nederlandsche worden getroffen.

Een paar ontwerpen tot wijziging van belastingverordeningen mede in verband met de wijzigingen ten opzichte van de administratie der belastingen op de Bovenwinden, waarmede de Raad instemming heeft betuigd, zullen eerlang aan den Raad worden ingediend.

Bij de wijzigingsvoorstellen is met den wensch van den Raad rekening gehouden. Voorts meent ondergeteekende, dat een verhooging van het tarief der invoerrechten, speciaal ten aanzien van artikelen, die zoo niet uitsluitend dan toch hoofdzakelijk door de categorieën van personen door den Raad bedoeld, worden geconsumeerd, thans op haar plaats zoude zijn.

Waar de werkzaamheden bij den openbaren gezondheidsdienst een regelmatig verloop hebben, meent ondergeteekende dat het thans niet het aangewezen oogenblik is om in de bezetting van laboratorium en directie een, eene vermeerdering van uitgaven vorderende wijziging te brengen van ingrijpenden aard.

De kosten van aanschaffing en opstelling, enz. van de loods bij de Wilhelminaschool gebouwd, hebben f 8 000.— bedragen.

Het Bestuur beschikt niet over een andere plaats dan het Molenplein om een fruit- en groentemarkt te bouwen.

Bedriegen de teekenen niet dan staat Aruba een schoone toekomst te wachten met betrekking tot aan eigen inwoners te verschaffen werkgelegenheid, zoodat emigratie om den broode niet noodig zal wezen.

Gaarne maakt ondergeteekende van de geboden gelegenheid gebruik om het krediet voor aanleg van putten (art. 77) te verhoogen. Een bedrag van f 1 000,— zal zeer nuttig kunnen worden aangewend in de richting door den Raad aangegeven.

Slechts aan één ambtenaar, het hoofd der Hendrikschool Schroeder, is hooger duurtebijslag gegeven en deze toekenning berust op een abus, niet op een gewilde bevoorrechtiging.

Te zijner tijd zal de onjuistheid in art. 8 van de maten- en gewichtenverordening 1923, waarop de Raad wijst, worden verbeterd.

Artikelen.

Artt. 1, 35 en 36. Ondergeteekende kan niet toegeven, dat één beampte op een werf voldoende controle kan uitoefenen op meerdere schepen. Zelfs al vaart dan daarbij een doanemotorboot door de haven op en neer. Dat één persoon toezicht kan houden op wat van een of twee schepen wordt gelost en daarbij nog het oog kan houden op hetgeen in- of uitgeslagen wordt in of uit bergplaatsen op de werf, is menschelijkerwijs onmogelijk. Het prijsgeven van de invoerrechten enz. om Curaçao tot vrijhaven te maken, en om controle-uitgaven te voorkomen zou een deficit tengevolge hebben van f 1 490 000,—.

Door ondergeteekende worden niet meer ambtenaren aangevraagd dan noodig. Juist omdat de aanstelling van meerdere ambtenaren noodig is, is hij tot het aanvragen overgegaan.

De administratie der belastingen wordt niet duur omdat ondergeteekende zulks wenscht, maar omdat de omstandigheden het uitbreiden van het daarbij betrokken personeel onafwijsbaar noodig maken. Tegenover het meerdere dat betaald wordt aan traktementen staat toch de ongekend hooge opbrengst van de middelen invoerrecht, accijns op gedistilleerd, dienstverleening, entrepôthuur, uitvoerrecht op mijnproducten, alle middelen, die zullen moeten worden prijs gegeven wil men van Curaçao een vrijhaven maken.

Dat niet te veel personeel wordt aangevraagd moge blijken uit de volgende cijfers: in 1914 zijn hier aangekomen 383 stoom- en 381 zeilschepen. In 1926 arriveerden hier 2914 stoom- en 1559 zeilschepen. In het 1e. kwartaal 1927 kwamen reeds aan 921 stoom- en 420 zeilschepen. Dit zou een totaal voor dit jaar geven van 5364 schepen. In 1914 waren er 26 ambtenaren bij de belastingen. Voor 1928 wordt krediet gevraagd berekend naar een sterkte van 70 man. De som van de in 1926 binnengeloopen schepen is 6 maal zoo groot als die in 1914, terwijl het aantal personeel voor 1928 voorgesteld 3 maal zoo groot is als dat in 1914 in dienst was.

Art. 55. Bij nader inzien is het ondergeteekende toch voorgekomen, dat het meer in de historische lijn ligt om, zooals tot dusver, krediet aan te vragen voor de bezoldiging van de geestelijken op de Bovenwinden.

Art. 61c. De plaats waar het Apostolisch Vicariaat zich voorstelt de school te bouwen wordt genoemd Iland, gelegen aan den weg naar Brievengat nabij de wegsplitsing.

Van Iland naar Santa Maria is ongeveer 3 K.M., naar Santa Rosa omtrent 6 K.M. Men stelt een uur gaans op 5½ K.M., maar voor een kind is het voorzichtig te stellen op 4½ K.M.

Artt. 75 en 76. Door den ondergeteekende zijn de bij deze artikelen voorgestelde kredieten teruggenomen, waar de Raad daar blijkbaar prijs op stelt.

Art. 78. De taak van den gouvernements-geneeskundige, die men zich in de plaats van Dr. Evertsz kan denken is thans zoodanig verzwaard, dat er niet aan valt te denken, dat hij ook de opleiding van candidaatsvroedvrouwen op zich zal kunnen nemen.

De thans hier aanwezige vroedvrouwen voldoen geenszins aan de eischen, die gesteld mogen worden. Daarom is een degelijke opleiding zeer gewenscht.

Art. 94. Het onrein zijn der straten is niet te wijten aan weinige activiteit van het departement van den openbaren gezondheidsdienst. In 1925 werd 10990 kubieke meter vuil opgeveegd, terwijl in 1926 de hoeveelheid was 13148 kubieke meter, of 20% meer.

Het is waar, dat eenige straten er ongeveer uitzien, doch dit is te wijten aan het publiek. Opvoedend werk geeft eerst na jaren resultaat.

Ondergeteekende zal gaarne het voor Aruba bestemd krediet voor straatreiniging met f 1 000,— verhoogen teneinde aan den wensch van den Raad tegemoet te komen.

Ondergeteekende beweert niet, dat de straatvegers eerste klas krachten zijn, maar voor het beschikbare geld is geen goed werkvolk te krijgen. Telkens deden zich in de laatste jaren moeilijkheden voor met betrekking tot het loon, dat kon worden gegeven.

Art. 105. Ondergeteekende zou er prijs op stellen de beschikking te mogen krijgen over het voorgestelde krediet. Hij zou de op te treden directeur de gelegenheid willen geven zich uit te spreken over de, in deze begrooting ontworpen formatie van het personeel van het departement van openbare werken.

Laten de werkzaamheden het toe, dat met minder personeel kan worden toegekomen, dan zal zeker van het toegestaan krediet slechts naar gebleken behoefte worden gebruik gemaakt.

Art. 107c. De overschrijding van het artikel in 1926 is ontstaan doordat eerstens op gemeld artikel abusievelijk kosten van aankoop en herstelling van schrijfmachines waren geboekt in plaats van op art. 16. Een bedrag van ruim f 1 200,— zal moeten worden overgebracht. De verdere overschrijding is veroorzaakt door het bouwen van betonkasten in het ontvangerskantoor in de plaats van door houtworm aangetaste kasten, waarin zegelwaarden moesten worden geborgen. Verder door het inrichten van het kantoor op eene wijze, die een goede dienstuitoefening niet in den weg stond, zooals het geval was met het sterk verouderde kantoor.

Ook op het kantoor van den burgerlijken stand werden verbeteringen aangebracht, die zeer noodig waren.

Ten slotte is het gewoon onderhoud aan de meubelen duurder geweest door stijging van loonen en materialen-prijzen.

Waar de posten voor militaire politie moesten worden gehandhaafd is er geen aanleiding aan 's Raads wensch ten deze tegemoet te komen.

Art. 107f. In de smederij zijn geen instrumenten, waarmede de daar werkenden niet kunnen omgaan.

In menig opzicht staat de gouvernements-smederij, wat hare inrichting betreft, nog heden bij particuliere smederijen ten achter.

De verbouwing tot een administratiegebouw in het Waterfort geschiedde niet met het oog op de invoering van een militaire politie, doch omdat zulks voor een goede dienstleiding noodig was. Zij kostte f 9 000,—.

Grondige herstelling van het voormalig Landshospitaal was dringend noodig. Het verbouwen, waardoor huur kon worden gekregen voor de paviljoenen, die anders na herstelling leeg zouden hebben gestaan, was een gelukkige omstandigheid, waarvan ondergeteekende gaarne gebruik maakte om de herstellingskosten dadelijk productief te laten worden. De totaal-kosten bedroegen f 34 000,—.

Dat een der paviljoenen tot tweemaal toe zoude zijn verbouwd, is onwaar.

Art. 108a. Ondergeteekende is den Raad dankbaar voor de uitnoodiging het krediet te verhoogen voor wegenbouw op Aruba. Het zeer druk gebruik, dat thans daar van motorvervoermiddelen wordt gemaakt, doet de noodzakelijkheid geboren worden om de tot dusver gevolgde wijze van wegenherstelling te verlaten en daarvoor eene in de plaats te stellen, waardoor de wegen beter bestand worden gemaakt tegen slijtage door autoverkeer.

De lange weg van Oranjestad naar de St. Nicolaasbaai, die nu reeds veel, in de toekomst nog veel meer bereiden zal worden, moet dan ook noodzakelijk worden verhard. Bovendien zullen hier en daar kunstwerken moeten worden aangelegd. Deze kunstwerken voor een verder tijdstip uitstellend zal reeds dadelijk moeten worden aangevangen met verharding, die in 1928 krachtig doorgezet zal moeten worden.

Om de meest gewenschte herstellingen te doen, zal, volgens den Gezaghebber, een verhooging van het thans aangevraagd krediet met f 5 000,— noodig zijn.

Art. 108c. Door gebrek aan werkvolk en voldoende middelen moesten reparaties aan eenige dammen worden uitgesteld; daardoor is het systematisch onderhoud onderbroken.

Art. 113. Reeds zijn eenige straatlantaarns geplaatst op verschillende plaatsen in de stad.

Art. 116. Bij het stellen van deze raming heeft ondergeteekende zich geenszins vergist. Zooals in de memorie van toelichting medegedeeld, is meermalen schade aan de booten overkomen, omdat het personeel, dat er voor had te zorgen, geen voldoende kennis van zaken had. Aan dit euvel is geen verandering ten gunste te brengen zoolang de betaling slecht blijft, d. i. ver beneden het peil, dat particulieren gesteld hebben voor personeel in hun dienst.

Thans betaalt het Gouvernement minder voor een motorist dan particulieren.

De bedoeling van de meerdere raming van ongeveer f 4 000,— boven het in het afgelopen jaar uitgegevene, is personen in dienst te gaan nemen, die beter dan tot nu toe voor hun taak berekend zijn. Ondergeteekende zou den Raad daarom dringend in overweging willen geven hem de gelegenheid te geven beter personeel in dienst te nemen door het verschaffen van een verhoogd krediet.

Niet alleen voor hooger loon is het hooger krediet bestemd doch alles wijst er op dat meerdere loodsbooten

in dienst gesteld zullen moeten worden, derhalve ook meer personeel in dienst genomen zal moeten worden.

Art. 116e. Aangezien niet doorlopend aan deze peilingen kan worden gewerkt omdat het departement van openbare werken zeer onvoldoend bezet is met opzichters, kan niet worden gezegd wanneer de peilingen in de haven en in het Schottegat gereed zullen zijn.

Art. 2 van de ontwerp-verordening. Tot zijn leedwezen kan ondergeteekende tot deze wijziging niet medewerken, daar vooral in deze tijden het hoogst noodig is, dat vrijheid van handelen bestaat, omdat zich telkens omstandigheden voordoen, die dadelijk handelen eischen. Hij geeft ook daarom den Raad in overweging het artikel zonder de voorgestelde toevoeging te willen aannemen.

Ondergeteekende maakt gebruik van de indiening van de Nota van wijzigingen voor de door den Raad gewenschte wijzigingen in de begrooting, om alsnog onder de middelen op te nemen een bedrag van f 3 900,— wegens batig saldo op den dienst 1924.

Voorts is hij er toe overgegaan het bedrag van de raming wegens telefoonopbrengsten te verhoogen met f 9 000,—, omdat de tot nu toe opgedane ondervinding behoud van de oorspronkelijke raming niet toelaat.

Een verslag inzake het beheer van de Landstelefoon wordt den Raad mede aangeboden.

Tevens is hem duidelijk geworden dat tengevolge van verscheidene betalingen in Nederland het te goed in 's Rijks schatkist tot een aanmerkelijk kleiner bedrag is gedaald, dan hij zich heeft voorgesteld, zoodat een ontvangst wegens rente ten bedrage, zooals door hem geraamd, niet verwacht mag worden. Hij neemt derhalve van de middelen af een som van f 37 100,—.

Mede maakt hij van deze gelegenheid gebruik op de begrooting een krediet aan te vragen van f 120 000,— tot verbetering van de bezoldigingen van de ambtenaren. Door den ondergeteekende is een verzoekschrift belegd met eenige berekeningen, van ambtenaren ontvangen, welke stukken hij ter griffie van den Raad heeft neergelegd ter kennisneming van de leden van den Raad.

In algemeenen zin kan ondergeteekende zich wel met de verzoeken vereenigen en stelt zich voor aan de hand daarvan en binnen de perken van het thans daarvoor aangevraagde krediet eene salarisherziening over de geheele lijn op te stellen.

Willemstad, den 22n. April 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

Nota van Wijzigingen.

No. 12.

1o. In de Ontwerp-verordening.

Artikel 1.

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

De omschrijving van het onderartikel 44 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon en gelden af te scheiden voor de vorming van reserves.”

Vde AFDEELING.

Landbouw.

Het onderartikel 75 vervalt.

De onderartikelen 76 tot en met 122 worden alle een nummer teruggesteld.

Onderartikel 75 (oud nummer 76) wordt verminderd met f 1 300,— en gebracht op f 200,— en de omschrijving van dat onderartikel wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius.”

Onderartikel 76 (oud nummer 77) wordt verhoogd met f 1 000,— en gebracht op f 9 550,—.

Het totaal der Vde Afdeeling wordt verminderd met f 6 300,— en gebracht op f 22 550,—.

VIde AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Het onderartikel 93 (oud nummer 94) wordt verhoogd met f 1 000,— en gebracht op f 41 700,—.

Het totaal der VIde Afdeeling wordt verhoogd met f 1 000,— en gebracht op f 319 703,—.

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken.

Het onderartikel 107 (oud nummer 108) wordt verhoogd met f 5 000,— en gebracht op f 163 000,—.

Het onderartikel 109 (oud nummer 110) wordt verminderd met f 90 000,— en gebracht op f 630 200,—.

Het totaal der VIIde Afdeeling wordt verminderd met f 85 000,— en gebracht op f 1 011 542,—.

IXde AFDEELING.

Mijnbouwkundige- en watervoorzieningsdienst.

Het opschrift van deze Afdeeling wordt gewijzigd en gelezen: „Watervoorzieningsdienst.”

De daaropvolgende woorden „Mijnbouwkundige dienst” vervallen.

De onderartikelen 123 en 124 en het daaropvolgend woord „Waternoodvoorzieningsdienst” vervallen.

De onderartikelen 125 tot en met 136 worden alle drie nummers teruggesteld.

Het totaal der IXde Afdeeling wordt verminderd met f 29 100,— en gebracht op f 500 000,—.

Xde AFDEELING.

Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen, enz.

Het onderartikel 132 (oud nummer 135) wordt verhoogd met f 120 000,— en gebracht op f 360 000,— en de omschrijving van dat onderartikel wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Duurtebijslag of gelden ter bekostiging van een algemeene bezoldigingsherziening.”

Het totaal der Xde Afdeeling wordt verhoogd met f 120 000,— en gebracht op f 699 811,—.

In het „Algemeen Overzicht” worden de bedragen geraamd voor de Vde, VIde, VIIde, IXde en Xde Afdeelingen gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 22 550,—, f 319 703,—, f 1 011 542,—, f 500 000,— en f 699 811,— en de bedragen der voor Curaçao, Aruba, St. Martin, St. Eustatius en Alle eilanden geraamde uitgaven gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 2 783 155,—, f 172 425,—, f 97 643,—, f 33 927,— en f 1 281 911,—, terwijl het totaal der uitgaven van dat Overzicht op twee plaatsen gewijzigd en gebracht wordt op f 4 530 049,—.

Het eindcijfer van het ontwerp wordt gelezen:

Vier millioen vijf honderd dertig duizend negen en veertig gulden.

Artikel 2.

Van de hierin genoemde artikelen vervallen de nummers 75 en 124.

De nummers der artikelen 76 tot en met 122 worden een nummer en de nummers der artikelen 128, 135 en 136 drie nummers teruggesteld.

Artikel 3.

Het nummer van het hier genoemd artikel wordt gelezen „133”.

Artikel 4.

Tusschen cc. en C. wordt een nieuwe inkomst geraamd: „dd. Batig saldo over het dienstjaar 1924”.

2o. In den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

De omschrijving van het artikel 44 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon en gelden af te scheiden voor de vorming van reserves.”

Vde AFDEELING.

Landbouw.

Het artikel 75 vervalt.

De artikelen 76 tot en met 122 worden alle een nummer teruggesteld.

Het artikel 75 (oud nummer 76) wordt verminderd met f 1 300,— en gebracht op f 200,— en de omschrijving van dat artikel wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius.”

Het bij artikel 76 (oud nummer 77) voor Aruba uitgetrokken bedrag wordt verhoogd met f 1 000,— en gebracht op f 1 750,— en het totaal van dat artikel wordt gebracht op f 9 550,—.

Het totaal der Vde Afdeeling wordt verminderd met f 6 300,— en gebracht op f 22 550,—.

In het Overzicht van die Afdeeling worden de bedragen der voor Aruba, St. Martin en St. Eustatius geraamde uitgaven gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 1 750, f 250,— en f 450,— en het totaal van dat Overzicht gesteld op f 22 550,—.

Vide AFDEELING.

Openbare gezondheidsdienst.

Het bij artikel 93 (oud nummer 94) voor Aruba uitgetrokken bedrag wordt verhoogd met f 1 000,— en gebracht op f 2 000,— en het totaal van dat artikel wordt gebracht op f 41 700,—.

Het totaal der VIde Afdeeling wordt verhoogd met f 1 000,— en gebracht op f 319 703,—.

In het Overzicht van die Afdeeling wordt het bedrag der voor Aruba geraamde uitgaven gewijzigd en gebracht op f 18 282,— en het totaal van dat Overzicht gesteld op f 319 703,—.

VIIde AFDEELING.

Openbare Werken.

Het bij artikel 107 (oud nummer 108), onderdeel *a*, voor Aruba uitgetrokken bedrag wordt verhoogd met f 5 000,— en gebracht op f 10 000,— en de totalen van dat onderdeel en dat artikel worden gebracht op respectievelijk f 148 000,— en f 163 000,—.

In artikel 109 (oud nummer 110) vervallen de onderdeelen *e* en *h* en de onderdeelen *f*, *g* en *i* worden onderscheidenlijk *e*, *f* en *g*.

De totalen der voor Curaçao en Aruba bij dat artikel geraamde bedragen worden gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 628 700,— en f 1 500,— en het totaal van dat artikel wordt gesteld op f 630 200,—.

Het totaal der VIIde Afdeeling wordt verminderd met f 85 000 en gebracht op f 1 011 542,—.

In het Overzicht van die Afdeeling worden de bedragen der voor Curaçao en Aruba geraamde uitgaven gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 961 608,— en f 16 820,— en het totaal van dat Overzicht gesteld op f 1 011 542,—.

IXde AFDEELING.

Mijnbouwkundige- en watervoorzieningsdienst.

Het opschrift van deze Afdeeling wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Watervoorzieningsdienst.”

De daaropvolgende woorden „Mijnbouwkundige dienst” vervallen.

De artikelen 123 en 124 en het daaropvolgend woord „Watervoorzieningsdienst” vervallen.

De artikelen 125 tot en 136 worden alle drie nummers teruggesteld.

Het totaal der IXde Afdeeling wordt verminderd met f 29 100,— en gebracht op f 500 000,—.

Xde AFDEELING.

Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opgevallene betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen, enz.

Het artikel 132 (oud nummer 135) wordt verhoogd met f 120 000,— en gebracht op f 360 000,— en de omschrijving van dat artikel wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Duurtebjijslag of gelden ter bekostiging van een algemeene bezoldigingsherziening.”

Het totaal der Xde Afdeeling wordt verhoogd met f 120 000,— en gebracht op f 699 811,—.

In het „Algemeen Overzicht” worden de bedragen geraamd voor de Vde, VIde, VIIde, IXde en Xde Afdeelingen gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 22 550,—, f 319 703,—, f 1 011 542,—, f 500 000,— en f 699 811,— en de bedragen der voor Curaçao, Aruba, St. Martin, St. Eustatius en Alle eilanden geraamde uitgaven gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 2 783 155,—, f 172 425,—, f 97 643,—, f 33 927,— en f 1 281 911,—, terwijl het totaal van dat Overzicht op twee plaatsen gewijzigd en gebracht wordt op f 4 530 049,—.

3o. In de raming der middelen en inkomsten.

Het bedrag van de onder letter *p* geraamde inkomst „Opbrengst van Landstelefoon” wordt verhoogd met f 9 000,— en gebracht op f 49 000,— (op twee plaatsen).

De voor de inkomst „*cc.* Alle andere ontvangsten” in de kolommen „Curaçao” en „Totaal” geraamde bedragen worden verminderd met f 50 000,— en gebracht op respectievelijk f 50 000,— en f 54 800,—.

Na de inkomst „*cc.* Alle andere ontvangsten” wordt een nieuwe inkomst geraamd „*dd.* Batig saldo over het dienstjaar 1924” en achter die inkomst in de kolommen „Alle eilanden” en „Totaal” het bedrag f 3 900,— ingevuld.

Het totaal der kolommen „Curaçao”, „Alle eilanden” en „Totaal” wordt gewijzigd en gebracht op respectievelijk f 948 400,—, f 28 900,— en f 1 085 300,—.

Het onder het bedrag van f 2 312 300,— voorkomend bedrag van f 1 122 400,— wordt gebracht op f 1 085 300,— terwijl het bedrag van f 4 334 700,— gesteld wordt op f 4 297 600,— en het bedrag van de inkomst „D. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der Curaçaosche middelen” verhoogd wordt met f 37 700,— en gebracht op f 232 449,—.

Willemstad, den 22n. April 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

VERSLAG

in zake het beheer van de Landstelefoon en gede-
tailleerde raming met toelichting betreffende
de uitgaven en inkomsten over het dienstjaar
1928.

No. 13.

Zoals den Raad bekend is werd op 23 Januari 1927 de Lands-
telefoon in bedrijf gesteld. Sedert werd onder leiding van den
technisch ambtenaar die ook monteur bij de draadlooze tele-
grafie is, met een ploeg van 8 man voortgegaan aansluitingen
buiten en binnen den plaatselijken kring aan te brengen. Dade-
lijk werd een begin gemaakt met het schrapen en schilderen
van de telefoonpalen, die reeds van regen en stof veel geleden
hadden.

Eenige storingen werden ondervonden en wel ten bedrage
van 173 in 66 dagen. Alle storingen werden zoo spoedig doen-
lijk verholpen.

Op het centraal bureau zijn 4 dag- en 2 nachttelefonisten in
dienst.

Bij het openen van den dienst waren geen voldoende wand-
toestellen aanwezig om aan de behoefte te voldoen. 25 stuks
werden van de voormalige concessionarisse gekocht, die ten
spoedigste bij ontvangst van nieuwe, zullen worden vervangen.
De groote aanvraag om aansluitingen verplichtte het beheer
over te gaan tot het huren van 100 toestellen, mede van de
vroegere concessiehouder, tegen f 4,— per stuk per maand.
Ook deze zullen ten snelste worden vervangen door nieuwe
Kellogg toestellen.

Het administratief beheer werd gevoerd door den directeur
en onder zijne leiding door een seiner van den post Willem-
stad tegen een vergoeding, aan den directeur van f 1500,— en
aan den seiner van f 700,— 's jaars.

Het technisch beheer werd gedaan door den monteur bij de
draadlooze telegrafie tegen een vergoeding van f 720,— 's jaars.

Voor het dienstjaar 1928 wordt begroot dat de volgende uit-
gaven zullen moeten worden gedaan:

voor kosten van toezicht.....	f	2 400,—
„ loon van telefonisten.....		3 600,—
„ „ „ lijnwerkers.....		6 000,—
„ administratie.....		2 500,—
„ materiaal.....		2 500,—
„ onvoorziene beschadiging.....		1 000,—
		<hr/>
	f	18 000,—

De ontvangsten zullen, dit is reeds thans te zien, meer be-
dragen dan f 40 000,—, zoodat er aanleiding bestaat de raming,
in de raming der middelen opgenomen, te herzien en het be-
drag daarvan te stellen op f 48 596,— of rond f 49 000,—.

Voor het maken van reserves zal alzoo kunnen worden ge-
rekend op f 31 000,—

Zoals te begrijpen is, kan over dit zeer jonge bedrijf niet in
te veel details worden getreden, daar het nog in wording is en
er alle reden aanwezig is om, daarmede rekening houdend,
de ramingen aan de uitgaaf- en aan de ontvangstzijde voor-
zichtig te doen.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927.—15.

*Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Cu-
raçaosche begrooting voor het dienstjaar
1928.*

Eindverslag.

No. 14.

Nogmaals werd er op aangedrongen, dat bij het bevelen van uitgaven, het Bestuur zich niet buiten de door de begrooting getrokken grenzen begeeft en over eventueele meerdere opbrengst der middelen niet zonder voorafgaande aanwijzing van den wetgever wordt beschikt. Indien het Bestuur de bevoegdheid zou hebben de gevoteerde bedragen te overschrijden, kan, ofschoon de begrooting bij het vaststellen daarvan sluitend gemaakt wordt, er bij het einde van het dienstjaar, toch een deficit blijken te zijn en wordt alles op losse schroeven gezet. En op welke wijze zou het tekort gevonden moeten worden?

In dit verband verklaarden eenige leden van meening te zijn, dat de mogelijkheid moest worden geopend om uit den Kolonialen Raad „een commissie van financiën” in het leven te roepen, die bij den betrokken tak van dienst bijstand verleent. Verschillende andere leden sloten zich hierbij aan, betoogende, dat er van zulk een commissie of een andere dergelijke instelling, met name onder de tegenwoordige omstandigheden, veel nut te verwachten is.

Met eenige bevreemding namen de afdelingen kennis van de in de memorie van antwoord kenbaar gemaakte meening, dat de termijn, die aan den Raad voor het onderzoeken van de ontwerp-begrooting gelaten wordt, nooit tot moeilijkheden aanleiding heeft gegeven. Die korte termijn werkt integendeel storend op den goeden gang van zaken en is oorzaak, dat er meermalen geen behoorlijke aandacht aan gewichtige aangelegenheden kon worden geschonken. De ontwerp-begrooting voor 1922 kon indertijd zelfs niet in openbare behandeling gebracht worden. Er werd verder op gewezen, dat de memorie van antwoord op deze gedagteekend is 22 April, terwijl de begrooting dit jaar vóór den 10den Mei a. s. moet zijn behandeld.

Verschillende leden gaven blijk van hunne teleurstelling bij de memorie van antwoord te moeten vernemen, dat het Bestuur zich in algemeenen zin gedacht heeft, dat alle fiscale ambtenaren binnen zeer korten tijd van de Bovenwindsche eilanden teruggenomen kunnen worden. Zij hadden verwacht, dat het Bestuur bij het doen der voorstellen een afgerond plan had en het Bestuur nu een staat van hetgeen prijs gegeven en van hetgeen uitgespaard wordt kon overleggen. Nu is niet na te gaan hoeveel in den vervolge voor de Bovenwindsche eilanden uitgegeven zal moeten worden. Betoogende, dat reeds thans gebleken is, dat de betrekking van gezaghebber der Bovenwindsche eilanden kan worden opgeheven, zag men gaarne een dergelijke regeling zeer spoedig getroffen. Eenige leden wilden hier laten uitkomen, dat het intrekken van belastingen niet wil zeggen, dat nimmer daarop mag worden teruggekomen, zelfs al zouden de omstandigheden aldaar zich ten goede wijzigen.

Dat de voorstellen betreffende het Waaigat en de Paardenbaai op gemotiveerden aandrang der afdelingen teruggenomen zijn, werd met genoegen geconstateerd. Echter zijn de afdelingen ook na lezing van de memorie van antwoord voor wat de na te melden werken betreft niet tot andere gedachten gekomen.

De afdelingen kunnen geen afstand doen van het den Raad toekomend recht om de plannen voor de verbetering van de haven en den havenmond te onderzoeken, zich over elk onderdeel en den omvang der werken uit te spreken, alvorens gelden voor dit doel toe te staan. Tegenover de mee-

ning van het Bestuur werd staande gehouden, dat de Raad in deze geen andere houding kan aannemen.

De afdeelingen hopen, dat ook het Bestuur de billijkheid van dezen eisch zal inzien.

Omtrent het bouwen van een tolkantoor kan de Raad, volgens de zienswijze der afdeelingen, thans geen beslissing nemen. Een dergelijk besluit houdt in zich een uitspraak over de leening, over de heffing, over de plaats, waar het nieuwe gebouw komen moet, over het sloopen van de gebouwen op den hoek Handelskade—De Ruyterkade (welke gebouwen toch een zekere waarde vertegenwoordigen) en over de bestemming voor de plaats, waar het tegenwoordige tolkantoor staat, zoodat dit laatste weer verder strekkende gevolgen heeft. Niet alleen in verband hiermede, maar ook om meerdere redenen werd het niet mogelijk geacht thans over het al dan niet bouwen van een nieuw postkantoor een stemming te houden.

De verschillende tegelijk gedane aanvragen gaven ook aanleiding tot de volgende beschouwingen, die daargelaten nog, dat alles niet in één jaar klaar zal kunnen komen, vooral de algemeene financieele politiek raken. Naar de meening van de afdeelingen kan, indien in deze jaren van meerdere inkomsten voor 's Lands kas, allerlei tegelijk ter hand genomen wordt, het gevolg daarvan zijn, dat Curaçao met verschillende leeningen belast en de begrooting met aflossingen en renten bezwaard wordt. Algemeen was men van gevoelen, dat bij een beredeneerd plan, de volgorde der werkzaamheden moest worden bepaald, waarbij tevens omtrent de kosten en den duur voldoende zekerheid moet bestaan. Met een dergelijke opsomming als leidraad moest dan worden overgegaan tot het bouwen of ondernemen van die werken, waaraan de voorrang is toe te kennen, terwijl inmiddels voorbereidende maatregelen getroffen worden voor de dan aan de orde komende. Met behulp van zulk een schema van de wenschelijk geachte voorzieningen, kan de te volgen gedragslijn voor de komende jaren worden uitgestippeld en, terwijl men zich rekenschap geeft van de bestaande of ontstaande behoeften, daaraan worden tegemoet gekomen, zonder ten opzichte van de leeningspolitiek een niet geheel van bedenking vrij standpunt te gaan innemen. Bij een dergelijke behandeling kan de stof eenigszins worden overzien en daaraan moet de voorkeur worden gegeven boven het bij deze of gene begrooting voor een of ander doeleinde gelden uittrekken. De afdeelingen kunnen wegens den korten tijd, die nog rest voor de openbare behandeling, in dit eindverslag niet dieper op deze zaak ingaan, doch vragen de aandacht van het Bestuur daarvoor, zich gaarne bereid verklarende hare medewerking te verlenen om dit denkbeeld te verwezenlijken.

Wat aangaat de voor de militaire politie aangevraagde sommen en als gevolg daarvan ook de brandweer, staan de afdeelingen nog steeds op hetzelfde standpunt als in het voorloopig verslag uiteengezet.

Algemeen bestaat er nog overwegend bezwaar op het Molenplein een groente- en fruitmarkt te laten optrekken. Indien er op het oogenblik geen andere plaats aan te wijzen is, dan staat er, zoo werd betoogd, niet veel anders op, dan met een dergelijke markt te wachten tot er een geschikte plek gevonden is.

De vergelijking van de voor de Handelskade te heffen gelden en de huur van domeingronden is niet erg duidelijk. Als uitvloeisel van art. 173 Regeeringsreglement is bij verordening de uitgifte van publieke gronden in eigendom of pacht (huur, erfpacht) geregeld. Dit onderwerp is derhalve bij *verordening* (P. B. 1867 No. 4) geregeld.

Nog werd er de aandacht op gevestigd, dat bij een verordening (P. B. 1907 No. 44) bepaald is, dat het tarief voor het gebruik van de telefoonverbinding bij *besluit* van den Gouverneur wordt vastgesteld.

Gemeend werd, dat de vaststelling van kadegelden niet zonder medewerking van den begrootingswetgever diende te geschieden.

De afdeelingen hebben er ernstige bezwaren tegen op de wijze, zooals door het Bestuur bij de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen verzocht, tot eene traktementsverhooging mede te werken. Het Bestuur legt een lijst over, waarmede het zich *in het algemeen* kan vereenigen en *aan de hand waarvan* het zich voorstelt de salarissen te herzien. Volgens de omschrijving zullen dan f 360 000,— beschikbaar worden

gesteld, zonder dat de Raad weet met welk bepaald bedrag elk ambt of elke betrekking zal worden gehonoreerd. Men wenschte eerst de meening van het Bestuur omtrent elke bezoldiging op zich zelf te vernemen, ten einde, mede lettende op de verhouding tot andere, bij het betrokken begrotingsartikel de noodige geachte verhooging te kunnen aanbrengen.

Eenige leden wezen er op, dat de nu aan de orde gestelde salarisverhoging ook in sommige ambtenaarskringen ontevredenheid heeft gewekt, hetgeen reeds in de pers tot uiting is gekomen. Eenige leden zouden gaarne zien dat na de opening van het nieuwe zittingjaar een gedetailleerd Bestuursvoorstel ingediend werd.

Gevraagd werd, wanneer verwacht wordt, dat de Handelskade en de Waaigatbrug voltooid kunnen zijn.

Men zou gaarne willen vernemen, hoeveel woningen er in het voormalig militair hospitaal op plantersrust zijn ingericht en hoeveel elk aan huur opbrengt, zoomede of het waar is, dat er van militairen maar een bepaald percentage van hun inkomen voor huishuur mag worden berekend.

Men zou het op prijs stellen van het Bestuur een mededeeling te ontvangen, wat voor goederen er uit Engeland voor de watervoorziening ontvangen zijn.

Opgemerkt werd, dat de memorie van antwoord zwijgt over de in het voorloopig verslag ter sprake gebrachte regeling van den rechtstoestand van ambtenaren.

De opmerking werd gemaakt, dat ook in het afgelopen jaar de Gezondheidscommissie niet bijeengeroepen is.

Meerderen leden is de vervuilde toestand van den weg op het Rif opgevallen. Men dacht dat de toestand daar hoe langer hoe erger wordt.

Nadat het voorloopig verslag al verschenen was, viel het op, dat, terwijl de memorie van toelichting er niet van repte, de traktementen der brievenbestellers gesteld zijn op de bedragen, vermeld in het ontwerp aanvullende begroting voor 1927 dd. 10 December 1926, waarop den 28sten Februari 1927 voorloopig verslag is uitgebracht en waarop sindsdien geen memorie van antwoord is verschenen. In dat voorloopig verslag hebben de afdelingen zich verklaard tegen partieele herziening van de salarissen, doch waren bereid om toelagen of vergoedingen te geven. De afdelingen verzoeken daarom het Bestuur de uit te trekken salarissen volgens de geldende regeling te ramen en desgewenscht een bedrag voor toelagen of vergoedingen aan te vragen.

Nu door het tusschenkomen van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij de zaak een geheel andere wending genomen heeft dan het Bestuur zich aanvankelijk gedacht heeft, werd gevraagd welke de verdere taak van Ir. Suringar op dit eiland zal zijn.

Het verslag van Dr. Ir. Versluys is weliswaar aan den Raad overgelegd, doch tot dusver heeft het Bestuur geen voorstel omtrent de watervoorziening gedaan. In het verslag worden meer dan een mogelijkheid aan de hand gedaan.

Wanneer het Bestuur uit die verschillende oplossingen een keuze gedaan heeft, verwachten de afdelingen het desbetreffend voorstel vergezeld van de kostenopgave.

Aangezien geen voorstel door het Bestuur is gedaan, zijn de afdelingen, alhoewel zij gaarne deze zaak zoo spoedig mogelijk beëindigd zagen, van gevoelen, dat de voor de watervoorziening als 2de termijn aangevraagde gelden voorloopig moeten worden afgevoerd, tot tijd en wijle een met redenen omkleed Bestuursvoorstel door den Raad ontvangen wordt.

Artikelen.

Ad. art. 104 (oud 105). De noodzakelijkheid van het aanstellen van een tweeden ingenieur kon nog niet worden ingezien, evenmin van de aanstelling van een magazijnmeester naast den hoofdmagazijnmeester.

Ad. art. 77a. (oud 78a.). In verband met het ten aanzien van de bezoldiging van dezen hoofdamtenaar vroeger besprokene, gaven verscheidene leden te kennen, dat men dit salaris zou willen verdeelen in bezoldiging en toelage, respectievelijk ad f 7 008,— en f 4 992,—.

Ad. art. 2 van de ontwerp-verordening. Een toevoeging als vorig jaar door dit college aangenomen, werd ook als gevolg

van het in den aanhef van dit verslag opgemerkte, noodig geoordeeld. Als de uitgetrokken sommen uitgeput zijn, behoort, zoo werd volgehouden, weer de begrootingswetgever de alsnog wenschelijk geachte bedragen toe te staan. Enkele leden waren zelfs van gevoelen, dat in dit artikel een percentage moest worden opgegeven, waarmede elk der genoemde artikelen overschreden mocht worden.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp de in dit eindverslag gemaakte opmerkingen en gestelde vragen zal willen beantwoorden, achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. Mei 1927.

De Rapporteurs,

S. M. L. MADURO.

CHARLES ELLIS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927—16.

*Verordening van den.....,
tot tijdelijke heffing van een buitengewoon
recht op de goederen, die op het eiland Cu-
raçao worden gelost met bestemming ten
invoer.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is ter dekking van de kosten van den bouw van een nieuw belastingkantoor tijdelijk een buitengewoon recht te heffen op de goederen, die op het eiland Curaçao worden gelost met bestemming ten invoer;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Met uitzondering van goederen, die per pakketpost worden aangebracht, wordt op alle aan invoerrecht onderworpen goederen, die op het eiland Curaçao worden gelost met bestemming ten invoer, tijdelijk een buitengewoon recht geheven ten bedrage van vijf cent per collo of per stuk en bij gestorte goederen per duizend kilogram of gedeelte hiervan.

Artikel 2.

Het buitengewoon recht moet worden betaald bij de aangifte ten invoer.

Artikel 3.

Zoodra het bedrag, dat benoodigd is voor den bouw en de inrichting van het belastingkantoor zal zijn opgebracht, wordt onverwijld een ontwerp-verordening bij den Kolonialen Raad ingediend om de in artikel 1 bedoelde heffing te doen vervallen.

Artikel 4.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927.—16.

*Verordening van den.....,
tot tijdelijke heffing van een buitengewoon
recht op de goederen, die op het eiland Cu-
raçao worden gelost met bestemming ten
invoer.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Op de ontwerp-begrooting voor 1928, die den Raad tegelijk met dit ontwerp wordt aangeboden komt o.m. een post voor tot bekostiging van den bouw van een belastingkantoor ter somma van f 200 000,—.

Met eene verwijzing naar de ter plaatse gegeven toelichting is ondergeteekende voorts van oordeel, dat, waar op de even-genoemde begrooting voor buitengewone werken nogal groote uitgaven worden geraamd, ook voor de goedmaking van die uitgaven een buitengewone heffing niet misplaatst mag worden genoemd.

Hij stelt daarom Uwen Raad voor het bijgaand ontwerp tot het instellen van een tijdelijke heffing van een buitengewoon recht op in te voeren goederen te willen goedkeuren en daarmee de bekostiging van een goed belastingkantoor mogelijk te maken.

Waar het hier eene heffing betreft om slechts een voor een bepaald doel benoodigd bedrag te verkrijgen, spreekt het naar de meening van ondergeteekende wel van zelf, dat, zoodra het bedrag benoodigd voor den bouw en de inrichting van het belastingkantoor is opgebracht, de heffing ook moet vervallen. Artikel 4 van het ontwerp bepaalt dit dan ook uitdrukkelijk.

Met uitzondering van goederen, die per postpakket worden aangebracht en reeds krachtens artikel 9 van het Verdrag van Stockholm, alhier afgekondigd in het P. B. van 1925 onder No. 51, met een extrarecht van 25 c. per pakket worden bezwaard voor bestelloon, wordt voorgesteld om alle andere goederen, die op het eiland Curaçao worden aangebracht, met bestemming ten invoer, en aan invoerrecht onderworpen zijn, in de heffing te betrekken.

Willemstad, den 1n. Maart 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1926—1927.—17.

*Verordening van den.....,
tot wijziging van het Koninklijk besluit van
15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17),
houdende bepalingen tot regeling van het
ambt der hypotheekbewaarders en van
hunne boekhouding in de kolonie Curaçao.*

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd, laatstelijk bij het Koninklijk besluit van 13 Augustus 1924 (P. B. 1924 No. 51), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel I.

In het Koninklijk besluit van 15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17), houdende bepalingen tot regeling van het ambt der hypotheekbewaarders en van hunne boekhouding in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd, laatstelijk bij het Koninklijk besluit van 13 Augustus 1924 (P. B. 1924 No. 51), worden de navolgende wijzigingen gebracht:

a. Titel III wordt vervangen door de navolgende:

Titel III.

Van de vergoedingen te heffen voor de verrichtingen van de hypotheekbewaarders.

Artikel 51.

Voor de verrichtingen van de hypotheekbewaarders is verschuldigd:

10. Voor het boeken eener akte in het dagregister: twee gulden.

20. Voor de inschrijving van een hypotheek of een scheepsverband: drie gulden,

vermeerderd met vijftig cent voor elke duizend gulden, of gedeelte van duizend gulden, waarmede het bedrag, waarvoor inschrijving verzocht wordt, de som van duizend gulden te boven gaat.

30. Voor het overschrijven van een beslag: vier gulden.

40. Voor het stellen eener aanteekening ter zijde van hypotheken, verbanden of beslagen: twee gulden.

50. Voor het overschrijven in het register van overschrijvingen, per regel van dertien lettergrepen: vijf cent.

60. Voor het verlenen van inzage der registers, per vak van het repertorium of van stukken tot dezelve formaliteit betrekkelijk: vijftig cent.

70. Voor getuigschriften omtrent den eigendom of de bezwaring, per perceel: twee gulden, vijftig cent.

Gelijktijdig met het aanvragen van een getuigschrift genomen inzagen worden gratis verleend.

80. Voor gecollationeerde afschriften van stukken ten hypotheekantore ingeschreven of aldaar berustende, per regel van dertien lettergrepen: vijf cent.

Artikel 52.

De hypotheekbewaarders zenden de stukken, waarop rechten moeten worden ingevorderd, aan de Ontvangers op hunne standplaatsen ter invordering.

Op elk stuk vermelden de hypotheekbewaarders het te heffen recht en de gronden waarop de heffing berust.

Voor verleende inzagen worden geen kwijtingen gegeven.

Artikel 53.

De hypotheekbewaarders zijn bevoegd te vorderen, dat voor de betaling der vergoedingen, die daarvoor in aanmerking komen, eene som bij hen, ter nadere verrekening, worde in bewaring gegeven.

b. De artikelen 55, 56 en 57 van de Slotbepalingen worden één nummer naar boven verschoven.

Artikel II.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1926—1927.—17.

*Verordening van den.....
tot wijziging van het Koninklijk besluit van
15 Augustus 1868 (P. B. 1868 No. 17),
houdende bepalingen tot regeling van het
ambt der hypotheekbewaarders en van
hunne boekhouding in de kolonie Curaçao.*

Memorie van toelichting.

No. 2.

Ondergeteekende acht het haast overbodig den Raad mede te deelen, dat het salaris van den Hypotheekbewaarder, bedoeld in Titel III van P. B. 1868 No. 17, voor den tegenwoordigen tijd te laag is en noodig dient verhoogd te worden.

De kosten van het Hypotheekbewaarderskantoor hebben in den loop der jaren een steeds stijgende lijn getoond en op Curaçao hebben de toenemende werkzaamheden op dat kantoor salarisverhooging van den titularis noodzakelijk gemaakt en ertoe geleid, dat een schrijver aan den Hypotheekbewaarder toegevoegd moest worden.

Ondergeteekende acht het billijk, dat door de opbrengsten van dat kantoor de kosten daarvan zooveel mogelijk goed gemaakt worden.

De vergoedingen thans voorgesteld, zijn in overleg met den Hypotheekbewaarder ontworpen.

Willemstad, den 29n. April 1927.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Voorzitter van den
tot opening van het Koninklijk besluit van
in Augustus 1926 (I. B. 1926 No. 172)
nauwkeurig te onderzoeken het verloop
van de hypochlorietbehandeling van
naar bestemming in de koloniën.

Memorie van toelichting.

262

Ongeveer acht tot tien jaren geleden is het gebruik van
hypochloriet van den Hypochlorietbewaarder, welke
in Titel III van P. B. 1898 No. 17 voor den tegenwoordigen
tijd is toegevoegd, dien gebruik te worden.
De kosten van het Hypochlorietbewaarder hebben in
den loop der jaren een steeds sterkere toename
gevoerd. Om de kosten te verminderen is het gebruik
van het Hypochloriet van den Hypochlorietbewaarder
in de koloniën niet meer toegestaan. Het gebruik
van het Hypochloriet van den Hypochlorietbewaarder
is nu niet meer toegestaan.
De verscheidenheid van voorschriften, welke in overzigt
van het gebruik van het Hypochlorietbewaarder
wordt gegeven.

Wijziging, den 20n April 1927.
De Gouverneur van Curaçao.
BRANTJE.

